

Bestemmingsplan Buitengebied 2014

Heerhugowaard
Stad van kansen

ontwerp

Buitengebied 2014

Inhoudsopgave

Planregels		5
Hoofdstuk 1	Inleidende regels	6
Artikel 1	Begrippen	6
Artikel 2	Wijze van meten	13
Hoofdstuk 2	Bestemmingsregels	14
Artikel 3	Agrarisch	14
Artikel 4	Agrarisch - 1	19
Artikel 5	Agrarisch met waarden	23
Artikel 6	Bedrijf	28
Artikel 7	Bedrijf - 1	31
Artikel 8	Bedrijf - 2	33
Artikel 9	Detailhandel	34
Artikel 10	Groen	36
Artikel 11	Horeca - 1	37
Artikel 12	Maatschappelijk	38
Artikel 13	Natuur	41
Artikel 14	Recreatie - 1	42
Artikel 15	Recreatie - 2	44
Artikel 16	Recreatie - 3	45
Artikel 17	Sport	46
Artikel 18	Verkeer	48
Artikel 19	Verkeer - 2	49
Artikel 20	Water	50
Artikel 21	Wonen	52
Artikel 22	Leiding	55
Artikel 23	Leiding - Hoogspanningsverbinding	57
Artikel 24	Waarde - Archeologie 1	59
Artikel 25	Waarde - Archeologie 2	61
Artikel 26	Waarde - Archeologie 3	63
Artikel 27	Waarde - Archeologie 4	65
Artikel 28	Waarde - Archeologie 5	67
Artikel 29	Waarde - Cultuurhistorie	69
Artikel 30	Waarde - Ecologie	71
Artikel 31	Waarde - Weidevogelleefgebied	72
Artikel 32	Waterstaat - Waterkering	73
Hoofdstuk 3	Algemene regels	75
Artikel 33	Anti-dubbeltelregel	75
Artikel 34	Veiligheidszone	76
Artikel 35	Veiligheidszone - hoogspanningsverbinding	77
Artikel 36	Veiligheidszone - lpg	78
Artikel 37	Vrijwaringszone - molenbiotoop	79
Artikel 38	Vrijwaringszone - straalpad	80
Artikel 39	Afwijkingsregels	81
Artikel 40	Algemene wijzigingsregels	83

Artikel 41	Overige regels	86
Hoofdstuk 4	Overgangs- en Slotregels	87
Artikel 42	Overgangsrecht	87
Artikel 43	Slotregel	88
Bijlagen bij regels		89
Bijlage 1	Bedrijvenlijst bestaande bedrijven	90
Bijlage 2	Staat van bedrijfsactiviteiten	93
Bijlage 3	Historisch-geografische inventarisatie	104
Toelichting		225
Hoofdstuk 1	Inleiding	226
1.1	Algemeen	226
1.2	Plangebied	226
1.3	Doel	227
1.4	Geldende planologische regelingen	227
Hoofdstuk 2	Huidige situatie	229
2.1	Ontstaansgeschiedenis	229
2.2	Bestaande situatie	230
2.3	Functionele situatie	234
Hoofdstuk 3	Beleidskaders	236
3.1	Inleiding	236
3.2	Gemeentelijk beleid	236
3.3	Provinciaal en regionaal beleid	241
3.4	Rijksbeleid	244
Hoofdstuk 4	Milieu- en omgevingsaspecten	246
4.1	Inleiding	246
4.2	Plan-mer	246
4.3	Geluidshinderaspecten	252
4.4	Milieuzoneringen	252
4.5	Water	252
4.6	Luchtkwaliteit	256
4.7	Bodem	257
4.8	Natuurwaarden	258
4.9	Cultuurhistorie en archeologie	260
4.10	Landschap en ecologie	263
4.11	Externe veiligheid	263
4.12	Kabels, leidingen, straalpaden en andere belemmeringen	290
Hoofdstuk 5	Planbeschrijving	292
5.1	Inleiding	292
5.2	Gebruik	292
5.3	Ontwikkeling	292
5.4	Duurzaamheid	293
Hoofdstuk 6	Juridische aspecten	296

6.1	Inleiding	296
6.2	Juridisch systeem	296
6.3	Inleidende regels	298
6.4	Bestemmingsregels	298
6.5	Algemene regels	307
6.6	Overgangs- en Slotregels	309
6.7	Uitvoerbaarheid en handhaving	310
6.8	Overige wet- en regelgeving	311
Hoofdstuk 7 Financieel-economische uitvoerbaarheid		312
7.1	Financieel-economische uitvoerbaarheid	312
Hoofdstuk 8 Overleg en inspraak		314
8.1	Uitkomsten overleg ex artikel 1.3.1 en 3.1.1 Bro	314
8.2	Rapportering inspraak (cf. inspraakverordening)	320
Bijlagen bij toelichting		369
Bijlage 1	Milieueffectrapportage	370
Bijlage 2	Passende beoordeling	487

Planregels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 plan

het bestemmingsplan Buitengebied 2014 met identificatienummer NL.IMRO.0398.BP11BUITENGEBIED00- van de gemeente Heerhugowaard;

1.2 bestemmingsplan:

de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen;

1.3 aanduiding:

een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels, regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden;

1.4 aanduidingsgrens:

de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft;

1.5 aan-huis-verbonden beroep:

een dienstverlenend beroep, dat in of bij een woonhuis wordt uitgeoefend, waarbij het woonhuis in overwegende mate de woonfunctie behoudt en dat een ruimtelijke effect of uitstraling heeft die met de woonfunctie in overeenstemming is;

1.6 ABC goederen:

auto's, boten, caravans en daarmee direct samenhangende artikelen, zoals accessoires, onderhoudsmiddelen, onderdelen en/of materialen;

1.7 agrarisch bedrijf

een bedrijf dat is gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen en/of het houden van dieren, waarbij het bewerken, verwerken en/of bewaren van die gewassen en/of dieren op het eigen bedrijf is toegestaan, daaronder medebegrepen het bewerken, verwerken en/of bewaren van gewassen en/of dieren van derden als aanvulling op het eigen productieniveau, waarbij het eigen productieniveau niet mag worden overschreden en waarbij naar vorm onderscheid wordt gemaakt in:

1.7.1 *grondgebonden agrarisch bedrijf / niet grondgebonden agrarische bedrijven*

een agrarisch bedrijf, waarvan de exploitatie geheel of nagenoeg geheel wordt ontleend aan de groeikracht van de grond als agrarisch productiemiddel (grondgebonden agrarisch bedrijf), dan wel een agrarisch bedrijf, waarvan de exploitatie niet of nauwelijks wordt ontleend aan de groeikracht van de grond als agrarisch productiemiddel (niet grondgebonden agrarisch bedrijf) en naar omvang in:

a volwaardig agrarisch bedrijf

een agrarisch bedrijf met volledige werkgelegenheid voor ten minste één arbeidskracht met een aanvaardbaar inkomen, waarbij de continuïteit van het bedrijf voor langere termijn is gewaarborgd;

b reëel agrarisch bedrijf

een agrarisch bedrijf met werkgelegenheid voor ten minste een halve arbeidskracht, waarbij de continuïteit van het bedrijf voor langere termijn is gewaarborgd en dat als doelstelling heeft door te groeien naar een volwaardig agrarisch bedrijf;

c deeltijd agrarisch bedrijf

een agrarisch bedrijf met werkgelegenheid voor minder dan een halve arbeidskracht, maar wel met marktorientatie, waarbij de continuïteit van het bedrijf voor langere termijn is gewaarborgd;

d hobby agrarisch bedrijf

een bedrijf met een omvang van ten minste 1,5 hectare land, het erf daarbij inbegrepen, in eigendom, pacht of een combinatie daarvan en dat een agrarische productie ontplooit van minimaal 5 standaardbedrijfseenheden of een gelijke productieomvang uitgedrukt in soortgelijke eenheden;

1.8 agrarisch hulp- en handelsbedrijf

een bedrijf dat uitsluitend of overwegend gericht is op de levering van goederen, het verrichten van werkzaamheden voor opslag, verwerking en of het vervoer van goederen en / of de levering van diensten, uitsluitend of overwegend ten behoeve van agrarische bedrijven.

1.9 bebouwing:

één of meer gebouwen en/of bouwwerken, geen gebouwen zijnde;

1.10 bebouwingspercentage:

een in de regels of op de verbeelding aangegeven percentage, dat de grootte van het deel van het bouwvlak aangeeft dat maximaal mag worden bebouwd;

1.11 bed & breakfast:

een kleinschalige overnachtingsaccommodatie gericht op het bieden van de mogelijkheid tot een toeristisch en kortdurend verblijf met het serveren van een ontbijt, dat gevestigd is in een woonhuis of bijbehorend bouwwerk en wordt gerund door de eigenaren van het betreffende woonhuis.

1.12 bedrijfsgebouw:

een gebouw, niet zijnde een kas, dat dient voor de uitoefening van een bedrijf;

1.13 bedrijfsvloeroppervlakte:

de totale vloeroppervlakte van de ruimte die wordt gebruikt voor een aan huis gebonden beroep, een (dienstverlenend) bedrijf of een dienstverlenende instelling of een webwinkel, inclusief opslag- en administratieruimten en dergelijke;

1.14 bedrijfswoning / dienstwoning

een woning in of bij een gebouw of op een terrein die slechts bedoeld is voor de huisvesting van één huishouden, waarvan de aanwezigheid van personen, behorende tot dat huishouden, op het ter plaatse gevestigde bedrijf noodzakelijk moet worden geacht;

1.15 bestemmingsgrens:

de grens van een bestemmingsvlak;

1.16 bestemmingsvlak:

een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming;

1.17 bouwen:

het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen van een standplaats;

1.18 bouwlaag:

een doorlopend gedeelte van een gebouw dat door op gelijke of bij benadering gelijke hoogte liggende vloeren of balklagen is begrensd, zulks met inbegrip van de begane grond en met uitsluiting van onderbouw en zolder;

1.19 bouwgrens:

de grens van een bouwvlak;

1.20 bouwperceel:

een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten;

1.21 bouwperceelgrens:

de grens van een bouwperceel;

1.22 bouwvlak:

een geometrisch bepaald vlak, waarmee de gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten;

1.23 bouwwerk:

elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct hetzij indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond, bedoeld om ter plaatse te functioneren.

1.24 bouwwerk geen gebouw zijnde ten behoeve van het houden van paarden

een niet overdekte piste voorzien van een bewerkte / aangepaste bodem anders dan gras en een omheining voor het trainen, africhten of stallen van paarden, zoals een paardenbak, een longeercirkel, een paddock e.d;

1.25 bijbehorend bouwwerk

een op zichzelf staand, al dan niet vrijstaand gebouw, dat door de vorm onderscheiden kan worden van het hoofdgebouw en dat in architectonisch opzicht ondergeschikt is aan het hoofdgebouw;

1.26 cultuurhistorische waarde

de aan een bouwwerk of een gebied toegekende waarde, die wordt gekenmerkt door het beeld dat is ontstaan door het gebruik dat de mens in de loop van de geschiedenis heeft gemaakt van dat bouwwerk of gebied;

1.27 dagrecreatieve voorziening

voorziening ten behoeve van dienstverlening aan dagrecreanten;

1.28 dak:

iedere bovenbeëindiging van een bouwwerk;

1.29 detailhandel:

een bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen de uitstalling ten verkoop, het verkopen en/of leveren van goederen aan personen die goederen kopen voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit, zulks met uitzondering van horeca activiteiten;

1.30 dienstverlenend bedrijf en/of dienstverlenende instelling:

een bedrijf of instelling waarvan de werkzaamheden bestaan uit het verlenen van economische en maatschappelijke diensten aan derden, waaronder zijn begrepen kapperszaken, schoonheidsinstituten, fotostudio's en naar de aard daarmee gelijk te stellen bedrijven en inrichtingen, evenwel met uitzondering van een garagebedrijf en een seksinrichting;

1.31 erfafscheiding

constructie voor het afscheiden van een erf of een gedeelte daarvan bij een hoofdgebouw, waarbij er sprake moet zijn van een functionele relatie tussen de erfafscheiding en de hoofdgebouw;

1.32 erotisch getinte vermaakfunctie:

een vermaakfunctie, welke is gericht op het doen plaatsvinden van voorstellingen en/of vertoningen van porno-erotische aard, waaronder begrepen een seksbioscoop, een seksclub en een seksautomatenhal;

1.33 evenement:

evenement als bedoeld in de begripsbepalingen van de 'Algemene Plaatselijke Verordening' van de gemeente Heerhugowaard, zoals die luidt op de dag van de ter visie legging van dit bestemmingsplan.

1.34 extensieve dagrecreatie

die vormen van openluchtrecreatie waarbij rust voorop staat en het aantal recreanten per oppervlakte-eenheid beperkt is;

1.35 dienstverlening:

het bedrijfsmatig verlenen van diensten;

1.36 gebouw:

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

1.37 glastuinbouwbedrijf

een agrarisch bedrijf dat gericht is op het voortbrengen van producten door het overwegend in kassen telen van gewassen;

1.38 groothandel:

het bedrijfsmatig te koop aanbieden, verkopen en/of leveren van goederen aan wederverkopers, instellingen, dan wel personen ter aanwending in een ander bedrijf;

1.39 hoofdgebouw:

een gebouw dat, gelet op de bestemming, als het belangrijkste bouwwerk op een bouwperceel kan worden aangemerkt;

1.40 horecabedrijf:

een bedrijf of instelling waar bedrijfsmatig dranken en/of etenswaren voor gebruik ter plaatse worden verstrekt en/of waarin bedrijfsmatig logies wordt verstrekt; de volgende categorieën horeca-instellingen worden onderscheiden:

1.40.1 horeca van categorie 1

horecabedrijven die gelet op de aard en de omvang zowel uit functionele als uit milieu-overwegingen niet of nauwelijks storend werken op de bestaande en/of toekomstige functies van de omgeving van deze bedrijven en waarbij het accent ligt op het verstrekken van maaltijden (bijvoorbeeld een restaurant).

1.40.2 horeca van categorie 2

horecabedrijven die gelet op de aard en de omvang zowel uit functionele als uit milieu-overwegingen in geringe mate storend werken op de bestaande en/of toekomstige functies van de omgeving van deze bedrijven en waarbij het accent ligt op het verstrekken van lunches of snacks (bijvoorbeeld een cafetaria, lunchroom, tearoom, broodjeszaak of ijssalon)

1.40.3 horeca van categorie 3

horecabedrijven die gelet op de aard en de omvang zowel uit functionele als uit milieu-overwegingen in min of meer ernstige mate storend werken op de bestaande en/of toekomstige functies van de omgeving van deze bedrijven en waarbij het accent ligt op het (vrijwel) uitsluitend verstrekken van dranken (bijvoorbeeld een café, bar, café-restaurant en zaalverhuur)

1.40.4 horeca van categorie 4

horecabedrijven die gelet op de aard en de omvang zowel uit functionele als uit milieu-overwegingen in ernstige mate storend werken op de bestaande en/of toekomstige functies van de omgeving van deze bedrijven en waarbij het accent ligt op het dansen en het verstrekken van dranken (discotheek).

1.40.5 horeca van categorie 5

horecabedrijven die gelet op de aard en de omvang zowel uit functionele als uit milieu-overwegingen in geringe mate storend werken op de bestaande en/of toekomstige functies van de omgeving van deze bedrijven en waarbij het accent ligt op het verstrekken van nachtverblijf in combinatie met het al dan niet verstrekken van maaltijden (bijvoorbeeld een hotel, pension of jeugdherberg).

1.41 huishouden

de bewoning van een woning door een alleenstaande, dan wel twee of meer personen die een duurzame, gemeenschappelijke huishouding voeren en waarbij sprake is van zelfstandige bewoning;

1.42 intensief agrarisch bedrijf

een niet-grondgebonden agrarisch bedrijf dat gericht is op het voortbrengen van producten door het, overwegend binnen bedrijfsgebouwen, telen van gewassen en/of houden, mesten of fokken van dieren;

1.43 kampeermiddel:

- a. een tent, een tentwagen, een kampeerauto of een caravan;
- b. enig ander onderkomen of enig ander voertuig of gewezen voertuig of gedeelte daarvan, voor zover geen bouwwerk zijnde, één en ander voor zover deze onderkomens of voertuigen of gewezen voertuigen geheel of ten dele blijvend zijn bestemd of opgericht dan wel worden of kunnen worden gebruikt voor recreatief nachtverblijf;

1.44 kampeerplaats

een terreingedeelte bestemd voor het plaatsen van één kampeermiddel;

1.45 kampeerterrein

het geheel van kampeerplaatsen met bijbehorende voorzieningen;

1.46 kantoor:

een gebouw of een gedeelte daarvan, dat dient voor de uitoefening van administratieve werkzaamheden en werkzaamheden die verband houden met het doen functioneren van (semi)overheidsinstellingen, het bankwezen, en naar de aard daarmee gelijk te stellen instellingen;

1.47 kas:

een gebouw, waarvan de wanden en het dak geheel of grotendeels bestaan uit glas of ander lichtdoorlatend materiaal, dienend voor het kweken van vruchten, bloemen of planten;

1.48 kleinschalige bedrijfsmatige activiteit:

de in de 'Staat van bedrijfsactiviteiten' genoemde bedrijvigheid, dan wel naar de aard en de invloed op de omgeving daarmee gelijk te stellen bedrijvigheid, die door zijn beperkte omvang in of bij een woonhuis met behoud van de woonfunctie kan worden uitgeoefend.

1.49 kunstobject:

Uiting van één der beeldende kunsten in de vorm van een bouwwerk, geen gebouw zijnde.

1.50 landbouwhuisdieren

dieren, die als ze volwassen zijn, een schofthoogte van 50 cm of meer hebben;

1.51 landschappelijke waarde

de aan een gebied toegekende waarde, die wordt gekenmerkt door het waarneembare deel van het aardoppervlak en wordt bepaald door herkenbaarheid en identiteit van de onderlinge samenhang en beïnvloeding van de levende- en niet levende natuur en het menselijk grondgebruik;

1.52 ligplaats:

een door de gemeente aangewezen ligplaats die door een woonschip wordt ingenomen;

1.53 mantelzorg

langdurige zorg die niet in het kader van een hulpverlenend beroep wordt geboden aan een hulpbehoevende door personen uit diens directe omgeving, waarbij zorgverlening rechtstreeks voortvloeit uit de sociale relatie en die de gebruikelijke zorg van huisgenoten voor elkaar overstijgt;

1.54 natuurvriendelijke oever

oever zonder of met een gedeeltelijke verwijderde beschoeiing en een flauw niet afgewerkt talud;

1.55 NGE, SBE en SO

Nederlandse Grootte Eenheid, Standaard Bedrijfseenheid en Standaard Opbrengsten: maten waarmee de economische omvang van agrarische activiteiten wordt weergegeven;

1.56 natuurwaarde

de aan een gebied toegekende waarde, die wordt gekenmerkt door geologische, geomorfologische, bodemkundige en biologische elementen, zowel afzonderlijk als in onderlinge samenhang;

1.57 onderkomen:

een voor verblijf geschikt bouwwerk, waaronder begrepen al dan niet aan zijn bestemming onttrokken voer- of vaarttuig, ark, caravan, woon- of stacaravan, voor zover geen bouwwerk zijnde, alsmede een tent;

1.58 ontmoetingsplaats:

een als zodanig ingerichte openbare locatie voor het ontmoeten van personen, al dan niet met voorzieningen, gebouwen en / of bouwwerken geen gebouw zijnde;

1.59 peil:

- a. voor een bouwwerk op een perceel, waarvan de hoofdtoegang direct aan de weg grenst: de hoogte van de kruin van de weg ter plaatse van die hoofdtoegang;
- b. voor een bouwwerk op een perceel, waarvan de hoofdtoegang niet direct aan de weg grenst: de hoogte van het terrein ter hoogte van die hoofdtoegang bij voltooiing van de bouw;
- c. indien in of op het water wordt gebouwd: het waterpeil;

1.60 perceelsafscheiding

constructie voor het afscheiden van een perceel of een gedeelte daarvan zonder dat er sprake is van een relatie tot bebouwing.

1.61 perifere detailhandel

detailhandel in volumineuze goederen die wegens aard en omvang en de specifieke vestigingseisen, met name op het gebied van bereikbaarheid en parkeren, niet thuishoort in het kernwinkelgebied of bestaande winkelcentra, zoals detailhandel in grove bouwmaterialen, keukens en sanitair, tuinrichtingsartikelen, woninginrichting en meubelen.

1.62 productiegebonden detailhandel:

detailhandel in goederen die ter plaatse worden vervaardigd, gerepareerd en/of toegepast in het productieproces, waarbij de detailhandelfunctie ondergeschikt is aan de productiefunctie;

1.63 prostitutie:

het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding;

1.64 recreatief medegebruik:

een recreatief gebruik van gronden dat ondergeschikt is aan de functie van de bestemming waarbinnen dit recreatieve gebruik is toegestaan;

1.65 recreatieve bewoning:

de bewoning die plaatsvindt in het kader van de weekend- en/of verblijfsrecreatie waarbij elders hoofdverblijf wordt gehouden.

1.66 seksinrichting:

een voor het publiek toegankelijke besloten ruimte waarin bedrijfsmatig, of in de omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van erotisch/pornografische aard plaatsvinden. Onder seksinrichting wordt in ieder geval verstaan: een prostitutiebedrijf, alsmede een erotische massagesalon, een seksbioscoop, seksautomatenhal, sekstheater of een parenclub, al dan niet in combinatie met elkaar;

1.67 snijdende voorgevellijn:

de voorgevellijn van een woning of woningrij, welke de voorgevellijn van de dwars daarop geplaatste woning of woningrij kruist;

1.68 standplaats voor ambulante handel:

Een door burgemeester en wethouders aangewezen ruimte op of aan de weg voor het te koop aanbieden, verkopen of verstrekken van goederen, waren of diensten.

1.69 toonzaal/showroom:

een gebouw, dat dient voor de uitstalling van goederen ten behoeve van detail- en/of groothandel;

1.70 trekkershut

een gebouw van eenvoudige constructie en beperkte omvang ten behoeve van een kortstondig recreatief nachtverblijf voor passanten;

1.71 verkoopvloeroppervlakte:

een voor het publiek zichtbare en toegankelijke (besloten) winkelruimte ten behoeve van de detailhandel; (let op: dit is dus de netto vloeroppervlakte)

1.72 voorgevel:

de naar de openbare weg gerichte gevel van een gebouw / het hoofdgebouw die door zijn aard, functie, constructie of uitstraling als belangrijkste gevel kan worden aangemerkt.

1.73 voorgevelrooilijn:

alle naar de naastgelegen wegen toegekeerde bouwgrenzen van het hoofdgebouw en het denkbeeldige verlengde daarvan;

1.74 waterpeil:

het door het hoogheemraadschap vastgestelde streefpeil voor het desbetreffende peilvak zoals dat geldt op de dag van ter inzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan.

1.75 webwinkel:

Uitoefening van detailhandel waarbij goederen uitsluitend worden verkocht door middel van een schriftelijke en/of elektronische opdracht en die niet ter plaatse ter hand worden gesteld.

1.76 woning:

een complex van ruimten, uitsluitend bedoeld voor de huisvesting van één afzonderlijk huishouden;

1.77 woongebouw:

een gebouw, dat meerdere naast elkaar en/of geheel of gedeeltelijk boven elkaar gelegen woningen omvat en dat qua uiterlijke verschijningsvorm als een eenheid beschouwd kan worden;

1.78 woonhuis:

een gebouw, dat één woning omvat, dan wel twee of meer naast elkaar en/of geheel of gedeeltelijk boven elkaar gelegen woningen omvat en dat qua uiterlijke verschijningsvorm als een eenheid beschouwd kan worden;

1.79 woonschip:

- a. elk vaar- of drijftuig, dat uitsluitend of in hoofdzaak wordt gebezigd als of te oordelen naar zijn constructie en/of inrichting uitsluitend of in hoofdzaak bestemd is tot als hoofdbewoning geldend dag- en/of nachtverblijf van één huishouden;
- b. een vaar- of drijftuig, als bedoeld onder a. in opbouw;
- c. een casco dat tot vaar- of drijftuig, als bedoeld onder a. kan worden opgebouwd;
- d. elk vaar- of drijftuig, waarin of waarop bedrijfsmatige of soortgelijke activiteiten worden uitgeoefend of dat daartoe is ingericht;
- e. de overblijfselen van een vaar- of drijftuig, als bedoeld onder a. tot en met c.

1.80 zomerhuis:

een gebouw dat naar de aard en inrichting is bedoeld voor recreatieve bewoning.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 lengte, breedte en diepte van gebouwen:

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren;

2.2 de dakhelling:

langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak;

2.3 de goothoogte van een bouwwerk:

vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c. q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel;

2.4 de inhoud van een bouwwerk:

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen;

2.5 de bouwhoogte van een bouwwerk:

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, valbeveiligingen voor dakterrassen en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen;

2.6 de oppervlakte van een bouwwerk:

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

2.7 afstand tot de zijdelingse bouwperceelgrens:

tussen de zijdelingse grenzen van een bouwperceel en enig punt van het op dat bouwperceel voorkomend hoofdgebouw, waar die afstand het kortst is;

2.8 de hoogte van een windturbine

vanaf het peil tot aan de (wieken)as van de windturbine.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Agrarisch

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor "Agrarisch" aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. de uitoefening van het grondgebonden volwaardig, reëel of in deeltijd uitgeoefend agrarisch bedrijf en uitsluitend op de locaties die in gebruik zijn of waren voor de uitoefening van dierenhouderijbedrijven met een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering: de uitoefening van dierenhouderijbedrijven met een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering;
- b. de uitoefening van een niet-grondgebonden agrarisch bedrijf ter plaatse van de aanduiding "intensieve veehouderij";
- c. bedrijfsgebouwen;
- d. kassen ten behoeve van teeltondersteuning;
- e. boog- en gaaskassen uitsluitend toegestaan in de periode van 1 maart tot en met 15 oktober;
- f. bedrijfswoningen;
- g. bijbehorende bouwwerken;
- h. bouwwerken geen gebouw zijnde ten behoeve van het houden van paarden;
- i. praktijk- en kantoorruimten voor de uitoefening van een aan huis verbonden beroep of bedrijf;
- j. plattelandswoning, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - plattelandswoning" met uitsluiting van een bedrijfswoning ter plaatse van de aanduiding "bedrijfswoning uitgesloten";
- k. nutsvoorziening, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "nutsvoorziening";

met als nevenfuncties:

- l. bed and breakfast accommodatie;
- m. dagrecreatieve voorzieningen zoals een theetuin;
- n. kamperen binnen het bouwvlak;
- o. trekkershutten;
- p. webwinkel;
- q. detailhandel in ter plaatse voortgebrachte agrarische producten en/of op een ander agrarisch bedrijf voortgebrachte soortgelijke agrarische producten;

met daarbij behorende

- r. erven en terreinen;
- s. wegen, fiets- en voetpaden;
- t. water;
- u. groen.

3.2 Bouwregels

3.2.1 Algemene bouwregel

De omgevingsvergunning wordt tevens, wegens strijd met het bestemmingsplan, geweigerd, indien door het verlenen van de vergunning meer dan 800 m² aan bebouwing en/of gesloten verharding kan worden gerealiseerd en de aanvrager geen document van de waterbeheerder kan overleggen, waaruit blijkt dat, in het kader van de watertoets, het door de beheerder te bepalen voldoende oppervlak of volume aan waterberging ten hoeve van de waterhuishouding wordt gerealiseerd.

3.2.2 Hoofdgebouwen binnen het bouwvlak

Voor het bouwen van hoofdgebouwen binnen het op de verbeelding aangegeven bouwvlak gelden de volgende regels:

- a. bedrijfsgebouwen mogen alleen ten behoeve van het volwaardig- en het reëel agrarisch bedrijf gebouwd, verbouwd en/of herbouwd en ten behoeve van het in deeltijd uitgeoefend agrarisch bedrijf verbouwd en/of herbouwd worden;
- b. per volwaardig agrarisch bedrijf mag één bedrijfswoning worden gebouwd;
- c. ten aanzien van aanvragen om een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen ten behoeve van

- een nieuwe agrarische bedrijfswoning vragen burgemeester en wethouders advies aan een deskundige met betrekking tot de omvang en de continuïteit van het bedrijf, waarbij de omvang van het bedrijf mag worden uitgedrukt in SBE, NGE, SO of andere grootheden die hiervoor geschikt zijn en bij de continuïteit leeftijd, opleiding, ervaring en vakkennis van de ondernemer en het aanwezig zijn of het meewerken van een bedrijfsopvolger in beschouwing worden genomen;
- d. bestaande tweede bedrijfswoningen mogen worden gehandhaafd en conform deze bouwvoorschriften verbouwd en/of uitgebreid worden;
 - e. bestaande tweede bedrijfswoningen mogen, zolang er sprake is van een volwaardig agrarisch bedrijf, worden herbouwd mits de aanvraag om een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen binnen één jaar na de sloop van onderhavige woning wordt ingediend; daarbij blijft het aantonen van de noodzaak van een tweede agrarische bedrijfswoning achterwege;
 - f. bedrijfsgebouwen mogen worden gebouwd achter (het verlengde van) de achtergevel van de bedrijfswoning;
 - g. de goothoogte van een bedrijfsgebouw mag niet meer bedragen dan 6,00 meter;
 - h. de bouwhoogte van een bedrijfsgebouw mag niet meer bedragen dan 9,50 meter;
 - i. de goothoogte van een agrarische bedrijfswoning of plattelandswoning mag niet meer bedragen dan 4,00 meter;
 - j. de bouwhoogte van een agrarische bedrijfswoning of plattelandswoning mag niet meer dan 10,00 meter bedragen;
 - k. de inhoud van een agrarische bedrijfswoning of plattelandswoning mag niet meer dan 750 m³ bedragen;
 - l. goten van ondergeschikte bouwdelen zoals dakkapellen, dakopbouwen e.d. worden niet getoetst aan de goothoogte;
 - m. de bedrijfswoning of plattelandswoning mag aan de voorzijde worden uitgebreid met een uitbouw met lengte van maximaal 2/3 deel van de gevellengte en een diepte van 1,50 meter of een entree met een lengte van maximaal 1/3 deel van de gevellengte en een diepte van 1,50 meter, ongeacht de situering van de uitbouw of entree, binnen of buiten het bouwvlak en/of een uitbouw aan de zijgevel van de woning met een lengte van maximaal 4,50 meter, gerekend vanuit de voorgevellijn van de uitbouw of entree aan de voorgevel en een diepte van 1,50 meter waarbij de inhoud van de uitbouw of entree niet wordt gerekend tot de inhoud van de woning;
 - n. met de bouw van een bedrijfswoning mag worden begonnen, als de bedrijfsgebouwen zijn gerealiseerd of naar het oordeel van het college van burgemeester en wethouders de bouw van de bedrijfsgebouwen voldoende is gevorderd;
 - o. ten behoeve van de teeltondersteuning bij een duurzaam op de vollegrondstuinbouw of bollenteelt gericht bedrijf mogen kassen worden gebouwd achter (het verlengde van) de bedrijfswoning, waarvan:
 - 1. de goothoogte niet meer dan 5,00 meter mag bedragen;
 - 2. de bouwhoogte niet meer dan 8,00 meter mag bedragen;
 - p. het aantal trekkershutten mag niet meer bedragen dan 2;
 - q. de oppervlakte van een trekkershut mag niet meer bedragen dan 28 m²
 - r. de goothoogte van een trekkershut mag niet meer bedragen dan 3,00 meter;
 - s. de bouwhoogte van een trekkershut mag niet meer bedragen dan 3,50 meter.

3.2.3 *Bijbehorende bouwwerken binnen het bouwvlak*

Voor het bouwen van bijbehorende bouwwerken binnen het op de verbeelding aangegeven bouwvlak gelden de volgende regels:

- a. bij iedere agrarische bedrijfswoning of plattelandswoning mogen vrijstaande bijbehorende bouwwerken worden gebouwd, waarvan de gezamenlijk oppervlakte niet meer dan 70 m² mag bedragen;
- b. bij een kampeerterrein mogen vrijstaande bijbehorende bouwwerken ten behoeve van sanitaire voorzieningen worden gebouwd, waarvan het gezamenlijk oppervlak niet meer dan 50 m² mag bedragen;
- c. de goothoogte van een vrijstaand bijbehorend bouwwerk mag niet meer bedragen dan 3,00 meter;
- d. de bouwhoogte van een vrijstaand bijbehorend bouwwerk mag niet meer bedragen dan 5,50 meter.

3.2.4 *Bouwwerken geen gebouw zijnde binnen het bouwvlak*

Voor het bouwen van bouwwerken geen gebouw zijnde binnen het op de verbeelding aangegeven bouwvlak gelden de volgende regels:

- a. de hoogte van kunstmest- of voedersilo's mag niet meer dan 15,00 meter bedragen;
- b. de wandhoogte van water- en mestbassins mag niet meer dan 4,00 meter bedragen;
- c. de hoogte van erfafscheiding voor de voorgevelrooilijn van de woning mag niet meer dan 1,30 meter bedragen;
- d. de hoogte van een erfafscheiding voor de voorgevelrooilijn van de woning ter plaatse van de oprit mag niet meer dan 2,50 meter bedragen;
- e. de hoogte van een erfafscheiding achter de voorgevelrooilijn van de woning mag niet meer dan 2,00 meter bedragen;
- f. de hoogte van andere bouwwerken geen gebouw zijnde mag niet meer dan 6,00 meter bedragen;
- g. de oppervlakte van bouwwerken geen gebouw zijnde ten behoeve van het houden van paarden mag niet meer bedragen dan 1.500 m²;
- h. de hoogte van een omheining rond bouwwerken geen gebouw zijnde ten behoeve van het houden van paarden mag niet meer bedragen dan 1,50 meter.

3.2.5 *Gebouwen buiten het agrarisch bouwvlak*

Buiten het bouwvlak mogen geen bouwwerken worden gebouwd, behoudens:

- a. te herbouwen bestaande agrarische bedrijfsgebouwen waarvan
 1. het oppervlak van het bouwwerk niet meer mag bedragen dan het oppervlak van het bouwwerk dat is /wordt gesloopt;
 2. de goothoogte niet meer mag bedragen dan 3,00 meter;
 3. de bouwhoogte niet meer mag bedragen dan 5,00 meter;
- b. boog- en gaaskassen waarvan:
 1. de hoogte niet meer mag bedragen dan 3,00 meter

3.2.6 *Bouwwerken geen gebouw zijnde buiten het bouwvlak*

Buiten het bouwvlak mogen geen bouwwerken geen gebouw zijnde worden geplaatst / aangelegd, behoudens:

- a. perceelsafscheidingen waarvan:
 1. de hoogte van perceelsafscheidingen mag niet meer bedragen dan 1,50 meter;
 2. ter plaatse van de toegang tot percelen de hoogte van perceelsafscheidingen niet meer mag bedragen dan 2,00 meter;

3.3 **Nadere eisen**

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan:

- a. de situering van de in lid 3.2.5 b van dit artikel genoemde bouwwerken.

3.4 **Afwijken van de bouwregels**

Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van:

- a. het bepaalde in lid 3.2.2 onder f voor het bouwen van bedrijfsgebouwen voor (het verlengde van) de achtergevel, indien dat noodzakelijk is voor een doelmatige bedrijfsvoering;
- b. het bepaalde in lid 3.2.2 onder g en h voor een goothoogte van maximaal 7,00 en een bouwhoogte van maximaal 12,00 meter, mits het woonmilieu van derden niet onevenredig wordt geschaad;

De bouwregels van artikel 3.2.2 onder o punt 2 t/m 3 zijn overeenkomstig van toepassing;

Burgemeester en wethouders winnen ten aanzien van de punten onder 1 t/m 3 van dit lid advies in van een onafhankelijk deskundige;

- c. het bepaalde in lid 3.2.4 onder b voor een wandhoogte van mest- en waterbassins binnen het bouwvlak tot een hoogte van 5,50 meter, mits het woonmilieu van derden niet onevenredig wordt geschaad;
- d. het bepaalde in lid 3.2.4 onder g voor het bouwen van een bouwwerk geen gebouw zijnde ten behoeve van het houden van paarden of een deel daarvan buiten het bouwvlak, maar wel aansluitend aan het bouwvlak, waarbij burgemeester en wethouders voorwaarden kunnen verbinden aan de

situering en de landschappelijke inpassing van het bouwwerk geen gebouw zijnde ten behoeve van het houden van paarden;

- e. het bepaalde in lid 3.2.5 voor de bouw van één dierenverblijf voor landbouwhuisdieren door een niet-agrariër als eigenaar van de betrokken gronden waarvan:
1. de oppervlakte niet meer 30 m² mag bedragen;
 2. de goothoogte niet meer dan 3,00 meter mag bedragen;
 3. de bouwhoogte niet meer dan 5,00 meter mag bedragen;
 4. bij situering van het bouwwerk in de nabijheid van een waterloop: het bouwwerk op minimaal 5,00 meter uit de waterloop, gemeten vanaf de bovenkant van het talud, moet worden geplaatst.
- en
5. per eigenaar slechts eenmaal bij een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het bepaalde in lid 3.2.5 en aan de omgevingsvergunning het gebruiksvoorschrift wordt verbonden dat het bouwwerk uitsluitend als dierenverblijf mag worden gebruikt;

De omgevingsvergunning voor de afwijking genoemd onder e wordt niet verleend als het bouwwerk komt te liggen binnen een straal van 100 meter van de bestemming "Natuur" en /of de dubbelbestemmingen "Waterstaat - Waterkering", "Waarde - Cultuurhistorie" en/of de "Waarde Ecologie"

3.5 Specifieke gebruiksregels

3.5.1 Gebruik van de bedrijfswoning

Naast een gebruik van de bedrijfswoning en de plattelandswoning met bijbehorende bouwwerken voor wonen zijn de volgende gebruiksmogelijkheden toegestaan:

- a. de uitoefening van een aan huis verbonden beroep en/of dienstverlenend bedrijf of dienstverlenende instelling, een webwinkel of gastouderopvang, onder de voorwaarden dat:
1. niet meer dan 1/3e deel van de als verblijfsgebied aan te merken vloeroppervlakte van de woning met de daarbij bijhorende bouwwerken, met een maximum van 45 m², voor de uitoefening van het beroep of bedrijf wordt gebruikt;
 2. geen vergunning- en/of meldingsplicht op grond van de Wet milieubeheer of andere milieuwetgeving vereist is;
 3. detailhandel uitsluitend is toegestaan in producten en diensten die op het betreffende perceel zijn vervaardigd;
 4. bij het gebruik van een garage, parkeergelegenheid op het eigen erf mogelijk is en wordt gerealiseerd;
 5. bij een webwinkel opslag van goederen binnen het maximaal toegestane oppervlak voor de bedrijfsmatige activiteit blijft, geen afhaaladres en geen uitstalling ten verkoop aanwezig is;
 6. bij gastouderopvang het aantal op te vangen kinderen niet meer mag bedragen dan 6.
- b. mantelzorg, onder de voorwaarde dat:
1. door een deskundige is aangetoond dat de verzorging in verband met medische, psychische en/of sociale omstandigheden noodzakelijk is en de mantelzorger in staat is de mantelzorg langdurig te verlenen;
 2. door de vestiging van extra woonruimte er geen onevenredige aantasting plaatsvindt van belangen omwonenden en bedrijven;
 3. parkeren plaatsvindt op eigen erf;
- c. bed en breakfast voor ten hoogste 2 kamers en maximaal 4 slaappleatsen in de woning en/of in de bijbehorende bouwwerken van de woning voor een oppervlakte van maximaal 50 m².

3.5.2 Nevenfuncties bij een agrarisch bedrijf

Voor nevenfuncties bij een agrarisch bedrijf geldt dat:

- a. het gezamenlijk oppervlak van de in lid 3.1 onder k t/m o van dit artikel genoemde nevenfuncties, uitgezonderd het kamperen binnen het bouwvlak, niet meer mag bedragen dan 300 m² en mogen alleen worden uitgeoefend in combinatie met de hoofdfunctie;
- b. het maximum verkoopvloeroppervlakte binnen de bestaande gebouwen voor detailhandel in ter plaatse voortgebrachte agrarische producten en/of op een ander bedrijf voortgebrachte agrarische producten niet meer mag bedragen dan 70 m² en maximaal 10 m² aan de weg;
- c. het aantal kampeerplaatsen op een kampeerterrein binnen het bouwvlak niet meer mag bedragen dan 15, onder de voorwaarde dat er:

1. voldoende parkeergelegenheid op eigen terrein aanwezig is
2. geen sprake is van vaste kampeermiddelen;
en is alleen toegestaan van 1 maart tot en met 31 oktober.

3.5.3 *Strijdig gebruik*

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

- a. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een seksinrichting;
- b. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van bedrijfsmatige activiteiten en detailhandel, anders dan bij deze regels is toegestaan;
- c. het gebruik van een agrarische bedrijfswoning of plattelandswoning voor meer dan één huishouden;
- d. het gebruik van bedrijfsgebouwen voor wonen.

3.6 **Afwijken van de gebruiksregels**

Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van:

- a. van het bepaalde in lid 3.1 ten behoeve van het toestaan van huisvesting voor tijdelijke werknemers onder voorwaarde dat:
 1. de huisvestingsvoorziening wordt gesitueerd binnen het agrarisch bouwvlak;
 2. de huisvesting plaatsvindt ten behoeve van de agrarische bedrijfsvoering;
 3. het een ondergeschikte functie ten opzichte van een volwaardig agrarisch bedrijf betreft;
 4. de tijdelijke werknemers noodzakelijk zijn voor een goede agrarische bedrijfsvoering;
 5. het aantal te huisvesten werknemers niet meer bedraagt dan 40 personen;
- b. het bepaalde in lid 3.5.1 onder c voor een bed en breakfast accommodatie voor ten hoogste 5 kamers en maximaal 10 slaapplaatsen, waarbij het oppervlak van de bed en breakfast accommodatie niet meer mag bedragen dan 40% van het vloeroppervlak van de woning en de bijbehorende bouwwerken, met een maximum van 125 m² onder de voorwaarde dat er voldoende parkeergelegenheid op eigen erf aanwezig is en de activiteiten geen afbreuk doen aan de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden en bouwwerken;
- c. van het bepaalde in lid 3.5.2 onder b voor het situeren van het kampeerterrein of een deel daarvan buiten het bouwvlak, maar wel aansluitend aan het bouwvlak, waarbij burgemeester en wethouders voorwaarden kunnen stellen aan de situering en landschappelijke inpassing van het kampeerterrein.

Artikel 4 Agrarisch - 1

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor "Agrarisch - 1" aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. de exploitatie van het volwaardig glastuinbouwbedrijf en ter plaatse van de aanduiding "agrarisch bedrijf" voor het grondgebonden agrarisch bedrijf, waarbij ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch uitgesloten - nieuwvestiging" de vestiging van nieuwe grondgebonden agrarische bedrijven niet is toegestaan en ter plaatse van de aanduiding "kas uitgesloten" de bouw van kassen niet is toegestaan;
- b. bedrijfsgebouwen;
- c. kassen;
- d. bedrijfswoningen;
- e. bijbehorende bouwwerken;
- f. praktijk- en kantoorruimten voor de uitoefening van een aan huis verbonden beroep of bedrijf;
- g. nutsvoorziening, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "nutsvoorziening";
met als nevenfuncties
- h. bed en breakfast accommodatie;
- i. dagrecreatieve voorzieningen zoals een theetuin;
- j. webwinkel;
- k. detailhandel in ter plaatse voortgebrachte agrarische producten en/of op een ander agrarisch bedrijf voortgebrachte soortgelijke agrarische producten;
met daarbij behorende
- l. erven en terreinen;
- m. wegen, fiets- en voetpaden;
- n. water;
- o. groen.

4.2 Bouwregels

4.2.1 Algemene bouwregel

De omgevingsvergunning moet worden geweigerd indien door het verlenen van de vergunning meer dan 800 m² aan bebouwing en/of gesloten verharding kan worden gerealiseerd en de aanvrager geen overeenkomst met de waterbeheerder kan overleggen, waaruit blijkt dat, in het kader van de watertoets, het door de beheerder te bepalen voldoende oppervlak of volume aan waterberging ten hoeve van de waterhuishouding wordt gerealiseerd.

4.2.2 Hoofdgebouwen

Voor het bouwen van hoofdgebouwen ten behoeve van het volwaardig glastuinbouwbedrijf en kassen binnen de op de verbeelding aangegeven bouwvlak gelden de volgende regels:

- a. per volwaardig glastuinbouwbedrijf mag één bedrijfswoning worden gebouwd;
- b. per volwaardig agrarisch bedrijf mag één bedrijfswoning worden gebouwd;
- c. ten aanzien van aanvragen om een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen ten behoeve van een nieuwe agrarische bedrijfswoning vragen burgemeester en wethouders advies aan een deskundige met betrekking tot de omvang en de continuïteit van het bedrijf, waarbij de omvang van het bedrijf mag worden uitgedrukt in SBE, NGE, SO of andere grootheden die hiervoor geschikt zijn en bij de continuïteit leeftijd, opleiding, ervaring en vakkennis van de ondernemer en het aanwezig zijn of het meewerken van een bedrijfsopvolger in beschouwing worden genomen;
- d. bestaande tweede bedrijfswoningen mogen worden gehandhaafd en conform deze bouwvoorschriften verbouwd en/of uitgebreid worden;
- e. bestaande tweede bedrijfswoningen mogen, zolang er sprake is van een volwaardig agrarisch bedrijf, worden herbouwd, mits de aanvraag om een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen binnen één jaar na de sloop van onderhavige woning wordt ingediend; daarbij blijft het aantonen van de noodzaak van een tweede agrarische bedrijfswoning achterwege;
- f. de goothoogte van bedrijfsgebouwen mag niet meer dan 6,00 meter bedragen;

- g. de bouwhoogte van bedrijfsgebouwen mag niet meer dan 9,50 meter bedragen;
- h. de goothoogte van een kas mag niet meer dan 8,00 meter bedragen;
- i. de bouwhoogte van een kas mag niet meer dan 10,00 meter bedragen;
- j. de goothoogte van de bedrijfswoning mag niet meer dan 4,00 meter bedragen;
- k. de bouwhoogte van de bedrijfswoning mag niet meer dan 10,00 meter bedragen;
- l. de inhoud van de bedrijfswoning mag niet meer dan 750 m³ bedragen;
- m. goten van ondergeschikte bouwdelen zoals dakkapellen, dakopbouwen e.d. worden niet getoetst aan de goothoogte;
- n. de bedrijfswoning mag aan de voorzijde worden uitgebreid met een uitbouw met lengte van maximaal 2/3 deel van de gevellengte en een diepte van 1,50 meter of een entree met een lengte van maximaal 1/3 deel van de gevellengte en een diepte van 1,50 meter, ongeacht de situering van de uitbouw of entree, binnen of buiten het bouwvlak en/of een uitbouw aan de zijgevel van de woning met een lengte van maximaal 4,50 meter, gerekend vanuit de voorgevellijn van de uitbouw of entree aan de voorgevel en een diepte van 1,50 meter, waarbij de inhoud van de uitbouw of entree niet wordt gerekend tot de inhoud van de bedrijfswoning;
- o. met de bouw van een bedrijfswoning mag worden begonnen, als de bedrijfsgebouwen zijn gerealiseerd of naar het oordeel van het college van burgemeester en wethouders de bouw van de bedrijfsgebouwen voldoende is gevorderd;
- p. bedrijfsgebouwen en kassen mogen binnen het bestemmingsvlak achter (het verlengde van) de achtergevel van de bedrijfswoning worden gebouwd;
- q. indien er geen bedrijfswoning aanwezig is, mag de afstand van de kas of een ander bedrijfsgebouw tot de bestemmingsgrens van de bestemming "Agrarisch - 1" langs de weg niet minder dan 15,00 meter bedragen;
- r. kassen mogen achter (het verlengde van) de achtergevel van de bedrijfswoning worden gebouwd;

4.2.3 *Bijbehorende bouwwerken*

Voor het bouwen van bijbehorende bouwwerken binnen het op de verbeelding aangegeven bouwvlak gelden de volgende regels:

- a. bij iedere bedrijfswoning mogen vrijstaande bijbehorende bouwwerken worden gebouwd, waarvan de gezamenlijk oppervlakte niet meer dan 70 m² mag bedragen;
- b. de goothoogte van een vrijstaand bijbehorend bouwwerk mag niet meer dan 3,00 meter bedragen;
- c. de bouwhoogte van een vrijstaand bijbehorend bouwwerk mag niet meer dan 5,50 meter bedragen.

4.2.4 *Bouwwerken geen gebouw zijnde binnen het bouwvlak*

Voor het bouwen van bouwwerken geen gebouw zijnde binnen de op de verbeelding aangegeven bestemming "Agrarisch - 1" gelden de volgende regels:

- a. de hoogte van erfafscheiding voor de voorgevelrooilijn van de woning mag niet meer dan 1,30 meter bedragen;
- b. de hoogte van een erfafscheiding voor de voorgevelrooilijn van de woning ter plaatse van de oprit mag niet meer dan 2,50 meter bedragen;
- c. de hoogte van een erfafscheiding achter de voorgevelrooilijn van de woning mag niet meer dan 2,00 meter bedragen;
- d. de hoogte van perceelsafscheidingen mag niet meer dan 1,50 meter bedragen;
- e. de hoogte van een warmteopslaginstallatie mag niet meer dan 15,00 meter bedragen waarbij de aanvrager van de omgevingsvergunning voor de bouw van een warmteopslaginstallatie een beeldkwaliteitsplan overlegt, waaruit de inpassing van de warmteopslaginstallatie in het landschap blijkt;
- f. de hoogte van andere bouwwerken geen gebouw zijnde mag niet meer dan 6,00 meter bedragen;
- g. waterbassins / silo's mogen op de aan de bestemming "Agrarisch - 1" aansluitende bestemming "Agrarisch" worden gebouwd, mits de hoogte van de taluds of wanden niet meer dan 2,00 meter bedraagt en van groen wordt voorzien.

4.2.5 *Regels ter plaatse van de aanduiding Agrarisch bedrijf*

Ter plaatse van de aanduiding "agrarisch bedrijf" gelden de regels van artikel 3.

4.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan:

- a. de situering en de landschappelijke inpassing van de in lid 4.2.4 onder e van dit artikel genoemde warmteopslaginstallaties.

4.4 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van:

- a. het bepaalde in lid 4.2.2 onder f en g voor een goothoogte van maximaal 7,00 meter en een bouwhoogte van maximaal 12.00 meter, mits het woonmilieu van derden niet onevenredig wordt geschaad;
- b. het bepaalde in lid 4.2.2 onder i voor een bouwhoogte van maximaal 12.00 meter, mits het woonmilieu van derden niet onevenredig wordt geschaad;
- c. het bepaalde in lid 4.2.2 onder p voor het bouwen van bedrijfsgebouwen voor (het verlengde van) de achtergevel van de bedrijfswoning, indien dat voor een doelmatige bedrijfsvoering noodzakelijk is;
- d. het bepaalde in lid 4.2.2 voor de bouw van één dierenverblijf voor landbouwhuisdieren door een niet - agrariër als eigenaar van de betrokken gronden waarvan:
 1. de oppervlakte niet meer 30 m² mag bedragen;
 2. de goothoogte niet meer dan 3,00 meter mag bedragen;
 3. de bouwhoogte niet meer dan 5,00 meter mag bedragen;
 4. bij situering van het bouwwerk in de nabijheid van een waterloop: het bouwwerk op minimaal 5,00 meter uit de waterloop, gemeten vanaf de bovenkant van het talud, moet worden geplaatst;en
5. per eigenaar slechts eenmaal bij een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het bepaalde in lid 3.2.5 en aan de omgevingsvergunning het gebruiksvoorschrift wordt verbonden dat het bouwwerk uitsluitend als dierenverblijf mag worden gebruikt;

4.5 Specifieke gebruiksregels

4.5.1 Gebruik van de bedrijfswoning

Naast een gebruik van de bedrijfswoning en bijbehorende bouwwerken voor wonen zijn de volgende gebruiksmogelijkheden toegestaan:

- a. de uitoefening van een aan huis verbonden beroep en/of dienstverlenend bedrijf of dienstverlenende instelling, een webwinkel of gastouderopvang, onder de voorwaarden dat:
 1. niet meer dan 1/3e deel van de als verblijfsgebied aan te merken vloeroppervlakte van de woning met de daarbij bijbehorende bouwwerken, met een maximum van 45 m², voor de uitoefening van het beroep of bedrijf wordt gebruikt;
 2. geen vergunning- en/of meldingsplicht op grond van de Wet milieubeheer of andere milieuwetgeving vereist is;
 3. detailhandel uitsluitend is toegestaan in producten en diensten die op het betreffende perceel zijn vervaardigd;
 4. bij het gebruik van een garage, parkeergelegenheid op het eigen erf mogelijk is en wordt gerealiseerd;
 5. bij een webwinkel opslag van goederen binnen het maximaal toegestane oppervlak voor de bedrijfsmatige activiteit blijft, geen afhaaladres en geen uitstalling ten verkoop aanwezig is;
 6. bij gastouderopvang het aantal op te vangen kinderen niet meer mag bedragen dan 6.
- b. mantelzorg, onder de voorwaarde dat:
 1. door een deskundige is aangetoond dat de verzorging in verband met medische, psychische en/of sociale omstandigheden noodzakelijk is en de mantelzorger in staat is de mantelzorg langdurig te verlenen;
 2. door de vestiging van extra woonruimte er geen onevenredige aantasting plaatsvindt van belangen omwonenden en bedrijven;
 3. parkeren plaatsvindt op eigen erf;
- c. bed en breakfast voor ten hoogste 2 kamers en maximaal 4 slaappleatsen in de woning en/of in de bijbehorende bouwwerken van de woning voor een oppervlakte van maximaal 50 m².

4.5.2 *Nevenfuncties bij een agrarisch bedrijf*

Voor nevenfuncties bij een agrarisch bedrijf geldt dat:

- a. het gezamenlijk oppervlak van de in lid 4.1 onder h t/m j van dit artikel genoemde nevenfuncties, uitgezonderd het kamperen binnen het bouwvlak, niet meer mag bedragen dan 300 m² en mogen alleen worden uitgeoefend in combinatie met de hoofdfunctie;
- b. het maximum verkoopvloeroppervlakte binnen de bestaande gebouwen voor detailhandel in ter plaatse voortgebrachte agrarische producten en/of op een ander bedrijf voortgebrachte agrarische producten niet meer mag bedragen dan 70 m² en maximaal 10 m² aan de weg;

4.5.3 *Strijdig gebruik*

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

- a. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een seksinrichting;
- b. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van bedrijfsmatige activiteiten en detailhandel, anders dan bij deze regels is toegestaan;
- c. het gebruik van een bedrijfswoning voor meer dan één huishouden;
- d. het gebruik van bedrijfsgebouwen voor wonen.

4.6 **Afwijken van de gebruiksregels**

Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van:

- a. van het bepaalde in lid 4.1 ten behoeve van het toestaan van huisvesting voor tijdelijke werknemers onder voorwaarde dat:
 1. de huisvestingsvoorziening wordt gesitueerd binnen het agrarisch bouwvlak;
 2. de huisvesting plaatsvindt ten behoeve van de agrarische bedrijfsvoering;
 3. het een ondergeschikte functie ten opzichte van een volwaardig agrarisch bedrijf betreft;
 4. de tijdelijke werknemers noodzakelijk zijn voor een goede agrarische bedrijfsvoering;
 5. het aantal te huisvesten werknemers niet meer bedraagt dan 40 personen;
- b. het bepaalde in lid 4.5.1 onder c voor een bed en breakfast accommodatie voor ten hoogste 5 kamers en maximaal 10 slaapplekken, waarbij het oppervlak van de bed en breakfast accommodatie niet meer mag bedragen dan 40% van het vloeroppervlak van de woning en de bijbehorende bouwwerken, met een maximum van 125 m² onder de voorwaarde dat er voldoende parkeergelegenheid op eigen erf aanwezig is en de activiteiten geen afbreuk doen aan de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden en bouwwerken.

Artikel 5 Agrarisch met waarden

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor "Agrarisch met waarden" aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. de uitoefening van het grondgebonden volwaardig, reëel of in deeltijd uitgeoefend agrarisch bedrijf en uitsluitend op de locaties, die in gebruik zijn of waren voor de uitoefening van dierenhouderijbedrijven met een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering: de uitoefening van dierenhouderijbedrijven met een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering;
 - b. de instandhouding en bescherming van cultuurhistorische- landschappelijke- en ecologische waarden, waarbij het verboden is om, anders dan voor toegestane bouwwerken, werken en werkzaamheden, de bovenste 50 centimeter van de bodem van de voor Agrarisch met waarden bestemde gronden te ontgraven;
 - c. de uitoefening van het intensieve agrarisch bedrijf ter plaatse van de aanduiding "intensieve veehouderij";
 - d. bedrijfsgebouwen;
 - e. kassen ten behoeve van teeltondersteuning ;
 - f. bedrijfswoningen;
 - g. paardenhouderij ter plaatse van de aanduiding "paardenhouderij";
 - h. bijbehorende bouwwerken;
 - i. bouwwerken geen gebouw zijnde ten behoeve van het houden van paarden;
 - j. praktijk- en kantoorruimten voor de uitoefening van een aan huis verbonden beroep of bedrijf;
- met als nevenfuncties:
- k. bed en breakfast accommodatie;
 - l. dagrecreatieve voorzieningen zoals een theetuin;
 - m. kamperen binnen het bouwvlak;
 - n. trekkershutten;
 - o. webwinkel;
 - p. detailhandel in ter plaatse voortgebrachte agrarische producten en/of op een ander agrarisch bedrijf voortgebrachte soortgelijke agrarische producten;
- met daarbij behorende:
- q. erven en terreinen;
 - r. wegen, fiets- en voetpaden;
 - s. water;
 - t. groen.

5.2 Bouwregels

5.2.1 Algemene bouwregel

De omgevingsvergunning wordt tevens geweigerd indien door het verlenen van de vergunning meer dan 800 m² aan bebouwing en/of gesloten verharding kan worden gerealiseerd en de aanvrager geen overeenkomst met de waterbeheerder kan overleggen, waaruit blijkt dat, in het kader van de watertoets, het door de beheerder te bepalen voldoende oppervlak of volume aan waterberging ten hoeve van de waterhuishouding wordt gerealiseerd.

5.2.2 Hoofdgebouwen binnen het bouwvlak

Voor het bouwen van hoofdgebouwen binnen het op de verbeelding aangegeven bouwvlak gelden de volgende regels:

- a. bedrijfsgebouwen mogen alleen ten behoeve van het volwaardig- en het reëel agrarisch bedrijf gebouwd, verbouwd en/of herbouwd en ten behoeve van het in deeltijd uitgeoefend agrarisch bedrijf verbouwd en/of herbouwd worden;
- b. per volwaardig agrarisch bedrijf mag één bedrijfswoning worden gebouwd;
- c. ten aanzien van aanvragen om een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen ten behoeve van een nieuwe agrarische bedrijfswoning vragen burgemeester en wethouders advies aan een deskundige met betrekking tot de omvang en de continuïteit van het bedrijf, waarbij de omvang van

- het bedrijf mag worden uitgedrukt in SBE, NGE, SO of andere grootheden die hiervoor geschikt zijn en bij de continuïteit leeftijd, opleiding, ervaring en vakkennis van de ondernemer en het aanwezig zijn of het meewerken van een bedrijfsopvolger in beschouwing worden genomen;
- d. bestaande tweede bedrijfswoningen mogen worden gehandhaafd en conform deze bouwvoorschriften verbouwd en/of uitgebreid worden;
 - e. bestaande tweede bedrijfswoningen mogen, zolang er sprake is van een volwaardig agrarisch bedrijf, worden herbouwd mits de aanvraag om een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen binnen één jaar na de sloop van onderhavige woning wordt ingediend; daarbij blijft het aantonen van de noodzaak van een tweede agrarische bedrijfswoning achterwege;
 - f. bedrijfsgebouwen mogen worden gebouwd achter (het verlengde van) de achtergevel van de bedrijfswoning;
 - g. de goothoogte van een bedrijfsgebouw mag niet meer bedragen dan 6,00 meter ;
 - h. de bouwhoogte van een bedrijfsgebouw mag niet meer bedragen dan 9,50 meter;
 - i. de goothoogte van een bedrijfswoning mag niet meer bedragen dan 4,00 meter;
 - j. de bouwhoogte van een bedrijfswoning mag niet meer bedragen dan 10,00 meter;
 - k. de inhoud van een bedrijfswoning mag niet meer dan 750 m³ bedragen;
 - l. goten van ondergeschikte bouwdelen zoals dakkapellen, dakopbouwen e.d. worden niet getoetst aan de goothoogte;
 - m. de bedrijfswoning mag aan de voorzijde worden uitgebreid met een uitbouw met lengte van maximaal 2/3 deel van de gevellengte en een diepte van 1,50 meter of een entree met een lengte van maximaal 1/3 deel van de gevellengte en een diepte van 1,50 meter, ongeacht de situering van de uitbouw of entree, binnen of buiten het agrarisch bouwvlak en/of een uitbouw aan de zijgevel van de woning met een lengte van maximaal 4,50 meter, gerekend vanuit de voorgevellijn van de uitbouw of entree aan de voorgevel en een diepte van 1,50 meter, waarbij de inhoud van uitbouw of entree niet wordt gerekend tot de inhoud van de bedrijfswoning;
 - n. met de bouw van een bedrijfswoning mag worden begonnen, als de bedrijfsgebouwen zijn gerealiseerd of naar het oordeel van het college van burgemeester en wethouders de bouw van de bedrijfsgebouwen voldoende is gevorderd;
 - o. ten behoeve van de teeltondersteuning bij een duurzaam op de vollegrondstuinbouw of bollenteelt gericht bedrijf mogen kassen worden gebouwd achter (het verlengde van) de bedrijfswoning, waarvan:
 - 1. de goothoogte niet meer dan 5,00 meter mag bedragen;
 - 2. de bouwhoogte niet meer dan 8,00 meter mag bedragen;
 - p. het aantal trekkershutten mag niet meer bedragen dan 2;
 - q. de oppervlakte van een trekkershut mag niet meer bedragen dan 28 m²
 - r. de goothoogte van een trekkershut mag niet meer bedragen dan 3,00 meter;
 - s. de bouwhoogte van een trekkershut mag niet meer bedragen dan 3,50 meter.

5.2.3 *Bijbehorend bouwwerk binnen het bouwvlak*

Voor het bouwen van bijbehorende bouwwerken binnen het op de verbeelding aangegeven bouwvlak gelden de volgende regels:

- a. bij iedere bedrijfswoning mogen vrijstaande bijbehorende bouwwerken worden gebouwd, waarvan de gezamenlijk oppervlakte niet meer dan 70 m² mag bedragen;
- b. bij een kampeerterrein mogen vrijstaande bijbehorende bouwwerken ten behoeve van sanitaire voorzieningen worden gebouwd, waarvan het gezamenlijk oppervlak niet meer dan 50 m² mag bedragen;
- c. de goothoogte van een vrijstaand bijbehorend bouwwerk mag niet meer dan 3,00 meter bedragen;
- d. de bouwhoogte van een vrijstaand bijbehorend bouwwerk mag niet meer dan 5,50 meter bedragen.

5.2.4 *Bouwwerken geen gebouw zijnde binnen het bouwvlak*

Voor het bouwen van bouwwerken geen gebouw zijnde binnen het op de verbeelding bouwvlak gelden de volgende regels:

- a. de hoogte van kunstmest- of voedersilo's mag niet meer dan 15 meter bedragen;
- b. de wandhoogte van water- en mestbassins mag niet meer dan 4,00 meter bedragen;
- c. de hoogte van erfafscheiding voor de voorgevelrooilijn van de woning mag niet meer dan 1,30 meter bedragen;

- d. de hoogte van een erfafscheiding voor de voorgevelrooilijn van de woning ter plaatse van de oprit mag niet meer dan 2,50 meter bedragen;
- e. de hoogte van een erfafscheiding achter de voorgevelrooilijn van de woning van de woning mag niet meer dan 2,00 meter bedragen;
- f. de hoogte van andere bouwwerken geen gebouw zijnde mag niet meer dan 6,00 meter bedragen;
- g. de oppervlakte van bouwwerken geen gebouw zijnde ten behoeve van het houden van paarden mag niet meer bedragen dan 1500 m²;
- h. de hoogte van een omheining van een bouwwerk geen gebouw zijnde ten behoeve van het houden van paarden mag niet meer bedragen dan 1,50 meter.

5.2.5 *Gebouwen buiten het agrarisch bouwvlak*

Buiten het bouwvlak mogen geen bouwwerken worden gebouwd, behoudens:

- a. te herbouwen bestaande agrarische bedrijfsgebouwen waarvan
 1. het oppervlak van het bouwwerk niet meer mag bedragen dan het oppervlak van het bouwwerk dat is /wordt gesloopt;
 2. de goothoogte niet meer mag bedragen dan 3,00 meter;
 3. de bouwhoogte niet meer mag bedragen dan 5,00 meter;

5.2.6 *Bouwwerken geen gebouw zijnde buiten het bouwvlak*

Buiten het bouwvlak mogen geen bouwwerken geen gebouw zijnde worden geplaatst / aangelegd, behoudens:

- a. perceelsafscheidingen waarvan:
 1. de hoogte van perceelsafscheidingen mag niet meer bedragen dan 1,50 meter;
 2. ter plaatse van de toegang tot percelen de hoogte van perceelsafscheidingen niet meer mag bedragen dan 2,00 meter;

5.3 **Afwijken van de bouwregels**

Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van:

- a. het bepaalde in lid 5.2.2 onder f voor het bouwen van bedrijfsgebouwen voor (het verlengde van) de achtergevel, indien dat noodzakelijk is voor een doelmatige bedrijfsvoering;
- b. het bepaalde in lid 5.2.2 onder g en h voor een goothoogte van maximaal 7,00 meter en een bouwhoogte van maximaal 12,00 meter, als daardoor het woonmilieu van derden niet onevenredig wordt geschaad;
- c. het bepaalde in lid 5.2.4 onder b voor een wandhoogte van mest- en waterbassins binnen het bouwvlak tot een hoogte van 5,50 meter, mits landschappelijke- en culturele waarden niet worden geschonden en het woonmilieu van derden niet onevenredig wordt geschaad;
- d. van het bepaalde in lid 5.2.4 onder g voor het bouwen van een bouwwerk geen gebouw zijnde ten behoeve van het houden van paarden of een deel daarvan buiten het bouwvlak, maar wel aansluitend aan het bouwvlak, mits landschappelijke inpasbaar;
- e. van het bepaalde in lid 5.2.5 voor de bouw van één dierenverblijf voor landbouwhuisdieren door een niet - agrariër als eigenaar van de betrokken gronden waarvan:
 1. de oppervlakte niet meer dan 30 m² mag bedragen;
 2. de goothoogte niet meer dan 3,00 meter mag bedragen;
 3. de bouwhoogte niet meer dan 5,00 meter mag bedragen;
 4. bij situering van het bouwwerk in de nabijheid van een waterloop: het bouwwerk op minimaal 5,00 meter uit de waterloop, gemeten vanaf de bovenkant van het talud, moet worden geplaatst.en
 5. per eigenaar slechts eenmaal bij een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het bepaalde in lid 5.2.5 en aan de omgevingsvergunning het gebruiksvoorschrift wordt verbonden dat het bouwwerk uitsluitend als dierenverblijf mag worden gebruikt;

De omgevingsvergunning voor de afwijking genoemd onder d en e wordt niet verleend als het bouwwerk komt te liggen binnen een straal van 100 meter van de bestemming "Natuur", en/of de dubbelbestemmingen "Waterstaat - Waterkering", Waarde - Cultuurhistorie of "Waarde Ecologie"

5.4 Specifieke gebruiksregels

5.4.1 Gebruik van de bedrijfswoning

Naast een gebruik van de bedrijfswoning en bijbehorende bouwwerken voor wonen zijn de volgende gebruiksmogelijkheden toegestaan:

- a. de uitoefening van een aan huis verbonden beroep en/of dienstverlenend bedrijf of dienstverlenende instelling, een webwinkel of gastouderopvang, onder de voorwaarden dat:
 1. niet meer dan 1/3e deel van de als verblijfsgebied aan te merken vloeroppervlakte van de woning met de daarbij bijbehorende bouwwerken, met een maximum van 45 m², voor de uitoefening van het beroep of bedrijf wordt gebruikt;
 2. geen vergunning- en/of meldingsplicht op grond van de Wet milieubeheer of andere milieuwetgeving vereist is;
 3. detailhandel uitsluitend is toegestaan in producten en diensten die op het betreffende perceel zijn vervaardigd;
 4. bij het gebruik van een garage, parkeergelegenheid op het eigen erf mogelijk is en wordt gerealiseerd;
 5. bij een webwinkel opslag van goederen binnen het maximaal toegestane oppervlak voor de bedrijfsmatige activiteit blijft, geen afhaaladres en geen uitstalling ten verkoop aanwezig is;
 6. bij gastouderopvang het aantal op te vangen kinderen niet meer mag bedragen dan 6.
- b. mantelzorg, onder de voorwaarde dat:
 1. door een deskundige is aangetoond dat de verzorging in verband met medische, psychische en/of sociale omstandigheden noodzakelijk is en de mantelzorger in staat is de mantelzorg langdurig te verlenen;
 2. door de vestiging van extra woonruimte er geen onevenredige aantasting plaatsvindt van belangen omwonenden en bedrijven;
 3. parkeren plaatsvindt op eigen erf;
- c. bed en breakfast voor ten hoogste 2 kamers en maximaal 4 slaapplekken in de woning en/of in de bijbehorende bouwwerken van de woning voor een oppervlakte van maximaal 50 m².

5.4.2 Nevenfuncties bij een agrarisch bedrijf

Voor nevenfuncties bij een agrarisch bedrijf geldt dat:

- a. het gezamenlijk oppervlak van de in lid 5.1 onder l t/m p van dit artikel genoemde nevenfuncties, uitgezonderd het kamperen binnen het bouwvlak, niet meer mag bedragen dan 300 m² en mogen alleen worden uitgeoefend in combinatie met de hoofdfunctie;
- b. het maximum verkoopvloeroppervlakte binnen de bestaande gebouwen voor detailhandel in ter plaatse voortgebrachte agrarische producten en/of op een ander bedrijf voortgebrachte agrarische producten niet meer mag bedragen dan 70 m² en maximaal 10 m² aan de weg;
- c. het aantal kampeerplaatsen op een kampeerterrein binnen het bouwvlak niet meer mag bedragen dan 15, onder de voorwaarde dat er:
 1. voldoende parkeergelegenheid op eigen terrein aanwezig is;
 2. geen sprake is van vaste kampeermiddelen;en is alleen toegestaan van 1 maart tot en met 31 oktober.

5.4.3 Strijdig gebruik

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

- a. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een seksinrichting;
- b. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van bedrijfsmatige activiteiten en detailhandel, anders dan bij deze regels is toegestaan;
- c. het gebruik van een bedrijfswoning voor meer dan één huishouden;
- d. het gebruik van bedrijfsgebouwen voor wonen.

5.5 Afwijken van de gebruiksregels

Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van:

- a. van het bepaalde in lid 5.1 ten behoeve van het toestaan van huisvesting voor tijdelijke werknemers onder voorwaarde dat:

1. de huisvestingsvoorziening wordt gesitueerd binnen het agrarisch bouwvlak;
 2. de huisvesting plaatsvindt ten behoeve van de agrarische bedrijfsvoering;
 3. het een ondergeschikte functie ten opzichte van een volwaardig agrarisch bedrijf betreft;
 4. de tijdelijke werknemers noodzakelijk zijn voor een goede agrarische bedrijfsvoering;
 5. het aantal te huisvesten werknemers niet meer bedraagt dan 40 personen;
- b. het bepaalde in lid 5.4.1 onder c voor een bed en breakfast accommodatie voor ten hoogste 5 kamers en maximaal 10 slaappleaatsen, waarbij het oppervlak van de bed en breakfast accommodatie niet meer mag bedragen dan 40% van het vloeroppervlak van de woning en de bijbehorende bouwwerken, met een maximum van 125 m² onder de voorwaarde dat er voldoende parkeergelegenheid op eigen erf aanwezig is;
- c. van het bepaalde in lid 5.4.2 onder c voor het situeren van het kampeerterrein of een deel daarvan buiten het bouwvlak, maar wel aansluitend aan het bouwvlak, waarbij burgemeester en wethouders voorwaarden kunnen stellen aan de situering en landschappelijke inpassing van het kampeerterrein.

5.6 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

5.6.1 Werken geen bouwwerk zijnde of werkzaamheden, waarvoor een omgevingsvergunning nodig is

Het is verboden op of in de in lid 5.1 bedoelde gronden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het college van burgemeester en wethouders, de volgende werken geen bouwwerk zijnde en/of werkzaamheden uit te voeren:

- a het aanleggen van nieuwe waterlopen;

5.6.2 Uitzonderingsregel

Het verbod als bedoeld in lid 5.7.1 is niet van toepassing op werken geen bouwwerk zijnde en/of werkzaamheden die:

- a. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan;
- b. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning.

5.6.3 Toetsingscriteria

De werken geen bouwwerk zijnde en werkzaamheden als bedoeld in lid 5.7.1 zijn slechts toelaatbaar indien en voor zover dit niet strijdig is met de waarde cultuur historie, zoals vastgelegd het rapport "Gemeente Heerhugowaard een historisch-geografische inventarisatie (inclusief de karakteristieke bebouwing)" dat als Bijlage 3 Historisch-geografische inventarisatie bij dit bestemmingsplan is gevoegd.

5.6.4 Adviesprocedure

Alvorens over een omgevingsvergunning voor werken geen bouwwerk zijnde en werkzaamheden (lid 5.7.1) te beslissen, winnen het college van burgemeester en wethouders schriftelijk advies in bij een deskundige op het gebied van cultuur omtrent de vraag of door de voorgenomen werken geen bouwwerken zijnde en werkzaamheden de waarde cultuur, zoals vastgelegd het rapport "Gemeente Heerhugowaard een historisch-geografische inventarisatie (inclusief de karakteristieke bebouwing)" niet onevenredig wordt geschaad en welke voorwaarden dienen te worden gesteld ter voorkoming van eventuele schade.

Artikel 6 Bedrijf

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor "Bedrijf" aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. bedrijfsgebouwen ten behoeve van:
 1. het bedrijf als genoemd in de bij dit bestemmingsplan behorende Bijlage 1 Bedrijvenlijst bestaande bedrijven;
 2. de bedrijven die zijn genoemd in Bijlage 2 Staat van bedrijfsactiviteiten onder de milieucategorieën 1 en 2 met uitzondering van geluidzoneringsplichtige- en Bevi - inrichtingen;
 3. productie gebonden detailhandel, met uitzondering van detailhandel in voeding- en genotmiddelen;
- b. garage ter plaatse van de aanduiding "garage" met de daarbij behorende voor het garagebedrijf normale detailhandel;
- c. bedrijfswoning uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "bedrijfswoning";
- d. bijbehorende bouwwerken;
- e. bouwwerken geen gebouw zijnde
- f. met de daarbij behorende:
- g. erven en terreinen;
- h. parkeervoorzieningen;
- i. groen;
- j. wegen, straten en paden;

6.2 Bouwregels

6.2.1 Hoofdgebouwen

Voor het bouwen van hoofdgebouwen gelden de volgende regels:

- a. bedrijfsgebouwen mogen uitsluitend worden gebouwd achter (het verlengde van) de achtergevel van de op het perceel aanwezige woning of indien er geen woning op het perceel aanwezig is, 15,00 meter achter de bestemmingsgrens dan wel binnen het bouwvlak als er op de verbeelding een bouwvlak is aangegeven;
- b. de goothoogte van een bedrijfsgebouw mag niet meer dan 6,00 meter bedragen of indien binnen het op de verbeelding aangegeven bouwvlak een goothoogte staat aangegeven; de binnen het bouwvlak aangegeven goothoogte;
- c. de bouwhoogte van een bedrijfsgebouw mag niet meer dan 10,00 meter bedragen of indien binnen het op de verbeelding aangegeven bouwvlak een bouwhoogte staat aangegeven; de binnen het bouwvlak aangegeven bouwhoogte;
- d. de oppervlakte van het bedrijfsgebouw of de bedrijfsgebouwen mag niet meer bedragen dan het in de bij dit bestemmingsplan behorende Bijlage 1 Bedrijvenlijst bestaande bedrijven aangegeven maximum of indien binnen het op de verbeelding aangegeven bouwvlak een bebouwingspercentage staat aangegeven; het binnen het bouwvlak aangegeven bebouwingspercentage;
- e. indien ten tijde van de tervisielegging van dit bestemmingsplan op het perceel een bedrijfswoning aanwezig was, mag bij herbouw de oppervlakte van de bedrijfswoning maximaal 120 m² bedragen, of indien de woning ten tijde van de tervisielegging van het bestemmingsplan een oppervlakte groter dan 120 m² had, dat oppervlak;
- f. de bouwbreedte van de woning mag niet meer bedragen dan 10,00 meter of, indien de woning ten tijde van de tervisielegging van het bestemmingsplan een bouwbreedte groter dan 10,00 meter had, die bouwbreedte;
- g. de bouwdiepte van de woning mag niet meer bedragen dan 12,00 meter of, indien de woning ten tijde van de tervisielegging van het bestemmingsplan een bouwdiepte groter dan 12,00 meter had, die bouwdiepte;
- h. de afstand van de woning tot aan de zijdelingse perceelsgrens dient ten minste 2,00 meter te bedragen of zoveel minder als de woning ten tijde van de tervisielegging van het bestemmingsplan op een afstand kleiner dan 2,00 meter uit de perceelsgrens stond;
- i. de goothoogte van een bedrijfswoning mag niet meer bedragen dan 4,00 meter;
- j. de bouwhoogte van een bedrijfswoning mag niet meer bedragen dan 10,00 meter;

- k. de bedrijfswoning mag aan de voorzijde worden uitgebreid met een uitbouw met lengte van maximaal 2/3 deel van de gevellengte en een diepte van 1,50 meter of een entree met een lengte van maximaal 1/3 deel van de gevellengte en een diepte van 1,50 meter en/of een uitbouw aan de zijgevel van de woning met een lengte van maximaal 4,50 meter, gerekend vanuit de voorgevellijn van de uitbouw of entree aan de voorgevel en een diepte van 1,50 meter, waarbij de inhoud van uitbouw of entree niet wordt gerekend tot de inhoud van de bedrijfswoning;
- l. goten van ondergeschikte bouwdelen zoals dakkapellen, dakopbouwen e.d. worden niet getoetst aan de goothoogte.

6.2.2 *Bijbehorende bouwwerken*

Voor het bouwen van bijbehorende bouwwerken gelden de volgende regels:

- a. bij iedere bedrijfswoning mogen vrijstaande bijbehorende bouwwerken worden gebouwd, waarvan de gezamenlijk oppervlakte niet meer dan 70 m² mag bedragen;
- b. de goothoogte van een vrijstaand bijbehorend bouwwerk mag niet meer dan 3,00 meter bedragen;
- c. de bouwhoogte van een vrijstaand bijbehorend bouwwerk mag niet meer dan 5,50 meter bedragen.

6.2.3 *Bouwwerken een gebouw zijnde*

Voor het bouwen van bouwwerken geen gebouw zijnde gelden de volgende regels:

- a. de bouwhoogte van erfafscheidingen voor de voorgevelrooilijn van de woning mag niet meer dan 1,30 meter en achter de voorgevelrooilijn van de woning niet meer dan 2,00 meter bedragen;
- b. de hoogte van een erfafscheiding voor de voorgevelrooilijn van de woning ter plaatse van de oprit mag niet meer dan 2,50 meter bedragen;
- c. de bouwhoogte van overige bouwwerken geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 6,00 meter bedragen.

6.3 **Specifieke gebruiksregels**

6.3.1 *Gebruik van de bedrijfswoning*

Naast een gebruik van de bedrijfswoning en bijbehorende bouwwerken voor wonen zijn de volgende gebruiksmogelijkheden toegestaan:

- a. de uitoefening van een aan huis verbonden beroep en/of dienstverlenend bedrijf of dienstverlenende instelling, een webwinkel of gastouderopvang, onder de voorwaarden dat:
 - 1. niet meer dan 1/3e deel van de als verblijfsgebied aan te merken vloeroppervlakte van de woning met de daarbij bijhorende bouwwerken, met een maximum van 45 m², voor de uitoefening van het beroep of bedrijf wordt gebruikt;
 - 2. geen vergunning- en/of meldingsplicht op grond van de Wet milieubeheer of andere milieuwetgeving vereist is;
 - 3. detailhandel uitsluitend is toegestaan in producten en diensten die op het betreffende perceel zijn vervaardigd;
 - 4. bij het gebruik van een garage, parkeergelegenheid op het eigen erf mogelijk is en wordt gerealiseerd;
 - 5. bij een webwinkel opslag van goederen binnen het maximaal toegestane oppervlak voor de bedrijfsmatige activiteit blijft, geen afhaaladres en geen uitstalling ten verkoop aanwezig is;
 - 6. bij gastouderopvang het aantal op te vangen kinderen niet meer mag bedragen dan 6.
- b. mantelzorg, onder de voorwaarde dat:
 - 1. door een deskundige is aangetoond dat de verzorging in verband met medische, psychische en/of sociale omstandigheden noodzakelijk is en de mantelzorger in staat is de mantelzorg langdurig te verlenen;
 - 2. door de vestiging van extra woonruimte er geen onevenredige aantasting plaatsvindt van belangen omwonenden en bedrijven;
 - 3. parkeren plaatsvindt op eigen erf.

6.3.2 *Strijdig gebruik*

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming wordt in ieder geval gerekend:

- a. het gebruik van gebouwen voor bewoning;
- b. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van bedrijven, anders dan die welke zijn

- genoemd in Bijlage 2 bij dit bestemmingsplan onder de milieucategorieën 1 en 2;
- c. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van detailhandel, anders dan bedoeld in lid 6.1 sub a onder 3;
 - d. het gebruik van gronden voor buitenopslag, uitgezonderd de buitenopslag zonder overkapping van bouwstoffen (zand) en grond voor loon-, hoveniers-, aannemers- en weg en waterbouwbedrijven;
 - e. het gebruik van een bedrijfswoning voor meer dan één huishouden;
 - f. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een seksinrichting.

6.4 Afwijken van de gebruiksregels

Burgemeester en wethouders kunnen, met inachtneming van de milieusituatie, bij een omgevingsvergunning afwijken van:

- a. het bepaalde in lid 6.1 sub a onder 1 en toestaan dat tevens bedrijven worden gevestigd die naar de aard en de invloed op de omgeving gelijk te stellen zijn met bedrijven die zijn genoemd in Bijlage 2 onder de milieucategorieën 1 en 2;
- b. het bepaalde in lid 6.1 sub a onder 1 voor het vestigen van bedrijven, die zijn opgenomen onder milieucategorie 3 van de Staat van Bedrijfsactiviteiten, maar die naar aard en invloed op de omgeving worden geacht tot de onder milieucategorie 1 of 2 vallende bedrijven te horen;

Artikel 7 Bedrijf - 1

7.1 Bestemmingsomschrijving

De voor "Bedrijf – 1" aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. een verkooppunt voor motorbrandstoffen inclusief LPG met bijbehorende afleveringszuilen en ondergrondse / bovengrondse tanks ten behoeve van opslag van brandstoffen;
- b. 1 bedrijfswoning, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "bedrijfswoning";
- c. detailhandel / shop;
- d. dienstverlening;
- e. garage;
- f. bijbehorende bouwwerken;
- g. wasgelegenheid voor motorvoertuigen;

met de daarbij behorende:

- h. wegen en paden;
- i. parkeervoorzieningen;
- j. erven en terreinen;
- k. kunstwerken
- l. kunstobjecten
- m. bouwwerken, geen gebouwen zijnde, waaronder luifels;
- n. water,
- o. groenvoorzieningen;

7.2 Bouwregels

7.2.1 Hoofdgebouwen

Voor het bouwen van hoofdgebouwen gelden de volgende regels;

- a. bedrijfsgebouwen mogen uitsluitend binnen het op verbeelding aangegeven bouwvlak worden gebouwd;
- b. de bedrijfswoning mag uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "bedrijfswoning" worden gebouwd;
- c. het bebouwingspercentage mag niet meer bedragen dan op de verbeelding staat aangegeven; indien op de verbeelding geen bebouwingspercentage staat aangegeven, mag het bouwvlak voor 100% worden bebouwd;
- d. de goothoogte van de bedrijfswoning mag niet meer bedragen dan 4,00 meter;
- e. goten van ondergeschikte bouwdelen zoals dakkapellen, dakopbouwen e.d. worden niet getoetst aan de goothoogte;
- f. de bouwhoogte van de bedrijfswoning mag niet meer bedragen dan 10,00 meter;
- g. de inhoud van een bedrijfswoning mag niet meer bedragen dan de inhoud van de bedrijfswoning die ten tijde van de tervisielegging van dit bestemmingsplan op het perceel aanwezig was;
- h. de bedrijfswoning mag aan de voorzijde worden uitgebreid met een uitbouw met lengte van maximaal 2/3 deel van de gevellengte en een diepte van 1,50 meter of een entree met een lengte van maximaal 1/3 deel van de gevellengte en een diepte van 1,50 meter en/of een erker aan de zijgevel van de woning met een lengte van maximaal 4,50 meter, gerekend vanuit de voorgevellijn van de uitbouw of entree aan de voorgevel en een diepte van 1,50 meter, waarbij de inhoud van uitbouw of entree niet wordt gerekend tot de inhoud van de bedrijfswoning;
- i. de bouwhoogte van een bedrijfsgebouw mag niet meer bedragen dan 6,00 meter.

7.2.2 Bijbehorende bouwwerken

Voor het bouwen van bijbehorende bouwwerken gelden de volgende regels;

- a. bij iedere bedrijfswoning mogen vrijstaande bijbehorende bouwwerken worden gebouwd, waarvan de gezamenlijk oppervlakte niet meer dan 70 m2 mag bedragen;
- b. de goothoogte van een vrijstaand bijbehorend bouwwerk mag niet meer dan 3,00 meter bedragen;
- c. de bouwhoogte van een vrijstaand bijbehorend bouwwerk mag niet meer dan 5,50 meter bedragen.

7.2.3 *Bouwwerken geen gebouw zijnde*

Voor het bouwen van bouwwerken geen gebouw zijnde gelden de volgende regels:

- a. luifels mogen uitsluitend binnen het bouwvlak worden gebouwd;
- b. de oppervlakte aan luifels mag niet meer bedragen dan 600 m²;
- c. luifels tellen niet mee voor het bebouwingspercentage;
- d. de bouwhoogte van een luifel mag niet meer bedragen dan 7,00 meter;
- e. de bouwhoogte van vlaggenmasten mag niet meer bedragen dan 8,00 meter;
- f. de bouwhoogte van lichtmasten mag niet meer bedragen dan 6,00 meter;
- g. de bouwhoogte van overige bouwwerken geen gebouw zijnde, waaronder hekwerken en reclame-uitingen, mag niet meer bedragen dan 3,00 meter met uitzondering van 1 reclamezuil waarvan de hoogte niet meer mag bedragen dan 7,00 meter.

7.3 **Specifieke gebruiksregels**

7.3.1 *Gebruik van de bedrijfswoning*

Naast een gebruik van de bedrijfswoning en bijbehorende bouwwerken voor wonen zijn de volgende gebruiksmogelijkheden toegestaan:

- a. de uitoefening van een aan huis verbonden beroep en/of dienstverlenend bedrijf of dienstverlenende instelling, een webwinkel of gastouderopvang, onder de voorwaarden dat:
 1. niet meer dan 1/3e deel van de als verblijfsgebied aan te merken vloeroppervlakte van de woning met de daarbij bijbehorende bouwwerken, met een maximum van 45 m², voor de uitoefening van het beroep of bedrijf wordt gebruikt;
 2. geen vergunning- en/of meldingsplicht op grond van de Wet milieubeheer of andere milieuwetgeving vereist is;
 3. detailhandel uitsluitend is toegestaan in producten en diensten die op het betreffende perceel zijn vervaardigd;
 4. bij het gebruik van een garage, parkeergelegenheid op het eigen erf mogelijk is en wordt gerealiseerd;
 5. bij een webwinkel opslag van goederen binnen het maximaal toegestane oppervlak voor de bedrijfsmatige activiteit blijft, geen afhaaladres en geen uitstalling ten verkoop aanwezig is;
 6. bij gastouderopvang het aantal op te vangen kinderen niet meer mag bedragen dan 6.
- b. mantelzorg, onder de voorwaarde dat:
 1. door een deskundige is aangetoond dat de verzorging in verband met medische, psychische en/of sociale omstandigheden noodzakelijk is en de mantelzorger in staat is de mantelzorg langdurig te verlenen;
 2. door de vestiging van extra woonruimte er geen onevenredige aantasting plaatsvindt van belangen van omwonenden en bedrijven;
 3. parkeren plaatsvindt op eigen erf.

7.3.2 *Strijdig gebruik*

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming wordt in ieder geval gerekend:

- a. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een seksinrichting;
- b. het gebruik van een bedrijfswoning voor meer dan één huishouden;
- c. het gebruik van gronden voor buitenopslag.

Artikel 8 Bedrijf - 2

8.1 Bestemmingsomschrijving

De voor "Bedrijf – 2" aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. gasontvangststation;
- b. ondergrondse- en bovengrondse leidingen en toebehoren;
- c. de bij deze bestemming behorende voorzieningen, zoals wegen, paden, parkeerplaatsen, verlichting, erf- en terreinafscheidingen en groen.

8.2 Bouwregels

Voor het bouwen van gebouwen gelden de volgende regels:

- a. gebouwen mogen uitsluitend binnen het bouwvlak worden gebouwd;
- b. het bouwvlak mag voor 100 % worden bebouwd;
- c. de goothoogte van het gasontvangststation aan de A.C. de Graafweg mag niet meer bedragen dan 5.00 meter;
- d. de bouwhoogte van het gasontvangststation aan de A.C. de Graafweg mag niet meer bedragen dan 7.00 meter;
- e. de bouwhoogte van het gasontvangststations aan het Verlaat en de Noord - Scharwouderpolderweg mag niet meer bedragen dan 4.00 meter.

8.3 Bouwwerken geen gebouw zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken geen gebouw zijnde gelden de volgende regels:

- a de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen mag niet meer bedragen dan 3,50 meter;
- b de bouwhoogte van de overige bouwwerken geen gebouw zijnde mag niet meer bedragen dan 6.00 meter.

Artikel 9 Detailhandel

9.1 Bestemmingsomschrijving

De voor "Detailhandel" aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. detailhandel met dien verstande dat:
 1. ter plaatse van de aanduiding "tuincentrum" de gronden uitsluitend zijn bestemd voor een tuincentrum, waarbij is toegestaan:
 - de teelt en verkoop van planten;
 - de verkoop van aan huis en tuin gerelateerde artikelen;
 - de verkoop van kleindieren en dierbenodigdheden;
 - dienstverlening;

met daaraan ondergeschikt;

- de verkoop van outdoorartikelen;
 - ter plaatse van de aanduiding "horeca", horeca 1 en 2;
2. ter plaatse van de aanduiding "detailhandel" voor detailhandel;
 3. ter plaatse van de aanduiding "detailhandel perifeer" uitsluitend voor perifere detailhandel;
- b. bedrijfswoning, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "bedrijfswoning"
 - c. bedrijfsgebouwen;
 - d. bijbehorende bouwwerken;
 - e. kantoren;
 - f. opslag;
 - g. bouwwerken, geen gebouwen zijnde
- met de daarbij behorende:
- h. erven en terreinen;
 - i. parkeervoorzieningen;
 - j. groen;
 - k. wegen, straten en paden;

9.2 Bouwregels

9.2.1 Hoofdgebouwen

Voor het bouwen van hoofdgebouwen gelden de volgende regels:

- a. gebouwen mogen uitsluitend worden gebouwd achter (het verlengde van) de achtergevel van de op het perceel aanwezige woning of indien er geen woning op het perceel aanwezig is, 15,00 meter uit de bestemmingsgrens dan wel binnen het bouwvlak als er op de verbeelding een bouwvlak is aangegeven;
- b. de goothoogte van een bedrijfsgebouw mag niet meer dan 6,00 meter bedragen;
- c. de bouwhoogte van een bedrijfsgebouw mag niet meer dan 10,00 meter bedragen;
- d. de oppervlakte van het bedrijfsgebouw of de bedrijfsgebouwen mag niet meer bedragen dan het in de bij dit bestemmingsplan behorende Bijlage 1 Bedrijvenlijst bestaande bedrijven aangegeven maximum;
- e. de goothoogte van een bedrijfswoning mag niet meer bedragen dan 4,00 meter;
- f. de bouwhoogte van een bedrijfswoning mag niet meer bedragen dan 10,00 meter;
- g. de inhoud van een bedrijfswoning mag niet meer bedragen dan de inhoud van de bedrijfswoning die ten tijde van de terzieslegging van dit bestemmingsplan op het perceel aanwezig was;
- h. de bedrijfswoning mag aan de voorzijde worden uitgebreid met een uitbouw met lengte van maximaal 2/3 deel van de gevellengte en een diepte van 1,50 meter of een entree met een lengte van maximaal 1/3 deel van de gevellengte en een diepte van 1,50 meter en/of een uitbouw aan de zijgevel van de woning met een lengte van maximaal 4,50 meter, gerekend vanuit de voorgevellijn van de uitbouw of entree aan de voorgevel en een diepte van 1,50 meter, waarbij de inhoud van uitbouw of entree niet wordt gerekend tot de inhoud van de bedrijfswoning;
- i. goten van ondergeschikte bouwdelen zoals dakkapellen, dakopbouwen e.d. worden niet getoetst aan de goothoogte.

9.2.2 *Bijbehorende bouwwerken*

Voor het bouwen van bijbehorende bouwwerken gelden de volgende regels;

- a. bij iedere bedrijfswoning mogen vrijstaande bijbehorende bouwwerken worden gebouwd, waarvan de gezamenlijk oppervlakte niet meer dan 70 m² mag bedragen;
- b. de goothoogte van een vrijstaand bijbehorend bouwwerk mag niet meer dan 3,00 meter bedragen;
- c. de bouwhoogte van een vrijstaand bijbehorend bouwwerk mag niet meer dan 5,50 meter bedragen.

9.2.3 *Bouwwerken geen gebouwen zijnde*

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

- a. de bouwhoogte van erfafscheidingen voor de voorgevelrooilijn van de woning mag niet meer dan 1.30 meter en achter de voorgevelrooilijn van de woning niet meer dan 2,00 meter bedragen;
- b. de hoogte van een erfafscheiding voor de voorgevelrooilijn van de woning ter plaatse van de oprit mag niet meer dan 2,50 meter bedragen;
- c. de bouwhoogte van overige bouwwerken geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 6,00 meter bedragen

9.3 **Specifieke gebruiksregels**

9.3.1 *Ondergeschikte activiteiten*

Voorzover er sprake is van ondergeschikte activiteiten geldt dat:

- a. voor detailhandel als bedoeld artikel 9 lid 1 onder a sub 1e het verkoopvloeroppervlak niet meer mag bedragen dan 150 m²;
- b. voor horeca als bedoeld artikel 9 lid 1 onder a sub 1 f het oppervlak niet meer mag bedragen 250 m².

9.3.2 *Het gebruik van de bedrijfswoning*

Naast een gebruik van de bedrijfswoning en bijbehorende bouwwerken voor wonen zijn de volgende gebruiksmogelijkheden toegestaan:

- a. de uitoefening van een aan huis verbonden beroep en/of dienstverlenend bedrijf of dienstverlenende instelling of gastouderopvang, onder de voorwaarden dat:
 1. niet meer dan 1/3e deel van de als verblijfsgebied aan te merken vloeroppervlakte van de woning met de daarbij behorende bijgebouwen, met een maximum van 45 m², voor de uitoefening van het beroep of bedrijf wordt gebruikt;
 2. geen vergunning- en/of meldingsplicht op grond van de Wet milieubeheer of andere milieuwetgeving vereist is;
 3. detailhandel uitsluitend is toegestaan in producten en diensten die op het betreffende perceel zijn vervaardigd;
 4. bij het gebruik van een garage, parkeergelegenheid op het eigen erf mogelijk is en wordt gerealiseerd;
 5. bij gastouderopvang het aantal op te vangen kinderen niet meer mag bedragen dan 6.

9.3.3 *Strijdig gebruik*

6. door een deskundige is aangetoond dat de verzorging in verband met medische, psychische en/of sociale omstandigheden noodzakelijk is en de mantelzorger in staat is de mantelzorg langdurig te verlenen;
7. door de vestiging van extra woonruimte er geen onevenredige aantasting plaatsvindt van belangen omwonenden en bedrijven;
8. parkeren plaatsvindt op eigen erf.

9.3.3 *Strijdig gebruik*

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming wordt in ieder geval gerekend:

- a. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een seksinrichting;
- b. het gebruik van een bedrijfswoning voor meer dan één huishouden;
- c. het gebruik van gronden voor buitenopslag

Artikel 10 Groen

10.1 Bestemmingsomschrijving

De voor "Groen" aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. groen;
 - b. voet- en fietspaden;
 - c. parkeervakken en parkeerstroken;
 - d. water;
 - e. kunstwerken, zoals bruggen duikers, dammen en dergelijke;
 - f. kunstobjecten;
 - g. opstelplaatsen voor de Brandweer;
 - h. verkeersvoorzieningen;
 - i. tewaterlaatplaatsen;
- met de daarbij behorende:
- j. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

10.2 Bouwregels

10.2.1 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

- a. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 8,00 meter bedragen;
- b. de bouwhoogte van kunstobjecten mag niet meer dan 12,00 meter bedragen.

10.2.2 Inrichtingseisen

Ten aanzien van de ruimtelijke indeling van de gronden met de bestemming Groen geldt dat niet meer dan 15 % van de gronden mag worden verhard.

10.3 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend het gebruik van gronden ten behoeve van verblijfsrecreatie.

Artikel 11 Horeca - 1

11.1 Bestemmingsomschrijving

De voor "Horeca - 1" aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. horecabedrijven die gelet op de aard en de omvang zowel uit functionele als uit milieu-overwegingen niet of nauwelijks storend werken op de bestaande en/of toekomstige functies van de omgeving van deze bedrijven en waarbij het accent ligt op het verstrekken van maaltijden (restaurant);
- b. wonen, uitsluitend op de bovenverdieping;

met de daarbij behorende:

- c. bedrijfsgebouwen;
- d. wegen en paden;
- e. groenvoorzieningen;
- f. water;
- g. parkeervoorzieningen;
- h. tuinen, erven en terreinen;
- i. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

11.2 Bouwregels

11.2.1 Hoofdgebouwen binnen het bouwvlak

Voor het bouwen van hoofdgebouwen gelden de volgende regels:

- a. de goothoogte van een gebouw mag niet meer bedragen dan 6,00 meter;
- b. de bouwhoogte van een gebouw mag niet meer bedragen dan 10,00 meter;
- c. de oppervlakte mag niet meer bedragen dan 300 m².

11.2.2 Bouwwerken geen gebouw zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

- a. de bouwhoogte van erfafscheidingen voor de voorgevelrooilijn van bedrijfsgebouw mag niet meer dan 1,30 meter en achter de voorgevelrooilijn van het bedrijfsgebouw niet meer dan 2,00 meter bedragen;
- b. de hoogte van een erfafscheiding voor de voorgevelrooilijn van het bedrijfsgebouw ter plaatse van de oprit mag niet meer dan 2,50 meter bedragen;
- c. de bouwhoogte van overige bouwwerken geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 6,00 meter bedragen;

11.3 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik strijdig met deze bestemming wordt in ieder geval gerekend:

- a. horecabedrijven die gelet op de aard en de omvang zowel uit functionele als uit milieuoverwegingen in ernstige mate storend werken op de bestaande en/of toekomstige functies van de omgeving van deze bedrijven en waarbij het accent ligt op dansen (discotheek);
- b. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een seksinrichting.

Artikel 12 Maatschappelijk

12.1 Bestemmingsomschrijving

De voor "Maatschappelijk" aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. maatschappelijke voorzieningen, zoals gezondheidszorg; cultuur, religie, welzijn, onderwijs;
 - b. crematorium met uitvaartcentrum, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'crematorium'
 - c. begraafplaats voor de lijkbezorging van mens en dier, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "begraafplaats";
 - d. begraafplaats en crematorium voor de lijkbezorging van het dier, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van maatschappelijk - dierenbegraafplaats";
 - e. buurt-en clubhuis, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "verenigingsleven"
 - f. bedrijfswoning, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "bedrijfswoning";
 - g. horeca 1, 2 en 3;
 - h. detailhandel uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "crematorium";
 - i. strooi velden, uitsluitend ter plaatse van de aanduidingen "begraafplaats" en "specifieke vorm van maatschappelijk - dierenbegraafplaats";
 - j. bijbehorende bouwwerken;
- met de daarbij behorende
- k. wegen en paden
 - l. parkeervoorzieningen;
 - m. groen;
 - n. speelvoorzieningen;
 - o. water;
 - p. kunstwerken, zoals bruggen, duikers, dammen en dergelijke;
 - q. erven en terreinen;
 - r. kunstobjecten;
 - s. bijgebouwen;
 - t. bouwwerken geen gebouw zijnde.

12.2 Bouwregels

12.2.1 Hoofdgebouwen

Voor het bouwen van hoofdgebouwen gelden de volgende regels:

- a. een gebouw mag uitsluitend binnen een op de verbeelding aangegeven bouwvlak worden gebouwd;
- b. het bebouwingspercentage mag niet meer bedragen dan ter plaatse van de aanduiding maximum bebouwingspercentage (%) is aangegeven;
- c. indien op de verbeelding geen bebouwingspercentage staat aangegeven, mag het bouwvlak voor 100% worden bebouwd;
- d. de goothoogte van een gebouw mag niet meer bedragen dan ter plaatse van de aanduiding 'maximum goothoogte (m)' is aangegeven;
- e. de bouwhoogte van een gebouw mag niet meer bedragen dan ter plaatse van de aanduiding 'maximum bouwhoogte (m)' is aangegeven;
- f. ter plaatse van de aanduiding "bedrijfswoning" mag 1 bedrijfswoning worden gebouwd;
- g. de goothoogte van de bedrijfswoning mag niet meer bedragen dan 4,00 meter;
- h. de bouwhoogte van de bedrijfswoning mag niet meer bedragen dan 10,00 meter;
- i. de inhoud van de bedrijfswoning mag niet meer bedragen dan 750 m³;
- j. de bedrijfswoning mag aan de voorzijde worden uitgebreid met een uitbouw met lengte van maximaal 2/3 deel van de gevellengte en een diepte van 1,50 meter of een entree met een lengte van maximaal 1/3 deel van de gevellengte en een diepte van 1,50 meter en/of een erker aan de zijgevel van de woning met een lengte van maximaal 4,50 meter, gerekend vanuit de voorgevellijn van de uitbouw of entree aan de voorgevel en een diepte van 1,50 meter, waarbij de inhoud van uitbouw of entree niet wordt gerekend tot de inhoud van de bedrijfswoning;
- k. goten van ondergeschikte bouwdelen zoals dakkapellen, dakopbouwen en dergelijke worden niet getoetst aan de goothoogte;

- l. van de eis dat een bouwwerk binnen een op de verbeelding aangegeven bouwvlak moet worden gebouwd, mag worden afgeweken voor het overschrijden van de bouwgrens ten behoeve van het maken van: galerijen, balkons en (brand)trappen en trappenhuizen tot een breedte van 2,00 meter en luifels tot een breedte van 2,50 meter.
- m. van de eis dat een bouwwerk binnen een op de verbeelding aangegeven bouw- of bestemmingsvlak moet worden gebouwd mag worden afgeweken voor het overschrijden van die bouw- of bestemmingsgrens ten behoeve van het maken van goot- en dakoverstekken, plinten, pilasters, kozijnen, ventilatiekanalen, schoorstenen, gevel- en kroonlijsten en dergelijke tot een breedte van maximaal 0,60 meter.

12.2.2 Bijbehorende bouwwerken

Voor het bouwen van bijbehorende bouwwerken gelden de volgende regels:

- a. maximaal 5 % van het buiten het bouwvlak gelegen bestemmingsgedeelte mag worden aangewend voor het bouwen van aangebouwde en vrijstaande bijbehorende bouwwerken ten behoeve van de functie maatschappelijk;
- b. de bouwhoogte van een aangebouwd bijbehorend bouwwerk mag niet meer bedragen dan de hoogte van de eerste bouwlaag van het bouwwerk waarop wordt aangesloten en zoveel hoger als constructie- en isolatietechnisch op grond van bouwtechnische regelgeving nodig is;
- c. bij de woning mag maximaal 70 m² aan vrijstaande bijbehorende bouwwerken worden gebouwd;
- d. de goothoogte van een vrijstaand bijbehorend bouwwerk mag niet meer bedragen dan 3,00 meter;
- e. de bouwhoogte van een vrijstaand bijbehorend bouwwerk mag niet meer dan 5,50 meter bedragen.

12.2.3 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

- a. de bouwhoogte van terreinafscheidingen mag niet meer bedragen dan 3,00 meter;
- b. de bouwhoogte van overige bouwwerken geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 6,00 meter bedragen, met uitzondering van kunstobjecten waarvan de bouwhoogte maximaal 12,00 meter mag bedragen.

12.3 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 12.2.1 onder a en toestaan dat gebouwen buiten het bouwvlak worden gebouwd, mits de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen ten hoogste gelijk zal zijn aan de oppervlakte van het bouwvlak.

12.4 Specifieke gebruiksregels

12.4.1 Het gebruik van bedrijfsgebouwen

Voor het gebruik van bedrijfsgebouwen geldt dat:

- a. het verkoopvloeroppervlak voor de functie detailhandel mag ter plaatse van de aanduiding "crematorium" niet meer bedragen dan 50 m²;
- b. de bedrijfsvloeroppervlak voor de functie horeca 1, 2 en 3 mag;
 - 1. ter plaatse van de aanduiding "crematorium" niet meer bedragen dan 400 m²
 - 2. ter plaatse van de aanduiding "verenigingsleven" niet meer bedragen dan 200 m²

12.4.2 Gebruik van de bedrijfswoning

Naast een gebruik van de bedrijfswoning en bijbehorende bouwwerken voor wonen zijn de volgende gebruiksmogelijkheden toegestaan:

- a. de uitoefening van een aan huis verbonden beroep en/of dienstverlenend bedrijf of dienstverlenende instelling, een webwinkel of gastouderopvang, onder de voorwaarden dat:
 - 1. niet meer dan 1/3e deel van de als verblijfsgebied aan te merken vloeroppervlakte van de woning met de daarbij behorende bijgebouwen, met een maximum van 45 m², voor de uitoefening van het beroep of bedrijf wordt gebruikt;
 - 2. geen vergunning- en/of meldingsplicht op grond van de Wet milieubeheer of andere milieuwetgeving vereist is;
 - 3. detailhandel uitsluitend is toegestaan in producten en diensten die op het betreffende perceel zijn vervaardigd;

4. bij het gebruik van een garage, parkeergelegenheid op het eigen erf mogelijk is en wordt gerealiseerd;
 5. bij een webwinkel opslag van goederen binnen het maximaal toegestane oppervlak voor de bedrijfsmatige activiteit blijft, geen afhaaladres en geen uitstalling ten verkoop aanwezig is;
 6. bij gastouderopvang het aantal op te vangen kinderen niet meer mag bedragen dan 6.
- b. mantelzorg, onder de voorwaarde dat:
1. door een deskundige is aangetoond dat de verzorging in verband met medische, psychische en/of sociale omstandigheden noodzakelijk is en de mantelzorger in staat is de mantelzorg langdurig te verlenen;
 2. door de vestiging van extra woonruimte er geen onevenredige aantasting plaatsvindt van belangen omwonenden en bedrijven;
 3. parkeren plaatsvindt op eigen erf;

12.4.3 Strijdig gebruik

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

- a. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een seksinrichting;
- b. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van bedrijfsmatige activiteiten en detailhandel.
- c. het gebruik van een bedrijfswoning voor meer dan één huishouden.

Artikel 13 Natuur

13.1 Bestemmingsomschrijving

De voor "Natuur" aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. het behoud, herstel en/of de ontwikkeling van natuurwetenschappelijke- en landschappelijke waarden;
- b. de ontwikkeling en instandhouding van een ecologische verbindingszone;
- c. waterhuishoudkundige doeleinden;
- d. fiets- en voetpaden, al dan niet verhard, ten behoeve van recreatief medegebruik;
- e. waterberging, sloten, kreken en waterlopen;
- f. kunstwerken, zoals bruggen, duikers en damwanden

13.2 Bouwregels

13.2.1 Bouwwerken geen gebouw zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken geen gebouw zijnde ten behoeve van de bestemming gelden de volgende regels;

- a. de bouwhoogte van bouwwerken geen gebouw zijnde mag niet meer bedragen dan 3,00 meter.

13.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de situering van bouwwerken geen gebouw zijnde ten behoeve van:

- a. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 14 Recreatie - 1

14.1 Bestemmingsomschrijving

De voor "Recreatie - 1" aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. kampeerterrinen voor tenten, tentwagens, toercaravans, kampeerauto's, alsmede jaarstandplaten voor stacaravans en trekkershutten;
- met de daarbij behorende
- b. bedrijfsgebouwen, zoals gebouwen voor sanitaire voorzieningen, detailhandel en horeca;
 - c. bedrijfswoningen;
 - d. bijbehorend bouwwerk;
 - e. bouwwerken geen gebouw zijnde;
 - f. detailhandel;
 - g. horeca 1, 2 en 3;
 - h. wegen en paden;
 - i. parkeervoorzieningen;
 - j. groen;
 - k. speelvoorzieningen;
 - l. water;
 - m. kunstwerken, zoals bruggen, duikers, dammen en dergelijke
 - n. erven en terreinen;

14.2 Bouwregels

14.2.1 Hoofdgebouwen

Voor het bouwen van hoofdgebouwen gelden de volgende regels:

- a. het gezamenlijk oppervlak voor bedrijfsgebouwen mag niet meer bedragen dan 700 m²;
- b. de goothoogte van een bedrijfsgebouw mag niet meer dan 3,00 meter bedragen;
- c. de bouwhoogte van een bedrijfsgebouw mag niet meer bedragen dan 8,00 meter;
- d. per bestemmingsvlak voor de bestemming "Recreatie - 1" is 1 bedrijfswoning toegestaan;
- e. de goothoogte van een bedrijfswoning mag niet meer dan 4,00 meter bedragen;
- f. de bouwhoogte van een bedrijfswoning mag niet meer dan 10,00 meter bedragen;
- g. de inhoud van een bedrijfswoning mag niet meer dan 750 m³ bedragen;
- h. goten van ondergeschikte bouwdelen zoals dakkapellen, dakopbouwen e.d. worden niet getoetst aan de goothoogte;
- i. de bedrijfswoning mag aan de voorzijde worden uitgebreid met een uitbouw met lengte van maximaal 2/3 deel van de gevellengte en een diepte van 1,50 meter of een entree met een lengte van maximaal 1/3 deel van de gevellengte en een diepte van 1,50 meter en/of een erker aan de zijgevel van de woning met een lengte van maximaal 4,50 meter, gerekend vanuit de voorgevellijn van de uitbouw of entree aan de voorgevel en een diepte van 1,50 meter, waarbij de inhoud van uitbouw of entree niet wordt gerekend tot de inhoud van de bedrijfswoning;
- j. het aantal trekkershutten mag niet meer bedragen dan 5;
- k. de oppervlakte van een trekkershut mag niet meer bedragen dan 28 m²;
- l. de goothoogte van een trekkershut mag niet meer bedragen dan 3,00 meter;
- m. de bouwhoogte van een trekkershut mag niet meer bedragen dan 3,50 meter.

14.2.2 Bijbehorend bouwwerk

Voor het bouwen van bijbehorende bouwwerken gelden de volgende regels:

- a. bij een bedrijfswoning mogen vrijstaande bijbehorende bouwwerken worden gebouwd, waarvan de gezamenlijk oppervlakte niet meer dan 70 m² mag bedragen;
- b. de goothoogte van een vrijstaand bijbehorend bouwwerk mag niet meer dan 3,00 meter bedragen;
- c. de bouwhoogte van een vrijstaand bijbehorend bouwwerk mag niet meer dan 5,50 meter bedragen.

14.2.3 Bouwwerken geen gebouw zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken geen gebouw zijnde gelden de volgende regels:

- a. de hoogte van erfafscheiding voor de voorgevelrooilijn van de woning mag niet meer dan 1,30 meter bedragen;
- b. de hoogte van een erfafscheiding voor de voorgevelrooilijn van de woning ter plaatse van de oprit mag niet meer dan 2,50 meter bedragen;
- c. de hoogte van een erfafscheiding achter de voorgevelrooilijn van de woning mag niet meer dan 2,00 meter bedragen;
- d. de hoogte van perceelsafscheidingen mag niet meer bedragen dan 1,50 meter;
- e. de hoogte van de overige bouwwerken geen gebouw zijn mag niet meer bedragen dan 6,00 meter.

14.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de situering van gebouwen en bouwwerken geen gebouw zijnde ten behoeve van:

- a. de inpassing in het landschap;
- b. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

14.4 Specifieke gebruiksregels

14.4.1 *Het gebruik van bedrijfsgebouwen*

Voor het gebruik van bedrijfsgebouwen geldt dat:

14.4.2 *Het gebruik van bedrijfsgebouwen*

Voor het gebruik van bedrijfsgebouwen geldt dat:

- a. het verkoopvloeroppervlak voor de functie detailhandel niet meer mag bedragen dan 200 m²;
- b. het bedrijfsvloeroppervlak voor de functie horeca 1, 2 en 3 niet meer mag bedragen dan 200 m².

14.4.3 *Gebruik van de bedrijfswoning*

Naast een gebruik van de bedrijfswoning en bijbehorende bouwwerken voor wonen zijn de volgende gebruiksmogelijkheden toegestaan:

- a. de uitoefening van een aan huis verbonden beroep en/of dienstverlenend bedrijf of dienstverlenende instelling, een webwinkel of gastouderopvang, onder de voorwaarden dat:
 1. niet meer dan 1/3e deel van de als verblijfsgebied aan te merken vloeroppervlakte van de woning met de daarbij behorende bijgebouwen, met een maximum van 45 m², voor de uitoefening van het beroep of bedrijf wordt gebruikt;
 2. geen vergunning- en/of meldingsplicht op grond van de Wet milieubeheer of andere milieuwetgeving vereist is;
 3. detailhandel uitsluitend is toegestaan in producten en diensten die op het betreffende perceel zijn vervaardigd;
 4. bij het gebruik van een garage, parkeergelegenheid op het eigen erf mogelijk is en wordt gerealiseerd;
 5. bij een webwinkel opslag van goederen binnen het maximaal toegestane oppervlak voor de bedrijfsmatige activiteit blijft, geen afhaaladres en geen uitstalling ten verkoop aanwezig is;
 6. bij gastouderopvang het aantal op te vangen kinderen niet meer mag bedragen dan 6.
- b. mantelzorg, onder de voorwaarde dat:
 1. door een deskundige is aangetoond dat de verzorging in verband met medische, psychische en/of sociale omstandigheden noodzakelijk is en de mantelzorg in staat is de mantelzorg langdurig te verlenen;
 2. door de vestiging van extra woonruimte er geen onevenredige aantasting plaatsvindt van belangen omwonenden en bedrijven;
 3. parkeren plaatsvindt op eigen erf.

14.4.4 *Strijdig gebruik*

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

- a. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een seksinrichting;
- b. het gebruik van toer- en stacaravans voor permanente bewoning;
- c. het gebruik van een bedrijfswoning voor meer dan één huishouden.

Artikel 15 Recreatie - 2

15.1 Bestemmingsomschrijving

De voor "Recreatie - 2" aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. volkstuinen;
met de daarbij behorende
- b. collectieve voorzieningen;
- c. individuele voorzieningen;
- d. horeca 1,2 en 3;
- e. wegen en paden
- f. parkeervoorzieningen;
- g. erven en terreinen;
- h. groen;
- i. water;
- j. kunstwerken, zoals bruggen, duikers damwand e.d;

15.2 Bouwregels

15.2.1 Hoofdgebouwen

Voor het bouwen van hoofdgebouwen gelden de volgende regels:

- a. ten behoeve van collectieve voorzieningen mag 1 verenigingsgebouw worden gebouwd, waarvan:
 1. het oppervlak niet meer mag bedragen dan 150 m²;
 2. de goothoogte niet meer mag bedragen dan 3,00 meter;
 3. de bouwhoogte niet meer mag bedragen dan 4,50 meter.
- b. ten behoeve individuele voorzieningen mogen per volkstuin met een oppervlakte groter dan 100 m² maximaal 2 gebouwen worden gebouwd, waarvan:
 1. het gezamenlijk oppervlak niet meer mag bedragen dan 40 m²;
 2. de bouwhoogte niet meer mag bedragen dan 3,00 meter.

15.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken geen gebouw zijnde gelden de volgende regels;

- a. ten behoeve van individuele voorzieningen mag per volkstuin 1 opbergkist worden geplaatst, waarvan:
 1. het oppervlak niet mee mag bedragen dan 2 m²
 2. de hoogte niet meer mag bedragen dan 1,50;
- b. de hoogte van perceelsafscheidings mag niet meer bedragen dan 1,50;
- c. de hoogte van de overige bouwwerken geen gebouw zijnde mag niet meer bedragen dan 6,00 meter.

15.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de situering van gebouwen en bouwwerken geen gebouw zijnde ten behoeve van:

- a. de inpassing in het landschap;
- b. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

15.4 Specifieke gebruiksregels

15.4.1 Het gebruik van hoofdgebouwen

Voor het gebruik van hoofdgebouwen geldt dat het bedrijfsvloeroppervlak voor de functie horeca 1,2 en 3 niet meer mag bedragen dan 150 m²;

15.4.2 Strijdig gebruik

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

- a. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een seksinrichting;
- b. het gebruik van gebouwen en gronden voor verblijfsrecreatie;

Artikel 16 Recreatie - 3

16.1 Bestemmingsomschrijving

De voor "Recreatie - 3" aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. volkstuinen;
- met de daarbij behorende
- b. individuele voorzieningen;
- c. wegen en paden
- d. parkeervoorzieningen;
- e. erven en terreinen;
- f. groen;
- g. water;
- h. kunstwerken, zoals bruggen, duikers damwand e.d;

16.2 Bouwregels

16.2.1 hoofdgebouwen

Voor het bouwen van hoofdgebouwen gelden de volgende regels:

- a. ten behoeve individuele voorzieningen mogen per volkstuin met een oppervlakte groter dan 100 m² maximaal 2 gebouwen worden gebouwd, waarvan:
 - 1. het gezamenlijk oppervlak niet meer mag bedragen dan 40 m²;
 - 2. de bouwhoogte niet meer mag bedragen dan 3,00 meter.

16.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de situering van gebouwen en bouwwerken geen gebouw zijnde ten behoeve van:

- a. de inpassing in het landschap;
- b. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

16.4 Specifieke gebruiksregels

16.4.1 Strijdig gebruik

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

- a. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een seksinrichting;
- b. het gebruik van gebouwen en gronden voor verblijfsrecreatie;

Artikel 17 Sport

17.1 Bestemmingsomschrijving

De voor "Sport" aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. sportterreinen, met dien verstande dat ter plaatse van de aanduiding "manege" uitsluitend een gebruik als manege is toegestaan;
- b. bedrijfswoningen;
- c. bijbehorende bouwwerken;
- d. horeca 1, 2 en 3;
- e. detailhandel, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "manege";

met de daarbij behorende:

- f. wegen en paden;
- g. parkeervoorzieningen;
- h. water;
- i. kunstwerken, zoals bruggen, duikers, dammen, e.d.;
- j. groenvoorzieningen;
- k. bouwwerken, geen gebouwen zijnde;
- l. kunstobjecten.

17.2 Bouwregels

17.2.1 Hoofdgebouwen

Voor het bouwen van hoofdgebouwen gelden de volgende regels:

- a. de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen mag niet meer bedragen dan 5% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak;
- b. ter plaatse van de aanduiding "manege" mogen gebouwen uitsluitend binnen het op de verbeelding aangegeven bouwvlak worden gebouwd;
- c. het bebouwingspercentage mag ter plaatse van de aanduiding "manege" niet meer bedragen dan op de verbeelding staat aangegeven;
- d. indien op de verbeelding geen bebouwingspercentage staat aangegeven, mag het bouwvlak voor 100% worden bebouwd;
- e. de goothoogte van een gebouw mag niet meer bedragen dan 6,00 m.;
- f. de bouwhoogte van een gebouw mag niet meer bedragen dan 9,50 m.;
- g. de goothoogte van een bedrijfswoning mag niet meer bedragen dan 4,00 meter;
- h. de bouwhoogte van een bedrijfswoning mag niet meer dan 10,00 meter bedragen;
- i. de inhoud van een bedrijfswoning mag niet meer dan 750 m³ bedragen;
- j. goten van ondergeschikte bouwdelen zoals dakkapellen, dakopbouwen e.d. worden niet getoetst aan de goothoogte;
- k. de bedrijfswoning mag aan de voorzijde worden uitgebreid met een uitbouw met lengte van maximaal 2/3 deel van de gevellengte en een diepte van 1,50 meter of een entree met een lengte van maximaal 1/3 deel van de gevellengte en een diepte van 1,50 meter en/of een erker aan de zijgevel van de woning met een lengte van maximaal 4,50 meter, gerekend vanuit de voorgevellijn van de uitbouw of entree aan de voorgevel en een diepte van 1,50 meter, waarbij de inhoud van uitbouw of entree niet wordt gerekend tot de inhoud van de bedrijfswoning.

17.2.2 Bijbehorend bouwwerk

Voor het bouwen van bijbehorende bouwwerken gelden de volgende regels:

- a. bij iedere bedrijfswoning mogen vrijstaande bijbehorende bouwwerken worden gebouwd, waarvan het gezamenlijk oppervlak niet meer dan 70 m² mag bedragen;
- b. de goothoogte van een vrijstaand bijbehorend bouwwerk mag niet meer bedragen dan 3,00 meter;
- c. de bouwhoogte van een vrijstaand bijbehorend bouwwerk mag niet meer bedragen dan 5,50 meter.

17.2.3 Bouwwerken geen gebouw zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken geen gebouw zijnde gelden de volgende regels:

- a. de bouwhoogte voor palen en masten mag niet meer bedragen dan 15,00 meter;
- b. de bouwhoogte voor ballenvangers mag niet meer bedragen dan 6,00 meter;
- c. de hoogte van erfafscheiding voor de voorgevelrooilijn van de woning mag niet meer dan 1,30 meter bedragen;
- d. de hoogte van een erfafscheiding voor de voorgevelrooilijn van de woning ter plaatse van de oprit mag niet meer dan 2,50 meter bedragen;
- e. de hoogte van een erfafscheiding achter de voorgevelrooilijn van de woning mag niet meer dan 2,00 meter bedragen;
- f. de bouwhoogte voor terreinafscheidingen niet mag meer bedragen dan 2,00 meter;
- g. de bouwhoogte voor overige bouwwerken geen gebouw zijnde mag niet meer bedragen dan 3,00 meter;
- h. de bouwhoogte van overige bouwwerken geen gebouw zijnde ter plaatse van de aanduiding "manege" mag niet meer bedragen 6.00 meter.

17.3 Specifieke gebruiksregels

17.3.1 Gebruik hoofdgebouwen niet zijnde de bedrijfswoning

Voor het gebruik van hoofdgebouwen niet zijnde de bedrijfswoning geldt dat:

- a. het verkoopvloeroppervlak voor de functie detailhandel ter plaatse van de aanduiding "manage" niet meer mag dan 100 m²;
- b. het bedrijfsvloeroppervlak voor de functie horeca 1,2 en 3 ter plaatse van de aanduiding "manage" niet meer mag bedragen dan 150 m²;
- c. het bedrijfsvloeroppervlak voor de functie horeca 1, 2, en 3 op sportterreinen niet meer mag bedragen dan 200 m² per sportvereniging;

17.3.2 Gebruik van de bedrijfswoning

Naast een gebruik van de bedrijfswoning en bijbehorende bouwwerken voor wonen zijn de volgende gebruiksmogelijkheden toegestaan:

- a. de uitoefening van een aan huis verbonden beroep en/of dienstverlenend bedrijf of dienstverlenende instelling, een webwinkel of gastouderopvang, onder de voorwaarden dat:
 1. niet meer dan 1/3e deel van de als verblijfsgebied aan te merken vloeroppervlakte van de woning met de daarbij behorende bijgebouwen, met een maximum van 45 m², voor de uitoefening van het beroep of bedrijf wordt gebruikt;
 2. geen vergunning- en/of meldingsplicht op grond van de Wet milieubeheer of andere milieuwetgeving vereist is;
 3. detailhandel uitsluitend is toegestaan in producten en diensten die op het betreffende perceel zijn vervaardigd;
 4. bij het gebruik van een garage, parkeergelegenheid op het eigen erf mogelijk is en wordt gerealiseerd;
 5. bij een webwinkel opslag van goederen binnen het maximaal toegestane oppervlak voor de bedrijfsmatige activiteit blijft, geen afhaaladres en geen uitstalling ten verkoop aanwezig is;
 6. bij gastouderopvang het aantal op te vangen kinderen niet meer mag bedragen dan 6.
- b. mantelzorg, onder de voorwaarde dat:
 1. door een deskundige is aangetoond dat de verzorging in verband met medische, psychische en/of sociale omstandigheden noodzakelijk is en de mantelzorger in staat is de mantelzorg langdurig te verlenen;
 2. door de vestiging van extra woonruimte er geen onevenredige aantasting plaatsvindt van belangen omwonenden en bedrijven;
 3. parkeren plaatsvindt op eigen erf.

17.3.3 Strijdig gebruik

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

- a. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een seksinrichting;
- b. het gebruik van gebouwen en gronden voor verblijfsrecreatie.

Artikel 18 Verkeer

18.1 Bestemmingsomschrijving

De voor "Verkeer" aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. wegen en straten;
- b. voet- en rijwielpaden;
- c. groen;
- d. parkeervoorzieningen;
- e. verkeersvoorzieningen;
- f. gebouwen ten behoeve van openbare- en nutsvoorzieningen;

met de daarbij behorende:

- g. bouwwerken, geen gebouwen zijnde, waaronder kunstwerken zoals bruggen, duikers, dammen, geluidschermen, viaducten en dergelijke;
- h. kunstobjecten;
- i. nutsvoorzieningen, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "nutsvoorziening".

18.2 Bouwregels

18.2.1 Gebouwen

Voor het bouwen van gebouwen gelden de volgende regels:

- a. ten hoogste 3 % van de oppervlakte van de gronden met de bestemming Verkeer mag worden bebouwd;
- b. de oppervlakte van enig bouwwerk mag niet meer bedragen dan 25 m²;
- c. de goothoogte van een gebouw mag niet meer bedragen dan 3,50 meter;
- d. de bouwhoogte van een gebouw mag niet meer bedragen dan 4,50 meter;
- e. ter plaatse van de aanduiding "nutsvoorziening" mag een gebouw worden gebouwd ten behoeve van de nutsvoorziening, waarvan:
 1. de oppervlakte niet meer mag bedragen dan 60 m²;
 2. de bouwhoogte niet meer mag bedragen dan 3,00 meter.

18.2.2 Bouwwerken, geen gebouw zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

- a. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 8,00 meter bedragen, uitgezonderd geluidsschermen, waarvan de hoogte niet meer mag bedragen dan 4,00 meter
- b. de bouwhoogte van kunstobjecten mag niet meer dan 12,00 meter bedragen.

Artikel 19 Verkeer - 2

19.1 Bestemmingsomschrijving

De voor "Verkeer - 2" aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. railverkeer;
- met de daarbij behorende:
- b. gebouwen;
 - c. bouwwerken geen gebouw zijnde waaronder kunstwerken, zoals bruggen, duikers, dammen, viaducten en dergelijke;
 - d. verhardingen;
 - e. groen;
 - f. water.

19.2 Bouwregels

19.2.1 Gebouwen ten behoeve van het railverkeer

Voor het bouwen van gebouwen die noodzakelijk zijn voor de exploitatie van het railverkeer gelden de volgende regels:

- a. ten hoogste 15 % van de oppervlakte van de gronden met de bestemming "Verkeer - 2" mag ten behoeve van het railverkeer worden bebouwd;
- b. de oppervlakte van enig gebouw mag niet meer bedragen dan 150 m²;
- c. de goothoogte van een gebouw mag niet meer bedragen dan 3,50 meter;
- d. de bouwhoogte van een gebouw mag niet meer bedragen dan 5,50 meter.

19.2.2 Bouwwerken geen gebouw zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken geen gebouw zijnde gelden de volgende regels:

- a. de bouwhoogte van bouwwerken geen gebouw zijnde, die noodzakelijk zijn voor de exploitatie van het railverkeer, mag niet meer bedragen dan 12,00 meter;
- b. de bouwhoogte van overige bouwwerken geen gebouw zijnde mag niet meer bedragen dan 2,50 meter.

Artikel 20 Water

20.1 Bestemmingsomschrijving

De voor "Water" aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. water;
- b. gemalen, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "gemaal";
- c. wonen, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "wonen";
- d. ligplaats voor één woonschip, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "woonschepenligplaats";
- e. bijbehorende bouwwerken;
- f. groen;

met de daarbij behorende:

- g. bouwwerken, geen gebouwen zijnde, waaronder kunstwerken, zoals bruggen, duikers, dammen en dergelijke;
- h. kunstobjecten;
- i. tewaterlaatplaatsen ten behoeve van de brandweer.

20.2 Bouwregels

20.2.1 Hoofdgebouwen

Voor het bouwen van hoofdgebouwen gelden de volgende regels:

- a. de hoogte van hoofdgebouwen ter plaatse van de aanduiding "gemaal" mag niet meer bedragen dan 20,00 meter;
- b. de hoogte van een woonschip mag, gemeten vanaf de waterlijn, niet meer bedragen dan 4,00 meter, masten niet meegerekend;
- c. de breedte van een woonschip mag niet meer bedragen dan 4,00 meter;
- d. de lengte van een woonschip mag niet bedragen dan 20,00 meter

20.2.2 Bijbehorende bouwwerken

Voor het bouwen van bijbehorende bouwwerken gelden de volgende regels:

- a. bijbehorende bouwwerken zijn uitsluitend toegestaan ter plaatse van de aanduidingen "gemaal" en/of "wonen";
- b. bijbehorende bouwwerken mogen uitsluitend vrijstaand worden gebouwd;
- c. het gezamenlijk oppervlak van de vrijstaande bijbehorende bouwwerken mag niet meer bedragen dan 70 m²;
- d. de goothoogte van een vrijstaande bijbehorend bouwwerk mag niet meer bedragen dan 3,00 meter;
- e. de bouwhoogte van een vrijstaand bijbehorend bouwwerk mag niet meer bedragen dan 5,50 meter.

20.2.3 Bouwwerken geen gebouw zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

- a. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag, gerekend vanaf peil, niet meer bedragen dan 8,00 meter
- b. de bouwhoogte van kunstobjecten mag niet meer bedragen dan 12,00 meter.

20.3 Specifieke gebruiksregels

20.3.1 Gebruik ten behoeve van de functie wonen

Naast een gebruik van het woonschip en de molen en bijbehorende bouwwerken voor wonen zijn de volgende gebruiksmogelijkheden toegestaan:

- a. de uitoefening van een aan huis verbonden beroep en/of dienstverlenend bedrijf of dienstverlenende instelling, een webwinkel of gastouderopvang, onder de voorwaarden dat:
 1. niet meer dan 1/3e deel van de als verblijfsgebied aan te merken vloeroppervlakte van de woning met de daarbij behorende bijgebouwen, met een maximum van 45 m², voor de uitoefening van het beroep of bedrijf wordt gebruikt;
 2. geen vergunning- en/of meldingsplicht op grond van de Wet milieubeheer of andere

milieuwetgeving vereist is;

3. detailhandel uitsluitend is toegestaan in producten en diensten die op het betreffende perceel zijn vervaardigd;
4. bij het gebruik van een garage, parkeergelegenheid op het eigen erf mogelijk is en wordt gerealiseerd;
5. bij een webwinkel opslag van goederen binnen het maximaal toegestane oppervlak voor de bedrijfsmatige activiteit blijft, geen afhaaladres en geen uitstalling ten verkoop aanwezig is;
6. bij gastouderopvang het aantal op te vangen kinderen niet meer mag bedragen dan 6.

20.3.2 *Strijdig gebruik*

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

- a. een ligplaats voor woonschepen als bedoeld in artikel 1 onder 74 van de begrippen, uitgezonderd daar waar op de verbeelding middels de aanduiding "woonschepenligplaats" een ligplaats voor woonschepen is toegestaan;
- b. het gebruik van een woonschip ten behoeve van een seksinrichting.

Artikel 21 Wonen

21.1 Bestemmingsomschrijving

De voor "Wonen" aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. vrijstaande en twee-onder-één-kap woningen;
 - b. bijbehorende bouwwerken;
 - c. bed and breakfast accommodatie;
 - d. bedrijf, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "bedrijf";
 - e. bijbehorende bouwwerken uitgesloten, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "bijgebouwen uitgesloten";
 - f. één bouwwerk geen gebouw zijnde ten behoeve van het houden van paarden ;
 - g. detailhandel, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "detailhandel";
- met de daarbij behorende:
- h. erven;
 - i. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

21.2 Bouwregels

21.2.1 Hoofdgebouwen

Voor het (her)bouwen van hoofdgebouwen gelden de volgende regels:

- a. als hoofdgebouw mogen uitsluitend woningen worden ge(her)bouwd;
- b. een hoofdgebouw mag uitsluitend binnen een op de verbeelding aangegeven bestemmingsvlak worden ge(her)bouwd of indien op de verbeelding een bouwvlak staat aangegeven binnen het bouwvlak;
- c. per bestemmingsvlak mogen niet meer woningen worden ge(her)bouwd dan ter plaatse van de aanduiding "maximum aantal wooneenheden" staat aangegeven en bij de tervisielegging van het bestemmingsplan in het bestemmingsvlak aanwezig zijn;
- d. de hoofdgebouw dient vrijstaand worden ge(her)bouwd en mag alleen als twee onder één kap woning worden ge(her)bouwd als de woning ten tijde van de tervisielegging van dit bestemmingsplan ook als twee onder één kap woning bestond;
- e. de oppervlakte van het hoofdgebouw mag niet meer bedragen dan 120 m² of indien het hoofdgebouw ten tijde van de tervisielegging van het bestemmingsplan een oppervlakte groter dan 120 m² had, dat oppervlak;
- f. de bouwbreedte van het hoofdgebouw mag niet meer bedragen dan 10,00 meter of, indien het hoofdgebouw ten tijde van de tervisielegging van het bestemmingsplan een bouwbreedte groter dan 10,00 meter had, die bouwbreedte;
- g. de bouwdiepte van het hoofdgebouw mag niet meer bedragen dan 12,00 meter of, indien het hoofdgebouw ten tijde van de tervisielegging van het bestemmingsplan een bouwdiepte groter dan 12,00 meter had, die bouwdiepte;
- h. de afstand van het hoofdgebouw tot aan de zijdelingse perceelsgrens dient ten minste 2,00 meter te bedragen of zoveel minder als de woning ten tijde van de tervisielegging van het bestemmingsplan op een afstand kleiner dan 2,00 meter uit de perceelsgrens stond.
- i. de goothoogte van het hoofdgebouw mag niet meer bedragen dan 4,00 meter;
- j. de bouwhoogte van het hoofdgebouw mag niet meer bedragen dan 9,00 meter;
- k. het hoofdgebouw mag aan de voorzijde worden uitgebreid met een uitbouw met lengte van maximaal 2/3 deel van de gevallengte en een diepte van 1,50 meter of een entree met een lengte van maximaal 1/3 deel van de gevallengte en een diepte van 1,50 meter en/of een erker aan de zijgevel van de woning met een lengte van maximaal 4,50 meter, gerekend vanuit de voorgevellijn van de uitbouw of entree aan de voorgevel en een diepte van 1,50 meter, waarbij de uitbouw of entree niet wordt gerekend tot het oppervlak van de woning;
- l. goten van ondergeschikte bouwdelen zoals dakkapellen, dakopbouwen en dergelijke worden niet getoetst aan de goothoogte;
- m. de dakhelling mag niet minder dan 35 en niet meer dan 75 graden bedragen;
- n. indien de dakhelling ten tijde van de tervisielegging van het bestemmingsplan minder dan 35 graden

- was, mag die dakhelling worden toegepast;
- o. ondergeschikte delen van de kap mogen plat worden afgedekt;
 - p. het hoofdgebouw mag maximaal 3,00 meter achter de voorgevelrooilijn of het denkbeeldig verlengde daarvan worden gebouwd.

21.2.2 *Bijbehorende bouwwerken*

Voor het bouwen van bijbehorende bouwwerken gelden de volgende regels:

- a. bijbehorende bouwwerken mogen uitsluitend binnen het bestemmingsvlak worden gebouwd;
- b. bijbehorende bouwwerken en overkappingen dienen ten minste 3,00 meter achter (het verlengde van) de naar de weg toegekeerde gevel(s) van het hoofdgebouw te worden gebouwd;
- c. het gezamenlijk oppervlak van bijbehorende bouwwerken bij een hoofdgebouw niet meer mag bedragen dan 70 m²;
- d. bijbehorende bouwwerken mogen zowel vrijstaand als aangebouwd, dan wel als uitbreiding van het hoofdgebouw worden gebouwd;
- e. ten aanzien van aangebouwde, dan wel als uitbreiding van het hoofdgebouw gebouwde bijbehorende bouwwerken geldt, dat:
 - 1. de bouwhoogte niet meer mag bedragen dan 5,50 meter;
 - 2. de goothoogte niet hoger mag zijn dan de hoogte van de eerste bouwlaag van het hoofdgebouw waarop wordt aangesloten en zoveel hoger als constructie- en isolatietechnisch op grond van geldende bouwtechnische regelgeving nodig is;
- f. ten aanzien van vrijstaande bijbehorende bouwwerken geldt, dat:
 - 1. de goothoogte niet meer mag bedragen dan 3,00 meter;
 - 2. de bouwhoogte niet meer mag bedragen dan 5,50 meter.

21.2.3 *Bouwwerken, geen gebouwen zijnde*

- a. Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt dat de bouwhoogte niet meer mag bedragen dan 2,50 meter, met uitzondering van erfafscheidingen achter de naar de weg toegekeerde voorgevelrooilijn van de woning en het denkbeeldig verlengde daarvan, waarvan de bouwhoogte niet meer dan 2,00 meter mag bedragen en erfafscheidingen vóór de naar de weg toegekeerde voorgevelrooilijn en het denkbeeldig verlengde daarvan, waarvan de bouwhoogte niet meer dan 1,30 meter mag bedragen;
- b. de oppervlakte van bouwwerken geen gebouw zijnde ten behoeve van het houden van paarden mag niet meer bedragen dan 1.500 m²;
- c. de hoogte van een omheining van een bouwwerk geen gebouw zijnde ten behoeve van het houden van paarden mag niet meer bedragen dan 1,50 meter.

21.2.4 *hobby agrarisch bedrijf*

Voor het gebruik en (her)bouwen van gebouwen ten behoeve van het hobby agrarisch bedrijf gelden de volgende regels;

- a. oorspronkelijk aan het agrarisch bedrijf onttrokken bedrijfsgebouwen worden niet gezien als bijgebouwen behorende bij de woning en mogen ten behoeve van de hobby in stand worden gehouden, alsmede herbouwd worden, waarbij de volumes van 2 of meer gebouwen mogen worden samengevoegd;
- b. bouwwerken met een bouwhoogte lager dan 2,00 meter en kassen zijn van deze regeling uitgesloten.

21.2.5 *Afwijken van de bouwregels*

Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van:

- a. van het bepaalde in lid 21.2.3 onder b voor het bouwen van een bouwwerk geen gebouw zijnde ten behoeve van het houden van paarden of een deel daarvan buiten de bestemming "Wonen" maar wel aansluitend aan de bestemming "Wonen", waarbij burgemeester en wethouders voorwaarden kunnen verbinden aan de situering en de landschappelijke inpassing van het bouwwerken geen gebouw zijnde ten behoeve van het houden van paarden .

21.3 Specifieke gebruiksregels

21.3.1 Gebruik van de woning

Naast een gebruik van de woning en bijbehorende bouwwerken voor wonen zijn de volgende gebruiksmogelijkheden toegestaan:

- a. de uitoefening van een aan huis verbonden beroep en/of dienstverlenend bedrijf of dienstverlenende instelling, een webwinkel of gastouderopvang, onder de voorwaarden dat:
 1. niet meer dan 1/3e deel van de als verblijfsgebied aan te merken vloeroppervlakte van de woning met de daarbij behorende bijgebouwen, met een maximum van 45 m², voor de uitoefening van het beroep of bedrijf wordt gebruikt;
 2. geen vergunning- en/of meldingsplicht op grond van de Wet milieubeheer of andere milieuwetgeving vereist is;
 3. detailhandel uitsluitend is toegestaan in producten en diensten die op het betreffende perceel zijn vervaardigd;
 4. bij het gebruik van een garage, parkeergelegenheid op het eigen erf mogelijk is en wordt gerealiseerd;
 5. bij een webwinkel opslag van goederen binnen het maximaal toegestane oppervlak voor de bedrijfsmatige activiteit blijft, geen afhaaladres en geen uitstalling ten verkoop aanwezig is;
 6. bij gastouderopvang het aantal op te vangen kinderen niet meer mag bedragen dan 6.
- b. mantelzorg, onder de voorwaarde dat:
 1. door een deskundige is aangetoond dat de verzorging in verband met medische, psychische en/of sociale omstandigheden noodzakelijk is en de mantelzorger in staat is de mantelzorg langdurig te verlenen;
 2. door de vestiging van extra woonruimte er geen onevenredige aantasting plaatsvindt van belangen omwonenden en bedrijven;
 3. parkeren plaatsvindt op eigen erf;
- c. bed en breakfast voor ten hoogste 2 kamers en maximaal 4 slaapplaatsen in de woning en/of in de bijbehorende bouwwerken van de woning voor een oppervlakte van maximaal 50 m²;

21.3.2 Afwijken van het gebruik van de woning

Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van:

- a. het onder a van dit lid genoemde maximum tot een maximum van 100 m², mits niet meer dan 1/3e van het bruto vloeroppervlak van de woning met de daarbij behorende bijbehorende bouwwerken voor de uitoefening van een beroep of bedrijf wordt gebruikt, het woonmilieu en de belangen van derden daardoor niet onevenredig worden geschaad en er voldoende parkeergelegenheid op eigen erf mogelijk is en gerealiseerd wordt;
- b. het bepaalde in lid 21.3.1 onder c voor een bed en breakfast accommodatie voor ten hoogste 5 kamers en maximaal 10 slaapplaatsen, waarbij het oppervlak van de bed en breakfast accommodatie niet meer mag bedragen dan 40% van het vloeroppervlak van de woning en de bijbehorende bouwwerken, met een maximum van 125 m² onder de voorwaarde dat er voldoende parkeergelegenheid op eigen erf aanwezig is;
- c. ter plaatse van de aanduiding "bedrijf" is een gebruik van de woning toegestaan voor schoonheidssalon tot een oppervlakte van maximaal 125 m².

21.3.3 Strijdig gebruik

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

- a. het gebruik van vrijstaande bijbehorende bouwwerken voor zelfstandige bewoning;
- b. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een seksinrichting;
- c. het gebruik van een woning voor meer dan één huishouden.

Artikel 22 Leiding

22.1 Bestemmingsomschrijving

22.1.1 Bestemming

De voor "Leiding" aangewezen gronden zijn, met in achtneming van het bepaalde in artikel 41.1, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor de aanleg en instandhouding van:

- a. ondergrondse leidingen voor gas, water, elektriciteit, riool en overige stoffen met een belemmeringenstrook ten behoeve van het onderhoud en bescherming van een leiding, waarbij breedte van de belemmeringenstrook wordt bepaald door de bestemmingsgrenzen van de bestemming "Leidingen"

en

- b. het bouwen bouwwerken ten dienste van de bedoelde leiding(en).

22.2 Bouwregels

22.2.1 Gebouwen

Voor het bouwen van gebouwen ingevolge de bestemming "Leiding" gelden de volgende regels:

- a. de bouwhoogte van gebouwen mag niet meer dan 4,00 meter;
- b. de oppervlakte van gebouwen mag niet meer bedragen dan 25,00 m².

22.2.2 Bouwwerken geen gebouw zijnde

Voor het bouwen van gebouwen gelden de volgende regels:

- a. de bouwhoogte van bouwwerken geen gebouw zijnde mag niet meer bedragen dan 3,00 meter;

22.2.3 Bouwregels vanwege samenvallende bestemmingen

Gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde ten behoeve van andere, voor deze gronden geldende bestemmingen, zijn uitsluitend toelaatbaar indien de belangen in verband met de betrokken leiding(en) zich hier niet tegen verzetten.

22.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk geen bouwwerk zijnde of voor werkzaamheden

22.3.1 Werken geen bouwwerk zijnde of werkzaamheden waarvoor een omgevingsvergunning nodig is

Het is verboden op of in de in lid 22.1 bedoelde gronden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het college van burgemeester en wethouders, ter plaatse van de in lid 22.1 bedoelde gronden, de volgende werken geen bouwwerk zijnde en/of werkzaamheden uit te voeren:

- a. het aanbrengen van hoog opgaand en/of diep wortelende beplanting, waaronder bijvoorbeeld rietbeplanting;
- b. het rooien van diepwortelende beplanting;
- c. het wijzigen van het maaiveldniveau door ontgroning of ophoging;
- d. het verrichten van grondroeractiviteiten (b.v. het aanbrengen van rioleringen, kabels, leidingen en drainage) anders dan normaal spit- en ploegwerk;
- e. diepploegen;
- f. het aanbrengen van gesloten verhardingen;
- g. het indrijven van voorwerpen in de bodem;
- h. het permanent opslaan van goederen waaronder ook begrepen het opslaan van afvalstoffen;
- i. het aanleggen van waterlopen of het vergraven, verruimen of dempen van bestaande waterlopen;

22.3.2 Uitzonderingsregel

Het verbod als bedoeld in lid 22.3.1 is niet van toepassing op werken geen bouwwerk zijnde en/of werkzaamheden die:

- a. vallen onder normaal beheer en onderhoud;

- b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan;
- c. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning;
- d. verband houden met graafwerkzaamheden als bedoeld in de Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten;
- e. verband houden met de aanleg van de betreffende leiding;

22.3.3 Toetsingscriteria voor vergunningverlening

De werken geen bouwwerk zijnde en werkzaamheden als bedoeld in lid 22.3.1 zijn slechts toelaatbaar indien en voor zover dit niet strijdig is met de belangen van de leiding.

22.3.4 Adviesprocedure

Alvorens over een omgevingsvergunning voor het bouwen van gebouwen en of bouwwerken geen gebouw zijnde met betrekking tot de samenvallende bestemming(en) (lid 22.2.3) of een omgevingsvergunning voor werken geen bouwwerk zijnde en werkzaamheden (lid 22.3.1) te beslissen, winnen het college van burgemeester en wethouders schriftelijk advies in bij de leidingbeheerder omtrent de vraag of door de voorgenomen bouwwerken, werken geen bouwwerken zijnde en werkzaamheden de belangen in verband met de leiding niet worden geschaad en welke voorwaarden dienen te worden gesteld ter voorkoming van eventuele schade.

Artikel 23 Leiding - Hoogspanningsverbinding

23.1 Bestemmingsomschrijving

23.1.1 Bestemming

De voor "Leiding - Hoogspanningsverbinding" aangewezen gronden zijn, met in achtneming van het bepaalde in artikel 41.1, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor een zone ten behoeve van een bovengrondse hoogspanningsverbinding.

23.2 Bouwregels

23.2.1 Bouwwerken geen gebouw zijnde t.b.v hoogspanningsverbindingen

Voor het bouwen van bouwwerken geen gebouw zijnde ten behoeve van hoogspanningsverbindingen gelden de volgende regels;

- a. de hoogte van hoogspanningsmasten mag niet meer bedragen dan 40,00 meter;

23.2.2 Bouwregels vanwege samenvallende bestemmingen

Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 41.1, van in dit artikel voor het bouwen van gebouwen, bijbehorende bouwwerken en bouwwerken geen gebouw zijn de overeenkomstig de bestemming, indien de belangen van de hoogspanningsverbinding daar niet door worden geschaad.

23.2.3 Advies

Voordat wordt besloten omtrent het verlenen van de omgevingsvergunning, winnen burgemeester en wethouders advies in bij de beheerder(s) van de verbinding over de vraag of door de voorgenomen bouwactiviteiten de belangen van de verbinding niet worden geschaad en de eventueel te stellen voorwaarden.

23.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren een werk, geen bouwwerk zijnde, en of van werkzaamheden

23.3.1 Werken geen bouwwerk zijnde of werkzaamheden, waarvoor een omgevingsvergunning nodig is

Het is verboden op of in de in lid 23.1 bedoelde gronden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het college van burgemeester en wethouders, ter plaatse van de in lid 22.1 bedoelde gronden, de volgende werken geen bouwwerk zijnde en/of werkzaamheden uit te voeren:

- a. het wijzigen van het maaiveldniveau door ontgronding of ophoging;
- b. het verrichten van grondroeractiviteiten (b.v. het aanbrengen van rioleringen, kabels, leidingen en drainage) anders dan normaal spit- en ploegwerk;
- c. het aanbrengen van hoog opgaand en/of diep wortelende beplanting, waaronder bijvoorbeeld rietbeplanting;
- d. diepploegen;
- e. het aanbrengen van gesloten verhardingen;
- f. het indrijven van voorwerpen in de bodem;
- g. het permanent opslaan van goederen waaronder ook begrepen het opslaan van afvalstoffen;
- h. het aanleggen van waterlopen of het vergraven, verruimen of dempen van bestaande waterlopen.

23.3.2 Uitzonderingsregel

Het verbod als bedoeld in lid 23.3.1 is niet van toepassing op werken geen bouwwerk zijnde en/of werkzaamheden die:

- a. vallen onder normaal beheer en onderhoud;
- b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan;
- c. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning.

23.3.3 Toetsingscriteria voor vergunningverlening

De werken geen bouwwerk zijnde en werkzaamheden als bedoeld in lid 23.3.1 zijn slechts toelaatbaar indien en voor zover deze niet strijdig zijn met de belangen van de verbinding.

23.3.4 Advies

Alvorens over een omgevingsvergunning voor het bouwen van gebouwen en of bouwwerken geen gebouw zijnde met betrekking tot de samenvallende bestemming(en) (lid 23.2.2) of een omgevingsvergunning voor werken geen bouwwerk zijnde en werkzaamheden (lid 23.3.1) te beslissen, winnen het college van burgemeester en wethouders schriftelijk advies in bij de beheerder van de verbinding omtrent de vraag of door de voorgenomen bouwwerken, werken geen bouwwerken zijnde en werkzaamheden de belangen in verband met de verbinding niet worden geschaad en welke voorwaarden dienen te worden gesteld ter voorkoming van eventuele schade.

Artikel 24 Waarde - Archeologie 1

24.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde – Archeologie 1' aangewezen gronden zijn, met in achtneming van het bepaalde in artikel 41.1 , behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor archeologische waarden.

24.2 Bouwregels

24.2.1 Bouwverbod

In afwijking van het bepaalde in de bouwregels van de andere daar voorkomende bestemmingen, mogen op de in lid 24.1 bedoelde gronden geen gebouwen en bouwwerken geen gebouw zijnde worden gebouwd, met uitzondering van:

- a. ver-/herbouw van bestaande gebouwen ten behoeve van het bepaalde in regels van de andere daar voorkomende bestemming(en), als het bestaande bruto vloeroppervlak en of de inhoud van het gebouw, gelegen onder peil en tot 1,00 meter boven peil, niet worden vergroot of veranderd;
- b. bouwplannen, waarvoor niet dieper wordt ontgraven dan 0,40 meter;

24.2.2 Geen bouwverbod bij het niet verstoren van archeologische waarden

Burgemeester en wethouders verlenen in afwijking van het bepaalde in lid 24.2.1 omgevingsvergunning, voor het bouwen van gebouwen of bouwwerken geen gebouw zijnde in overeenstemming met het bepaalde in regels van de andere daar voorkomende bestemming(en), indien uit advies is gebleken dat het oprichten van het gebouw of bouwwerk geen gebouw zijnde niet zal leiden tot een verstoring van de archeologische waarden.

24.2.3 Afwijken bij het verstoren van archeologische waarden

Voor zover het oprichten van het bouwwerk of een bouwwerk geen gebouw zijnde, waarvoor een omgevingsvergunning wordt gevraagd, kan leiden tot een verstoring van de archeologisch waarden, kunnen burgemeester en wethouders afwijken van het bepaalde in lid 24.2.1, indien aan de vergunning de volgende regels worden verbonden:

- a. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
- b. de verplichting tot het doen van opgravingen, of
- c. de verplichting de oprichting van het bouwwerk te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg die voldoet aan door burgemeester en wethouders bij de vergunning te stellen kwalificaties.

24.2.4 Rapport

De omgevingsvergunning wordt niet verleend dan nadat de aanvrager een rapport heeft overgelegd, waarin de archeologische waarde van het terrein dat blijktens de aanvraag zal worden verstoord, naar het oordeel van burgemeester en wethouders in voldoende mate is vastgesteld.

24.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren werken geen bouwwerk zijnde of werkzaamheden

Het is verboden om zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van burgemeester en wethouders op de in lid 24.1 bedoelde gronden de volgende werken, geen bouwwerken zijnde en/of werkzaamheden uit te voeren, voor:

- a. het vergraven, afgraven en egaliseren van gronden dieper dan 0,40 meter;
- b. (bron)bemaling.

24.3.1 Afwijken bij het verstoren van archeologische waarden

Voor zover de in lid 24.3.1 genoemde werken, geen bouwwerk zijnde en/of werkzaamheden dan wel de directe of indirecte gevolgen van deze werken, geen bouwwerk zijnde en/of werkzaamheden kunnen leiden tot een verstoring van archeologisch materiaal, kan de omgevingsvergunning worden verleend, indien aan de vergunning de volgende regels worden verbonden:

- a. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
- b. de verplichting tot het doen van opgravingen, of;
- c. de verplichting de werken, geen bouwwerk zijnde en/of werkzaamheden te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg, die voldoet aan door burgemeester en wethouders bij de vergunning te stellen kwalificatie.

24.3.2 Rapport

De omgevingsvergunning wordt niet verleend dan nadat de aanvrager een rapport heeft overgelegd, waarin de archeologische waarde van het terrein dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord, naar het oordeel van burgemeester en wethouders in voldoende mate is vastgesteld.

24.3.3 Geen omgevingsvergunning vereist

Een omgevingsvergunning als bedoeld in lid 24.3.1 is niet vereist voor:

- a. werken of werkzaamheden, die behoren tot het normale gebruik, onderhoud en beheer;
- b. werken of werkzaamheden, die op het tijdstip van het van kracht worden van het plan in uitvoering waren of konden worden uitgevoerd krachtens een vóór dat tijdstip geldende dan wel aangevraagde vergunning;

en

- c. indien uit het rapport blijkt dat er geen archeologische waarden aanwezig zijn of de aanwezige archeologische waarden door de werkzaamheden niet worden verstoord.

Artikel 25 Waarde - Archeologie 2

25.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde – Archeologie 2' aangewezen gronden zijn, met in achtneming van het bepaalde in artikel 41.1 , behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor archeologische waarden.

25.2 Bouwregels

25.2.1 Bouwverbod

In afwijking van het bepaalde in de bouwregels van de andere daar voorkomende bestemmingen, mogen op de in lid 25.1 bedoelde gronden geen gebouwen en bouwwerken geen gebouw zijnde worden gebouwd, met uitzondering van:

- a. ver-/herbouw van bestaande gebouwen ten behoeve van het bepaalde in regels van de andere daar voorkomende bestemming(en), als het bestaande bruto vloeroppervlak en of de inhoud van het gebouw, gelegen onder peil en tot 1,00 meter boven peil, niet worden vergroot of veranderd;
- b. bouwplannen, waarvoor niet dieper wordt ontgraven dan 0,40 meter;
- c. bouwplannen kleiner dan 50 m² en waarvoor dieper wordt ontgraven dan 0,40 meter.

25.2.2 Geen bouwverbod bij het niet verstoren van archeologische waarden

Burgemeester en wethouders verlenen in afwijking van het bepaalde in lid 25.2.1 omgevingsvergunning, voor het bouwen van gebouwen of bouwwerken geen gebouw zijnde in overeenstemming met het bepaalde in regels van de andere daar voorkomende bestemming(en), indien uit advies is gebleken dat het oprichten van het gebouw of bouwwerk geen gebouw zijnde niet zal leiden tot een verstoring van de archeologische waarden.

25.2.3 Afwijken bij het verstoren van archeologische waarden

Voor zover het oprichten van het bouwwerk of een bouwwerk geen gebouw zijnde, waarvoor een omgevingsvergunning wordt gevraagd, kan leiden tot een verstoring van de archeologisch waarden, kunnen burgemeester en wethouders afwijken van het bepaalde in lid 25.2.1, indien aan de vergunning de volgende regels worden verbonden:

- a. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
- b. de verplichting tot het doen van opgravingen, of
- c. de verplichting de oprichting van het bouwwerk te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg die voldoet aan door burgemeester en wethouders bij de vergunning te stellen kwalificaties.

25.2.4 Rapport

De omgevingsvergunning wordt niet verleend dan nadat de aanvrager een rapport heeft overgelegd, waarin de archeologische waarde van het terrein dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord, naar het oordeel van burgemeester en wethouders in voldoende mate is vastgesteld.

25.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk geen bouwwerk zijnde of werkzaamheden

25.3.1 Werken geen bouwwerk zijnde of werkzaamheden waarvoor een omgevingsvergunning nodig is

Het is verboden om zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van burgemeester en wethouders op de in lid 25.1 bedoelde gronden de volgende werken, geen bouwwerken zijnde en/of werkzaamheden uit te voeren, voor:

- a. het vergraven, afgraven en egaliseren van gronden, voor een oppervlakte groter dan 50 m² en dieper dan 0,40 meter;
- b. (bron)bemaling.

25.3.2 Afwijken bij het verstoren van archeologische waarden

Voor zover de in lid 25.3.1 genoemde werken, geen bouwwerk zijnde en/of werkzaamheden dan wel de directe of indirecte gevolgen van deze werken, geen bouwwerk zijnde en/of werkzaamheden kunnen leiden tot een verstoring van archeologisch materiaal, kan de omgevingsvergunning worden verleend, indien aan de vergunning de volgende regels worden verbonden:

- a. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
- b. de verplichting tot het doen van opgravingen, of;
- c. de verplichting de werken, geen bouwwerk zijnde en/of werkzaamheden te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg, die voldoet aan door burgemeester en wethouders bij de vergunning te stellen kwalificatie.

25.3.3 Rapport

De omgevingsvergunning wordt niet verleend dan nadat de aanvrager een rapport heeft overgelegd, waarin de archeologische waarde van het terrein dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord, naar het oordeel van burgemeester en wethouders in voldoende mate is vastgesteld.

25.3.4 Geen omgevingsvergunning vereist

Een omgevingsvergunning als bedoeld in lid 25.3.1 is niet vereist voor:

- a. werken of werkzaamheden, die behoren tot het normale gebruik, onderhoud en beheer;
- b. werken of werkzaamheden, die op het tijdstip van het van kracht worden van het plan in uitvoering waren of konden worden uitgevoerd krachtens een vóór dat tijdstip geldende dan wel aangevraagde vergunning;

en

- c. indien uit het rapport blijkt dat er geen archeologische waarden aanwezig zijn of de aanwezige archeologische waarden door de werkzaamheden niet worden verstoord.

Artikel 26 Waarde - Archeologie 3

26.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde – Archeologie 3' aangewezen gronden zijn, met in achtneming van het bepaalde in artikel 41.1, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor archeologische waarden.

26.2 Bouwregels

26.2.1 Bouwverbod

In afwijking van het bepaalde in de bouwregels van de andere daar voorkomende bestemmingen, mogen op de in lid 26.1 bedoelde gronden geen gebouwen en bouwwerken geen gebouw zijnde worden gebouwd, met uitzondering van:

- a. ver-/herbouw van bestaande gebouwen ten behoeve van het bepaalde in regels van de andere daar voorkomende bestemming(en), als het bestaande bruto vloeroppervlak en of de inhoud van het gebouw, gelegen onder peil en tot 1,00 meter boven peil, niet worden vergroot of veranderd;
- b. bouwplannen, waarvoor niet dieper wordt ontgraven dan 0,40 meter;
- c. bouwplannen kleiner dan 500 m² en waarvoor dieper wordt ontgraven dan 0,40 meter.

26.2.2 Geen bouwverbod bij het niet verstoren van archeologische waarden

Burgemeester en wethouders verlenen in afwijking van het bepaalde in lid 26.2.1 omgevingsvergunning, voor het bouwen van gebouwen of bouwwerken geen gebouw zijnde in overeenstemming met het bepaalde in regels van de andere daar voorkomende bestemming(en), indien uit advies is gebleken dat het oprichten van het gebouw of bouwwerk geen gebouw zijnde niet zal leiden tot een verstoring van de archeologische waarden.

26.2.3 Afwijken bij het verstoren van archeologische waarden

Voor zover het oprichten van het bouwwerk of een bouwwerk geen gebouw zijnde, waarvoor een omgevingsvergunning wordt gevraagd, kan leiden tot een verstoring van de archeologisch waarden, kunnen burgemeester en wethouders afwijken van het bepaalde in lid 26.2.1, indien aan de vergunning de volgende regels worden verbonden:

- a. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
- b. de verplichting tot het doen van opgravingen, of
- c. de verplichting de oprichting van het bouwwerk te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg die voldoet aan door burgemeester en wethouders bij de vergunning te stellen kwalificaties.

26.2.4 Rapport

De omgevingsvergunning wordt niet verleend dan nadat de aanvrager een rapport heeft overgelegd, waarin de archeologische waarde van het terrein dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord, naar het oordeel van burgemeester en wethouders in voldoende mate is vastgesteld.

26.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk geen bouwwerken zijnde of werkzaamheden

26.3.1 Werken geen bouwwerken zijnde of werkzaamheden

Het is verboden om zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van burgemeester en wethouders op de in lid 26.1 bedoelde gronden de volgende werken, geen bouwwerken zijnde en/of werkzaamheden uit te voeren, voor:

- a. het vergraven, afgraven en egaliseren van gronden, voor een oppervlakte groter dan 500 m² en dieper dan 0,40 meter;
- b. bemalen.

26.3.2 Afwijken bij het verstoren van archeologische waarden

Voor zover de in lid 26.3.1 genoemde werken, geen bouwwerk zijnde en/of werkzaamheden dan wel de directe of indirecte gevolgen van deze werken, geen bouwwerk zijnde en/of werkzaamheden kunnen leiden tot een verstoring van archeologisch materiaal, kan de omgevingsvergunning worden verleend, indien aan de vergunning de volgende regels worden verbonden:

- a. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
- b. de verplichting tot het doen van opgravingen, of;
- c. de verplichting de werken, geen bouwwerk zijnde en/of werkzaamheden te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg, die voldoet aan door burgemeester en wethouders bij de vergunning te stellen kwalificatie.

26.3.3 Rapport

De omgevingsvergunning wordt niet verleend dan nadat de aanvrager een rapport heeft overgelegd, waarin de archeologische waarde van het terrein dat blijktens de aanvraag zal worden verstoord, naar het oordeel van burgemeester en wethouders in voldoende mate is vastgesteld.

26.3.4 Geen omgevingsvergunning vereist

Een omgevingsvergunning als bedoeld in lid 26.3.1 is niet vereist voor:

- a. werken of werkzaamheden, die behoren tot het normale gebruik, onderhoud en beheer;
- b. werken of werkzaamheden, die op het tijdstip van het van kracht worden van het plan in uitvoering waren of konden worden uitgevoerd krachtens een vóór dat tijdstip geldende dan wel aangevraagde vergunning;
- c. indien uit het rapport blijkt dat er geen archeologische waarden aanwezig zijn of de aanwezige archeologische waarden door de werkzaamheden niet worden verstoord;

Artikel 27 Waarde - Archeologie 4

27.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde – Archeologie 4' aangewezen gronden zijn, met in achtneming van het bepaalde in artikel 41.1, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor archeologische waarden.

27.2 Bouwregels

27.2.1 Bouwverbod

In afwijking van het bepaalde in de bouwregels van de andere daar voorkomende bestemmingen, mogen op de in lid 27.1 bedoelde gronden geen gebouwen en bouwwerken geen gebouw zijnde worden gebouwd, met uitzondering van:

- a. ver-/herbouw van bestaande gebouwen ten behoeve van het bepaalde in regels van de andere daar voorkomende bestemming(en), als het bestaande bruto vloeroppervlak en of de inhoud van het gebouw, gelegen onder peil en tot 1,00 meter boven peil, niet worden vergroot of veranderd;
- b. bouwplannen, waarvoor niet dieper wordt ontgraven dan 0,40 meter;
- c. bouwplannen kleiner dan 2500 m² en waarvoor dieper wordt ontgraven dan 0,40 meter.

27.2.2 Geen bouwverbod bij het niet verstoren van archeologische waarden

Burgemeester en wethouders verlenen in afwijking van het bepaalde in lid 27.2.1 omgevingsvergunning, voor het bouwen van gebouwen of bouwwerken geen gebouw zijnde in overeenstemming met het bepaalde in regels van de andere daar voorkomende bestemming(en), indien uit advies is gebleken dat het oprichten van het gebouw of bouwwerk geen gebouw zijnde niet zal leiden tot een verstoring van de archeologische waarden.

27.2.3 Afwijken bij het verstoren van archeologische waarden

Voor zover het oprichten van het bouwwerk of een bouwwerk geen gebouw zijnde, waarvoor een omgevingsvergunning wordt gevraagd, kan leiden tot een verstoring van de archeologisch waarden, kunnen burgemeester en wethouders afwijken van het bepaalde in lid 27.2.1, indien aan de vergunning de volgende regels worden verbonden:

- a. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
- b. de verplichting tot het doen van opgravingen, of
- c. de verplichting de oprichting van het bouwwerk te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg die voldoet aan door burgemeester en wethouders bij de vergunning te stellen kwalificaties.

27.2.4 Rapport

De omgevingsvergunning wordt niet verleend dan nadat de aanvrager een rapport heeft overgelegd, waarin de archeologische waarde van het terrein dat blijktens de aanvraag zal worden verstoord, naar het oordeel van burgemeester en wethouders in voldoende mate is vastgesteld.

27.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk geen bouwwerken zijnde of werkzaamheden

27.3.1 Werken geen bouwwerken zijnde of werkzaamheden

Het is verboden om zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van burgemeester en wethouders op de in lid 27.1 bedoelde gronden de volgende werken, geen bouwwerken zijnde en/of werkzaamheden uit te voeren, voor:

- a. het vergraven, afgraven en egaliseren van gronden, voor een oppervlakte groter dan 2500 m² en dieper dan 0,40 meter;
- b. (bron)bemaling.

27.3.2 Afwijken bij het verstoren van archeologische waarden

Voor zover de in lid 27.3.1 genoemde werken, geen bouwwerk zijnde en/of werkzaamheden dan wel de directe of indirecte gevolgen van deze werken, geen bouwwerk zijnde en/of werkzaamheden kunnen leiden tot een verstoring van archeologisch materiaal, kan de omgevingsvergunning worden verleend, indien aan de vergunning de volgende regels worden verbonden:

- a. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
- b. de verplichting tot het doen van opgravingen, of;
- c. de verplichting de werken, geen bouwwerk zijnde en/of werkzaamheden te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg, die voldoet aan door burgemeester en wethouders bij de vergunning te stellen kwalificatie.

27.3.3 Rapport

De omgevingsvergunning wordt niet verleend dan nadat de aanvrager een rapport heeft overgelegd, waarin de archeologische waarde van het terrein dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord, naar het oordeel van burgemeester en wethouders in voldoende mate is vastgesteld.

27.3.4 Geen omgevingsvergunning vereist

Een omgevingsvergunning als bedoeld in lid 27.3.1 is niet vereist voor:

- a. werken of werkzaamheden, die behoren tot het normale gebruik, onderhoud en beheer;
- b. werken of werkzaamheden, die op het tijdstip van het van kracht worden van het plan in uitvoering waren of konden worden uitgevoerd krachtens een vóór dat tijdstip geldende dan wel aangevraagde vergunning;

en

- c. indien uit het rapport blijkt dat er geen archeologische waarden aanwezig zijn of de aanwezige archeologische waarden door de werkzaamheden niet worden verstoord.

Artikel 28 Waarde - Archeologie 5

28.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde – Archeologie 5' aangewezen gronden zijn, met in achtneming van het bepaalde in artikel 41.1 , behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor archeologische waarden. Deze bestemming is primair ten opzicht van de overige aan deze gronden toegekende bestemming(en).

28.2 Bouwregels

28.2.1 Bouwverbod

In afwijking van het bepaalde in de bouwregels van de andere daar voorkomende bestemmingen, mogen op de in lid 28.1 bedoelde gronden geen gebouwen en bouwwerken geen gebouw zijnde worden gebouwd, met uitzondering van:

- a. ver-/herbouw van bestaande gebouwen ten behoeve van het bepaalde in regels van de andere daar voorkomende bestemming(en), als het bestaande bruto vloeroppervlak en of de inhoud van het gebouw, gelegen onder peil en tot 1,00 meter boven peil, niet worden vergroot of veranderd;
- b. bouwplannen, waarvoor niet dieper wordt ontgraven dan 0,40 meter;
- c. bouwplannen kleiner dan 10.000 m² en waarvoor dieper wordt ontgraven dan 0,40 meter.

28.2.2 Geen bouwverbod bij het niet verstoren van archeologische waarden

Burgemeester en wethouders verlenen in afwijking van het bepaalde in lid 28.2.1 omgevingsvergunning, voor het bouwen van gebouwen of bouwwerken geen gebouw zijnde in overeenstemming met het bepaalde in regels van de andere daar voorkomende bestemming(en), indien is gebleken dat het oprichten van het gebouw of bouwwerk geen gebouw zijnde niet zal leiden tot een verstoring van de archeologische waarden.

28.2.3 Afwijken bij het verstoren van archeologische waarden

Voor zover het oprichten van het bouwwerk of een bouwwerk geen gebouw zijnde, waarvoor een omgevingsvergunning wordt gevraagd, kan leiden tot een verstoring van de archeologisch waarden, kunnen burgemeester en wethouders afwijken van het bepaalde in lid 28.2.1, indien aan de vergunning de volgende regels worden verbonden:

- a. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;41.1
- b. de verplichting tot het doen van opgravingen, of
- c. de verplichting de oprichting van het bouwwerk te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg die voldoet aan door burgemeester en wethouders bij de vergunning te stellen kwalificaties.

28.2.4 Rapport

De omgevingsvergunning wordt niet verleend dan nadat de aanvrager een rapport heeft overgelegd, waarin de archeologische waarde van het terrein dat blijktens de aanvraag zal worden verstoord, naar het oordeel van burgemeester en wethouders in voldoende mate is vastgesteld.

28.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk geen bouwwerk zijnde of werkzaamheden

28.3.1 Werk geen bouwwerken zijnde of werkzaamheden

Het is verboden om zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van burgemeester en wethouders op de in lid 28.1 bedoelde gronden de volgende werken, geen bouwwerken zijnde en/of werkzaamheden uit te voeren, voor:

- a. het vergraven, afgraven en egaliseren van gronden, voor een oppervlakte groter dan 10.000 m² en dieper dan 0,40 meter;
- b. (bron)bemaling.

28.3.2 Afwijken bij het verstoren van archeologische waarde

Voor zover de in lid 28.3.1 genoemde werken, geen bouwwerk zijnde en/of werkzaamheden dan wel de directe of indirecte gevolgen van deze werken, geen bouwwerk zijnde en/of werkzaamheden kunnen leiden tot een verstoring van archeologisch materiaal, kan de omgevingsvergunning worden verleend, indien aan de vergunning de volgende regels worden verbonden:

- a. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
- b. de verplichting tot het doen van opgravingen, of;
- c. de verplichting de werken, geen bouwwerk zijnde en/of werkzaamheden te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg, die voldoet aan door burgemeester en wethouders bij de vergunning te stellen kwalificatie.

28.3.3 Rapport

De omgevingsvergunning wordt niet verleend dan nadat de aanvrager een rapport heeft overgelegd, waarin de archeologische waarde van het terrein dat blijkt de aanvraag zal worden verstoord, naar het oordeel van burgemeester en wethouders in voldoende mate is vastgesteld.

28.3.4 Geen omgevingsvergunning vereist

Een omgevingsvergunning als bedoeld in lid 28.3.1 is niet vereist voor:

- a. werken of werkzaamheden, die behoren tot het normale gebruik, onderhoud en beheer;
- b. werken of werkzaamheden, die op het tijdstip van het van kracht worden van het plan in uitvoering waren of konden worden uitgevoerd krachtens een vóór dat tijdstip geldende dan wel aangevraagde vergunning;
- c. indien uit het rapport blijkt dat er geen archeologische waarden aanwezig zijn of de aanwezige archeologische waarden door de werkzaamheden niet worden verstoord;

Artikel 29 Waarde - Cultuurhistorie

29.1 Bestemmingsomschrijving

De voor "Waarde - Cultuurhistorie" aangewezen gronden zijn, met in achtneming van het bepaalde in artikel 41.1 , behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor het behoud, de bescherming en het herstel van de cultuurhistorische, bouwhistorische en beeldbepalende elementen in de op die grond gelegen bouwwerken, bouwwerken geen gebouw zijnde en verkavelings- en landschapselementen;

29.2 Bouwregels

29.2.1 Hoofdgebouwen

Voor het bouwen van hoofdgebouwen gelden de volgende regels:

- a. de maximale en minimale goot- en bouwhoogte is de goot- en bouwhoogte welke ten tijde van de ter visie legging van het ontwerpbestemmingsplan rechtmatig is / was gerealiseerd of waarvoor een onherroepelijke omgevingsvergunning is verleend;
- b. de maximale breedte van het hoofdgebouw is de breedte van het hoofdgebouw welke ten tijde van de ter visie legging van het ontwerpbestemmingsplan rechtmatig is / was gerealiseerd of waarvoor een onherroepelijke omgevingsvergunning is verleend;
- c. als voorgevelrooilijn geldt de voorgevelrooilijn welke ten tijde van de ter visie legging van het ontwerpbestemmingsplan rechtmatig is / was gerealiseerd of waarvoor een onherroepelijke omgevingsvergunning is verleend;
- d. in afwijking van het bepaalde onder c mag, op voorwaarde dat er geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de karakteristiek en ruimtelijke kwaliteit van de omgeving, de voorgevelrooilijn overschreden worden ten behoeve van:
 1. goot- en dakoverstekken met een maximale diepte van 0,60 meter;
 2. erkers met een maximale diepte van 0,80 meter;
 3. plinten, pilasters, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen, gevel- en kroonlijsten, luifels, zonneschermen, overstekende daken en vergelijkbare onderdelen van gebouwen;
- e. de toegestane dakhelling is de dakhelling welke ten tijde van het ter visie leggen van het ontwerpbestemmingsplan rechtmatig is/was gerealiseerd of waarvoor een onherroepelijke omgevingsvergunning is verleend.

29.2.2 Afwijken van de bouwregels

Het college van burgemeester en wethouders kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

- a. lid 29.2.1 onder a en b voor het realiseren van een kleinere of grotere goot- en bouwhoogte en breedte van het hoofdgebouw onder de voorwaarde dat:
 1. de bij de regels van de onderliggende bestemming aangegeven maximale goot- en bouwhoogte en maximale breedte niet wordt overschreden en;
 2. het hoofdgebouw wordt vernieuwd of verbouwd waarbij een restauratieve aanpak van de voorgevel en het dak voorop staat;
 3. de karakteristiek en ruimtelijke kwaliteit van de omgeving niet in onevenredige mate worden aangetast.

29.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk geen bouwwerk zijnde of van werkzaamheden

29.3.1 Werken geen bouwwerk zijnde of werkzaamheden, waarvoor een omgevingsvergunning nodig is

Het is verboden op of in de in lid 29.1 bedoelde gronden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het college van burgemeester en wethouders, ter plaatse van de in lid 29.1 bedoelde gronden, de volgende werken geen bouwwerk zijnde en/of werkzaamheden uit te voeren:

- a. het aanbrengen van hoogopgaande- en/of diepwortelende beplanting, waaronder bijvoorbeeld rietbeplanting;

- b. het wijzigen van het maaiveldniveau door ontgroning of ophoging;
- c. het verrichten van grondroeractiviteiten (b.v. het aanbrengen van rioleringen, kabels, leidingen en drainage) anders dan normaal spit- en ploegwerk;
- d. dieploegen;
- e. het aanbrengen van gesloten verhardingen;
- f. het indrijven van voorwerpen in de bodem;
- g. het permanent opslaan van goederen waaronder ook begrepen het opslaan van afvalstoffen;
- h. het vergraven, verruimen of dempen van bestaande waterlopen.

29.3.2 Uitzonderingsregel

Het verbod als bedoeld in lid 29.3.1 is niet van toepassing op werken geen bouwwerk zijnde en/of werkzaamheden die:

- a. vallen onder normaal beheer en onderhoud;
- b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan;
- c. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning.

29.3.3 Toetsingscriteria voor het verlenen van de vergunning

De werken geen bouwwerk zijnde en werkzaamheden als bedoeld in lid 29.3.1 zijn slechts toelaatbaar indien en voor zover dit niet strijdig is met de waarde cultuur historie, zoals vastgelegd het rapport "Gemeente Heerhugowaard een historisch-geografische inventarisatie (inclusief de karakteristieke bebouwing)" dat als Bijlage 3 Historisch-geografische inventarisatie bij dit bestemmingsplan is gevoegd.

29.3.4 Adviesprocedure

Alvorens over een omgevingsvergunning voor werken geen bouwwerk zijnde en werkzaamheden (lid 29.3.1) te beslissen, winnen het college van burgemeester en wethouders schriftelijk advies in bij een deskundige op het gebied van cultuur omtrent de vraag of door de voorgenomen werken geen bouwwerken zijnde en werkzaamheden de waarde cultuur, zoals vastgelegd het rapport "Gemeente Heerhugowaard een historisch-geografische inventarisatie (inclusief de karakteristieke bebouwing)" niet onevenredig wordt geschaad en welke voorwaarden dienen te worden gesteld ter voorkoming van eventuele schade.

Artikel 30 Waarde - Ecologie

30.1 Bestemmingsomschrijving

De voor "Waarde Ecologie" aangewezen gronden zijn, met in achtneming van het bepaalde in artikel 41.1 , naast de daarvoor aangewezen andere bestemmingen, mede bestemd voor de bescherming en instandhouding van de op en/of in deze gronden voorkomende ecologische waarden.

Artikel 31 Waarde - Weidevogelleefgebied

31.1 Bestemmingsomschrijving

De als "Waarde - Weidevogelleefgebied" aangewezen gronden zijn, met in achtneming van het bepaalde in artikel 41.1, behalve voor de daar voorkomende bestemmingen, primair bestemd voor de bescherming en het behoud van het weidevogelleefgebied.

31.2 Bouwregels

Op en onder de in lid 31.1 genoemde gronden mag slechts worden gebouwd ten behoeve van het weidevogelleefgebied en de andere daar voorkomende bestemmingen.

31.3 Nadere eisen

Het College van burgemeester en wethouders is op grond van artikel 3.6, lid 1, onder d. van de Wet ruimtelijke ordening bevoegd nadere eisen te stellen ten aanzien van de situering en omvang van bouwwerken, voor zover dit noodzakelijk is ter voorkoming van een onevenredige aantasting van het weidevogelleefgebied

31.4 Specifieke gebruiksregels

Als verboden gebruik wordt in ieder geval aangemerkt een dusdanig gebruik van de in lid 1 van dit artikel genoemde gronden dat leidt tot een significante verstoring van aanwezige weidevogels.

31.5 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk geen bouwwerk zijnde of werkzaamheden

Het is verboden zonder of in afwijking van een vergunning van het College van Burgemeester en wethouders de volgende werken, geen bouwwerken zijnde en werkzaamheden uit te voeren:

- het graven, dempen of verbreden van waterlopen;
- het vellen van bomen of opruimen van houtwallen;
- het bebossen en beplanten van gronden;
- het aanbrengen van boven- en ondergrondse kabels, leidingen en andere infrastructurele voorzieningen;
- het aanleggen en verharderen van wegen, paden en het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen;
- het verlagen, afgraven, scheuren, ophogen of egaliseren van de bodem en/of gronden;
- het wijzigen van de grondwaterstand door bevoeiing, (bron)bemaling, drainage of andere wijze.

Een omgevingsvergunning voor het aanleggen als bedoeld onder a is niet vereist voor de volgende werken en werkzaamheden:

- het normale onderhoud van paden, water en groenvoorzieningen;
- werken en werkzaamheden die reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan.

De omgevingsvergunning voor het aanleggen kan worden geweigerd indien door de werken of werkzaamheden, sprake zou zijn van een onevenredige aantasting van het leefgebied van weidevogels.

De omgevingsvergunning voor het aanleggen kan slechts worden verleend indien een onderzoek naar de mogelijke gevolgen van de betreffende werkzaamheden voor het leefgebied van de weidevogels heeft plaatsgevonden. Aan de omgevingsvergunning voor het aanleggen kunnen in het belang van het leefgebied van weidevogels de volgende voorschriften worden verbonden:

- de verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor de bescherming van het leefgebied van de weidevogels zoveel mogelijk wordt gewaarborgd;
- de verplichting de activiteit die tot een mogelijke verstoring van het leefgebied van weidevogels leidt, te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van flora en fauna, die voldoet aan door het College van burgemeester en wethouders bij de vergunning te stellen kwalificaties

Artikel 32 Waterstaat - Waterkering

32.1 Bestemmingsomschrijving

De voor "Waterstaat - Waterkering" aangewezen gronden zijn, met in achtneming van het bepaalde in artikel 41.1, naast de daarvoor aangewezen andere bestemmingen, mede bestemd voor primaire en secundaire waterkering.

32.2 Bouwregels

32.2.1 Bouwverbod

In afwijking van het bepaalde in de bouwregels van de andere daar voorkomende bestemmingen, mogen op de in lid 32.1 bedoelde gronden geen gebouwen en bouwwerken geen gebouw zijnde worden gebouwd.

32.2.2 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 32.2.1 van in dit artikel voor het bouwen van gebouwen en bouwwerken geen gebouw zijnde overeenkomstig de bestemming, indien de belangen van de waterkering daar niet onevenredig door worden geschaad.

32.2.3 Advies

Voordat wordt besloten omtrent het verlenen van de omgevingsvergunning, winnen burgemeester en wethouders advies in bij de beheerder(s) van de waterkering over de vraag of door de voorgenomen bouwactiviteiten de belangen van de waterkering niet onevenredig worden geschaad en de eventueel te stellen voorwaarden.

32.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk geen bouwwerk zijnde of van werkzaamheden

32.3.1 Werken geen bouwwerk zijnde of werkzaamheden

Het is verboden op of in de in lid 32.1 bedoelde gronden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het college van burgemeester en wethouders, ter plaatse van de in lid 32.1 bedoelde gronden, de volgende werken geen bouwwerk zijnde en/of werkzaamheden uit te voeren:

- a. het aanbrengen van hoogopgaande- en/of diepwortelende beplanting;
- b. het wijzigen van het maaiveldniveau door ontgronding of ophoging;
- c. het verrichten van grondroeractiviteiten (b.v. het aanbrengen van rioleringen, kabels, leidingen en drainage);
- d. dieploegen;
- e. het aanbrengen van verhardingen;
- f. het indrijven van voorwerpen in de bodem;
- g. het permanent opslaan van goederen waaronder ook begrepen het opslaan van afvalstoffen;
- h. het aanleggen van waterlopen of het vergraven, verruimen of dempen van bestaande waterlopen.

32.3.2 Uitzonderingsregel

Het verbod als bedoeld in lid 32.3.1 is niet van toepassing op werken geen bouwwerk zijnde en/of werkzaamheden die:

- a. vallen onder normaal beheer en onderhoud;
- b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan;
- c. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning.

32.3.3 Toetsingscriteria voor vergunningverlening

De werken geen bouwwerk zijnde en werkzaamheden als bedoeld in lid 32.3.1 zijn slechts toelaatbaar indien en voor zover dit niet strijdig is met de belangen van de waterkering.

32.3.4 *Advies*

Voordat wordt besloten omtrent het verlenen van de omgevingsvergunning, winnen burgemeester en wethouders advies in bij de beheerder(s) van de waterkering over de vraag of door de voorgenomen uitvoering werken geen bouwwerk zijnde of werkzaamheden de belangen van de waterkering niet worden geschaad en de eventueel te stellen voorwaarden.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 33 Anti-dubbelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 34 Veiligheidszone

34.1 Aanduidingsomschrijving

De gronden ter plaatse van de aanduiding "veiligheidszone" met in achtneming van het bepaalde in artikel 41.1, zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd als veiligheidszone ter bescherming van het woon- en leefklimaat in verband met gasontvangststations en een opslagtank voor propaan op het perceel Westerweg 44c.

34.2 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk geen bouwwerk zijnde of werkzaamheden

34.2.1 Werken geen bouwwerk zijnde of werkzaamheden

Het is verboden op of in de in lid bedoelde gronden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het college van burgemeester en wethouders, ter plaatse van de in lid bedoelde gronden, de volgende werken geen bouwwerk zijnde en/of werkzaamheden uit te voeren:

- a. het aanbrengen van hoogopgaande- en/of diepwortelende beplanting;
- b. het rooien van diepwortelende beplanting;
- c. het wijzigen van het maaiveldniveau door ontgroning of ophoging;
- d. het verrichten van grondroeractiviteiten (b.v. het aanbrengen van rioleringen, kabels, leidingen en drainage);
- e. dieploegen;
- f. het aanbrengen van verhardingen;
- g. het indrijven van voorwerpen in de bodem;
- h. het permanent opslaan van goederen waaronder ook begrepen het opslaan van afvalstoffen;
- i. het aanleggen van waterlopen of het vergraven, verruimen of dempen van bestaande waterlopen.

34.2.2 Uitzonderingsregel

Het verbod als bedoeld in lid is niet van toepassing op werken geen bouwwerk zijnde en/of werkzaamheden die:

- a. vallen onder normaal beheer en onderhoud;
- b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan;
- c. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning.

34.2.3 Toetsingscriteria voor vergunningverlening

De werken geen bouwwerk zijnde en werkzaamheden als bedoeld in lid zijn slechts toelaatbaar indien en voor zover dit niet strijdig is met de belangen van de veiligheidszone.

34.2.4 Advies

Voordat wordt besloten omtrent het verlenen van de omgevingsvergunning, winnen burgemeester en wethouders advies in van een deskundige over de vraag of door de voorgenomen activiteiten het veiligheidsbelang niet onevenredig wordt geschaad en de eventueel te stellen voorwaarden.

34.3 Specifieke gebruiksregel

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming wordt in ieder geval gerekend:

- a. een gebruik van gronden en gebouwen voor kwetsbare of beperkt kwetsbare functies als bedoeld in het Bevi en het Revi, zoals die luiden op de dag van terzieslegging van dit bestemmingsplan.
- b. het verplaatsen van de opslagtank voor propaan.

Artikel 35 Veiligheidszone - hoogspanningsverbinding

35.1 Aanduidingsomschrijving

De gronden ter plaatse van de aanduiding "veiligheidszone - hoogspanningsverbinding " zijn, met in achtneming van het bepaalde in artikel 41.1, behalve voor de daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd als veiligheidszone ter bescherming van het woon- en leefklimaat in verband met een hoogspanningsverbinding, waarvan het magnetisch veld (magnetische fluxdichtheid) op de aanduidingsgrens geen grotere sterkte mag hebben dan 0,4 micro Tesla.

Artikel 36 Veiligheidszone - lpg

36.1 Aanduidingsomschrijving

De gronden ter plaatse van de aanduiding "veiligheidszone - lpg" zijn, met in achtneming van het bepaalde in artikel 41.1, behalve voor de daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd als veiligheidszone ter bescherming van het woon- en leefklimaat in verband met een verkooppunt voor lpg.

36.2 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk geen bouwwerk zijnde of van werkzaamheden

36.2.1 Uitzonderingsregel

Het verbod als bedoeld in lid 1 is niet van toepassing op werken geen bouwwerk zijnde en/of werkzaamheden die:

- a. vallen onder normaal beheer en onderhoud;
- b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan;
- c. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning.

36.2.2 Werken geen bouwwerk zijnde of werkzaamheden

Het is verboden op of in de in lid 1 bedoelde gronden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het college van burgemeester en wethouders, ter plaatse van de in lid 1 bedoelde gronden, de volgende werken geen bouwwerk zijnde en/of werkzaamheden uit te voeren:

- a. het aanbrengen van hoogopgaande- en/of diepwortelende beplanting;
- b. het rooien van diepwortelende beplanting;
- c. het wijzigen van het maaiveldniveau door ontgronding of ophoging;
- d. het verrichten van grondroeractiviteiten (b.v. het aanbrengen van rioleringen, kabels, leidingen en drainage);
- e. diepploegen;
- f. het aanbrengen van verhardingen;
- g. het indrijven van voorwerpen in de bodem;
- h. het permanent opslaan van goederen waaronder ook begrepen het opslaan van afvalstoffen;
- i. het aanleggen van waterlopen of het vergraven, verruimen of dempen van bestaande waterlopen.

36.2.3 Toetsingscriteria voor vergunningverlening

De werken geen bouwwerk zijnde en werkzaamheden als bedoeld in lid 1 zijn slechts toelaatbaar indien en voor zover dit niet strijdig is met de belangen van de veiligheidszone.

36.2.4 Advies

Voordat wordt besloten omtrent het verlenen van de omgevingsvergunning, winnen burgemeester en wethouders advies in van een deskundige over de vraag of door de voorgenomen activiteiten het veiligheidsbelang niet wordt geschaad en de eventueel te stellen voorwaarden.

36.3 Specifieke gebruiks- en verbodsregels

36.3.1 Strijdig gebruik

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming wordt in ieder geval gerekend:

- a. een gebruik van gronden en gebouwen voor kwetsbare of beperkt kwetsbare functies als bedoeld in het Bevi en het Revi, zoals die luiden op de dag van terzieslegging van dit bestemmingsplan.

36.3.2 Verbod

Het is verboden het reservoir voor lpg, het vulpunt voor lpg en afleveringszuilen voor lpg, zoals die op de verbeelding zijn vastgelegd door het middelpunt van de veiligheidszones - lpg, te verplaatsen.

Artikel 37 Vrijwaringszone - molenbiotoop

37.1 Aanduidingsomschrijving

Ter plaatse van de aanduiding "vrijwaringszone - molenbiotoop" met in achtneming van het bepaalde in artikel 41.1, zijn de gronden mede bestemd voor de bescherming van de belevingswaarde en het functioneren van de molen.

37.2 Bouwregels

37.2.1 Bouwregels binnen de molenbiotoop

In afwijking van het bepaalde bij de in de gebiedsaanduiding "vrijwaringszone - molenbiotoop" voorkomende bestemmingen gelden binnen deze zone de volgende regels ten aanzien van de hoogte van bouwwerken:

- a. binnen een straal van 100 meter van het middelpunt van de molen mag geen bebouwing worden opgericht hoger dan de onderkant van de wiek in verticale stand;
- b. binnen een straal van 100 tot 350 meter van het middelpunt van de molen mag geen bebouwing worden opgericht hoger dan 1/100 van de afstand van het bouwwerk tot het middelpunt van de molen, gerekend vanaf de onderkant van de wiek in verticale stand;
- c. indien de toegestane hoogte op grond van de bestemming lager is dan de hoogte die op grond van de molenbiotoop mogelijk is, geldt de hoogte van de bestemming;
- d. het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in dit lid onder a en b, indien:
 1. de vrije windvang of het zicht op de molen al zijn beperkt vanwege aanwezige bebouwing en de windvang en het zicht op de molen niet verder worden beperkt vanwege de nieuw op te richten bebouwing;
 2. toepassing van de in dit lid onder a en b bedoelde afstands- en/of hoogtematen de belangen in verband met de nieuw op te richten bebouwing onevenredig zouden schaden;

Artikel 38 Vrijwaringszone - straalpad

38.1 Aanduidingsomschrijving

Ter plaatse van de aanduiding "vrijwaringszone - straalpad" met in achtneming van het bepaalde in artikel 41.1, geldt dat die gronden, naast de andere aangewezen bestemming(en), tevens bestemd zijn voor de bescherming en instandhouding van het straalpad.

38.2 Bouwregels

38.2.1 Bouwregels binnen het straalpad

Voor de gronden ter plaatse van de aanduiding 'vrijwaringszone - straalpad' geldt dat indien op grond van de onderliggende bestemming(en) een grotere bouwhoogte is toegestaan, de bouwhoogte van gebouwen en bouwwerken, geen gebouw zijnde, op die gronden niet meer mag bedragen dan op de verbeelding staat aangegeven, tenzij uit overleg met de straalpad- beheerder blijkt dat tegen een grotere hoogte dan op de verbeelding staat aangegeven, uit hoofde van de straalverbinding geen bezwaar bestaat.

Artikel 39 Afwijkingsregels

39.1 Algemene afwijkingsregels

Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het straat- en bebouwingsbeeld, de woonsituatie, de milieusituatie, de verkeersveiligheid, de sociale veiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden, afwijken van de bouwregels en toestaan dat:

- a. de bij recht op de plankaart en/of in de regels gegeven maten, afmetingen, percentages tot niet meer dan 10% van die maten, afmetingen en percentages worden vergroot;
- b. bouwgrenzen worden overschreden, indien een meet verschil daartoe aanleiding geeft;
- c. de hoogte van de bouwwerken, geen gebouwen zijnde, wordt vergroot tot niet meer dan 10,00 meter;
- d. de hoogte ten behoeve van zend-, ontvang- en/of sirenemasten, wordt vergroot tot niet meer dan 40,00 meter;
- e. de maximale (bouw)hoogte van gebouwen ten behoeve van plaatselijke verhogingen, zoals schoorstenen, luchtkokers, liftkokers en lichtkappen, wordt vergroot, mits:
 1. de oppervlakte van de plaatselijke verhoging niet meer dan 10 m² bedraagt;
 2. de hoogte van de plaatselijke verhoging niet meer bedraagt dan 1,25 maal de maximale (bouw)hoogte van het betreffende gebouw.

en afwijken van de bestemmingsregels voor het toestaan van:

- f. utilitaire bouwwerken ten behoeve van nutsvoorzieningen, waarvan:
 1. de goothoogte niet meer dan 3,00 meter mag bedragen;
 2. de bouwhoogte niet meer dan 5,50 meter mag bedragen;
 3. de oppervlakte niet meer dan 25 m² mag bedragen.

39.2 Afwijkingsregels Mantelzorg

Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen afwijken van het bepaalde in de artikelen 3 lid 3.2.3 onder a, 4 lid 4.2.3 onder a, 5 lid 5.2.3 onder a, 7 lid 7.2.2 onder a, 12 lid 12.2.2 onder c, 14 lid 14.2.2 onder a, 17 lid 17.2.2 onder a, en 21 lid 21.2.2 onder c voor het bouwen van tijdelijke woonruimte voor mantelzorg onder de voorwaarde dat:

- a. door een deskundige is aangetoond dat de verzorging in verband met medische-, psychische-en/of sociale omstandigheden noodzakelijk is en de aanvrager in staat is om die zorg langdurig te leveren;
- b. het totale oppervlak van bijbehorende bouwwerken niet meer bedraagt dan 100 m², met dien verstande dat bij de bestemming "Wonen" het gezamenlijk bebouw oppervlak voor bijbehorende bouwwerken niet meer bedraagt dan 75 % van de gronden als bedoeld in artikel 19 lid 21.2.2 onder a en b tot een maximum van 100 m²;
- c. door de bouw van extra woonruimte er geen onevenredige aantasting plaatsvindt van belangen van omwonenden en bedrijven;
- d. parkeren plaatsvindt op eigen erf;
- e. er geen extra ontsluiting op de openbare weg nodig is;
- f. bij de aanvraag voor de afwijking een bouwkundig rapport overlegt waarin een overzicht wordt gegeven van:
 1. de bestaande bouwkundige- en gebruikssituatie;
 2. de te treffen voorzieningen;
 3. de nieuwe inrichtingssituatie;
- g. de voor mantelzorg gerealiseerde vrijstaande bijbehorende bouwwerken, na het beëindigen van de mantelzorgsituatie, niet gebruikt worden voor zelfstandige bewoning.

39.3 Afwijkingsregels trekkershutten

Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen afwijken van het bepaalde in de artikelen 3 lid 3.2.5 en 5 lid 5.2.5 voor het bouwen van trekkershutten onder de volgende voorwaarden;

- a. het aantal trekkershutten mag niet meer bedragen dan 5;
- b. de trekkershutten dienen gesitueerd te zijn in de directe omgeving van specifieke plaatsen, zoals

cultuurhistorische- of landschappelijke plaatsen en knooppunten in wandel of fietsroutes en aan te sluiten bij bestaande bebouwing;

- c. de aanvraag dient vergezeld te gaan van een beeldkwaliteitsplan;
- d. de goothoogte van een trekkershut mag niet meer bedragen dan 3,00 meter;
- e. de bouwhoogte van een trekkershut mag niet meer bedragen dan 3,50 meter;
- f. de oppervlakte van een van een trekkershut mag niet meer bedragen dan 28 m².

Artikel 40 Algemene wijzigingsregels

Burgemeester en wethouders kunnen met in achtneming van het bepaalde in artikel 3.6 onder a van de Wet ruimtelijke ordening de (dubbel)bestemming(en):

- a. "Agrarisch" wijzigen ten behoeve van het op de verbeelding aangeven van een nieuw agrarisch bouwperceel onder de volgende voorwaarden:
 1. de toekenning van het bouwperceel kan uitsluitend plaatsvinden langs de Middenweg, de Veenhuizerweg en de noordzijde van de Rustenburgerweg;
 2. het bouwperceel kan uitsluitend worden toegekend aan een volwaardig- of een reëel agrarisch bedrijf, niet zijnde een dierenhouderijbedrijf, waarbij het areaal en de productie van het bedrijf buiten Heerhugowaard niet mag worden meegerekend voor het bepalen van de omvang van het bedrijf;
 3. het oppervlak van het bouwperceel mag langs de Middenweg en de Veenhuizerweg niet meer dan 2 hectare en langs de noordzijde van de Rustenburgerweg niet meer dan 1,5 hectare bedragen;
 4. de regels van artikel 3.1 t/m 3.3.4 zijn overeenkomstig van toepassing.
 - b. "Agrarisch" of "Agrarisch met waarden" wijzigen voor het van vorm veranderen en/of vergroten van een agrarisch bouwperceel, indien dat noodzakelijk is voor een doelmatige bedrijfsvoering van een volwaardig agrarisch bedrijf, waarbij:
 1. de oppervlakte van het agrarisch bouwperceel na vergroting voor het open middengebied en de Veenhuizerpolder niet meer dan 2 hectare en voor de overige gebieden niet meer dan 1,5 hectare mag bedragen;en
 2. het areaal en de productie van het bedrijf buiten Heerhugowaard meetellen voor het bepalen van de omvang van het bedrijf;
 3. voor het van vorm veranderen en/of vergroten van een agrarisch bouwperceel de noodzaak voor een doelmatige bedrijfsvoering van het volwaardig agrarisch bedrijf door een rapport van een agrarisch deskundige wordt onderbouwd;
 4. het bepaalde in artikel 3.1 t/m 3.3.4 is overeenkomstig van toepassing
 - c. "Agrarisch", "Agrarisch met waarden" op grond van de provinciale regeling ruimte voor ruimte wijzigen in de bestemming "Wonen" voor één of meer woningen onder de voorwaarden dat:
 1. in geval van een Agrarische bestemming uit onderzoek blijkt dat naar objectieve maatstaven een zinvol gebruik ter plaatse overeenkomstig de bestemming niet meer mogelijk is;
 2. er geen dringende redenen zijn die zich tegen de bestemming "Wonen" verzetten;
 3. uit een te overleggen beeldkwaliteitsplan blijkt dat beëindiging van de functies en sloop van de bebouwing ter plaatse leidt tot een verbetering van het landschap en dat het bebouwde oppervlak verminderd door een netto afname van de bebouwing;
 4. de compensatie vanuit het ruimte voor ruimte beleid plaats dient te vinden in of aansluitend aan het bestaand bebouwd gebied en compensatie op de te saneren locatie is alleen toegestaan, indien gebleken is dat compensatie in of aansluitend aan bestaand bebouwd gebied niet mogelijk is en uit een deskundigenrapport blijkt dat de bedrijfsvoering en ontwikkelingsmogelijkheden van de omliggende agrarische bedrijven niet wordt belemmerd;
 5. uit een te overleggen exploitatieopzet blijkt dat niet meer woningen worden toegestaan dan om beëindiging van de functies en sloop van de onderhavige bebouwing te compenseren;
 6. met de bouw van de woning(en) eerst mag worden begonnen, nadat de functies zijn beëindigd en de onderhavige bebouwing is gesloopt;
- Burgemeester en wethouders winnen ten aanzien van de punten onder c 1 en 2 van dit artikel advies in van een onafhankelijk deskundige en verbinden aan de wijziging regels met betrekking tot de situering, het bouwen en het gebruik;
- d. "Agrarisch", "Agrarisch met waarden" voor bestaande agrarische bedrijfsbebouwing binnen het agrarisch bouwperceel wijzigen in de bestemming "Bedrijf" indien uit onderzoek blijkt dat naar objectieve maatstaven een zinvol gebruik ter plaatse overeenkomstig de bestemming niet meer mogelijk is en er geen dringende redenen zijn die zich tegen de bestemming "Bedrijf" verzetten. Burgemeester en wethouders winnen ten aanzien van de aspecten "een zinvol gebruik overeenkomstig de bestemming" en "dringende redenen" advies in van een onafhankelijk

- deskundige;
- e. "Agrarisch - 1" wijzigen voor het opleggen of verwijderen van de dubbelbestemming "Leidingen - Gas" ten behoeve van leidingen voor het transport van CO₂ en warmte; Burgemeester en wethouders verbinden regels aan de wijziging met betrekking tot de aanleg en de instandhouding van de leiding;
 - f. "Bedrijf" wijzigen in de bestemming "Agrarisch" of "Agrarisch met waarden" ten behoeve van het op de verbeelding aangeven van een agrarisch bouwperceel voor akkerbouw- en vollegrondstuinbouwbedrijven onder de volgende voorwaarden:
 - 1. het bouwperceel kan uitsluitend worden toegekend aan een volwaardig - of een reëel agrarisch bedrijf, waarbij het areaal en de productie van het bedrijf buiten Heerhugowaard wordt meegerekend voor het bepalen van de omvang van het bedrijf;
 - 2. de oppervlakte van het agrarisch bouwperceel na vergroting voor het open middengebied niet meer dan 2 hectare en voor de overige gebieden niet meer dan 1,5 hectare mag bedragen;
 - 3. het bepaalde in artikel 3.1 t/m 3.3.4 is overeenkomstig van toepassing;
 - g. "Agrarisch" en "Agrarisch met waarde" wijzigen in de bestemming "Natuur", waarbij de regels van artikel 12 overeenkomstig van toepassing zijn;
 - h. "Agrarisch", "Agrarisch - 1" en "Agrarisch met waarden" voor bestaande agrarische bedrijfsbebouwing en woningen binnen het agrarisch bouwperceel wijzigen in de bestemmingen "Bedrijf" en "Wonen" onder de voorwaarde dat:
 - 1. uit een deskundige rapport blijkt dat een zinvol gebruik overeenkomstig de bestemming niet meer mogelijk is;
 - 2. uit een deskundige rapport blijkt dat de bedrijfsvoering en de ontwikkelingsmogelijkheden van de omringende bedrijven niet onevenredig worden beperkt;
 - 3. er geen sprake is van een aantoonbare onevenredige aantasting van in de omgeving aanwezige landschappelijke-, natuurlijke-, cultuurhistorische-, bodem- waterhuishoudkundige- en milieuhygiënische waarden;
 - 4. het woon- en leefmilieu van de in de omgeving aanwezige woningen wordt geborgd;en
 - 5. waarbij de regels van artikel 6 "Bedrijf" en artikel 19 "Wonen" overeenkomstig van toepassing zijn;
 - i. "Wonen" wijzigen voor het opleggen van een aanduiding prostitutie- en of seksinrichting, onder de volgende voorwaarden:
 - 1. het aantal prostitutie- en/of seksinrichtingen mag voor het hele grondgebied van de gemeente Heerhugowaard niet meer bedragen dan 2;
 - 2. prostitutie- en of seksinrichting mogen zich niet vestigen binnen een straal 250 meter van woonwijken of andere woningen, scholen en andere op kinderen gerichte voorzieningen en kerken;
 - 3. het oppervlak van een prostitutie- en of seksinrichting mag niet meer bedragen dan 250 m²;
 - 4. op eigen terrein dient voldoende parkeergelegenheid te zijn;
 - 5. de uitstraling van de prostitutie- en/of seksinrichting mag geen onevenredige afbreuk doen aan de omgeving;
 - 6. het gebruik van een gebouw als prostitutie- en/of seksinrichting mag de gebruiksmogelijkheden van de overige in het pand aanwezige functies, dan wel de gebruiksmogelijkheden van de in de directe nabijheid van de inrichting gelegen panden niet nadelig beïnvloeden.
 - j. "Agrarisch", "Agrarisch - 1" en "Agrarisch met waarden" wijzigen voor het opleggen van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - plattelandswoning" in samenhang met het opnemen van een aanduiding bedrijfswoning uitgesloten voor overige gronden binnen het agrarisch bouwvlak, onder de voorwaarde dat:
 - 1. het agrarisch bedrijf gehandhaafd blijft;
 - 2. de aanduiding uitsluitend ter plaatse van de voormalige bedrijfswoning wordt gelegd;
 - 3. uit een deskundige rapport blijkt dat de bedrijfsvoering en de ontwikkelingsmogelijkheden van de omringende bedrijven niet onevenredig worden beperkt, en waarbij de inhoud van woning niet meer mag bedragen dan de inhoud van de woning op het moment van het wijzigingsbesluit; het beheer en toezicht gewaarborgd is;
 - k. "Agrarisch", "Agrarisch - 1" en "Agrarische met waarden" voor bestaande agrarische bedrijfsbebouwing binnen het agrarisch bouwperceel te wijzigen in de bestemming horeca 5 ten

behoefte van de huisvesting van arbeidsmigranten in aan het agrarisch gebruik onttrokken agrarische bedrijfsgebouwen, onder de voorwaarde dat:

1. uit een deskundige rapport blijkt dat een zinvol gebruik overeenkomstig de bestemming niet meer mogelijk is;
 2. uit een deskundige rapport blijkt dat de bedrijfsvoering en de ontwikkelingsmogelijkheden van de omliggende bedrijven niet onevenredig worden beperkt;
 3. er geen sprake is van een aantoonbare onevenredige aantasting van in de omgeving aanwezige landschappelijke-, natuurlijke-, cultuurhistorische-, bodem- waterhuishoudkundige- en milieuhygiënische waarden;
 4. het aantal te huisvesten personen niet meer bedraagt dan 40;
 5. er een recreatieruimte, woonkamer en keuken aanwezig is;
 6. er voldoende parkeergelegenheid op het eigen erf aanwezig is;
 7. het beheer en toezicht gewaarborgd is;
- l. "Wonen" wijzigen voor het toestaan van meer huishoudens in aan het agrarisch gebruik onttrokken en voor wonen bestemde stolpen, onder de voorwaarde dat:
1. de hoofdvorm en het karakter van de stulp behouden blijft;
 2. uit een te overleggen beeldkwaliteitsplan blijkt dat de stulp, erf en erfbouwing zich als één geheel blijft manifesteren;
 3. de erfonsluiting via één toegang plaatsvindt;
 4. authentieke details behouden blijven;
 5. uit een te overleggen beeldkwaliteitsplan blijkt dat de erfbouwing, zowel op zichzelf als in relatie tot de omgeving, zorgvuldig kan worden ingepast;
 6. indien van toepassing uit een deskundige rapport blijkt dat de bedrijfsvoering en de ontwikkelingsmogelijkheden van de omliggende bedrijven niet onevenredig worden beperkt;
- m. "Waarde - Cultuurhistorie" verwijderen bij één of meerdere bestemmingsvlakken of adressen als:
1. de cultuurhistorische, bouwhistorische en/of beeldbepalende elementen niet langer aanwezig zijn in de bouwwerken en deze niet zonder ingrijpende wijzigingen aan het bouwwerk kunnen worden hersteld;
 2. de cultuurhistorische, bouwtechnische en/of beeldbepalende elementen welke aanwezig zijn in de bouwwerken redelijkerwijs niet langer geheel of gedeeltelijk te handhaven zijn in relatie tot de functie die het bouwwerk moet of uitsluitend nog kan vervullen;
- n. "Waarde - Cultuurhistorie" opleggen, indien door verbeterwerkzaamheden, dan wel door gewijzigde inzichten, een bouwwerk welke gelegen is op gronden waarop de dubbelbestemming "Waarde - cultuurhistorie" niet van toepassing is, cultuurhistorische en/of beeldbepalende waarde krijgt.
- De wijzigingsbevoegdheid wordt niet toegepast indien dat tot gevolg heeft daardoor meer dan 800 m² aan bebouwing en/of gesloten verharding kan worden gerealiseerd en de aanvrager geen document van de waterbeheerder kan overleggen, waaruit blijkt dat, in het kader van de watertoets, het door de beheerder te bepalen voldoende oppervlak of volume aan waterberging ten huive van de waterhuishouding wordt gerealiseerd.

Artikel 41 Overige regels

41.1 Voorrangsregeling

Voor zover de in het bestemmingsplan aangegeven bestemmingen geheel of gedeeltelijk samenvallen gelden:

- a. in de eerste plaats de regels in artikel 32 "Waterstaat - Waterkering";
- b. in de tweede plaats de regels in artikel 22 "Leiding";
- c. in de derde plaats de regels in artikel 36 "Veiligheidszone - lpg";
- d. in de vierde plaats de regels in artikel 34 "Veiligheidszone- bev";
- e. in de vijfde plaats de regels in artikel 23 "Hoogspanningsverbinding"
- f. in de zesde plaats de regels in artikel 31 "Waarde - Weidevogelleefgebied";
- g. in de zevende plaats de regels in artikel 30 " Waarde - Ecologie"
- h. in de achtste plaats de regels in artikel 24 t/m 28 "Waarde - Archeologie 1", "Waarde - Archeologie 2", "Waarde - Archeologie 3", "Waarde - Archeologie 4" en "Waarde - Archeologie 5";
- i. in de negende plaats de regels in artikel 29 "Waarde - Cultuurhistorie";
- j. in de tiende plaats de regels in artikel 38 "Vrijwaringszone - straalpad";
- l. in de elfde plaats de regels in artikel 37 "Vrijwaringszone - molenbiotoop";
- m. in de twaalfde plaats de regels in artikel 35 "Veiligheidszone - hoogspanningsverbinding"
- n. in de dertiende plaats de regels in de medebestemming.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en Slotregels

Artikel 42 Overgangsrecht

42.1 Overgangsrecht bouwwerken

42.1.1 *Bouwregels*

Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een bouwvergunning, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,

- a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
- b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de bouwvergunning wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan;
- c. voor zover er sprake is van een overmaat aan bijbehorende bouwwerken op de bestemming "Wonen": voor 70% van de oppervlakte van die gebouwen, desnoods op een andere plaats op het perceel, worden herbouwd, waarbij de oppervlakte van meerdere bouwwerken, uitgezonderd bouwwerken lager dan 1,75 en kassen, mag worden samengevoegd en waarbij de bouwregels voor bijbehorende bouwwerken, zoals die gelden voor de bestemming "Wonen", uitgezonderd de regels die betrekking hebben op de oppervlakte, overeenkomstig van toepassing zijn.

42.1.2 *Afwijken van de bouwregels*

Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen eenmalig afwijken van het eerste lid voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in het eerste lid met maximaal 10%.

42.1.3 *Illegale bouwwerken*

Het eerste lid is niet van toepassing op bouwwerken, die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar gebouwd zijn zonder vergunning en strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

42.2 Overgangsrecht gebruik

42.2.1 *Voortzetten van strijdig gebruik*

Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

42.2.2 *Veranderen van strijdig gebruik*

Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, als bedoeld in het eerste lid, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot.

42.2.3 *Hervatten van strijdig gebruik*

Indien het gebruik, bedoeld in het eerste lid, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

42.2.4 *Illegaal gebruik*

Het eerste lid is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 43 Slotregel

Deze regels kunnen worden aangehaald als: Regels van het bestemmingsplan “Buitengebied 2014” van de gemeente Heerhugowaard.

Bijlagen bij regels

Bijlage 1 Bedrijvenlijst bestaande bedrijven

Bijlage 1

Bedrijven behorende bij Artikel 6 "Bedrijf"		
Adres	Soort bedrijvigheid	Maximaal oppervlak bedrijfsgebouwen
Donkereweg 1a	Framebouw	440 m ²
Groenedijk 5	Caravanopslag	1900 m ²
Groenedijk 9	Stille opslag	360 m ²
Hasselaarsweg 10	Loonbedrijf	3200 m ²
Hasselaarsweg 18a	Stille opslag	1500 m ²
Jan Glijnisweg 10	Dierenkliniek	200 m ²
Jan Glijnisweg 18a	Dienstverlening	625 m ²
Jan Glijnisweg 62	Aannemersbedrijf	1000 m ²
Jan Glijnisweg 66-68	Timmerfabriek	6700 m ²
Kerkweg 31	Timmermanswerkplaats	580 m ²
Korteweg 2	Caravanstalling	1150 m ²
Korteweg 3a	Installatiebedrijf	1720 m ²
Korteweg 7b	Aannemersbedrijf GWW- h stille opslag / stalling	1160 m ²
Korteweg 9	Betonijzervechterij	390 m ²
Laanderweg 15	Begravenisonderneming	740 m ²
Laanderweg 19a	Stille opslag	170 m ²
Middenweg 409	Persoonlijke dienstverlening	545 m ²
Middenweg 454	Hoveniersbedrijf / Stille opslag	500 m ² hoveniersbedrijf 250 m ² stille opslag
Middenweg 462	Stille opslag	1890 m ²
Middenweg 475	Agrarische dienstverlening	3630 m ²
Middenweg 483 / 485	Stille opslag	1750 m ²
Middenweg 494	Aannemersbedrijf	1125 m ²
Middenweg 571	Machineverhuurbedrijf	1370 m ²
Middenweg 583	Rietdekkersbedrijf	100 m ²
Middenweg 589a	Stille opslag	950 m ²
Middenweg 591	Stille opslag	490 m ²
Middenweg 606	Stille opslag	575 m ²
Middenweg 606b	Hoveniersbedrijf	790 m ²
Middenweg 606c	Stille opslag	575 m ²
Middenweg 606d	Stille opslag	1025 m ²
Molenweg 1a	Installatiebedrijf	390 m ²
Molenweg 7	Aannemersbedrijf	300 m ²
Provincialeweg 7 / 7a	Stille opslag	545 m ²
Rustenburgerweg 114	Garagebedrijf	920 m ²
Rustenburgerweg 126	Art farm	1260 m ²
Rustenburgerweg 203	Stille opslag	400 m ²
Schapenweg 5a	Stille opslag	500 m ²
Schoutenbosweg 13	Caravanstalling	1400 m ²
Smuigelweg 1	Interieurbouw	1950 m ²
Smuigelweg 4	Reparatiebedrijf	955 m ²
Smuigelweg t.o. nr. 4	Reparatiebedrijf	270 m ²
Stationslaan 1	Stille opslag	550 m ²
Veenhuizerweg 1b	Stille opslag	150 m ²
Veenhuizerweg 20	Stille opslag / caravanstalling	1910 m ²
Veenhuizerweg 24a	Stille opslag/caravanstalling	2710 m ²
Veenhuizerweg 25	Stille opslag	310 m ²
Veenhuizerweg 29	Opslag/caravanstalling	1925 m ²

Veenhuizerweg 35	Loonbedrijf	525 m2
Veenhuizerweg 40	Hoveniersbedrijf	500 m2
Veenhuizerweg 41a	Loonbedrijf	3650 m2
Veenhuizerweg 45	Stille opslag	590 m2
Veenhuizerweg 48	Stille opslag	625 m2
Veenhuizerweg 49	Stille opslag	1450 m2
Veenhuizerweg 50	Studio	325 m2
Verlaat 9	Houtconserveringsbedrijf	5720 m2
Verlaat 14 a	Stille opslag	250 m2
Verlaat 28	Stukadoorsbedrijf	160 m2
Verlaat 42	Lpg inbouw	100 m2
Waarddijk 2	Stille opslag	195 m2
Waarddijk 8	Kanoverhuur	130 m2
Bedrijven behorende bij artikel 8 Detailhandel		
Altonstraat 25	Tuincentrum	7750 m2
Middenweg 405	Detailhandel	165 m2
Middenweg 474	Detailhandel	260 m2
Middenweg 480	Detailhandel perifeer	540 m2
Middenweg 595	Detailhandel perifeer	825 m2
Middenweg 598	Detailhandel	275 m2

Bijlage 2 Staat van bedrijfsactiviteiten

SBI-CODE 2008	OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS							CATEGORIE	
		nummer	GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	VERKEER	GROOTSTE AFSTAND		CAT
10, 11	-	VERVAARDIGING VAN VOEDINGSMIDDELEN EN DRANKEN							#N/B	
101, 102	0	Slachterijen en overige vleesverwerking:							#N/B	
101, 102	1	- slachterijen en pluimveeslachterijen	100	0	100 C	50 R	2G	100	3.2 D	3.2
101	3	- bewerkingsinrichting van darmen en vleesafval	300	0	100 C	50 R	2G	300	4.2	4.2
101	4	- vleeswaren- en vleesconservenfabrieken: p.o. > 1000 m ²	100	0	100 C	50 R	2G	100	3.2	3.2
101	5	- vleeswaren- en vleesconservenfabrieken: p.o. <= 1000 m ²	50	0	50 C	30	1G	50	3.1	3.1
101	6	- vleeswaren- en vleesconservenfabrieken: p.o. <= 200 m ²	30	0	50	10	1G	50	3.1	3.1
101, 102	7	- loonslachterijen	50	0	50	10	1G	50	3.1	3.1
108	8	- vervaardiging van snacks en vervaardiging van kant-en-klaar-maaltijden met p.o. < 2.000 m ²	50	0	50	10	2G	50	3.1	3.1
102	0	Visverwerkingsbedrijven:							#N/B	
102	2	- conserveren	200	0	100 C	30	2G	200	4.1	4.1
102	3	- roken	300	0	50 C	0	1G	300	4.2	4.2
102	4	- verwerken anderszins: p.o.> 1000 m ²	300	10	50 C	30	2G	300	4.2 D	4.2
102	5	- verwerken anderszins: p.o. <= 1000 m ²	100	10	50	30	1G	100	3.2	3.2
102	6	- verwerken anderszins: p.o. <= 300 m ²	50	10	30	10	1G	50	3.1	3.1
1031	0	Aardappelproducten fabrieken:							#N/B	
1031	1	- vervaardiging van aardappelproducten	300	30	200 C	50 R	2G	300	4.2	4.2
1031	2	- vervaardiging van snacks met p.o. < 2.000 m ²	50	10	50	50 R	1G	50	3.1	3.1
1032, 1039	0	Groente- en fruitconservenfabrieken:							#N/B	
1032, 1039	1	- jam	50	10	100 C	10	1G	100	3.2	3.2
1032, 1039	2	- groente algemeen	50	10	100 C	10	2G	100	3.2	3.2
1032, 1039	3	- met koolsoorten	100	10	100 C	10	2G	100	3.2	3.2
1032, 1039	4	- met drogerijen	300	10	200 C	30	2G	300	4.2	4.2
1032, 1039	5	- met uienconservering (zoutinleggerij)	300	10	100 C	10	2G	300	4.2	4.2
104101	0	Vervaardiging van ruwe plantaardige en dierlijke oliën en vetten:							#N/B	
104101	1	- p.c. < 250.000 t/j	200	30	100 C	30 R	3G	200	4.1	4.1
104101	2	- p.c. >= 250.000 t/j	300	50	300 C Z	50 R	3G	300	4.2	4.2
104102	0	Raffinage van plantaardige en dierlijke oliën en vetten:							#N/B	
104102	1	- p.c. < 250.000 t/j	200	10	100 C	100 R	3G	200	4.1	4.1
104102	2	- p.c. >= 250.000 t/j	300	10	300 C Z	200 R	3G	300	4.2	4.2
1042	0	Margarinefabrieken:							#N/B	
1042	1	- p.c. < 250.000 t/j	100	10	200 C	30 R	3G	200	4.1	4.1
1042	2	- p.c. >= 250.000 t/j	200	10	300 C Z	50 R	3G	300	4.2	4.2
1052	0	Zuivelproducten fabrieken:							#N/B	
1051	3	- melkproducten fabrieken v.c. < 55.000 t/j	50	0	100 C	50 R	2G	100	3.2	3.2
1051	4	- melkproducten fabrieken v.c. >= 55.000 t/j	100	0	300 C Z	50 R	3G	300	4.2	4.2
1051	5	- overige zuivelproducten fabrieken	50	50	300 C	50 R	3G	300	4.2	4.2
1052	1	Consumptie-ijsfabrieken: p.o. > 200 m ²	50	0	100 C	50 R	2G	100	3.2	3.2
1052	2	- consumptie-ijsfabrieken: p.o. <= 200 m ²	10	0	30	0	1G	30	2	2
1061	0	Meelfabrieken:							#N/B	
1061	1	- p.c. >= 500 t/u	200	100	300 C Z	100 R	2G	300	4.2	4.2

1061	2	- p.c. < 500 t/u	100	50	200 C	50 R	2G	200 4.1	4.1
1061		Grutterswarenfabrieken	50	100	200 C	50	2G	200 4.1 D	4.1
1062	0	Zetmeelfabrieken:						#N/B	
1062	1	- p.c. < 10 t/u	200	50	200 C	30 R	1G	200 4.1	4.1
1062	2	- p.c. >= 10 t/u	300	100	300 C Z	50 R	2G	300 4.2	4.2
1091	0	Veevoerfabrieken:						#N/B	
1091	3	- drogerijen (gras, pulp, groenvoeder, veevoeder) cap. < 10 t/u water	300	100	200 C	30	2G	300 4.2	4.2
1091	5	- mengvoeder, p.c. < 100 t/u	200	50	200 C	30	3G	200 4.1	4.1
1091	6	- mengvoeder, p.c. >= 100 t/u	300	100	300 C Z	50 R	3G	300 4.2	4.2
1092		Vervaardiging van voer voor huisdieren	200	100	200 C	30	2G	200 4.1	4.1
1071	0	Broodfabrieken, brood- en banketbakkerijen:						#N/B	
1071	1	- v.c. < 7500 kg meel/week, bij gebruik van charge-ovens	30	10	30 C	10	1G	30 2	2
1071	2	- v.c. >= 7500 kg meel/week	100	30	100 C	30	2G	100 3.2	3.2
1072		Banket, biscuit- en koekfabrieken	100	10	100 C	30	2G	100 3.2	3.2
1081	0	Suikerfabrieken:						#N/B	
10821	0	Verwerking cacaoenen en vervaardiging chocolade- en suikerwerk:						#N/B	
10821	2	- cacao- en chocoladefabrieken vervaardigen van chocoladewerken met p.o. < 2.000 m²	100	30	50	30	2G	100 3.2	3.2
10821	4	- Suikerwerkfabrieken met suiker branden	300	30	50	30 R	2G	300 4.2	4.2
10821	5	- Suikerwerkfabrieken zonder suiker branden: p.o. > 200 m²	100	30	50	30 R	2G	100 3.2	3.2
1073		Deegwarenfabrieken	50	30	10	10	2G	50 3.1	3.1
1083	0	Koffiebranderijen en theepakkerijen:						#N/B	
1083	2	- theepakkerijen	100	10	30	10	2G	100 3.2	3.2
108401		Vervaardiging van azijn, specerijen en kruiden	200	30	50	10	2G	200 4.1	4.1
1089		Vervaardiging van overige voedingsmiddelen	200	30	50	30	2G	200 4.1 D	4.1
1089		Bakkerijgrondstoffenfabrieken	200	50	50	50 R	2G	200 4.1	4.1
1089	0	Soep- en soeparomafabrieken:						#N/B	
1089	1	- zonder poederdrogen	100	10	50	10	2G	100 3.2	3.2
1089	2	- met poederdrogen	300	50	50	50 R	2G	300 4.2	4.2
1089		Bakmeel- en puddingpoederfabrieken	200	50	50	30	2G	200 4.1	4.1
110101		Destilleerderijen en likeurstokerijen	300	30	200 C	30	2G	300 4.2	4.2
110102	0	Vervaardiging van ethylalcohol door gisting:						#N/B	
110102	1	- p.c. < 5.000 t/j	200	30	200 C	30 R	1G	200 4.1	4.1
110102	2	- p.c. >= 5.000 t/j	300	50	300 C	50 R	2G	300 4.2	4.2
1105		Bierbrouwerijen	300	30	100 C	50 R	2G	300 4.2	4.2
1106		Mouterijen	300	50	100 C	30	2G	300 4.2	4.2
1107		Mineraalwater- en frisdrankfabrieken	10	0	100	50 R	3G	100 3.2	3.2
12	-								
12	-	VERWERKING VAN TABAK						#N/B	
120		Tabakverwerkende industrie	200	30	50 C	30	2G	200 4.1	4.1
13	-							#N/B	
13	-	VERVAARDIGING VAN TEXTIEL						#N/B	
131		Bewerken en spinnen van textielvezels	10	50	100	30	2G	100 3.2	3.2
132	0	Weven van textiel:						#N/B	
132	1	- aantal weefgetouwen < 50	10	10	100	0	2G	100 3.2	3.2
132	2	- aantal weefgetouwen >= 50	10	30	300 Z	50	3G	300 4.2	4.2
133		Textielveredelingsbedrijven	50	0	50	10	2G	50 3.1	3.1
139		Vervaardiging van textielwaren	10	0	50	10	1G	50 3.1	3.1
1393		Tapijt-, kokos- en vloermattenfabrieken	100	30	200	10	2G	200 4.1	4.1
139, 143		Vervaardiging van gebreide en gehaakte stoffen en artikelen	0	10	50	10	1G	50 3.1	3.1
14	-							#N/B	
14	-	VERVAARDIGING VAN KLEDING; BEREIDEN EN VERVEN VAN BONT						#N/B	
141		Vervaardiging kleding van leer	30	0	50	0	1G	50 3.1	3.1
142, 151		Bereiden en verven van bont; vervaardiging van artikelen van bont	50	10	10	10	1G	50 3.1	3.1
15	-							#N/B	

2120	1	- formulering en afvullen geneesmiddelen	50	10	50		50 R	2G	50	3.1	3.1
2041		Zeep-, was- en reinigingsmiddelenfabrieken	300	100	200 C		100 R	3G	300	4.2	4.2
2042		Parfumerie- en cosmeticafabrieken	300	30	50 C		50 R	2G	300	4.2	4.2
2052	0	Lijm- en plakmiddelenfabrieken:								#N/B	
2052	1	- zonder dierlijke grondstoffen	100	10	100		50	3G	100	3.2	3.2
205902		Fotochemische produktenfabrieken	50	10	100		50 R	3G	100	3.2	3.2
205903	A	Chemische kantoorbenodigdhedenfabrieken	50	10	50		50 R	3G	50	3.1	3.1
205903	B	Overige chemische produktenfabrieken n.e.g.	200	30	100 C		200 R	2G	200	4.1 D	4.1
2060		Kunstmatige synthetische garen- en vezelfabrieken	300	30	300 C		200 R	3G	300	4.2	4.2
22	-									#N/B	
22	-	VERVAARDIGING VAN PRODUCTEN VAN RUBBER EN KUNSTSTOF								#N/B	
221101		Rubberbandenfabrieken	300	50	300 C		100 R	2G	300	4.2	4.2
221102	0	Loopvlakvernieuwingsbedrijven:								#N/B	
221102	1	- vloeropp. < 100 m2	50	10	30		30	1G	50	3.1	3.1
221102	2	- vloeropp. >= 100 m2	200	50	100		50 R	2G	200	4.1	4.1
2219		Rubber-artikelenfabrieken	100	10	50		50 R	1G	100	3.2 D	3.2
222	0	Kunststofverwerkende bedrijven:								#N/B	
222	1	- zonder fenolharsen	200	50	100		100 R	2G	200	4.1	4.1
222	2	- met fenolharsen	300	50	100		200 R	2G	300	4.2	4.2
222	3	- productie van verpakkingsmateriaal en assemblage van kunststofbouwmaterialen	50	30	50		30	2G	50	3.1	3.1
23	-									#N/B	
23	-	VERVAARDIGING VAN GLAS, AARDEWERK, CEMENT-, KALK- EN GIPSPRODUCTEN								#N/B	
231	0	Glasfabrieken:								#N/B	
231	1	- glas en glasprodukten, p.c. < 5.000 t/j	30	30	100		30	1G	100	3.2	3.2
231	2	- glas en glasprodukten, p.c. >= 5.000 t/j	30	100	300 C Z		50 R	2G	300	4.2	4.2
231	3	- glaswol en glasvezels, p.c.< 5.000 t/j	300	100	100		30	1G	300	4.2	4.2
231		Glasbewerkingsbedrijven	10	30	50		10	1G	50	3.1	3.1
232, 234	0	Aardewerkfabrieken:								#N/B	
232, 234	2	- vermogen elektrische ovens totaal >= 40 kW	30	50	100		30	2G	100	3.2	3.2
233	A	Baksteen en baksteenelementenfabrieken	30	200	200		30	2G	200	4.1	4.1
233	B	Dakpannenfabrieken	50	200	200		100 R	2G	200	4.1	4.1
2351	0	Cementfabrieken:								#N/B	
235201	0	Kalkfabrieken:								#N/B	
235201	1	- p.c. < 100.000 t/j	30	200	200		30 R	2G	200	4.1	4.1
235202	0	Gipsfabrieken:								#N/B	
235202	1	- p.c. < 100.000 t/j	30	200	200		30 R	2G	200	4.1	4.1
23611	0	Betonwarenfabrieken:								#N/B	
23611	1	- zonder persen, trilafels en bekistingtrille	10	100	200		30	2G	200	4.1	4.1
23611	2	- met persen, trilafels of bekistingtrillers, p.c. < 100 t/d	10	100	300		30	2G	300	4.2	4.2
23612	0	Kalkzandsteenfabrieken:								#N/B	
23612	1	- p.c. < 100.000 t/j	10	50	100		30	2G	100	3.2	3.2
23612	2	- p.c. >= 100.000 t/j	30	200	300 Z		30	3G	300	4.2	4.2
2362		Mineraalgebonden bouwplatenfabrieken	50	50	100		30	2G	100	3.2	3.2
2363, 2364	0	Betonmortelcentrales:								#N/B	
2363, 2364	1	- p.c. < 100 t/u	10	50	100		10	3G	100	3.2	3.2
2363, 2364	2	- p.c. >= 100 t/u	30	200	300 Z		10	3G	300	4.2	4.2
2365, 2369	0	Vervaardiging van produkten van beton, (vezel)cement en gips:								#N/B	
2365, 2369	1	- p.c. < 100 t/d	10	50	100		50 R	2G	100	3.2	3.2
2365, 2369	2	- p.c. >= 100 t/d	30	200	300 Z		200 R	3G	300	4.2	4.2
237	0	Natuursteenbewerkingsbedrijven:								#N/B	
237	1	- zonder breken, zeven en drogen: p.o. > 2.000 m²	10	30	100		0	1G	100	3.2 D	3.2
237	2	- zonder breken, zeven en drogen: p.o. <= 2.000 m²	10	30	50		0	1G	50	3.1	3.1

2561,331 1	6	- anodiseren, eloxeren	50	10	100		30	2G		100	3.2	3.2
2561, 3311	7	- chemische oppervlaktebehandeling	50	10	100		30	2G		100	3.2	3.2
2561, 3311	8	- emailleren	100	50	100		50	R 1G		100	3.2	3.2
2561, 3311	9	- galvaniseren (vernikkelen, verchromen, verzinken, verkoperen ed)	30	30	100		50	2G		100	3.2	3.2
2562, 3311	1	Overige metaalbewerkende industrie	10	30	100		30	1G		100	3.2	D 3.2
2562, 3311	2	Overige metaalbewerkende industrie, in pandig, p.o. <200m2	10	30	50		10	1G		50	3.1	D 3.1
259, 331	A0	Grofsmederijen, anker- en kettingfabrieken:								#N/B		
259, 331	A1	- p.o. < 2.000 m2	30	50	200		30	2G		200	4.1	4.1
259, 331	B	Overige metaalwarenfabrieken n.e.g.	30	30	100		30	2G		100	3.2	3.2
259, 331	B	Overige metaalwarenfabrieken n.e.g.; in pandig, p.o. <200 m2	30	30	50		10	1G		50	3.1	3.1
27, 28, 33												
27, 28, 33	-	VERVAARDIGING VAN MACHINES EN APPARATEN								#N/B		
27, 28, 33	0	Machine- en apparatenfabrieken incl. reparatie:								#N/B		
27, 28, 33	1	- p.o. < 2.000 m2	30	30	100		30	2G		100	3.2	D 3.2
27, 28, 33	2	- p.o. >= 2.000 m2	50	30	200		30	3G		200	4.1	D 4.1
28, 33	3	- met proefdraaien verbrandingsmotoren >= 1 MW	50	30	300	Z	30	3G		300	4.2	D 4.2
26, 28, 33	-	VERVAARDIGING VAN KANTOORMACHINES EN COMPUTERS								#N/B		
26, 28, 33	-									#N/B		
26, 28, 33	A	Kantoor machines- en computerfabrieken incl. reparatie	30	10	30		10	1G		30	2	2
26, 27, 33	-									#N/B		
26, 27, 33	-	VERVAARDIGING VAN OVER. ELEKTR. MACHINES, APPARATEN EN BENODIGDH.								#N/B		
271, 331		Elektromotoren- en generatorfabrieken incl. reparatie	200	30	30		50	1G		200	4.1	4.1
271, 273		Schakel- en installatiemateriaalfabrieken	200	10	30		50	1G		200	4.1	4.1
273		Elektrische draad- en kabelfabrieken	100	10	200		100	R 2G		200	4.1	D 4.1
272		Accumulatoren- en batterijenfabrieken	100	30	100		50	2G		100	3.2	3.2
274		Lampenfabrieken	200	30	30		300	R 2G		300	4.2	4.2
2790		Koolelektrodenfabrieken	1500	300	1000	C Z	200	R 2G		1500	6	6
26,33	-									#N/B		
26, 33	-	VERVAARDIGING VAN AUDIO-, VIDEO-, TELECOM- APPARATEN EN -BENODIGDH.								#N/B		
261, 263, 264, 331		Vervaardiging van audio-, video- en telecom-apparatuur e.d.	30	0	50		30	2G		50	3.1	D 3.1
2612		Fabrieken voor gedrukte bedrading	50	10	50		30	1G		50	3.1	3.1
26, 32, 33	-									#N/B		
26, 32, 33	-	VERVAARDIGING VAN MEDISCHE EN OPTISCHE APPARATEN EN INSTRUMENTEN								#N/B		
26, 32, 33	A	Fabrieken voor medische en optische apparaten en instrumenten e.d. incl. reparatie	30	0	30		0	1G		30	2	2
29	-									#N/B		
29		VERVAARDIGING VAN AUTO'S, AANHANGWAGENS EN OPLEGGERS								#N/B		
291	0	Autofabrieken en assemblagebedrijven								#N/B		
291	1	- p.o. < 10.000 m2	100	10	200	C	30	R 3G		200	4.1	D 4.1
291	2	- p.o. >= 10.000 m2	200	30	300	Z	50	R 3G		300	4.2	4.2
29201		Carrosseriefabrieken	100	10	200		30	R 2G		200	4.1	4.1
29202		Aanhangwagen- en opleggerfabrieken	30	10	200		30	2G		200	4.1	4.1
293		Auto-onderdelenfabrieken	30	10	100		30	R 2G		100	3.2	3.2
30	-									#N/B		
30	-	VERVAARDIGING VAN TRANSPORTMIDDELEN (EXCL. AUTO'S, AANHANGWAGENS)								#N/B		
301, 3315	0	Scheepsbouw- en reparatiebedrijven:								#N/B		
301, 3315	1	- houten schepen	30	30	50		10	2G		50	3.1	3.1
301, 3315	2	- kunststof schepen	100	50	100		50	R 2G		100	3.2	3.2
301, 3315	3	- metalen schepen < 25 m	50	100	200		30	2G		200	4.1	4.1
302, 317	0	Wagonbouw- en spoorwegwerkplaatsen:								#N/B		

302, 317	1	- algemeen	50	30	100		30	2G	100	3.2	3.2		
302, 317	2	- met proefdraaien van verbrandingsmotoren >= 1 MW	50	30	300	Z	30	R	2G	300	4.2	4.2	
303,3316	0	Vliegtuigbouw en -reparatiebedrijven:								#N/B			
303, 3316	1	- zonder proefdraaien motoren	50	30	200		30	2G	200	4.1	4.1		
309		Rijwiel- en motorrijwielafabrieken	30	10	100		30	R	2G	100	3.2	3.2	
3099		Transportmiddelenindustrie n.e.g.	30	30	100		30	2G	100	3.2	D	3.2	
31	-									#N/B			
31	-	VERVAARDIGING VAN MEUBELS EN OVERIGE GOEDEREN N.E.G.								#N/B			
310	1	Meubelfabrieken	50	50	100		30	2G	100	3.2	D	3.2	
9524	2	Meubelstofeerderijen b.o. < 200 m2	0	10	10		0			10		1	
321		Fabricage van munten, sieraden e.d.	30	10	10		10	1G		30	2	2	
322		Muziekinstrumentenfabrieken	30	10	30		10	2G		30	2	2	
323		Sportartikelenfabrieken	30	10	50		30	2G		50	3.1	3.1	
324		Speelgoedartikelenfabrieken	30	10	50		30	2G		50	3.1	3.1	
32991		Sociale werkvoorziening	0	30	30		0	1P		30	2	2	
32999		Vervaardiging van overige goederen n.e.g.	30	10	50		30	2G		50	3.1	D	3.1
38	-									#N/B			
38	-	VOORBEREIDING TOT RECYCLING								#N/B			
383202	A0	Puinbrekerijen en -malerijen:								#N/B			
383202	A1	- v.c. < 100.000 t/j	30	100	300		10	2G	300	4.2	4.2		
383202	B	Rubberregeneratiebedrijven	300	50	100		50	R	2G	300	4.2	4.2	
383202	C	Afvalscheidingsinstallaties	200	200	300	C	50	3G	300	4.2	4.2		
35	-									#N/B			
35	-	PRODUKTIE EN DISTRIB. VAN STROOM, AARDGAS, STOOM EN WARM WATER								#N/B			
35	A0	Elektriciteitsproductiebedrijven (electrisch vermogen >= 50 MW _e)								#N/B			
35	A4	- kerncentrales met koeltorens	10	10	500	C	1500	1P	1500	6	D	6	
35	B0	bio-energieinstallaties electrisch vermogen < 50 MW _e :											
35	B1	- covergisting, verbranding en vergassing van mest, slib, GFT en reststromen voedingsindustrie	100	50	100		30	R		100		3.2	
35	B2	- vergisting, verbranding en vergassing van overige biomassa	50	50	100		30	R		100		3.2	
35	C0	Elektriciteitsdistributiebedrijven, met transformatorvermogen:								#N/B			
35	C1	- < 10 MVA	0	0	30	C	10	1P	30	2	2		
35	C2	- 10 - 100 MVA	0	0	50	C	30	1P	50	3.1	3.1		
35	C3	- 100 - 200 MVA	0	0	100	C	50	1P	100	3.2	3.2		
35	C4	- 200 - 1000 MVA	0	0	300	C	50	1P	300	4.2	4.2		
35	D0	Gasdistributiebedrijven:								#N/B			
35	D1	- gascompressorstations vermogen < 100 MW	0	0	300	C	100	1P	300	4.2	4.2		
35	D5	- gasontvang- en -verdeeltstations, cat. D	0	0	50	C	50	R	1P	50	3.1	3.1	
35	E0	Warmtevoorzieningsinstallaties, gasgestookt:								#N/B			
35	E1	- stadsverwarming	30	10	100	C	50	1P	100	3.2	3.2		
36	-									#N/B			
36	-	WINNING EN DITRIBUTIE VAN WATER								#N/B			
36	A0	Waterwinning-/ bereiding- bedrijven:								#N/B			
36	A2	- bereiding met chloorbleekloog e.d. en/of straling	10	0	50	C	30	1G	50	3.1	3.1		
36	B0	Waterdistributiebedrijven met pompvermogen:								#N/B			
36	B1	- < 1 MW	0	0	30	C	10	1P	30	2	2		
36	B2	- 1 - 15 MW	0	0	100	C	10	1P	100	3.2	3.2		
36	B3	- >= 15 MW	0	0	300	C	10	1P	300	4.2	4.2		
41, 42, 43	-									#N/B			
41, 42, 43	-	BOUWNIJVERHEID								#N/B			
41, 42, 43	0	Bouwbedrijven algemeen: b.o. > 2.000 m ²	10	30	100		10		100		3.2		
41, 42, 43	1	- bouwbedrijven algemeen: b.o. <= 2.000 m ²	10	30	50		10	1G	50	3.1	3.1		
41, 42, 43	2	Aannemersbedrijven met werkplaats: b.o. > 1000 m ²	10	30	50		10	1G	50	3.1	3.1		
41, 42, 43	3	- aannemersbedrijven met werkplaats: b.o.< 1000 m ²	0	10	30		10		30	2	2		
45, 47	-									#N/B			
45, 47	-	HANDEL/REPARATIE VAN AUTO'S, MOTORFIETSEN;								#N/B			

382	A2	- kabelbranderijen	100	50	30		10	1	G		100	3.2	3.2		
382	A3	- verwerking radio-actief afval	0	10	200	C	1500	1	G		1500	6	6		
382	A4	- pathogeen afvalverbranding (voor ziekenhuizen)	50	10	30		10	1	G		50	3.1	3.1		
382	A5	- oplosmiddel terugwinning	100	0	10		30	R	1	G		100	3.2	D	3.2
382	A6	- afvalverbrandingsinrichtingen, thermisch vermogen > 75 MW	300	200	300	C Z	50		3	G		300	4.2	D	4.2
382	A7	- verwerking fotochemisch en galvano-afval	10	10	30		30	R	1	G		30	2		2
382	B	Vuilstortplaatsen	300	200	300		10		3	G		300	4.2		4.2
382	C0	Composteerbedrijven:										#N/B			
382	C3	- belucht v.c. < 20.000 ton/jr	100	100	100		10		2	G		100	3.2		3.2
382	C4	- belucht v.c. > 20.000 ton/jr	200	200	100		30		3	G		200	4.1		4.1
382	C5	- GFT in gesloten gebouw	200	50	100		100	R	3	G		200	4.1		4.1
96	-											#N/B			
96	-	OVERIGE DIENSTVERLENING										#N/B			
96011	A	Wasserijen en strijkinrichtingen	30	0	50	C	30		2	G		50	3.1		3.1
96011	B	Tapjtreinigingsbedrijven	30	0	50		30		2	G		50	3.1		3.1
96012		Chemische wasserijen en ververijen	30	0	30		30	R	2	G		30	2		2
96013	A	Wasverzendinrichtingen	0	0	30		0		1	G		30	2		2

Bijlage 3 Historisch-geografische inventarisatie

Gemeente Heerhugowaard

een historisch-geografische inventarisatie
(inclusief de karakteristieke bebouwing)

Colofon

Titel: Gemeente Heerhugowaard; een historisch-geografische inventarisatie (inclusief de karakteristieke bebouwing)

Opdrachtnemer: Cultuurcompagnie Noord-Holland
dhr. Jaap van der Veen
(Hoofd Cultureel Erfgoed)

Postbus 3043
1801 GA Alkmaar

In samenwerking met:
Cultuurland Advies
dhr. Martijn Horst
(Projectleider Cultuurhistorie)

Postbus 20
8180 AA Heerde

Adviesbureau Cultuurhistorie
mevr. Anita van Breugel

Heilooërdijk 43
1814 LL Alkmaar

Opdrachtgever: Gemeente Heerhugowaard
Afdeling Sociaal Ruimtelijke ontwikkeling
dhr. Gerlof Kloosterman
(Coördinator Voorzieningen)

Parelhof 1
1703 EZ Heerhugowaard

Tweede lezer: Zelfstandig onderzoeker (en voormalig voorzitter van de Monumenten Werkgroep in de gemeente Heerhugowaard) dhr. **Henk Komen** was bereid om zijn jarenlange onderzoekservaring in Heerhugowaard te delen en de rapportage bij te sturen waar dat nodig was.

Projectcode: 1205

Versie: 0.99

Datum: 11 juni 2012

Inhoudsopgave

1. Inleiding	7
1.1 Aanleiding	8
1.2 Opdracht	8
1.3 Leeswijzer	8
1.4 Ligging	9
2. De Zuiderwaert als zoetwaterboezem	11
2.1 Veengroei en -ontginning	12
2.2 Het ontstaan van de Zuiderwaert	15
2.3 Bedijking, sluizen en de Langereis om de waterafvoer te regelen	18
2.4 Druiplanden in de Zuiderwaert	21
2.5 Bewoning in Veenhuizen	24
2.5.1 Historische-geografie	24
2.5.2 Architectuurhistorie	28
2.6 Overzichtskaart van de verdwenen en nog aanwezige relictten (1:30.000 op A3)	34
3. Na inpoldering ontstaat de Heerhugowaard	36
3.1 Octrooiaanvraag en opstartfase	37
3.2 Droogmaling met een ringdijk, ringvaart en molens	40
3.3 Onderpolders in de Heerhugowaard	44
3.4 Inrichting met wegen, tochten en verkaveling	47
3.5 Eerste bebouwing in de Heerhugowaard (1631-1850)	54
3.6 Grondgebruik in de Heerhugowaard	56
3.7 Acht gemeenten in de Heerhugowaard	62
3.8 Toename bebouwing (1850-1945)	64
3.9 Overzichtskaart van de verdwenen en nog aanwezige relictten (1:30.000 op A3)	75
3.10 Overzichtskaart met de karakteristieke bebouwing (1:30.000 op A3)	76
Conclusies en waardering	78
Hoofdpijnen van de landschapontwikkeling	79
Waardering	81
Overzichtskaart met alle aanwezige en verdwenen elementen	86
Overzichtskaart met alle aanwezige elementen	87
Overzichtskaart met alle aanwezige elementen, inclusief waardering	88
Literatuurlijst	89
Afbeeldingverantwoording	91
Bijlagen	92
Bijlage 1: Monumentenlijst	93
Bijlage 2: Monumentenfoto's	94

1.

Inleiding

Aanleiding, opdracht, leeswijzer en ligging.

1.1 Aanleiding

De gemeente Heerhugowaard gaat in de nabije toekomst haar bestemmingsplan *Landelijk Gebied* herzien. Conform artikel 3.6.1 lid 2 van het Bro dient in de toelichting te worden verantwoord hoe daarin met de aanwezige en verwachte cultuurhistorische waarden rekening is gehouden. Het is daarbij verplicht om onderzoek naar de bestaande cultuurhistorische waarden uit te laten voeren en in de toelichting van de herziening een verantwoording te geven over de gemaakte keuzes ten aanzien van de bescherming van de cultuurhistorische waarden. De vorm waarin dat onderzoek wordt uitgevoerd ligt echter niet vast. Mogelijkheden die de gemeente heeft voor de wijze van implementatie van de aanwezige waarden in het bestemmingsplan zijn divers en afhankelijk van de aard van de waarden, de doelen van de gemeente en de wettelijke kaders.

Naast deze verplichting geeft de herziening van het bestemmingsplan de gemeente Heerhugowaard ook een aantal mogelijkheden ten aanzien van haar eigen beleid. Zo geven de *Structuurvisie 2020* en de nota *Naar Buiten* heldere doelen aan ten aanzien van inrichting en het gebruik van het landelijk gebied. De verbetering van de ruimtelijke kwaliteit en de vergroting van de recreatieve waarde van het buitengebied staan centraal en daarin zijn juist de cultuurhistorische kwaliteiten het uitgangspunt. Het nieuwe bestemmingsplan voor het landelijk gebied moet die waarden en ambities ondersteunen en mogelijk maken. De gemeente Heerhugowaard beschikt met de publicatie *Buitengebied Heerhugowaard; "de stand van het landschap"* al wel over een zeer beknopte beschrijving van het landschap, maar deze is ontoereikend om in het bestemmingsplan op te nemen.

Als laatste, maar zeker niet als minste, wil de gemeente Heerhugowaard de herziening van het bestemmingsplan gebruiken om haar (rijks-, provinciale- en gemeentelijke) monumenten en beeldbepalende panden opnieuw te waarderen volgens de uitgangspunten van de *Modernisering Monumentenzorg* uit 2009. Belangrijk is om daarbij niet alleen van het monument zelf uit te gaan, maar ook het landschap mee te nemen waar het monument in ligt. De complete ensemblewaarde van monument en omgeving. Dit hoeft in eerste instantie niet te betekenen dat er monumenten bij zullen komen of af zullen vallen, maar wel dat een eventuele noodzakelijke bescherming in de herziening van het bestemmingsplan wordt vastgelegd.

1.2 Opdracht

Tegen deze achtergrond heeft de gemeente Heerhugowaard aangegeven dat bij de uitvoering van het cultuurhistorische onderzoek voor de herziening van het bestemmingsplan aandacht besteed moet worden aan drie onderwerpen:

- Inventarisatie van de historisch-geografische relict en structuren in de gemeente;
- Inventarisatie van de bestaande (karakteristieke) bebouwing en de relatie daarvan met het landschap;
- Voorstel voor opname van deze waarden in het bestemmingsplan.

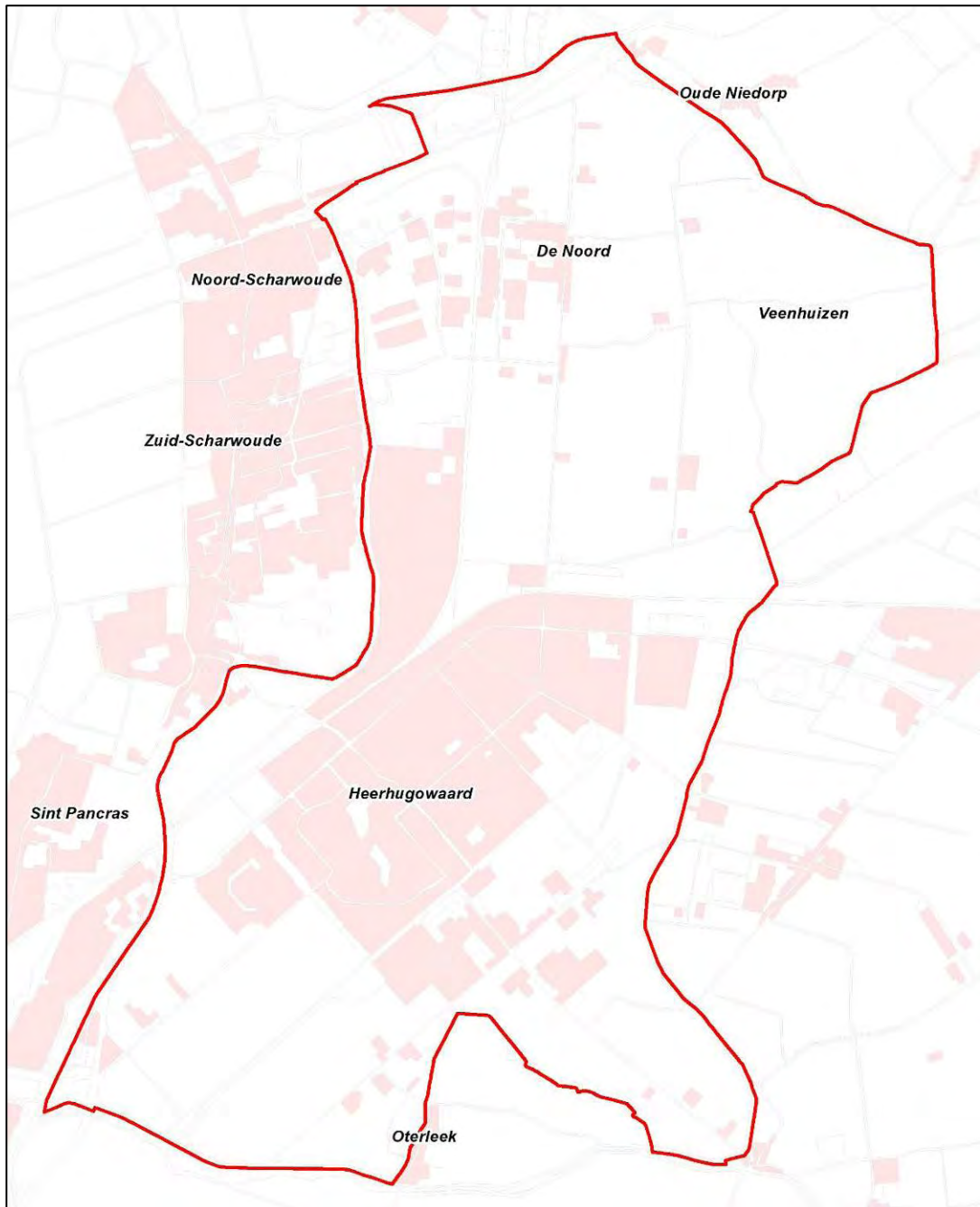
1.3 Leeswijzer

In overleg met de opdrachtgever is besloten om de periode van het natuurlijke landschap en de vroegere bewoningsontwikkeling weg te laten. Beiden moeten namelijk geborgd zijn in het archeologische beleidskader, al zal dit voornamelijk voor de vroegere bewoningsgeschiedenis gelden en in mindere mate voor het natuurlijke landschap. De verstedelijking van de gemeente Heerhugowaard na WOII wordt in dit onderzoek ook niet meegenomen, omdat dit voor de herziening van het bestemmingsplan voor het buitengebied minder relevant is.¹

¹ Gesprek met Gerlof Kloosterman op 21 en 23 februari 2012

Er blijven daardoor twee hoofdstukken over. Het eerste hoofdstuk omvat de periode van de Zuiderwaert tussen grofweg het jaar 1000 tot 1630 en het tweede hoofdstuk de periode tussen de inpoldering in 1631 tot de afloop van WOII in 1945. Daarbij is - zowel voor de bebouwing als voor het landschap - niet alleen naar het bestemmingsplangebied gekeken, maar naar de gehele gemeente Heerhugowaard. Voor het schrijven van deze hoofdstukken heeft de opdrachtgever er voor gekozen om het onderzoek op basis van bestaand wetenschappelijke werk uit te laten voeren.

1.4 Ligging

Afb. 1: De gemeente Heerhugowaard bestaat uit de polder Heerhugowaard en het oude land van Veenhuizen. Bij de begrenzing wordt grotendeels de ringvaart van de polder gevolgd.

2.

De Zuiderwaert als zoetwaterboezem

**Van de Volle Middeleeuwen (1000)
tot aan de Vroege Nieuwe Tijd (1630)**

2.1 Veengroei en -ontginning

De ondergrond van West-Friesland wordt gevormd door een karakteristieke blauwe kleilaag op een dik pakket wadzand, dat is afgezet in de periode van 6000 tot 2750 voor Christus.² Van west naar oost ligt de kleilaag in de buurt van Veenhuizen op ongeveer twee meter onder de oppervlakte, bij Enkhuizen op ongeveer acht meter. Bovenop deze kleilaag groeide het Hollandveen. Deze veengroei werd tot driemaal toe onderbroken door inbraken van de zee, waarbij het gebied enkele malen in een kwelderlandschap veranderde. Hierdoor ontstond een afwisseling van betrekkelijk dunne veenlagen en relatief dikke pakketten wadafzettingen bestaande uit zand en klei.³

Rond 800 maakt Heerhugowaard deel uit van dit grote veengebied. Heerhugowaard wordt in het westen begrensd door de strandwal van Oudorp-Sint Pancras en in het noorden en oosten omgeven door de West-Friese getijdenrug (een boven het veenlandschap uitstekende zandrug). Het Heerhugowaards-Obdammer veenpakket ligt dus in een kom en kon hierdoor alleen in zuidelijke richting ontwateren. In dit gebied heeft een veenstroom, de Spiermer, gelopen die zijn oorsprong heeft in de getijdenrug bij Spanbroek en Wadway. Deze veenrivier loopt als 'Leek' (= rivier) door het zuidelijk deel van het Heerhugowaards veengebied en stroomde waarschijnlijk westelijk van Oterleek (Oterleek betekent 'aan de overzijde van de Leek') naar het zuiden om zich daar te verbinden met de veenrivier de Schermer. Deze oude veenrivier De Leek heeft zich plaatselijk op de laagste delen verbreed tot een plas of meer. Zo ontstond de eerste vorming van een meer in het zuiden van de huidige Heerhugowaard.⁴

In dit dynamische landschap was van menselijke aanwezigheid niet of nauwelijks sprake. Dit veranderde pas in de Vroege Middeleeuwen. Vermoedelijk werd het veengebied ten zuiden van Texel al vanaf de achtste eeuw – eerst op kleine schaal, later op grote schaal – in gebruik genomen door de mens. De veenontginningen breidden zich in vrij snel tempo naar het zuiden toe uit. Vanaf dat moment is West-Friesland permanent bewoond geweest. Vanaf de al bewoonde delen, zoals de strandwallen of andere hooggelegen delen, werd het veengebied ingetrokken. Bewoning vond aanvankelijk, in de periode 700-1200, plaats op het veen. Doordat de veenlagen inmiddels grotendeels verdwenen zijn, zijn er ook geen sporen van bewoning uit deze periode terug te vinden.⁵

De Geestmerambacht is vanuit de duinstreek van Bergen-Schoorl van west naar oost ontgonnen in een opstreckende of lineaire verkaveling. Langs de achterzijden van de ontginningseenheden werden kaden en waterlopen aangelegd die toestroming van overtollig water uit de omgeving moesten verhinderen. Nu nog zijn de meeste noord-zuidgeoriënteerde ontginningssloten door het ambacht te herkennen; de Rekere (nu Noord-Hollands Kanaal), de Zomersloot (waar nu de Diepsmeer ligt), en nog oostelijker de Burgsloot met veendijk, nu de Langedijk. Het is goed mogelijk dat eenzelfde sloot door het grondgebied van Heerhugowaard liep en de verkaveling in het verlengde van de westelijk gelegen gronden was aangelegd [II-001v]. De laatste ontginningfase was namelijk Veenhuizen, met eenzelfde verkaveling als de Scharwoudepolders. Veenhuizen heette destijds Schoorlveen, waaruit af te leiden valt dat Veenhuizen inderdaad vanuit Schoorl ontgonnen is. Door de meerafzettingen van de Heerhugowaard zijn de sporen van die ontginningstijd uitgewist.⁶

² Dit zijn de zogenaamde Beemsterafzettingen, vroeger ook wel aangeduid als Oude Zeeklei.

³ Steenbergen, 2009, 184

⁴ Komen, 1994, 13-16

⁵ Nyst, 2010, 36

⁶ Nyst, 2010, 36-37

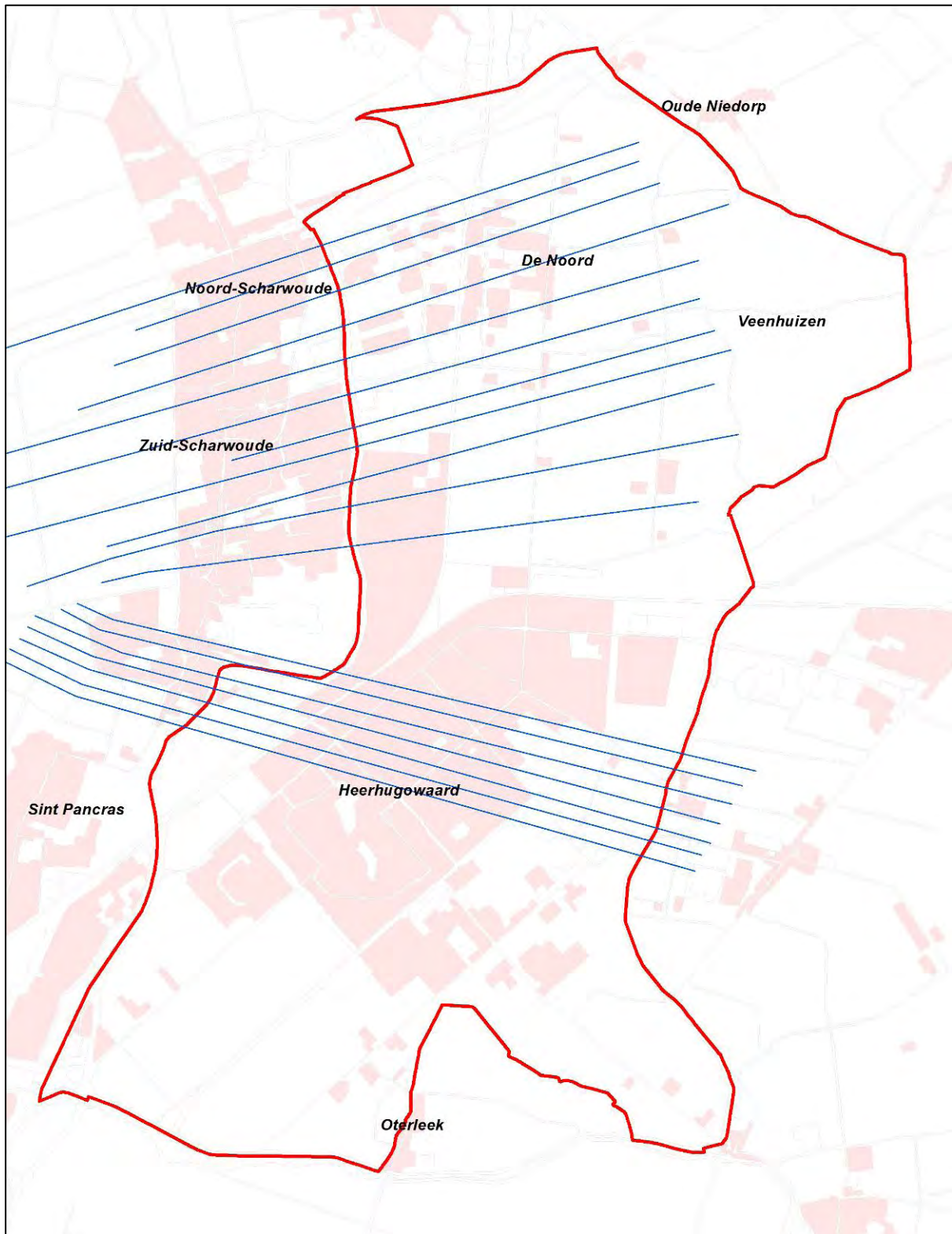
Afb. 2: Impressie van de eerste boerenbewoning in de Vroege Middeleeuwen, die met een opstreekende verkaveling de veengebieden in West-Friesland ontgonnen (met dank aan H.E. Komen).

Omstreeks 1200 was heel West-Friesland ontgonnen en in cultuur gebracht. Het veenoppervlak was al zover gedaald dat het noodzakelijk werd om het gebied te bedijken, mede om te voorkomen dat veenland dat nog ruim boven zeeniveau lag werd weggeslagen. Waarschijnlijk is men in de elfde of twaalfde eeuw met bedijking begonnen.⁷

West-Friesland was verdeeld in vier ambachten: Drechterland, Hoogwouderambacht, Geestmerambacht en de Schager- en Nidorderkoggen. De vier ambachten bestonden op hun beurt weer uit telkens vier koggen of bannes. Dat waren bestuurlijke eenheden van vier of vijf dorpsgebieden.⁸ Veenhuizen en de Zuiderwaert hoorden bij het grondgebied van de Geestmerambacht.

⁷ Steenbergen, 2009, 184

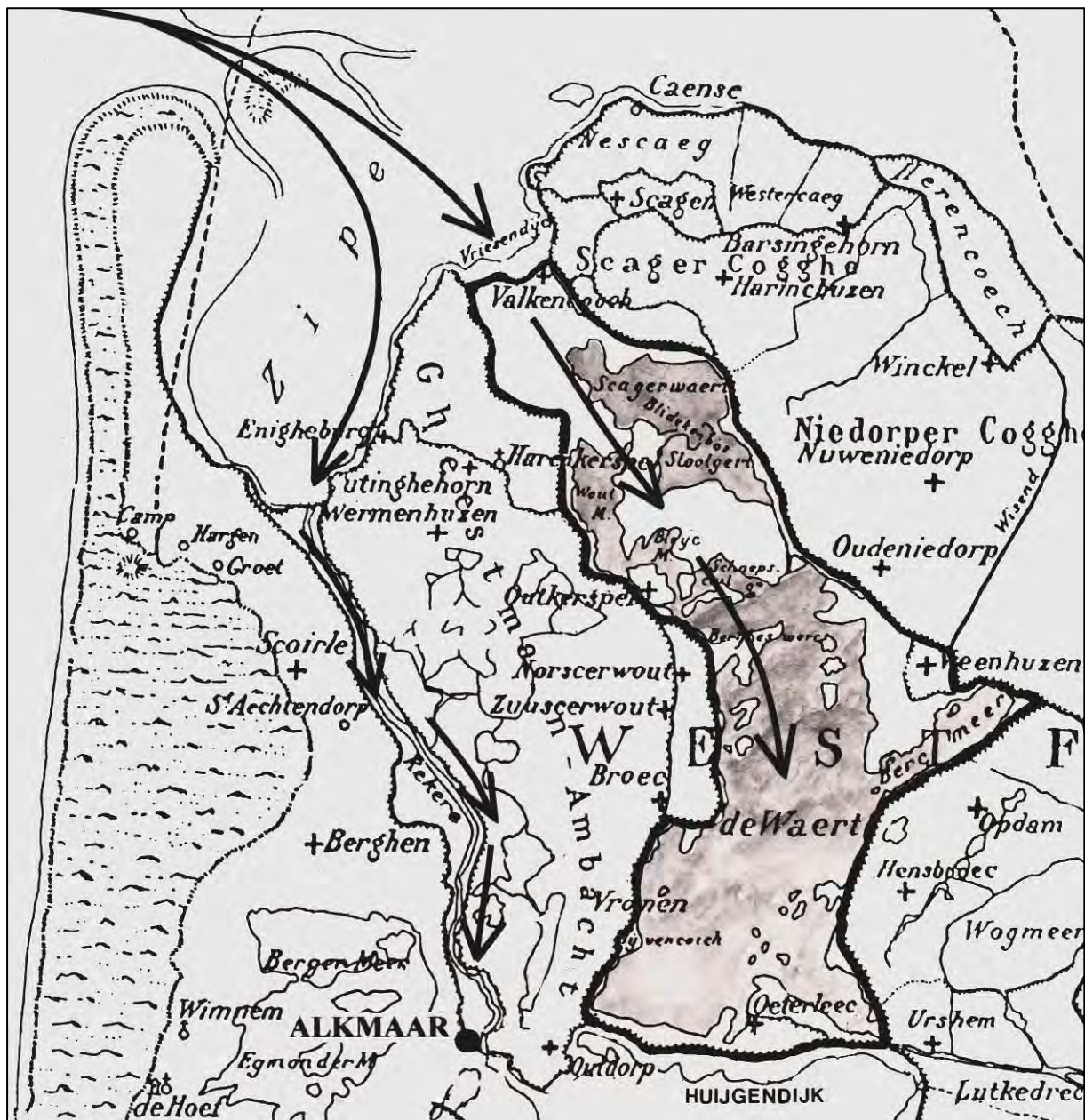
⁸ Stenvert et al, 2005, 64-66; Beenakker en Ligtendag, 1986, 48

Afb. 3: Op basis van de opstreckende verkavelingsstructuren ten westen van de gemeente Heerhugowaard is voor een gedeelte van de gemeente een reconstructie te maken van de Middeleeuwse veenverkaveling, voordat de Zuiderwaert ontstond. De verwachting is namelijk dat veenverkaveling gewoon doorliep en dat er een noord-zuid georiënteerde ontginningsloot was gegraven op het grondgebied van de gemeente. Waar deze ontginningsloot gelegen moet hebben is niet meer te reconstrueren.

2.2 Het ontstaan van de Zuiderwaert

Het verloren gaan van een groot gedeelte van het veengebied in de Geestmerambacht gaat vanaf de elfde eeuw zeer snel. Aan de kust slaan stormen grote bressen in de duinenrij. Tussen Petten en Callantsoog wordt de bestaande opening naar de zee verbreed en ontstaat het zeegat van de Zijpe. Deze binnensee zorgt er voor dat bij zware storm het zeewater de Westfriese Omringdijk van Schoorldam tot Schagen menigmaal overspoelt. Het begin van de Zuiderwaert moet al zijn ontstaan tijdens de veenontginning rond het jaar 1000. De stormvloed van 1164 en 1170 richtten vervolgens grote verwoestingen aan, doordat het - met water verzadigde - veen niet voldoende tegendruk kon bieden tegen het opdringende zeewater. Gevolg was dat het veen verdween en het zeewater steeds gemakkelijker het kwetsbaar geworden land binnen kon dringen.⁹

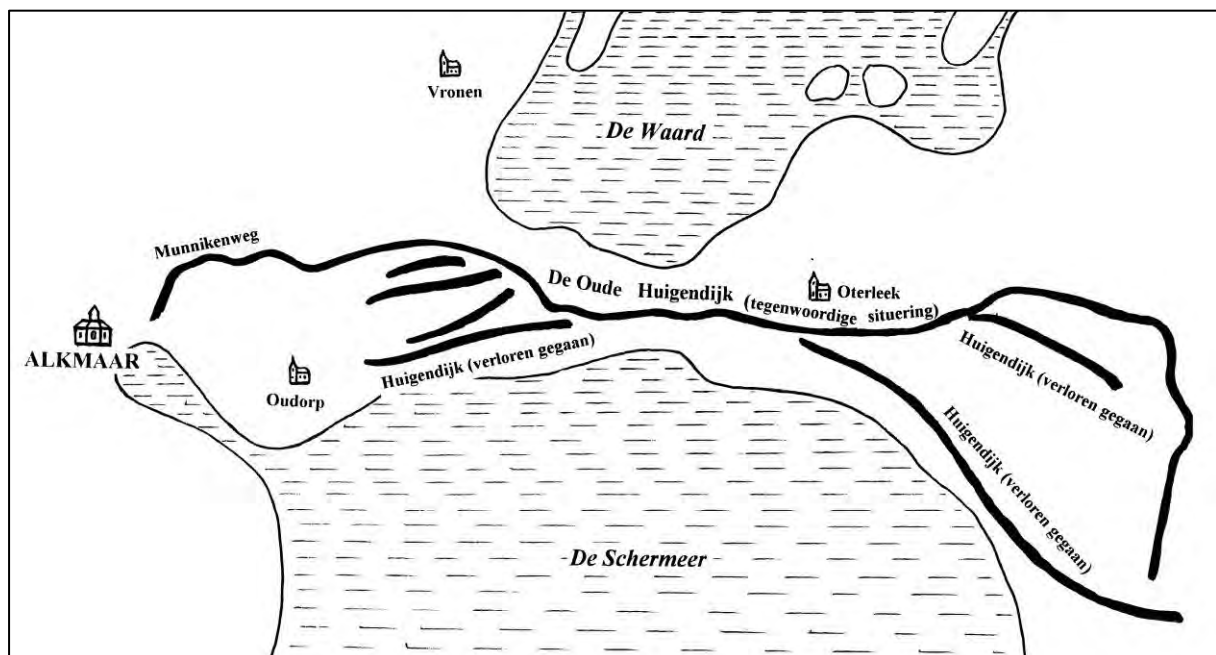
Afb. 4: In 1248 breekt de West-Friese Omringdijk door. Dijken worden aangelegd en het binnen deze dijken vallende overstromingsgebied wordt de Waardgezeren genoemd (met dank aan H.E. Komen).

⁹ Komen, 2001, 51, 75-77 en Komen, 1994, 20-21

In de tweede helft van de twaalfde eeuw wordt de veenrug tussen Wieringen en Stavoren verder opgeruimd. In 1248 brak de Westfriese Omringdijk ten noorden van Sint Maarten door en kwam het land tot aan Oterleek onder water te staan. Door de stormramp ontstond in het westelijk deel van West-Friesland een groot merengebied van Schagen tot aan Oterleek, welke de Waardgeerzen werd genoemd. Het zuidelijk deel van de Waardgeerzen kreeg de naam de Grote of Zuiderwaert, de huidige ingepolderde Heerhugowaard. De omliggende dorpen, naast Oterleek ook bijvoorbeeld Langedijk, Veenhuizen en Obdam, leden bij het ontstaan van de binnenzee veel landverlies. In 1250 werd op de plaats van de dijkdoorbraak een inlaagdijk opgeworpen waardoor het zeewater van de Zijpe niet langer toegang had tot het West-Friese binnenland.¹⁰

Na het verdwijnen van het veen kreeg de Zuiderwaert de diepte van de oorspronkelijke ondergrond. Het zuiden van de Zuiderwaert was dieper dan het noorden. Dat kwam doordat de West-Friese getijdenstroom, welke ongeveer 4000 jaar geleden vanuit het zeegat bij Bergen diep het West-Friese landschap binnendrong, van het zuiden in noordelijke richting stroomde om bij Schagen af te buigen in een boog naar Hoorn. Dit zeegat stond in open verbinding met de zee, waardoor eb en vloed er vrij spel hadden.¹¹

Slechts de hoger gelegen gronden tussen Oudorp en Ursem voorkomen dat het water van de Zuiderwaert in verbinding komt met die van het Schermeer en de Beemster, waardoor een waddenzee van Schagen tot Amsterdam zou ontstaan. Op deze hoger gelegen gronden lag de oude Huigendijk [II-002a]. De oude Huigendijk ligt tegenwoordig op het grondgebied van de gemeente Schermer en wordt thans de Slingerdijk en de Noordschermerdijk genoemd.¹²

Afb. 5: De oude Huigendijk lag voorheen zuidelijker, maar moet door het opdringende water steeds meer naar het noorden worden verlegd. De huidige oude Huigendijk is in feite de laatste fase van een proces waarbij de dijk door oeverafslag steeds weer in noordelijke richting verlegd werd (met dank aan H.E. Komen).

¹⁰ Komen, 2001, 75-77

¹¹ Komen, 2001, 51

¹² Komen, 2001, 82

Afb. 6: Eén van de eerste kaarten waar de Zuiderwaert op voorkomt is de *Wandkaart van Noord- en Zuid-Holland*, die in 1537 door Jacob van Deventer in kaart is gebracht en in 1558 gedrukt werd bij Bernard van den Putte in Antwerpen. Goed is te zien dat Noord-Holland en West-Friesland niet meer uit grootschalige veengebieden bestaan, maar dat water steeds meer de overhand krijgt. De "Hughendijck" scheidt "De Waerdt" en "De Scermer" van elkaar. De oorspronkelijke houtsnedekaart - bestaande uit 9 deelbladen - bevond zich in de stadsbibliotheek van Wroclaw (Bleslau), maar is in 1945 verloren gegaan. Een gefotografeerde facsimile-editie is echter nog beschikbaar.

2.3 Bedijking, sluizen en de Langereis om de waterafvoer te regelen

Omstreeks 1250 ligt aan weerszijden van de Huigendijk nog veel voorland. Dit oplopend voorland zorgt er voor dat het water in kracht afneemt voordat de golven de zwakke dijk bereiken. Stormen slaan echter steeds meer van het voorland weg, waardoor het water de dijk zonder teveel weerstand kan bereiken.

In het westen was het de Oosterdijk, die aan de golfslag paal en perk moest stellen. Voor overstroming aan de noordoostzijde waakte de Schager-Zijdewind. De Huigendijk beschermde tegen het gevaar, dat uit het zuiden kwam van het Schermeer en ook aan de oostzijde hadden de inwoners van de naastliggende landen stevige kaden gebouwd.¹³

Met veel inspanning moest gewerkt worden om het land in West-Friesland te behouden. De Zuiderwaert zorgde daarbij voor veel overlast. Aan de ene kant was het zwaar werk om haar door instandhouding van de Huigendijk, waarvan het voorland meer en meer afsleet, van de Schermer gescheiden te houden. Aan de andere kant ondervond men de meeste moeite om haar voldoende afwatering te bezorgen met sluizen die op het Schermeer uitwaterden.¹⁴ De hoger gelegen dorpen rond Heerhugowaard loosden namelijk hun overtollige regenwater op de Zuiderwaert. Als het water in de Zuiderwaert te hoog stond en de dorpen hun eigen water niet meer konden lozen moesten de sluizen in Huigendijk open worden gezet. Het zoete water van de Zuiderwaert stroomde vervolgens in het Schermeer. Dit kon echter alleen bij eb als het waterpeil van het Schermeer lager was dan die van de Zuiderwaert. Dergelijke sluisjes, die alleen dienden om water door te laten, waren geheel van hout gemaakt in de vorm van een rechthoekige koker. Aan het uiteinde was een houten deur aangebracht, dat zichzelf bij opkomend water afsloot. Sluizen betekenden echter een flinke verzwakking in de dijk, omdat het dijklichaam ervoor moest worden onderbroken.¹⁵ De plekken van de Laat-Middeleeuwse sluizen zijn echter niet meer te achterhalen.

Naar aanleiding van klachten over schromelijke verwaarlozing van de Westfriese omringdijk, waardoor een aantal dijkvakken in een deplorabele toestand verkeerden, gelastte graaf Willem III in 1326 opnieuw een verstoeling van de dijk. Daarbij verordonneerde hij tevens een andere aanpak van de afwatering van de Zuiderwaert. De sluizen in de Huigendijk moesten worden verwijderd zodat het water van de Zuiderwaert niet meer op het Schermeer kon worden geloosd. In plaats daarvan zouden drie nieuwe watergangen van elk vier of vijf voet breed (1 a 1½ meter) worden gegraven: één door Schagen, een andere door de Wisene en de derde door Geestmerambacht.¹⁶

Aan het bevel tot afbreken van de sluizen is in 1326 gehoor gegeven, maar er was weinig bereidheid om de geplande watergangen te graven. Het één wel en het ander niet doen betekende dat de afwateringsmogelijkheden in West-Friesland verslechterden. In 1329 kregen de ingelanden van Schagen, Niedorp en Geestmerambacht dan ook toestemming nieuwe sluizen in de Huigendijk te leggen. Het aanleggen en weer verwijderen van sluizen komt vanaf de veertiende eeuw in verschillende oorkonden telkens weer terug.¹⁷

¹³ Belonje, 1929, 3

¹⁴ De Vries, 1876, 5

¹⁵ Komen, 2001, 82

¹⁶ Beenakker en Ligtdag, 1986, 48-49

¹⁷ Beenakker en Ligtdag, 1986, 48-49, 51; De Vries, 1876, 146 naar het *Groot Charterboek, deel 3*, 640 van Van Mieris

Afb. 7: Deze uitsnede van een contributiekaart van de Uitwaterende Sluizen uit 1603 laat de smalle Hugendijk tussen “Den Grooten Waert” en “Den Schermeer” goed uitkomen. De kaart heeft een oostelijke oriëntatie, waardoor het bedijkte gebied van Veenhuizen bovenin de kaart is terug te vinden. Een gedeelte van de oorspronkelijke kaart is in 1990 teruggevonden aan de achterzijde van een pastelportret.

Tot in de eerste helft van de vijftiende eeuw bleven problemen met de afwatering van de Heerhugowaard voortbestaan. Zo bracht de Sint-Elisabethsvloed in 1421 grote verwoestingen aan. De duinen te Petten braken door en in de Hugendijk werd een gat geslagen, waardoor de Heerhugowaard en de Schermer verenigd werden. Bij het draaien van de wind zou de Schermer haar water in de Waard kunnen jagen. De zwakke kaden van de landen in de Waard zouden daaraan geen weerstand kunnen bieden. Er was zelfs een realistisch gevaar dat een groot deel van het Noorderkwartier bij nog meer doorbraken een zelfstandig eiland werd. De graaf besloot daarom dat geheel West-Friesland mee moest betalen aan het herstel van de Hugendijk, omdat heel West-Friesland er baat bij zou hebben.¹⁸

De toestand verslechterde mede, doordat vanaf het begin van de vijftiende eeuw het Schermeer niet meer in open verbinding met de zee stond. Omdat de afwatering via de sluizen in de Hugendijk hierdoor sterk werd vertraagd werd men gedwongen naar andere lozingsmogelijkheden uit te kijken. Uiteindelijk verzochten de landen zelf in 1458 om de Wisene tot een afwateringskanaal te mogen vergraven. Op 4 september van dat jaar gaf Philips de Goede zijn fiat. Drie jaar later waren de werkzaamheden aan de Wisene voltooid waardoor de Heerhugowaard in het vervolg op een snellere wijze zijn overtollig water op de Zuiderzee kon lozen. De Wisene heet tegenwoordig de Langereis [II-

¹⁸ De Vries, 1876, 255-257

003a].¹⁹ Rond 1540 wordt de situatie rond de Huigendijk alsnog kritiek en als deze doorbreekt wordt met man en macht gewerkt aan het behoud van de dijk. Aan het einde van de zestiende eeuw is het voorland van de Huigendijk – op Oterleek na - bijna geheel verdwenen.²⁰

De sluizen leverden naast uitwatering tevens de beste plaatsen op voor de visserij. De meeste vis werd namelijk gevangen bij het in- of uitstromen van het water door de sluis. Daarom behoorden zij in West-Friesland aan de landheer, die ze ter bevissing in leen of in erfpacht kon uitgeven. De vissers waren er daarom op uit bij elk verschil van waterstand tussen de binnen- en buitenzijde de sluizen te openen. De landerijen rondom de Zuiderwaert bevorderden wel het uitstromen, maar niet het binnenlaten van water uit angst voor onnodige overstromingen. Vandaar de veelvuldige misbruiken, geschillen en klachten en de strenge straffen voor het openen van de sluizen.²¹

Afb. 8: Christiaan 's Grooten maakte tussen 1573 en 1592 kaarten van de gewesten van Nederland en karteerde daarbij ook West-Friesland. Opvallend is dat hij Veenhuizen niet als een schiereiland laat zien, maar aan het vaste land tekende. Verder zijn er geen eilanden in de Zuiderwaert te vinden, die er destijds wel waren.

¹⁹ Beenakker en Ligtdag, 1986, 48-49, 51; De Vries, 1876, 146 naar het *Groot Charterboek, deel 3*, 640 van Van Mieris

²⁰ Komen, 2002, 82

²¹ De Vries, 1876, 87

2.4 Druiplanden in de Zuiderwaert

Ondanks de voortdurende afslag van veen en gronden in de Zuiderwaert hebben nog tot aan de inpoldering in de eerste helft van de zeventiende eeuw voorlanden en eilandjes gelegen. Rondom de gehele Zuiderwaert was veel buitendijks voorland aanwezig, waarbij het belangrijkste voorland het – al genoemde – land van Oterleek. Het lag voor het oostelijke gedeelte van de Huigendijk en was een eiland tussen de Zuiderwaert en het Schermeer. Het had de gewichtige taak om de Huigendijk te beschermen tegen het water van de Zuiderwaert.²²

De eilanden werden ook wel druiplanden [II-004v tot II-039V] genoemd en waren in alle formaten aanwezig met oppervlaktes tussen de 0,15 ha en meer dan 30 ha. In totaal lag er in 1626 meer dan 1000 ha buitendijks land in de Zuiderwaert. De grootste druiplanden en eilanden lagen voor Veenhuizen. Van noord naar zuid waren dat het Grootte Geldebos, Nesselwerf, Paerdebos en Sappewerf. Ten zuiden daarvan lag nog een aantal kleinere eilanden, die Lutkebos, Langebos, Driecante Bos en Pottenbos heetten. De eilanden waren voormalige huiserven en konden overleven doordat door bewoning en intensief gebruik de grond inklonk en weer werd opgehoogd en op die manier beter bestand was tegen de oeverafslag van het water.²³ Het water tussen deze eilanden en Veenhuizen werd ook wel de Veenhuizerwaert genoemd. Na de inpoldering werd deze naam opgevolgd door de Veenhuizer Gronden. Aan de westkant van de Zuiderwaert lagen de druiplanden Klein Geldebos, Plaetmansbos, Hasselaarsbos, 't Zuiderbos en de Vlaerding. Dat waren de voormalige gronden van Langedijk. Daarnaast lagen nog tien tot twintig kleinere eilanden in de Zuiderwaert.²⁴

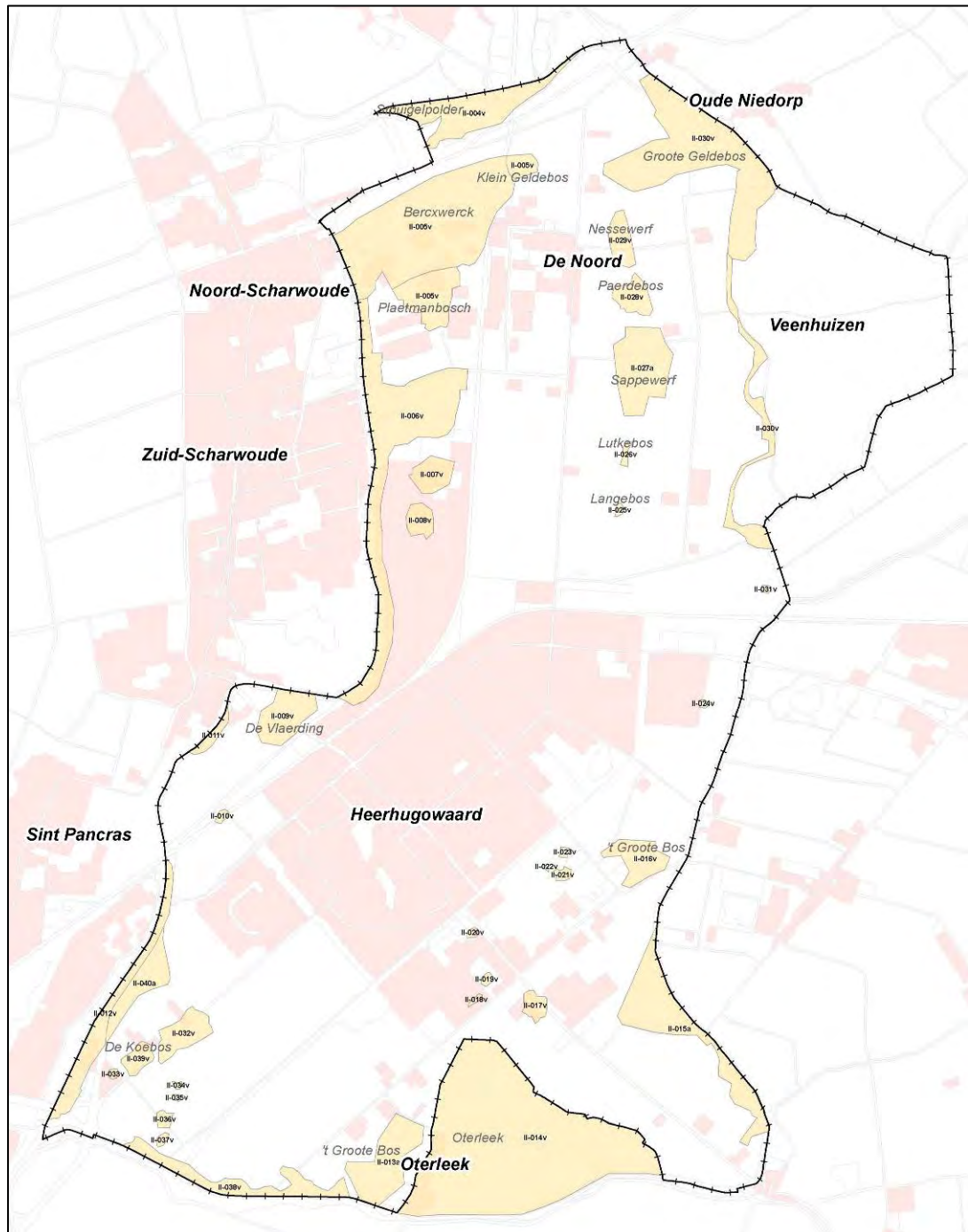
Afb. 9: Op deze uitsnede van “De Grootte Zuyder Waert” van Baert Claesz. uit 1626 zijn voor Veenhuizen drie grotere eilanden met de namen Nesselwerf, Paerdebos en Sappewerf te vinden. Ten westen daarvan liggen de gronden die later onder de Noord- en Zuid-Scharwoudepolder bekend zullen zijn.

²² Oterleek is in 1817 afgesplitst van de gemeente Heerhugowaard en vanaf 1970 onderdeel van de gemeente Schermer. Om deze reden wordt Oterleek niet verder meegenomen in dit onderzoek.

²³ Komen, 1994, 21-26; Komen, 2011, 35-37

²⁴ Een reconstructie van de afname van druiplanden tussen de twaalfde en de zeventiende eeuw is met het huidige bronmateriaal niet te maken. Aannemelijk is wel dat er meer druiplanden geweest moeten zijn, maar dat deze door afslag volledig opgingen in de Zuiderwaert. Ook het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN) gaf in dit onderzoek geen nieuwe aanwijzingen voor nog onbekende druiplanden.

De druiplanden hadden dus voornamelijk een uitgang op –bos of –werf. De uitgang –bos geeft aan dat er aan houtteelt werd gedaan en de meest waarschijnlijke vorm daarvoor was hakhoutbeheer met essen, wilgen of elzen.²⁵ Eilanden met zware opgaande bomen zullen het niet zijn geweest. De uitgang –werf heeft verschillende betekenissen in het Middelnederlands, maar waarschijnlijk komt ons huidige woord erf het dichtst in de buurt. Wurf betekent hier dan huiserf of verhoging.²⁶

Afb. 10: Meer dan 1000 hectare buitendijks land lag in 1626 als aanwas of eiland in de Zuiderwaart. De meeste namen van de eilanden eindigen op –bos of –werf.

²⁵ Zie daarvoor o.a. Anoniem, 'Advertentie', in: *Oprechte Haarlemse Courant*, 27 november 1783, 2 en paragraaf 3.6.

²⁶ Mededeling van H.E. Komen op 21 mei 2012; Komen geeft tevens aan dat de andere twee Middelnederlandse verklaringen - "onbebouwde grond" en "wilg" - inmiddels verouderde etymologie zijn.; Zie verder H.E. Komen, 'De druiplanden in Heerhugowaard', in: *59e Bundel van het Historisch Genootschap Oud West-Friesland*, 1992, pp. 104-111

Door het inpolderen van de druiplanden kwamen er oudere boerderijen binnen de nieuwe polder Heerhugowaard te liggen. De stolpboerderij Oostdijk 2 toont aan de hand van een gevelsteen uit 1622 dat hij in oorsprong ouder is dan de polder. Op de gevelsteen is het bijbelverhaal van Jona en de walvis afgebeeld. De ligging van de boerderij Oostdijk 2 pal achter de dijk is opmerkelijk en hoewel de stolp sterk gerestaureerd of mogelijk zelfs gedeeltelijk vernieuwd is, is hier waarschijnlijk wel sprake van een oudere kern, maar in ieder geval van een oud huisplaats op een stuk voorland. Tevens dragen hoofdvorm en dakspiegel bij aan de karakteristieke uitstraling van deze boerderij.²⁷

Afb. 11: De stolp op het adres Oostdijk 2; een stolp op een stukje “voorland”.

²⁷ Komen, 1994, 31; aangevuld met een architectuurhistorische beoordeling van Anita van Breugel.

2.5 Bewoning in Veenhuizen

2.5.1 Historische-geografie

Veenhuizen is het enige grondgebied in de gemeente Heerhugowaard dat ook vóór de inpoldering bij het vaste land van West-Friesland hoorde. In Veenhuizen is daarmee – in tegenstelling tot de rest van de gemeente Heerhugowaard – vanaf de Vroege Middeleeuwen doorgaande bewoning geweest. Een beschrijving uit 1750 geeft het volgende over het dorp aan: *“Het Dorp is klein en legt twee en een vierendeel Uurs ten Oost-Noord-Oosten van Alkmaar. De Kerk is van gering aanzien en heeft een laagen vierkanten Tooren met een stompe Spits. In 't Koor is de Tombe van den Heere Reinoud van Brederode, Heere van Veenhuizen, wiens Beeltenis hier Leevensgrootte in Wit Marmer op een Zwart Marmer Bed legt. [...].”*²⁸ De vijftiende eeuwse kerk is in 1862 vervangen. De huidige kerk dateert uit 1965, waarin de tombe van Reinoud van Brederode tevens weer een plaats heeft gekregen.²⁹

Afb. 12: De voormalige vijftiende eeuwse kerk van Veenhuizen met twee boerenhuizen getekend door Hendrik Tavenier in 1794.

Over het aantal huizen dat in de Late Middeleeuwen in Veenhuizen stond is nog niets bekend, maar in het jaar van de inpoldering – 1632 – werd in de lijst van verpondingen opgenomen dat er 35 huizen in Veenhuizen stonden. Precies een eeuw later was dat aantal uitgebreid tot 44 huizen en een molen. Nog geen twee decennia – in 1749 – daarna waren daar nog maar 38 huizen van over. Hoeveel bewoners Veenhuizen had wordt voor het eerst duidelijk in 1795 toen Veenhuizen een inwonersaantal had van 179.³⁰

Veenhuizen was geen vrije heerlijkheid, maar in het bezit van adellijke families. In 1750 wordt daarover aangegeven: *“De Heerlykheid van Veenhuizen werdt eertyds bezeten door den Heere van Brederode van Weezenberg: thans is Jonkheer Jakob van Kats, [...], Vryheer van Veenhuizen.”*³¹

²⁸ Tirion, 1750, 453-454; zie ook Kok, 1793, 161

²⁹ Stenvert, 2005, 358

³⁰ Tirion, 1750, 453-454; Anoniem, 'Vervolg der volkstelling', in: *Nationaale Courant*, 28 oktober 1795, 2

³¹ Tirion, 1750, 453-454

Afb. 13: De inrichting van Veenhuizen vóór de inpoldering is opgenomen op een manuscriptkaart van Anthonis Metius en Cornelis Cornelisz. uit 1627. Op deze kopergravure van de verkavelingskaart voor de Heerhugowaard van Visser uit 1631 is de inrichting van Veenhuizen echter het beste te zien en zijn ook de veldnamen van Veenhuizen opgenomen. Vergelijking tussen beiden kaarten laat zien dat zowel Metius en Cornelisz. als Visser – op de doorgaande weg van Veenhuizen naar de Heerhugowaard na - dezelfde inrichting hebben gekarteerd. De kaart is op het oosten georiënteerd, waardoor het noorden links ligt.

In 1770 wordt ook meer duidelijk over het grondgebruik dat Veenhuizen door de eeuwen heeft gehad: "[Veenhuizen] heeft goed Wei- en Hooi- doch weinig Zaailand [akkers], men haald er veel Riet vandaan waar de Boeren hunne huizen mee dekken."³² De verkaveling voor deze weide- en hooilanden was redelijk willekeurig opgezet en waarschijnlijk een door de eeuwen heen verstoorde oorspronkelijke lineaire verkaveling.³³

De ontwatering van Veenhuizen was geregeld via sloten en tochten[II-040a tot II-073v], die uitkwamen op het Berkmeer en de Langereis. In totaal had men voor de ontwatering meer dan dertien kilometer aan tochten gegraven. Hiervan ligt bijna acht kilometer nog steeds op dezelfde plek als tweehonderd jaar geleden. De overige vijf kilometer is bij de naoorlogse ruilverkaveling opgeruimd. Voor een efficiëntere afwatering zijn bij de ruilverkaveling nieuwe, rechte sloten gegraven. Twee sloten zijn gedempt en omgezet in wegen en dat zijn de Vijvertochtsloot in het noorden [II-055v] en een gedeelte van de Eerste Perk [II-057v] in het zuiden van Veenhuizen.

³² Bom, 1770, 132

³³ Mededeling van Komen op 21 mei 2012; Komen verwijst naar J.K. de Cock, *Bijdrage tot de historische geografie van Kennemerland in de middeleeuwen op fysisch-geografische grondslag*, Groningen 1965, pp. 219-220

Afb. 14: Op deze foto is de Noorderkruistochtsloot te zien vanaf de Kerkweg, die al vanaf de Late Middeleeuwen op deze plek ligt. Voor het bollenveld langs loopt het oostelijke gedeelte van de Reigerstochtsloot, zoals de sloot in 1817 genoemd werd. In 1631 heette deze sloot nog de Kerksloot.

Voor de inpoldering was de Kerkweg **[II-075a]** geen doorgaande weg. De gemeenschap van Veenhuizen was gericht op het oostelijk gelegen oude land van Hoogwoud. De oorspronkelijke verbinding liep dan ook van de kerk van Veenhuizen in oostelijke richting naar de huidige Dijkweg en vandaar naar Hoogwoud. Pas na de inpoldering werd de weg doorgetrokken naar de Groenedijk en vandaar via de Clamwech naar de Veenhuizermiddelweg.³⁴ Op basis van de kaart van Baert Claesz. uit 1626 is de verwachting dat de Kerkweg minimaal achthonderd meter landinwaarts liep tot aan de buurschap. Of de weg daarna ook richting de Groenedijk liep is niet met zekerheid te zeggen. Na de inpoldering werd de weg met zekerheid doorgetrokken en verbonden met de polder Heerhugowaard. Verder liep tussen Oude Niedorp en Obdam het kerkepad naar de kerk van Veenhuizen **[II-079v en II-080v]** langs de Noorder- en Zuiderkruistochtsloot.

Het grondgebied van Veenhuizen was geheel omdijkt. Om in het westen het water van de Zuiderwaert tegen te houden werd in de Late Middeleeuwen de Groenedijk opgeworpen **[II-074a en II-074v]**. De Groenedijk had een lengte van bijna vier kilometer en haar dijklichaam kronkelde door het landschap. Tot aan de negentiende eeuw had de Groenedijk een onveranderd uiterlijk. In de twintigste eeuw werd de dijk op twee plaatsen tussen de Kerkweg en de Veenhuizerkade rechtgetrokken en is bijna een kilometer van het oorspronkelijke dijklichaam verdwenen. De Groenedijk ligt vrijwel nog oorspronkelijk als grasdijk in het landschap van Heerhugowaard. In de vorige eeuw is deze grotendeels illegaal door boeren afgegraven, maar de provincie heeft destijds verdere afgraving verboden, zodat de restanten van de dijk nog een halve meter boven het maaiveld uitkomen. Alleen het verharde deel heeft nog de oorspronkelijke hoogte³⁵. Aan de zuidkant hield de huidige Veenhuizerkade **[II-076a]** het water van het Berkmeer tegen en in het noorden en oosten lagen langs de Langereis de tegenwoordige A.C. de Graafweg **[II-077a]** en de Dijkweg **[II-078a]**.³⁶

³⁴ Zie o.a. Komen, 2011, 91; er zijn overigens inpolderingskaarten bekend waar de weg nog niet werd doorgetrokken, maar er kan vanuit worden gegaan dat de weg na de inpoldering werd doorgetrokken.

³⁵ Komen, 2011, 53-54 en 69-70

³⁶ Zie verder Komen en Van Zanten, 1994, 26-30; Komen, 2011, 91 en E. Dekker, *Veenhuizen van vroeger*, Hensbroek 1993.

Afb. 15: Op het minuutplan van de gemeente Veenhuizen, dat in 1817 door landmeter van de eerste klasse J.J. Nautz werd opgenomen, is links de kronkelige Groenedijk te zien, voordat deze in de twintigste eeuw op twee plaatsen werd rechtgetrokken. Daarnaast zijn alle tochten en sloten van Veenhuizen in één oogopslag te zien en bij naam genoemd. Veel tochten waren opgedeeld in een noordelijk en zuidelijk gedeelte. De belangrijkste afvoertochten waren de Zuider- en Noorderkruistochtsloot en de Oude Watering.

Afb. 16: Ondanks dat de Groenedijk tegenwoordig een slaperdijk is geworden liggen de oude dijklichamen nog steeds in het landschap, zoals hier ten noorden van de Kerkweg. Dit gedeelte van de dijk heeft tevens geen functie meer binnen de infrastructuur van Veenhuizen en is daardoor een levend relict geworden van de Middeleeuwse strijd tegen het water van de Zuiderwaert.

2.5.2 Architectuurhistorie

door Anita van Breugel

In Veenhuizen is sprake van drie clusters van bebouwing, alle drie gelegen aan een waterloop. Het gaat om de centrale locatie rond de kerk met het praalgraf, de Dijkbuurt aan de ringvaart (de Langereis) en de locatie op de kruising met de Groenedijk - de westelijke ringdijk met vaart - rond de vroege polder Veenhuizen. Daarnaast behoorde vanaf 1633 ook de ingepolderde Veenhuizerwaert tot de gemeente Veenhuizen.³⁷

De bebouwingsconcentratie rond het kerkje en het praalgraf van Veenhuizen

Aanwezige tochten en sloten maakten de bouw van een stenen kerk in Veenhuizen al in de vijftiende eeuw mogelijk. Zware bouwmaterialen konden in die periode slechts over water worden aangevoerd. Voor de bouw van dit kerkje heeft waarschijnlijk de oostelijk van de kerk gelegen sloot - een aftakking van de ringvaart - dienst gedaan. Vooral nadat Reinout van Brederode, ambachtsheer van Veenhuizen, dit kerkje in 1633 uitkoos als laatste rustplaats, is de bebouwing verder uitgegroeid tot de buurschap Veenhuizen. Het oorspronkelijke kerkje van Veenhuizen werd in 1882 vervangen door een opvolger, welke in 1965 weer werd gesloopt. In 1965 werd op dezelfde plek een nieuwe kerkje gebouwd, waar de tombe van Reinout een plek kreeg in het voorportaal, omringd door de wapenschilden van zijn heerlijkheden. In de grafkelder onder de gesloopte kapel liggen nog de beenderen van Reinout en meerdere familieleden van Brederode.

Afb. 17: De huidige kerk van Veenhuizen, die in 1965 werd gebouwd, huist in het voorportaal het praalgraf van Reinout van Brederode, dat de status van een rijksmonument heeft.

De bronzen luidklok die in een stalen klokkenstoel naast de moderne kapel hangt, komt uit de vijftiende eeuwse kerk en werd in 1460 gegoten in Mechelen. De klok draagt het opschrift: *“Int jaer*

³⁷ Divelee, 1994

ons heren M CCCC LX Dyonisius is mijn naem myn gheluyt sy gode bequaem". De klok hing tussen 1862 en 1965 in de Nederlands Hervormde kerk. De klok is een gemeentelijk monument.³⁸

Hoewel het oorspronkelijke kerkje van Veenhuizen gesloopt is, heeft de plek door zijn historie, het kunsthistorisch waardevolle praalgraf uit 1633 van Pieter de Keyser (rijksmonument), het groen, het kleine aangrenzend begraafplaatsje en de luidklok uit 1460 (gemeentelijk monument) een belangrijke cultuurhistorische waarde. De locatie als totaal vormt de kern van het oorspronkelijke Veenhuizen en geeft het buurtschap een heel specifieke identiteit. De drie stolpen (Kerkweg 17, 24 en 30b) en het tweeklassig schooltje met onderwijzerswoning aan de Kerkweg 28 vormen een belangrijke bijdrage aan de historische, agrarische en kleinschalige identiteit van de kern van Veenhuizen.

Nabij het huidige kapelletje ligt een drietal stolpen (Kerkweg 17, 24 en 30b), die - hoewel niet alle drie meer gaaf van architectuur - uiting zijn van de kleinschalige en van oorsprong agrarische kern van Veenhuizen. Vanwege hun ligging nabij het kerkje is de kans groot dat er bij de stolpen nog sprake is van historische vierkantconstructies. De meest oostelijk gelegen stomp (nr. 30b met staartstuk), vormt samen met een naastgelegen aanbouw, tegenwoordig het dorps huis/café.³⁹ Tussen het huidige dorps huis en het kapelletje is aan de naastgelegen vaart, in 1889 een onderwijzerswoning gebouwd met een tweeklassig schooltje daar aan vast (1892).⁴⁰

Afb. 18: De Kerkweg 17 is één van de drie stolpboerderijen in Veenhuizen, die mogelijk nog een historische vierkantconstructie bevat.

³⁸ Gemeentelijk monumentenregister

³⁹ Komen en Van Zanten, 1994; Op de kaart uit 1680 van Uitwaterende Sluizen is op deze locatie reeds bebouwing te zien, dus wellicht is hier sprake van hoge ouderdom. Nader bouwhistorisch onderzoek zou dit kunnen aantonen.

⁴⁰ Van der Lee, 1999

Oostelijke bebouwingsconcentratie Veenhuizen: Dijkbuurt

Een concentratie van historische bebouwing in Veenhuizen ligt rond de Dijkbuurt, aan het oostelijk eind van de Kerkweg, aan de Langereis. Twee stolpen (Dijkweg 5 en 7) getuigen nog van het feit, dat de stolpen van oudsher aan het water lagen om producten gemakkelijk aan en af te voeren. Op de kaart van 1680 van Uitwaterende Sluizen staat ter plekke reeds bebouwing aangegeven. Ook de ligging van de nabijgelegen voormalige smederij aan de Kerkweg moet gerelateerd zijn aan het water.

Afb. 19: De oude stolpboerderij aan de Dijkweg 7 dateert mogelijk nog uit de zeventiende eeuw en was oorspronkelijk op het water georiënteerd.

Westelijke bebouwingsconcentratie Veenhuizen

Een westelijke concentratie van bebouwing in Veenhuizen ligt rond de kruising van de Groenedijk en de Kerkweg. Hier liggen twee stolpen (Kerkweg 4 en 6). Van deze twee is nummer 4 nog bijzonder, omdat deze ook een functie had als tolhuis. Zijn ligging nabij de grens van het vroegere Veenhuizen, zo direct aan de weg, laat dit nog zien. Daarnaast is hij zoals veel oudere stolpen ook aan het water gelegen vanwege aan- en afvoer van producten. Kerkweg nr. 6 bezit nog een gave hoofdvorm, maar is helaas door te veel verbouwingen en door de plaatsing van een grote loopstal achter de stolp, sterk in ruimtelijke kwaliteit achteruit gegaan.

De grootte van de stolpen Kerkweg 4 en 6 laat zien dat zij gebouwd zijn als veeboerderijen. Zoals ook elders in Heerhugowaard is door de komst van tuinbouw en later ook bollenteelt ontstaan. Doordat deze boerderijen geen hooi en vee meer behoeften te herbergen, konden de stolpen minder groot te zijn. Ook omdat het wegenstelsel zich inmiddels verder had ontwikkeld, was deze meer op de tuinbouw gerichte bebouwing minder afhankelijk van het water. Langs de Kerkweg zijn daardoor in de negentiende en begin twintigste eeuw nog wat kleinschalige tuinderstolpjes en landarbeidershuisjes ontstaan.

Afb. 20: De Kerkweg 11 is één van de landarbeidershuisjes, die in de negentiende en twintigste eeuw langs de Kerkweg zijn ontstaan.

De Veenhuizerwaard

Met de inpoldering van de Zuiderwaert ontstond bij Veenhuizen een polder die de Veenhuizerwaard werd genoemd. De eigenaren van Veenhuizen eisten van de bedijkers dat de nieuwe polder een centrale ontginningsweg kreeg, nu bekend als de huidige Veenhuizerweg, met wegsloten aan beide zijden. De huisplaatsen werden langs deze Veenhuizerweg aangelegd.⁴¹ Op de kaart van Uitwaterende Sluizen van 1680 is al een zevental bebouwde locaties waar te nemen. Vanwege de bodemsamenstelling hebben de land- en tuinbouwactiviteiten hier altijd prioriteit gehad en zijn er geen grootschalige veebedrijven ontstaan.

Er zijn geen historische huisplaatsen uit de vroege ontginningstijd bewaard. Anno 2012 toont de Veenhuizerweg de kenmerken van een land- en tuinbouwgebied met boerderijen uit het laatste kwart van de negentiende eeuw en later.⁴² De stolpen zijn van een relatief klein formaat en er zijn enkele aardige tuinderswoningen; bereikbaar met bruggetjes over de wegsloot.

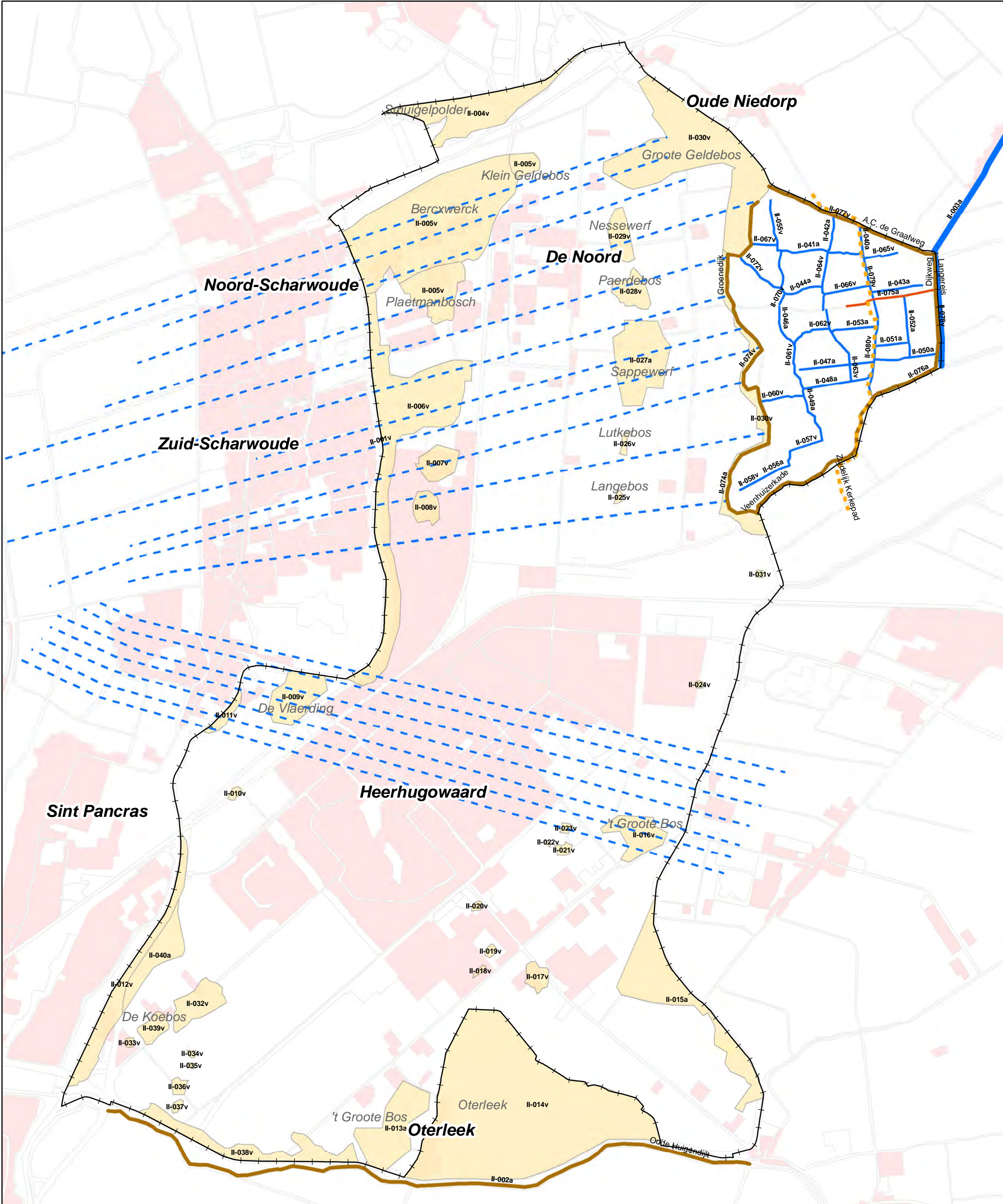

Afb. 21: De boerderij aan de Veenhuizerweg 6 is een kleine stolp uit de negentiende eeuw.

⁴¹ Komen en Van Zanten, 1994

⁴² Nader bouwhistorisch onderzoek zou kunnen uitwijzen of er nog stolpen met een vierkant uit de zeventiende of achttiende eeuw bewaard zijn.

2.6 Overzichtskaart van de verdwenen en nog aanwezige relictten (1:30.000 op A3)

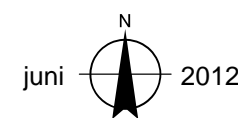

Heerhugowaard - Overzichtskaart bij hoofdstuk II

Legenda

- Gemeentegrens
- Druipland
- Dijk
- Kanaal
- Kerkepad
- Ontginningsloten
- Tocht
- Weg

Schaal is 1:30.000
op A3-formaat

Cartograaf:
Martijn Horst

Volle Middeleeuwen (1000 n. Chr.) tot Vroege Nieuwe Tijd (1630 n. Chr.)

3.

Na inpoldering ontstaat de Heerhugowaard

Van de Vroege Nieuwe Tijd (1631)

tot aan WOII (1945)

3.1 Octrooiaanvraag en opstartfase

Twee Alkmaarse regenten, Floris van Teylingen, burgermeester van de stad, en Nanning van Foreest, de secretaris, namen in 1624 het initiatief om de Heerhugowaard droog te malen. Voor de inpoldering was de medewerking van andere voornamelijk burgers nodig om niet alleen het vereiste kapitaal bijeen te krijgen, maar ook om toestemming, of 'octrooi' van de Staten van Holland en West-Friesland te krijgen. Op 20 maart 1624 werd een onderling contract gesloten. Door Hans van Loon, één van de deelnemers en een zeer vermogend Amsterdamse koopman, werd namens de gehele groep de octrooiaanvraag in het voorjaar van 1624 aan de Staten van Holland en West-Friesland toegezonden. De heren Van Teylingen en Van Foreest probeerden eerst hun eigen stad Alkmaar voor hun plan te winnen. De stad wilde wel meewerken op enkele "voordelige conditiën". Zo moesten alle vaarten en wegen in de richting van de stad worden aangelegd, omdat men wilde voorkomen dat de boeren naar de markt van Hoorn zouden gaan in plaats van naar de Alkmaarse markten. Verder moest het college van dijkgraaf en heemraden in Alkmaar vergaderen en werden er 500 morgens in de nieuwe polder geëist voor de stad zelf of voor leden van de vroedschap. Aan al deze voorwaarden werd door de bedijkers voldaan.⁴³

Op 11 maart 1625 werd door de Staten van Holland het octrooi verleend, waarbij nog wel werd opgenomen dat de bedijkers van de Zuiderwaert en die van de Wormer er voor moesten zorgen dat er een sluis in de Nieuwendam tussen Uitgeest en Krommenie kwam. Deze veertiende eeuwse dam verbond het Schermeer met het Wijkermeer en de Nieuwendammersluis moest de afwatering van Geestmerambacht en van de Schager- en Nedorper Koggen garanderen en het tevens mogelijk maken om in droge zomermaanden voldoende zoet water in te laten. Wanneer de sluis, naar het oordeel van de dijkgraaf en heemraden van Uitwaterende Sluizen, niet voldeed aan de gestelde eis van afwatering, dan moest de Zuiderwaert een tweede gelijke sluis op een andere plaats bouwen. Door verzanding werd de sluis echter al spoedig geheel onbruikbaar. Tot geluk van het polderbestuur van de Heerhugowaard werd in 1631 in het octrooi van de droogmaking van het Schermeer opgenomen dat er voor een goede afwatering twee vaarten gegraven moesten worden, één van Alkmaar naar het noorden en één naar het zuiden. In deze zuidelijke vaart, de Nauernasche Vaart, moest een stenen sluis worden gebouwd. Deze sluis kon de taak van de Nieuwendammersluis in zijn geheel overnemen, waardoor de Heerhugowaard niet voor een nieuwe afwatering hoefde te zorgen. In 1651 kon het polderbestuur van de Heerhugowaard dan ook het onderhoudscontract met de Uitwaterende Sluizen afkopen.⁴⁴

De stad Hoorn eiste kort na het verlenen van het octrooi, op 30 mei 1625, van de bedijkers een vaart van de ringsloot via Wognum naar hun stad op kosten van de bedijkers. Verder wenste men zeggenschap in het polderbestuur door de benoeming van een heemraad en twee hoofdingelanden uit Hoorn. Het werd een slepende zaak en pas op 8 november 1629 deden de Commissarissen uitspraak: er moesten twee hoofdingelanden en een heemraad uit Hoorn worden gekozen en wegen en bruggen moesten in overleg met Hoorn worden aangelegd. De gewenste waterverbinding met de ringsloot, die de boerenklandizie naar de stad had moeten brengen, kwam er echter niet. Alkmaar had daarbij aan het langste eind getrokken.⁴⁵

De bedijking moest van de Staten binnen vier jaar voltooid worden. De drooggelegde gronden zouden volledig eigendom van de bedijkers zijn, mits zij jaarlijks een bedrag per morgen aan de Staten zouden betalen. Verder kregen de bedijkers vrijdom van enige belastingen voor de tijd van

⁴³ Dil, 1987, 4 naar H.E. van Gelder, 'De bedijking van de Heerhugowaard', in: *Bijdragen voor de Vaderlandsche Geschiedenis en Oudheidkunde*, Arnhem 1906. H.E. Komen geeft op 21 mei 2012 aan dat alle onderzoekers na Van Gelder zich baseren op zijn onderzoek wat betreft de octrooiaanvraag, welke regenten deelnamen, grondverdeling, investeringen, bedragen, familieverbanden, ect.

⁴⁴ Dil, 1987, 4, 9-11; zie ook Belonje, 1929, 7, De Vries, 1876, 410

⁴⁵ Dil, 1987, 16

vijftien jaren en eeuwigdurende tolvrijdom. De hoofdingelanden mochten de heemraden benoemen, maar de dijkgraaf zou door de Staten worden gekozen uit een, door de hoofdingelanden opgestelde, voordracht van drie personen. De aanvragers hadden daarmee niet zo veel gekregen als zij hadden gevraagd, namelijk een looptijd van zes jaar in plaats van vier jaar en belastingvrijdom van dertig jaar in plaats van de verkregen vijftien jaar. Wel kregen ze in 1627 toestemming om enkele eilanden in de Zuiderwaert aan te kopen of te onteigenen voor de aanleg van wegen en sloten.⁴⁶

Themakader:

Droogmakerijen in hun context

Nadat in de Late Middeleeuwen het veengebied van West-Friesland sterk gereduceerd werd door overstromingen probeerde men met kaden en dijkjes het land te behouden. In de zestiende eeuw kwam men vervolgens met een nieuwe manier om het nog aanwezige land te beschermen en het verloren gegane land weer in te lijven: de uitvinding van de droogmakerij.

Binnen de droogmakerijen worden vier belangrijke periodes onderscheiden. Als eerste is dat de experimenteerfase tussen 1533 en 1565, waarin voor het eerst een aantal kleinere meertjes drooggelegd werd in de buurt van Alkmaar. Na de ervaringen die men hier opdeed konden de grote droogmakerijen in de zeventiende eeuw worden uitgevoerd, zoals de Beemster (1612), de Heerhugowaard (1630) en de Schermer (1635). Deze grote droogmakerijen vormen de tweede fase van de geschiedenis van de droogmakerijen. Voor de diepere meren was de invoering van de getrapte molenbemaling in deze periode van essentieel belang. Door meerdere molens achter elkaar te plaatsen werd het water telkens een stukje hoger opgemalen, totdat het uiteindelijk op het boezemwater geloosd kon worden. De derde fase van de droogmakerijen treedt in als in de negentiende eeuw stoomgemalen kunnen helpen met pompen, waardoor bijvoorbeeld de Haarlemmermeer kon worden drooggepompt en de IJpolders ontstonden. De vierde en laatste fase bestaat uit de grote droogmakerijen van het Zuiderzeeproject in de twintigste eeuw.⁴⁷

De Heerhugowaard is daarmee dus een inpoldering uit de tweede fase, waarin de techniek het mogelijk maakte om ook de grotere meren droog te malen. In de periode van 1608 tot 1641 werden alleen al in West-Friesland 27 plassen en moerassen drooggelegd. In geheel Noord-Holland werd maar liefst 36.000 hectare gewonnen, waardoor het bebouwbare land met 25 procent vermeerderde.⁴⁸ Doordat daardoor de oppervlakte van het boezemwater verkleind werd kon men de veiligheid van West-Friesland gemakkelijker waarborgen. De dreiging van een binnenzee was daarmee verleden tijd.⁴⁹

Niet iedereen was een voorstander van inpoldering van de Zuiderwaert. De Zuiderwaert was een groot zoetwaterreservoir, dat van belang was voor de visserij en als vaarweg tussen de dorpen rond de Zuiderwaert gelegen en Alkmaar en Hoorn. Vooral over het hernieuwde afwateringsstelsel waren critici bezorgd. De oppervlakte van de ringsloot was slechts twee procent van de oppervlakte van de Zuiderwaert en moest er toch voor zorgen dat het overtollige water van de omringende gebieden en van de nieuwe polder via de Langereis en de Schermerboezem naar zee werd afgevoerd.⁵⁰

⁴⁶ Dil, 1987, 6-7

⁴⁷ Haartsen, 2009, 61; zie ook Baas, 2001, Droogmakerijen 17^e-19^e eeuw, Rosing, 1995, 69-72 en Stol, 2005, 82

⁴⁸ Dil, 1987, 4

⁴⁹ Rosing, 1995, 51

⁵⁰ Dil, 1987, 8-9

Afb. 22: In tegenstelling van wat vaak gedacht wordt was het waterrijke landschap van West-Friesland niet alleen dreigend voor de bewoners, maar was voor velen ook een bron van inkomsten en de enige manier om contact te onderhouden met de dorpen in de regio. Op deze facsimile van Jan van Jagen uit 1778 naar de kaart van Joost Jansz. Beeldsnijder uit 1575 is het waterrijke landschap goed te zien.

3.2 Droogmaling met een ringdijk, ringvaart en molens

Ringdijk en -vaart

De eerste fase in het droogmaken van een meer was het leggen van een ringdijk **[III-001a en-v]** rondom het gehele meer. Bij de Heerhugowaard betekende dit de aanleg van 32 kilometer dijk, die ruimschoots om de Zuiderwaert heen werd gelegd. In 1750 werd de loop van de ringdijk beschreven door Tirion: *“[De ringdijk] gaat ten Noorden langs de Vrye Heerlyk heid van Haringkarspel waar van een Gedeelte binnen den Waard bedykt is als mede langs de Banne van Oude Nieuwdorp. Ten Oosten gaat de Dyk door de [Vrye]⁵¹ Heerlykheid van Veenhuizen zoo dat Gedeelte dier Heerlykheid, de Veenhuizer Gronden geheeten mede in deezen Waard leggen. De Dyk aan den Oostkant verder langs de drooggemaakte en de Vrye Heerlykheden Obdam, Hensbroek en de Banne van Urshem. Ten Zuiden van de Waard gaat de Dyk van Banne van Urshem af tot aan die van Ouddorp langs de Bedykte Schermeer, en aan deezen kant is de Ban van Oterleek in den Heer-Huigenwaard ingetrokken. De Dyk ten Westen van den Heer-Huigenwaard loopt langs een Gedeelte der Banne van Ouddorp, de Bannen van Sint Pankras, Broek op Langendyk, Zuidscherwoude, Noordscherwoude en Oudkarspel.”⁵²*

De ringdijk had een gemiddelde hoogte van 0,25 Ellen +AP. Tussen Veenhuizen en de Heerhugowaard maakt de Groenedijk de scheiding uit. De eigenaars aan beide kanten van de dijk mochten de dijk gebruiken met de verplichting om deze bij hekken en overritten aan te vullen. Het bestuur van de polder Heerhugowaard had de schouw over de dijk. Het gedeelte van de ringdijk dat tussen de Zuiderwaert en het Berkmeer moest komen te liggen, de Plempdijk **[III-002a]**, is in het water opgeworpen. De dijk werd voorheen ook wel de Plompdijk genoemd.⁵³

Afb. 23: De ringdijk en -vaart van de polder Heerhugowaard gezien vanaf de Oostdijk. Links van de dijk ligt het lage land van de polder en rechts het hoge water in de ringvaart, dat in plaats van de oorspronkelijke waterboezem voor de afwatering van de polder moet zorgen.

⁵¹ Er lijkt sprake van een typefout, omdat Veenhuizen geen vrije heerlijkheid was, maar bezit was van adellijke families. Wellicht dat het in deze periode anders was, maar daar gaat dit onderzoek niet verder op in.

⁵² Tirion, 1750, 406-409

⁵³ De Vries, 1864, 513-517

De zuidelijke dijk, die de Nieuwe Huigendijk [III-003a] werd genoemd, is evenwijdig gelegd aan de Oude Huigendijk [zie II-002a] en daarvan door de ringvaart gescheiden. De Oude Huigendijk is tegenwoordig de noordelijke dijk van de Schermer. Op de Nieuwe Huigendijk werd door de provincie Noord-Holland in 1846 een schelpweg aangelegd. Met uitzondering van de Veenhuizeromloopdijk en de “kunstweg” op de Nieuwe Huigendijk werd de gehele ringdijk door de polder Heerhugowaard onderhouden.⁵⁴

Met het grondverzet om de ringdijk op te hogen werd tegelijkertijd een ringvaart [III-004a] gegraven. In deze vaart moesten de molens het boezemwater pompen. De ringvaart ligt – net als de ringdijk – boven het maaiveld. De waterbuffer die nodig was voor de afvoer zorgde ervoor dat het water hoog boven het maaiveld uitkwam. Vaak lag de ringvaart dan ook ingeklemd tussen twee dijken.

Molens

Een van de eerste polders van Heerhugowaard was de Veenhuizerpolder. Deze was al ingepolderd voordat de Heerhugowaard werd drooggelegd. Langs de oost- en zuidzijde van de Veenhuizerpolder, aan de Langereis, staan nog steeds de restanten van deze vroege en aangrenzende inpolderingen, namelijk drie molens, alle drie met riet gedekte achtkantige poldermolens op een met hout beklede voet. Het gaat om de “Veenhuizer” uit 1603 (Veenhuizerkade 3) [III-042a], een molen ter plekke van de vroegere Berkmeermolen (Berkmeerdijk 8) welke komt uit de Wogmeerpolder (gebouwd circa 1608, maar aan de Berkmeer geplaatst in 1863), en molen De Vier Winden (Langereis 2) uit 1891, welke de polder de Lage Hoek bemaalde.⁵⁵ De drie molens vormen tot op de dag van vandaag een belangrijke landschappelijke eenheid en dragen nog steeds bij aan het droogmalen van het omliggende gebied. Van de drie molens behoort alleen de “Veenhuizer” tot de gemeente Heerhugowaard. Deze heeft de status van rijksmonument.

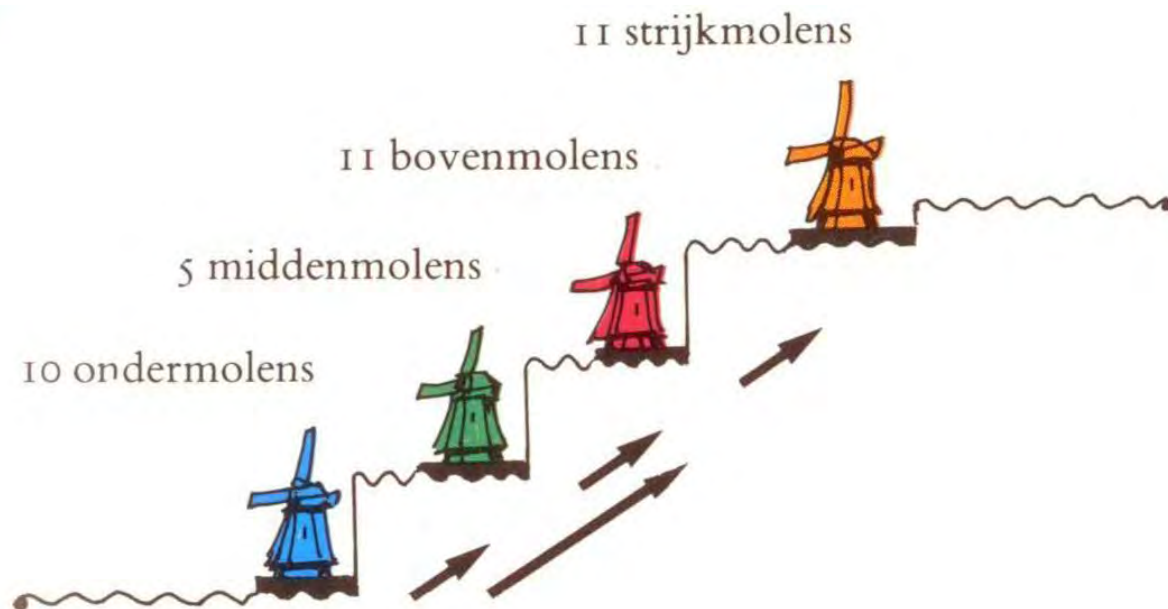

Afb. 24: De “Veenhuizer” uit 1603, op deze foto gezien vanaf de andere kant van de ringvaart, is de enige molen die nog op het grondgebied van de gemeente Heerhugowaard staat. Oorspronkelijk waren alleen voor het drooghouden van de Heerhugowaard al 47 molens nodig.

⁵⁴ De Vries, 1864, 513-517

⁵⁵ Noord-Hollandse Molenfederatie, 2007

De vrij diepe Heerhugowaard, met een waterpeil variërend van 2,40 tot 3,82 -AP, kon met behulp van een drietrapsbemaling worden drooggemalen. Het noorden viel in 1630 door de ondiepere ligging eerder droog dan het dieper gelegen zuiden.⁵⁶ Strijkmolens bij Rustenburg, Oudorp en bij Alkmaar aan de Hoornse Vaart zorgden ervoor dat het water behalve normale lozing via de Langereis bij een te hoge waterstand ook nog op de Schermerboezem gemalen kon worden. Deze strijkmolens waren een vierde trap in de bemaling.⁵⁷

Afb. 25: Om het hoogteverschil te overwinnen werden twee, drie of vier molens achter elkaar geplaatst, die het water steeds een stukje hoger maalden. Het water werd uiteindelijk via schutsluizen op het buitenwater geloosd. Deze afbeelding laat de situatie van 1871 zien.

De kosten van de bemaling zijn uiteindelijk veel hoger geworden dan was begroot. In de begroting werd slechts rekening gehouden met 18 molens, waar in werkelijkheid 33 poldermolens nodig waren. Daarnaast moesten er nog 12 strijkmolens worden gebouwd. Deze 27 extra molens vertegenwoordigden een post van 135.000 gulden.⁵⁸ De polder Heerhugowaard heeft door de eeuwen heen een afnemend aantal molens gehad en een aantal molens werd verplaatst.

Van de 47 molens in 1633 waren er in de laatste fase van de windbemaling in 1871 nog 37 over. Dat waren 10 ondermolens [III-005v t/m III-014v], 5 middenmolens [III-015v t/m III-019v], 11 bovenmolens [III-020v t/m 030v] en 11 strijkmolens [III-031a t/m III-041a]. Met de verdwenen molens en de molens die in de buurt van de Heerhugowaard lagen [III-042a t/m III-089v] en vaak ook afwaterden op de ringvaart kwam het totaal aantal molens op minimaal 85 molens. Daarvan lagen er 33 op het huidige grondgebied van de gemeente Heerhugowaard, waarvan alleen de Veenhuizermolen nog over is.

Echter veel molens die buiten de huidige gemeentegrenzen lagen hoorden wel bij de polder Heerhugowaard, zoals bijvoorbeeld de strijkmolens. Van deze strijkmolens zijn er nog acht over: drie bij Rustenburg, één bij Oudorp en vier bij Zeswielen Alkmaar. Daarnaast betaalden veel molens jaarlijks een bedrag aan de polder om op de ringvaart te mogen uitwateren.

⁵⁶ Komen, 2001, 51

⁵⁷ Devilee, 1994, 9; Dil, 1987, 4; Zie voor een uitgebreide tekst over de molens van de Heerhugowaard de publicaties van Schilstra, 1981, 34-67, Noord-Hollandse Molenfederatie, 2007,

⁵⁸ Dil, 1987, 17

Vanaf 1876 nam het aantal molens in de Heerhugowaard in een snel tempo af, doordat de molens vervangen werden door het stoomgemaal dat aan de Huigendijk kwam te staan. Alleen het aantal strijkmolens bleef gelijk, omdat deze nog op de Schermer af moesten wateren.⁵⁹ De elf strijkmolens werden in 1934 buiten dienst gesteld door de kanalisatie van West-Friesland. Acht strijkmolens werden door de provincie Noord-Holland in eigendom overgenomen en de drie bij Oudorp werden gesloopt. De molens bij Rustenburg zijn in 2000 in eigendom overgedragen aan de Stichting Schermer Molens en bij Alkmaar aan de Molenstichting Alkmaar.⁶⁰

Benaming van elke afpoldering.	Oppervl. in bunders.	Zomerpeil		N ^o . der molens.	Getal molens.	Getal gangen.	Lengte der vlugt in Ellen.		Middellijnen der vijzels in Ellen.		Getal inlaatduikers.
		— AP.	in Ellen.								
<i>Broekhorn</i>	590	3	27	1	5	2	25	50	2	—	3
				2			25	50	1	95	
				3			25	—	2	—	
				4			25	—	2	01 ⁵	
				5			24	50	1	96	
<i>Pannekeet</i>	300	2	66	6	2	1	25	50	1	95	2
				7			25	18	1	85	
<i>Amerswiel</i>	300	2	40	8	2	1	25	50	1	92 ⁵	2
				9			25	18	1	88 ⁵	
<i>Veenhuizen</i>	280	2	62	10	2	1	24	62	1	90	2
				11			24	62	1	92 ⁵	
<i>Middelpolder</i>	280	2	76	12	2	1	24	62	1	87 ⁵	2
				13			24	62	2	—	
<i>Berkmeerdijk</i>	230	2	84	14	2	1	24	62	1	94	2
				15			24	62	1	87 ⁵	
<i>Rustenburg</i>	770	3	30	16	6	2	24	50	2	—	3
				18			24	62	1	95	
				19			24	62	2	01	
				21			25	—	2	02 ⁵	
				22			24	62	1	98 ⁵	
				23			24	62	1	97 ⁵	
<i>Oostertogt</i>	330	3	49	17	4	2	24	62	2	01	4
				20			24	62	1	97 ⁵	
				24			24	50	1	93	
				25			26	60	1	85	
GEHEEL	3080				25						20

Afb. 26: Deze staat uit 1864 maakt het aantal molens en hun specificaties per onderpolder inzichtelijk. Het aantal molens varieerde door de eeuwen heen, alhoewel daar wel een dalende trend in te herkennen is van 47 molens in 1635 tot 11 molens in 1910.

⁵⁹ Devilee, 1994, 9-10

⁶⁰ Kooiman, 1936, 775; Mededeling van H.E. Komen op 21 mei 2012.

3.3 Onderpolders in de Heerhugowaard

Onderpolders

Binnen de ringvaart was de polder verdeeld in veertien onderpolders [III-091v t/m III-102v], die onderling in hoogte van waterstand verschilden en van elkaar waren gescheiden door binnendijken of dammen. De onderpolders moesten op een bepaalde hoogte worden gehouden, zodat het water van de hoger gelegen bemalingen niet in de lagere kon aflopen. Door duikers waren alle delen van de polder met elkaar verbonden. Door inlaatduikers kon water worden ingelaten. De grenzen varieerden door de tijd, omdat steeds weer geëxperimenteerd werd met leggen van dammen, binnendijken en molens.⁶¹ De ontginners hadden namelijk beperkt overzicht welke gronden uiteindelijk boven water kwamen te liggen en hoe de getrapte bemaling het beste opgesteld kon worden. Voordat de beste opstelling gevonden was waren al veel dammen, dijken en molens verplaatst.⁶² Hierdoor hadden vooral de Rustenburgpolder en de Oostertochtpolder ten zuidwesten van de Middelpolder voortdurend wateroverlast. Het peil waarop de bemalingen in 1936 worden gehouden is voor de verschillende onderpolders als volgt:⁶³

• Broekhorn	3.66 meter -NAP
• Kilpolder met een gedeelte van Broekhorn en Rustenburg (hoog)	3.46 meter -NAP
• Pannekeet	3.00 meter -NAP
• Amerswiel	2.70 meter -NAP
• Veenhuizen (hoog)	2.88 meter -NAP
• Veenhuizen (laag)	3.05 meter -NAP
• Middelpolder en Berkmeerdijk	3.31 meter -NAP
• Rustenburg (laag)	3.64 meter -NAP
• Oostertocht	3.72 meter -NAP

Binnen de ringdijk van de Heerhugowaard lagen nog vijf polders, namelijk de polder Oterleek, de Zuid-Scharwouderpolder, de Noord-Scharwouderpolder, de Smuigelpolder en de polder Veenhuizen. Deze bestonden uit oud land dat vroeger in of langs de Zuiderwaert lag. Elke polder had zijn eigen polderbestuur.⁶⁴ De Zuid-Scharwouderpolder had geen eigen bemaling, maar loosde zijn water door een duiker op de Heerhugowaard. De polder had door middel van een duiker in de ringdijk gelegenheid om in tijd van droogte water uit de ringvaart in te laten. Voor de bemaling werden geen kosten aan de Heerhugowaard vergoed. Het peil bedroeg 1.50 meter –NAP. De polderlasten werden geïnd door de banne Zuid-Scharwoude, dat ten westen van de polder Heerhugowaard ligt. De Zuid-Scharwouderpolder trok verder baten uit verpachting van viswater en een paar rietvelden. Het zomerpeil van de Noord-Scharwoudepolder was 1.35 -NAP. In de ringdijk lag een schutsluis, die vanaf de ringvaart toegang gaf tot de Noord-Scharwouderpolder.⁶⁵

De Smuigelpolder had oorspronkelijk 12 ha buitendijks land, maar deze werden na de indijking als vroegere druiplanden alsnog tot de Smuigelpolder gerekend. Bemaling had de polder niet, doordat deze zijn water met een overlaat - van 1.80 meter breed - loosde op de polder Heerhugowaard. Een schutsluis in de ringdijk van de Heerhugowaard gaf de gelegenheid om uit de ringvaart de sloten van de Smuigelpolder binnen te varen en kon tevens dienen als waterinlaat.⁶⁶

⁶¹ Op de relictencarta zijn de laatst bekende onderpolders opgenomen, zoals deze op de kaartbijlage van Kooiman in 1936 zijn weergegeven. Schilstra, 1981, 38 neemt bijvoorbeeld een andere periode en daarmee een net iets andere indeling.

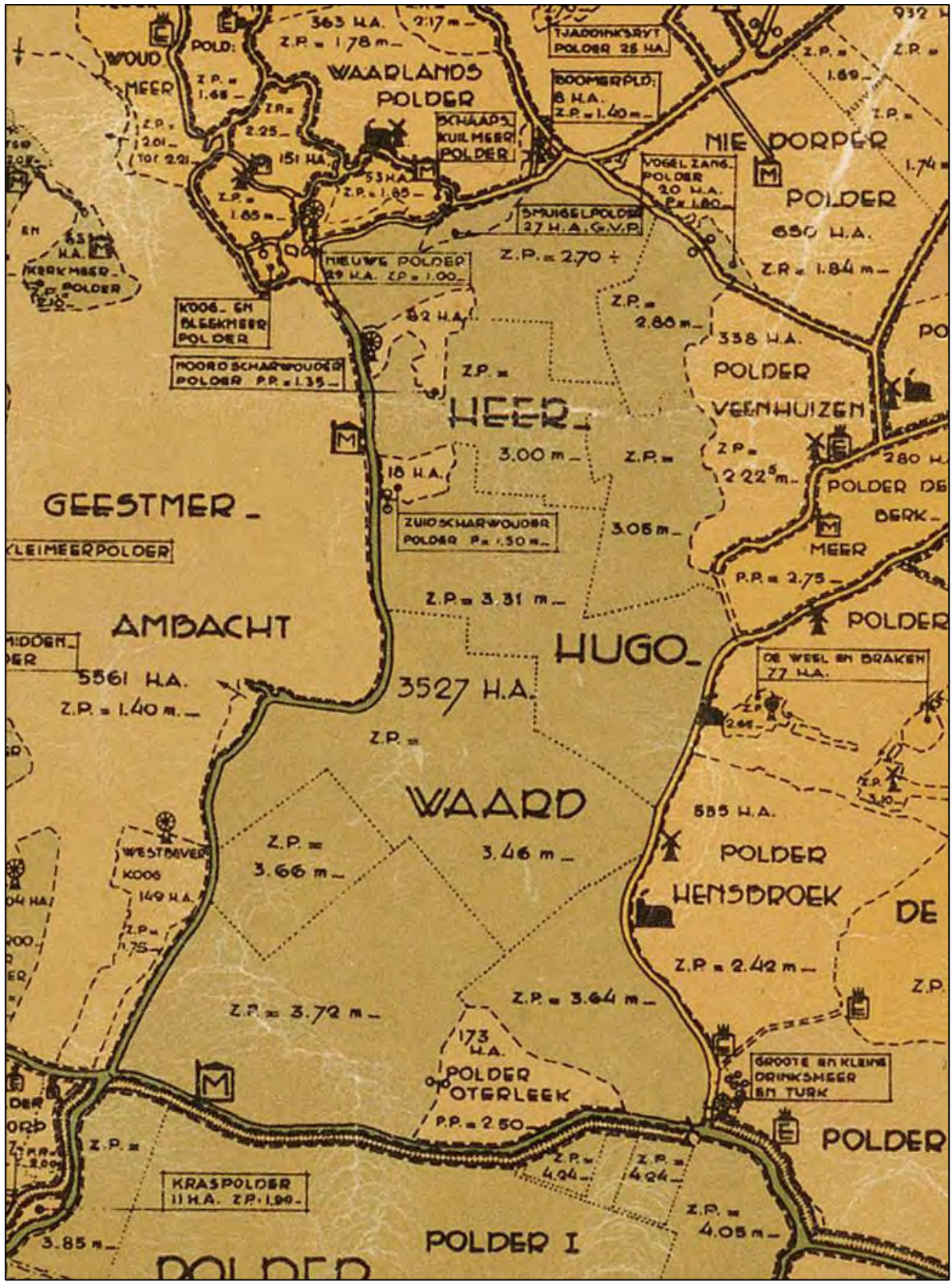
⁶² Uit de literatuur wordt niet duidelijk hoe de transformatie van de onderpolders met hun dammen, binnendijken en molens door de eeuwen heen verliep en welke relictens daarvan nog in het landschap te vinden zijn. Zie Komen, 1994.

⁶³ De Vries, 1864, 513-517; Kooiman, 1936, 776-777; Schilstra, 1981, 35

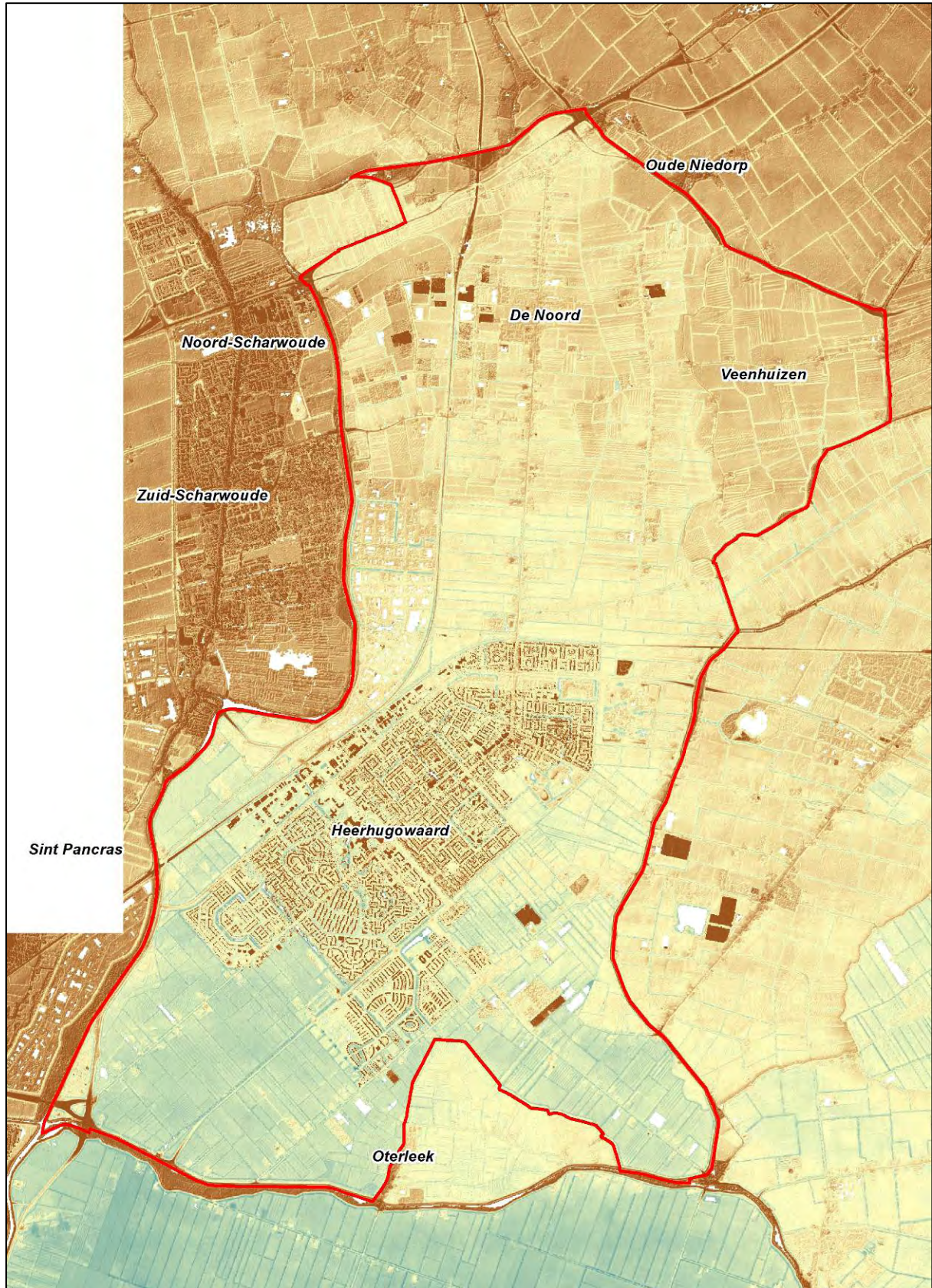
⁶⁴ De Vries, 1864, 513-517; de polder Oterleek ligt tegenwoordig buiten de gemeentegrenzen van Heerhugowaard.

⁶⁵ Kooiman, 1936, 782-783

⁶⁶ Kooiman, 1936, 781 en 783

Afb. 27: De kaartbijlage bij de derde druk van *De zeweringen en waterschappen van Noordholland* van D. Kooiman uit 1936 laat de onderpolders van de polder Heerhugowaard zien met een schaal van 1:100.000. De kaart geeft per polder aan wat het zomerpeil ten opzichte van NAP in die tijd was. De grenzen van de onderpolders liepen gedeeltelijk gelijk met de oude gemeentegrenzen.

Afb. 28: Op het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN) komt de noordzuidelijke afhelling van de polder Heerhugowaard goed naar voren. In het noorden is de hoogte overwegend hoog (geel tot bruin) met het oude land van Veenhuizen als uitschieter (bruin). In het zuiden is de hoogte gemiddeld een meter lager (blauw) met als uitzondering het land van Oterleek (geel).

3.4 Inrichting met wegen, tochten en verkaveling

Nadat de polder in 1631 was drooggefallen na aanleg van een ringdijk- en vaart, molens en onderpolders kon de inrichting van het nieuwe land beginnen. Het duurde echter nog een aantal jaar voordat daadwerkelijk het land bebouwd kon worden in de polder.

Wegen

De polder Heerhugowaard heeft – net als de meeste droogmakerijen – een rationeel, rechthoekig wegenpatroon. De enige weg die niet rationeel en rechtlijnig is aangelegd is de weg die bovenop de ringdijk van de polder Heerhugowaard loopt [zie III-001a en -v], omdat deze grofweg de loop van de Zuiderwaert volgde. De weg heeft verschillende benamingen, waaronder de Westerweg, de Waarddijk, de Oostdijk en de Berkmeerdijk, en loopt rondom de Heerhugowaard, Oterleek en Veenhuizen. Langs de ringdijk werden op onregelmatige afstand boerderijen neergezet. Het rationele wegenpatroon van de polder Heerhugowaard sluit aan op de weg die op de ringdijk ligt.

De belangrijkste weg in het rationele wegenpatroon was de Middenweg [III-103a en -v]. De weg lag midden in polder en werd over de volle lengte van de droogmakerij aangelegd. Ongeveer halverwege maakt deze weg een knik van ongeveer 45 graden, waardoor de weg op de uiterste zuidwesthoek van de droogmakerij en daarmee op de stad Alkmaar geprojecteerd werd.⁶⁷ Tot 1850 was de Middenweg de belangrijkste verbindingsweg in de Heerhugowaard. De Middenweg was de belangrijkste weg om boerderijen neer te zetten.

Afb. 29: Dwars door de polder liep de Middenweg – op deze kaart van Blaeu uit 1642 de *Middel Wech* genoemd – die halverwege de polder met een knik van ongeveer 45 graden afboog richting de stad Alkmaar. De kaart is op het westen georiënteerd.

⁶⁷ Devilee, 1994, 9-10, 13

Ten oosten en westen van de Middenweg werd haaks een achttal ontsluitingswegen aangelegd, van waaruit de polder de dorpen in de omgeving konden bereiken. Zo lag in het westen de Weg in Amerswiel **[III-104a en -v]** (de huidige Laanderweg en de N242) om voor een ontsluiting richting Noord-Scharwoude te zorgen. Ten zuiden daarvan lag de Bosweg **[III-105a]** (de huidige Hasselaarsweg), die naar Zuid-Scharwoude liep. De eilanden van het dorp Zuid-Scharwoude mochten wel ingepolderd worden, maar niet droog komen te liggen. Om dat te voorkomen, moesten de inpolderaars om die eilanden een ringdijk leggen. Aan de noordzijde werd dat een dijk die liep vanaf de Westdijk naar de toen bestaande boerderij Het Hasselaarshuis (Hasselaarsweg 15). Deze lag op de uiterste ooststrand van de eilanden van Zuid-Scharwoude. Op die dijk kwam een weg te liggen die Bosweg werd genoemd. Het westelijk deel ervan is een plempdijk. Nu kennen we die weg als de Hasselaarsweg. Deze weg is dus niet primair aangelegd als toegangsweg naar de Langedijk, maar als een afsluitdijk aan de noordzijde van de binnengepolderde eilanden van Zuid-Scharwoude. Daarom slingert het westelijk deel van de Hasselaarsweg enigszins. Later is de weg doorgetrokken in rechte lijn naar de Middenweg.⁶⁸

Daaronder lag een onbekende, naamloze weg **[III-106v]**, waarvan de vraag is of deze ooit is aangelegd of wellicht een marginale rol heeft gespeeld in de ontsluiting van de Heerhugowaard. Ten zuidwesten van de knik in de Middenweg lag de Broekerweg **[III-107a]** (de huidige Stationsweg), die tegenwoordig midden in het stedelijk gebied van Heerhugowaard ligt.

In het oosten werden twee, aan de Middenweg parallel lopende, wegen aangelegd, namelijk de Veenhuizer Middelweg **[III-108a]** (de huidige Veenhuizerweg) en de Hensbroekerweg **[III-109a]** (de huidige Jan Glijnisweg). Langs beide wegen werden boerderijen neergezet. De boerderijen stonden daarmee langs alle drie de noordzuid-lopende ontginningsassen in de polder en langs de ringdijk. De dwarswegen hadden nauwelijks bebouwing in de eerste eeuwen van de polder Heerhugowaard. De Hensbroekerweg liep in het noordoosten om het druipland 't Groote Bos heen en sloot in het zuidoosten aan op Oterleek met de Oterlekerweg **[III-130a]** en de Groeneweg **[III-129a]**.

De Rustenburgerweg **[III-110a]** liep vanaf de Middenweg richting Rustenburg en kruiste daarbij de Hensbroekerweg. Vandaar dat het eerste gedeelte ook wel de Kruisweg werd genoemd. Pas later ontstond daar de buurschap 't Kruis. Verbinding met Hensbroek was er via de Korte Weg **[III-111a]**, dat om het druipland van de gemeente Hensbroek heen moest lopen en dus één van de weinige wegen is die niet recht loopt. Ten noorden daarvan liepen de Van Veenweg **[III-112a]** en de Molenweg **[III-113a]**. De Sappewerfweg **[III-114a en -v]** (de huidige Donkere Weg), dat om het druipland Sappewerf heen moest worden gelegd, zorgde voor een verbinding van de Middenweg richting Veenhuizen. Het middelste gedeelte van de weg is al voor de negentiende eeuw rechtgetrokken. Na de inpoldering werd de Kerkweg **[III-115a]** doorgetrokken naar de Veenhuizer Middelweg. Het stukje tussen Groenedijk en de Veenhuizer Middelweg werd in de beginjaren nog Clamweg genoemd.

De wegen waren vaak, vooral in de winter, onbegaanbaar. Het verkeer ging daarom voornamelijk langs de waterwegen. De voetpaden waren vaak glibberig en soms voorzien van aan elkaar gelegde planken. Soms stond het water zo hoog op het land dat de boer zijn vee op de dijk moest jagen en het veldgewas verloren ging. Zelfs de voornaamste weg van de polder, de Middenweg, was in de wintermaanden niet berijd- en begaanbaar. Het voetpad erlangs was wellicht nog de beste verbinding, doordat met het leggen van planken de voeten redelijk droog gehouden konden worden. Tot ver in de negentiende eeuw ging vrijwel al het vervoer dan ook over het water en ging men zondags per boot naar de kerken, die buiten de polder lagen. Pas na 1850, toen zand-, schulp-, grint-

⁶⁸ Komen, 2011, 252

en straatwegen kwamen, werd het wegverkeer steeds belangrijker. Daardoor verdween op den duur het schuitenvervoer en werden geleidelijk vele bruggen door dammen vervangen.⁶⁹

Afb. 30: De vier kilometer lange Rustenburgerweg, op deze foto vanaf de ringdijk richting de Heerhugowaard genomen, is één van de rationeel aangelegde wegen in de polder Heerhugowaard. Na twee kilometer zit er een lichte knik in de weg om daardoor haaks op de Middenweg uit te komen. Vijfhonderd meter verder wordt de huidige Jan Glijnisweg gekruist, waarna de Rustenburgerweg als de Kruisweg verder ging.

Het octrooi van 1631 noemt het recht van eigenaren om bomen te mogen planten langs hun gedeelte van de weg. Maar wel tot 60 roe vanaf de molens, die volgens een keur uit het windrecht vrij op de wind moesten staan. Bij het planten én bij het rooien werd een heffing van één gulden per boom opgelegd. In 1841 gold nog steeds het recht van planten van bomen langs de wegen door de rechthebbende landeigenaren. De afstand van 60 roe, gerekend vanaf de molens waarbinnen geen bebouwing en geen bomen mochten staan, werd nog altijd gehandhaafd. Bomen moesten van een hoogopgaande soort zijn, dus geen knotwilgen of korthout zijn. Ook mochten er geen bomen langs bestaande bossen worden gebouwd. Langs de dwarswegen mochten alleen bomen worden geplant aan de noordkant, om zo overbodige schaduw op de toch al slechte wegen te voorkomen. In 1885 vervalt het recht van planten van bomen langs de wegen. Vanaf dat jaar gaat de polder het zelf doen. In 1887 werden er maar liefst 3000 stuks iepen besteld voor de Middenweg, Basseweg, Rustenburgerweg en de Jan Glijnisweg. Als in 1928 de iepenziekte opkomt worden langs de Middenweg om en om iepen uitgekapt; in totaal 254 stuks. Het bomenbestand langs de wegen kreeg vervolgens in de Tweede Wereldoorlog de genadeklap uitgedeeld. Door het gebrek aan brandstof werden veel bomen gekapt.⁷⁰

In 1809 wordt de Huigendijk bepuind, omdat deze weg een militaire doorgangsfunctie had en daarmee een bovenlokale betekenis had. In 1813 was er weer een aanbesteding voor de bepuining van de Huigendijk waarin te kennen wordt gegeven dat *“de verbetering zal bestaan in de verhooging en gelijkmaking der aarde kaai, en de bepuining met afbraak ter breedte van 2 ½ meters midden dezer weg”*. Na de Huigendijk werd in 1854 de Middenweg een straatweg. Uiteindelijk zal de

⁶⁹ Schilstra, 1981, 22, 33, 106-109

⁷⁰ Schilstra, 1981, 22, 110-111

bestrating bijna 110.000 gulden kostten. Aan het begin van de twintigste eeuw zijn de overige wegen bestraat of begrint.⁷¹

Met uitzondering van de Veenhuizer Omloopdijk en de kunstweg op de Huigendijk was de gehele ringdijk voor rekening van de polder. Vanaf 1900 werd voor de overige wegen een afzonderlijke rekening aangehouden en een afzonderlijke omslag geheven. De gehele polder moest daaraan mee betalen, dus ook de driuiplanden die voor de bemaling vaak een grotendeelse vrijstelling kregen. In 1933 bedroeg de totale uitgave aan onderhoud van de wegen bijna 39.000 gulden, waarvan de gemeente 4.500 gulden voor haar rekening nam. De belastbare oppervlakte van de polder bedroeg 3365 ha. De kosten per ha voor het wegenonderhoud kwamen daarmee dus neer op ongeveer tien gulden per ha. De polder rekende daarvan acht gulden per ha door aan de eindgebruikers.⁷²

Afb. 31: De gemeentekaart van J. Kuijper uit 1868 heeft een schaal van 1:75.000 en laat - in deze uitsnede van het zuidelijke deel van de polder – de doorgaande wegen en de spoorlijnen zien, waaronder de Middenweg, de Hensbroekerweg, de Rustenburgerweg, de Boterweg en de Molenweg. De kaart geeft verder aan dat de gemeente Heerhugowaard destijds uit 3783 bunders en 2000 inwoners bestond.

⁷¹ Schilstra, 1981, 100, 155-156; Anoniem, '[Geen titel]', in: *Staatkundig dagblad van het Departement der Zuiderzee*, 22 juli 1813, 7

⁷² Kooiman, 1936, 775 en 778

Tochten

Aan weerszijden van de Middenweg, evenwijdig en op een gelijke afstand van bijna achthonderd meter daaraan, werden twee hoofdtochten of -vaarten gegraven: de Wester- en Oostertochtsloot [resp. III-116a en -v en III-117a]. De Oostertocht loopt niet helemaal door tot aan de noordelijke ringdijk, maar werd afgebroken ten hoogte van de Veenhuizergronden, die niet in het bezit van de polder waren, maar oorspronkelijk bij Veenhuizen hoorde. Van daaruit werd in oostelijke richting langs de Molenweg afgewaterd. In eerste instantie op het Berkmeer en later – toen ook het Berkmeer ingepolderd was – op de ringvaart.

Het water uit de polder werd via kavelsloten, wegsloten, acht dwarstochten en één verticale sloot [III-118a t/m III-126v] en de Wester- en Oostertochtsloot uiteindelijk in de ringvaart gebracht. De tochtsloten waren voor rekening van de polder. De kavelsloten, als grens en voor afwatering, voor rekening van de eigenaren.⁷³ In het westelijke gedeelte van de polder werd door twee molengangen uitgewaterd op de ringvaart, namelijk één via een naamloze tocht bij Zuid-Scharwoude en één via de Molentocht bij de Vlaerding. In het zuiden waterde de Oostertochtsloot via een molengang rechtstreeks op de ringvaart. Vanaf de Hensbroekerweg (de huidige Jan Glijnisweg) liep een dwarsloot op de grens met Oterleek en deze waterde nabij Rustenburg uit op de ringvaart en kon daar met een vierde trap ook rechtstreeks op het Schermeer – en later op de ringvaart van de Schermer – uitwateren. Bij Veenhuizen en ten zuiden van Veenhuizen liepen twee dwarssloten die tevens met molengangen op resp. het Berkmeer en de ringvaart afwaterden. De laatste molengang lag in het noorden in verlengde van de Middenweg.

Afb. 32: Op de kruising van de Plempdijk en de oude Groenedijk ligt een relict van een dwarstocht die oorspronkelijk in verbinding stond met het water dat vanaf de Middenweg kwam. Op deze plek stond een molengang waar het water uit twee dwarssloten de polder werd uitgemalen. In eerste instantie werd het water op het Berkmeer gemalen en – nadat deze ook ingepolderd was – later op de ringvaart.

⁷³ Schilstra, 1981, 12

Verkaveling

Het verkavelingspatroon van de Heerhugowaard is voor het eerst te zien op de verkavelingskaarten uit 1631. De polder Heerhugowaard vertoont het typische rationele en geometrische karakter van een droogmakerijverkaveling. De rechthoekige kavels [III-127a en -v] staan in het algemeen dwars op de hoofdlijnen van het wegenpatroon. Bij de verkaveling werd de polder van west naar oost ingedeeld in vijf evenwijdig gelegen vakken die van noord naar zuid liepen. Elk vak kreeg een letter en ten westen van de Westertochtsloot lagen de letters A en B, tussen de Westertochtsloot en de Middenweg lag letter C, tussen de Middenweg en de Oostertocht lag letter D, tussen de Oostertocht en de Hensbroekerweg (de huidige Jan Glijnisweg) lag letter E. In het zuidoosten lagen tussen de Hensbroekerweg en Rustenburg nog drie vakken met de letters F, G en H. Deze waren echter niet noord-zuid georiënteerd. De kavels in de vakken werden in cijfers onderverdeeld. Op de verkavelingskaart van Metius, Claess, et al stond het als volgt uitgelegd:

*"[Elke kavel] leggende onder sijn letter A, B, C, met de n^o van 1, 2, 3. Soo in ijder parck [vak] geteykent staet, en bij lotinghe elck het sijn ontfanghen heeft, op de 20 lunijus [juni] Anno 1631. Aldus gecavelt ende gemeten, bij dees ondergheschreven geadmiteerde Lantmeters [in 1631]."*⁷⁴

Afb. 33: Op deze uitsnede van de verkavelingskaart van de Heerhugowaard uit 1631 is de langwerpige vakindeling en de nummering van de kavels goed te zien. De kavels staan haaks op de tochten en wegen. De kavellengte ligt meestal tussen 750 en 800 meter en de breedte varieert van 150 tot 200 meter.

Niet alle vakken hadden evenveel kavels, maar hadden zoveel kavels als het vak lang was. Dat betekende dat de vakken het volgende aantal kavelnummers hadden:

- A 4 kavels
- B 25 kavels
- C 51 kavels
- D 55 kavels
- E 41 kavels
- F 13 kavels
- G 5 kavels
- H 6 kavels

⁷⁴ Cartouchebijschrift op de verkavelingskaart van Metius, Claess, et al uit 1631

Het ging erom dat elke kavel even groot was als de andere kavel, zodat bij verloting iedereen evenveel oppervlakte grond kreeg. Men probeerde de oppervlakte van alle kavels even groot te laten zijn. Hierdoor kregen de restkavels aan de randen van de polder afwijkende maten.⁷⁵

Een aparte verkaveling was die van de Veenhuizergronden [III-128a] dat door Veenhuizen werd ingelijfd. Deze hoorden niet bij de polder Heerhugowaard, omdat Veenhuizen de gronden tussen de druiplanden van Groot Geldebos, Paerdebos en Sappewerf claimde. Het water tussen de druiplanden en Veenhuizen stond voor de inpoldering dan ook wel bekend als de Veenhuizerwaert. De bestuurders van de polder Veenhuizen verkavelden dan ook zelf de Veenhuizer Gronden. Op de cartouche van de kaart van Visser staat het volgende vermeld over de 21 kavels in de Veenhuizergronden: “De Veenhyser gronden daer onder Geleghen, sijn mede verdeelt en geloot aen stucken van 15 morgens, Rylandts maet van 600 int Morghen, gemeten ter halver wegghen en Slooten; mede gheloot op den 20 Junij Anno 1631 [...]”⁷⁶

Afb. 34: De Veenhuizergronden waren een aparte verkaveling binnen polder Heerhugowaard en hoorden niet bij de polder zelf maar bij de banne van Veenhuizen. Deze ingepolderde gronden bleven ook nadat Nederland in gemeenten werd opgedeeld bij Veenhuizen horen.

⁷⁵ Mededeling van H.E. Komen op 21 mei 2012.

⁷⁶ Cartouchebijschrift op de verkavelingskaart van Visser uit 1631.

3.5 Eerste bebouwing in de Heerhugowaard (1631-1850)

door Anita van Breugel

De eerste boerderijen ontstaan verspreid langs de ontwikkelingsassen van de Middenweg en Hensbroekerweg (nu Jan Glijnisweg). De boerderijen hadden door de rationele aanleg van de kavels, zowel over de wegsloot als over de tochten aan de achterzijde van de percelen, de mogelijkheid om producten efficiënt over water af en aan te voeren. Op de kaart van Uitwaterende Sluizen van 1680 is te zien dat er in die periode al een flink aantal huisplaatsen langs de Middenweg gebouwd is, alsmede aan de westzijde van de Hensbroekerweg. In 1799 wordt het aantal huizen in de eerste helft van de achttiende eeuw duidelijk: “[Zestig jaar geleden, in 1740] telde men 116 huizen in den Waard, welke zeventien jaren later [rond 1757], op 109 verminderd waren.”⁷⁷ Wat voor boerderijen dat zijn geweest is in een advertentie uit 1776 te lezen, waarin “een kapitale, hegte, sterke en voor weinig Jaaren nieuw getimmerde Huismans Wooning, Stal en Kapberg, genaamt Waartwyk, met omtrent 30 Morgen, zoo Wei als Zaad-land, gelegen in de Heer Huygenwaardt” werd aangeboden.⁷⁸

Het aantal inwoners in de Heerhugowaard is bekend uit de negentiende eeuw. In 1805 wonen 854 zielen in de polder, waarvan 337 protestant, 477 rooms-katholiek en 6 doopsgezind.⁷⁹ In 1844 telt de gemeente Heerhugowaard 162 huizen, bewoond door 192 huisgezinnen, “uitmakende eene bevolking van ruim 900 inwoners, die meest hun bestaan vinden in de kaasmakerij”.⁸⁰

In de polder Heerhugowaard werden boerderijen van het type stolp gebouwd. De typische piramidale vorm van de stolp is ontstaan door de wens tot bescherming van de hooiopslag tegen weer en wind. In de open, winderige en lege gebieden van de droogmakerijen werd de centrale hooiopslag om die reden omtimmerd en werden er en rondom ruimtes voor mens en dier gemaakt. De twee meest voorkomende typen zijn de Noord-Hollandse stolp en de West-Friese stolp. De Noord-Hollandse is piramidaal van hoofdvorm, (bijna) vierkant van plattegrond, het woongedeelte bevindt zich aan de wegzijde en de darsdeuren bevinden zich aan de achterzijde. De hoofdvorm van de West-Friese stolp is niet geheel piramidaal; er zit een staartstuk of uitbouw aan, de darsdeuren bevinden zich aan de weg en het woongedeelte bevindt zich voor en opzij.⁸¹ In Heerhugowaard is het merendeel van de boerderijen van het Noord-Hollandse type.

Nog aanwezige bebouwing uit de vroege inpolderingsfase

Enkele zeventiende en achttiende eeuwse stolpen met authentieke kenmerken uit de vroege inpolderingsfase is Heerhugowaard nog rijk, zoals de Middenweg 22 (Leeuwenhof), Middenweg 23, en Jan Glijnisweg 27a. Deze bezitten vanwege hun gave karakter en ouderdom de status van rijksmonument.⁸² Ook al werd gewoonlijk de stolp in de loop van de tijd verbouwd, vaak is de degelijke vierkantconstructie - de basis van de stolp - toch bewaard gebleven. Onderhoud of aanpassingen aan de mode van de tijd leidden er toe, dat de constructief niet met de kern verbonden gevels van een stolp relatief gemakkelijk werden gewijzigd. Van historische vierkantconstructies is (voor zover bekend) nog sprake bij Middenweg 6, 7 en 28 en Middenweg 523 en 584 (met telmerken in de constructie) en Jan Glijnisweg 57.⁸³

⁷⁷ Kok, 1799, 117

⁷⁸ Anoniem, ‘Advertentie’, in: Amsterdamse Courant, 6 februari 1776, 2

⁷⁹ Schilstra, 1981, 155

⁸⁰ Van der Aa, 1848, 303

⁸¹ Boerderijenstichting Noord-Holland en Steunpunt Cultureel erfgoed Noord-Holland, 2001

⁸² Register rijksmonumenten Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

⁸³ Van der Lee, 1999

Afb. 35: Aan de Jan Glijnisweg 27a (de oude Hensbroekerweg) staat deze oude stolp op een ruim erf.

Afb. 36: Aan de Middenweg 6, staat een oude stolpboerderij met een getrapte dakspiegel en waarin een oudere kern aanwezig is, dan deze vanaf de buitenkant doet vermoeden.

3.6 Grondgebruik in de Heerhugowaard

Het algemene beeld is dat de agrarische opbrengsten in nieuw ontstane polders vaak teleurstellend waren, omdat de vruchtbaarheid van de bodem tegenviel. Slechte vruchtbaarheid was meestal niet het enige probleem. Vaak was ook niet voorzien dat het toenmalige systeem van molenbemaling technisch niet instaat was een constant waterpeil te garanderen, een absolute voorwaarde voor akkerbouw. De eerste graanteelt mislukte, doordat de wortels door het te hoge waterpeil wegrotten. Al vrij snel kwam men erachter dat akkerbouw in de droogmakerijen niet mogelijk was en men moest overschakelen op weilanden, die minder kwetsbaar zijn voor hoge waterstanden. Maar aan weilanden was geen gebrek, waardoor de grondprijzen van de droogmakerijen al snel kelderden. Doordat landelijk de prijs van grond zakte kon de grondprijs in de droogmakerijen zich niet meer herstellen.⁸⁴

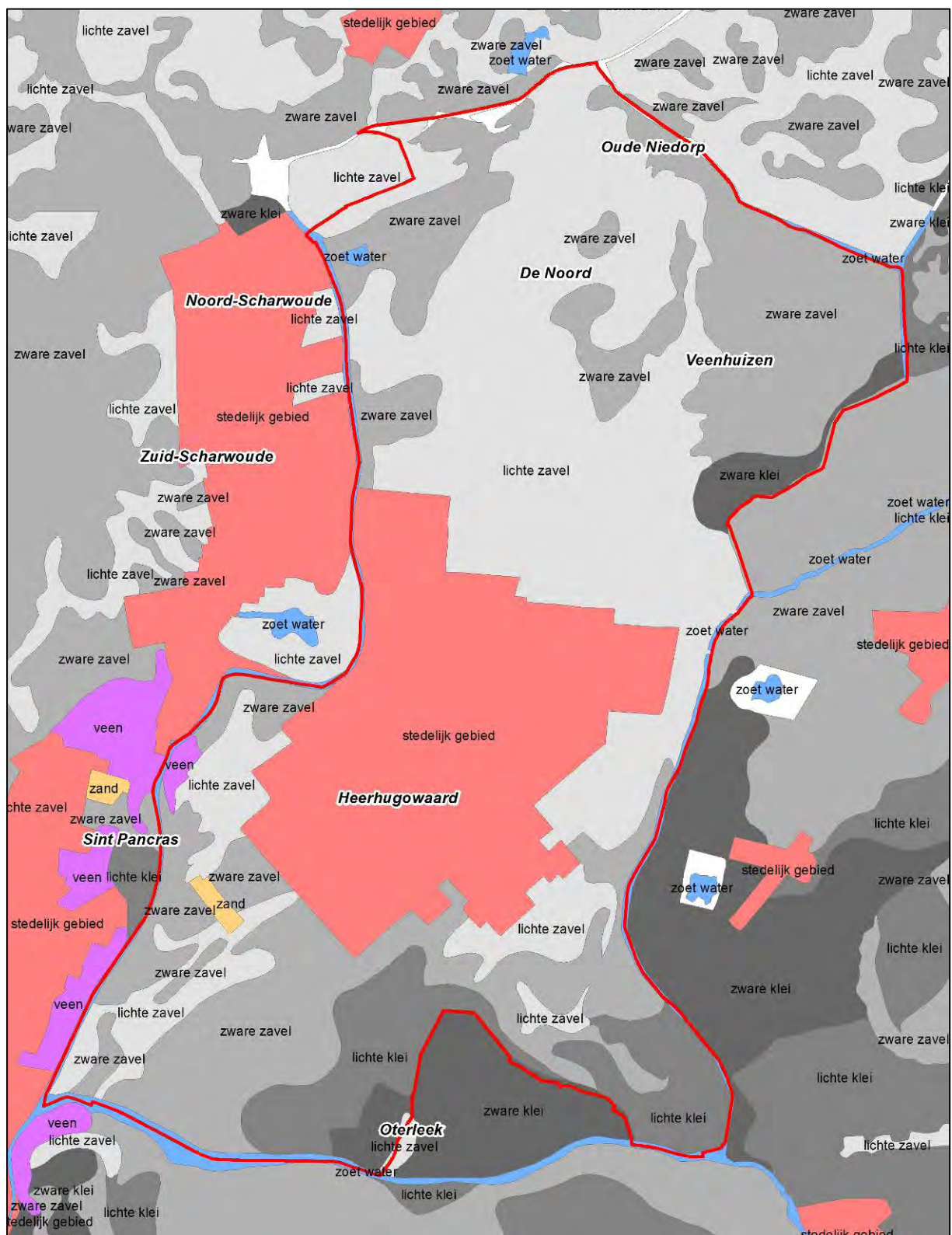
Of de vruchtbaarheid van de Heerhugowaard ook aanmerkelijk minder bleek te zijn dan verwacht is niet onomstotelijk vast te stellen. Wel had de polder last had van overwoekering van heermoes. Onder natuurlijke omstandigheden komt heermoes voor als pionier op kale, vochtige zandgronden. Daarnaast komt het voor op omgewerkte, natte en dichtgeslechte gronden. In beide gevallen zijn polders dus een ideaal vestigingsklimaat voor heermoes. Heermoes schijnt behalve voor dieren ook voor planten giftig te zijn. Vermoedelijk remt of verhindert het de kieming van grassen in zijn omgeving. Op zichzelf leidt ploegen tot verspreiding van de wortelstukken, maar als het bij herhaling gebeurt kunnen ze niet diep genoeg de grond in dringen en wordt de plant tenslotte uitgeput. De slechte omstandigheden voor akkerbouw en de overwoekering met heermoes maakte de landen onverkoopbaar. In de Heerhugowaard konden de hofsteden nauwelijks in koop opbrengen, wat zij aan betimmering en beplanting gekost hadden. De grondprijs van de graslanden daalde al spoedig tot minder dan één derde van de prijs van goede, ontwaterde grond, zoals in de Beemster.⁸⁵

Veeboeren waren het meest afhankelijk van de markt en leenden zich het minst voor aanpassing. Velen konden het in Heerhugowaard niet bolwerken. De wurgende belastingen en polderlasten lieten de schulden dermate hoog oplopen, dat velen geen andere uitweg meer zagen dan het verlaten van de boerderij. Openbare verkopen volgden zonder dat er kopers waren. Het beeld dat uit het polderarchief naar voren komt is dat Heerhugowaard een armenpolder was. Omstreeks 1681 werd er dan ook over nagedacht om aan de Rekenkamer te vragen om de polder weer onder mogen te laten lopen en deze als viswater te gebruiken. Dit verzoek is echter nooit aangevraagd en waarschijnlijk nooit echt de bedoeling geweest.⁸⁶

⁸⁴ Mededeling van H.E. Komen op 21 mei 2012; Komen verwijst naar Komen, 2011, 12-31. Zie verder over dit onderwerp de dissertatie H. van Zwet, *Lofwaardighe dijkagies en miserabele polders. Een financiële analyse van landaanwinningsprojecten in Hollands Noorderkwartier, 1597-1643*, Hilversum 2009, waarin ook de Heerhugowaard wordt behandeld.

⁸⁵ De Vries, 1876, 424-425; Dil, 1987, 17; Weeda, et al, 1985, 21-23; De Vries geeft ook aan dat er unjer en kattestaarten groeiden, maar waarschijnlijk werden hier ook heermoes mee bedoeld.

⁸⁶ Komen, 2011, 18, 24-25; Volgens H.E. Komen is het weer onder water zetten van de Heerhugowaard geen serieuze opmerking geweest, maar een opmerking van de bestuurders om te dramatiseren. De negatieve berichtgeving van de bestuurders over de situatie in Heerhugowaard ging jaar op jaar door en geen enkel jaar was financieel goed. Deze negatieve berichtgeving werd echter geschreven door rijke regenten die er baat bij hadden dat de polder van belasting werd vrijgesteld. Diezelfde polderbestuurders zaten tevens in de hogere raden die moesten oordelen over de door henzelf geschreven negatieve verslagen en uiteraard gaven zij zichzelf voortdurend vrijstelling van belastingen. Komen denkt dan ook dat het met de onvruchtbaarheid in de Heerhugowaard wel mee viel en baseert dit onder andere op de rijke boerenelite die tussen 1750 en 1800 in de Heerhugowaard ontstond en de overschakeling van veeteelt naar tuinbouw, nog voor dat het stoomgemaal gebouwd werd en kunstmest op de markt kwam. Met onvruchtbare gronden hadden deze twee veranderingen niet plaats kunnen vinden. Dat er niets wilde groeien had vooral met de beginperiode van vóór 1670 te maken door de zeer lastig te beheersen waterstand. Heerhugowaard was een moeilijke polder met veel hoogteverschillen, een onregelmatige vorm en meer druiplanden dan in de andere droogmakerijen. Er waren meer molens en voorzieningen nodig dan elders. Volgens Komen had Heerhugowaard daaraan zijn slechte naam te danken.

Afb. 37: De bodem van de drooggemaakte Heerhugowaard bestaat grotendeels uit oude zeelegrond. In het noordelijk deel en ten oosten van het dorp Heerhugowaard bestaat deze uit sterk kleilig zand en sterk zandige klei, ook wel lichte zavel genoemd. Hoe meer zand in de bodem hoe lichter de zavel, hoe meer klei hoe zwaarder de zavel. In het zuidelijk deel is het voornamelijk zware zavel en lichte klei. De bodem van de polder Veenhuizen bestaat uit jonge zeelegrond met zware zavel en in het zuiden zware klei. Op het eerste gezicht lijkt het daardoor met de onvruchtbaarheid van de polder mee te vallen.

Een beschrijving uit 1844 maakt duidelijk hoe men destijds met de bodemomstandigheden omging: *“In het zuidelijke deel van dit meer [de Heerhugowaard] bestaan de inwoners meestal van de Noordhollandsche kaasmakerij. In het oostelijke gedeelte vindt men daartoe zelfs best land; doch het noorderdeel, waarvan de grond minder vruchtbaar of met unjer [heermoes] bezet is, bestaat uit bosch- en bouwland, tusschen welke eenige weilanden verspreid liggen; terwijl men ten Noorden van de Laanderweg [...] en langs de gemeente van Oude-Niedorp, uitgestrekte rietvelden [...] aantreft.”*⁸⁷

Na droogmaking vond bij een inpoldering bodemdaling plaats door inklinking van de bodem. Afhankelijk van de grondsoort kon deze inklinking 0,5 tot 1,5 meter bedragen. De inklinking was het grootst in de eerste decennia na de drooglegging. Dit had als gevolg dat de sloten en vaarten steeds verdiept moesten worden en een diepere bemaling nodig was. De maaiveld daling hinderde in de beginperiode het ontstaan van een welvarende boerenstand, doordat door de inklinking en de daarmee gepaarde hoge grondwaterstanden geen akkerbouw mogelijk was. Dit gaf aanleiding tot het ontstaan van de zegswijzen: *“De eerste boer dood, de tweede hongersnood, de derde zijn brood”* en *“Men wint land voor de derde hand.”*⁸⁸

Graslanden

Doordat men met de molenbemaling technisch niet instaat was een constant waterpeil te garanderen was akkerbouw niet mogelijk in de Heerhugowaard. Men schakelde over op weilanden en de daarbij horende veeteelt. Tot ongeveer 1850 bestond de Heerhugowaard dan ook voor 95 procent uit weiland. Vóór de kunstmest was het verkrijgen van goede weilanden een arbeidsintensief karwei. Dagelijks trok de veeboer er met zijn knechten op uit om ‘stekels te pikken’. Deed de boer dat niet dan stond het weiland vol met heermoes, stekelen en netelen en ander kwalijk onkruid.⁸⁹

Goed grasland zonder ‘netelen en stekelen’ had dus vooral met de veeboer te maken. Grasland met voor koeien veel schadelijk onkruid was minder waard. Elke veeboer moest tot in de twintigste eeuw ‘stekels pikken’. Goede veeboeren hadden goede weilanden, slechte veeboeren hadden minder waardevolle weilanden. Dat de grondkwaliteit in de Heerhugowaard de schuld van de armoede was hoefde dus zeker niet terecht te zijn. Zeker is dat er na 1750 goede veeboeren naar Heerhugowaard kwamen die geen last hadden van de zogenaamd slechte grond.⁹⁰ Naast de arbeidsintensieve graslanden kregen de veeboeren vanaf 1713 een zware tegenvaller; de runderpest, die gedurende acht of negen jaar woedde. In 1718 had de pest alleen al in de Schermer aan meer dan 8000 koeien het leven gekost. In 1744 brak de runderpest opnieuw uit en richtte zij twintig jaar lang verwoestingen aan. De pest kostte in 1754 in de Heerhugowaard aan 4497 stuks vee het leven.⁹¹

Bossen

In de literatuur over Heerhugowaard komt voortdurend de erbarmelijk slechte staat van de grond naar voren en dat men uit armoede op de slechtste percelen daarom maar bossen aanplante, maar de vraag is of dat wel zo is geweest. Bij het ontstaan van de bossen in de Heerhugowaard speelde waarschijnlijk niet de slechte gronden, maar de verwaarloosde gronden een grote rol. De graslanden werden door pachters - die door de economische crisis en de extreem hoge lasten failliet gingen - verlaten. Gronden die niet meer bewerkt werden, verruigden snel met elzen, essen en wilgen.⁹²

⁸⁷ Van der Aa, 1844, 302-303

⁸⁸ Stol, 2005, 87

⁸⁹ Mededeling van H.E. Komen op 21 mei 2012; Komen heeft zich uitgebreid laten informeren door agrariërs die de praktijk van het veebedrijf van rond 1900 nog kenden of van hun ouders hadden meegekregen. De conclusie was dat in de Heerhugowaard de veeboeren goede weilanden hadden en daar ook een goede veestapel en goede opbrengsten op voort konden brengen.

⁹⁰ Mededeling van H.E. Komen op 21 mei 2012.

⁹¹ De Vries, 1876, 427

⁹² Komen, 2011, 24-25

Uit de zeventiende eeuw zijn geen bronnen bekend van de Heerhugowaardse bossen, maar in de achttiende eeuw worden de bossen met enige regelmaat genoemd. In 1747 werd opgetekend dat de aanplant van een bos een uitgave betekende van 200 gulden per morgen. De eerste vijftien jaar waren er alleen onkosten voor het snoeien en schoonhouden van slingerroos en wilde hop. Daar stond echter een vermindering van belasting tegenover. Uiteindelijk bleef er een ‘matig goed rendement’ per morgen over. Daarnaast waren de bossen een paradijs voor hazenjagers.⁹³

De verkoop van houtpercelen werd vanaf het einde van de achttiende eeuw aangeboden in krantenadvertenties. Zo werd in 1776 een “kapitaal Houtbosch, circa 14 morgen groot” in de Heerhugowaard aangeboden. Enkele jaren later wordt het duidelijk waar deze “houtboschen” uit bestonden. In 1780 werden kavel 45 en 46 van de Heerhugowaard geveild met “22 morgen beplant met Elsen- en Essen-hakhout, [...], gelegen aan de Oost-Zyde van de Middel-Weg, in de polder D.” Een dergelijk bos bestond dus uit elzen- en essenhakhout. In 1783 kwam daar nog wilgenhakhout bij: “een zeer wel aangelegd en voordeelig HOUT-BOS, bestaande in Esse, Willige, en elsen Hakhout, met deszelfs Bosmans-Huis, groot ruim 14 Morgen, staande en geleegeen aan de Jan Gleyes Weg, in de Heer Hugo Waard, naby Oterleek, genaamd het Oterleeke Bos” ter verkoop aangeboden.⁹⁴

Afb. 38: Op deze Bonnekaart, met nummer 245 uit 1880, is in het noorden van de polder Heerhugowaard nog steeds een groot aantal bossen te vinden en dan met name ten zuiden van de Laanderweg, waarvan de N242 tegenwoordig ook een gedeelte van uitmaakt. De rest van de bossen ligt door de polder verspreid.

Hoeveel bos er destijds aanwezig was is niet met zekerheid te zeggen, maar wel bekend is dat na de inval van de Engelsen en Russen in 1799 tweederde van de houtstapel doodvroor, omdat de polder

⁹³ Schilstra, 1981, 110

⁹⁴ Anoniem, ‘Advertentie’, in: *Amsterdamse Courant*, 6 februari 1776, 2 en 19 december 1780, 2; Anoniem, ‘Advertentie’, in: *Oprechte Haarlemse Courant*, 27 november 1783, 2, 15 september 1798, 4 en 29 december 1829, 7

onder water was gezet. In de negentiende eeuw bestond een kwart van de Heerhugowaard uit bossen. In 1808 was er 700 ha bos aanwezig in de polder Heerhugowaard. In 1841 was dat afgenomen tot 585 ha in de polder Heerhugowaard en 58 ha in Veenhuizen.⁹⁵ De bossen werden voornamelijk omgezet in tuinbouwgrond. Interessant is echter dat de succesvolle overschakeling van bossen naar tuinbouw in Heerhugowaard niet mogelijk zou zijn geweest als de grond onvruchtbaar was. Verschillende bossen waren dan ook niet uit armoede ontstaan, maar bijvoorbeeld uit voormalige wandelbossen bij hofsteden, aangelegd door rijke kooplieden-regenten uit de stad.⁹⁶ Kadastraal onderzoek van meer dan 370 boerderijen (dat betreft 95% van de bebouwing in Heerhugowaard tot 1900) toont aan dat de houtkap al rond 1850 begon. Nog voor de landbouwcrisis van 1880 en ver voor de invoering van de kunstmest. De allerlaatste bossen werden in de periode 1930-1940 met subsidie van de gemeente alsnog gerooid. In 1942 was er geen bos meer te vinden in zowel de Heerhugowaard als Veenhuizen.⁹⁷

Tuinbouwgrond en akkerbouw

In de periode tussen 1850 en 1940 ging men in het noorden van de Heerhugowaard steeds meer over op tuinbouw. De exporten van tuinbouwproducten naar Engeland en Duitsland bleven groeien en ook de binnenlandse markt ontwikkelde zich goed. Het gevolg hiervan was dat er al vóór 1870 een grotere vraag ontstond naar grond voor de tuinbouw, ook in Heerhugowaard. Op de onroerend goedmarkt zien we dat grote veebedrijven met dertig tot veertig hectare land verkocht werden in kleine percelen aan een grote groep gegadigden. Er was een groeiende vraag naar kleine percelen die door een enkele tuinder bewerkt kon worden. De bevolking was toegenomen en percelen voor de tuinbouw boden meer werkgelegenheid per hectare grond dan grote veebedrijven.⁹⁸

Afb. 39: Op deze Bonnekaart, met nummer 245 uit 1922, zijn de bossen verdwenen en in gebruik genomen als tuinbouwgrond en voornamelijk akkerbouw. De tuinbouwgrond is te herkennen aan de kleine percelen en lagen in de uitloop van de tuinbouwgronden van Noord- en Zuidscharwoude op de oude driuplanden.

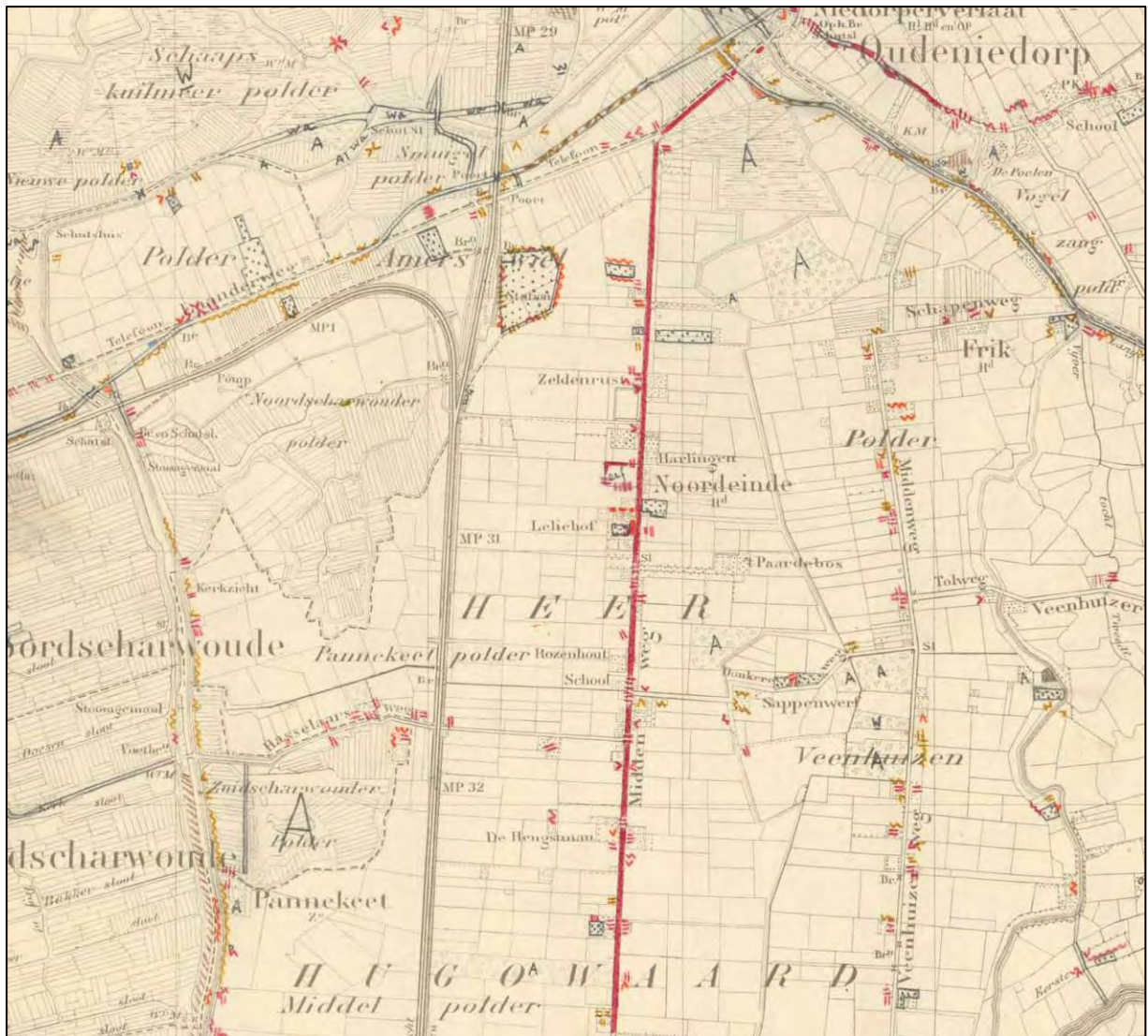
⁹⁵ Schilstra, 1981, 110; Devilee, 1994, 11; Mededeling van H.E. Komen op 21 mei 2012

⁹⁶ Mededeling van H.E. Komen op 21 mei 2012

⁹⁷ Mededeling van H.E. Komen op 21 mei 2012; Komen, 2011, 24-25

⁹⁸ Komen, 2011, 24-25

Door de grote vraag naar tuinbouwgrond werd het lonend om de vele bossen in Heerhugowaard te kappen. Menig speculant kocht een bosperceel, kapte het bos, bouwde er een stolpboerderij en verkocht deze vervolgens. Daarnaast stapten veel veeboeren, die door de crisis failliet waren gegaan, over op tuinbouw en een groot areaal aan weiland werd gescheurd.⁹⁹

Afb. 40: Op deze niet-ingekleurde lithografie van Bonneblad 245 uit 1916 zijn tussen 1938 en 1942 de bossen en houtvormige lijnelementen ingetekend. Goed te zien valt dat alle (hakhout)bossen verdwenen zijn. Alleen op de plek van het huidige Schoutenbosje in de Noord-Scharwoudepolder staat nog een zeer klein plekje hakhout ingetekend. Niet vermeld staat om welke houtsoort het gaat. Door de hele polder waren wel veel populieren en iepen aangeplant. Ook de Middenweg was met een iepenlaan beplant.

De agrarische mogelijkheden verbeterden toen in 1876 het stoomgemaal in gebruik werd genomen, waardoor de waterbeheersing beter werd. In dezelfde periode kwam de kunstmest op en werd de Broekerveiling, de eerste tuinbouwveiling ter wereld, geopend (1887). Het aantal hectares akkerbouwland breidt zich in deze jaren dan ook uit ten opzichte van de graslanden.¹⁰⁰

⁹⁹ Komen, 2011, 24-25

¹⁰⁰ Devilee, 1994, 11; Komen, 2011, 24-25; zie voor uitgebreide gegevens over de komst van kunstmest Komen, 2011, 26 (guano, organische mest en kunstmeststoffen).

3.7 Acht gemeenten in de Heerhugowaard

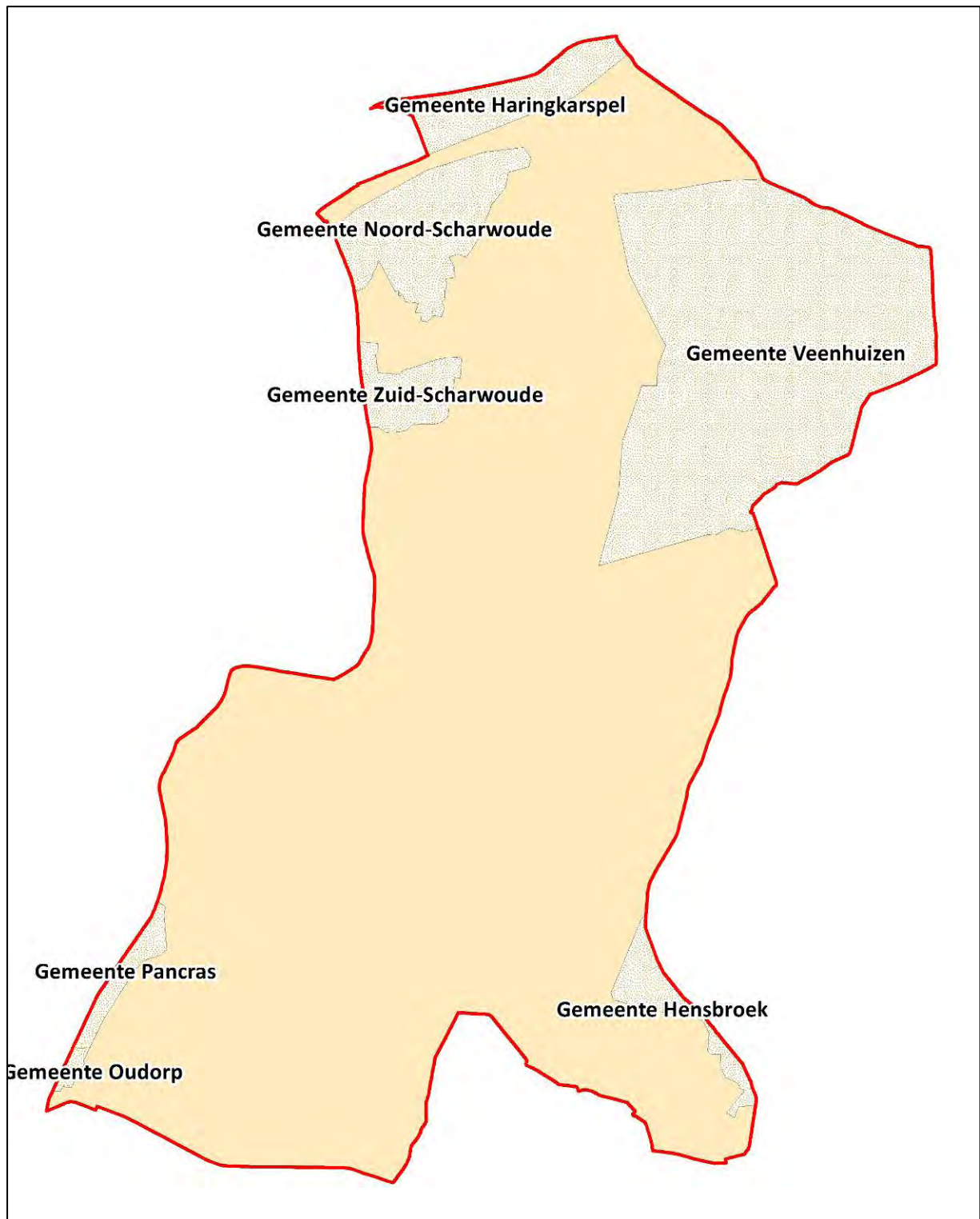
De gemeente Heerhugowaard heeft door de eeuwen heen een wisselend grondgebied gehad. De polder was daarin de constante factor, maar langs de randen van de gemeente werd met enige regelmaat grondgebied toegevoegd of weggehaald. Op 1 januari 1812 werden bijvoorbeeld Oterleek en Veenhuizen aan de gemeente Heerhugowaard toegevoegd. Tot 30 april 1817 zouden zowel Oterleek als Veenhuizen bij de gemeente Heerhugowaard horen, maar vanaf 1 mei 1817 splitsten beide dorpen zich af en gingen als zelfstandige gemeente verder. Veenhuizen werd op 31 mei 1854 weer toegevoegd aan de gemeente Heerhugowaard, nadat de Staten-Generaal van de Tweede Kamer op 23 maart van dat jaar met 39 tegen 21 stemmen de samenvoeging had aangenomen.¹⁰¹ Oterleek bleef tot 1970 zelfstandig en ging op 1 augustus 1970 in de gemeente Schermer op.

In de negentiende eeuw was het huidige grondgebied van de gemeente Heerhugowaard zelfs verdeeld over acht verschillende gemeenten [III-129v t/m III-135v]. Dit waren niet alleen volledige gemeenten, zoals Oterleek en Veenhuizen, maar ook gedeeltes van gemeenten die doorliepen in de Heerhugowaard. De rechten op het grondgebied waren terug te voeren op de driuiplanden, die oorspronkelijk in de Zuiderwaert hadden gelegen. In het noorden had de gemeente Haringkarspel tussen de Laanderweg en het Kanaal Alkmaar-Kolhorn bijna 75 ha liggen. De gemeenten Noord- en Zuid-Scharwoude bezaten resp. 125 en 45 hectare in het noordwesten. In het zuidwesten lag 33 ha van de gemeente Pancras en in het zuidoosten nog 40 ha van de gemeente Hensbroek. De gemeente Oterleek lag inmiddels weer buiten de gemeente Heerhugowaard, net als de molengang bij Rustenburg, die in 1832 nog bij de gemeente Heerhugowaard hoorde en vanaf 1993 onder de gemeente Schermer valt. De gemeente Veenhuizen voegde - met 647 ha - het grootste grondgebied aan de gemeente Heerhugowaard toe. In totaal lag daarmee een kwart - 964 ha - van het huidige grondgebied buiten de gemeente.

Afb. 41: De molengang bij Rustenburg lag in 1832 binnen de gemeente Heerhugowaard. Pas in 1993 is dit gedeelte van de gemeente Heerhugowaard bij de gemeente Schermer gevoegd.

¹⁰¹ Van der Meer en Boonstra, 2006, 100, 148 en 183; Anoniem, 'Staten-Generaal', in: *De Tijd; godsdienstig-staatkundig dagblad*, 28 maart 1854, 2

Afb. 42: Gedurende de negentiende eeuw was de huidige gemeente Heerhugowaard een mengeling van acht gemeenten. De gemeente Heerhugowaard had ongeveer driekwart van het huidige grondbezit en de overige zeven gemeenten bezaten het resterende kwart. In de twintigste eeuw is al het grondgebied binnen de ringvaart aan de gemeente Heerhugowaard toegevoegd met uitzondering van het land van Oterleek en Langedijk in het noorden.

3.8 Toename bebouwing (1850-1945)

door Anita van Breugel

Lang bleef de drooggemalen polder dun bevolkt, maar heel geleidelijk verdichtten de ontwikkelingsassen van de Middenweg, Hensbroekerweg (tegenwoordig Jan Glijnisweg) en de Rustenburgerweg zich. Een belangrijke oorzaak voor de toename van de bebouwing waren de nieuwe bemalingstechnieken. Ter vervanging van een aantal molens werd in 1877 aan de zuidzijde van de polder (aan de Huygendijk) een stoomgemaal gebouwd, welke in 1889 werd uitgebreid. De plek voor het stoomgemaal werd daar gekozen, omdat de polder daar het diepst was. Aan het eind van de negentiende eeuw kon daardoor een ontwikkeling worden ingezet, die leidde tot meer expliciete bebouwingsconcentraties, welke zich rond drie punten vormden:

1. De aanleg van de spoorlijn en het station in 1865 is van invloed geweest op de eerste centrale bewoningsconcentratie. Een verbinding tussen de Middenweg en het station (de latere Stationsweg) heeft geleid tot de start van een T-vormige concentratie van bebouwing, die later uitgroeide tot het centrum van Heerhugowaard.
2. Een kruisvormige, maar kleinere bebouwingsconcentratie ontstond rond de kruising van Hensbroekerweg (nu Jan Glijnisweg) en Rustenburgerweg, welke 't Kruis wordt genoemd.
3. Ten noorden van de spoorlijn, ontstond aan de noordtak van de Middenweg, een lineaire concentratie van bebouwing die de naam De Noord draagt.

In deze paragraaf wordt achtereenvolgens de karakteristieke bebouwing van de drie ontwikkelingsassen en van de drie specifieke bebouwingsconcentraties behandeld.

Afb. 43: Het poldergemaal aan de Huygendijk 17 nam aan het einde van de negentiende eeuw een groot gedeelte van de maalcapaciteit van de windmolens over en zorgde daardoor voor een stabielere waterafvoer van de polder Heerhugowaard.

De ontwikkelingsas Middenweg (1850-1945)

Aan de Middenweg is in de periode na 1850 op natuurlijke wijze geleidelijk meer bebouwing ontstaan. Er werden veestolpen toegevoegd, zoals Middenweg 1, maar vooral ten noorden van de spoorlijn ontstonden meer gemengde agrarische bedrijfjes en tuinbouw. Het type boerderij was navenant ook kleiner en/of gevarieerder dan aan de zuidelijke Middenweg, waar men meer op veeteelt gericht was. In dit noordelijke gedeelte ontstonden vanaf de negentiende eeuw o.a. de kleinere stolp Middenweg 411, maar ook de kop-rompboerderij Middenweg 422 en boerderijen met bijzondere voorhuizen zoals bij Middenweg 433 en 454.¹⁰²

Afb. 44: Aan de Middenweg 433 staat de Maria Jacoba-hoeve, die omstreeks 1900 gebouwd is.

Behalve boerderijen, is er na 1850 ook een aantal tuinderswoningen vanaf circa 1900 aan het lint van de Middenweg toegevoegd, die hun eigen karakteristiek weer meenamen. Karakteristieke voorbeelden zijn Middenweg 8 (circa 1910 met siermetselwerk) en Middenweg 33, kenmerkend voor de jaren circa 1930.¹⁰³

Een typisch verschijnsel uit het derde en vierde kwart van de negentiende eeuw is de rentenierswoning. Dit is een kleiner type woning, dat nauw aan het boerenbedrijf is gerelateerd, omdat de woning werd gebouwd voor de ouders als de kinderen het agrarisch bedrijf overnamen. De rentenierswoning werd altijd op hetzelfde perceel als de boerderij gebouwd. Kenmerken waren dat de woning klein was, altijd symmetrisch opgebouwd en bestaande uit één bouwlaag een schilddak. Afhankelijk van het welzijn van het boerenechtpaar, werden er meer of minder decoratieve elementen rond de entreepartij of op de hoeken van het woonhuis toegevoegd. Twee voorbeelden (waarvan helaas de bijbehorende boerderijen niet meer aanwezig zijn), zijn twee gave rentenierswoningen: Middenweg 155 en Middenweg 271.

¹⁰² Van der Lee, 1999

¹⁰³ Architectuurhistorische beoordeling door Anita van Breugel

Afb. 45: De tuinderswoning aan de Middenweg 33 is kenmerkend voor de jaren dertig.

Afb. 46: De rentenierswoning aan de Middenweg 271 was gebouwd voor de ouders wanneer de kinderen de boerderij overnamen. Bij deze rentenierswoning is de boerderij niet meer aanwezig.

De ontwikkelingsas Jan Glijnisweg (voorheen Hensbroekerweg) 1850-1945

De Hensbroekerweg werd vanaf de zeventiende eeuw vooral aan de westzijde ontwikkeld. De overzijde van de weg was minder interessant, want deze zijde grensde dicht op de Oterleker Ban en de percelen waren daardoor niet ruim. Een voordeel van de westelijke percelen was dat zij aan de achterzijde grensden aan de Oostertocht, welke gelegen was tussen de Hensbroekerweg en de Middenweg; producten konden hierdoor worden aan- en afgevoerd via het water. Tot op de dag van vandaag zijn aan deze westzijde van de vroegere Hensbroekerweg meer boerderijen over gebleven dan aan de oostzijde.

Wel hebben er zich allerlei ontwikkelingen in dit westelijke bebouwingslint voorgedaan, die zich ook nog wel laten "lezen". Bij Jan Glijnisweg 7 is bijvoorbeeld nog een voormalig, verhoogd gelegen boerenerv zichtbaar met oud geboomte en een historisch boerenhek, echter met een nieuw woonhuis daarop. Verder werden er rond circa 1900 behalve stolpen, ook boerderijen van het type kop-romp toegevoegd (voor tuinbouwactiviteiten). In de negentiende en twintigste eeuw werden op diverse plekken ook tuinderswoningen gebouwd. Tevens hebben boerenbedrijven stukken van hun landerijen verkocht, waardoor tussen de nog aanwezige oudere agrarische bebouwing, nieuwere woonhuizen werden toegevoegd. Door de jaren heen is het lint door al deze wijzigingen aanzienlijk verdicht en gewijzigd.

Behalve de eerder genoemde historisch waardevolle stolp op nummer 27a (rijksmonument) en het ook reeds vermelde gemeentelijk monument Jan Glijnisweg 57 (met oude kern) zijn er enkele, ruim op het erf geplaatste boerderijen met bijbehorende bebouwing, als waardevol ensemble nog aanwezig, waaronder Jan Glijnisweg 11 (uit de negentiende eeuw). Waardevol zijn ook nog de hier en daar nog aanwezige houtsingels of knoesten van bomenrijen, die bij vroegere boerenerven hoorden. Een bijzondere dubbele watersingel is nog aanwezig bij Jan Glijnisweg 25.

Afb. 47: Recentelijke nieuwbouw aan de oostzijde van de Jan Glijnisweg refereert vaak aan de vroegere agrarische bebouwingstypen van Heerhugowaard, zoals hier bij eenentwintigste nieuwbouw.

De ontwikkelingsas Rustenburgerweg

De Rustenburgerweg is de as haaks op de Middenweg, lopend in zuidoostelijke richting Rustenburg. De weg is als verbindingsweg geen hoofdas in de polder Heerhugowaard geweest. Omstreeks 1850 waren slechts een zevental huisplaatsen langs de weg te zien. Enigszins in de uithoek van de Heerhugowaard gelegen, zijn hier geen grootschalige ontwikkelingen geweest, althans er is niet meer dan een aantal agrarische bedrijven gebouwd, welke meest gericht waren op tuinbouw. Tegenwoordig is van de oorspronkelijk dubbele wegsloten alleen de zuidelijke nog intact; de noordelijke is gedempt. Langs de Rustenburgerweg liggen anno 2012 vooral op de tuinbouw gerichte bebouwing van kleine stolpen en tuinderswoningen.

Afb. 48: Het "Reigerhof" aan de Rustenburgerweg 126 is gebouwd in 1915, gelegen op ruim erf en in bezit van Art-Nouveau stijlkenmerken.

**Themakader voor de ontwikkelingsassen:
De ruime voorerven bij stolpen.**

Langs de ontwikkelingsassen ontwikkelden zich een serie stolpboerderijen, die vooral opvallen door de bijzondere aanleg. Zij liggen op ruime afstand van de weg, waardoor zij een zekere status uitstralen. Soms zijn zij voorzien van lineaire structuren zoals (a)symmetrische oprijlanen of van één of meer windsingels of ringsloten rondom. Deze elementen hadden vooral een representatieve functie en toonden de welvaart van de boer. Dergelijke fraaie aanleggen komen zowel bij de oude stolpen voor, als bij de stolpen na 1850.

Het is van belang om dit fenomeen van bijzondere ruime voorerven en landschappelijke aanleg rondom stolpen, veilig te stellen middels het bestemmingsplan. Zeer representatief is de reeds genoemde boerderij Jan Glijnisweg 27a. Andere voorbeelden zijn Jan Glijnisweg 25 en de eveneens eerder genoemde Middenweg 6; ook zij bezitten een dergelijke aanleg. Bij de reeds genoemde stolpen Middenweg 422 en 433 is ook sprake van een aanleg met groot voorerf, mogelijk betreft het hier boerderijen die zijn vervangen op de historische situering als hun voorganger. De oudere stolp Middenweg 454 (reeds in ander verband eerder genoemd) is eind negentiende eeuw aan de voorzijde voorzien van een nieuwer woonhuis voor de oude stolp waardoor het aanvankelijke forse voorerf is verkleind. Middenweg 584 (ook eerder genoemd) heeft, ondanks zijn modernisering aan het exterieur, nog steeds een representatief ruim voorerf.

Afb. 49: De Jan Glijnisweg 25 is vanwege de ligging op afstand van de weg, maar vooral door de windsingel en dubbele watersingel uniek in Heerhugowaard

Bebouwingsconcentratie dorpskern Heerhugowaard

Vanaf circa 1900 vormde zich aan de Middenweg een uitgesproken centrumlocatie met alle bijbehorende bebouwingstypologieën: een kerk, raadhuis, school, burgemeesterswoning, dokterswoning, winkels, een bejaardenhuis en woningen.¹⁰⁴ Kenmerkende typologie voor deze vroege ontwikkeling van het centrum zijn de volgende objecten: Middenweg 166/168 (kerk en pastorie, uit 1870 in eclectische stijl, Middenweg 179 (van 1835 tot 1914 gediend als raadhuis), Middenweg 196 (dokterswoning), Middenweg 200 (bejaardenhuis) 1912-1913, Middenweg 206 (burgemeesterswoning) 1935, Middenweg 212, (kassierswoning), 1916 met elementen van de Art Nouveau, Middenweg 234 (representatieve woning), Middenweg 333 (directeurswoning) en Van Veenweg 4 (RK Lagere School) 1911-1912.¹⁰⁵

Afb. 50: Aan de Middenweg 179 staat het gebouw dat van 1835 tot 1914 als raadhuis dienst heeft gedaan.

¹⁰⁴ Van der Lee, 1999

¹⁰⁵ Architectuurhistorische beoordeling door Anita van Breugel

Afb. 51: Het bejaardenhuis aan de Middenweg 200 werd in de jaren 1912-1913 gebouwd.

Afb. 52: De rooms-katholieke lagere school aan de Van Veenweg 4 werd in de jaren 1911-1912 gebouwd.

Bebouwingsconcentratie 't Kruis

De kruising van Jan Glijnisweg en Rustenburgerweg lag enigszins excentrisch ten aanzien van het "centrum" in het zuidoosten van Heerhugowaard. Voor de toenemende aantallen kinderen in dit tuindersgebied werden hier al vroeg kleine schooltjes gebouwd, en vanwege de blijkbaar katholieke signatuur van de bewoners, werd in 1922-23 een, voor een dergelijk buurtschapje grote rooms-katholieke kerk gebouwd.

Karakteristiek zijn Jan Glijnisweg 30 (RK kerk 1922-1923), Jan Glijnisweg 59 (onderwijzerswoning met schooltje) uit 1881/1882 en Rustenburgerweg 149 (onderwijzerswoning met school) 1922/23. De hier vermelde gebouwen vormen vanuit de historie de eerste vroege faciliteiten van een buurtschap anno circa 1900 en zijn daarom van cultuurhistorische waarde.¹⁰⁶ Uiteraard speelt ook het aanwezige café/dorps huis vanuit de buurtschapsfunctie een rol, maar hoewel de ligging mooi centraal is op het kruispunt van wegen, is de kwaliteit van de architectuur en de verbouwde stolp van een dermate slechte kwaliteit, dat deze niet voldoende aan de karakteristiek van 't Kruis bijdraagt.¹⁰⁷

Afb. 53: Aan de Rustenburgerweg 149 staat de school met woning die in de jaren 1922-1923 is gebouwd.

¹⁰⁶ Van der Lee, 1999

¹⁰⁷ Architectuurhistorische beoordeling door Anita van Breugel

Bebouwingsconcentratie De Noord

Aan de noordelijke tak van de Middenweg, over de spoorlijn richting Hoorn heen, ontstaat ook rond 1900 een buurtschap.¹⁰⁸ De afstand tot het centrum (enkele kilometers) zal reden zijn voor het ontstaan van enkele belangrijke eerste faciliteiten. Net als bij 't Kruis werd als eerste gestart met het aanbieden van onderwijs. De school werd dan ook op een strategische locatie gebouwd in 1881-1882 (Middenweg 479). In 1910 volgde evenals bij de buurtschap 't Kruis een Rooms-katholieke kerk; tevens een kerk die naar de huidige maatstaven groot was voor een dergelijke buurtschap en daardoor een tijdsbeeld geeft. In 1912 werd het café op de hoek van de Middenweg en de Hasselaarsweg gebouwd. Een tweede onderwijzerswoning, nu met openbare lagere school, werd in 1922-23 aan de Middenweg 466 gebouwd.¹⁰⁹

De hierboven genoemde gebouwtypes Middenweg 466, openbare lagere school met onderwijzerswoning uit de jaren '20 (geen foto), Middenweg 479, de eerste school uit 1881-1882, Middenweg 541, de Romaans-Byzantijnse kerk en Hasselaarsweg 2/hoek Middenweg, het plaatselijke café met Art Nouveau-kenmerken dragen bij aan de karakteristiek van de buurtschap De Noord. Mede door hun gave architectuur uit de bouwperiode bezitten zij een cultuurhistorische waarde.¹¹⁰

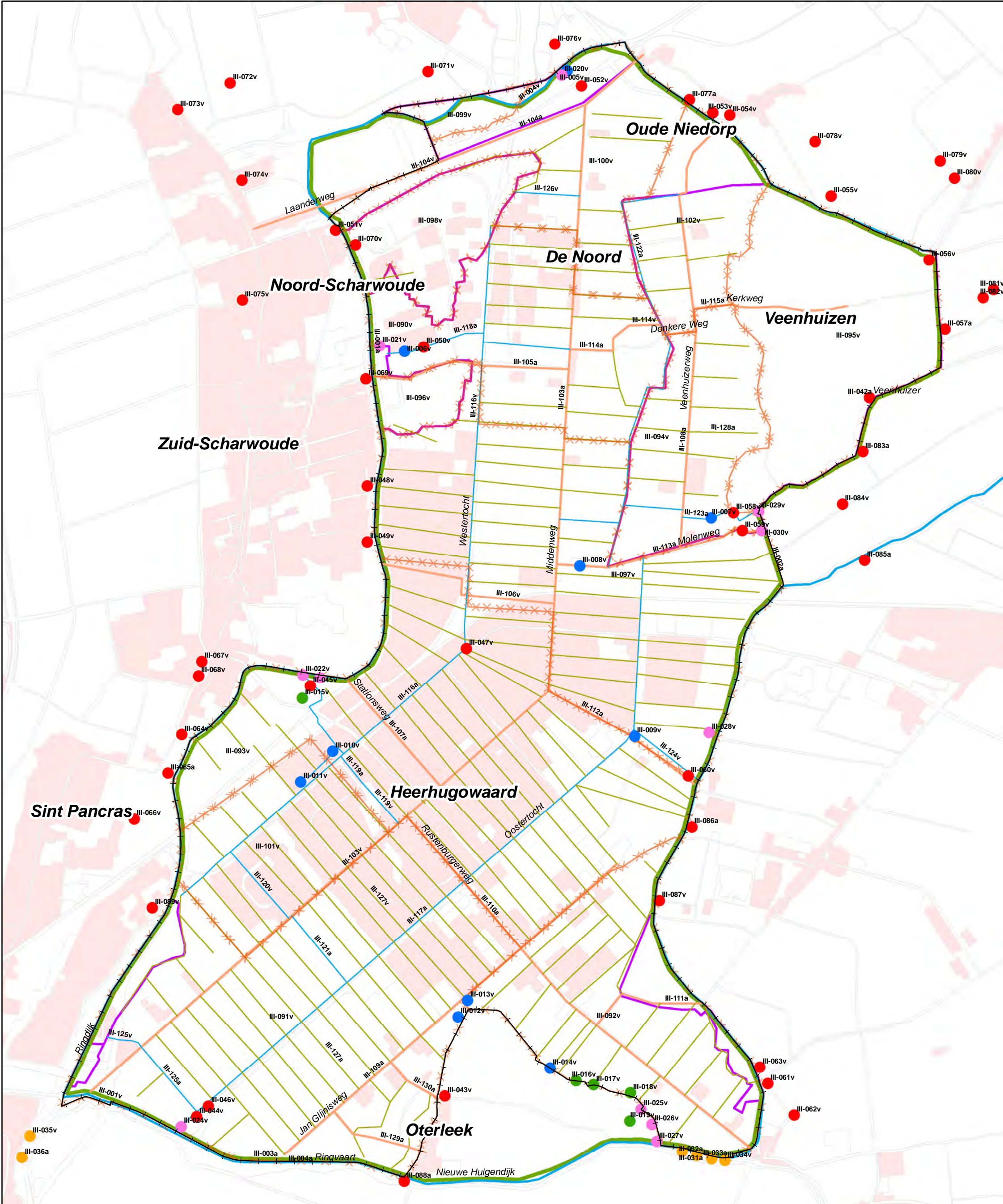
Afb. 54: Op de hoek van de Middenweg / Hasselaarsweg staat het café dat in 1912 met Art Nouveau-kenmerken werd gebouwd.

¹⁰⁸ Devilee, 1994

¹⁰⁹ Van der Lee, 1999

¹¹⁰ Architectuurhistorische beoordeling door Anita van Breugel

3.9 Overzichtskaart van de verdwenen en nog aanwezige relictten (1:30.000 op A3)

Heerhugowaard - Overzichtskaart bij hoofdstuk III

Legenda

- Gemeentegrens
- Dijk
- Ringvaart
- Tocht
- Verkaveling
- Weg
- Ondermolen in 1871
- Middenmolen in 1871
- Bovenmolen in 1871
- Strijkmolen in 1871
- Overige molen
- Onderpolders
- Oude gemeenten

Schaal is 1:30.000
op A3-formaat

juni 2012

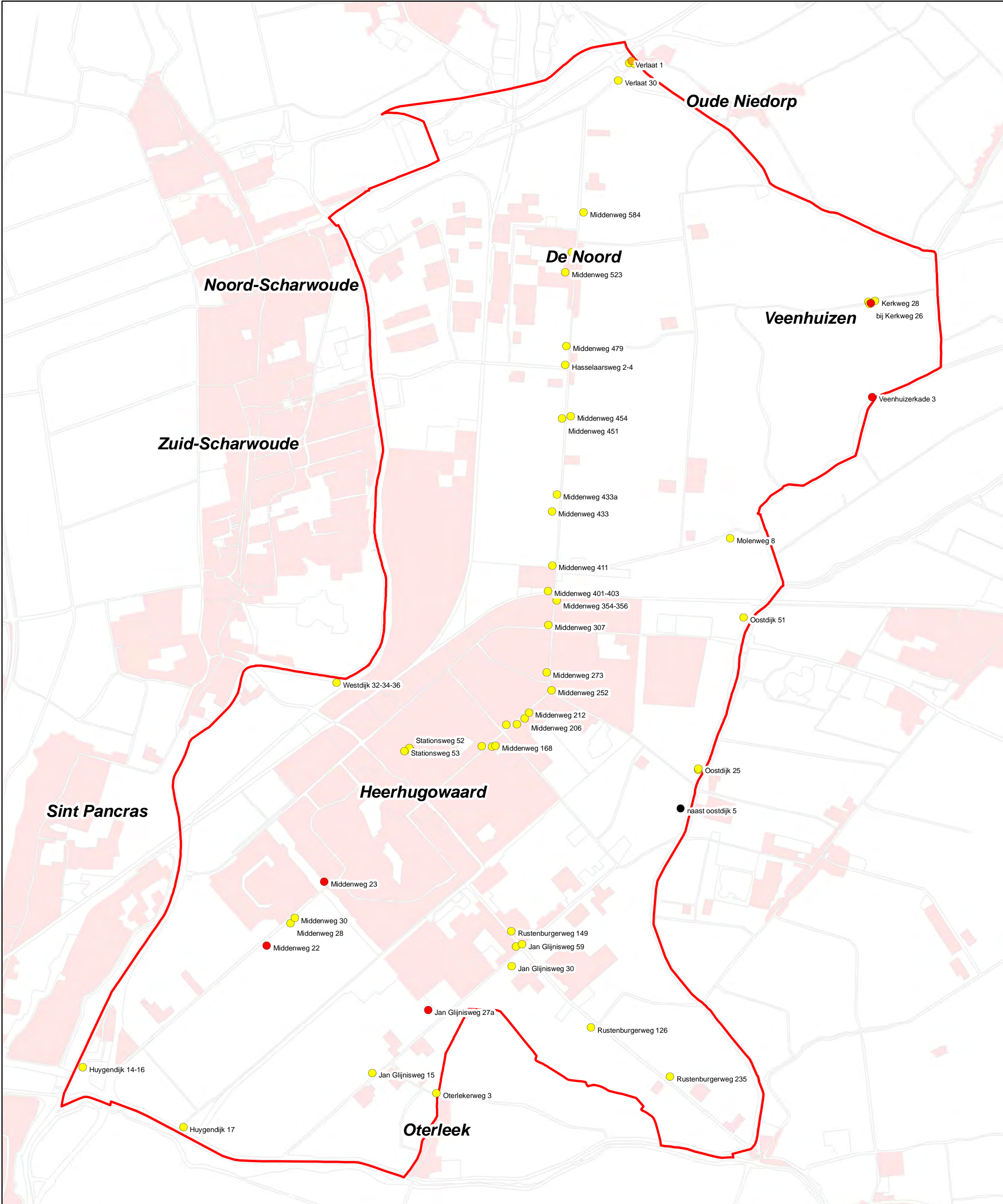
Cartograaf:
Martijn Horst

Vroege Nieuwe Tijd (1631 n.
Chr.) tot aan WOII (1945 n. Chr.)

0 2.500 meter

3.10 Overzichtskaart met de karakteristieke bebouwing (1:30.000 op A3)

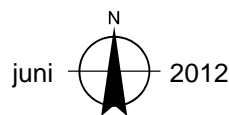

Heerhugowaard - Monumenten

Legenda

- Gem. Monument
- Prov. Monument
- Rijks Monument
- VERVALLEN

Schaal is 1:30.000
op A3-formaat

Cartograaf:
Martijn Horst

Volle Middeleeuwen (1000 n. Chr.) tot aan WOII (1945 n. Chr.)

0 2.500 meter

Conclusies en waardering

**Hoofdlijnen van de landschapsontwikkeling,
overzichtskaarten en waardering**

Hoofdlijnen van de landschapontwikkeling

De Zuiderwaert als zoetwaterbekken

Rond 800 maakte het grondgebied van de gemeente Heerhugowaard deel uit van een groot veengebied. Bewoning vond aanvankelijk, in de periode 700-1200, plaats op het veen. Op basis van de opstreckende verkavelingsstructuren ten westen van de gemeente Heerhugowaard is voor een gedeelte van de gemeente een reconstructie te maken van de oorspronkelijke Middeleeuwse veenverkaveling.

Het verloren gaan van een groot gedeelte van het veengebied gaat vanaf de elfde eeuw zeer snel. De stormvloed van 1164 en 1170 richtten grote verwoestingen aan, doordat het - met water verzadigde - veen niet voldoende tegendruk kon bieden tegen het opdringende zeewater. In 1248 brak de Westfriese Omringdijk ten noorden van Sint Maarten door en kwam het land tot aan Oterleek onder water te staan. Door de stormramp ontstond een groot merengebied, waarvan het zuidelijk deel de naam de Grote of Zuiderwaert kreeg. Slechts de hoger gelegen gronden in het zuiden voorkwamen dat het water van de Zuiderwaert in verbinding komt met dat van het Schermeer en de Beemster. Op deze hoger gelegen gronden lag de oude Huijendijk.

Ondanks de voortdurende afslag van veen en gronden in de Zuiderwaert hebben nog tot aan de inpoldering in de eerste helft van de zeventiende eeuw voorlanden en eilandjes gelegen. De eilanden werden ook wel druiplanden genoemd en waren in alle formaten aanwezig met oppervlaktes tussen de 0,15 ha en meer dan 30 ha. In totaal lag er in 1626 meer dan 865 ha buitendijks land in de Zuiderwaert.

Veenhuizen is het enige grondgebied in de gemeente Heerhugowaard dat ook vóór de inpoldering bij het vaste land van West-Friesland hoorde. In Veenhuizen is daarmee – in tegenstelling tot de rest van de gemeente Heerhugowaard – vanaf de Vroege Middeleeuwen doorgaande bewoning geweest. Het grondgebied van Veenhuizen was geheel omdijkt. De ontwatering was geregeld via sloten en tochten, die uitkwamen op het Berkmeer en de Langereis. In Veenhuizen was sprake van drie clusters van bebouwing, alle drie gelegen aan een waterloop. Het gaat om de centrale locatie rond de kerk met het praalgraf, de Dijkbuurt aan de ringvaart (de Langereis) en de locatie op de kruising met de Groenedijk - de westelijke ringdijk met vaart - rond de vroege polder Veenhuizen.

Na inpoldering ontstaat de Heerhugowaard

Twee Alkmaarse regenten namen in 1624 het initiatief om de Heerhugowaard droog te malen. Niet iedereen was echter een voorstander van inpoldering van de Zuiderwaert. De Zuiderwaert was een groot zoetwaterreservoir, dat van belang was voor de visserij en als vaarweg tussen de dorpen rond de Zuiderwaert gelegen en Alkmaar en Hoorn.

De eerste fase in het droogmaken van een meer was het leggen van een ringdijk rondom het gehele meer. Bij de Heerhugowaard betekende dit de aanleg van 32 kilometer dijk, die ruimschoots om de Zuiderwaert heen werd gelegd. Langs de ringdijk werd een ringvaart gegraven waarin de molens het boezemwater moesten pompen. De vrij diepe Heerhugowaard kon met behulp van een drietrapsbemaling worden drooggemalen. In de begroting werd slechts rekening gehouden met 18 molens, waar in werkelijkheid 33 poldermolens nodig waren. Daarnaast moesten er nog 12 strijkmolens worden gebouwd. Binnen de ringvaart was de polder verdeeld in veertien onderpolders, die onderling in hoogte van waterstand verschilden en van elkaar waren gescheiden door binnendijken of dammen.

De polder Heerhugowaard heeft – net als de meeste droogmakerijen – een rationeel, rechthoekig wegenpatroon. De belangrijkste weg in het rationele wegenpatroon was de Middenweg. De weg

werd over de volle lengte van de droogmakerij aangelegd. Ongeveer halverwege maakt deze een knik van ongeveer 45 graden, waardoor de weg op de stad Alkmaar geprojecteerd werd. Ten oosten en westen van de Middenweg werden haaks een achttal ontsluitingswegen aangelegd, van waaruit de polder de dorpen in de omgeving konden bereiken. De wegen waren vaak, vooral in de winter, onbegaanbaar. Het verkeer ging daarom voornamelijk langs de waterwegen.

Aan weerszijden van de Middenweg, evenwijdig en op een gelijke afstand van bijna achthonderd meter daaraan, werden twee hoofdtochten of -vaarten gegraven: de Wester- en Oostertochtsloot. Het water uit de polder werd via kavelsloten, wegsloten, acht dwarstochten en één verticale sloot en de Wester- en Oostertochtsloot uiteindelijk in de ringvaart gebracht. Het verkavelingspatroon van de Heerhugowaard is voor het eerst te zien op de verkavelingskaarten uit 1631. De polder Heerhugowaard vertoont het typische rationele en geometrische karakter van een droogmakerijverkaveling. De rechthoekige kavels staan in het algemeen dwars op de hoofdlijnen van het wegenpatroon. Bij de verkaveling werd de polder van west naar oost ingedeeld in vijf evenwijdig gelegen vakken die van noord naar zuid liepen. Een aparte verkaveling was die van de Veenhuizergronden dat door Veenhuizen werd ingelijfd. Deze hoorden niet bij de polder Heerhugowaard, omdat Veenhuizen de gronden tussen de druiplanden van Groot Geldebos, Paerdebos en Sappewerf claimde.

De eerste boerderijen ontstaan verspreid langs de ontwikkelingsassen van de Middenweg en Hensbroekerweg (nu Jan Glijnisweg). De boerderijen hadden door de rationele aanleg van de kavels, zowel over de wegsloot als over de tochten aan de achterzijde van de percelen, de mogelijkheid om producten efficiënt over water af en aan te voeren. In de polder Heerhugowaard werden boerderijen van het type stolp gebouwd. De typische piramidale vorm van de stolp is ontstaan door de wens tot bescherming van de hooiopslag tegen weer en wind. De twee meest voorkomende typen zijn de Noord-Hollandse stolp en de West-Friese stolp. De Noord-Hollandse is piramidiaal van hoofdvorm, (bijna) vierkant van plattegrond, het woongedeelte bevindt zich aan de wegzijde en de darsdeuren bevinden zich aan de achterzijde. In Heerhugowaard is het merendeel van de boerderijen van het Noord-Hollandse type.

Doordat men met de molenbemaling technisch niet in staat was een constant waterpeil te garanderen was akkerbouw niet mogelijk in de Heerhugowaard. Men schakelde over op weilanden en de daarbij horende veeteelt. In de negentiende eeuw bestond een kwart van de Heerhugowaard uit bossen. Een percentage dat in de jaren daarna zou afnemen. In de periode tussen 1850 en 1940 ging men in het noorden van de Heerhugowaard steeds meer over op tuinbouw. De agrarische mogelijkheden verbeterden toen in 1876 het stoomgemaal in gebruik werd genomen, waardoor de waterbeheersing beter werd. In dezelfde periode kwam de kunstmest op en werd de Langedijker Groente Centrale, de eerste tuinbouwveiling ter wereld, geopend (1887). Het aantal hectares akkerbouwland breidt zich in deze jaren dan ook uit ten opzichte van de graslanden.

De gemeente Heerhugowaard heeft door de eeuwen heen een wisselend grondgebied gehad. In de negentiende eeuw was het huidige grondgebied van de gemeente Heerhugowaard zelfs verdeeld over acht verschillende gemeenten.

Lang bleef de drooggemalen polder dun bevolkt, maar heel geleidelijk verdichtten de ontwikkelingsassen van de Middenweg, Hensbroekerweg (tegenwoordig Jan Glijnisweg) en de Rustenburgerweg zich. Aan het eind van de negentiende eeuw kwamen daar drie bebouwingsconcentraties bij: één tussen de Middenweg en het station (die later uitgroeide tot het centrum van Heerhugowaard), één rond de kruising van Hensbroekerweg (nu Jan Glijnisweg) en Rustenburgerweg, welke 't Kruis werd genoemd en één ten noorden van de spoorlijn, die de naam De Noord droeg.

Waardering

De Zuiderwaert als zoetwaterbekken

Historische geografie

Nog voordat de Heerhugowaard werd ingepolderd, werd de Langereis **[II-003a]** al aangelegd om de afwatering van de Zuiderwaert te verbeteren. Dit kanaal is bij de inpoldering onderdeel van de ringvaart gaan uitmaken. Maar als één van de laatste overgebleven relictten van de ontwatering van de Zuiderwaert en het Berkmeer verdient het de aanbeveling om de Langereis ook als zelfstandig element mee te nemen. Doordat de kenmerkendheid en zeldzaamheid – van een vijftiende eeuws kanaal – hoge ogen scoort is de waardering van de Langereis gemiddeld hoog te noemen. Het ensemblewaarde – de Zuiderwaert is inmiddels verdwenen – en de gaafheid scoren iets lager.

Van de meer dan 1000 ha druij- en voorlanden in de Zuiderwaert is door vervlakking en herverkaveling inmiddels maar weinig meer herkenbaar. Toch zijn er nog vijf druij- en voorlanden **[II-004a, II-012a, II-013a, II-015a en II-027a]**, die 380 jaar na de inpoldering nog steeds terug zijn te vinden in de verkaveling. In totaal gaat het om 140 ha, ongeveer 14 procent van de oorspronkelijke druij- en voorlanden. Met deze druij- en voorlanden moet dan ook voorzichtig worden omgesprongen, omdat ze – net als de Langereis – een hoge kenmerkendheid en zeldzaamheid hebben van het landschap dat vóór de inpoldering in de Zuiderwaert lag. Eenmaal verdwenen is er weinig tot niets meer dat nog herinnert aan de periode van vóór de inpoldering in de polder Heerhugowaard.

Het oude land van Veenhuizen wordt gekenmerkt door de - van oorsprong Laat-Middeleeuwse – grote hoeveelheid tochten en sloten. In totaal had men voor de ontwatering meer dan dertien kilometer aan tochten gegraven. Hiervan ligt bijna acht kilometer **[II-040a t/m II-057a]** nog steeds op dezelfde plek als tweehonderd jaar geleden. De overige vijf kilometer is bij de naoorlogse ruilverkaveling opgeruimd. Met iets meer dan de helft van de tochten nog aanwezig is de ensemblewaarde van de tochten niet bijzonder hoog te noemen, maar hier zijn het voornamelijk de kenmerkendheid en de gaafheid die voor een hoge waardering van de overgebleven tochten zorgen.

Tevens zeer kenmerkend zijn de dijken die het Veenhuizerland moesten beschermen tegen het water van zowel de Zuiderwaert als het Berkmeer. De Groenedijk **[II-074a]** en de Veenhuizerkade **[II-075a]** liggen allebei nog relatief gaaf in het landschap, ondanks afgravingen, verleggingen en het uiteindelijk verworpen van een slaperdijk. Voor de gehele buurschap van Veenhuizen zijn ze qua ensemblewaarde op een groter schaalniveau zodanig van belang dat ze alleen daarmee al hoog gewaardeerd worden.

Als laatste is het westelijke gedeelte van de Kerkweg **[II-076a]** bewaard gebleven. Voor de inpoldering was dat de enige weg die naar Veenhuizen liep en deze stopte na de buurschap. Pas na de inpoldering is de weg verlengd. Ondanks dat de weg daardoor feitelijk uit twee gedeeltes bestaat – een jonger en een ouder gedeelte – kan deze wel als één lijn beschermd worden, omdat allebei een hoge waardering krijgen en in het veld de twee gedeeltes niet meer waarneembaar zijn.

Architectuurhistorie (door Anita van Breugel)

Veenhuizen algemeen

Het buurtschapje Veenhuizen met zijn kenmerkende drie bebouwingsconcentraties, vormt vanwege zijn Middeleeuwse oorsprong een bijzonder gebied. In tegenstelling tot de meer rationele indeling van de droogmakerij Heerhugowaard is dit buurtschap een organisch en rustiek gegroeid geheel.

Kenmerkend zijn de kleinschalige bebouwingsclusters (rond het kapelletje, rond de Dijkbuurt en rond de kruising Kerkweg/Groenedijk), alle drie van oorsprong gerelateerd aan hun ligging aan het water. De Veenhuizerwaard heeft daarentegen als onderdeel van de polder Heerhugowaard, een meer rationele verkaveling en invulling aangenomen rond een centrale middenas (Veenhuizerweg). Behoud van de kleinschaligheid van Veenhuizen is van groot belang voor de ruimtelijke kwaliteit.

Bebouwingsconcentratie rond het paalgraf

Hoewel het oorspronkelijke kerkje van Veenhuizen gesloopt is, heeft de plek door zijn historie, het kunsthistorisch waardevolle praalgraf uit 1633 van Pieter de Keyser (rijksmonument), het groen, het kleine aangrenzend begraafplaatsje en de luidklok uit 1460 (gemeentelijk monument) een belangrijke cultuurhistorische waarde. De locatie als totaal vormt de kern van het oorspronkelijke Veenhuizen en geeft het buurtschap een heel specifieke identiteit. De drie stolpen (Kerkweg 17, 24 en 30b) en het tweeklassige schooltje met onderwijzerswoning aan de Kerkweg 28 vormen een belangrijke bijdrage aan de historische, agrarische en kleinschalige identiteit van de kern van Veenhuizen.

Oostelijke bebouwingsconcentratie

Voor de oostelijke bebouwingsconcentratie van Veenhuizen – de Dijkbuurt – zijn de stolpen (Dijkweg 5 en 7) vanwege hun kenmerkende hoofdvorm, het boerenerf rondom, hun ligging aan het water en hun nog gave architectuur (m.n. Dijkweg 7) als karakteristiek aan te merken. De voormalige smederij (Kerkweg ongenummerd) is vanwege zijn historische context en nog aanwezige hoofdvorm nog aardig, hoewel het gebouw door aanbouwen aan beide zijden, wel in architectonische kwaliteit heeft moeten inboeten.

Westelijke bebouwingsconcentratie

De stomp aan de Kerkweg 4 is voor de westelijke bebouwingsconcentratie van Veenhuizen vanwege zijn ligging pal aan de weg en tevens aan het water, alsmede vanwege zijn voormalige functie als tolhuis, van cultuurhistorische waarde. De jongere tuinderstomp aan Kerkweg 3 en het landarbeidershuisje aan Kerkweg 11 zijn vanwege hun typologie en kleinschaligheid van belang voor de relatie van de ontwikkelingsgeschiedenis en identiteit van Veenhuizen.

Veenhuizerwaard

Het oorspronkelijk kleinschalige land- en tuinbouwgebied van de Veenhuizerwaard bezit nog een aantal kleinere stolpen en een enkele tuinderswoning met een bij het kleinschalige gebied passende, karakteristieke uitstraling. Het gaat om de stolpen Veenhuizerweg 4, 6, 16, 21 en 29 en de opmerkelijke tuinderstomp/woning Veenhuizerweg 35. De grootschalige tuinbouw door middel van kassen anno circa 2010 in het noorden van het gebied, is van een schaal, die niet past bij de karakteristiek van het gebied.

De Veenhuizermolen **[III-042a]** is door zijn rol in het droogmalen en droog houden van de Veenhuizerpolder van grote (cultuur)historische waarde voor Heerhugowaard. Als laatste van de overgebleven historische molens uit deze vroege periode van Heerhugowaard heeft de molen verder een grote zeldzaamheidswaarde. Daarnaast bezit de molen (samen met de Berkmeermolen en de molen De Vier Winden), een grote landschappelijke waarde. In het bestemmingsplan zal ook de molenbiotoop veilig gesteld moeten worden (400 m rondom geen nieuwe bebouwing en kort houden van bosschages). Hiervoor zal een samenwerking met de gemeente Koggenland gezocht moeten worden, omdat zij ook een gedeelte van de molenbiotoop op haar grondgebied heeft. Andersom geldt dit voor de twee molens **[III-057a en III-083a]**, die resp. op het grondgebied van de gemeente Opmeer en de gemeente Koggeland liggen, maar hun molenbiotoop gedeeltelijk in de gemeente Heerhugowaard hebben liggen. Ditzelfde geldt voor nog zes molens: **[III-086a]** op het grondgebied van de gemeente Koggenland, **[III-031a t/m III-033a en III-088a]** op het grondgebied van de gemeente Schermer en **[III-065a]** op het grondgebied van de gemeente Langedijk.

Afb. 55: Zicht op de Kerkweg 6, vanaf de Groenedijk; grootschaligheid als deze benadeelt de kwaliteit van Veenhuizen.

Na inpoldering ontstaat de Heerhugowaard

Historische geografie

De ringdijk van de polder Heerhugowaard [III-001a en -v], waaronder ook de Nieuwe Huigendijk [III-003a] en de Plempdijk [III-002a] vallen is – samen met de ringvaart – één van de meest kenmerkende elementen van de polder Heerhugowaard. Temeer ook omdat van de ongeveer 32,5 kilometer ringdijk in de loop der eeuwen slechts 257 meter is verdwenen krijgt de ringdijk een hoge score op gaafheid en ensemblewaarde. De ringdijk ligt echter niet altijd in de gemeente Heerhugowaard, waardoor het belangrijk is om de opname van de ringdijk als cultuurhistorische element in bestemmingsplannen met de omringende gemeenten af te stemmen. De ringvaart [III-004a en -v] had een lengte van 32 kilometer en daar is slechts 1 kilometer van verdwenen. Bij de Rustenburgerweg is een gedeelte verdwenen en bij de Waarddijk volgt de ringvaart nog wel zijn oude tracé, maar is deze afgesneden. Om dezelfde redenen als de ringdijk krijgt de ringvaart een hoge waardering.

In het oorspronkelijke ontwerp van de polder Heerhugowaard in 1631 werd 38,5 kilometer aan wegen aangelegd en daar is nu maar liefst 34 kilometer [III-103a t/m III-105a en III-107a t/m III-115a] van over. Van de Middenweg is ongeveer 800 meter verdwenen, van de Laanderweg een kilometer en van de Donkere Weg ongeveer 660 meter. Daarnaast was er nog een naamloze weg met 1700 meter, maar de vraag is of deze daadwerkelijk is aangelegd. Veruit de meeste wegen zijn dus nog intact en het beschermen waard, omdat ze – samen met de tochten – voor de hoofdstructuur van de inrichting van de polder zorgden. Hun kenmerkendheid is daarmee erg hoog te noemen en doordat er zo weinig verdwenen is maakt dat ook de ensemblewaarde hoog.

De gelijktijdig aangelegde tochten hadden dus tevens een hoge kenmerkendheid en ook daar is nog een behoorlijk aantal meters van intact. In totaal werd er voor 27,5 kilometer aan tochten aangelegd, waarvan er nu nog 20 kilometer [III-116a t/m III-119a, III-121a t/m III-123a en III-125a] van over is. Deze tochten hebben echter niet allemaal nog dezelfde gaafheid van weleer, omdat de meeste tegenwoordig minder water vervoeren en niet meer markant in het landschap liggen. Desalniettemin

hebben ze toch een hoge cultuurhistorische waarde, omdat ze deel uitmaken van de hoofdstructuur en deze kan altijd hersteld worden, zolang een groot deel van de tochten nog aanwezig is.

Binnen de hoofdstructuur werd een kavelpatroon aangelegd, dat opgeteld maar liefst 132,5 kilometer aan kavelsloten zou omvatten. Met name in de laatste vijftig jaar zijn veel van deze kavelsloten opgeruimd, waardoor er nu nog 69 kilometer [III-127a en III-128a] van aanwezig is. Deze liggen voornamelijk in het buitengebied. Een nadeel bij de overgebleven kavelsloten is dat deze door verrommeling van het landschap niet meer goed herkenbaar zijn. In latere eeuwen zijn namelijk zoveel kavelsloten bijgegraven dat in het veld moeilijk zichtbaar is welke kavelsloten tot de oorspronkelijke verkaveling horen. Zo liggen bijvoorbeeld langs de Rustenburgerweg en de Veenhuizerweg nog vrijwel intacte verkavelingspatronen, maar vallen deze niet meteen op in het landschap. Door ze nu goed te beschermen kan in de toekomst altijd nog de keuze worden gemaakt om ze – net als de tochten – weer een markant onderdeel te laten worden van de oorspronkelijke opzet van de polder Heerhugowaard.

Als laatste kan nagedacht worden over het opnemen van oude grenzen binnen de huidige gemeente Heerhugowaard. Zo zijn er de oorspronkelijke gemeentegrenzen [III-129v t/m III-135v] van maar liefst acht verschillende gemeenten, waar de nadruk binnen het bestemmingsplan op kan worden gelegd, en de onderpolderbegrenzingsen [III-090v t/m III-102v], die door de eeuwen heen wisselden, maar erg belangrijk voor het agrarisch grondgebruik van de polder Heerhugowaard waren.

Architectuurhistorie (door Anita van Breugel)

Ontwikkelingsas Middenweg

Enkele zeventiende en achttiende eeuwse stolpen met authentieke kenmerken uit de vroege inpolderingsfase is Heerhugowaard nog rijk: Middenweg 22 (Leeuwenhof), Middenweg 23, en Jan Glijnisweg 27a. Zij bezitten vanwege hun gave karakter en ouderdom de status van rijksmonument. Stolpen die gewijzigd zijn, maar nog een historische vierkantconstructie bezitten, zoals Middenweg 6, Middenweg 7, Middenweg 28, Middenweg 523, Middenweg 584 en Jan Glijnisweg 57 zijn voor Heerhugowaard van waarde als relict uit de vroege ontginningsfase van de droogmakerij.

De negentiende en vroeg-twintigste eeuwse stolpen leveren vanwege hun veelzijdige typologie en redelijke gaafheid van architectuur een belangrijke bijdrage aan de identiteit van de Middenweg. Het betreft Middenweg 1 met bijzondere dakspiegel en schoorsteen, Middenweg 411 met kleine tuinderstolp, Middenweg 422, een kop-rompboerderij, Middenweg 433 herenboerderij met bijzonder voorhuis en Middenweg 454 stolp met voorhuis uit latere periode. De rentenierswoningen zijn van belang vanwege hun architectuurhistorische, typologische waarde en zijn kenmerkend voor de agrarische cultuur van Heerhugowaard.

Ontwikkelingsas Jan Glijnisweg

De westelijke zijde van de Jan Glijnisweg laat uit alle fasen van de geschiedenis nog elementen zien: de eerste oude stolpen Jan Glijnisweg 27a en Jan Glijnisweg 57 (beiden reeds genoemd), nog resterend ruim negentiende eeuwse boerderijenensemble, zoals Jan Glijnisweg 11, de kop-rompboerderijen Jan Glijnisweg 13 en 15, een boerderij uit 1903 van het Zuid-Hollandse type (Jan Glijnisweg 22), kleinere stolpjes, zoals Jan Glijnisweg 1, 19 en 79, tuinderswoningen aan de Jan Glijnisweg 26 en 55a, een stolp aan de oostzijde van de weg in de trant van de Delftse School (Jan Glijnisweg 50) en een tuinders-voorraadschuur (bij Jan Glijnisweg 77). De hier aangegeven objecten bezitten alle een representatieve waarde, die een goed beeld geven van de geschiedenis en ontwikkeling van deze voormalige Hensbroekerweg.

Ontwikkelingsas Rustenburgerweg

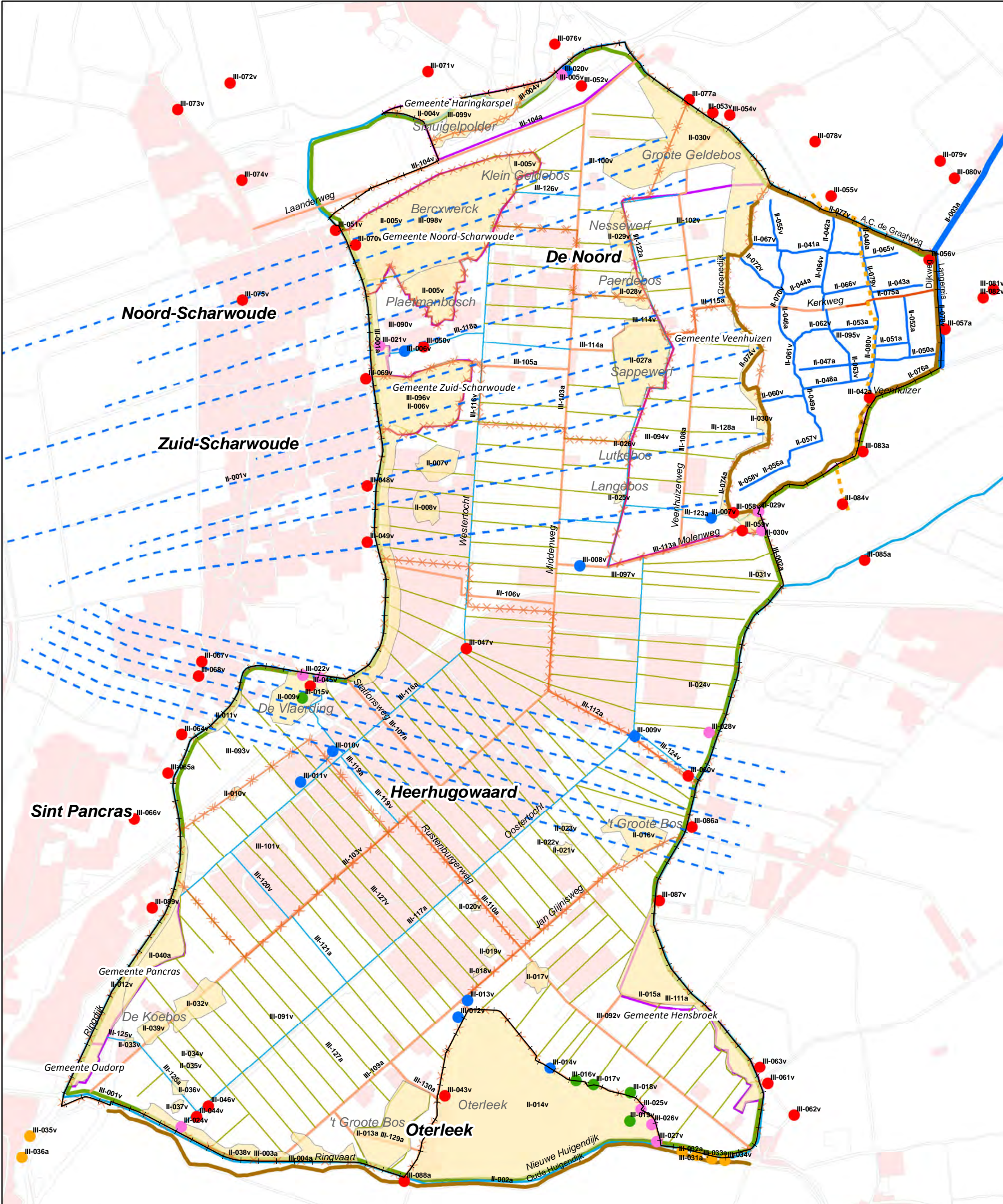
Aan de Rustenburgerweg is de Reigerhof (nummer 126) uit 1915 ver uit het meest bijzonder. Gelegen op ruim erf en in bezit van Art Nouveau-stijlkenmerken. Daarnaast is nog een aantal aardige kleinschalige stolpen en een tuinderswoning van belang voor de karakteristiek van de Rustenburgerweg. Het gaat om de stolpjes Rustenburgerweg 129 (klosjes onder de gootlijst), Rustenburgerweg 132 (siermetselwerk aan de voorgevel), Rustenburgerweg 144 (getrapte dakspiegel) en de tuinderswoning Rustenburgerweg 134 (interessante typologie en gave hoofdvorm).

Overig

De stolpen met een representatieve aanleg (groot voorerf of lineaire structuren als ringsloten) bezitten een bijzondere ruimtelijke kwaliteit en dragen hierdoor bij aan de uitstraling van de Middenweg. Reeds genoemd werden de Jan Glijnisweg 27a, Middenweg 6, Middenweg 422, Middenweg 433, Middenweg 454, Middenweg 523 en Middenweg 584. In dit verband wordt om de bijzondere waardering van de representatieve aanleg nog genoemd: Jan Glijnisweg 25 vanwege de ligging op afstand van de weg, maar vooral door de windsingel en dubbele watersingel; uniek in Heerhugowaard.

Het stoomgemaal aan de Huygendijk 17 is belangrijk voor de geschiedenis van Heerhugowaard, omdat hiermee het waterniveau in de polder beter te beheersen was dan voorheen. Dit heeft onder andere de latere woningbouw mogelijk gemaakt. Om die reden – en vanwege de bemalingstechniek – is het poldergemaal (nu museum) van grote cultuurhistorische waarde voor Heerhugowaard. Vanwege de uniciteit van het gebouw, is er tevens sprake van zeldzaamheidswaarde.

Overzichtskaart met alle aanwezige en verdwenen elementen

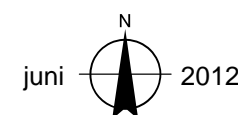

Heerhugowaard - Overzichtskaart bij hoofdstuk II en III

Legenda

—+— Gemeentegrens	— Dijk	● Ondermolen in 1871	■ Druipland
— Dijk	— Kanaal	● Middenmolen in 1871	⊗ Onderpolders
— Ringvaart	— Kerkepad	● Bovenmolen in 1871	□ Oude gemeenten
— Tocht	— Ontginningsloten	● Strijkmolen in 1871	
— Verkaveling	— Tocht	● Overige molen	
— Weg	— Weg		

Schaal is 1:30.000
op A3-formaat

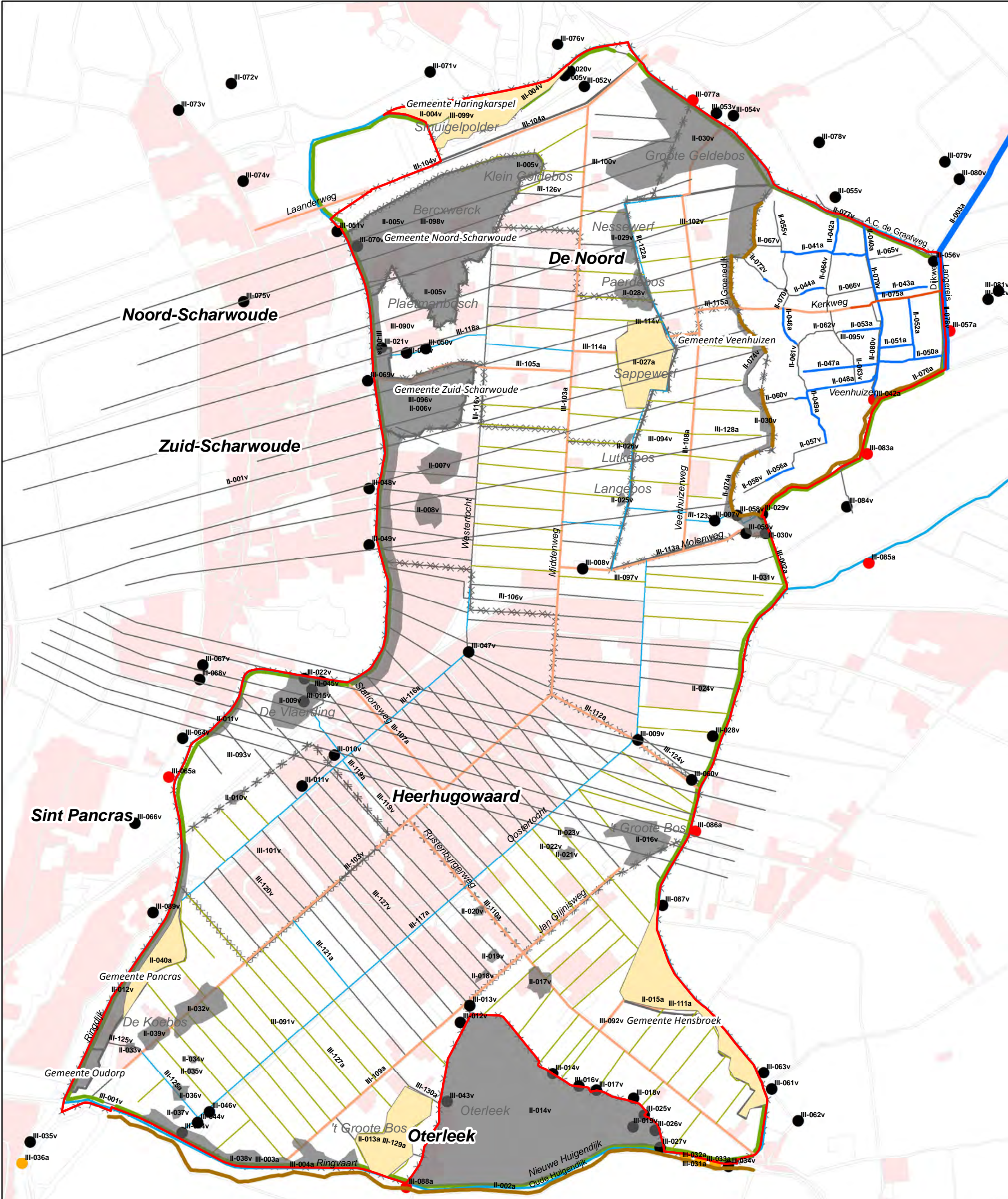

Cartograaf:
Martijn Horst

Volle Middeleeuwen (1000 n. Chr.) tot aan WOII (1945 n. Chr.)

Overzichtskaart met alle aanwezige elementen

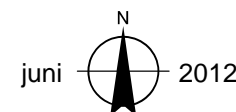
Heerhugowaard - Aanwezige elementen bij hoofdstuk II en III

Legenda

Gemeentegrens	Dijk	Bovenmolen in 1871	Druipland
Dijk	Kanaal	Middenmolen in 1871	Oude gemeenten
Ringvaart	Kerkepad	Ondermolen in 1871	Onderpolders
Tocht	Ontginningsloten	Strijkmolen in 1871	
Verkaveling	Tocht	Overige molen	
Weg	Weg		

Zwart/grijs is niet meer aanwezig

Schaal is 1:30.000
op A3-formaat

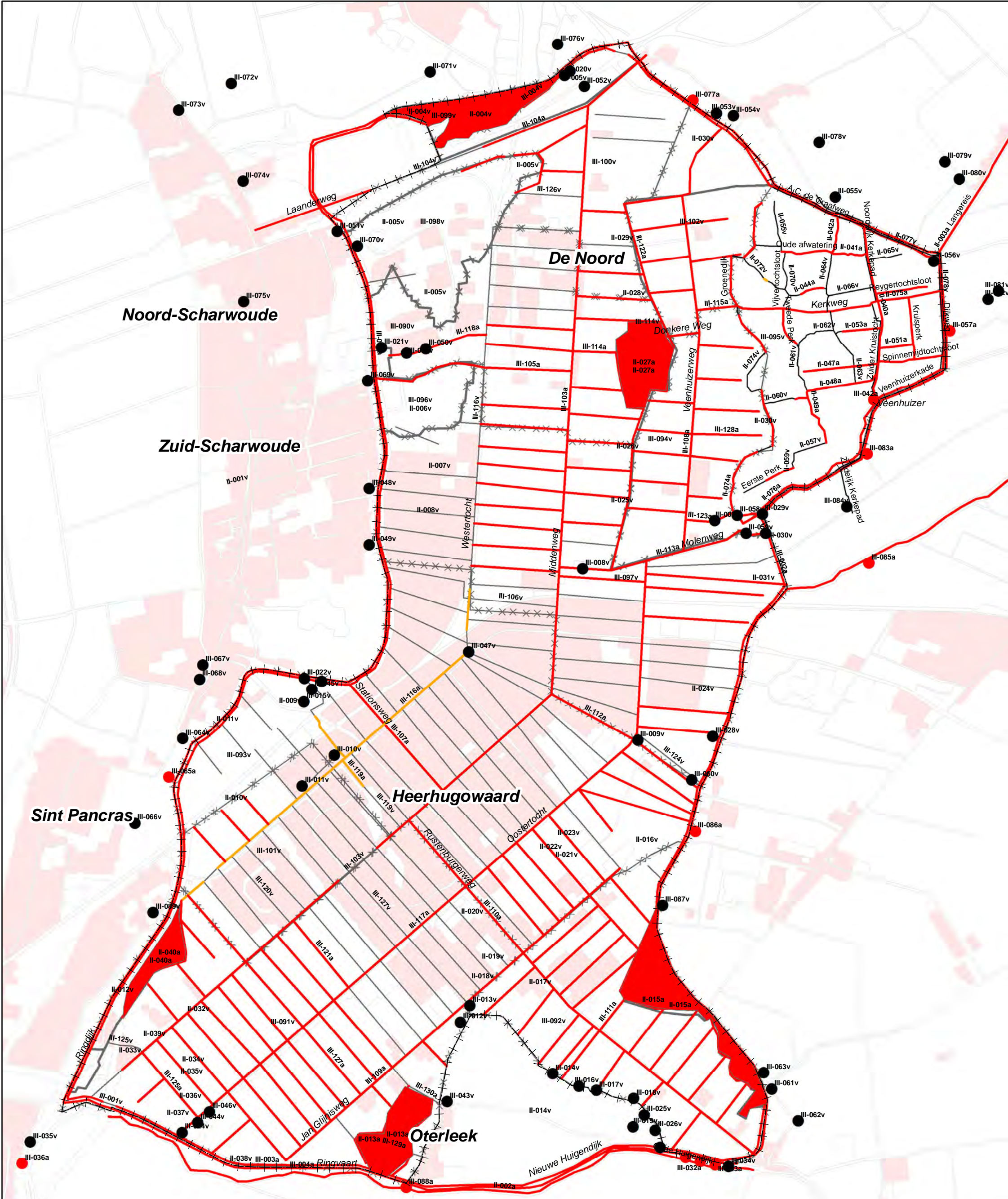
Cartograaf:
Martijn Horst

Volle Middeleeuwen (1000 n. Chr.) tot aan WOII (1945 n. Chr.)

0 2.500 meter

Overzichtskaart met alle aanwezige elementen, inclusief waardering

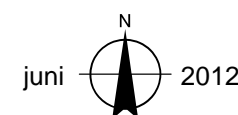

Heerhugowaard - Waardering bij hoofdstuk II en III

Legenda

- Hoog
- Middel

Schaal is 1:30.000
op A3-formaat

Cartograaf:
Martijn Horst

Volle Middeleeuwen (1000 n. Chr.) tot aan WOII (1945 n. Chr.)

Zwart/grijs is niet meer aanwezig

Literatuurlijst

Aa, A.J. van der, *Aardrijkskundig woordenboek der Nederlanden; dertien delen*, Gorinchem 1839-1851

Baas, H., *Ontgonnen verleden*, Hoorn 2001

Beenakker, J. J. J. M. and W. A. Ligendag, "De afwatering van de Heerhugowaard in de 14e en 15e eeuw", in: *Historisch Geografisch Tijdschrift* 4(2), 1986, 48-51

Belonje, J., *De Heer-Hugowaard (1629-1929); een geschiedenis van den polder*, Amsterdam 1929

Boerderijstichting Noord-Holland en Steunpunt Cultureel erfgoed Noord-Holland, *De dans der daklichten, richtlijnen bij herbestemming en verbouwing van stolpboerderijen, uitgave Welstandszorg Noord-Holland*, [g.pl.] 2001

Bom, G., *De Koopman, of, Bydragen ten opbouw van Neerlands koophandel en zeevaart*, Amsterdam 1770

Devilee, P.E., *Monumenten Inventarisatie Project Noord-Holland; Heerhugowaard gemeentebescrijving*, Haarlem 1994

Dil, G., *De bedijking van een belangrijk boezemwater in West Friesland : bij de droogmaking van de Heerhugowaard (1624-1631) bleek het probleem van de vereiste afwatering van de omliggende gebieden [etc.] heel moeilijk te kunnen worden opgelost*, Castricum 1987

Haartsen, A., *Ontgonnen verleden; regiobescrijvingen Noord-Holland*, Ede 2009

Gelder, H.E. van, *De bedijking van de Heer Hugowaard (1624-1631)*, Almaar 1906

Kok, J., *Vaderlandsch Woordenboek; deel 29 T-V*, Amsterdam 1793

Kooiman, D., *De zeeweringen en waterschappen van Noordholland*, Alphen aan de Rijn 1936; bewerking en derde uitgave van G. de Vries, *De zeeweringen en waterschappen van Noord-Holland*, Haarlem 1864

Komen, H.E., *Droge voeten op vrije grond: de geschiedenis van West-Friesland en Kennemerland in vogelvlucht*, Heerhugowaard 2001

Komen, H.E. en J. van Zanten, *Monumentaal Heerhugowaard; landschappelijke en cultuurhistorische inventarisatie binnen de gemeente Heerhugowaard*, Heerhugowaard 1994

Komen, H.E., *Stolpboerderijen in Heerhugowaard; deel 1-3*, Heerhugowaard 2007-2009-2011

Lee, J. van der, e.a., *Behouden Waard; 74 beeldbepalende objecten nader onderzocht - gemeente Heerhugowaard*, [g.pl.] 1999

Meer, A. van der en O. Boonstra, *Repertorium van Nederlandse gemeenten 1812-2006*, Den Haag 2006

Noord-Hollandse Molenfederatie, *Molens in Noord-Holland*, Alkmaar 2007

Nyst, C.L., *Beleidsnota Archeologie Gemeente Heerhugowaard*, [Alkmaar] 2010

Reh, W., C. Steenbergen en D. Aten, *Zee van land; de droogmakerij als atlas van de Hollandse landschapsarchitectuur*, Wormer 2005

Rosing, H., *Bodemkaart van Nederland 1:50.000; toelichting bij de kaartbladen Blad 9 West Texel-14 West Medemblik, Blad 14 Oost Medemblik-15 West Stavoren en Blad 19 West Alkmaar*, Wageningen 1995

Schilstra, J.J., *De Heerhugowaard. de geschiedenis van de Huygenwaert*, Heerhugowaard 1981

Steenbergen, C., et al, *De polderatlas van Nederland; pantheon der lage landen*, Delft 2009

Stenvert, R., et al, *Monumenten in Nederland; Noord-Holland*, Utrecht 2005

Stol, T., 'Droogmakerijenlandschap', in: S. Barends, et al, *Het Nederlandse landschap; een historisch-geografische benadering*, Utrecht 2005

Tirion, I., *Tegenwoordige staat der Verenigde Nederlanden; achtste deel*, Amsterdam 1750

Ven, G.P van de (red.), *Leefbaar Laagland. Geschiedenis van de waterbeheersing en landaanwinning in Nederland*, Utrecht 2003⁵

Vries, G. de, *De zeekeringen en waterschappen van Noord-Holland*, Haarlem 1864

Weede, E.J., R. Westra, Ch. Westra en T. Westra, *Nederlandse Oecologische Flora; Wilde planten en hun relaties, deel 1*, [g.pl] 1985

Zwet, H. van, *Lofwaardighe dijckagies en miserabele polders. Een financiële analyse van landaanwinningsprojecten in Hollands Noorderkwartier, 1597-1643*, Hilversum 2009

Afbeeldingverantwoording

Afb. 1	Kadaster, Emmen
Afb. 2	H.E. Komen, 2001, 55
Afb. 3	Kadaster, Emmen
Afb. 4	H.E. Komen, 2001, 76
Afb. 5	H.E. Komen, 2001, 82
Afb. 6	Kaartcollectie Zuid-Holland Ernsting, inventarisnummer 25
Afb. 7	Noord-Hollands Archief, aanvraagnummer 1757
Afb. 8	Canaletto
Afb. 9	Noord-Hollands Archief
Afb. 10	Kadaster, Emmen
Afb. 11	Anita van Breugel
Afb. 12	Noord-Hollands Archief, aanvraagnummer 3195
Afb. 13	Noord-Hollands Archief
Afb. 14	Martijn Horst
Afb. 15	Noord-Hollands Archief
Afb. 16	Google Earth
Afb. 17	Anita van Breugel
Afb. 18	Anita van Breugel
Afb. 19	Anita van Breugel
Afb. 20	Anita van Breugel
Afb. 21	Anita van Breugel
Afb. 22	Noord-Hollands Archief
Afb. 23	Martijn Horst
Afb. 24	Martijn Horst
Afb. 25	Schilstra, 1981, 39
Afb. 26	De Vries, 1864, 515
Afb. 27	Universiteitsbibliotheek Vrije Universiteit, Amsterdam, UBVU-ID: 0106050061001
Afb. 28	Rijkswaterstaat
Afb. 29	Noord-Hollands Archief
Afb. 30	Martijn Horst
Afb. 31	Noord-Hollands Archief
Afb. 32	Martijn Horst
Afb. 33	Noord-Hollands Archief
Afb. 34	Noord-Hollands Archief
Afb. 35	Anita van Breugel
Afb. 36	Anita van Breugel
Afb. 37	Alterra, Wageningen
Afb. 38	Kadaster, Emmen
Afb. 39	Kadaster, Emmen
Afb. 40	Stichting Probos, Wageningen
Afb. 41	Kadaster, Emmen
Afb. 42	Cultuurland Advies
Afb. 43-55	Anita van Breugel

Bijlagen

Bijlage 1: Monumentenlijst

Lijst in Wordbestand bij Gerlof Kloosterman opgevraagd. Op het moment alleen een lijst in Excel- en pdf-formaat.

Bijlage 2: Monumentenfoto's

Oostdijk 2, stolp op stukje "voorland"

Gevelsteen aan de voorgevel van Oostdijk 2

De locatie rond het praalgraf van Veenhuizen

Kerkweg 30b, oude stolp in Veenhuizen

Kerkweg 17, met historische kern

Kerkweg 24, van belang vanwege de hoofdvorm

Kerkweg 28, onderwijzerswoning en schooltje

Dijkweg 5, oude stolp mogelijk 17^e eeuw

Dijkweg 7, oude stolp mogelijk 17^e eeuw

Kerkweg ?, voormalige smederij, circa 1900

Kerkweg 4, oudere stolp, c.q. voormalig tolhuis

Kerkweg 3, tuinderstolpje

Kerkweg 11, landarbeidershuisje

Veenhuizerweg 4, stolp met getrapte spiegel

Veenhuizerweg 6, kleine stolp 19^e eeuw

Veenhuizerweg 16, stolp in ruim groen

Veenhuizerweg 21, stolpensemble op ruim erf

Veenhuizerweg 29, stolp met klokvormige spiegel

Veenhuizerweg 35, tuinderstolp/woning

Zicht op de Kerkweg 6, gezien vanaf de Groene dijk; grootschaligheid als deze benadeelt de kwaliteit van Veenhuizen.

Molen "De Veenhuizer" (1603) ontginningsfase van de droogmakerij¹¹¹.

Middenweg 22, Leeuwenhof 18^e eeuw

¹¹¹ Architectuurhistorische beoordeling ter plekke

Middenweg 23, stolp in het groen

Jan Glijnisweg 27a, oude stolp op ruim erf

Middenweg 6, getrapte dakspiegel en oudere kern

Middenweg 7, stolp met oudere kern

Middenweg 28, stolp met oude kern

Middenweg 523, stolp met oudere kern

Middenweg 584, telmerken op het vierkant

Jan Glijnisweg 57, stolp ca. 1900 met oudere kern

Poldergemaal Huygendijk 17

Middenweg 1

Middenweg 411, kleine stolp 1863

Middenweg 422, kop-rompboerderij

Middenweg 433, Maria Jacoba hoeve, ca. 1900

Middenweg 454, bijzondere typologie

Middenweg 8

Middenweg 33

Middenweg 155

Middenweg 271

Jan Glijnisweg, nieuwbouw, 21ste eeuw

Jan Glijnisweg 1 (stolp op redelijk ruim erf)

Jan Glijnisweg 11, fraai ensemble op ruim erf (z)

Jan Glijnisweg 13 (type kop-rompboerderij) 1925

Jan Glijnisweg 15 (type kop-rompboerderij) 1925

Jan Glijnisweg 19 (stolpje, jaren '30, 20ste eeuw)

Jan Glijnisweg 22, boerderij Zuid-Hollandse type

Jan Glijnisweg 26 (karakteristieke tuinderswoning)

Jan Glijnisweg 50, stolp oostzijde Delftse School

Jan Glijnisweg 52, tuindersstolp oostzijde

Jan Glijnisweg 55a (karakteristieke tuinderswoning)

Jan Glijnisweg 57, stolp ca. 1900 met oudere kern

Jan Glijnisweg bij 77 (lage voorraadschuur)

Jan Glijnisweg 79 (kleine stolp, redelijk ruim erf)

Rustenburgerweg 126, Reigerhof

Rustenburgerweg 129

Rustenburgerweg 132, circa 1910

Rustenburgerweg 134

Rustenburgerweg 144

Jan Glijnisweg 27a, bijzonder voorerf

Jan Glijnisweg 25, ruim voor-erf

Jan Glijnisweg, 25, historische windsingel /ringsloot

Middenweg 166-168, NH kerk en pastorie

Middenweg 179 (1835-1914 raadhuis)

Middenweg 196, dokterswoning

Middenweg 200 ,bejaardenhuis

Middenweg 206, burgemeesterswoning 1935

Middenweg 212, kassierswoning 1916

Middenweg 234, woonhuis Delftse school

Middenweg 333, (directeurswoning) 1912

Van Veenweg 4, RK School 1911-1912

Jan Glijnisweg 30, RK kerk 1922-1923

Jan Glijnisweg 59, onderwijzerswoning 1881-1882

Rustenburgerweg 149, school met woning 1922-1923

Middenwegweg 479, woning 1881-1882

Middenweg 541, RK Kerk 1910

Middenweg / hoek Hasselaarsweg 2, café 1912

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding

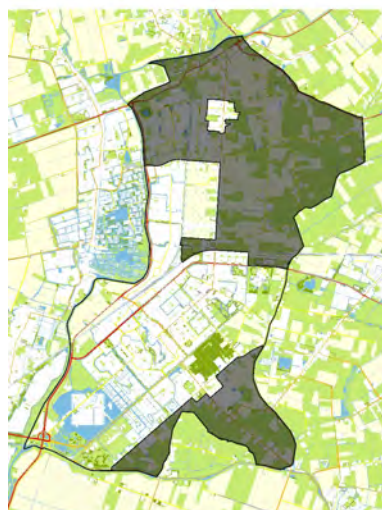
1.1 Algemeen

Op grond van artikel 3.1.1. Wro is de gemeenteraad verplicht om voor het hele grondgebied van de gemeente bestemmingsplannen vast te stellen. Deze bestemmingsplannen moeten binnen een periode van 10 jaar – gerekend vanaf de datum van vaststelling van het bestemmingsplan – opnieuw worden vastgesteld. Indien de gemeenteraad van mening is dat het bestemmingsplan nog in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening kan hij ook besluiten tot verlenging van de periode van 10 jaar met opnieuw 10 jaar. Indien de gemeenteraad niet voor het verstrijken van de termijn van 10 jaar een besluit heeft vastgesteld, dan vervalt de bevoegdheid tot het invorderen van rechten voor alle verstrekte diensten die verband houden met het bestemmingsplan. Bovendien moet deze overschrijding bekend worden gemaakt. Het Bestemmingsplan Buitengebied is op 23 januari 2001 door de gemeenteraad van Heerhugowaard vastgesteld. Het plan is op 21 augustus 2001 door Gedeputeerde staten van Noord-Holland goedgekeurd. Vervolgens is het plan door de uitspraak van de Raad van State van 2 april 2003 onherroepelijk geworden. Het bestemmingsplan had, uitgaande van de datum van goedkeuring, toen het bestemmingsplan rechtskracht verkreeg, voor 21 augustus 2011 herzien moeten zijn.

Volgens artikel 3.1.4 Wro is op 21 augustus 2011 de bevoegdheid om rechten (leges) in te vorderen vervallen. De Invoeringswet ruimtelijke ordening (Ivwo) voorzag echter in een overgangstermijn van vijf jaar om alle bestemmingsplannen die op het tijdstip van de inwerkingtreding van de Wro (1 juli 2008) tenminste vijf jaar oud waren binnen die periode te herzien. Daaruit volgt dat artikel 3.1.4 Wro eerst op 1 juli 2013 inwerking is getreden. Het bestemmingsplan Buitengebied diende derhalve voor 1 juli 2013 te zijn vastgesteld. Vanwege de verplichting om voor het bestemmingsplan een Mer op te stellen (in de planning niet voorzien) bleek vaststelling voor 1 juli 2013 niet haalbaar. Om termijnoverschrijding, op straffe van het niet mogen invorderen van rechten voor alle verstrekte diensten die verband houden met het bestemmingsplan, te voorkomen, heeft de gemeenteraad op 28 mei 2013 de beheersverordening Buitengebied vastgesteld. Voor de periode na 1 juli 2013 geldt derhalve een actueel ruimtelijk plan. Het bestemmingsplan Buitengebied is als digitaal raadpleegbaar en uitwisselbaar plan opgezet. Verder wordt er gestreefd naar zoveel als mogelijk identieke regels. Deze zijn eenvoudig opgesteld, zodat ze heldere richtlijnen geven voor de bebouwingmogelijkheden van de gronden en het gebruik van de gronden en gebouwen. In het kader van dienstverlening wordt het daarmee voor iedereen mogelijk om verbeelding en voorschriften ook thuis te raadplegen via het internet.

1.2 Plangebied

Het bestemmingsplan heeft betrekking op het buitengebied van de gemeente Heerhugowaard. Het plangebied ligt binnen de ringvaart van de polder Heerhugowaard en grenst aan de buitenzijde aan het grondgebied van de gemeenten Langedijk, Schagen, Hollands Kroon, Opmeer, Koggenland en Schermer (per 1 januari 2015 gemeente Alkmaar). De binnengrens wordt bepaald door het stedelijk gebied van Heerhugowaard, de dorpskern De Noord en het grondgebied van de gemeenten Schermer (Oterleek) en Langedijk binnen de ringvaart. Voor de dorpskern De Noord dat nu deel uitmaakt van het vigerende bestemmingsplan Buitengebied, wordt een apart bestemmingsplan gemaakt. Het karakter, de schaal en de problematiek van dit gebied maakt dat het niet past in een bestemmingsplan voor het buitengebied. Ook binnen het nu vigerend bestemmingsplan Buitengebied heeft de dorpskern De Noord een eigen verbeelding met regels, conform de opzet die wordt toegepast voor bestemmingsplannen voor het binnenstedelijk gebied. Het plangebied is weergegeven op afbeelding 1

Afbeelding 1 Het plangebied

1.3 Doel

Met de herziening van het bestemmingsplan Buitengebied wordt een actueel juridisch-planologisch kader voor de bestaande activiteiten in het buitengebied opgesteld. Bij deze bestemmingsplanherziening is de planologische situatie in overeenstemming gebracht met het feitelijk gebruik en zijn de reeds verleende vrijstellingen / ontheffingen in het bestemmingsplan opgenomen. Daarnaast wordt rekening gehouden met een aantal voorziene ruimtelijke ontwikkelingen in het plangebied.

Voorts is er sinds de vaststelling van het nu geldende Bestemmingplan Buitengebied een keur aan nieuwe wet- en regelgeving en beleidskaders vastgesteld, die vragen om een vertaling in het bestemmingsplan. Ook de manier waarop naar het buitengebied wordt gekeken is stilaan veranderd. Het buitengebied van Heerhugowaard wordt van oudsher gedomineerd door agrarisch gebruik. In de loop van de jaren is dat geleidelijk aan gewijzigd, maar wel met uiteindelijk een zodanig groot effect dat in mindere mate van een agrarische dominantie gesproken kan worden. De agrarische sector zelf heeft in de loop van de jaren, mede onder invloed van het (Europese) landbouwbeleid, een forse verandering ondergaan. Het aantal agrarische bedrijven is afgenomen, terwijl de bestaande bedrijven steeds groter worden. Het buitengebied heeft, met zijn landschappelijke kwaliteiten en natuur, altijd al een recreatieve rol gespeeld. Door de verstedelijking wordt de relatie tussen *stad* en *land* steeds belangrijker, en hiermee ook de recreatiedruk op het buitengebied. De verstedelijking van de regio is ook voelbaar in het buitengebied.

Tot slot kan geconstateerd worden dat door verschillende oorzaken er ook sprake is van een omvangrijke woonfunctie. Al met al ontstaat een beeld van een druk bezet – in bestemmingsplan termen: bestemd – buitengebied. Een gebied waar niet zo maar nog nieuwe functies aan toegevoegd kunnen worden en waar zorgvuldig gekeken moet worden op welke plek welke functies zouden kunnen groeien en waar dat niet (meer) mogelijk is. De onderscheidenlijke functies vragen om afstemming en vastlegging in een actueel juridisch kader (het bestemmingsplan). Regelmatig zullen we stuiten op functies, die met elkaar conflicteren. Dit vraagt om inzicht in het vraagstuk en het maken van een belangenafweging. De ontwikkelingen in het landelijk gebied, veranderde regelgeving en nieuw (vastgesteld) beleid zijn aanleiding om de huidige set van regelgeving in het Bestemmingsplan Buitengebied tegen het licht te houden.

1.4 Geldende planologische regelingen

Het bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard 2010 vervangt de volgende planologische regelingen:

1. het bestemmingsplan Buitengebied, vastgesteld 23-01-2001, goedgekeurd 21-08-2001 en

- onherroepelijk geworden op 02-04-2003;
2. het bestemmingsplan Buitengebied 1e partiële herziening, vastgesteld 25-05-2004, goedgekeurd 21-12-2004 en onherroepelijk geworden op 09-11-2005;
 3. het bestemmingsplan Buitengebied 2e partiële herziening, vastgesteld 16-02-2010;
 4. Beheersverordening Buitengebied, vastgesteld 28-05-2013;
 5. het bestemmingsplan Landelijk Gebied 1972 voor dat deel van het bestemmingsplan Buitengebied 1e partiële herziening dat door de Raad van State is vernietigd;
 6. het provinciaal inpassingsplan Omval - Kolhorn, vastgesteld 19-02-2010, voor zover het plan betrekking heeft op het grondgebied van de gemeente Heerhugowaard;
 7. het provinciaal inpassingsplan N242 Smuigelweg - Verlaat, vastgesteld 07-12-2009, voor zover het plan betrekking heeft op het grondgebied van de gemeente Heerhugowaard;
 8. het provinciaal inpassingsplan N241 Ronde Langereis, vastgesteld 09-07-2012, voor zover het plan betrekking heeft op het grondgebied van de gemeente Heerhugowaard;
 9. het provinciaal inpassingsplan Westfrisiaweg voor zover het plan betrekking heeft op het grondgebied van de gemeente Heerhugowaard.

Hoofdstuk 2 Huidige situatie

2.1 Ontstaansgeschiedenis

Het gebied dat nu de gemeente Heerhugowaard vormt was omstreeks 800 bedekt met veen. Ontginning van het veen door de mens in combinatie met stormvloeden leidde ertoe dat in de regio vele meren ontstonden, waaronder het meer Heerhugowaard. Rijke kooplieden en notabelen in de gouden eeuw zagen nieuwe beleggingsmogelijkheden in het inpolderen van gebieden in de Kop van Noord - Holland.

De Alkmaarse regenten, met name Nanning van Foreest en Floris van Teylingen, namen het voortouw bij de inpoldering van Heerhugowaard. In 1631 viel de polder Heerhugowaard droog. Waar de droogmakerijen de Beemster en de Schermer goede landbouwgrond opleverde, viel dat in Heerhugowaard erg tegen. De nieuwe polder bleek een armetierig stukje grond te zijn waar niets op wilde groeien. Nog geen veertig jaar later gingen er stemmen op om de hele Waert maar weer onder te laten lopen. Als viswater zou het gebied meer opleveren dan als landbouwgrond. Zo ver is het niet gekomen maar tot circa 1850 leidde de polder een kormmervol bestaan. Na 1850 viel er door de technologische vooruitgang eindelijk iets te verdienen. Tot achttienhonderd waren het vooral de regenten uit Alkmaar en Amsterdam, die de grond in Heerhugowaard bezaten.

In de negentiende eeuw kwam daar verandering in en kwamen de boerderijen met de bijbehorende grond steeds meer in handen van de mensen die er woonden en werkten. De landbouwcrisis van 1875 was de oorzaak van een verandering in de agrarische structuur. Van extensieve landbouw schakelde men over op intensieve tuinbouw, omdat daarvoor veel minder grond nodig was. Dat betekende meer bedrijven. De meeste boeren kochten niet meer grond dan zij zelf konden bewerken. De grond waarvan voorheen één landbouwer leefde, leverde nu inkomsten op voor een veelvoud aan tuinbouwers met hun gezinnen. Rond negentienhonderd was de bevolking dan ook behoorlijk uitgebreid. Voldoende voor de vestiging van een kleine middenstand. Er kwamen bakkers, kruideniers, wagenmakers, manufacturiers én zoals genoemd een kerk. Tot eind jaren twintig bloeide het Heerhugowaardse ondernemersleven. De economische crisis van de jaren dertig en direct daarna de Tweede Wereldoorlog brachten echter minder goede tijden. Pas na de oorlog bloeide Heerhugowaard economisch weer op. De ruilverkaveling van eind jaren zestig en de komst van het kassengebied Alton veranderde het landschap. Door de aanleg van fietspaden verdwenen de karakteristieke sloten aan weerszijden van de Middenweg Veel boerderijen, ook in Heerhugowaard-De Noord, werden gesloopt en vervangen door gewone huizen.

Na de oorlog was er veel vraag naar grond voor woningbouw. In Nederland heerste grote woningnood. De eerste bouw golf vond voornamelijk in de grote steden plaats. De tweede bouw golf voltrok zich rond de zogenaamde groeikernen. In Noord - Holland waren dat Alkmaar, Hoorn en Purmerend. De taakstelling die deze groeikernen niet konden verwezenlijken werd in Heerhugowaard gerealiseerd. De economisch weinig aantrekkelijke polder was daarvoor uitermate geschikt. In 1986 is de gemeente aangewezen als Vinex locatie. In het kader van die aanwijzing is de woonwijk Stad van de Zon gerealiseerd. De gemeente Heerhugowaard telt nu circa 53.000 inwoners.

2.2 Bestaande situatie

2.2.1 Ruimtelijke structuur

2.2.1.1 Inleiding

Het bestemmingsplan Buitengebied heeft betrekking op het grondgebied van de gemeente Heerhugowaard minus het bestaan bebouwd gebied. Het gebied is in te delen in vijf verschillende deelgebieden die allen een eigen karakteristiek hebben. Deze deelgebieden zijn: 1 de Smuigelpolder, 2 het glastuinbouwconcentratiegebied Alton I en II, 3 het open Middengebied (gebied tussen Middenweg, Veenhuizerweg, Molenweg en Verlaat), 4 de Veenhuizerpolder en 5 Zuid -Oost (het gebied rond de Rustenburgerweg en ten zuiden van de Jan Glijnisweg. De ruimtelijke structuur van de deelgebied wordt voornamelijk bepaald door het landschap en de barrières tussen onderscheidenlijke gebieden.

2.2.1.2 Smuigelpolder

De oorspronkelijke kavelstructuur is kleinschalig, deels ontstaan door veenontginningen, en wisselend van richting. De Laanderweg en het Verlaat zijn van oorsprong de ontginningsassen die een verbinding vormen tussen Nieuwe Niedorp en Noord-Scharwoude. Het landschappelijke gevolg van deze oost-west verbinding is dat het bovenliggende gebied fysiek wordt afgesneden van het middengebied. Daarnaast zijn er in het gebied een aantal barrières als de N242, de N241, de spoorlijn naar Den Helder en het nieuw te realiseren knooppunt bij het Verlaat en het kanaal Alkmaar-Kolhorn. De barrièrewerking van vooral de N242 is groot omdat deze provinciale weg zich onttrekt aan het schaalniveau van het gebied.

Het huidige grondgebruik is grotendeels agrarisch maar er is ook sprake van bedrijvigheid, woonfuncties en infrastructuur. Het bestemmingsplan laat een wisselend beeld zien van agrarisch gebied, woonfuncties, bedrijvigheid, verkeersfuncties en een enkel agrarisch bedrijfsperceel. Dit alles in een door infrastructuur sterk opgedeeld gebied.

Het landschap is sterk versnipperd waardoor eenheid ontbreekt. Aan de zijde van het kanaal, een belangrijke drager van de ecologische hoofdstructuur, bevinden zich de grootste kwaliteiten. In de huidige situatie is sprake van landschappelijke dissonanten die de potentiële landschappelijke kwaliteit van het gebied negatief beïnvloeden. Het terrein van de voormalige autosloperij met een willekeurige singel van populieren is er één van. Door diverse functies en inrichting maakt het een versnipperde indruk. Dit wordt versterkt door de aanwezige barrières.

Belangrijke cultuurhistorische waarden in de Smuigelpolder zijn de oorspronkelijke druiplanden de Visker, (een deel van) de Bercxwerck, de polder Amerswiel en de bijbehorende molengang en de dijkenstructuur.

2.2.1.3 Het Altongebied

Het Altongebied ligt in het noordwestelijke deel van de polder en is bestemd voor concentratie van glastuinbouwbedrijven. In de huidige situatie is nog enige ruimte beschikbaar voor de realisatie van glas. Deze ruimte is nu in agrarisch gebruik, zoals in de randzones met een agrarische bestemming.

Vóór de drooglegging bestond een deel van het gebied uit veengronden die ontgonnen werden vanuit Noord- en Zuid-Scharwoude. De oorspronkelijke structuur van het landschap – en dan vooral die van de voormalige druiplanden – is in dit deelgebied niet meer herkenbaar aanwezig. Deze zijn tijdens herverkaveling in de jaren zestig van de vorige eeuw verdwenen. Het gebied is ingericht voor glastuinbouw. Daarbij is, om de overgang te verzachten, afstand gehouden tussen glas en de omliggende wegen- en bewoningsstructuren. Deze randen hebben een agrarische bestemming en staan vanwege de kleinschaligheid in combinatie met de vele woonfuncties in de lintbebouwing onder druk.

Voor de passant maakt het gebied op sommige plekken een rommelige indruk doordat weinig aandacht is besteed aan de bebouwing/installaties in relatie tot de openbare weg. Landschappelijk vormt het gebied geen duidelijk begrensde eenheid en is van weinig waarde.

Van de oorspronkelijke inrichting van zowel de Noord- als Zuidscharwouderpolder de Pannekeetpolder is weinig over. Resterende cultuurhistorische elementen zijn de Hasselaarsweg, het spoordijkje, het Klein Schoutenbos, het afwateringskanaal ten noorden van de Hasselaarsweg, enkele kleinere afwateringssloten en de molengang ten noorden van de Hasselaarsweg. Voor het gebied loopt een herstructureringsproject, gericht herinrichting van het gebied

2.2.1.4 Het Open midden

Dit deelgebied ligt boven de spoorlijn richting Hoorn en vormt feitelijk het hart van het huidige agrarisch buitengebied. Het wordt begrensd door de Middenweg, de Groenedijk, de ringdijk en het Verlaat. In de huidige situatie zou landschappelijk gezien ook het gebied tussen de Middenweg en de spoorlijn richting Den Helder aan dit deelgebied kunnen worden toegerekend. Echter, met de ontwikkeling van bedrijventerrein De Vaandel zal de Middenweg aan de rand van het agrarisch middengebied komen te liggen.

In het gebied bevinden zich een aantal voormalige druiplanden, maar die zijn niet of nauwelijks herkenbaar in het landschap aanwezig. Het is een tamelijk open landschap met langgerekte noord-zuid gerichte open ruimten. De Veenhuizerweg en de Middenweg (zolang De Vaandel nog niet is ontwikkeld) vormen de centrale assen met enkele dwarsverbindingen: een ladderstructuur. De verkavelingrichting is loodrecht op de Middenweg en de Veenhuizerweg. De landschappelijke openheid is vooral noord-zuid gericht.

Bebouwing is geconcentreerd in de linten van de Middenweg en de Veenhuizerweg. Verspreid in het gebied zijn, langs de dwarswegen, enkele agrarische bedrijven gevestigd. Bomen zijn er, met uitzondering van erfbeplantingen en in de linten, nauwelijks aan te treffen. De verkaveling is regelmatig, blok- tot strookvormig. In het oostelijke deel, achter de Veenhuizerweg, langs de rand van de Veenhuizerpolder ligt een strook grond met de bestemming "Agrarisch met cultuurhistorische waarden. Deze zone heeft een bijzonder verkavelingspatroon en vormt een buffer tussen het grootschalige landschap van het open middengebied en de voormalige begrenzing van de cultuurhistorisch waardevolle Veenhuizerpolder. De Molenweg, de Donkereweg en de Harlingerstraat doorsnijden het open middengebied van oost naar west en verbinden de Middenweg met de Veenhuizerweg. De

wegbeplantingen langs deze dwarswegen vormen een belemmering in de landschappelijke beleving.

Het gebied is vooral in gebruik voor akkerbouw, vollegrondsgroententeelt en veeteelt. Verspreid zijn er nog een aantal kassen in het gebied aanwezig. Vooral in de linten bevindt zich een aanzienlijk aantal woonbestemmingen. Als gevolg hiervan komt oneigenlijk gebruik van agrarische gronden als tuin regelmatig voor. Hierdoor ontstaan rafelranden achter de lintstructuren dat vanuit landschappelijk oogpunt niet gewenst is. Druk op het gebied is merkbaar door een combinatie van factoren zoals: de aanleg van de Westfriisaweg en de schaalvergroting in de agrarische sector.

In het open middengebied liggen nog verschillende druiplanden, de Veenhuizeronderpolder, de Groenedijk (zone) en de molengangen bij de Molenweg.

2.2.1.5 Veenhuizerpolder

De Veenhuizerpolder wordt aan de westzijde begrensd door de Groenedijk en aan de oostzijde door de ringdijk en de ringvaart. De Veenhuizerpolder is een voormalig druipland met een geschiedenis die veel verder teruggaat dan die van de polder waar het onderdeel van uitmaakt. Het is een zeer karakteristiek deel van Heerhugowaard omdat het huidige landschappelijke beeld al eeuwenlang vrijwel ongewijzigd is.

De Veenhuizerpolder heeft een zeer typerend relatief open landschap dat gedomineerd wordt door weilanden, kavelsloten, bochtige wegen met daaraan boerenerven omgeven door groensingels. De verkaveling is overwegend onregelmatig wat het gebied een heel eigen karakter geeft. Bebouwing is beperkt aanwezig en ligt verspreid (als agrarisch bebouwd cluster) langs de weg of tegen de dijk. Het weidelandschap heeft een open karakter en bomen zijn er, met uitzondering van erfbeplantingen en langs de wegen nauwelijks aan te treffen.

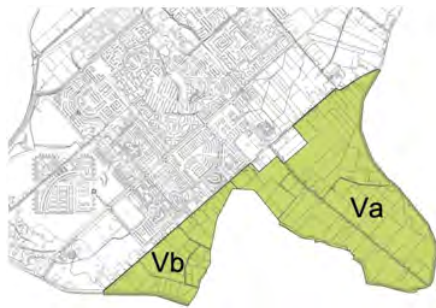
Centraal ligt het gehucht Veenhuizen. De van oost naar west lopende, bochtige Kerkweg is verreweg de oudste weg in het gebied. Het karakter van het huidige verharde en bewoonde zuidelijke deel van de Groenedijk is van latere datum en markeert de grens van het gebied. Het noordelijke deel van de dijk is minder prominent in het landschap aanwezig maar wel van belang als cultuurhistorisch object. De Veenhuizerpolder kent ook de nodige natuurwaarden en is een belangrijk leefgebied voor weidevogels. In

de structuurvisie van de provincie is het gebied als weidevogelleefgebied aangewezen. Doordat, in tegenstelling tot de rest van de polder, het veenpakket hier nog aanwezig is, is de grond minder geschikt voor akkerbouw maar vooral voor veeteelt. Naast agrarische bestemmingen kent het gebied een relatief groot aantal woonbestemmingen, vooral aan de Kerkweg. Dit gebied is ouder dan de polder Heerhugowaard en cultuurhistorisch van waarde.

Binnen de hoofdstructuur van de Veenhuizerpolder komen belangrijke cultuurhistorische elementen, zoals (de restanten van) de Groenedijk, de Veenhuizerkade, de Zuiderkruistocht (voor afwatering) en de Veenhuizermolen voor bescherming in aanmerking. Als cultuurhistorisch waarde moet ook de doorgaande Kerkweg voor ontsluiting en als ontginningsas met karakteristieke bebouwing worden genoemd.

2.2.1.6 Zuid Oost

Dit deelgebied ligt oostelijk van de Jan Glijnisweg, dat als historisch lint de begrenzing vormt van het stedelijke gebied van Heerhugowaard. Het gebied valt uiteen in twee delen: de lob rondom de Rustenburgerweg, op de kaart aangeduid als Va, en het gebied tussen de Jan Glijnisweg en Oterleek, aangeduid als Vb.

Het driupland Oterleek, dat niet tot de gemeente behoort, is als voormalig eiland na de drooglegging binnen de grenzen van de polder komen te liggen. Oterleek heeft een grote cultuurhistorische waarde en kenmerkt zich door een zeer karakteristieke ligging van het dorpslint en onregelmatige verkaveling met een oorspronkelijk patroon. Langs de Oostdijk bevinden zich nog een aantal kleinere driuplanden die eveneens onderdeel van de polder zijn geworden. In de beleving van het landschap speelt Oterleek een belangrijke rol omdat de invloed in het omliggende landschap merkbaar is.

Aan de westkant van Oterleek liggen binnen de grenzen van de gemeente Heerhugowaard gronden die onderdeel uitmaken van het voormalige eiland. Dat is te zien in de verkavelingstructuur die aansluit op Oterleek en dichter naar de Jan Glijnisweg overgaat in de rationele verkaveling van de polder Heerhugowaard. Te midden hiervan ligt nog een oud kerkpad dat vanaf de Jan Glijnisweg via de Groeneweg naar Oterleek loopt. Opmerkelijk is dat delen van de hier gelegen gronden in eigendom zijn van de protestantse gemeenten in Oterleek en Amsterdam. De landschappelijke structuur wijkt nauwelijks af van de oorsprong ten tijde van de drooglegging. Het is een helder begreemd gebied met een relatief open karakter. De randen van het gebied zijn goed waar te nemen in de vorm van het dorpslint Oterleek, de Jan Glijnisweg en de Huygendijk. Het gebied heeft een microreliëf dat in eerdere stukken wel het 'kadetjesland' is genoemd; opbollend land tussen een patroon van kavelslootjes. Het weidelandschap heeft een open karakter en bomen zijn er, met uitzondering van erfbeplantingen en in de linten, nauwelijks aan te treffen.

Het gebied Rustenburg kent, met uitzondering van de driuplanden, een veel rationelere structuur. Aan de zuidzijde van het gebied, op de grens met Oterleek, ligt de Molendijk, een belangrijk cultuurhistorisch object en een recreatieve route. Opvallend voor het gebied Rustenburg is de afwijkende verkavelingsrichting, loodrecht op de centraal gelegen Rustenburgerweg. De bebouwing is geconcentreerd in het lint. Het weidelandschap heeft een relatief open karakter en bomen zijn er, met uitzondering van erfbeplantingen en in de linten, nauwelijks aan te treffen. De Molendijk is een belangrijk

cultuurhistorisch object. De gronden in deze gebieden zijn vooral in gebruik als grasland.

Ten noordoosten van 't Kruis ligt een kassengebied, daarnaast is er een aantal verspreid liggende glasopstanden te vinden. In relatie tot het stedelijke gebied van Heerhugowaard is het open landschap ten oosten van de Jan Glijnisweg van grote betekenis. Daarom willen we de grens stad – land zo goed mogelijk bewaken. In Zuid -Oost liggen nog verschillende druiplanden, de Molendijk, de Huygendijk, de Oostdijk, het Oterlekerbos, en waterlopen met cultuurhistorische waarde.

2.3 Functionele situatie

2.3.1 Inleiding

De ruimtelijke structuur ziet voornamelijk op de geografische- en de cultuurhistorische aspecten van de deelgebieden. Bij de functionele situatie wordt gekeken naar hoe de onderscheidenlijke deelgebieden worden gebruikt.

2.3.2 De Smuigelpolder

In het gebied liggen nog vijf agrarische bouwMakken, waarvan er één in gebruik is voor een viskwekerij. Het is niet aannemelijk dat de overige vier agrarische bouwMakken (los van de grond) nog voor de uitoefening van een agrarisch bedrijf worden gebruikt. In het gebied bevindt zich één kleinschalig glastuinbouwbedrijf. Niet-agrarische bedrijven die zich in het gebied hebben gevestigd zijn een bedrijf voor verkoop en onderhoud van kleine landbouwwerktuigen (hoofdzakelijk grasmaaiers), een uitvaartonderneming met een dierenbegraafplaats, een groothandel in meubelen en een houtconserveringsbedrijf. Het gebied wordt hoofdzakelijk gebruikt voor landbouw en op hobbymatig niveau voor veeteelt. Gelet op de versnipperde verkaveling van het gebied en afwezigheid van agrarische bedrijven zal de economische bijdrage aan de agrarische productie bescheiden zijn.

2.3.3 Het Alton gebied

Het gebruik van het gebied wordt hoofdzakelijk bepaald door glastuinbouw. In Alton II zijn naast glastuinbouwbedrijven nog een kippenmesterij en een stallingsbedrijf voor caravans actief. De nog niet voor glastuinbouw in gebruik genomen gronden worden gebruikt voor landbouw. De schaalvergroting in de glastuinbouw maakt herstructurering van het gebied noodzakelijk. .

2.3.4 Het Open middengebied

Het Open middengebied is hoofdzakelijk in gebruik voor landbouw. In het gebied liggen volgens het nu geldende bestemmingsplan Buitengebied nog 61 agrarische bouwMakken. Dat betekent niet dat er nog 61 agrarische bedrijven actief zijn. Ook hier heeft de schaalvergroting zijn tol geëist. Vier bouwMakken zijn bestemd voor intensieve veehouderij en 10 voor glastuinbouw. De overige bouwMakken zijn bestemd voor vollegroundsteeltbedrijven. Van de 10 glastuinbouwbedrijven zijn zeker drie beëindigd. De toekomst voor de glastuinbouwbedrijven in dit deel van Heerhugowaard is erg onzeker, omdat het beleid met betrekking tot het verspreid liggend glas verdere uitbreiding van deze bedrijven niet toestaat en deze bedrijven niet mee kunnen komen met de economische ontwikkeling.

Niet-agrarische bedrijvigheid in het gebied beperkt zich tot wat stille opslag in vrijgekomen agrarische bedrijfsgebouwen.

Voor de aanleg van de Westfriisiaweg heeft de provincie een inpassingsplan opgesteld, dat in dit bestemmingsplan wordt opgenomen. De Westfriisiaweg doorsnijdt het landelijk gebied. Het gebied tussen de Westfriisiaweg en de stedelijke kern zal op termijn zijn agrarische functie verliezen en bij het bestaand bebouwd gebied worden getrokken. In het gebied liggen een volkstuintencomplex en een begraafplaats. Voor de uitbreiding van de begraafplaats en de bouw van het crematorium is in een apart bestemmingsplan gemaakt, dat nu onderdeel uitmaakt van het bestemmingsplan Buitengebied.

2.3.5 Veenhuizerpolder

In de Veenhuizerpolder zijn 14 agrarische bedrijven actief. De polder is hoofdzakelijk in gebruik voor veeteelt. Het gebied wordt van tijd tot tijd nog gebruikt voor de reizende bollenkraam. Naast veeteelt zijn er weinig andere economische activiteiten. In het gebied is nog een hovenier gevestigd.

2.3.6 Zuid - Oost

In dit gebied is er een trend zichtbaar dat het aantal agrarische bedrijven afneemt en stedelijk gerelateerde functies steeds meer hun intrede doen. Desondanks is het gebied nog steeds belangrijk voor landbouw en er zijn nog steeds enkele glastuinders in het gebied aanwezig. Het gebied Vb, tussen de Jan Glijnisweg en Oterleek, is vanwege de relatief beperkte omvang en de kavelstructuur minder interessant voor landbouw. Het gebied is hoofdzakelijk in gebruik voor glastuinbouw en veeteelt. Van de 18 glastuinbouwbedrijven zijn er drie beëindigd. Een aantal tuinders verhuurt de kassen aan derden voor glastuinbouw en is niet meer als zelfstandig tuinder actief. Twee bedrijven zullen gebruik maken van de ruimte voor ruimte regeling en verdwijnen. Glastuinbouw is in het gebied, ondanks de crisis, nog steeds nadrukkelijk aanwezig. In het gebied zijn twee veeteeltbedrijven gevestigd, waarvan er één is beëindigd. De infrastructuur van het bedrijf is echter nog geheel in tact, zodat het in principe weer in bedrijf kan worden genomen. Één agrarisch bedrijf is omgevormd tot een kunstfarm en zal als zodanig worden bestemd. Niet-agrarische bedrijven in het gebied zijn twee manages, een timmerfabriek, een agrarisch hulp- en handelsbedrijf, een loonwerkersbedrijf en een betonijzerlechterij. Voorts wordt een deel van de vrijgekomen agrarische bedrijfsgebouwen gebruikt voor stille opslag.

Hoofdstuk 3 Beleidskaders

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk zijn de belangrijkste beleidsdocumenten op rijks-, provinciaal-, regionaal- en lokaal niveau samengevat, voor zover deze documenten relevant beleid en/of besluiten omvatten ten aanzien van dit bestemmingsplan. Naast de hier onder besproken documenten zijn er nog een aantal beleidsstukken waarmee bij de opstelling van het bestemmingsplan rekening is gehouden. Samenvattingen van deze stukken kunt u lezen op de gemeentelijke website: www.heerhugowaard.nl. Ook kunt u via deze site de meeste beleidsstukken downloaden.

3.2 Gemeentelijk beleid

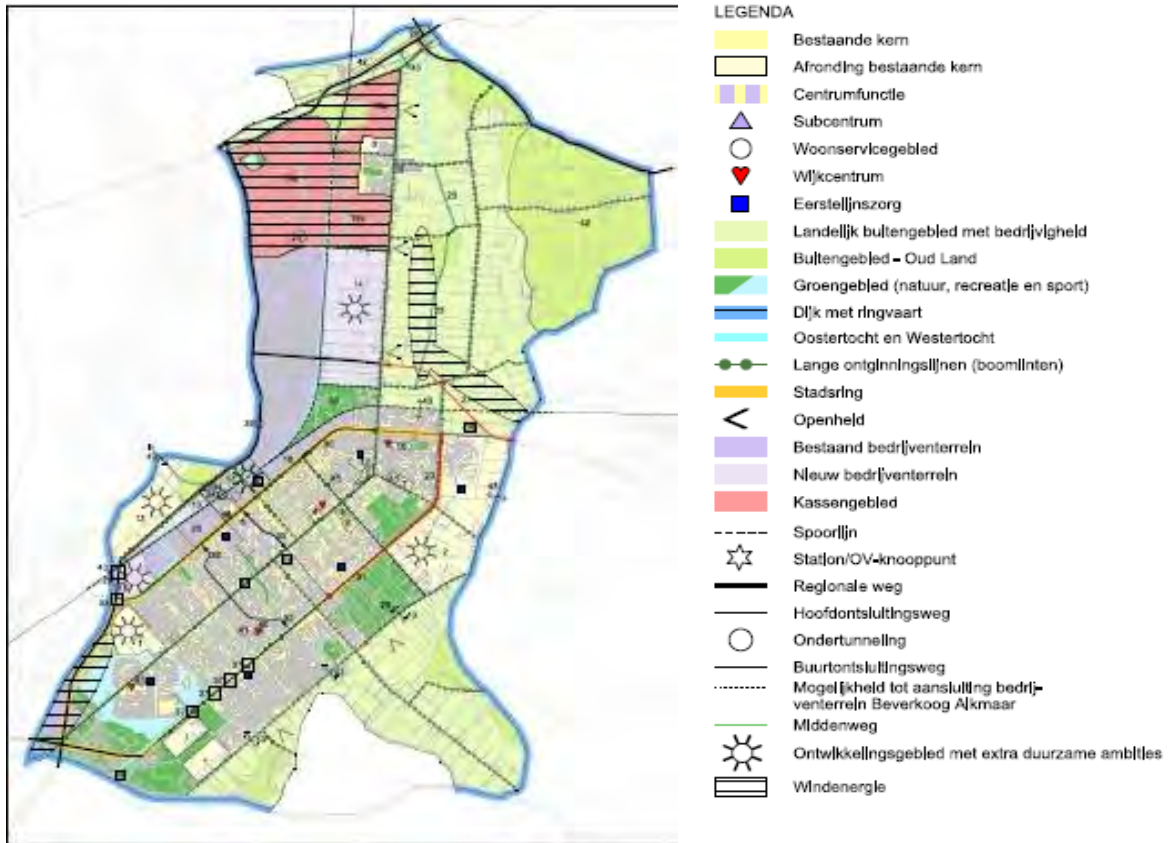
3.2.1 Structuurvisie Heerhugowaard 2020

De nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro) die op 1 juli 2008 van kracht is geworden, verplicht tot het vaststellen van een structuurvisie. De gemeenteraad heeft op 13 september 2011 de Structuurvisie Heerhugowaard 2020, met uitgangspunten en richtlijnen voor de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente voor de komende 10 jaar, vastgesteld. Deze structuurvisie geeft een brede visie op de toekomst van de gemeente en vormt het kader voor alle ruimtelijke ontwikkelingen. De structuurvisie geeft richting aan zowel de wijze waarop delen van het gemeentelijk grondgebied worden ontwikkeld, als aan de eisen die daaraan worden gesteld. In de structuurvisie komen de ambities van de verschillende beleidsterreinen samen. De doelen en wensen worden vervolgens vertaald in een uitvoeringsprogramma. De nieuwe structuurvisie is een actualisering van het Structuurbeeld Heerhugowaard 2005-2015. Het structuurbeeld is vastgesteld in 2004 als ruimtelijke vertaling van de stadsvisie Heerhugowaard, Stad van Kansen, die in 2001 en 2002 in samenspraak met inwoners, belangenorganisaties en ondernemers tot stand is gekomen.

In het structuurbeeld zijn de volgende kansen voor Heerhugowaard uitgewerkt:

- het completeren van de gemeente; afmaken waar we mee begonnen zijn.
- het creëren van samenhang en eenheid in de gemeente.
- het bieden van een thuisbasis in plaats van een uitvalsbasis, met de bijbehorende voorzieningen en vertier (een eigen identiteit).
- het verenigen van dorpse waarden (groen, ruimte, kleinschaligheid, veiligheid en geborgenheid) en stadse waarden (Stadshart, zorgvoorzieningen en vertier).
- het landelijk gebied landelijk en open houden.
- verdere regionalisering zonder daarbij het karakter als individuele gemeente te verliezen.

Deze kansen zijn in het structuurbeeld vertaald naar acties en projecten. Anno 2011 zijn al veel van deze acties uitgevoerd. Heerhugowaard heeft aantrekkelijke woonmilieus, een goed werkklimaat, een Stadshart in ontwikkeling en veel ruimte, water en groen. Hoewel de thema's uit de stadsvisie nog steeds actueel zijn, is het structuurbeeld aan een actualisatie toe. Heerhugowaard is de afgelopen jaren mede in het kader van het VINEX-beleid sterk gegroeid. Naar verwachting zal het inwoneraantal groeien tot 57.000 in 2020. Heerhugowaard gaat een nieuwe fase in. Het groeitempo neemt af. De bevolking is kinderrijk en de leeftijdsgroep tussen de 30 en 40 jaar is groot. Het aantal ouderen groeit de komende jaren fors, waarmee Heerhugowaard sterker vergrijsd dan gemiddeld in Nederland. Dit heeft zijn weerslag op het woningbouwprogramma en de voorzieningestructuur van Heerhugowaard.

Kaart Structuurvisie Heerhugowaard 2020

3.2.2 Beleidsnota Wonen in Heerhugowaard 2007-2015

In de beleidsnota Wonen is het woonbeleid van de gemeente Heerhugowaard geformuleerd voor de periode van 2007 tot 2015. Het is een nadere invulling van de regionale kaders die zijn vastgelegd in de Regionale Woonvisie Noord-Kennemerland 2005-2015. De speerpunten van beleid hebben betrekking op:

- het terugdringen van de lange wachttijden van woningzoekenden op de sociale huurmarkt;
- het waar mogelijk benutten van binnenstedelijke herontwikkelingslocaties om de diversiteit in het woningaanbod te vergroten;
- het op peil houden van de kernvoorraad sociale huurwoningen en het realiseren van goedkope koopwoningen;
- het zoveel mogelijk verkopen van goedkope koopwoningen onder voorwaarden (maatschappelijk gebonden eigendom, bijvoorbeeld Koop Garant en Kanswoning);
- het hanteren van de Woon Kwaliteit Wijzer door de Heerhugowaardse Woon Advies Commissie en de Adviesgroep Ouderenhuisvesting Heerhugowaard (AOH) bij de beoordeling van plannen voor nieuwe woningen;
- de aandacht en acties gericht op het waarborgen van voldoende passende huisvesting en nieuwe woonvormen voor kwetsbare burgers;
- het zoveel mogelijk honoreren van de vraag naar kavels voor eigenbouw en het bieden van kennisondersteuning aan eigenbouwers.

3.2.3 Woningbehoefte onderzoek 2005-2015

De eigen woningbehoefte is de komende jaren nog omvangrijk. Deze woningvraag wordt vooral veroorzaakt door starters (daling gemiddelde woningbezetting) en senioren die een beter passende woning zoeken. Verder ontstaat een toenemende behoefte door de in gang gezette deconcentratie vanuit de zorginstellingen en de wens de wachtlijsten in de bijzondere zorg terug te dringen. In het collegeprogramma is de basisbehoefte geraamd op tenminste 250 woningen per jaar exclusief de aanvullende woningvraag door de zorgsector (deconcentratie en terugdringen wachtlijsten) RIGO Research en Advies BV heeft onderzoek verricht naar de woningbehoefte in Heerhugowaard (mei 2003). Dit onderzoek laat zien dat er tot 2030 minimaal 1.850 woningen gebouwd dienen te worden om de eigen woningbehoefte op te kunnen vangen. Uitgangspunten hierbij zijn een migratiesaldo in de regio van 0 en de bouw van voldoende woningen in de regio. De maximale woningbehoefte tot 2030 bedraagt 5.150 woningen. Mede op basis van de resultaten van het uitgevoerde woningbehoefteonderzoek kan worden geconcludeerd dat de komende jaren (vanaf 2007) een gemiddelde bouwproductie noodzakelijk is voor de eigen woningbehoefte van tenminste 310 woningen per jaar inclusief een 60-tal woningen ten behoeve van de deconcentratie. Het woningbehoefteonderzoek geeft een duidelijk signaal dat het verstandig is, gelet op de enorme demografische verschuiving, na de voltooiing van de VINEX-taak, al voor te sorteren op de vergrijzingsgolf van na 2015 alsmede op de grote toename van het aantal een- en tweepersoonshuishoudens:

Tot 2007 zijn er in Heerhugowaard nog een aanzienlijk aantal woningen gebouwd, waardoor een instroom van huishoudens van overwegend 25 tot 45 jarigen was verzekerd. Dit is de belangrijkste doelgroep voor nieuwbouwwoningen op VINEX-locaties. Vanaf 2007 wordt met de nieuwbouw ingespeeld op de demografische ontwikkelingen in Heerhugowaard en de bijbehorende woningbehoefte. In de periode 2007 tot 2015 neemt vooral de leeftijdsgroep van 45 jaar en ouder nog in omvang toe. Dit houdt in dat de komende jaren een aanzienlijke kwaliteitsvraag kan worden verwacht van doorstromers. De vraag naar starterswoningen zal daarentegen nauwelijks toenemen, omdat het aantal starters na 2006 ongeveer gelijk blijft. Na 2015 neemt de vergrijzing, die al voor die tijd op gang is gekomen, aanzienlijk toe. De toename in het aantal huishoudens doet zich bijna alleen voor onder huishoudens van 65 jaar en ouder en dan ook nog voor een belangrijk deel onder de 75-plussers. In deze groep neemt de behoefte aan zorg en daarop aangepaste woningen toe. Ook is voor deze groep de bereikbaarheid van voorzieningen belangrijk.

Gelet op het bovenstaande is het verstandig te gaan bouwen voor de groep van 45 tot 65 jarigen, oftewel de ouderen van de toekomst. Deze groep neemt in deze periode nog in omvang toe en is meer geneigd tot verhuizen dan de ouderen van nu. Door tegemoet te komen aan hun vraag naar luxe eengezinswoningen en ervoor te zorgen dat deze woningen levensloopbestendig zijn, wordt een deel van de toekomstige vraag naar ouderenwoningen na 2006 al afgevangen. De woningen moeten de mogelijkheid bieden om op de begane grond een slaapkamer en badkamer te realiseren. Gelet op het voorgestane sociaalduurzame wijkbeleid van de gemeente Heerhugowaard zal er sprake moeten zijn van een gevarieerd woningaanbod (diversiteit in woningtypologieën en bijbehorende "prijskaartjes") zodat eveneens een gevarieerde wijkpopulatie ontstaat. De gemeente streeft er naar in de periode vanaf 2007 maximaal in te zetten op capaciteitsuitbreiding binnen het bestaande stedelijke gebied. Echter, gelet op de mogelijke capaciteit van bestaande locaties, is een nieuwe woningbouwlocatie noodzakelijk.

3.2.4 Groenstructuurvisie Heerhugowaard

Voor de groenstructuur van Heerhugowaard is een visie opgesteld die door de gemeenteraad op 23 maart 2010 is vastgesteld. Deze visie is opgenomen in het bestuurlijk traject Structuurvisie 2010 – 2020. De groenstructuurvisie is een leidraad voor de sociale, ruimtelijke en stedenbouwkundige ontwikkeling van de gemeente waar groene ruimten in het geding zijn. De groenstructuur visie bestaat uit vijf deelvisies te weten:

1. de historische structuur

door de aanwezigheid van uniforme boomlinten op ontginningsassen en verbindingswegen wordt de historische structuur van de droogmakerij zichtbaar gemaakt;

2. Contrast

het contrast tussen polderlandschap en stedelijk gebied is zichtbaar doordat er zichtlijnen naar het

polderlandschap zijn die een doorkijk bieden naar de open ruimte. Daarnaast hebben de belangrijkste entrees van de stad een verhoogde sierwaarde.

3. Natuurwaarde

de groeninrichting heeft een zo groot als mogelijke natuurwaarde door het zoveel als mogelijk toepassen van ecologisch groenbeheer en door het verbinden van gebieden met een hoge ecologische waarde of potentie.

4. Recreatiewaarde

de groengebieden met een recreatieve (neven)functie hebben recreatiewaarde doordat de groeninrichting is aangepast aan de recreatieve behoeften van de diverse gebruikers met de nadruk op bruikbaarheid, reinheid en veiligheid.

5. Duurzame inrichting in drie klassen

de groeninrichting heeft een zo groot als mogelijke mate van duurzaamheid, waarbij de gemeente is opgedeeld in drie zones die elk de mate waarmee dit wordt nagestreefd weerspiegelen.

De groenstructuurvisie bouwt voort op het groenstructuurplan van 1999. De 8 speerpunten van het structuurplan uit 1999 zijn gebruikt voor de 5 visies die nu in de nieuwe Groenstructuurvisie zijn opgenomen. Deze visies dienen weer als uitgangspunt voor het Groenbeleidsplan 2010 – 2015 en het Groenbeheerplan 2010 – 2015. Met betrekking tot het groen in de woonwijken wordt opgemerkt dat op sommige plaatsen de inrichting gedateerd en inmiddels wat versleten is, waardoor de karakteristiek van de woonwijk niet overal meer optimaal herkenbaar is. Daarbij zijn in veel wijken beplantingssoorten aangebracht die in het buitengebied beter tot hun recht komen en daardoor minder goed aansluiten bij het huidige stedelijke karakter van Heerhugowaard. Per wijk zal de groenkwaliteit moeten worden onderzocht en in overeenstemming worden gebracht met de ruimtelijke, stedenbouwkundige- en architectonische karakteristiek van de wijk. Het groen in de wijken zal daarbij in structurerende zin ondergeschikt worden gemaakt aan de beplanting die de orthogonale structuur zal begeleiden.

3.2.5 Hoofdwegenstructuur Heerhugowaard Herzien

De visie die ten grondslag ligt aan het ontwerp van de hoofdwegenstructuur van Heerhugowaard bestaat uit vier componenten:

- Streven naar een rationeel verkeerssysteem;
- Heldere keuze waar wel autoverkeer en waar niet;
- Duurzaam veilig;
- Langzaam rijden gaat sneller.

Het Hoofdwegenstructuurplan gaat uit van een bundeling van het verkeer op een beperkt aantal verkeersaders. Dit leidt tot het volgende casco van hoofdwegen:

- Gebiedsontsluitingsweg cat. I (Oosttangent en Westtangent);
- Gebiedsontsluitingsweg cat. II (Vondellaan/Beukenlaan, Zuidtangent en Smaragd);
- Erftoegangsweg cat. I (Middenweg);
- Erftoegangsweg cat. II (verblijfsgebieden);
- Voetgangersgebied/langzaam verkeersgebied (stadshart).

Om het casco van hoofdwegen te voltooien is het nodig om de Oosttangent door te trekken. Een voltooide Oosttangent voorkomt sluipverkeer door verblijfsgebieden en biedt de mogelijkheid om de Middenweg autoluw te kunnen maken. De voltooiing van de Oosttangent is ook belangrijk voor het afmaken van de stad. De werkzaamheden voor de aanleg van de Oosttangent zijn inmiddels gestart.

Voor het structuurbeeld betekent het afmaken van de stad dat: verkeer is niet volgend, maar wordt sturend benaderd, rood voor zwart, verstedelijking van een aantal verkeersaders, het combineren van het stadse en het dorpse waarden, het bieden van een menselijke woonomgeving en een aantal consequenties voor het openbaar vervoer.

3.2.6 Waterplan Heerhugowaard 2006 - 2015

De gemeenschappelijke visie van de gemeente Heerhugowaard en het Hoogheemraadschap staat beschreven in het "Waterplan Heerhugowaard 2006 – 2015". Door de integrale aanpak worden het water (kwalitatief en kwantitatief), wonen, werken, recreatie en de natuur in hun onderlinge relaties in het waterplan in beeld gebracht, met een bijbehorende aanpak en invulling in de vorm van streefbeelden. Belangrijk in het streefbeeld voor het stedelijk gebied is de beleving van water. Niet alleen water als zichtbaar element, maar ook de beleving van water door erop of eraan te recreëren. Hiertoe worden mogelijkheden gecreëerd door het opheffen van barrières. De waterkwaliteit in dit streefbeeld voldoet aan de eisen voor een gezond watersysteem en daarmee aan de eisen die recreatie op en aan het water stelt.

3.2.7 De nota naar buiten

Met de nota Naar Buiten! heeft de gemeente Heerhugowaard gekozen voor het stimuleren van extensieve vormen van recreatie in het buitengebied. Met het vaststellen van dit plan heeft de gemeenteraad een nieuwe koers ingeslagen om invulling te geven aan de recreatieve tekorten binnen de gemeente. Het accent lag tot dan toe op capaciteitsvergroting door het aanleggen van grootschalige groengebieden. Met het vaststellen van de nota Naar Buiten! is tegelijk besloten om geen nieuw recreatiegebied bij de Molenweg aan te leggen en de koers te verleggen naar het vergroten van diversiteit en kwaliteit van het aanbod. Het gemeentelijk recreatie beleid heeft als uitgangspunt dat recreatie dicht bij huis plaats moet kunnen vinden. Het buitengebied van Heerhugowaard zou meer dan nu beleving en attracties moeten bieden voor recreanten. Daarnaast is het van belang dat van de bereikbaarheid van het landelijk gebied verbeterd wordt voor die recreant. Een nevendoelestelling is het bieden van mogelijkheden aan agrarische ondernemers voor het toepassen van multifunctionele landbouw.

Onder recreatie verstaat men alle vormen van vrijetijdsbesteding, alle activiteiten die kunnen worden gedaan naast de dagelijkse verplichtingen als werken, huishouden, financiën en zorg voor anderen. Recreëren doet men voor ontspanning en vermaak. Het woord op zich, 're-creatie' duidt op vernieuwing, verfrissing; de bedoeling van recreëren is het opladen van de persoonlijke actieradius, het vernieuwen van de energie, het verzetten van de zinnen en het ontladen van opgelopen spanning. Vrije tijd beslaat niet alleen een kwart van het leven, maar is de afgelopen decennia ook een steeds belangrijker aspect van de leefsituatie geworden. De recreant is de laatste decennia veel kritischer en veeleisender geworden. Ook de recreatievraag is diverser geworden. De behoefte aan comfort en luxe neemt toe, maar dat geldt ook voor de behoefte aan eenvoud. De ene recreant zoekt de versnelling en het avontuur, de ander de vertraging, de rust. Kortom: de ene consument is de andere niet. Het landschap ontwikkelt zich hierdoor tot een recreatielandschap dat de grondslag is van vele interpretaties door vele soorten recreanten die allemaal hun eigen verhaal hebben of willen hebben over dat landschap. Kwaliteit, variatie, recreatie op maat en vernieuwing zullen steeds belangrijker worden.

3.3 Provinciaal en regionaal beleid

3.3.1 Structuurvisie Noord-Holland 2040

Noord-Holland is een mooie provincie om in te wonen, te werken en om te bezoeken. De provincie is veelzijdig met een aantal belangrijke economische motoren van Nederland, bruisende steden, natuurparken, het strand en open grasland vol weidevogels. Dit bijzondere karakter wil de provincie bewaken. Tegelijkertijd zijn er ontwikkelingen als globalisering, klimaatverandering en trends zoals vergrijzing en krimp die een grote impact op de ruimte hebben. In de structuurvisie beschrijft de provincie hoe en op welke manier ze met deze ontwikkelingen en keuzes omgaat en schets ze hoe de provincie er in 2040 moet komen uit te zien. In de structuurvisie geeft de provincie Noord-Holland aan op welke manier de ruimte benut en ontwikkeld zou moeten worden. De drie hoofdbelangen zijn daarbij ruimtelijke kwaliteit, duurzaam ruimtegebruik en klimaatbestendigheid. De provincie wil bebouwing in steden verder verdichten, landschappen open houden en ruimte bieden aan economie en woningbouw. Verder helpt de provincie Noord-Holland gemeenten bij het optimaliseren van het gebruik van bestaand bebouwd gebied, vooral daar waar het gaat om stationsomgevingen, bedrijventerreinen, ondergronds bouwen en hoogbouw. Aan de hand van de structuurvisie kunnen uitvoeringsplannen worden opgesteld. Gemeentelijke bestemmingsplannen moeten overeenkomen met de verordening die bij de structuurvisie hoort.

3.3.2 Het Provinciaal Verkeers- en Vervoersplan

Provinciale Staten hebben in februari 2003 het Verkeers- en Vervoersplan Noord-Holland met de titel 'Ruimte voor Mobiliteit' vastgesteld. Met dit plan geeft de provincie op een herkenbare wijze aan welke visie zij heeft op verkeer en vervoer in Noord-Holland. In deze nota staat voorop wat de provincie zelf kan en zal doen.

Mobiliteit is belangrijk voor deelname aan het economisch en maatschappelijk leven. Er is een sterke afhankelijkheid van de auto en het gebruik van wegen is sterk toegenomen. In de jaren 90 zijn de files verviervoudigd. De provincie zet zich in voor de verbetering van netwerken van auto, fiets en openbaar vervoer. Ook de onbetrouwbaarheid van het reizen neemt toe, waardoor mensen meer tijd moeten inbouwen voor hun reis en er veel tijd verloren gaat. Dat is inmiddels een maatschappelijk erkend probleem. De provincie Noord-Holland heeft haar aanpak van dit probleem opgeschreven in het Verkeers- en Vervoersplan Noord-Holland. Dit plan is verder uitgewerkt in meerdere deelplannen. Een aantal deelplannen heeft alleen betrekking op de weginfrastructuur. Daarnaast zijn er deelplannen waarin alle facetten van bereikbaarheid zijn opgenomen, zoals het plan Bereikbaarheid Kust. Ook laat de provincie zien wat zij zelf kan doen. Het plan wordt ieder jaar voor de komende vijf jaar aangepast.

3.3.3 Provinciaal Waterplan 2010-2015

Het Provinciaal Waterplan geeft de provincie, haar partners en belanghebbenden duidelijkheid over de strategische waterdoelen tot 2040 en de acties tot 2015. De strategische waterdoelen zijn:

- Met waterschappen en Rijkswaterstaat voldoende bescherming waarborgen van mens, natuur en bedrijvigheid tegen overstromingsrisico's via het principe: preventie (het op orde houden van de waterkeringen met aandacht voor ruimtelijke kwaliteit), gevolgschade beperken (bijvoorbeeld waterbestendig bouwen daar waar nodig) en rampenbeheersing (bijvoorbeeld goede vluchtroutes en informatievoorziening).
- Met waterschappen, gemeenten en Rijkswaterstaat zorgen dat water in balans is en verantwoord benut en beleefd wordt door mens, natuur en bedrijvigheid. Het watersysteem en de beleving van het water wordt versterkt door deze te combineren met natuurontwikkeling, recreatie en/of cultuurhistorie.
- Met gemeenten, waterschappen, Rijkswaterstaat en drinkwaterbedrijven zorgen voor schoon en voldoende water, door een kosteneffectief en klimaatbestendig grond- en oppervlaktewatersysteem.
- Met gemeenten, waterschappen en belanghebbenden zorgen voor maatwerk in het Noord-Hollandse grond- en oppervlaktewatersysteem.

Een belangrijk middel voor het realiseren van deze waterdoelen is het via integrale gebiedsontwikkeling

pro-actief zoeken naar kansrijke combinaties met veiligheid, economie, recreatie, landbouw, milieu, landschap, cultuur en natuur. Het Waterplan heeft voor de ruimtelijke aspecten de status van een structuurvisie op basis van de Wet ruimtelijke ordening. In het Waterplan staan de ruimtelijke consequenties van het waterbeleid. Alle ruimtelijke opgaven uit het Waterplan worden integraal afgewogen bij de vaststelling van de Structuurvisie. Het collegeprogramma Krachtig, in Balans vormt het uitgangspunt voor dit Waterplan. Het motto van het Waterplan is beschermen, benutten, beleven en beheren van water. De klimaatverandering, het steeds intensievere ruimtegebruik in Noord-Holland en de toenemende economische waarde van wat beschermd moet worden, vragen om een herbezinning op de waterveiligheid, het waterbeheer en de ruimtelijke ontwikkelingen

In het Waterplan wordt per thema behandeld wat de provincie tot en met 2015 zelf doet en wat ze verwacht van Rijk, waterschappen, gemeenten, terreinbeheerders en bedrijfsleven.

3.3.4 Provinciaal Milieubeleidsplan 2009-2015

Leven in een gezonde, schone en veilige omgeving is hét uitgangspunt dat ten grondslag ligt aan dit Provinciaal Milieubeleidsplan. In dit milieubeleidsplan wordt beschreven wat de Provincie gaat doen om bij te dragen aan deze lange termijnvisie. De activiteiten in de komende vier jaar moeten er in ieder geval toe leiden dat eind 2013 overal in Noord-Holland de zogeheten basiskwaliteit is bereikt. De basiskwaliteit is vastgelegd in Europese en nationale milieunormen en regels en hangt nauw samen met de functie van een gebied: wonen, werken of recreëren.

Er zijn twee overkoepelende doelen:

- het voorkomen van schade aan de mens, dier en plant.
- het stimuleren van duurzame ontwikkeling in Noord-Holland voor nu en in de toekomst, zonder afwenteling van de milieubelasting naar elders.

Om de doelen te bereiken worden activiteiten uitgevoerd op de volgende acht thema's:

- Afval
- Bodem
- Externe Veiligheid
- Geluid
- Geur
- Licht en donkerte
- Lucht
- Klimaat en energie

De keuze voor de activiteiten is gebaseerd op enerzijds de wettelijke taken, en anderzijds op de rol die de provincie kan spelen. Ook sluiten de activiteiten aan bij onze doelen en de gesignaleerde trends en knelpunten. De omvang en aard van de activiteiten verschillen hierdoor per thema. Waar meerdere milieuproblemen tegelijk spelen of milieuproblemen samenhangen met andere ontwikkelingen in een gebied, kiest de provincie voor een gebiedsgerichte aanpak. Verder wordt in het PMP aangegeven hoe de provincie vergunningverlening en handhaving inzet bij de uitvoering van de milieutaken. Voor de uitvoering van dit milieubeleidsplan maakt de provincie tweejaarlijkse uitvoerings- en monitoringprogramma's. Gedeputeerde Staten hebben eind 2009 het uitvoerings- en monitoringprogramma Milieu 2010-2011 vastgesteld. Door middel van het monitoringprogramma volgt de provincie de voortgang van het milieubeleid en stuurt waar nodig bij.

3.3.5 Regionale Woonvisie Noord-Kennemerland 2005-2015

Begin 2006 is in alle acht gemeenteraden van Regio Alkmaar de Regionale Woonvisie vastgesteld. In deze visie hebben de regiogemeenten in overleg met de in de regio actieve corporaties (verenigd in de SVNK) invulling gegeven aan de opgelegde woningbouwopgave zoals die op dat moment, volgens het provinciaal streekplan van 2004, gold. Inmiddels heeft de provincie, in november 2010 een ruimtelijke structuurvisie vastgesteld, waarin de woningbouwopgave is bijgesteld. Regio Alkmaar heeft de opgave om tussen 2010 en 2020 ca. 9.900 woningen aan de voorraad toe te voegen. Deze bijstelling zal leiden tot een geactualiseerde regionale woonvisie. Deze is echter nog niet gereed. De geactualiseerde visie zal - net als in de vigerende woonvisie - afspraken bevatten over de verdeling van de woningbouwopgave over de regiogemeenten, de beoogde bouwlocaties en de kwalitatieve en kwantitatieve invulling daarvan.

3.3.6 Waterbeheersplan (2010 - 2015)

In het Waterbeheersplan 2010-2015 'Van veilige dijken tot schoon water' beschrijft het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier de doelstellingen voor de periode 2010-2015 voor de drie kerntaken: veiligheid tegen overstromingen, droge voeten en schoon water. Deze taken worden de komende periode sterk beïnvloed door de klimaatverandering en de uitgangspunten van de Europese Kaderrichtlijn Water.

Het kerndoel is vierledig:

1. Het op orde houden van het watersysteem en dit onder dagelijkse omstandigheden doelmatig en integraal beheren.
2. De verontreiniging van het watersysteem door directe en indirecte lozingen voorkomen en/of beheersbaar te houden.
3. Het op orde houden van de primaire waterkeringen en overige waterkeringen met een veiligheidsfunctie en deze onder dagelijkse omstandigheden doelmatig beheren.
4. Het ontwikkelen en in stand houden van een calamiteitenorganisatie die onder bijzondere omstandigheden onmiddellijk operationeel is en die beschikt over actuele calamiteitenbestrijdingsplannen voor veiligheid, wateroverlast en waterkwaliteit.

Het hoogheemraadschap hanteert bij zijn beleid de volgende uitgangspunten:

- Het beheergebied van het hoogheemraadschap is beveiligd tegen overstromingen;
- Dijkversterking blijft altijd mogelijk;
- Alle inwoners van het beheergebied van het hoogheemraadschap hebben recht op het afgesproken beschermingsniveau tegen wateroverlast;
- Watersystemen zijn gezond voor mens, plant en dier;
- Problemen worden opgelost waar ze ontstaan.
- Met de watervoorraad wordt zorgvuldig omgegaan;
- Niet alles kan overal;
- Samenwerking staat centraal;
- Water is een ordenend principe in de ruimtelijke ordening;
- Het waterbeheer is toekomstgericht.

3.3.7 Keur van het Hoogheemraadschap

De Keur is een speciale verordening van het Hoogheemraadschap waarin de regels voor het beheer, gebruik en onderhoud van waterstaatswerken zijn opgenomen. Particulieren, bedrijven en andere overheden zijn verplicht zich aan de Keur te houden. De huidige Keur is in december 2009 vastgesteld. Een nieuw artikel dat relevant is voor ruimtelijke plannen is Artikel 4.2 "Verbod versnelde op afvoer door verhard oppervlak". Uitbreidingen van verharding van meer dan 800 m² dienen te worden gecompenseerd. Meer informatie over de Keur is te vinden op de website van het Hoogheemraadschap.

3.4 Rijksbeleid

3.4.1 Nota Ruimte

De Nota Ruimte bevat de visie van het kabinet op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland en de belangrijkste bijbehorende doelstellingen. De nota bevat, in overeenstemming met het Hoofdlijnenakkoord van het kabinet, de ruimtelijke bijdrage aan een sterke economie, een veilige en leefbare samenleving en een aantrekkelijk land. Het schept ruimte voor ontwikkeling uitgaande van het motto 'decentraal wat kan, centraal wat moet' en verschuift het accent van het stellen van ruimtelijke beperkingen naar het stimuleren van gewenste ontwikkelingen. De nota ondersteunt gebiedsgerichte ontwikkeling.

De bij de nota horende uitvoeringsagenda biedt inzicht in de belangrijkste bij het beleid horende ruimtelijke investeringen en uitvoeringsacties. In de Nota Ruimte wordt het nationaal ruimtelijk beleid vastgelegd tot 2020, waarbij de periode 2020-2030 geldt als doorkijk naar de lange termijn.

3.4.2 Nota Mobiliteit

De "Nota Mobiliteit" vervangt het "Structuurschema Verkeer en Vervoer II" en werkt de ruimtelijke strategie voor verkeer en vervoer, zoals beschreven in de "Nota Ruimte" nader uit. De nota geeft hoofdlijnen van het nationale verkeers- en vervoersbeleid voor de periode tot en met 2020. Centraal staat dat mobiliteit een noodzakelijke voorwaarde is voor economische- en sociale ontwikkeling. Een goed functionerend systeem voor personen- en goederenvervoer en een betrouwbare bereikbaarheid zijn essentieel om de economie en de internationale concurrentiepositie van Nederland te versterken. Met het beleid van de Nota Mobiliteit verbetert ook de verkeersveiligheid en wordt bijgedragen aan het realiseren van (inter) nationale wettelijke en beleidsmatige doelen op het gebied van de kwaliteit van de leefomgeving. Op de onderdelen: visie op openbaar vervoer, versnelde aanleg van infrastructuur, anders betalen voor mobiliteit, luchtkwaliteit, mobiliteitsmanagement en innovatie is de nota verder uitgewerkt ten opzichte van de PKB I (het beleidsvoornemen)

3.4.3 Het Nationaal Waterplan

Een veilige leefbare delta, nu en in de toekomst

Het Nationaal Waterplan is de opvolger van de Vierde Nota Waterhuishouding uit 1998 en vervangt alle voorgaande Nota's Waterhuishouding. Het Nationaal Waterplan is opgesteld op basis van de Waterwet, die op 22 december 2009 in werking is getreden. Het Nationaal Waterplan beschrijft de hoofdlijnen van het nationale waterbeleid. Op basis van de Wet ruimtelijke ordening heeft het Nationaal Waterplan voor de ruimtelijke aspecten de status van structuurvisie. Belangrijke onderdelen van het Nationaal Waterplan zijn het nieuwe beleid op het gebied van waterveiligheid, het beleid voor het IJsselmeergebied, het Noordzeebeleid en de Stroomgebiedbeheerplannen op grond van de Kader Richtlijn Water. Tevens bevat het Nationaal Waterplan een eerste beleidsmatige uitwerking van de kabinetsreactie op het advies van de Deltacommissie.

Als bijlage bij het ontwerp Nationaal Waterplan zijn beleidsnota's toegevoegd over waterveiligheid, het IJsselmeergebied en de Noordzee. Deze beleidsnota's vormen een nadere uitwerking en onderbouwing van de keuzes die in de hoofdtekst staan van het Nationaal Waterplan en dienen in samenhang ermee te worden gelezen. Tevens is een separate samenvatting opgesteld van de vier Stroomgebiedbeheerplannen. Deze maken alle onderdeel uit van het Nationaal Waterplan. Het Nationaal Waterplan beschrijft de maatregelen die genomen moeten worden om Nederland ook voor toekomstige generaties veilig en leefbaar te houden en de kansen die water biedt te benutten.

3.4.4 Europese Kaderrichtlijn Water

Een goede waterkwaliteit is voor Nederland van groot belang. Maar omdat water zich weinig aantrekt van landsgrenzen, is het voor een belangrijk deel ook een internationale zaak. Daarom is sinds eind 2000 de Europese Kaderrichtlijn Water van kracht. Deze moet er voor zorgen dat de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater in Europa in 2015 op orde is, onder meer door lozingen aan te pakken. Verder is het de bedoeling het duurzaam gebruik van water te bevorderen, de verontreiniging van het grondwater aanzienlijk te verminderen en de Europese waterwetgeving te harmoniseren. Dit laatste moet uiterlijk in 2013 gereed zijn. De uitvoering van de Kaderrichtlijn Water vraagt een enorme inspanning van de lidstaten van de Europese Unie. Naar verwachting zal het halen van de doelen in 2015 een te grote opgave blijken en zal fasering van de doelstelling onvermijdelijk zijn. De kaderrichtlijn biedt daarvoor ruimte.

3.4.5 AWBZ

Met het door het Rijk in 1998 in gang gezette proces van modernisering van de AWBZ heeft de vermaatschappelijking van de zorg een sterke impuls gekregen. Het beleid is gericht op minder opnames in instellingen (verzorgingshuis) en veel meer op extramurale voorzieningen om langer zelfstandig te kunnen blijven wonen. In de brief van VROM (Wonen en zorg op maat) wordt aangegeven, dat het Rijk mensen met een zorgbehoefte en andere sociaal zwakkeren, waaronder sommige ouderen, lichamelijk en / of verstandelijk gehandicapten en (ex)psychiatrische patiënten, optimale keuzemogelijkheden wil bieden en de kwaliteit van zorg wil vergroten. Deze mensen kiezen er meer en meer voor zo lang mogelijk zelfstandig te wonen en daar zorg te ontvangen of, als dit niet mogelijk is, in kleinschaligere zorginstellingen in de wijk te verblijven. Dit vraagt om een toenemende omvang en variatie van zorg- en woonzorgarrangementen.

Hoofdstuk 4 Milieu- en omgevingsaspecten

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt aandacht besteed aan de milieu-aspecten die van belang zijn voor het gebied. Het bevat een inventarisatie van de verschillende milieu- en omgevingsaspecten, alsmede de resultaten van de verschillende onderzoeken. Daarbij komen onder andere de volgende aspecten aan de orde: geluid, milieuzoneringen, water (waterparagraaf), luchtkwaliteit, bodem, cultuurhistorie en archeologie, ecologie, duurzaamheid en energie, externe veiligheid en andere belemmeringen.

4.2 Plan-mer

Vanaf 21 juli 2004 dient de "Europese richtlijn betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's in de Lidstaten van de EU" te worden toegepast. De Europese richtlijn is bedoeld om milieueffecten van plannen en programma's tijdens de voorbereiding ervan in beeld te brengen in de vorm van een milieurapport en de milieubelangen op deze manier een meer nadrukkelijke rol in de besluitvorming te laten spelen. De richtlijn is geïntegreerd in de Wet milieubeheer en het Besluit mer. Per 1 april 2011 is het gewijzigde Besluit mer in werking getreden. De wijziging betreft een modernisering en reparatie van het besluit. De belangrijkste wijziging is dat de drempelwaarden met het nieuwe besluit indicatief zijn geworden. De genoemde oppervlakten en aantallen zijn slechts een richtlijn. Omgevingskenmerken kunnen aanleiding geven tot lagere drempelwaarden.

In het kader van het Bestemmingsplan Buitengebied wordt een plan-m.e.r.-procedure doorlopen. De plan-m.e.r.-verplichting geldt voor wettelijk of bestuursrechtelijk voorgeschreven plannen en programma's die:

1. kaderstellend zijn voor activiteiten conform de beschrijving in het Besluit milieueffectrapportage (onderdeel C en D van de Bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage) en/ of;
2. waarvoor een passende beoordeling nodig is in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (en daarmee in het kader van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn).

In het geval van het Buitengebied Heerhugowaard geldt de plan-m.e.r.-verplichting vanuit beide redenen. Het bestemmingsplan biedt onder andere uitbreidingsmogelijkheden voor agrarische bedrijven. In het kader van de plan-m.e.r.-procedure is een milieueffectrapport (plan-MER) opgesteld. De milieueffectrapportage heeft tot doel om de milieueffecten van de ontwikkelingen in het voorgenomen bestemmingsplan in beeld te brengen. Ook kunnen eventuele realistische alternatieven worden onderzocht en mogelijkheden worden aangegeven om effecten te beperken. Hierdoor krijgt het milieubelang een volwaardige plaats in de besluitvorming.

Procedure

De m.e.r.-procedure is gestart op 13 februari 2013 met de openbare kennisgeving in de lokale pers. Hierin is bekendgemaakt dat voor de herziening van het bestemmingsplan Buitengebied de plan m.e.r.-procedure wordt gevolgd en is deze procedure uiteengezet. Aansluitend op de bekendmaking zijn de bestuursorganen die ook bij de voorbereiding van het bestemmingsplan zijn betrokken, geraadpleegd over de reikwijdte en het detailniveau van het plan-MER. Ten behoeve van de raadpleging is een startdocument, de 'Notitie Reikwijdte en Detailniveau' (NRD) opgesteld. Uitgangspunt in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau is dat op voorhand significante effecten op de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden in de omgeving niet uitgesloten kunnen worden, vanwege de uitstoot van stikstof door de uitbreiding van het aantal dierplaatsen en is besloten alle effecten op de Natura 2000-gebieden in het kader van de plan-MER in één keer in de passende beoordeling te verwerken. Deze is als bijlage bij het plan-MER gevoegd. De nabijgelegen Natura 2000-gebieden zijn: de Eilandspolder, de Schoorlse Duinen en het Noordhollands Duinreservaat.

In bijlage 2 van het plan-MER is een tabel opgenomen waarin het nieuwe bestemmingsplan is vergeleken met de vigerende beheersverordening (Buitengebied Heerhugowaard). De tabel toont aan dat het plan in een aantal gevallen verruiming biedt ten aanzien van de bestaande regels, maar op een groot aantal punten juist een beperking. Ook is het aantal agrarische bouwvlakken ten opzichte van de vigerende beheersverordening teruggebracht.

Wijzigingsbevoegdheden

De wijzigingsbevoegdheden in het bestemmingsplan maken het noodzakelijk voorafgaand aan een plan dat gebruik wil maken van de mogelijkheden daarbinnen een wijzigingsplan op te stellen. Dit is van belang voor het plan-MER omdat voorafgaand aan de vaststelling van een plan aannemelijk gemaakt moet worden dat deze wijzigingsbevoegdheid (voor onder andere uitbreiding van agrarische bouwvlakken) uitvoerbaar is.

Hiertegenover is een belangrijke nuancering te maken. Binnen de gemeente Heerhugowaard heeft de ontwikkeling van de agrarische sector vanaf de vaststelling van het vorige plan aangetoond, dat ondanks de geboden ruimte, het aantal bedrijven is gedaald en de totale omvang van de bouwvlakken en het aantal dieren is afgenomen. De gemeente Heerhugowaard beschikt over een gemengd palet aan agrarische bedrijven: glastuinbouw, vollegronds tuinbouw een veehouderij, waarvan een beperkte aantal intensieve veehouderijen. De trend van de schaalvergroting, waarbij kleinere bedrijven verdwijnen en grotere bedrijven verder groeien, is zichtbaar.

Ten aanzien van de effecten op de Natura 2000-gebieden is een aantal kanttekeningen geplaatst:

1. Het bestemmingsplan maakt weliswaar theoretisch een grotere uitstoot van stikstof mogelijk door een uitbreiding van de veestapel, maar in vergelijking met het huidige planologische regime is de potentiële uitbreiding in het nieuwe bestemmingsplan kleiner.
2. De provincie Noord-Holland houdt een stroomschema aan voor het toetsen van Nb-wetvergunningen voor de uitbreiding van agrarische bedrijven. Daarbij is een van de eerste stappen in het schema de vraag of het bedrijf op een afstand korter dan 10 kilometer van de rand van een Natura 2000-gebied ligt. De meerderheid van de agrarische bedrijven binnen Heerhugowaard ligt op een afstand van meer dan 10 kilometer van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied. Daarmee geeft de provincie aan dat geen Nb-wetvergunning noodzakelijk is. Ten aanzien van de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan bestaat dan ook geen belemmering voor de uitbreiding van de agrarische bedrijven.
3. De PAS (Programmatische Aanpak Stikstofdepositie) is in ontwikkeling en de PAS-analyse die in dat kader is uitgevoerd wijst erop dat in de verschillende Natura 2000-gebieden in de omgeving van Heerhugowaard voldoende ontwikkelingsruimte beschikbaar is om aan de ontwikkelingsbehoefte te kunnen voldoen.

In het kader van het MER zijn een aantal regels aangepast. Om niet alle bouwvlakken te laten uitbreiden en daarmee een, vanuit stikstofdepositie gezien, onoverkomelijke uitbreiding van potentiële dierplaatsen te laten plaatsvinden is een omvormingsverbod opgenomen. Dit houdt in dat bedrijven die momenteel geen dieren houden, dat ook niet meer bij recht kunnen gaan doen. In het voorgaande bestemmingsplan was dit wel mogelijk. Dit heeft tevens tot gevolg dat de potentiële uitbreidingsruimte die het bestemmingsplan biedt, terug is gebracht tot ruim onder het niveau dat de beheersverordening nu biedt. In de NRD is deze stap reeds aangekondigd. De LTO heeft in haar reactie op de NRD laten weten hiermee te kunnen instemmen. In de praktijk is een zodanige omvorming de afgelopen planperiode ook niet voorgekomen.

In de wijzigingsbevoegdheid voor het opnemen van eventuele nieuwe bouwpercelen voor agrarische bedrijven is de voorwaarde opgenomen dat het moet gaan om volwaardige agrarische bedrijven waarbij het areaal en productie van het bedrijf buiten Heerhugowaard niet mag worden meegerekend voor het bepalen van de omvang van het bedrijf. Dit heeft tot gevolg dat hier feitelijk alleen gebruik van kan worden gemaakt als het gaat om een bedrijfsverplaatsing binnen Heerhugowaard.

Het MER heeft gelijktijdig met het ontwerpbestemmingsplan van 21 augustus tot en met 2 oktober 2014 ter inzage gelegen. Er zijn geen zienswijzen of adviezen met betrekking tot het MER ingekomen. De commissie MER heeft op 21 oktober 2014 een toetsingsadvies over het milieueffectrapport uitgebracht (rapportnummer 2749-40).

De commissie komt in haar advies tot het volgende oordeel over het MER:

De Commissie is van oordeel dat het MER de relevante milieugevolgen adresseert en in de meeste gevallen ook adequaat in beeld brengt. Zo heeft de Commissie waardering voor de informatie over gezondheid die in het MER bijeen wordt gebracht. Toch signaleert de Commissie bij de toetsing van het MER enkele tekortkomingen. Zij acht het opheffen ervan essentieel voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming over het bestemmingsplan. Het gaat om de gevolgen voor Natura 2000-gebieden door stikstofdepositie, de gevolgen voor weidevogelleefgebieden en de milieugevolgen van de toename van het areaal glastuinbouw. De Commissie acht volledige informatie over deze drie onderwerpen essentieel voor de besluitvorming. Daardoor ontstaat een beter beeld van de mogelijkheden om de effecten op natuur en omgeving te beperken. Daarnaast is van belang dat het MER nu geen alternatief beschrijft dat gezien de huidige stand van de jurisprudentie uitvoerbaar is. De Commissie adviseert om eerst een aanvulling op het MER op te stellen en pas daarna een besluit te nemen.

De commissie signaleert ten aanzien van de volgende onderwerpen tekortkomingen:

- 1 Toename stikstofdepositie op Natura 2000 gebieden en beschrijving van de huidige situatie;
- 2 Weidevogelleefgebieden;
- 3 Effecten van de glastuinbouw.

- 1 Toename stikstofdepositie op Natura 2000 gebieden en beschrijving van de huidige situatie
- In het toetsingsadvies merkt de commissie het volgende op:

In het MER en in de Passende beoordeling wordt gesteld dat significant negatieve gevolgen voor omliggende Natura 2000-gebieden zijn uitgesloten. De Commissie acht die conclusie niet voldoende onderbouwd.

Ten eerste wordt als uitgangspunt gehanteerd dat er geen toename zal zijn van het aantal dieren. De Commissie acht dit echter niet zeker, omdat ten opzichte van de huidige situatie nog groeiruimte aanwezig is. Bovendien is nieuwvestiging van melkveehouderijen niet uitgesloten. De Commissie gaat hier onderstaand nader op in.

In het MER wordt ook geredeneerd dat er geen significante effecten zijn, omdat individuele bedrijven verder dan 10 km van Natura-2000 gebieden liggen en er op grond van die afstand in combinatie met herstelmaatregelen in Natura 2000-gebieden nog economische groei mogelijk zou zijn. De Commissie kan deze redenering niet onderschrijven. Als er toename van emissie is, kan depositie tot meer dan 10 km (tot zeker 25 km) toenemen. En er wordt weliswaar verwezen naar herstelmaatregelen, maar deze zijn nog niet geëffectueerd.

Als laatste merkt de Commissie op dat cumulatieve effecten niet in de Passende beoordeling zijn betrokken. De motivering hiervoor (pagina 31) acht de Commissie niet afdoende.

Verwachte ontwikkeling veestapel t.o.v. huidige situatie

De Commissie wijst er op dat het voornemen in een Passende beoordeling beoordeeld moet worden ten opzichte van de feitelijke huidige situatie, dat wil dus zeggen het aantal dieren dat nu (legaal) aanwezig is. De Passende beoordeling geeft echter niet de zekerheid dat de juiste referentie gehanteerd is. De vergelijking met de beheersverordening die in het MER gemaakt wordt is niet geschikt om te bepalen of er al dan niet sprake is van gevolgen voor Natura-2000 gebieden.

Het MER en de Passende beoordeling gaan er van uit dat het voornemen niet zal leiden tot groei van de veestapel in het realistisch scenario, zodat de ammoniakemissie, en daarmee de depositie, niet zal toenemen. De Commissie acht deze conclusie om de volgende redenen niet onderbouwd:

1. Groeiruimte binnen bestaande bouwblokken

Binnen bestaande bouwblokken van bestaande veehouderijen is ten opzichte de huidige situatie nog veel groeiruimte aanwezig, waarmee de emissie kan toenemen.

2. Gelijkblijvend aantal dieren

Er wordt uitgegaan van een gelijkblijvend aantal dieren omdat volwaardige bedrijven groeien en kleinere bedrijven stoppen (p9 Passende beoordeling). De gemeente maakt echter niet duidelijk of daarop gestuurd kan en zal worden.

3. Grondgebondenheid van de melkveehouderij

In de Passende beoordeling (p20) wordt gesteld dat grondgebondenheid leidt tot beperkte uitbreidingsmogelijkheden voor de grondgebonden veehouderij. Het bestemmingplan stelt grondgebondenheid echter niet als voorwaarde voor uitbreiding; in het voornemen is in deelgebieden III en IV uitbreiding tot 2 ha mogelijk via een wijzigingsbevoegdheid. In de overige gebieden kunnen agrarische bedrijven groeien tot 1,5 ha. Er is geen onderscheid in deze regeling voor grondgebonden veehouderijbedrijven en intensieve veehouderijen.

4. Uitbreiding melkveehouderijen

Uit het MER blijkt niet duidelijk waarom melkveehouderijen per saldo niet zouden kunnen uitbreiden (waardoor de ammoniakemissie zou kunnen toenemen), immers:

- a. de toegestane nieuwvestiging van grondgebonden landbouw kan ook nieuwvestiging van melkveehouderij inhouden.*
- b. Melkveebedrijven mogen uitbreiden als ze genoeg grond voor de extra mest hebben verworven of als ze de extra mest die niet plaatsbaar is op het bedrijf geheel (laten) verwerken en/of exporteren.*
- c. Melkveebedrijven kunnen de verwerkingsplicht overdragen aan andere veehouderijbedrijven (bijvoorbeeld varkensbedrijven) en de overschotmest dan afzetten bij akkerbouwers in Nederland.*

Dit betekent volgens de Commissie dat niet gegarandeerd is dat melkveebedrijven uitsluitend kunnen uitbreiden als ze over voldoende grond beschikken.

Omdat er (ten onrechte) vanuit wordt gegaan dat er geen toename van stikstofemissie zal ontstaan door het voornemen, is in het MER niet onderzocht of met maatregelen geborgd kan worden dat de stikstofemissie beperkt wordt. In haar R&D advies heeft de Commissie aangegeven aan welke maatregelen gedacht kan worden.

Zoals terecht in de Passende beoordeling is aangegeven, is de achtergronddepositie in de omliggende Natura 2000-gebieden al te hoog, zodat er een overbelaste situatie is. Ook een tijdelijke extra toename kan gevolgen hebben voor de instandhoudingsdoelstellingen. Daarbij wijst de Commissie met name op de veenmosrietlanden in o.a. de nabijgelegen Eilands-polder, die zeer gevoelig zijn voor vermesting. Op voorhand is al onzeker of herstelmaatregelen succesvol zijn. Ook een tijdelijke extra verslechtering door nieuwe stikstofdepositie kan het halen van de instandhoudingsdoelstellingen verder buiten bereik brengen.

De Commissie vindt het essentieel voor het besluit dat voorafgaand aan de besluitvorming aanvullend op het MER de huidige situatie correct wordt beschreven, dat er inzicht wordt gegeven in de toename ten opzichte van de huidige situatie van de stikstofemissie op de verschillende Natura-2000 gebieden en dat wordt ingegaan op de mogelijke maatregelen voor de reductie van de stikstofemissie en hoe die worden geborgd.

Ten aanzien van toename van de stikstofdepositie wordt door de gemeente opgemerkt:

Het 10 kilometer criterium

De provincie is het bevoegd gezag voor de uitvoering van de natuurbeschermingswetgeving. Een natuurbeschermingswetvergunning wordt verleend als uit een passende beoordeling blijkt dat een significante verslechtering van de situatie uit te sluiten is. De provincie stelt zich op het standpunt dat voor een individueel bedrijf dat op een van afstand meer dan 10 kilometer van een Natura 2000 gebied ligt, geen natuurbeschermingswetvergunning noodzakelijk is. Als de toename van emissie kan leiden tot depositie tot op wel 25 kilometer van het emissiepunt is het toch het bevoegd gezag om dat te beoordelen. Zolang het bevoegd gezag voor bedrijven buiten een staal van 10 kilometer van natuur 2000 gebieden een natuurbeschermingswetvergunning niet nodig acht, wordt een passende beoordeling niet verlangd en kan ook niet worden vastgesteld of er sprake is van een toename van de emissie. Gelet hierop mag hiermee bij het opstellen van het bestemmingsplan rekening worden gehouden.

De cumulatie

De conclusie dat significante negatieve effecten op de Natura 2000 gebieden niet uit te sluiten zijn is gebaseerd op de uitkomsten van onderzoeken die de regio zijn gedaan en niet op basis van berekeningen. Zonder berekeningen is cumulatie niet mogelijk.

Referentiekader

De keuze van de Beheersverordening als referentiekader vloeit voort uit de keuze om voor het MER geen berekeningen uit te voeren.

Groei ruimte binnen bestaande bouwblokken / gelijkblijvend aantal dieren

De grootte van de bouwblokken in het bestemmingsplan Buitengebied 2014 is gelijk aan de grootte van de bouwblokken zoals die is vastgelegd in de Beheersverordening. Als referentiekader voor de MER is de gemeente uitgegaan van de verwezenlijkte bestemming + hetgeen nog planologisch mogelijk is. Binnen de bestaande bouwblokken is nog voldoende ruimte voor uitbreiding van de bedrijven. Als die uitbreiding betrekking heeft op vergroting van het aantal dieren, zal middels een passende beoordeling of aangetoond moeten worden dat de vergroting van het aantal dieren niet leidt tot een significante verslechtering van de Natura 2000 gebieden.

Grondgebondenheid van de melkveehouderij / uitbreiding van melkveehouderijen

Het bestemmingsplan gaat in de bestemmingsomschrijving uit van de uitoefening van dierenhouderijbedrijven met een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering en legt daarmee een relatie tussen het aantal dieren en de beschikbare grond. Een toename van het aantal dieren niet alleen gezien de trend van de landbouwontwikkeling in Heerhugowaard, maar ook gezien de opbouw van de agrarische bedrijfsvoering met een huiskavel voor beweiding, mestafzet en aanvoer van ruwoeders in de praktijk niet mogelijk is. De juridische mogelijkheden voor uitbreiding zijn erop gericht een schaalvergroting mogelijk te maken, waarbij het ene bedrijf wordt verwijderd en een ander bedrijf kan groeien. Bovendien is in het nieuwe bestemmingsplan de mogelijkheid voor omvorming van akkerbouwbedrijven naar veehouderijen onmogelijk gemaakt. Daarmee worden de uitbreidingsmogelijkheden voor de veehouderij in het bestemmingsplan duidelijk beperkt ten opzichte van de huidige mogelijkheden in het bestemmingsplan. De groei van het aantal dieren zal in werkelijkheid (realistisch scenario) per saldo nihil zijn. Dit past ook in de ontwikkelingstrend van de landbouw.

Met betrekking tot de vestiging van nieuwe melkveehouderijen merken wij op dat:

- 1 in het bestemmingsplan een omvormingsverbod voor bestaande agrarische bedrijven is opgenomen dat het akkerbouwbedrijven onmogelijk maakt om over te schakelen naar veehouderij;
- 2 de gebieden waar de melkveehouderij actief is de bestemming "Agrarisch met waarde" hebben en op die bestemming geen nieuwe agrarische bedrijven gevestigd mogen worden;

De wijzigingsbevoegdheid in artikel 40 onder a heeft alleen betrekking op bestemming "Agrarisch"

(artikel 3) Deze wijzigingsbevoegdheid is alsnog aangepast en kan niet meer worden toegepast voor de vestiging van nieuwe dierenhouderijbedrijven. Hiermee is de vestiging van nieuwe veehouderijbedrijven op basis van dit bestemmingsplan uitgesloten.

De mogelijkheden die de commissie schetst onder b en c zijn in principe wel mogelijk. De melkveehouderij is niet per sé een grondgebonden agrarisch bedrijf. Immers voor iedere koe is een stalplaats beschikbaar. Als de melkveehouder er voor kiest om zijn dieren het jaar rond op stal te laten staan is dat nu al zonder maatregelen mogelijk. Het aantal stalplaatsen is bepalend voor de bedrijfsomvang van een melkveehouderij. Het doel is niet om uitbreiding van de melkveehouderij tegen te gaan, maar om een significante verslechtering van de Natura 2000 gebieden te voorkomen. De Natuurbeschermingswet biedt daar middels de passende beoordeling voldoende waarborgen voor.

2 Weidevogelleefgebieden

In het toetsingsadvies merkt de commissie het volgende op:

Het bestemmingsplan maakt het mogelijk om buiten de bouwvlakken 150 m² aan gebouwen op te richten. Dit vormt een mogelijke aantasting van het weidevogelleefgebied, omdat weidevogels in het buitengebied in een straal van 300 m rond een nieuwe bouwwerk verstoord kunnen worden. Dit kan gevolgen hebben voor de vitaliteit van (regionale) weidevogelpopulaties en strijdig zijn met het bepaalde in artikel 25 van de Provinciale Ruimtelijke verordening Structuurvisie (PRVS). De effecten op het weidevogelleefgebied en op de huidige weidevogeldichtheden zijn niet inzichtelijk gemaakt in het MER. De Commissie vindt het essentieel voor het besluit dat voorafgaand aan de besluitvorming aanvullend op het MER de effecten op het weidevogelleefgebied door de toename van de bebouwing beschreven wordt en dat deze effecten getoetst worden aan de PRVS.

Het weidevogelleefgebied is conform de PRVS als dubbelbestemming in het bestemmingsplan opgenomen. De mogelijkheid om buiten de bouwvlakken sleufsilo's en 150 m² aan gebouwen op te richten is vervallen. Daarmee is het advies van de commissie opgevolgd.

3 Effecten van de glastuinbouw

In het toetsingsadvies merkt de commissie het volgende op:

Het voornemen behelst een toename van het areaal glastuinbouw van 75 ha in het realistische scenario en 120 ha in het maximale scenario. Glastuinbouw is op zichzelf een m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteit. Daarom, en gezien de potentiële omvang van de ingreep vindt de Commissie het een omissie dat er in het MER nauwelijks zelfstandig aandacht is besteed aan de effecten van de toevoeging van een dergelijk areaal glastuinbouwgebied. De Commissie vindt dat in ieder geval de effecten op de waterkwaliteit, lichthinder, cultuurhistorie en de ruimtelijk visuele impact/beleving beter beschreven moeten worden, zodat een zelfstandige afweging over glastuinbouw gemaakt kan worden.

Over het aspect waterkwaliteit merkt de Commissie op dat in het MER wordt geconstateerd dat de waterkwaliteit in het plangebied slecht is en te verbeteren is met generieke maatregelen. De ontwikkelingen die het bestemmingsplan mogelijk hebben volgens het MER 'naar verwachting' geen wezenlijk effect op het al dan niet bereiken van de KRW-doelstellingen. Het is de Commissie niet duidelijk waar deze verwachting op gebaseerd is. Zo zou de uitbreiding van het kassencomplex kunnen bijdragen aan een verdere verslechtering van de waterkwaliteit door gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen. De Commissie vindt het essentieel voor de besluitvorming dat voorafgaand aan de besluitvorming aanvullend op het MER de effecten van de toevoeging van 75 respectievelijk 120 ha glastuinbouwgebied op de waterkwaliteit, lichthinder, cultuurhistorie en de ruimtelijk visuele impact/beleving zelfstandig worden beschreven.

Het bestemmingsplan Buitengebied behelst geen toename het areaal glastuinbouw en staat niet meer glastuinbouw toe dan op grond van de Beheersverordening mogelijk is. Het referentiekader voor het MER is de verwezenlijkte bestemming + hetgeen nog planologisch mogelijk is. Nu de omvang van glastuinbouw ten opzichte van het referentiekader niet wijzigt (zelf iets afneemt) is er in het MER ook nauwelijks zelfstandig aandacht besteed aan de effecten van de toevoeging van het areaal, omdat de

toevoeging van het areaal een invulling is van nog niet verwezenlijkt rechten. Met betrekking tot waterkwaliteit verwijzen wij naar de waterparagraaf in toelichting van dit plan.

Gelet op bovenstaande vindt gemeente het niet nodig om een aanvullende MER op te stellen waarin de huidige situatie correct wordt beschreven, zodat er inzicht wordt gegeven in de toename ten opzichte van de huidige situatie van de stikstofemissie op de verschillende Natura-2000 gebieden en wordt ingegaan op de mogelijke maatregelen voor de reductie van de stikstofemissie en hoe die worden geborgd. De gemeente is van mening dat C, middels de passende beoordeling, voldoende waarborgen biedt om een significante verslechtering van de Natura - 2000 gebieden te voorkomen. Ten aanzien van de glastuinbouw merken wij op dat zelfstandige aandacht voor de effecten van de toevoeging van het areaal niet nodig is nu de omvang van het areaal niet toeneemt ten opzicht van het voorgaande plan.

4.3 Geluidshinderaspecten

Op grond van artikel 77 van de Wet geluidhinder dient bij de voorbereiding van de vaststelling van een bestemmingsplan een akoestisch onderzoek ingesteld te worden naar de geluidsbelastingen op de gevels van woningen afkomstig van wegverkeerslawaai. Uit dit onderzoek moet naar voren komen wat de te verwachten geluidsbelasting voor woningen en andere geluidgevoelige bestemmingen is en welke maatregelen worden getroffen om de maximaal toelaatbare grenswaarden niet te overschrijden. Op basis van het bepaalde in artikel 76, lid 4, kan dit onderzoek achterwege blijven indien op het tijdstip van de vaststelling of herziening van een bestemmingsplan een weg reeds aanwezig of in aanleg is en de woning of andere geluidgevoelige objecten ook reeds aanwezig of in aanbouw zijn.

In het bestemmingsplan is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen voor agrarische bouwvlakken voor nieuw op te richten reële of volwaardige agrarische bedrijven. Bij een volwaardig agrarisch bedrijf is een nieuwe agrarisch bedrijfswoning (geluidgevoelige object) toegestaan. Voor een nieuwe agrarisch bedrijfswoning kan een hogere geluidswaarde van maximaal 58 dB worden toegestaan. Uit de geluidskarten blijkt dat een ontheffing voor een hogere waarde tot 58 dB mogelijk is. Bij de toepassing van de wijzigingsbevoegdheid zal een akoestisch onderzoek worden verricht naar de actuele geluidssituatie.

4.4 Milieuzonerings

Bij dit bestemmingsplan is een "Staat van bedrijfsactiviteiten" gevoegd. Aan de hand van deze staat wordt bepaald welke bedrijven waar kunnen worden toegelaten.

4.5 Water

4.5.1 Algemeen

Het waterbeleid op rijksniveau is verwoord in het Nationaal Waterplan. Het provinciaal waterbeleid is verwoord in het Waterplan 2010 - 2015. Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier heeft het Waterbeheersplan 4 opgesteld. Dit is enerzijds een voortzetting van het lopende beleid en anticipeert anderzijds het op een tijdige en doelmatige realisatie van de Kader Richtlijn Water en het Nationaal Beleidsplan Water. De gemeenschappelijke visie van de gemeente Heerhugowaard en het Hoogheemraadschap staat beschreven in het 'Waterplan Heerhugowaard 2006 – 2015'. Door de integrale aanpak worden water (kwalitatief en kwantitatief), wonen, werken, recreatie en de natuur in hun onderlinge relaties in het waterplan in beeld gebracht, met een bijbehorende aanpak en invulling in de vorm van streefbeelden.

4.5.2 Beschrijving Watersysteem

Het grondgebied van de gemeente Heerhugowaard is een droogmakerij, een polder die in 1631 is ontstaan nadat het meer De Huygen Waert werd uitgemalen (droogmakerij). Het gebied is omgeven door dijken en boezemwateren en wordt doorkruist door een stelsel van watergangen (polderwateren, stadswateren en afvoersloten) die voor een goede ontwatering en afwatering zorgen. Via de hoofdwaterlopen de Oostertocht en de Westertocht voeren deze watergangen water af naar het poldergemaal Huygendijk dat het overtollige water uitslaat op de Schermerboezem. De tochten zijn noord-zuid georiënteerd. In de zomer wordt via deze tochten water ingelaten om de gewenste peilen te handhaven.

De waterlopen rondom de oude driuplanden hebben een cultuurhistorische waarde. De Veenhuizerkade is in de Monumenteninventarisatie eveneens als cultuurhistorisch waardevol aangeduid. Deze kade heeft een waterkerende functie en wordt deels ecologisch beheerd. In Heerhugowaard zijn er ook enkele waterlopen van een grotere ecologische waarde. Daarnaast heeft aantal wateren in het buitengebied van Heerhugowaard potentie voor de ontwikkeling van een hogere ecologische kwaliteit.

De ringdijk rond Heerhugowaard heeft een waterkerende functie. In de Monumenteninventarisatie wordt aan deze hooggelegen dijken om de droogmakerijen, omdat zij beeldbepalend zijn voor een open Hollands polderlandschap, een aparte waarde gehecht.

4.5.3 Riolering

4.5.3.1 Landelijk Gebied

In het buitengebied van Heerhugowaard zijn er in totaal 776 panden. Hiervan was in 2005 ca. 70% reeds op de riolering aangesloten. Met uitzondering van de dorpskernen zijn in het buitengebied uitsluitend drukrioolstelsels aangelegd. Op basis van het gemeentelijke Saneringsplan Ongezuiverde Lozingen Huishoudelijk Afvalwater Buitengebied zijn sinds 2006 vijf nieuwe drukrioolstelsels en drie units voor individuele behandeling van afvalwater (IBA's) klasse III aangelegd (die gelijkwaardig aan aansluiting op de riolering worden geacht). Hierdoor is in huidige situatie 85% van de panden in het buitengebied op de riolering aangesloten en is 0,8% van IBA's klasse III voorzien. De aansluiting van de panden in het buitengebied dat komende jaren wordt verstedelijkt, lift mee met de ontwikkelingsprojecten De Draai, De Vaandel en Broekhorn. In de eindsituatie zal het aansluitingspercentage in het buitengebied op 92% uitkomen (incl. IBA's). De zeer afgelegen panden in het niet kwetsbare buitengebied (8%) blijven voornamelijk van septic tanks voorzien. Dit alles zal tot een uiteindelijke emissiereductie in het buitengebied van 95% leiden (t.o.v. de situatie voordat de saneringsmaatregelen waren getroffen). Er zijn aanwijzingen dat op sommige locaties ook de hemelwaterafvoer op de riolering is aangesloten. Omdat de capaciteit van drukrioolstelsels voor afvoer van hemelwater niet toereikend is, belemmert dit de afvoer van sanitair afvalwater. De komende jaren zal er voor worden gezorgd dat hemelwaterafvoeren van drukrioolstelsels worden afgekoppeld.

4.5.3.2 De Glastuinbouwgebieden

De glastuinbouwconcentratiegebieden Alton I en Alton II zijn van drukrioolstelsels voorzien. Het bedrijfsafvalwateraanbod in glastuinbouwgebieden kent periodieke pieklozingen die drukrioolstelsels niet kunnen verwerken. Om deze pieklozingen af te vlakken moet gespreid worden geloosd via een buffer. Met de vereniging van de glastuinbouwbedrijven hebben de gemeente en het hoogheemraadschap overeenstemming bereikt over het lozingspatroon van het bedrijfsafvalwater. Op basis van lozingsinformatie van de bedrijven is een ontwerpnorm afgesproken die als uitgangspunt dient voor het bepalen van de benodigde capaciteiten van de drukrioolstelsels in glastuinbouwgebieden. De gemeente zal, waar nodig, capaciteiten van de bestaande drukrioolstelsels in deze gebieden hierop aanpassen en de bedrijven zullen de benodigde voorzieningen voor gespreide lozing realiseren om het piekaanbod te kunnen beperken. Dit betreft buffers met technische uitrusting die sturing van de afvalwaterstromen in tijd mogelijk maakt.

4.5.3.3 De dorpskernen De Noord 't Kruis en het Verlaat

De dorpskernen 't Kruis en 't Verlaat zijn voorzien van een gemengd vrij verval rioolstelsel. Ook in De Noord is het rioolstelsel overwegend gemengd. Alleen de woonwijken De Zeis en de Plaetmanstraat in De Noord zijn van een verbeterd gescheiden rioolstelsel voorzien. Al deze rioleringen, zowel gemengde als de gescheiden stelsels, functioneren goed. De capaciteit van de rioleringen is voldoende. Er zijn geen locaties bekend waar zich bij de maatgevende bui een "water-op-straat" situatie voordoet. Door het hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier wordt de afgesproken hoeveelheid rioolwater afgenomen. Deze afspraak is gebaseerd op het beleid van het hoogheemraadschap dat gebaseerd is op landelijke richtlijnen.

4.5.4 Waterkwantiteit

In samenwerking met het hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier heeft de gemeente een waterplan opgesteld. In het waterplan is het complete polderwatersysteem van Heerhugowaard getoetst aan de waterhuishoudkundige normen en het vigerende beleid van de waterbeheerder, waarbij uitgegaan is van het klimaatveranderingsscenario volgens "WB21-middenscenario 2050", Dit scenario komt voor de wateropgave grotendeels overeen met het "KNMI'06 klimaatscenario G" dat aan Het Nationaal Bestuursakkoord Water-Actueel ten grondslag ligt. Uit de analyses blijkt dat bijna alle peilgebieden voldoen aan de normen voor inundatie. Naast inundatie is er ook gekeken naar wateroverlast. Wateroverlast treedt al op bij kleinere peilstijgingen, vanwege onvoldoende ontwatering en afwatering van landbouwgronden. In het noordelijke deel van buitengebied zijn er meer locaties gevoelig voor wateroverlast dan in het zuidelijk deel. De wateroverlast is niet het gevolg van een tekort aan bergingscapaciteit maar worden veelal veroorzaakt door hydraulische knelpunten in de watergangen, waardoor extra opstuwung van het water plaatsvindt.

Om de wateroverlast in het noordoostelijk deel van het buitengebied te verminderen en het gebied te laten voldoen aan de werknormen voor wateroverlast zijn/ worden verbeteringsmaatregelen getroffen. De meeste hiervan zijn gericht op het creëren van meer bergings- en afvoercapaciteit en het tegengaan van extreme peilstijgingen in de Oostertocht en de Westertocht, die als hoofdwaterlopen o.a. voor de waterafvoer vanuit het noordelijke deel van het buitengebied zorgen.

Tot nu toe zijn de volgende maatregelen uitgevoerd:

- het noordelijke deel van de Oostertocht, ten zuiden van de Harlingerstraat, is over een lengte van 700 m verbreed en van een natuurvriendelijke oever voorzien.
- het gedeelte van de Oostertocht, ter hoogte van De Draai, tussen de Beukenlaan en de Krusemanlaan, is in 2011 fors verbreed en natuurvriendelijk ingericht.
- om opstuwung in de Oostertocht te beperken is de oude smalle stuw bij de Beukenlaan vervangen door een bredere, geautomatiseerde stuw.
- in de Ooster- en Westertocht zijn geautomatiseerde stuwen geplaatst ("noodstuwen"), die het mogelijk maken om bij zeer extreme situaties het water uit deze twee hoofdwaterlopen naar stedelijk peilvak af te voeren, waardoor de waterbergingscapaciteit van het stedelijke gebied benut wordt om de waterbergingscapaciteit van de hoofdwaterlopen vrij te maken voor meer waterafvoer vanuit het buitengebied.
- aan de Hasselaarsweg is een waterberging van 3,2 hectare aangelegd, waarmee enerzijds het in het waterplan gesignaleerde tekort aan waterberging voor Alton II van 1 hectare is weggewerkt en anderzijds wordt geanticipeerd op toekomstige uitbreiding van het glasareaal.

Binnen enkele jaren zullen de volgende maatregelen worden gerealiseerd:

- in het kader van de uitvoering van onderhoudswerkzaamheden aan de waterlopen en wegen worden knelpunten, veroorzaakt door hooggelegen duikers en ondiepe watergangen, aangepakt.
- in het noordelijke deel van het buitengebied wordt een watergang verruimd en een nieuwe watergang aangelegd.
- het tracé van de Oostertocht ten noorden van de Krusemanlaan wordt in het kader van de aanleg van de Westfrisiaweg aangepast en over een lengte van ca. 2 km verbreed en van natuurvriendelijke oevers voorzien, waardoor de bergings- en afvoercapaciteit van de Oostertocht verder toeneemt.

- bij de aanleg van de Oosttangent zal het gedeelte van de Oostertocht tussen de Zuidtangent en de Beukenlaan over een lengte van ca. 900 m flink worden verbreed van natuurvriendelijke oevers worden voorzien.
- de Westertocht wordt in het kader van de ontwikkeling van het bedrijven terrein De Vaandel over een lengte van ca. 1,7 km verbreed en van natuurvriendelijke oevers voorzien.

4.5.5 Waterkwaliteit

In veel sloten direct langs de binnenzijde van de boezemkades komt voedselrijke en sulfaatrijke kwel voor. Dit water stinkt en heeft een zeer slechte kwaliteit. Op enkele locaties wordt het probleem met doorspoeling opgelost, maar op veel locaties lukt dat echter niet. In het landbouw- en veeteeltgebied wordt het water met voedingsstoffen (fosfaten en nitraten) en andere voor de waterkwaliteit schadelijke stoffen belast. De belasting met fosfaten bedraagt circa 50% van de totale belasting (exclusief belasting door inlaatwater). Naar verwachting vermindert dit door generiek beleid van de rijksoverheid. De kwaliteit van het polderwater zal hierdoor op de lange termijn verbeteren. Dit heeft ook een gunstig effect op andere delen van het watersysteem die in open verbinding met polderwater staan en/ of met polderwater worden doorgespoeld. Het grondwater is rijk aan voedingsstoffen (stikstof en fosfaat) en heeft een enigszins verhoogd chloridegehalte (toch is er van brak grondwater geen sprake). Net als het grondwater heeft het oppervlaktewater een licht verhoogd chloridegehalte, dit geldt zowel voor het polderwater als het boezemwater van de ringvaart.

4.5.6 Grondwater

Het grondwater stroomt toe vanuit westelijk en noordelijk gelegen gebieden. Het oppervlaktewaterbeheer in het buitengebied is hoofdzakelijk afgestemd op het agrarisch grondgebruik. Dit houdt in dat door het hoogheemraadschap via oppervlaktewaterpeilbeheer invloed wordt uitgeoefend op de grondwaterstanden (grondwater-gestuurd peilbeheer). Hierdoor heeft de gemeente geen zorgplicht voor het grondwater in het buitengebied.

4.5.7 Kwel en wegzijging

De stijghoogte in het eerste watervoerende pakket schommelt rond NAP -2,50 m. Hierdoor is in bijna de gehele polder Heerhugowaard sprake van een lichte kwel. In veel dijksloten komt voedselrijke en sulfaatrijke kwel voor. Lokaal verslechtert dit de oppervlaktewaterkwaliteit. Door de relatief hoge ligging treedt in de polder Veenhuizen wegzijging op.

4.5.8 Ecologische kwaliteit, recreatief medegebruik en beleving

De hoofdwaterloop Oostertocht is kansrijk ten aanzien van de mogelijkheden om een (natte) ecologische verbindingzone tot stand te brengen, die op de provinciale ecologische hoofdstructuur aansluit. De ecologische kwaliteit van de overige watergangen in het buitengebied is overwegend matig tot slecht en mogelijkheden voor verbeteringen zijn beperkt. Het noordelijk deel van de Oostertocht is relatief smal, waardoor de waterloop niet erg robuust is en uitstraling ontbreekt. In de tocht zijn enkele stuwen en duikers aanwezig die de migratiemogelijkheden van dieren beperken. De in de waterlopen aanwezige stuwen zijn ook voor schaatsers en kano'ers niet passeerbaar en beperken het recreatief medegebruik van de waterlopen.

Het Schoutenbos, dat aan de noordkant van het Alton II gebied ligt, vormt een uniek natuurgebied. Het bestaat uit bosterrein, hakhoutbos, ecologische oevers met poelen en een grote plas met een oppervlakte van in totaal circa 13 ha. De plas is ontstaan door een zandwinning in de jaren zestig van de vorige eeuw. Het Schoutenbos maakt deel uit van de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur. Het vormt voor veel dieren een rustgebied. Dit gebied wordt ecologisch beheerd, waardoor een verscheidenheid aan flora en fauna tot stand is gekomen. Inmiddels broeden hier zeer bijzondere vogels, zoals de Waterral, de Bruine Kiekendief, de Boomvalk en de Ijsvogel.

4.5.9 Keur van het Hoogheemraadschap

Op de hoofdwaterlopen (primair stelsel) en de waterlopen (secundair stelsel) is de Keur van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier van toepassing. Voor wijziging van het sloot-, dijk-, of kadepatroon en het maken van werken (steigers, beschoeiingen en bebouwing e.d.) op-, in-, boven- of langs het water en/of dijk dient een ontheffing van de keur bij het Hoogheemraadschap te worden aangevraagd. Elke vierkante meter water die wordt gedempt dient op een andere plek binnen het plan, peilvak, of benedenstrooms gelegen peilvak te worden gecompenseerd. Het aanwezige oppervlak aan open water is gebaseerd op de mate van verharding van het gebied. Een toename van de verharding wordt door het hoogheemraadschap niet geaccepteerd zonder dat er aanvullende waterberging wordt gerealiseerd. Hierbij wordt gesproken over een compenserende waterberging. De hoeveelheid waterberging die moet worden toegevoegd, wordt bepaald op basis van een maatwerkberekening, die door het hoogheemraadschap wordt gemaakt.

4.5.10 Watertoets

Op bestemmingsplannen is de watertoets van toepassing Het bestemmingsplan Heerhugowaard – Buitengebied 2012 maakt, behoudens één vergroting van een bouwvlak, geen directe nieuwe ontwikkelingen mogelijk. Het bestemmingsplan bevat wel wijzigingsbevoegdheden en afwijkingsmogelijkheden voor het college van Burgemeester en wethouders. In het bestemmingsplan is vastgelegd dat het college van de wijzigingsbevoegdheden en afwijkingsmogelijkheden geen gebruik maakt, als de aanvraag leidt tot een toevoeging van het verhard oppervlak van meer dan 800 m² en de aanvrager geen overeenkomst met de waterbeheerder kan overleggen, waaruit de overeenstemming met de waterbeheerder blijkt over het te compenseren oppervlak voor de waterberging.

Ten opzichte van het nu vigerende bestemmingsplan Buitengebied neemt de mogelijk van het realiseren van perifeer gelegen glastuinbouwbedrijven af met 6, 5 hectare, waarvan 3,3 hectare glas daadwerkelijk is of wordt gesloopt. In het kader van de ruimte voor ruimte regeling zijn er nog initiatieven, waardoor, als die initiatieven doorgaan, het areaal aan glas nog eens met 8,8 hectare afneemt, waarvan 4,9 hectare daadwerkelijk wordt gesloopt.

4.6 Luchtkwaliteit

Van de lucht kun je niet leven, maar zonder schone lucht evenmin. Om dit laatste te bewerkstelligen moet bij ruimtelijke plannen, verkeersplannen en milieuvergunningen het aspect luchtkwaliteit volwaardig in de beoordeling en besluitvorming worden meegenomen. Op 15 november 2007 is daarom de 'Wet luchtkwaliteit' in werking getreden. Met de nieuwe 'Wet luchtkwaliteit', bijbehorende bepalingen en hulpmiddelen, wil de overheid zowel de verbetering van de luchtkwaliteit bewerkstelligen als ook de gewenste ontwikkelingen in ruimtelijke ordening doorgang laten vinden. De wet kent op het gebied van de luchtkwaliteit eisen, welke zijn opgenomen in Hoofdstuk 5 titel 2 van de 'Wet milieubeheer'. Deze luchtkwaliteitseisen hebben betrekking op plaatsen waar naar redelijke verwachting mensen blootgesteld staan aan luchtverontreiniging.

De luchtkwaliteitseisen zijn vastgelegd in normen in de vorm van grenswaarden, plandrempels en alarmdrempels. Hoofddoel van de wet is de bescherming van de volksgezondheid. Op basis hiervan is er door de gemeente Heerhugowaard op 24 juni 2008 een gemeentelijk luchtkwaliteitplan vastgesteld met als doel om ook in de toekomst te voldoen aan de luchtkwaliteitsnormen, de luchtkwaliteit in gebieden waar mensen langdurig verblijven te verbeteren en aandacht te vragen voor met name gebieden waar veel personen uit gevoelige groepen (zoals kinderen) verblijven. Naar aanleiding van dit Luchtkwaliteitplan en het daarvoor uitgevoerd onderzoek naar de luchtkwaliteit blijkt dat Heerhugowaard voldoet aan de luchtkwaliteitsnormen voor stikstofdioxide (NO₂), fijn stof (PM₁₀), benzeen (C₆H₆) en koolmonoxide (CO). De gemeente Heerhugowaard voldoet ook zonder aanvullend lokaal beleid in de toekomst aan de luchtkwaliteitsnormen, zoals vastgelegd in de Wet luchtkwaliteit.

Ook het gebied, waarop het bestemmingsplan Buitengebied betrekking heeft, is in het gemeentelijk luchtkwaliteitplan getoetst aan de wettelijke luchtkwaliteitsnormen. Daaruit blijkt dat de wettelijke luchtkwaliteitsnormen in dit gebied voor de komende jaren niet zullen worden overschreden. Dit blijkt

ook uit de Monitoringsrapportage Regionaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit NoordMeugel 2011 van de provincie Noord-Holland. Er worden geen overschrijdingen en knelpunten in Heerhugowaard geconstateerd en het is ook niet de verwachting dat deze de komende jaren zullen optreden. Zekerheidshalve wordt in 2012 het Luchtkwaliteitplan herzien en zal gekeken worden wat de invloed van nieuwe ontwikkelingen, die de komende jaren zullen plaatsvinden, zal zijn op de luchtkwaliteit Dit om mogelijke knelpunten in de toekomst te voorkomen.

4.7 Bodem

Op 1 januari 2006 is de wijziging van de Wet bodembescherming in werking getreden. In de gewijzigde Wbb is een nieuwe formulering opgenomen van de saneringsdoelstelling ('functiegericht saneren') en het saneringscriterium ('wanneer met spoed saneren'). De wet bevat een saneringsplicht voor bedrijven en een basis voor een subsidieregeling. Er zijn diverse procedurele aanpassingen doorgevoerd waarvan een aantal leiden tot vereenvoudiging en andere bijdragen aan versterking van de handhaving. De wet bevat een basis voor algemene regels voor eenvoudige saneringen. Binnen het bestemmingsplan Buitengebied kunnen de volgende bodemkwaliteit zones onderscheiden worden:

- agrarische gronden
- infrastructuur
- lintbebouwing en erven
- kassengebied
- sportvelden

Agrarische gronden

Met deze gronden word akker- en weiland bedoeld. Deze vallen binnen de bodemfunctieklasse "achtergrondwaarde". Binnen deze gebieden kunnen lichte overschrijdingen voorkomen van metalen, PAK en EOX.

Infrastructuur

Hieronder worden de wegen en bijbehorende bermen verstaan. Deze gronden zijn duidelijk beïnvloed door het gebruik van het wegverkeer, met name op die plaatsen waar de afvoer van regenwater via de bermen plaatsvindt. Deze gebieden vallen dan ook binnen de bodemfunctieklasse "industrie"

Lintbebouwing en erven

Onder de lintbebouwing en erven wordt de oude bebouwing langs de wegen in het Buitengebied verstaan. Deze oude bebouwing kenmerkt zich door een mix van woonbebouwing en (voormalige) bedrijven. Aangezien het hier (voormalige) bedrijven betreffen die al lange tijd op dezelfde locatie aanwezig zijn is een negatieve beïnvloeding van de bodemkwaliteit te verwachten. Voor de woonbebouwing is deze beïnvloeding vrijwel nihil. Om deze beïnvloeding door bedrijven in beeld te brengen zijn de verdachte locaties in het kader van het project "Oriënterende Onderzoeken Nieuwe Stijl" in kaart gebracht en indien noodzakelijk ook daadwerkelijk onderzocht. Dit heeft geresulteerd in een algemene bodemkwaliteit die voor de bovengrond gekenschetst wordt als licht verontreinigd en voor de ondergrond als schoon. Ondanks de beïnvloeding van de bodemkwaliteit is de bodemfunctieklasse "wonen" vastgesteld Binnen dit gebied zijn nog (ondergrondse)olietanks aanwezig en in gebruik bij voornamelijk bedrijven en woningen.

Het Glastuinbouwgebied

Het glastuinbouwgebied kenmerkt zich door een concentratie van kassen met verwerkingsruimte en stookruimten. Vrijwel ieder glastuinbouwbedrijf heeft één of twee bedrijfswoningen. In het verleden werden vrijwel uitsluitend grondgebonden teelten toegepast. De laatste 10 jaar zijn er steeds meer verschillende teeltmethode's bijgekomen. Iedere teeltmethode brengt zijn beïnvloeding van de bodemkwaliteit met zich mee. De grootste beïnvloeding vindt echter plaats door stookruimten (soms nog met een HBO tank voor calamiteiten) en verwerkingsruimten (aanmaak voedingssubstraten). Het gebied heeft daarom de bodemfunctieklasse "industrie".

Sportvelden

De sportvelden zijn nooit gezoneerd doordat er te weinig waarnemingen waren. Voor als nog is de bodemfunctieklasse vastgesteld op "achtergrondwaarde". Er zijn binnen het plangebied geen locaties bekend, waar een ernstig urgente bodemverontreiniging aanwezig is.

4.8 Natuurwaarden

4.8.1 Vogel- en Habitatrichtlijnen

De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. De al eerder aangewezen Vogelrichtlijngebieden worden daarbij opnieuw aangewezen. De aanwijzing van Natura 2000-gebieden is in 2007 begonnen en in 2008 afgerond. De aanwijzing legt de precieze begrenzing van een gebied, voor welke soorten en/of habitattypen het is aangewezen en welke doelstellingen er voor deze soorten en/of habitattypen gelden, vast. Selectie en begrenzing van de gebieden en de doelstellingen gebeurt op basis van ecologische argumenten. Sociale en economische factoren mogen bij de selectie en begrenzing van deze gebieden geen rol spelen. Voor alle gebieden worden ook beheerplannen opgesteld. Deze beheerplannen maken duidelijk welke activiteiten wel en niet mogelijk zijn in en rond die gebieden. Ook staat in de beheerplannen hoe de doelen worden gehaald. Nederland heeft tot nu toe 162 Natura 2000-gebieden. Op de Noordzee worden ook nog gebieden aangewezen. Binnen de grenzen van dit bestemmingsplan liggen geen Natura 2000 gebieden, noch grenst het bestemmingsplan aan zulke gebieden. Het dichtstbijgelegen Natura 2000 gebied, zijn de kustduinen. Zoals gesteld in paragraaf 4.2 "Plan-mer" wordt een voortoets uitgevoerd om de mogelijke invloed op Natura 2000-gebieden te onderzoeken. De uitkomsten van deze voortoets worden in het ontwerpbestemmingsplan verwerkt.

4.8.2 Ecologische hoofdstructuur

De ecologische hoofdstructuur is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland. Het vormt de basis voor het Nederlandse natuurbeleid. Het is de basis van een beleidsplan dat tot doel heeft de natuurwaarden in Nederland te stabiliseren. De ecologische hoofdstructuur is opgebouwd uit kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en verbindingszones.

Kerngebieden zijn natuurterreinen, landgoederen, bossen, grote wateren en waardevolle agrarische cultuurlandschappen die minimaal 250 hectare groot zijn. Natuurontwikkelingsgebieden zijn gebieden met goede mogelijkheden voor het ontwikkelen van natuurwaarden, van nationale en/of internationale betekenis. Verbindingszones zijn gebieden die kern- en natuurontwikkelingsgebieden als het ware aan elkaar knopen. Het doel is ook om deze structuur te laten aansluiten op ecologische verbindingszones in het buitenland.

In Heerhugowaard is de gehele ringvaart rond Heerhugowaard aangewezen als verbindingszone. Binnen het plangebied van het Bestemmingsplan Buitengebied is de Oostertocht aangewezen als ecologische verbindingszone. Het bestemmingsplan maakt, behoudens de aanleg van een voet- fietspad, langs de Oostertocht geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk.

4.8.3 Flora en Fauna

Per 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. In deze wet is de soortbescherming geregeld van in Nederland inheemse in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. De wet sluit aan op de Europese natuurregelgeving (Natura 2000). De wet is in plaats gekomen voor de Jachtwet, de Vogelwet 1936, de soortenparagraaf uit de Natuurbeschermingswet, de Wet bedreigde uitheemse dieren en plantensoorten en de soortbeschermingscomponent uit de Europese Habitatrichtlijn en de Europese Vogelrichtlijn. Deze Europese soortenbescherming heeft met de Flora- en faunawet dus een Nederlandse vertaling gekregen. De Flora- en faunawet gaat over de bescherming van ongeveer 500 planten- en diersoorten, van de 36.000 soorten die in Nederland voorkomen. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij-principe'). Centraal staat hierbij de zorgplicht, wat inhoudt dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving. De wet erkent hierbij de intrinsieke waarde van de in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. Alle soorten hebben een eigen rol in het ecosysteem en dragen bij aan de biodiversiteit. Dat betekent dat voor de wet alle dieren en planten van onvervangbare waarde zijn en dat daar dus zorgvuldig mee omgegaan moet worden. Het gevolg is onder andere, dat iedereen die redelijkerwijs weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor beschermde dier- of plantensoorten worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten, dan wel naar redelijkheid alle maatregelen te nemen om die gevolgen te voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

De Flora- en faunawet beschermt de volgende planten- en diersoorten:

- ruim 100 inheemse plantensoorten die van nature in Nederland in het wild voorkomen;
- alle soorten vogels die van nature op het grondgebied van de lidstaten van de EU in het wild voorkomen;
- alle zoogdieren die van nature in Nederland in het wild voorkomen, met uitzondering van bruine rat, zwarte rat en huismuis;
- alle amfibieën en reptielen die van nature in Nederland in het wild voorkomen;
- vissen, en schaal- en schelpdieren voor zover ze niet onder de Visserijwet vallen;
- bepaalde soorten insecten (bijvoorbeeld vlinders, libellen en mieren);

Beschermde inheemse soorten kunnen door middel van een algemene maatregel van bestuur worden aangewezen. Het gaat om soorten die van nature in Nederland voorkomen en die in hun voortbestaan bedreigd worden of gevaar lopen in hun voortbestaan bedreigd te worden en, mogelijk in hun voortbestaan bedreigd worden door overmatige benutting en soorten die uit Nederland zijn verdwenen, maar waarvan de kans op terugkeer reëel is.

Om de instandhouding van de wettelijk beschermde soorten te waarborgen, moeten negatieve effecten op die instandhouding voorkomen worden. Welke negatieve effecten dat precies zijn, kan niet in een lijst opgesomd worden. Dat is afhankelijk van soort, locatie en aard van de ingreep. Om die bescherming toch enigszins concreet te maken, zijn een aantal voor planten en dieren schadelijke handelingen als verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet opgenomen.

Bij werkzaamheden waarbij een schadelijk effect optreedt voor beschermde soorten, is een ontheffing of vrijstelling nodig op de in de wet gestelde verbodsbepalingen. In artikel 75 van de Flora- en faunawet wordt de mogelijkheid geboden om ontheffing aan te vragen op de verbodsbepalingen. De bevoegdheid om een ontheffing te verlenen in het kader van artikel 75 van de Flora- en faunawet ligt bij de Minister van Economische zaken, Landbouw en Innovatie. Een aanvraag tot ontheffing kan worden ingediend bij de Dienst Regelingen van het Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie. Bij de ontheffingverlening gelden, afhankelijk van de status van de soort, verschillende voorwaarden waaraan voldoen moet worden. Onderscheid wordt gemaakt in een lichte toets en een uitgebreide toets.

In het '*Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen*', ook wel AMvB artikel 75 genoemd, zijn (onder andere) een aantal wijzigingen rondom ontheffingen en vrijstellingen

beschreven. In het kort houdt de wijziging in dat niet altijd meer een ontheffing noodzakelijk is. De vrijstellingsregeling bevat vrijstellingen voor activiteiten die vallen onder: bestendig beheer en onderhoud (ook in landbouw en bosbouw),

- bestendig gebruik en
- ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen. Hierbij is onderscheid gemaakt in drie categorieën, waarin soorten zijn ingedeeld op basis van zeldzaamheid en kwetsbaarheid.

Vogelsoorten zijn niet opgenomen in de hierboven genoemde categorieën. Voor verstoring van vogels en vogelnesten wordt geen ontheffing verleend voor ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en niet voor dwingende redenen van openbaar belang. Voor vogels geldt dat alleen ontheffing mogelijk is op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Dat zijn: bescherming van flora en fauna, veiligheid van het luchtverkeer, volksgezondheid of openbare veiligheid. Van een (beperkt) aantal vogels is de nestplaats jaarrond beschermd. De nesten van 'categorie 5-soorten' zijn alleen jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Voor de overige Vogelsoorten geldt dat verstoring van bloedende exemplaren is verboden. Buiten het broedseizoen mogen de nest plaatsen, zonder ontheffing, worden verstoord. Daarbij geldt geen standaardperiode voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. De meeste vogels broeden tussen medio maart en medio juli.

Negatieve effecten en daarmee een ontheffingsaanvraag kunnen worden voorkomen door vooraf gaand aan het project mitigerende (=verzachtende) maatregelen op te stellen en uit te voeren. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats van de soort. De gemeente Heerhugowaard inventariseert middels quickscans vanaf 2012 ieder jaar een vijfde deel van het Heerhugowaardse grondgebied op de aanwezigheid van beschermde plant en diersoorten volgens tabel 2 en tabel 3 van de Flora- en faunawet.

4.9 Cultuurhistorie en archeologie

4.9.1 Archeologie algemeen

Het Europees verdrag inzake de bescherming van het archeologisch erfgoed (het verdrag van Valletta) is ingevoerd middels een wijziging van de Monumentenwet (Wet op de archeologische monumentenzorg, WAMZ), die op 1 september 2007 in werking is getreden. Het Verdrag heeft tot doel om archeologie te laten fungeren als inspiratiebron en toevoeging van kwaliteit aan de ruimtelijke ontwikkeling van stad en land, ook wel culturele planologie genoemd. Hiermee wordt tot uitdrukking gebracht dat het archeologisch onderzoek en de juridisch – planologische vertaling daarvan een volwaardige plaats heeft gekregen in het planologisch afwegingsproces. De WAMZ gaat uit van: het zoveel mogelijk bewaren van archeologische waarden in de bodem, het bevorderen van een in een zo vroeg mogelijk stadium van ruimtelijke ordening rekening houden met archeologische waarden en het principe "de verstoorder betaald" voor het archeologisch onderzoek en de eventuele opgraving.

De WAMZ kent drie verschillende regimes:

- voor m.e.r. plichtige projecten;
- voor het bouwen en uitvoering van werken in het kader van bestemmingsplannen en projectbesluiten;
- voor ontgravingen.

De regeling voor m.e.r. plichtige projecten is voor dit bestemmingsplan niet van toepassing.

De gemeente heeft voor haar hele grondgebied onderzoek laten verrichten naar de archeologische verwachtingswaarde. Op basis van dit onderzoek is de verwachtingswaarde voor de onderscheidenlijke

gebieden met het daarbij behorende beschermingsregime in het bestemmingsplan vastgelegd.

4.9.2 Regime voor het bouwen en ontgroningen

Artikel 38a van de Monumentenwet verplicht de gemeenteraad om bij vaststelling van nieuwe bestemmingsplannen rekening te houden met in de grond aanwezige dan wel te verwachten monumenten. Dat betekent dat er een archeologisch onderzoek moet plaats vinden. De conclusie van het onderzoek kan zijn dat de bestemming zich verdraagt met de archeologische waarden, maar dat zal zelden het geval zijn. Gebieden met archeologische verwachtingswaarden zullen in veel gevallen dan ook de dubbelbestemming "Waarde –Archeologie" krijgen. In de voorschriften worden naast de categorie van het gebied, de relevante begrippen gedefinieerd en de archeologiegebieden als dubbelbestemming met voorrangsbepaling aangegeven. Voor gebieden met deze bestemming geldt met betrekking tot het bouwen, dat herbouw bij recht is toegestaan, mits de bestaande fundering niet wordt gewijzigd. Voor de overige bouwwerken die op grond van de andere bestemming in principe zijn toegestaan en waarvoor een reguliere bouwvergunning is vereist, geldt een bouwverbod waarvan met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken.

De omgevingsvergunning wordt verleend als na archeologisch onderzoek blijkt dat:

- er geen archeologische waarden in het geding zijn;
- de archeologische waarden in voldoende mate worden veiliggesteld;
- de archeologische waarden door de bouwactiviteiten niet worden geschaad of mogelijke schade voorkomen kan worden door het verbinden van regels aan de omgevingsvergunning;

Die regels zijn:

- het treffen maatregelen, waardoor archeologische waarden in de bodem behouden kunnen blijven;
- het doen van opgravingen;
- de begeleiding van de bouwwerkzaamheden door een archeologisch deskundige.

Deze omgevingsvergunning is niet nodig voor vergunningvrije bouwwerken. Voor ontgroningen is een omgevingsvergunning voor werken geen bouwwerk zijnde en/of werkzaamheden vereist. Deze omgevingsvergunning wordt onder dezelfde voorwaarden verleend als beschreven bij de omgevingsvergunning voor bouwen. De aanvraag van een omgevingsvergunning gaat vergezeld van een rapport, waaruit blijkt dat de archeologische waarde van het terrein dat blijkens de aanvraag wordt verstoord in voldoende mate is vastgesteld. Artikel 41a van de Monumentenwet bepaalt dat voornoemde regeling niet van toepassing is op projecten kleiner dan 100 m². De gemeenteraad kan hiervan afwijken en een andere oppervlakte vaststellen.

4.9.3 Archeologische waarden in het plangebied

Het gemeentebestuur heeft een globale inventarisatie van archeologische waarden voor de hele gemeente laten uitvoeren als bedoeld in artikel 38a van de Monumentenwet. De resultaten van het onderzoek zijn weergegeven op de "Beleidskaart Archeologie", die als onderlegger dient voor bestemmingsplannen. De archeologische verwachtingswaarde voor de Middenweg en de Rustenburgerweg is op perceelsniveau beoordeeld, waardoor er voor een strook langs de Middenweg en de Rustenburgerweg met een breedte van 150 meter, m.u.v. de percelen Middenweg 402, 409, 430, 438, 454, 487, 506, 584 en 587, nu een milder regime geldt. Alleen bij plannen groter dan 500 m² en een ontgraving dieper dan 40 cm¹ is een archeologisch onderzoek vereist. Voor de hiervoor genoemde percelen geldt een zwaarder regime en moet bij plannen groter dan 50 m² en een ontgraving dieper dan 40 cm¹ een inventariserend veldonderzoek worden uitgevoerd, om inzicht te krijgen in de aanwezigheid van resten van oude bewoning.

Voor het overige plangebied geldt volgens de archeologie nota een verwachtingswaarde categorie 5 (archeologisch onderzoek vereist bij plannen groter dan 10.000 m² en een diepte groter dan 0,40 meter) De kans dat er archeologische waarden worden aangetroffen is klein, maar niet nul. Voor de verplichting tot het doen van archeologisch onderzoek is er geen verschil in verwachtingswaarde tussen het buitengebied en het bestaand stedelijk gebied. Binnen de bebouwde kom bestaat ook voor grote delen van het gebied de archeologische verwachtingswaarde categorie 5, maar die is niet in het

bestemmingsplan opgenomen. De vigerende bestemmingsplannen binnen de bebouwde kom maken ontwikkelingen van 1 hectare en groter niet mogelijk. Als een dergelijke ontwikkeling in bestaand stedelijk gebied zich toch voordoet, zal hiervoor het bestemmingsplan partieel worden herzien. In de partiële herziening zal dan wel de verplichting voor een archeologisch onderzoek worden opgenomen. Voor het buitengebied bestaat wel de mogelijkheid voor ontwikkelingen van een hectare en groter. Als die ontwikkelingen zich voordoen is op grond van het bestemmingsplan een archeologisch onderzoek verplicht. In kader van de ruilverkaveling is er geen archeologisch onderzoek gedaan. De mate van bodemroering zal op gelijk niveau liggen als binnen de bebouwde kom en in het Altongebied. Het opleggen van een dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 5" is ook voor gebieden waar een ruilverkaveling heeft plaatsgevonden, gerechtvaardigd. Het is aan de uitvoerder van projecten, volgens het principe "de verstoorder betaald". Het normale gebruik, onderhoud en beheer van gronden is in de regels vrijgesteld van archeologisch onderzoek.

4.9.4 Cultuurhistorie

Op grond van artikel 3.1.6 Besluit ruimtelijke ordening is een beschrijving van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden verplicht. De Cultuur Compagnie heeft voor het hele grondgebied van de gemeente Heerhugowaard een historisch - geografische inventarisatie, inclusief de karakteristieke bebouwing, gemaakt. Dit rapport is als Bijlage bij dit bestemmingsplan gevoegd.

4.9.5 Monumenten

In de gemeente Heerhugowaard komen diverse objecten met monumentale waarde voor, zoals rijks-, provinciaal en gemeentelijke monumenten. Heerhugowaard heeft vijftig gemeentelijke monumenten, één provinciaal monument en 5 rijksmonumenten. Onderstaande monumenten komen in dit bestemmingsplan voor.

4.9.5.1 Gemeentelijke monumenten

bij Kerkweg 26	luidklok
bij Kerkweg 28	brug
Hasselaarsweg 2-4	café
Middenweg 307	boerderij
Middenweg 354-356	dubbel woonhuis
Middenweg 454	boerderij met twee schuren
Middenweg 523	stolpboerderij met koolschuur
Middenweg 541	Rooms-Katholieke kerk met pastorie
Middenweg 584	stolpboerderij
Oterlekerweg 3	stolpboerderij met kapschuur
Rustenburgerweg 126	kop-romp boerderij
Rustenburgerweg 149	o.l. school met onderwijzerswoning
Rustenburgerweg 235	stolpboerderij met kleinveeschuur
Verlaat 1	bakkerij
Verlaat 30	woonhuis
Verlaat 46-48	herberg
Kerkweg 28	o.l. school met onderwijzerswoning
Middenweg 479	onderwijzerswoning
Molenweg 8	stolpboerderij

4.9.5.2 Rijksmonumenten

Veenhuizerkade 3	molen
onder Kerkweg 26	graftombe Brederode

4.9.5.3 Provinciale monumenten

t.o. Verlaat 46	electriciteitshuisje
-----------------	----------------------

4.10 Landschap en ecologie

De identiteit van Heerhugowaard wordt sterk bepaald door haar ontstaan als droogmakerij. De rationeel opgezette structuur en verkaveling van het polderland en de daarin geprojecteerde waterlopen en wegen heeft de basis gevormd voor de ontwikkeling van de eerste woonbebouwing in lange lintstructuren en vervolgens voor de verdere ontwikkelingen van Heerhugowaard tot de kern die het nu is. In de huidige kern is die rationele basis nog steeds merkbaar, waarbij een aantal ruimtelijke elementen en aspecten opvallen. Vrijwel overal in de kern is de ruimte en de enigszins landelijke openheid voelbaar en heeft de rationele opzet van de droogmakerij geleid tot een orthogonale structuur van wegen en wijken. Binnen deze structuur is aan de belangrijkste ontsluitingsroute het centrumgebied van de kern ontstaan. De uitstraling en de aanhechting hiervan op de omgeving zorgt voor herkenbare plekken en ruimtes. In de structuur is een klein aantal historische routes herkenbaar, waarvan de Middenweg de opvallendste is en een centrale rol speelt.

Van een bewust gecreëerde ecologische structuur is nog geen sprake. Wel zijn er enkele lijnen aanwezig die in potentie kunnen worden ontwikkeld tot een ecologische verbindingzone. De ringvaart maakt deel van de provinciale ecologische hoofdstructuur. De Oostertocht kan ontwikkeld worden als centrale as voor de interne ecologische structuur. Daartoe is de aanleg van ecologische oevers en de verbetering van zichtbaarheid en toegankelijkheid van belang. De groene geleidingszone tussen de woonwijken Edelstenenwijk en Butterhuizen en Rivierenwijk en Zuidwijk Huygenhoek kan dienen als dwarsverbinding door het kerngebied van Heerhugowaard. Hiervoor is een passende inrichting en verbinding met het buitengebied noodzakelijk. Een tweede dwarsverbinding is langs de Beukenlaan en de Vondellaan gedacht. Binnen het plangebied worden diverse waterpartijen van ecologische oevers voorzien.

4.11 Externe veiligheid

4.11.1 Algemeen

4.11.1.1 Inleiding

Externe veiligheid gaat over de opslag, transport en/of bewerking van gevaarlijke stoffen. Het beleid met betrekking tot de externe veiligheid is gelegitimeerd door de doelstelling dat de risico's van bedrijfsmatige activiteiten met gevaarlijke stoffen beheerst worden en in wisselwerking hiermee andere ruimtelijke activiteiten in de nabijheid hiervan. Het externe veiligheidsbeleid is verankerd in diverse wet- en regelgeving. De volgende besluiten zijn relevant:

1. *Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)*

Met het Bevi zijn risiconormen voor externe veiligheid met betrekking tot bedrijven met gevaarlijke stoffen wettelijk vastgelegd.

2 *Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi)*

In de regeling staan regels over de veiligheidsafstanden en berekening van het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Op grond van het Bevi zijn in de Revi voor een aantal bedrijfscategorieën (zoals LPG-tankstations, ammoniakkoelinstallaties, opslagplaatsen) vaste veiligheidsafstanden opgenomen.

3. *Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (cRNVGS)*

De circulaire is van toepassing op bestemmingsplannen die liggen binnen de invloedsgebieden van transportroutes met vervoer van gevaarlijke stoffen.

4. *Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb)*

Op basis van het Bevb dienen plannen, vergelijkbaar met het Bevi, te worden getoetst aan de grens- en richtwaarde voor het PR en de oriëntatiewaarde voor het GR.

5. Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit)

Het Activiteitenbesluit en de daarbij behorende Regeling algemene regels voor inrichtingen milieubeheer is de opvolger van een groot aantal AMvB's. In het Activiteitenbesluit staan algemene regels voor verschillende milieuaspecten, zoals bijvoorbeeld veiligheidsafstanden waaraan wordt voldaan

Het externe veiligheidsbeleid richt zich op het beperken van de risico's voor de burger door bovengenoemde activiteiten. Hiertoe zijn risico's gekwantificeerd, namelijk door middel van het plaatsgebonden risico en het groepsrisico

4.11.1.2 Plaatsgebonden risico

Onder plaatsgebonden risico wordt verstaan: risico op een plaats buiten een inrichting, uitgedrukt als de kans per jaar dat een persoon, die onafgebroken op die plaats zou verblijven, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof is betrokken.

Het plaatsgebonden risico wordt beheerst door de inherente veiligheid (veiligheidsmaatregelen die aan risicobronnen zijn opgelegd zonder tussenkomst van externe veiligheid) waarmee risicobronnen zijn omgeven. De kans op een ongeval is daardoor zowel volgens de risicoanalyseberekeningen als blijkens de statistiek buitengewoon klein. Het plaatsgebonden risico is daarom een norm waaraan moet worden voldaan.

4.11.1.3 Groepsrisico

Onder groepsrisico wordt verstaan: cumulatieve kansen per jaar dat ten minste 10, 100 of 1000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het inMoedsgebied van een inrichting en een ongewoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof is betrokken.

De mogelijkheid van een ramp is een beleidsrelevante afweging voor de inrichting van de ruimte. Omdat de kans op een ongeval buitengewoon klein is, is de zeer kleine kans op een ramp daarmee per definitie een gegeven. Het groepsrisico is om die reden een oriëntatiewaarde, ten aanzien waarvan een afweging moet worden gemaakt.

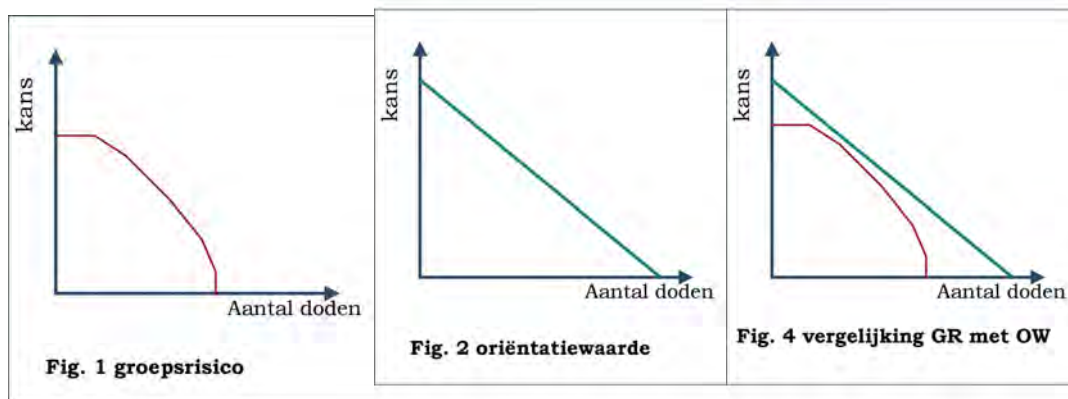
4.11.1.4 Oriëntatiewaarde

Oriëntatiewaarde is: de waarde waarmee het groepsrisico wordt vergeleken. Grafisch wordt dit weergegeven als een lijn in een grafiek. Karakteristieke kansen van de oriëntatiewaarde zijn:

een kans van 1 op 10.000 per jaar (10^{-4}) op 10 of meer doden;

een kans van 1 op een miljoen per jaar (10^{-6}) op 100 doden of meer doden;

een kans van 1 op 100 miljoen per jaar (10^{-8}) op 1000 of meer doden.

Het groepsrisico is de risicomaat die bij de bestuurlijke afweging een rol speelt om te verantwoorden welk ramprisco samenhangt met het ruimtelijke ordening- of het milieuvergunningbesluit. Dit komt neer op het aangeven in welke mate de kans op sociale ontwrichting voor de (lokale) samenleving, gegeven de lokale maatschappelijke baten en kosten, te tolereren is. Bij het groepsrisico gaat het niet om de bescherming van de individuele burger, maar om het tolereren van een ramprisco op grond van afwegingen over het belang van ruimtelijke activiteiten naast andere afwegingen.

4.11.1.5 De verantwoordingsplicht

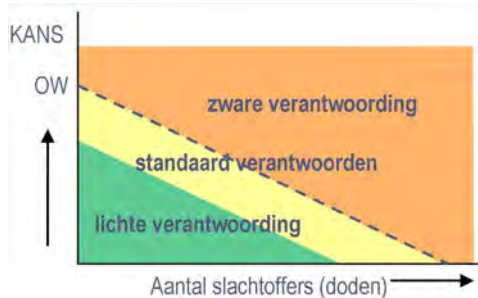
De kans dat in één keer een groep burgers van een bepaalde omvang komt te overlijden (groepsrisico of misschien duidelijker het ramprisiko) moet worden verantwoord. Het verantwoorden houdt in dat het afwegingsproces voor de burgers en belanghebbende navolgbaar is. Dit afwegingsproces draagt het besluit om de risicosituatie, waarbij een zeer kleine kans bestaat dat een ramp zou kunnen plaatsvinden, te aanvaarden.

In de artikelen 12 en 13 van het Bevi is de verantwoordingsplicht voor het bevoegd gezag ten aanzien van de acceptatie van het groepsrisico wettelijk geregeld. Artikel 12 regelt de verantwoordingsplicht bij milieuvergunningen en artikel 13 bij de vaststelling van besluiten in het kader van de Wet ruimtelijke ordening. In artikel 13 lid 1 onder a tot en met i staat aangegeven welke onderwerpen **in elk geval** in de verantwoordingsplicht aan de orde moeten komen. "In elk geval" is limitatieve opsomming en betekent dat er ook nog andere onderwerpen aan de verantwoordingsplicht kunnen worden toegevoegd. De informatie die volgens het Bevi in elk geval bij de verantwoordingsplicht moet worden betrokken is:

- a. het aantal personen in het invloedsgebied;
- b. het groepsrisico;
- c. de mogelijkheden tot risicovermindering door degene die de inrichting drijft;
- d. maatregelen ter beperking van het groepsrisico die in het besluit zijn opgenomen;
- e. voorschriften ter beperking van het groepsrisico te verbinden aan de inrichting;
- f. voor en nadelen van andere ruimtelijke ontwikkelingen met een lager groepsrisico;
- g. de mogelijkheden om het groepsrisico te beperken in nabije toekomst;
- h. mogelijkheden op de voorbereiding van rampenbestrijding;
- i. mogelijkheden tot zelfredzaamheid;

4.11.1.6 De beleidsvisie externe veiligheid 2010

In juni 2010 heeft de gemeenteraad de "Beleidsvisie externe veiligheid in Heerhugowaard vastgesteld. De beleidsvisie "Externe Veiligheid" geeft aan dat het beleid zich richt op het beperkt houden van de toename van het groepsrisico dat ontstaat door ruimtelijke besluiten of Milieuvergunningen. De beleidsvisie onderscheidt drie soorten te doorlopen verantwoordingsprocessen. Welk proces voor de verantwoording wordt doorlopen hangt af van de hoogte van het groepsrisico in relatie tot de oriëntatiewaarde. Schematisch is dit als volgt weergegeven:

4.11.1.7 Status van het bestemmingsplan en externe veiligheid

Er is sprake van een zogenaamd conserverend bestemmingsplan. Ten aanzien van externe veiligheid betekent dit dat er ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan niets zal veranderen. Er worden geen nieuwe ontwikkelingen toegestaan waardoor het groepsrisico rond risicobronnen zal toenemen. Er worden geen nieuwe risicobronnen binnen het plangebied bestemd.

Dit betekent dat aan de bestaande externe veiligheidsituatie niets zal veranderen. Wij volstaan dan ook met het in beeld brengen van de risicobronnen in het plangebied. Ten behoeve van de beleidsvisie externe veiligheid zijn alle risicobronnen in Heerhugowaard met bijbehorende invloedsgebieden en risicocontouren benoemd. Het groepsrisico is per risicobron berekend. Hieruit is naar voren gekomen dat er geen sprake is van saneringssituaties ten aanzien van het plaatsgebonden risico. Het groepsrisico in het plangebied is over het algemeen laag (kleiner dan 10 maal de oriëntatiewaarde). De beleidsvisie externe veiligheid geeft in dat geval aan hoe het groepsrisico dient te worden verantwoord.

4.11.1.8 *De adviesrol van de regionale brandweer (Veiligheidsregio)*

De fysieke veiligheid is één van de belangrijkste pijlers van de verantwoordingsplicht. De beoordeling van de fysieke veiligheid in het kader van de verantwoordingsplicht heeft mede betrekking op de aspecten zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid. Het Bevi kent daarom bij o.a. het vaststellen van een bestemmingsplan aan de Regionale brandweer (in deze regio de Veiligheidsregio Noord - Holland - Noord) **een formeel adviesrecht** toe. Het advies heeft betrekking op: de punten h, en i van de verantwoordingsplicht van het Bevi, het "Besluit externe veiligheid buisleidingen" en de circulaire "Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen".

4.11.2 **De situatie met betrekking tot externe veiligheid binnen het plangebied**

In het landelijk gebied, waar dit bestemmingsplan betrekking op heeft, liggen verspreid door het gebied inrichtingen, buisleidingen en routes gevaarlijke stoffen.

4.11.2.1 *Inrichtingen*

Binnen het plangebied liggen 2 Bevi – inrichtingen namelijk: het verkooppunt voor motorbrandstoffen van Marees Full Service B.V. aan het Verlaat 32, waar ook de verkoop van LPG is toegestaan en de pluimveehouderij van de firma Roozendaal aan de Westerveg 44 c, waar een bovengrondse propaangastank van 18 m³ op het terrein aanwezig is.

4.11.2.2 *Buisleidingen*

In het bestemmingsplangebied liggen meerdere hogedrukaardgasleidingstracé's van de NV Nederlandse Gasunie. De voor dit bestemmingsplan relevante delen van het tracé zijn:

1. het deel tussen het Molendijkgebied en de Jan Glijnisweg;
2. het deel tussen de Krusemanlaan en de Berkmeerpolder;
3. het deel langs de spoorlijn Heerhugowaard - Den Helder vanaf de Hasselaarsweg naar het Verlaat.

4.11.2.3 *Route gevaarlijke stoffen*

De gemeente Heerhugowaard is omringd door provinciale wegen die zijn vrijgegeven voor het vervoer gevaarlijke stoffen. De provinciale wegen functioneren als het ware als routing gevaarlijke stoffen. Krachtens de Wet vervoer gevaarlijke stoffen moeten transporten van gevaarlijke stoffen de bebouwde kom zoveel als mogelijk is mijden. Voor dit bestemmingsplan relevante wegen zijn:

1. de N242 vanaf de Hasselaarsweg tot aan de AC de Graafweg;
2. de AC de Graafweg vanaf de N242 tot aan de Dijkweg;
3. de Huygendijk vanaf Rustenburg tot aan de Jan Glijnisweg met uitzondering van het deel van de weg dat op het grondgebied van de gemeente Schermer ligt.

4.11.3 **Toetsing externe veiligheid**

4.11.3.1 *Inrichtingen*

4.11.3.1.1 *Het verkooppunt voor motorbrandstoffen Verlaat 32 (LPG)*

Inleiding

Sinds het van kracht worden van het Bevi zijn de veiligheidseisen, die worden gesteld aan onder andere LPG – tankstations, verscherpt. Het basisbeschermingsniveau rond LPG-tankstations voor de burger als individu is wettelijk verankerd. Hiervoor is het plaatsgebonden risico als grenswaardenorm in het Bevi opgenomen. Voor het risico van een ramp (10 of meer doden tegelijk en een niet nader bepaald aantal gewonden en materiële schade) is welbewust geen norm in het Bevi opgenomen. Dit risico moet worden vastgesteld en wordt aangeduid als het groepsrisico. Het vastgestelde groepsrisico moet expliciet worden verantwoord waarbij de kans van het groepsrisico vergeleken moet worden met een zogenoemde oriëntatiewaarde. De functie van de oriëntatiewaarde is dat de oriëntatiewaarde houvast geeft voor een oordeel over de grootte van de kans. Er is nadrukkelijk beleidsruimte voor het bestuur (bevoegd gezag) om inhoudelijk aan de oriëntatiewaarde beleidsmatige betekenis toe te kennen. De gemeente Heerhugowaard heeft in haar beleidsvisie Externe Veiligheid de oriëntatiewaarde verbonden aan een inhoudelijke criterium hoe aan de wettelijke verplichting verantwoording van het groepsrisico zal worden

voldaan. In het kader van het bestemmingsplan en de milieuvergunning dienen het plaatsgebonden risico en het groepsrisico te worden beoordeeld. In het bestemmingsplan wordt ten aanzien van externe veiligheid een brede afweging gemaakt.

Toetsing plaatsgebonden risico.

Het Bevi kent met betrekking tot LPG tankstations één veiligheidscontour waaraan moet worden getoetst namelijk: het plaatsgebonden risico. Dit is een wettelijke norm waar niet vanaf mag worden geweken. De grootte van de veiligheidscontour voor het plaatsgebonden risico bij LPG tankstations is afhankelijk van de hoeveelheid LPG die jaarlijks wordt verkocht (de doorzet). Voor het tankstation Verlaat 32 is op 4 mei 2010 ambtshalve een nieuwe milieuvergunning verleend. In de milieuvergunning is bepaald dat de doorzet voor LPG niet meer mag bedragen dan 1500 m³ per jaar. LPG mag alleen in de dagperiode worden gelost en wordt opgeslagen in een ondergronds reservoir van 20 m³. Op grond van het Bevi mogen er bij een doorzet van 1500 m³ per jaar geen (beperkt) kwetsbare objecten (woningen, scholen, kantoren etc.) aanwezig zijn binnen een straal van:

- 40 meter vanaf het vulpunt;
- 25 meter rond het reservoir en;
- 15 meter rond het de afleverzuil.

Aan deze normen moet sinds 1 januari 2010 worden voldaan. Deze afstanden gelden voor een zogeheten bestaande vergunningssituatie. Het ministerie van VROM heeft in een circulaire aangegeven dat een ambtshalve wijziging van de vergunning van een LPG - tankstation om de doorzet vast te leggen niet opgevat moet worden als een nieuwe vergunningssituatie. Daarnaast is het vaststellen van een conserverend bestemmingsplan op te vatten –volgens diezelfde circulaire- als een bestaande situatie.

Het tankstation aan het Verlaat voldeed niet aan de normen van het Bevi, omdat binnen de contour van het plaatsgebonden risico (beperkt) kwetsbare objecten aanwezig waren. Om die reden zijn het vulpunt, het reservoir en de opstelplaats voor de tankauto verplaatst. Binnen de straal van het vulpunt, het reservoir en de afleveringzuil zijn geen (beperkt) kwetsbare objecten meer aanwezig. Deze wijzigingen zijn vastgelegd in de milieuvergunning van 4 mei 2010. Daarmee voldoet het tankstation aan de wettelijke normen van het Bevi en het Revi. Nu er aan de wettelijke normen van het Bevi en het Revi wordt voldaan, bestaat er geen plicht tot sanering en kan de verkoop van LPG op het perceel Verlaat 32, mits het gemeentebestuur (in dit geval, vanwege de vaststelling van het bestemmingsplan, de gemeenteraad) het groepsrisico verantwoordt, worden voortgezet. De verkoop van LPG mag niet meer bedragen dan 1500 m³ per jaar. Deze doorzet is vastgelegd in de milieuvergunning. De risicocontouren zijn in het bestemmingsplan verankerd.

EV contouren Verlaat 32

1. Oranje contour = Invloedsgebied 150 meter rondom vulpunt tankwagen
2. Paarse contour = PR contour 15 meter rond afleverzuil
3. Gele contour = PR contour 40 meter rond vulpunt
4. Blauwe contour = PR contour 25 meter rond reservoir 20 m³

Toetsing groepsrisico

Door AVIV is het groepsrisico voor het tankstation aan het Verlaat berekend. Uit het rapport komt naar voren dat het groepsrisico ruim onder de oriëntatiewaarde ligt. De berekening (QRA) is nog gebaseerd op de situatie zo als die gold voor het verplaatsen van het vulpunt. Door het verplaatsen van het vulpunt is ook het invloedsgebied verschoven en verkleind, omdat het vulpunt nabij het reservoir is komen te liggen, waardoor er minder (beperkt) kwetsbare objecten binnen invloedsgebied zijn komen te liggen. Het groepsrisico is daardoor verlaagd. Omdat het groepsrisico in de oude situatie al onder de oriëntatiewaarde lag is voor de nieuwe, gunstigere situatie het groepsrisico niet opnieuw berekend.

Het rapport van AVIV geeft de informatie met betrekking tot de punten a t/m c. van de verantwoordingsplicht. De overige punten komen niet aan bod. In het rapport van AVIV is het aantal aanwezige personen in het invloedsgebied (in dit geval cirkel met een straal van 150 meter rond het vulpunt) bepaald. Voor de dagperiode wordt het aantal personen in het invloedsgebied geschat op 62. Voor de avond- en de nachtperiode wordt het aantal personen in het invloedsgebied geschat op 103. Ten aanzien van deze personendichtheid is in de rapportage van Prevent - adviesgroep van 2009 aangegeven dat dit de personendichtheid is van alle door AVIV aangegeven objecten (ook die objecten die buiten het volgens het Revi geldende invloedsgebied liggen). De Prevent Adviesgroep heeft, op basis van de gegevens van AVIV, een inschatting gemaakt van de personendichtheid binnen het invloedsgebied en deze bepaald op 37 personen in de dagperiode en 61 personen in de nachtperiode.

Onder het invloedsgebied wordt verstaan het gebied rondom een vaste risicobron of langs een transportroute waarbinnen het aantal personen in beschouwing wordt genomen om het groepsrisico te bepalen. In principe is het invloedsgebied dus het gebied waarbinnen nog een kans aanwezig is dat iemand dodelijk getroffen kan worden als het zwaarst denkbare ongeval zou optreden. Bij een BLEVE is het effectgebied gelijk aan een concentrische cirkel en kan het effectgebied samenvallen met het invloedsgebied. Voor een ramp bij het tankstation aan het Verlaat door een BLEVE betekent dat, dat 100 % van de aanwezige personen in het invloedsgebied komt te overlijden.

Verantwoording groepsrisico

De beheersbaarheid van rampen wordt gezien als een belangrijk aspect bij de oordeelsvorming. Het gaat hierbij om de mogelijkheid van de rampbestrijding (van pro-actie tot repressie). In de verantwoording van het groepsrisico dienen minimaal de in artikel 13 lid 1 onder a t/m i van het Bevi genoemde onderwerpen aan de orde te komen.

De rapporten die over het tankstation zijn geschreven zijn risicoanalyses, die inzicht geven in de feitelijke situatie rond het tankstation. In de rapporten blijft de aanvoer van LPG buiten beschouwing. Wanneer we de feiten uit de risicoanalyses en het advies van de Veiligheidsregio betrekken in de punten die bij de invulling van de verantwoordingsplicht aan de orde moeten komen voor het tankstation Verlaat 32, levert dit het volgende beeld op:

a het aantal personen in het invloedsgebied

Het aantal personen in het invloedsgebied wordt voor de nachtperiode geschat op iets minder dan 61 en op iets minder dan 37 voor de dagperiode. Een BLEVE - ramp bij tankstation Verlaat 32 betekent, volgens de rekenmodelaanname dat 100 % van de aanwezige personen in het invloedsgebied komt te overlijden. Het risicomoment is de aanvoer van het gas en het vullen van de tank. Door dit in de dagperiode te doen vallen er bij het vullen van de tank de minste slachtoffers;

b. vergelijking Groepsrisico met de oriëntatiewaarde

Zowel uit de berekening van AVIV als Prevent blijkt dat het groepsrisico ruim onder de oriëntatiewaarde blijft.

c. mogelijkheden tot risicovermindering door degene die de inrichting drijft

Door de LPG-branche zijn de met de rijksoverheid overeengekomen LPG-branchemaatregelen inmiddels volledig geïmplementeerd (toepassing verbeterde LPG-vulslang en aanbrengen hittewerende coating op LPG-tankwagens). Door deze maatregelen zijn de PR-contouren en de hoogte van het groepsrisico rondom LPG-tankstations aanmerkelijk teruggebracht. Verder is door de verplaatsing van het LPG-vulpunt en het vastleggen van venstertijden voor het lossen van LPG in de vergunning de hoogte van het groepsrisico nog verder afgenomen.

d. maatregelen ter beperking van het groepsrisico die in het besluit zijn opgenomen

In het bestemmingsplan Buitengebied zijn er geen maatregelen opgenomen, omdat het een conserverend bestemmingsplan is. Maatregelen ter beperking van het groepsrisico die in het vaststellingsbesluit zijn opgenomen, zijn reeds in de milieuvergunning vastgelegd (de maximale doorzet van 1500 m³, hittewerende coating op de tankauto's en het tijdstip van levering).

e voorschriften ter beperking van het groepsrisico te verbinden aan de inrichting

Voorschriften ter beperking van het groepsrisico te verbinden aan de inrichting, anders dan hiervoor is aangegeven, zijn er niet.

f. voor- en nadelen van andere ruimtelijke ontwikkelingen met een lager groepsrisico

Het bestemmingsplan Buitengebied is een conserverend bestemmingsplan betreft. Er zijn derhalve geen ruimtelijke alternatieven met een lager groepsrisico.

g de mogelijkheden om het groepsrisico in de nabije toekomst te beperken

Er zijn geen mogelijkheden om het groepsrisico in de nabije toekomst te beperken.

h. de mogelijkheden tot de voorbereiding op de bestrijding van een ramp

Gezien het kleine risico is zijn investeringen in de mogelijkheden op de voorbereiding bestrijding en beperking gevolgen van een ramp economisch niet verantwoord.

i de mogelijkheden tot zelfredzaamheid

In het effectgebied staan voornamelijk woningen en enige bedrijfsgebouwen. De personen in deze gebouwen zijn voor zover bekend zelfredzaam.

Conclusie verantwoording groepsrisico

Het tankstation aan het Verlaat 32 verkoopt al sinds 1971 LPG. Het tankstation voldoet aan de normen voor het plaatsgebonden risico en daarom bestaat er geen plicht tot saneren. Het gaat hier om een bestaande situatie waarbij het evenwicht enkel wordt verstoord door de komst van het Bevi. In de fysieke situatie verandert niets, zowel de bron als de omgeving blijft onveranderd aanwezig. De actualisering van het bestemmingsplan maakt dat de hoogte van het groepsrisico moet worden verantwoord. De hoogte van het groepsrisico lag in de oude situatie al onder de oriëntatie waarde en is door recente maatregelen zoals het verplaatsen van het vulpunt en het verplicht voorzien van de tankauto van een hittewerende coating verder afgenomen.

Het tankstation ligt aan een route gevaarlijke stoffen, zodat het transport van LPG naar het tankstation geen extra risico oplevert. De milieuvergunning van het tankstation is onlangs vernieuwd. In de nieuwe vergunning is naast de doorzet (1500 m³) vastgelegd dat de bevoorrading van het tankstation alleen in de dagperiode mag geschieden. Hierdoor wordt, omdat er overdag minder mensen in het gebied aanwezig zijn, het verlies aan mensenlevens bij een mogelijke ramp beperkt. Mogelijkheden om het groepsrisico in de nabije toekomst verder te beperken zijn er niet.

Nu het hier gaat om een bestaande situatie, waarin fysiek niets wijzigt en het groepsrisico tot onder de oriëntatiewaarde is teruggebracht is het aanvaardbaar om de verkoop van LPG op de onderhavige locatie voort te zetten.

4.11.3.1.2 *De pluimveehouderij aan de Westerweg 44c*

Inleiding

Pluimveehouderij Roozendaal aan de Westerweg 44d beschikt over een bovengrondse propaangastank van 18 m³. Deze tank is noodzakelijk voor de verwarming van de stallen en de bedrijfswoningen. Propaantanks met een opslagcapaciteit van meer dan 13 m³ vallen per 1 januari 2008 onder de werkingssfeer van het Bevi/Revi. Het betreft een niet-categoriale inrichting waarvoor het plaatsgebonden risico (PR=10⁻⁶) moet worden berekend door middel van een QRA. In december 2009 heeft Adviesbureau Prevent in opdracht van de Veiligheidsregio NHN regio de externe veiligheidsaspecten beschouwd. Sindsdien hebben er geen wijzigingen plaatsgevonden. Het volgende kan worden gesteld:

Plaatsgebonden risico

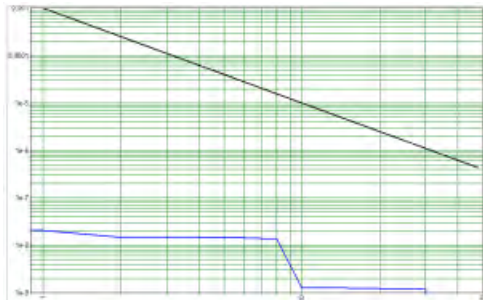
Voor de vergunde propaaninstallatie (bovengronds reservoir 18 m³, en 4 x per jaar lossen van propaan). Op grond daarvan is de PR 10⁻⁶ contour berekend op 18 meter rond de tank. Binnen deze contour bevinden zich geen (beperkt) kwetsbare objecten. Er is geen sprake van een saneringssituatie op grond van het Bevi. Dit geldt voor de huidige situatie als volgens het vigerende bestemmingsplan mogelijke situatie.

Ligging invoedsgebied eb (beperkt) kwetsbare objecten

Groepsrisico

Het berekende groepsrisico blijft voor de vergunde propaaninstallatie in de huidige omgevings situatie en de volgens het bestemmingsplan mogelijke omgevings situatie ruim onder de oriëntatiewaarde (0,001 maal de oriëntatiewaarde).

: Berekend groepsrisico huidige situatie/ volgens BP mogelijke situatie

Bestemmingsplan Buitengebied 2014

Ten opzichte van de huidige situatie en het nieuwe bestemmingsplan zal er niets wijzigen. Het huidige groepsrisico is laag en zal laag blijven Er zal geen verhoging van het groepsrisico plaatsvinden.

Verantwoording van het groepsrisico

a het aantal personen in het invloedsgebied

In de risicoanalyse van Prevent Adviesgroep (kenmerk: 055-NKL-C25 V.02, d.d. 30 december 2009) is deze personendichtheid bepaald en bedraagt deze maximaal 170 personen in de dagperiode en 16 personen in de avond / nachtperiode. Het voorontwerp bestemmingsplan is conserverend van aard waardoor de personendichtheid ten gevolge van het voorontwerp bestemmingsplan niet verder zal

toenemen.

b. vergelijking Groepsrisico met de oriëntatiewaarde

Door Prevent Adviesgroep is in 2009 het groepsrisico berekend voor de propaantank (bovengronds 18 m³, onttrekking uit het reservoir vanuit de gasfase en maximaal 4 lossingen van de propaantankwagen per jaar). Hierbij is een groepsrisico berekend van maximaal 0,001 maal de oriëntatiewaarde. De fN-curve van het berekend groepsrisico is opgenomen in de toelichting van het bestemmingsplan. Het groepsrisico blijft ruim onder de oriëntatiewaarde en kan door het bestemmingsplan niet verder toenemen.

c. mogelijkheden tot risicovermindering door degene die de inrichting drijft

Ten aanzien van het propaanreservoir zijn geen maatregelen getroffen in het verleden om het groepsrisico te verminderen. Gezien het geringe groepsrisico bestaat hiervoor ook geen noodzaak en zijn dergelijke maatregelen niet verder beschouwd.

d. maatregelen ter beperking van het groepsrisico die in het besluit zijn opgenomen

Aangezien het hier een conserverend bestemmingsplan betreft is dit aspect niet verder beschouwd.

e. voorschriften ter beperking van het groepsrisico te verbinden aan de inrichting

Voorschriften ter beperking van het groepsrisico te verbinden aan de inrichting, anders dan hiervoor is aangegeven, zijn er niet.

f. voor- en nadelen van andere ruimtelijke ontwikkelingen met een lager groepsrisico

Het bestemmingsplan Buitengebied is een conserverend bestemmingsplan betreft. Er zijn derhalve geen ruimtelijke alternatieven met een lager groepsrisico.

g de mogelijkheden om het groepsrisico in de nabije toekomst te beperken

Er zijn geen mogelijkheden om het groepsrisico in de nabije toekomst te beperken.

h. de mogelijkheden tot de voorbereiding op de bestrijding van een ramp

Gezien het kleine risico is zijn investeringen in de mogelijkheden op de voorbereiding bestrijding en beperking gevolgen van een ramp economisch niet verantwoord.

i de mogelijkheden tot zelfredzaamheid

In het effectgebied staan voornamelijk woningen en enige bedrijfsgebouwen. De personen in deze gebouwen zijn voor zover bekend zelfredzaam.

Conclusie verantwoording groepsrisico

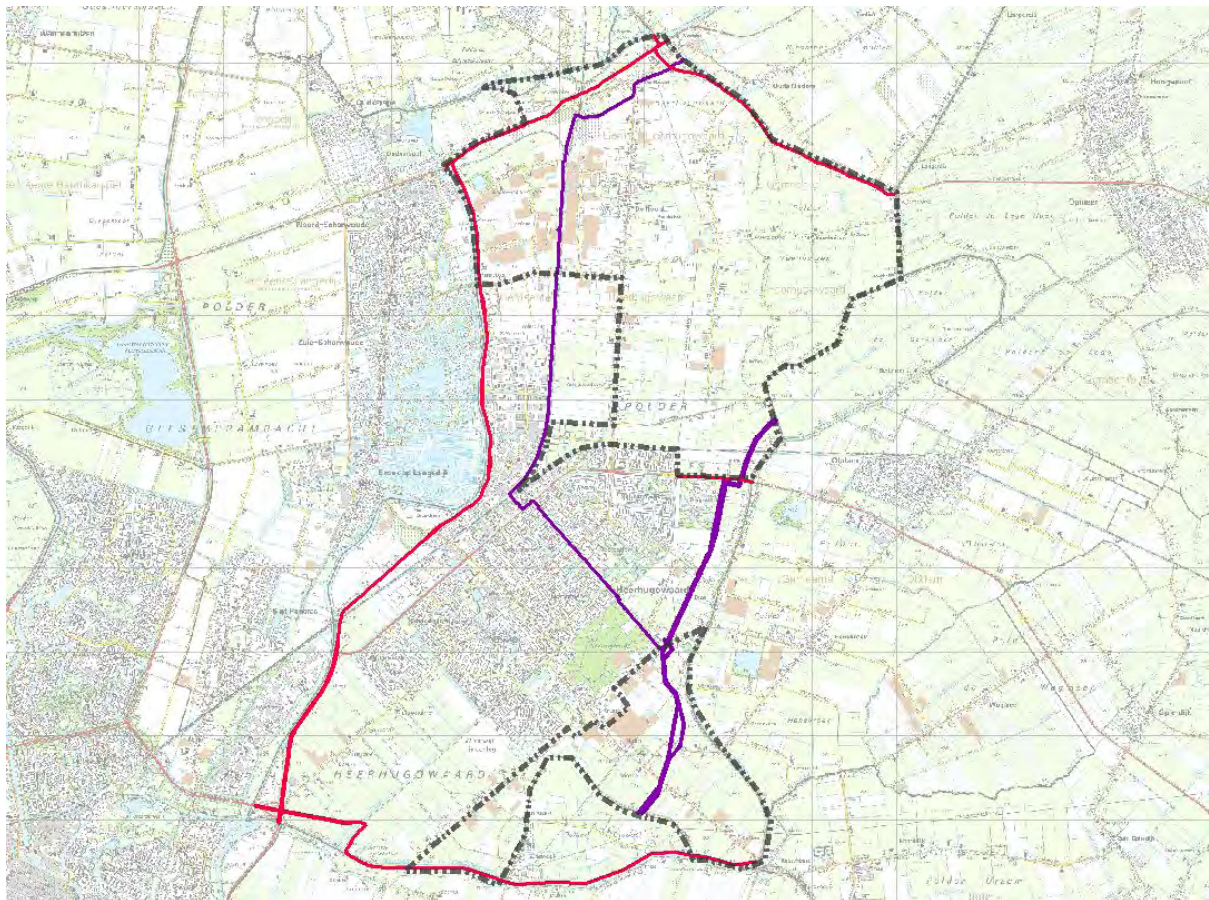
Het bedrijf waar de propaangastank in bedrijf is, voldoet aan de normen voor het plaatsgebonden risico en daarom bestaat er geen plicht tot saneren. Het gaat hier om een bestaande situatie waarbij het evenwicht enkel wordt verstoord door de komst van het Bevi. In de fysieke situatie verandert niets, zowel de bron als de omgeving blijft onveranderd aanwezig. De actualisering van het bestemmingsplan maakt dat de hoogte van het groepsrisico moet worden verantwoord. De hoogte van het groepsrisico ligt ruim onder oriëntatiewaarde.

Het bedrijf ligt aan een route gevaarlijke stoffen, zodat het transport van het propaangas naar het bedrijf geen extra risico oplevert. In de milieuvergunning zijn, vanwege het lage groepsrisico, geen extra voorwaarden opgenomen. Mogelijkheden om het groepsrisico in de nabije toekomst verder te beperken zijn er niet.

Nu het hier gaat om een bestaande situatie, waarin fysiek niets wijzigt en het groepsrisico ruim onder de oriëntatiewaarde ligt, is het aanvaardbaar om het gebruik van de propaangastank op het onderhavige perceel voort te zetten.

4.11.3.2 Buisleidingen

Het bestemmingsplan Buitengebied ligt binnen het invloedsgebied van een aantal hogedrukaardgasleidingen. De gemeente Heerhugowaard is daarom wettelijk verplicht de externe veiligheid te beschouwen bij de vaststelling van dit bestemmingsplan. Het bestemmingsplan stelt de reeds bestaande situatie opnieuw vast. Sinds 1 januari 2011 is het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) van kracht. Daarin is bepaald dat bij de vaststelling van een bestemmingsplan, gelegen binnen het invloedsgebied van een hogedrukaardgasleiding, een grenswaarde in acht genomen moet worden (artikel 11) en dat het groepsrisico verantwoord moet worden (artikel 12).

Figuur 1. Plangrens (onderbroken donkergrijze lijnen), ligging provinciale wegen (rode lijnen) en ligging hogedrukaardgasleidingen (paarse lijnen)

Toetsing aan het plaatsgebonden risico

De hogedrukaardgasleidingen A-550, A-551, A-566, A-620, A-551-05, W-574-02, W-574-04, W-574-06 en W-574-16 van de Gasunie hebben geen 10-6 plaatsgebonden risicocontour [1]. Het bestemmingsplan Buitengebied voldoet daarmee aan de veiligheidseis dat geen kwetsbare objecten aanwezig zijn, dan wel geprojecteerd zijn binnen de grenswaarde van het plaatsgebonden risico van de aardgasleidingen. Het basisbeschermingsniveau van de individuele burger is hierdoor geborgd.

2. Verantwoording van het groepsrisico

Conform artikel 12 van het Besluit externe veiligheid buisleidingen, geldt voor het bestemmingsplan

Buitengebied tevens een verantwoordingsplicht van het groepsrisico. Daar het groepsrisico van de hogedrukaardgasleidingen A-550, A-551, A-566, A-620, A-551-05, W-574-02, W-574-04, W-574-06 en W-574-16 kleiner is dan 0,1 x de oriëntatiewaarde, moeten bij het planbesluit vermeld worden:

1. De aanwezige dichtheid van personen in het invloedsgebied voor en na de vaststelling van het bestemmingsplan.
2. Het groepsrisico op het tijdstip van vaststelling van het bestemmingsplan en de bijdrage van de in het besluit toegelaten kwetsbaar en beperkt kwetsbare objecten aan de hoogte van het groepsrisico.
3. De vergelijking van het groepsrisico met de oriëntatiewaarde.
4. De mogelijkheden een ramp door een ongeluk met de aardgasleiding te bestrijden en de omvang van de ramp te beperken.
5. De mogelijkheden van personen in het invloedsgebied van de aardgasleiding om zich in veiligheid te brengen als de ramp optreedt.

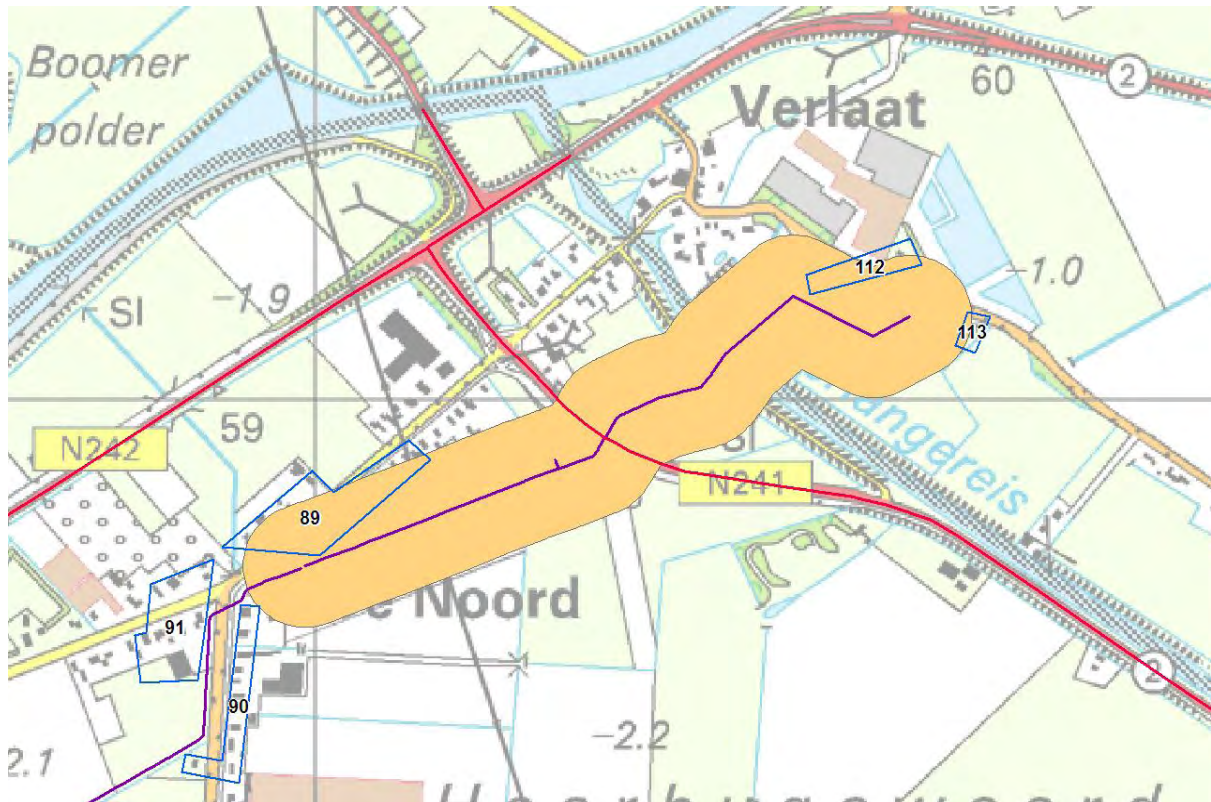
Ad.1 t/m ad. 3 zal hierna per leiding worden behandeld. Ad. 4 en Ad.5 worden voor alle leidingen gezamenlijk behandeld omdat de mogelijkheden voor bestrijding en de mogelijkheid voor personen om zich in veiligheid te brengen tussen de leidingen onderling niet wezenlijk verschillen, behoudens de afstanden tot waar de schadelijke of dodelijke effecten kunnen optreden. Het plangebied Buitengebied bestaat uit een noordelijk en een zuidelijk gebied zoals is te zien in figuur 1. Gezien het twee afzonderlijke gebieden betreffen (noordelijk en zuidelijk gebied) is het groepsrisico voor deze gebieden afzonderlijk in beeld gebracht.

2.1. Noordelijk deel plangebied

Leiding W-574-02

Ad.1: Aanwezige dichtheid personen

Figuur 2 toont het invloedsgebied van de leiding. Het aantal aanwezige personen binnen het invloedsgebied bedraagt ongeveer 10 overdag en 's nachts 20. Het aantal personen binnen het invloedsgebied behorende tot het plangebied Buitengebied zijn overdag 5 en 's nachts 10. Figuur 2 toont het invloedsgebied van de leiding. Het aantal personen in het invloedsgebied verandert niet door het bestemmingsplan.

Figuur 2: Invloedsgebied (oranje) van leiding W-574-02 en bevolkingsvlakken (blauw)

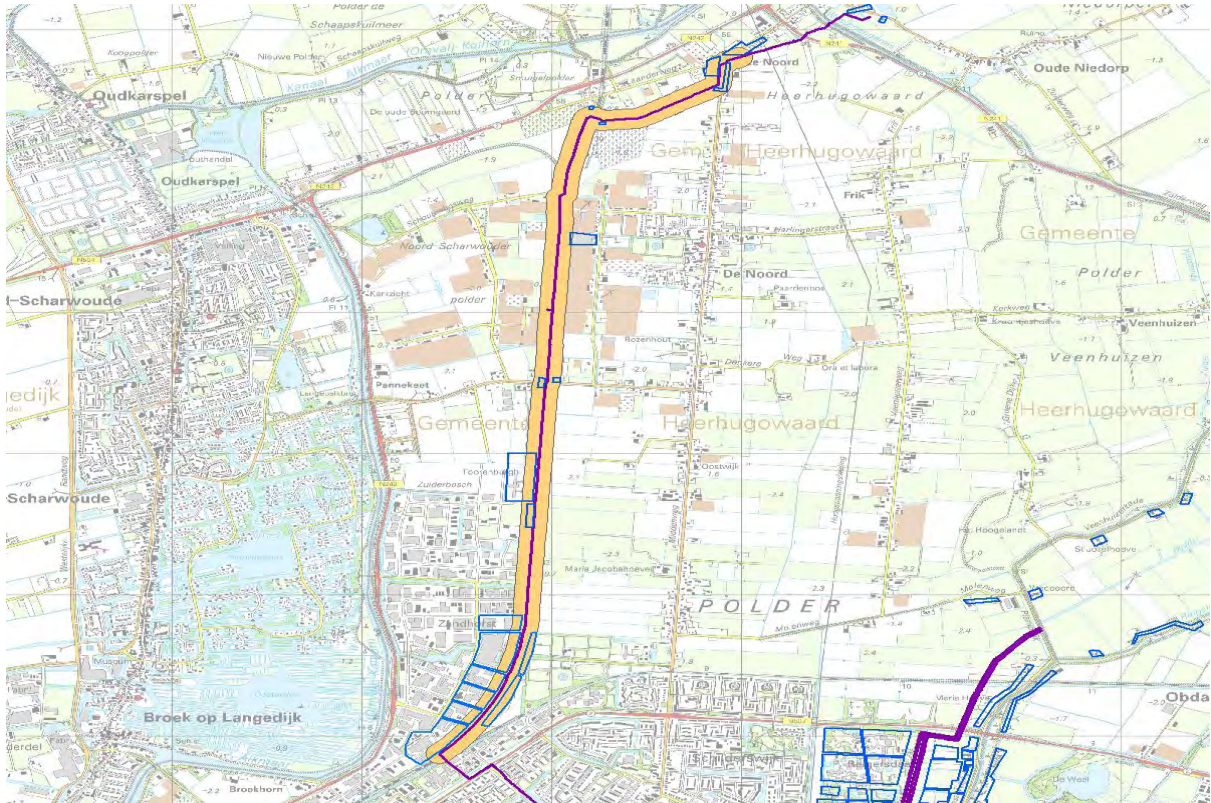
Ad.2 groepsrisico en bijdrage door bestemmingsplan en ad. 3 vergelijking met de oriëntatiewaarde

De berekeningen voor leiding W-574-02 hebben niet geleid tot een groepsrisico met de kans van groter dan 10-9 per jaar. Rekenresultaten worden door het wettelijk voorgeschreven rekenpakket alleen getoond wanneer het groepsrisico groter is dan 10-9 per jaar. Hieruit kan worden afgeleid dat de bijdrage van het bestemmingsplan aan het groepsrisico, voor zover daar sprake van is, niet relevant is. Een vergelijking van het eventueel aanwezige groepsrisico met de oriëntatiewaarde is niet mogelijk, maar tevens niet relevant voor de beoordeling.

Leiding W-574-04

Ad.1 Aanwezige dichtheid personen

Figuur 3 toont het invloedsgebied van de leiding. Het aantal aanwezige personen binnen het invloedsgebied bedraagt ongeveer 550 overdag en 's nachts 240. Het aantal personen binnen het invloedsgebied behorende tot het plangebied Buitengebied is overdag 110 en 's nachts 100.

Figuur 3: Invloedsgebied (oranje) van leiding W-574-04 en bevolkingsvlakken (blauw)

Ad.2 groepsrisico en bijdrage door bestemmingsplan en ad. 3 vergelijking met de oriëntatiewaarde

De berekeningen voor leiding W-574-02 hebben niet geleid tot een groepsrisico met de kans van groter dan 10-9 per jaar. Rekenresultaten worden door het wettelijk voorgeschreven rekenpakket alleen getoond wanneer het groepsrisico groter is dan 10-9 per jaar. Hieruit kan worden afgeleid dat de bijdrage van het bestemmingsplan aan het groepsrisico, voor zover daar sprake van is, niet relevant is. Een vergelijking van het eventueel aanwezige groepsrisico met de oriëntatiewaarde is niet mogelijk, maar tevens niet relevant voor de beoordeling.

Leidingen W-574-06 en W-574-16

De berekeningen hebben niet geleid tot een groepsrisico, binnen het invloedsgebied van deze leidingen is namelijk geen (geprojecteerde) bebouwing aanwezig. Dit wil overigens niet zeggen dat de kans op slachtoffers nul is, maar de kans op 10 of meer slachtoffers, door de aanwezige bebouwing, is uit te sluiten. Gezien er geen sprake is van een groepsrisico, hiervan is sprake bij 10 of meer slachtoffers, is een verantwoording groepsrisico niet vereist. Figuren 4 en 5 tonen het invloedsgebied van de leidingen. De leidingen zijn zichtbaar als een korte aftakking van de leiding W-574-02 en W-574-04.

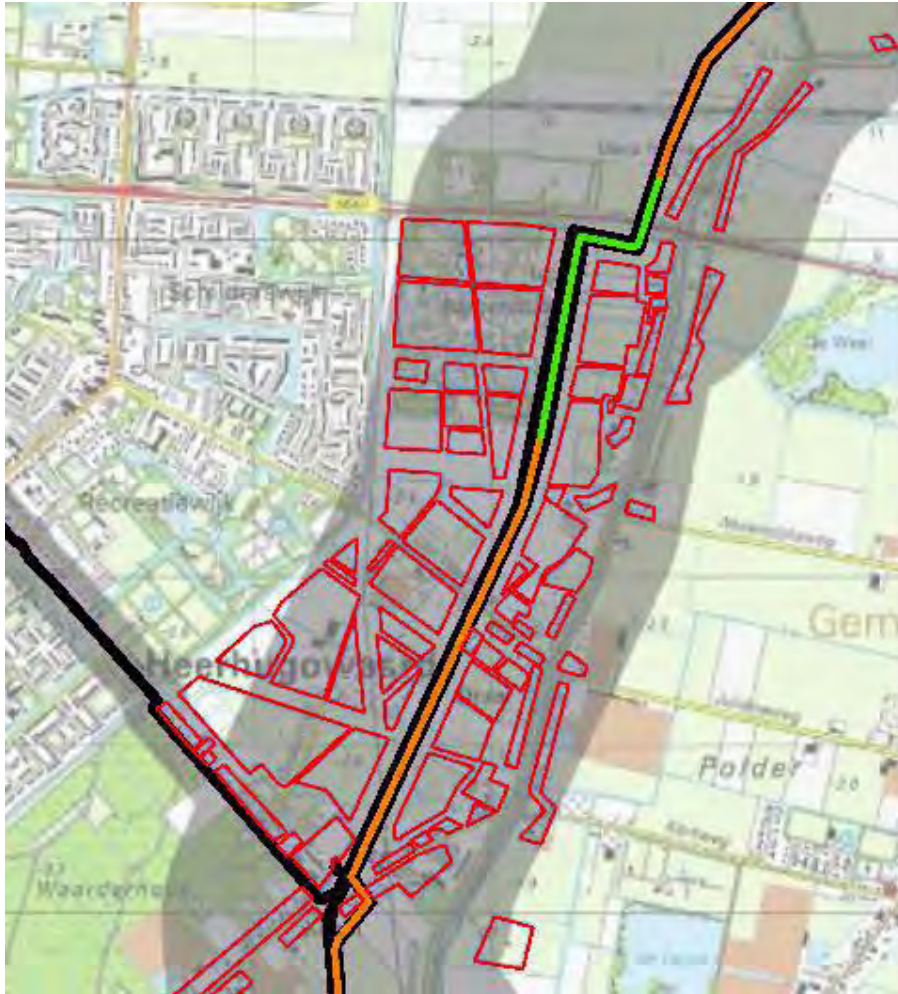
Figuur 4: Invloedsgebied (oranje) van leiding W-574-06 en bevolkingsvlakken(blauw)

Figuur 5: Invloedsgebied (oranje) van leiding W-574-16 en bevolkingsvlakken (blauw)

Leidingen A-550, A-551, A-566 en A-620

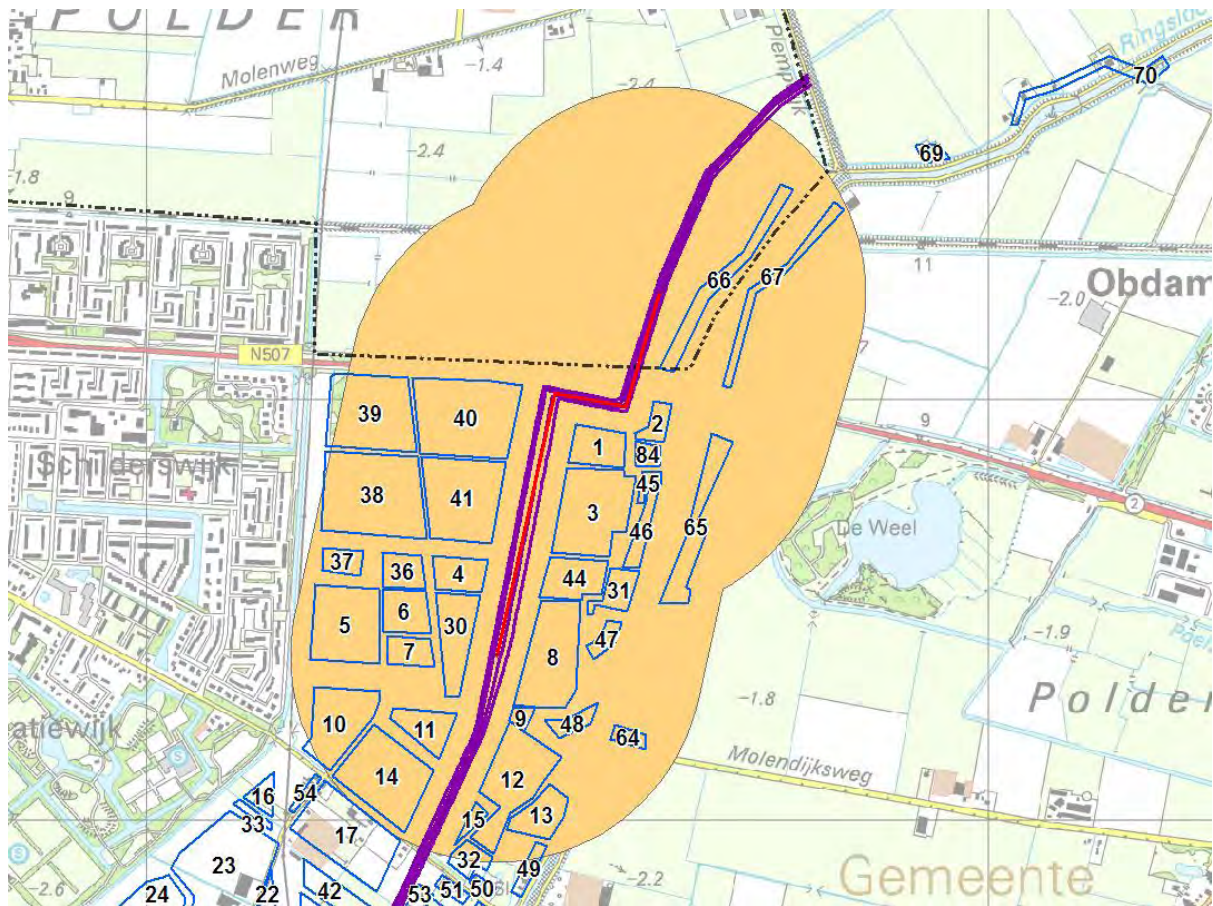
De leidingen lopen als een bundel door het plangebied. Voor elke leiding ligt de kilometer met het hoogste groepsrisico op ongeveer dezelfde locatie, zie hiervoor figuur 6. Gekozen is om de verplichte onderdelen van de groepsrisicoverantwoording alleen voor de leiding met het grootste invloedsgebied (A-551) te behandelen, dit omvat mede de leidingen A-550, A-566 en A-620.

Figuur 6. Weergave kilometerdeel (groen) van de aardgasleidingen waarop het groepsrisico is betrokken, zoals door de rekenmethodiek wordt bepaald. Zie hiervoor de technische rapportage.

Ad. 1: aanwezige dichtheid personen

Het aantal aanwezige personen binnen het invloedsgebied bedraagt ongeveer 1500 overdag en 's nachts 3000. Het aantal personen behorende tot het plangebied Buitengebied binnen het invloedsgebied is overdag 5 en 's nachts 10. Dit betreft alleen bevolkingsvlak 66 [1]. De grootte van het te beschouwen invloedsgebied van de aardgasleiding en de bevolkingsvlakken is hieronder weergegeven. In de technische rapportage is de aanwezigheid in de vlakken die voor de berekening van het groepsrisico is gebruikt opgenomen.

Figuur 7: Invloedsgebied (oranje) van de kilometer leiding met het hoogste groepsrisico en bevolkingsvlakken (blauw)

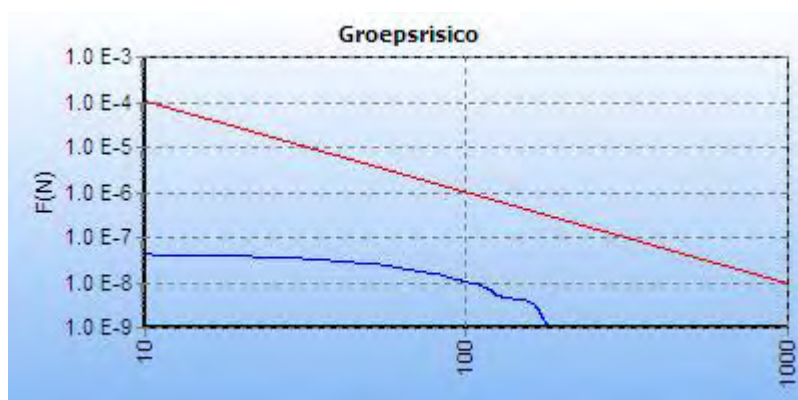
Ad. 2: groepsrisico en bijdrage door bestemmingsplan + ad. 3: vergelijking met oriëntatiewaarde

In figuren 8 t/m 11 is het groepsrisico weergegeven gebaseerd op het beschouwde invloedsgebied van figuur 7. De rode rechte lijn in de grafieken is de oriëntatiewaarde. De figuren geven uitsluitend het aantal doden weer dat kan vallen en wat de cumulatieve kans daarop is. De cumulatieve kans houdt in: de kans op X of meer dan X doden. Tabel 1 geeft op een andere manier de vergelijking van het groepsrisico met de oriëntatiewaarde weer. In de kolom 'fractie' is weergegeven hoe ver de grafiek van het groepsrisico onder de oriëntatiewaarde ligt. Hierbij is telkens het punt op de grafiek geselecteerd dat, langs de verticale as gezien, het dichtst bij de oriëntatiewaarde ligt. De verhouding van de waarde van het geselecteerde punt van het groepsrisico met de waarde van de oriëntatiewaarde is uitgedrukt als fractie.

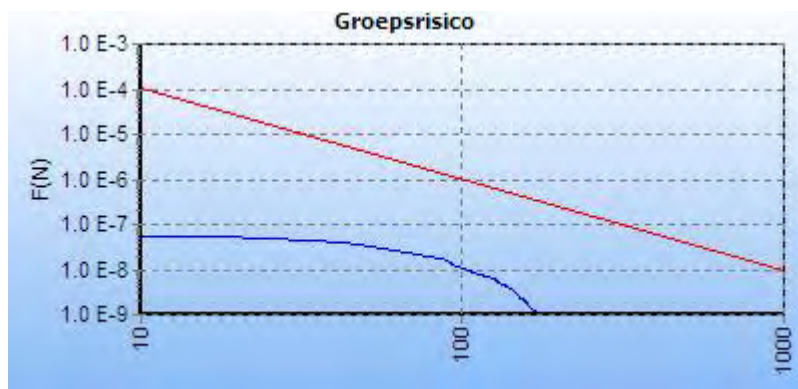
Gezien de bestaande situatie opnieuw wordt vastgesteld leidt het bestemmingsplan Buitengebied niet tot een toename van het groepsrisico. De bijdrage van de in het bestemmingsplan toegestane (beperkt) kwetsbare objecten is erg gering. Van de in totaal 3000 aanwezige personen binnen het invloedsgebied behoren maar 10 personen tot het bestemmingsplan Buitengebied. Nagenoeg alle overige personen behoren tot het bestemmingsplan De Draai. De hoogte van het groepsrisico wordt dus voornamelijk bepaald door (geprojecteerde) bebouwing dat niet behoort tot het bestemmingsplan Buitengebied. De bijdrage door het bestemmingsplan aan het groepsrisico, van de toegestane (beperkt) kwetsbare objecten is verwaarloosbaar en niet relevant ten opzichte van de oriëntatiewaarde.

Figuur 8. Leiding A-550

Figuur 9. Leiding A-551

Figuur 10. Leiding A-566

Figuur 11. Leiding A-620

Leiding	Fractie	Bij aantal slachtoffers
A-550	0.010	84
A-551	0.011	109
A-566	0.013	88
A-620	0.012	47

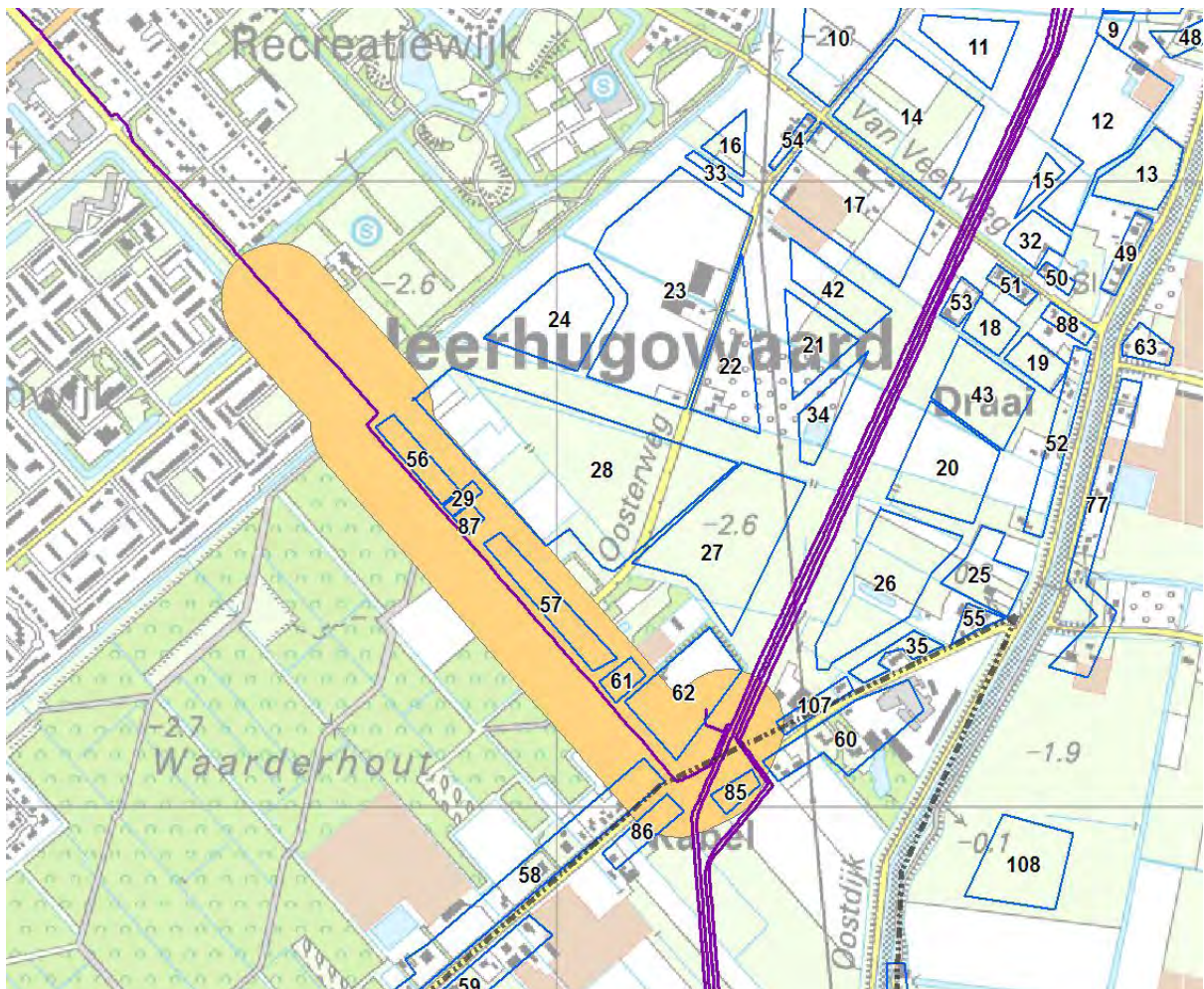
Tabel 1. Fractie groepsrisico hogedruk aardgasleidingen

2.2. Zuidelijk deel plangebied

Leiding A-551-05

Ad.1: Aanwezige dichtheid personen

Het aantal aanwezige personen binnen het invloedsgebied bedraagt ongeveer 80 overdag en 's nachts 60. Het aantal personen binnen het invloedsgebied behorende tot het plangebied Buitengebied zijn overdag 20 en 's nachts 25.

Figuur 12: Invloedsgebied (oranje) van de kilometer leiding met het hoogste groepsrisico en bevolkingsvlakken

Ad.2 groepsrisico en bijdrage door bestemmingsplan en ad. 3 vergelijking met de oriëntatiewaarde

De berekeningen voor leiding A-551-05 hebben niet geleid tot een groepsrisico met de kans van groter dan 10-9 per jaar. Rekenresultaten worden door het wettelijk voorgeschreven rekenpakket alleen getoond wanneer het groepsrisico groter is dan 10-9 per jaar. Hieruit kan worden afgeleid dat de bijdrage van het bestemmingsplan aan het groepsrisico, voor zover daar sprake van is, niet relevant is. Een vergelijking van het eventueel aanwezige groepsrisico met de oriëntatiewaarde is niet mogelijk, maar in dit geval daarom ook niet relevant.

Leiding A-551-06

Ad.1: Aanwezige dichtheid personen

Het aantal aanwezige personen binnen het invloedsgebied bedraagt ongeveer 40 overdag en 's nachts 5. Het aantal personen binnen het invloedsgebied behorende tot het plangebied Buitengebied zijn overdag 3 en 's nachts 5.

Figuur 13: Invloedsgebied (oranje) van de leiding met het hoogste groepsrisico en bevolkingsvlakken

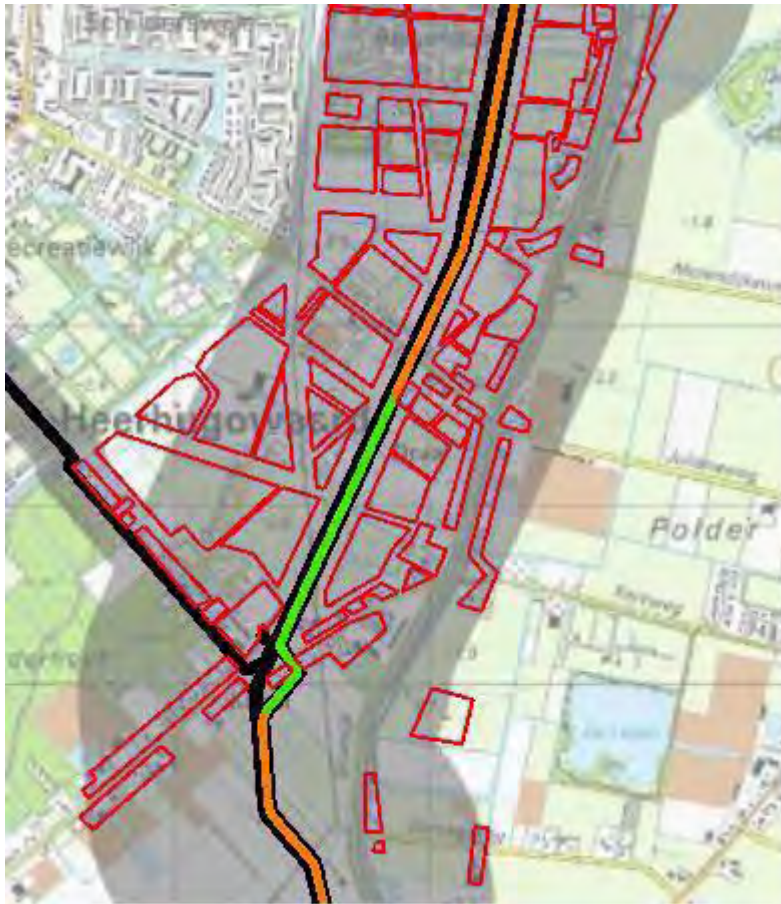
Ad.2 groepsrisico en bijdrage door bestemmingsplan en ad. 3 vergelijking met de oriëntatiewaarde

De berekeningen voor leiding W-574-02 hebben niet geleid tot een groepsrisico met de kans van groter dan 10-9 per jaar. Rekenresultaten worden door het wettelijk voorgeschreven rekenpakket alleen getoond wanneer het groepsrisico groter is dan 10-9 per jaar. Hieruit kan worden afgeleid dat de bijdrage van het bestemmingsplan aan het groepsrisico, voor zover daar sprake van is, niet relevant is. Een vergelijking van het eventueel aanwezige groepsrisico met de oriëntatiewaarde is niet mogelijk, maar in dit geval daarom ook niet relevant.

Leidingen A-550, A-551, A-566 en A-620

De leidingen lopen als een bundel door het plangebied. Voor elke leiding ligt de kilometer met het

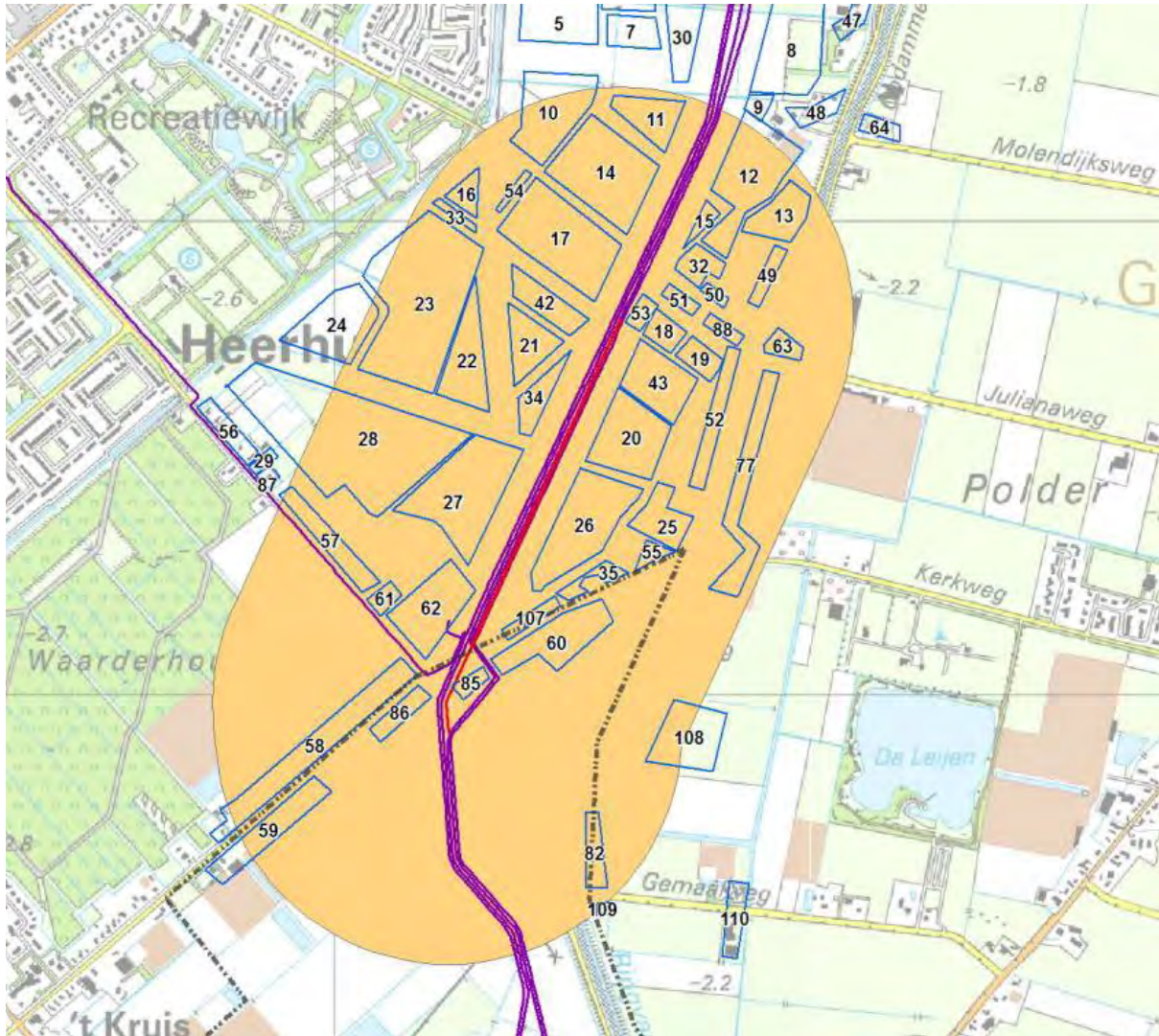
hoogste groepsrisico op ongeveer dezelfde locatie, zie hiervoor figuur 14. Gekozen is om de verplichte onderdelen van de groepsrisicoverantwoording alleen voor de leiding met het grootste invloedsgebied (A-551) te behandelen, dit omvat mede de leidingen A-550, A-566 en A-620.

Figuur 14. Weergave kilometerdeel (groen) met hoogste groepsrisico (de ligging is voor de vier leidingen ongeveer op dezelfde plek)

Ad. 1: aanwezige dichtheid personen

Het aantal aanwezige personen binnen het invloedsgebied bedraagt ongeveer 1950 overdag en 's nachts 3800. Het aantal personen behorende tot het plangebied Buitengebied binnen het invloedsgebied zijn overdag 35 en 's nachts 55 (betreft bevolkingsvlak 59, 60, 85 en 86) [1]. De grootte van het te beschouwen invloedsgebied van de aardgasleiding is hieronder weergegeven. In de technische rapportage is de verdeling van de personen over het invloedsgebied weergegeven volgens de indeling van aanwezigheid in vakken die voor de berekening van het groepsrisico is gebruikt.

Figuur 15: Invloedsgebied (oranje) van de kilometer leiding met het hoogste groepsrisico

Ad. 2: groepsrisico en bijdrage door bestemmingsplan + ad. 3: vergelijking met oriëntatiewaarde

In figuren 15 t/m 18 is het groepsrisico weergegeven gebaseerd op het beschouwde invloedsgebied van figuur 14. De rode rechte lijn in de grafieken is de oriëntatiewaarde. De figuren geven uitsluitend het aantal doden weer dat kan vallen en wat de cumulatieve kans daarop is. De cumulatieve kans houdt in: de kans op X of meer dan X doden. Tabel 2 geeft op een andere manier de vergelijking van het groepsrisico met de oriëntatiewaarde weer. In de kolom 'fractie' is weergegeven hoe ver de grafiek van het groepsrisico onder de oriëntatiewaarde ligt. Hierbij is telkens het punt op de grafiek geselecteerd dat, langs de verticale as gezien, het dichtst bij de oriëntatiewaarde ligt. De verhouding van de waarde van het geselecteerde punt van het groepsrisico met de waarde van de oriëntatiewaarde is uitgedrukt als fractie.

Het groepsrisico voor de leidingen is kleiner dan 0.1 keer de oriëntatiewaarde. Gezien de bestaande situatie opnieuw wordt vastgesteld leidt het bestemmingsplan Buitengebied niet tot een toename van het groepsrisico. Van de in totaal 3800 aanwezige personen binnen het invloedsgebied behoren 55 personen tot het bestemmingsplan Buitengebied. Nagenoeg alle overige personen behoren tot het bestemmingsplan De Draai. De hoogte van het groepsrisico wordt dus feitelijk bepaald door (geprojecteerde) bebouwing dat niet behoort tot het bestemmingsplan Buitengebied. De bijdrage van de in het bestemmingsplan toegestane (beperkt) kwetsbare objecten is erg gering en zal niet leiden tot een

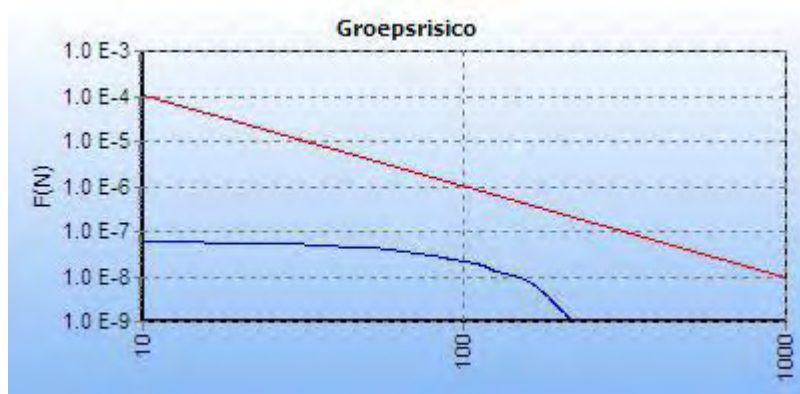
relevante wijziging van het groepsrisico ten opzichte van de oriëntatiewaarde.

Figuur 16. Leiding A-550

Figuur 17. Leiding A-551

Figuur 18. Leiding A-566

Figuur 19. Leiding A-620

Leiding	Fractie Huidig	Bij aantal slachtoffers
A - 550	0.017	110
A - 551	0.016	131
A - 566	0.023	109
A - 620	0.010	70

2.3. Hogedrukaardgasleidingen gezamenlijk (zowel noordelijk als zuidelijk gebied)

De laatste twee onderdelen van de groepsrisicoverantwoording zijn hieronder voor de aardgasleidingen gezamenlijk behandeld.

Ad. 4: Voorbereidingsmogelijkheden rampbestrijding en beperking gevolgen

Het ongeval dat als maatgevend wordt gezien is een breuk van de aardgasleiding. Het rampscenario dat door dit ongeval kan ontstaan is de ontsteking van het gas dat zal uitstromen. Dit leidt tot een zogeheten fakkelbrand. Deze fakkelbrand heeft zeer grote afmeting en veroorzaakt een intense hittestraling waardoor gebouwen in brand zullen raken. De fakkelbrand neemt geleidelijk af in afmetingen (hoogte en diameter) omdat de druk in de leiding zal afnemen. Na enkele tientallen minuten dooft de fakkel omdat er afsluiters in de gasleiding worden dicht gestuurd vrijwel direct na het ontstaan van de leidingbreuk. De brandweer kan pas na verloop van tijd het gebied in waar de gebouwen in brand staan. De reden is dat de stralingswarmte eerst zover moet zijn afgenomen dat het voor de brandweer voldoende veilig is om over te gaan tot blussen van de branden. Dit geldt ook voor de geneeskundige hulpverlening aan brandwondenslachtoffers. De mogelijkheid voor de rampbestrijdingorganisatie om direct de gevolgen te bestrijden (na aankomst bij de rampplek) zijn dus niet aanwezig. Pas na verloop van tijd ontstaat de mogelijkheid. De omvang van de gevolgen is slechts grof te schatten. Gegeven deze grove schatting is het aannemelijk dat ondersteuning nodig zal zijn van omringende Veiligheidsregio's om de gewonden en overlevenden de eerste noodzakelijk hulp te bieden. Deze opschaling van de inzet van de rampbestrijdingorganisatie is onderdeel van de voorbereiding op de bestrijding van een fakkelbrand van de aardgasleiding.

Ad. 5: Mogelijkheden van zelfredzaam gedrag

Onder ad. 4 is de aard van de ramp met de aardgasleiding beschreven. De breuk van de aardgasleiding manifesteert zich door een enorm sterk gebulder waarmee het gas onder hoge druk naar buiten wordt geperst. Komt het gas vrijwel direct tot ontsteking dan zijn de mogelijkheden binnen een straal van 70 tot 490 m (afhankelijk van de leiding) van de plek van de fakkelbrand, zeer beperkt om zich in veiligheid te brengen of om ongeschonden te blijven. Personen die zich bevinden in een gebouw dat in brand raakt, kunnen aan de schaduwzijde die het gebouw vormt tegen de hittestraling, naar buiten gaan en

zich daar ophouden tot hulp komt. Of dit afdoende bescherming biedt is afhankelijk van de snelheid van de ontwikkeling van de brand in het gebouw en de snelheid waarmee de fakkelbrand kleiner wordt. Dit laatste maakt het mogelijk zich verder van de gevel op te stellen van de aanvankelijk aan de voorzijde brandende gebouw.

Buiten een straal variërend van 50 tot 190 m (afhankelijk van de leiding) van de fakkelbrand zijn de kansen veel groter om zich in veiligheid te brengen. Gebouwen raken in dat gebied niet in brand en bieden dus een veilig toevluchtsoord.

3. Conclusie

Het groepsrisico in relatie tot de aardgasleidingen wordt aanvaardbaar geacht. Dit gelet op het gegeven dat het bestemmingsplan het reeds bestaande groepsrisico niet negatief beïnvloedt.

4.11.3.3 *Route gevaarlijke stoffen*

Sinds 2004 is de circulaire Risiconormering vervoer van gevaarlijke stoffen (Rnvg) van kracht. Daarin is bepaald dat bij de vaststelling van onder andere een bestemmingsplan, dat is gelegen binnen het invloedsgebied van een weg waar transport plaatsvindt, een grenswaarde in acht genomen moet worden (artikel 4.2) en dat het groepsrisico verantwoord moet worden (artikel 4.3). De grenswaarde, of richtwaarde naar gelang het type objecten dat het bestemmingsplan mogelijk maakt, betreft de overlijdenskans die maximaal mogelijk is voor een individu op een bepaalde afstand van de weg en wordt het plaatsgebonden risico genoemd. De grenswaarde van het plaatsgebonden risico bedraagt 1 op de miljoen (schrijfwijze 10-6).

Het groepsrisico kent geen grenswaarde en de verantwoording is daarom van een geheel ander karakter dan de toetsing aan de grens- of richtwaarde van het plaatsgebonden risico. Het groepsrisico staat los van het genoemde basis beschermingsniveau en is bedoeld voor de bestuurlijke afweging of de kans op een ramp verantwoord klein is gehouden. Dit binnen de mogelijkheden die zich hierbij voordoen.

1. Toetsing aan het plaatsgebonden risico

De provinciale wegen N241, N242, N507 en N508 hebben geen 10-6 plaatsgebonden risicocontour [1]. Het bestemmingsplan Buitengebied voldoet daarmee aan de veiligheidseis dat geen kwetsbare objecten aanwezig zijn, dan wel geprojecteerd zijn, binnen de grenswaarde van het plaatsgebonden risico van de aardgasleidingen. Het basisbeschermingsniveau van de individuele burger is hierdoor geborgd.

2. Verantwoording van het groepsrisico

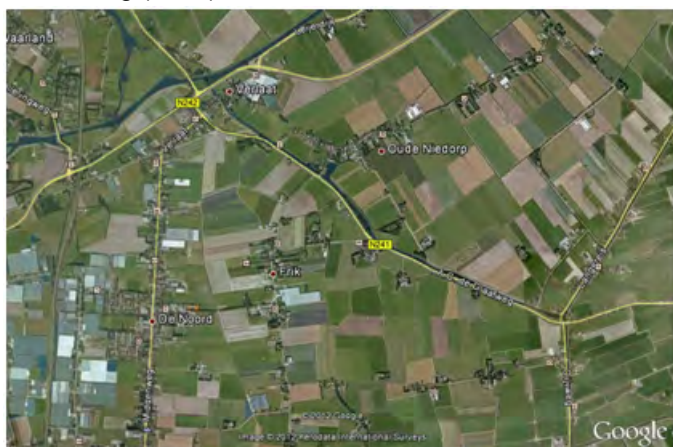
Het groepsrisico door het vervoer van gevaarlijke stoffen over de N241, N242, N507 en N508 is ruim kleiner dan de oriëntatiewaarde [1]. Door de vaststelling van het bestemmingsplan neemt het groepsrisico niet toe. Het bestemmingsplan stelt namelijk de bestaande situatie opnieuw vast. Gezien het groepsrisico kleiner is dan de oriëntatiewaarde en niet toeneemt, is een verantwoording van het groepsrisico op basis van de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen niet vereist.

3. Conclusie

Het groepsrisico in relatie tot de provinciale wegen wordt aanvaardbaar geacht. Dit gelet op het gegeven dat het bestemmingsplan het reeds bestaande groepsrisico niet negatief beïnvloedt.

Westerweg (N424)

AC de Graafweg (N240)

Huygendijk

C.4 Krusemanlaan (N507) vanaf tot de gemeentegrens- De Braken.

4.12 Kabels, leidingen, straalpaden en andere belemmeringen

Planologische relevante buisleidingen dienen in het bestemmingsplan te worden bestemd. De bestemming leiding wordt gecombineerd met de bestemming van de gronden waarin de leiding is gelegen en beperkt de rechten en het gebruik van die gronden (de zogenaamde dubbelbestemming).

Planologisch relevante leidingen zijn:

- hoofdtransportleidingen;
- hoogspanningsleidingen van 50 Kv en hoger;
- buisleidingen voor het transport van brandbare gassen met een druk van 20 bar of hoger;
- buisleidingen voor het transport van brandbare vloeistoffen met een diameter van 400 mm en groter;
- buisleidingen voor het transport van giftige stoffen;
- buisleidingen met een diameter van 400 mm en groter en gelegen buiten de bebouwde kom;
- buisleidingen voor het transport van afvalwater van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier met een diameter van 400 mm en groter (hoofdleidingen van en naar de afvalwaterzuiveringsinrichting);
- optisch vrije paden (straalpaden).

Niet-planologisch relevante leidingen behoeven geen bescherming/regeling in het bestemmingsplan. Deze leidingen (riool(pers)leidingen, leidingen nutsvoorzieningen, drainageleidingen) vervullen uitsluitend een functie voor de aanwezige functies in het gebied (kavelaansluitingen) en kunnen ook zonder planologische regeling worden aangelegd. Deze leidingen zijn veelal aangelegd langs en/of in combinatie met aanwezige infrastructuur. Bij de technische uitwerking van het plan wordt de veiligheid van deze kabels en leidingen gewaarborgd via het KLIC-systeem.

Binnen het bestemmingsplan komen de volgende relevante kabels, leidingen en straalpaden voor:

- aardgastransportleidingen;
- 2 hoogspanningsverbindingen;
- 1 hoogspanningsleidingen;
- 1 watertransportleiding;
- 1 rioolwaterpersleiding;
- 1 straalpad.

Op alle leidingstracé's ligt de dubbelbestemming leidingen. Ook de in de Structuurvisie van het rijk aangegeven reservering voor toekomstige leidingen is in het bestemmingsplan als dubbelbestemming leidingen opgenomen.

De hoogspanningsverbinding heeft betrekking op de bovengrondse hoogspanningsleiding. Een deel van deze leiding wordt ondergronds gebracht en is in het bestemmingsplan voor dat deel van het tracé voorzien van de dubbelbestemming leiding.

Het straalpad heeft de aanduiding "gebiedsaanduiding vrijwaringszone straalpad" Binnen de vrijwaringszone mag niet hoger worden gebouwd dan op de verbeelding staat aangegeven. In overleg met de beheerder van het straalpad kan hiervan worden afgeweken.

Hoofdstuk 5 Planbeschrijving

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt aangegeven hoe het beleid en de planuitgangspunten zijn vertaald naar de inhoud van het plan. Er wordt gemotiveerd aangegeven wat in het bestemmingsplan geregeld wordt en op welke wijze (beheersplan, ontwikkelingsplan). Zijn er specifieke ontwikkelingen in het plan dan zullen deze in het hoofdstuk beschreven worden.

5.2 Gebruik

Het landelijk gebied van Heerhugowaard is in de eerste plaats een agrarisch productie gebied. Het agrarisch gebruik van de gronden staat dan ook voorop. In het bestemmingsplan komt dat tot uiting in de drie agrarische bestemmingen: Agrarisch, Agrarisch met waarde en Agrarisch - 1.

Natuur, landschap en recreatie zijn eveneens doelen die met dit bestemmingsplan worden nagestreefd. De Schoutenbosje, de Groenedijk en het Molendijkgebied zijn voor natuur bestemd. De agrarische bestemmingen maken ook de aanleg van voet- en fietspaden mogelijk, om het landelijk gebied beter voor recreatief medegebruik te kunnen ontsluiten.

In het kader van de verbrede landbouw wordt agrariërs de mogelijkheid geboden in te spelen op de toenemende populariteit van het buitengebied. Het bestemmingsplan maakt kamperen bij de boer, bed and breakfast, trekkershutten, dagrecreatieve voorzieningen zoals een theetuin; en detailhandel in agrarische producten mogelijk.

De nadruk van dit bestemmingsplan ligt op het beheer en dat komt tot uiting door een gedetailleerde bestemmingsregeling voor de private bestemmingen. Vanwege de schaal van het gebied is de detaillering minder dan in het stedelijk gebied. Bij de bestemming "Wonen" is voor de herbouw van woningen de regeling die uitgaat van m3 afgeschaft en vervangen door een regeling die uitgaat van oppervlakte. Bij de herbouw van de woning beschikt men nu over een vloeroppervlak van 120 m2 of het oorspronkelijke vloeroppervlak indien dat groter dan 120 m2 is. Deze regeling is voor de aanvrager en de toetsers makkelijk te hanteren, maar zal op termijn wel leiden tot meer grotere woningen in het buitengebied.

Een gedetailleerd plan biedt directe rechtszekerheid aan de belanghebbenden en is een duidelijk toetsingskader voor het beoordelen van (bouw) aanvragen. De private bestemmingen zijn gedetailleerd in de regels en in de verbeelding opgenomen. Ook de aan te houden bouwhoogten zijn in de verbeelding van het bestemmingsplan vastgelegd.

De regels voor de openbare ruimte zijn daarentegen globaal. Ze staan binnen de bestemming een groot aantal functies toe, waardoor het mogelijk is om bij herinrichting van het gebied maatwerk te leveren en in te spelen op de wensen van de bewoners. De gemeente gaat er vanuit dat zij in staat is, om in goed met haar burgers en zonder rechtelijke tussenkomst, veranderingen in de openbare buitenruimte door te voeren.

5.3 Ontwikkeling

In verband met de invoering van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening dient er bij de opstelling van het bestemmingsplan meer aandacht besteed te worden aan de gewenste flexibiliteit voor het plangebied en de eventueel gewenste ruimtelijke ontwikkelingen binnen de planperiode. Voor het bestemmingsplan Buitengebied staan geen directe ontwikkelingen op het programma. Het bestemmingsplan bevat wel een wijzigingsbevoegdheid om de agrarische bouwvlakken te vergroten. Voor het Open middengebied en de Veenhuizerpolder kunnen de bouwvlakken worden vergroot tot maximaal 2 hectare. Voor de overige gebieden geldt een maximaal grootte van het agrarisch bouwvlak van 1,5 hectare.

Het herbestemmen van de niet benutte ruimte voor glastuinbouw en de niet benutte uitbreiding van veehouderijen + de extra uitbreiding van veehouderijen tot maximaal 2 hectare zijn mer - plichtige onderwerpen, waarvoor een mer zal worden doorlopen. De uitkomsten van de mer kunnen aanleiding zijn om het bestemmingsplan op onderdelen bij te stellen.

In de Smuigelpolder ziet de gemeente kansen voor recreatieve- en natuurontwikkelingen. In het kader

van de aanleg van de Oosttangent langs het Waarderhout heeft de gemeente met de provincie Noord-Holland afspraken gemaakt over natuurcompensatie. Er wordt ten behoeve van de aanleg van Oosttangent allereerst in en om het Waarderhout kwantitatief én kwalitatief gecompenseerd. Om de totale natuurcompensatie te completeren zal de gemeente Heerhugowaard bovendien in de toekomst in samenwerking met de provincie Noord-Holland investeren in natuurontwikkeling in de Smuigelpolder, langs de ecologische verbindingzone Omval-Kolhorn. De provincie heeft daar in de Smuigelpolder percelen in eigendom, waar zij zelf natuur zal ontwikkelen het kader van het project 'kruising N241 – N242' (bij het Verlaat). De provincie heeft in de Smuigelpolder meer grond in bezit dan zij voor de eigen natuurontwikkeling nodig heeft. De gemeente Heerhugowaard zal op de overige aangrenzende percelen natuur compenseren. Het ecologische uitgangspunt is dat dit zal leiden tot een robuustere ecologische verbindingzone.

In het kader van de natuurontwikkeling start de Provincie een Pilot nieuwe landgoederen. Het doel van deze pilot is om initiatiefnemers te faciliteren bij de ontwikkeling van nieuwe landgoederen. Uit onderzoek is gebleken dat initiatiefnemers vooral behoefte hebben aan duidelijkheid over de mogelijkheden en onmogelijkheden van landgoedontwikkeling. Daarom stelt de provincie een Leidraad Landgoederen op, binnen de kaders van de Structuurvisie Noord-Holland 2040. Met deze leidraad wordt initiatiefnemers een handvat voor de ontwikkeling van een nieuw landgoed geboden. De leidraad zal duidelijkheid geven over wat wel en niet kan, maar zal ook ruimte laten voor maatwerk per gebied. Daarnaast wordt een concrete casus in de Smuigelpolder uitgewerkt.

Voor het buitendijksgebied rond de provinciale dwanghaven zijn er initiatieven om te komen tot een drijvend recreatiepark voor verblijfsrecreatie.

Het bestemmingsplan maakt deze initiatieven (nog) niet mogelijk. Als de plannen uitgekristalliseerd zijn, is de gemeente bereid om hieraan, door middel van een Wabo procedure of postzegelbestemmingsplan, planologisch medewerking aan te verlenen.

Voor het Altongebied wordt een herstructureringsplan opgesteld. De uitkomsten van dit plan worden, mits tijdig beschikbaar, in het bestemmingsplan overgenomen.

De rechten van het glas in 't Kruis en het verspreidliggend glas in het Buitengebied, zoals vastgelegd in het bestemmingsplan Buitengebied 2001 en de 1e partiële herziening van het bestemmingsplan Buitengebied 2001, zijn in dit bestemmingsplan ongewijzigd overgenomen. Tuinders kunnen de komende 10 jaar nog gebruik maken van de tot nu toe niet verwezenlijkte uitbreidingsrechten. Bij de volgende herziening van het bestemmingsplan Buitengebied in 2023/2024 behoudt de gemeente zich het recht voor de dan nog niet verwezenlijkte bestemming Agrarisch - 1 (glastuinbouw) niet meer her te bestemmen en te kiezen voor de openheid van het landschap. Als na twintig jaar de bestemming nog steeds niet is verwezenlijkt, mag de gemeente er vanuit gaan dat er aan deze bestemming geen behoefte meer is. De bestemming Agrarisch - 1 vervalt dan en afhankelijk van de ligging zullen deze gronden worden herbestemd voor Agrarisch (ten noorden van de Rustenburgerweg) of Agrarisch met waarde(ten zuiden van de Rustenburgerweg en langs de Jan Glijnisweg tussen 't Kruis en de Huygendijk). Vanwege verwijtbaar stilzitten/risicoaanvaarding is er geen recht op vergoeding van planschade.

5.4 Duurzaamheid

5.4.1 Inleiding

Heerhugowaard wil in 2030 energieneutraal zijn. De 'trias energetica' is daarvoor het uitgangspunt:

1. het voorkomen van onnodig energiegebruik;
2. Het bij voorkeur gebruik maken van duurzame/eindeloze bronnen en
3. het verstandig gebruiken van eindige bronnen (schoon fossiel).

Voor dit bestemmingsplan is het daarom van belang dat voor het 2e uitgangspunt de juiste randvoorwaarden worden opgenomen die de opwekking en transport van duurzame energie mogelijk maakt. Tevens betekent dit voor de ondernemers in het landelijk gebied een positieve impuls, maar ook voor de andere ondernemers en bewoners in Heerhugowaard. De lokale economie wordt minder afhankelijk van de import van energie doordat energie ook lokaal wordt opgewekt. In het nieuwe bestemmingsplan buitengebied zijn de opwekking en transport van duurzame energie mogelijk daar

waar dit binnen de bestemming past. Indien niet passend binnen de bestemming, wordt per situatie afgewogen of dit onder voorwaarden mogelijk kan worden gemaakt.

5.4.2 Verschillende vormen van duurzame energie

5.4.2.1 Aardwarmte

Aardwarmte (geothermie en warmte koude opslag) is een nieuwe techniek die niet zomaar door iedereen overal kan worden toegepast. Voor aardwarmte zal op termijn een bestemmingsplan voor de ondergrond moeten worden opgesteld. Het opstellen van een bestemmingsplan voor de ondergrond valt buiten het kader van het bestemmingsplan Buitengebied. De ruimtelijke impact van het toepassen van aardwarmte beperkt zich tot een gebouw waarin de installatie wordt geplaatst. Op grond van het nu geldende bestemmingsplan Buitengebied kan voor zowel de bestemming agrarisch gebied als glastuinbouw aardwarmte worden toegepast, mits de installatie past binnen de bouwmaten van het bestemmingsplan. De energie moet wel worden aangewend voor het eigen bedrijf. Energie opwekken voor derden is, gelet op uitspraken van de Raad van State, geen agrarische activiteit. Dat betekent niet dat een overschot aan energie, opgewekt voor het eigen bedrijf, niet aan het net mag worden geleverd. Een specifieke regeling opnemen voor het toepassen van aardwarmte in het bestemmingsplan is niet nodig.

5.4.2.2 Biovergistingsinstallaties

Biovergistingsinstallaties zijn er op bedrijfsniveau en op meer dan alleen bedrijfsniveau. Bij installaties op bedrijfsniveau gaat het om de vergisting van eigen organisch afval. Als het alleen gaat om de vergisting van eigen afval en de aanwending van de gewonnen energie voor eigen bedrijf is een biovergistingsinstallatie binnen het bouwblok niet in strijd met de bestemming agrarisch gebied of glastuinbouw en kan worden opgericht, mits de installatie past binnen de bouwmaten van de bouwwerken geen gebouw zijnde. Het overschot aan energie, opgewekt voor het eigen bedrijf, mag aan het net worden geleverd. Meestal gaat het om meer dan alleen de vergisting van eigen afval en de opwekking van energie voor eigen gebruik. Als afval van derden wordt vergist en energie voor derden wordt opgewekt is dat volgens uitspraken van de Raad van State geen agrarische activiteit. Het bestemmingsplan biedt hier vanwege landschappelijke- verkeerskundige- en milieu argumenten in het buitengebied bij recht geen ruimte voor. In het Altongebied is het denkbaar dat een dergelijke installatie een plek kan krijgen, indien dit de gewenste herstructurering van het Altongebied helpt.

5.4.2.3 Zonne-energie

Zonne-energiepanelen op daken en die onderdeel uitmaken van de constructie en zonneboilers, zijn behoudens welstand, zonder meer toegestaan. In het bestemmingsplan hoeft hiervoor niets geregeld te worden. Gronden met een agrarische- of glastuinbouwbestemming bestemming bedekken met zonnepanelen is op grond van het nu geldend bestemmingsplan Buitengebied niet toegestaan. Het opwekken van energie voor derden is, aldus uitspraken van de Raad van State geen agrarische activiteit. Uit oogpunt van landschap is het bedekken van grote percelen grond met zonnepanelen voor het merendeel van het landelijk gebied niet wenselijk.

5.4.2.4 Windenergie

De provincie Noord-Holland heeft op 9 juli 2012, ter uitvoering van het coalitieakkoord 2011 – 2015, waarin wordt ingezet op een restrictieve koers met betrekking tot wind op land, een voorbereidingsbesluit genomen voor het hele grondgebied van de provincie. Het doel van de provincie is om windturbines zoveel mogelijk te clusteren in windturbineparken en het verspreid voorkomen van solitaire molens tegen te gaan. De structuurvisie Noord- Holland 2040, het daarop gebaseerd beleidskader en de Provinciale Ruimtelijke verordening zijn inmiddels op dit punt aangepast. De provincie kiest ervoor de ontwikkeling van windenergie te concentreren en de Wieringermeer aan te wijzen als windgebied. Buiten het windgebied Wieringermeer respecteert de provincie de bestaande planologische rechten. Solitaire windturbines en lijnopstellingen mogen worden vervangen door windturbines met dezelfde afmetingen en een evenredig vermogen. In de Provinciale ruimtelijke verordening is een windturbine gedefinieerd als een door wind aangedreven bouwwerk waarmee energie wordt opgewekt, inclusief de bij dit bouwwerk behorende infrastructurele voorzieningen. Onder deze definitie vallen alle windturbines. Ook het toestaan van kleine windmolens in het Altongebied, zoals aangegeven in de nota van uitgangspunten, is op grond van het nieuwe provinciale beleid met betrekking tot windenergie niet meer mogelijk. Het bestemmingplan Buitengebied maakt het plaatsen van windturbines dan ook niet mogelijk.

Hoofdstuk 6 Juridische aspecten

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt aangegeven welke bestemmingen in het plan zijn opgenomen en hoe deze de inhoud van het plan regelen. Deze toelichting dient als uitleg over de wijze waarop de bestemmingsregels moeten worden uitgelegd en de reden waarom deze zijn opgenomen. In de paragraaf over het juridisch systeem wordt nader uitleg gegeven over de verhouding met wet- en regelgeving naast het bestemmingsplan. In de handhavingparagraaf is aangegeven hoe het bestemmingsplan wordt gehandhaafd.

6.2 Juridisch systeem

Ruimtelijke ordening is niet een eigen zelfstandig belang, maar de belangenafweging zelf. Het doel is te komen tot een afstemming van alle ruimtelijk relevante beslissingen. De Wet ruimtelijke ordening heeft geen primaat boven andere ruimtelijk relevante wetgeving. Het is van belang dat de facetlijnen tijdig worden uitgezet, zodat andere beleidsvelden daarop kunnen inspelen. Conflicterende ruimteclaims kunnen worden voorkomen als er duidelijke dwarsverbanden worden gelegd. Een probleem vormt de planningsstructuur in de diverse beleidsvelden, die vaak anders verloopt dan die in de ruimtelijke ordening. Een andere complicerende factor is dat de besluitvorming vaak dwars door de overheidsniveaus heen loopt.

Onderkent moet worden dat er naast de Wet ruimtelijke ordening ook behoefte is aan wetgeving die de bij een bepaalde ingreep in de bodem betrokken belangen afweegt (bijvoorbeeld de Ontgrondingenwet), of een bepaald gebruik in het bijzonder beschermd (bijvoorbeeld de Boswet). Niet ieder belang, waaraan een aspect van ruimtelijke ordening is verbonden, kan door de Wet ruimtelijke ordening worden beheerst. Het uitgangspunt is 'afstemming op maat', waarbij een creatief gebruik van het beschikbare instrumentarium wordt nagestreefd. Dit geldt in het bijzonder voor de milieuwetgeving die vele raakvlakken heeft met de ruimtelijke-ordeningswetgeving. Het milieubelang klinkt steeds vaker door als randvoorwaarde bij het formuleren van het ruimtelijk beleid.

Een bestemmingsplan moet worden aangemerkt als recht in de zin van artikel 99 van de Wet op de rechterlijke organisatie. Bij conflicterende regelgeving gelden de algemene voorrangregels voor wetten; een hogere wet gaat voor een lagere wet en een bijzondere wet gaat voor een algemene wet.

Dit bestemmingsplan is een conserverend plan. De nadruk ligt op de beheersfunctie van het plan. Daarvoor is een gedetailleerde bestemmingsregeling de aangewezen planvorm. Een gedetailleerd plan biedt directe rechtszekerheid aan de belanghebbenden en is een duidelijk toetsingskader voor het beoordelen van (bouw) aanvragen. De bestemmingen zijn gedetailleerd in de regels en in de verbeelding van het bestemmingsplan opgenomen.

6.2.1 Dubbelbestemmingen

Een dubbelbestemming is nodig, als op een stuk grond twee of meer onafhankelijk van elkaar voorkomende bestemmingen voorkomen. Tussen deze bestemmingen bestaat een rangorde. In de bij de dubbelbestemming behorende planregels wordt de verhouding tussen de doeleinden (functies) van de bestemmingen aangegeven. Aan een dubbelbestemming bestaat behoefte, wanneer een bestemming onvoldoende recht doet aan de functies/gebruiksdoeleinden die op de betrokken gronden toelaatbaar zijn of wanneer ruimtelijk relevante belangen veilig moeten worden gesteld die niet of onvoldoende met een bestemming kunnen worden gewaarborgd. De specifieke kenmerken van dubbelbestemmingen brengen met zich mee dat deze bestemmingen doorgaans een relatief groot gebied beslaan en veelal op meerdere bestemmingen betrekking hebben. Een dubbelbestemming heeft altijd betrekking op geometrisch bepaald vlak. Dubbelbestemmingen in de vorm van een punt of een lijn komen niet voor.

6.2.2 Aanduidingen

6.2.2.1 Functieaanduiding

Een functieaanduiding wordt gebruikt om de gebruiksmogelijkheden binnen een bestemming of een gedeelte daarvan nader te specificeren. Het kan hier gaan om een nadere specificatie van de gebruiksmogelijkheden, een expliciete verruiming of een beperking daarvan.

6.2.2.2 Bouwaanduiding

Alle aanduidingen met betrekking tot de wijze van bouwen en de verschijningsvorm van bouwwerken, worden bouwaanduidingen genoemd. Veel voorkomende bouwaanduidingen zijn: vrijstaand, aaneengebouwd, twee-aaneengebouwd, gestapeld, onderdoorgang, nokrichting, plat dak, kap, antennemast, karakteristiek, en bijgebouwen. Deze bouwaanduidingen zijn opgenomen in de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (hierna SVBP). Bij het opstellen van een bestemmingsplan kan – voor zover van toepassing – van deze bouwaanduidingen gebruik worden gemaakt. Met het oog op een goede ruimtelijke ordening kan het echter nodig zijn om ook met andere dan de daar genoemde bouwaanduidingen te werken. Dit kan door gebruik te maken van een verzamelaanduiding die aangeeft dat het hier om een specifieke bouwaanduiding (sba) gaat, dat wil zeggen een bouwaanduiding die niet in de lijst in de SVBP is opgenomen.

6.2.3 De Wabo en het vergunningvrij bouwen

Sinds 1 oktober 2010 geldt de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) Artikel 2.1 is het kernartikel van de wet en noemt in de eerste plaats de activiteiten waarvoor op grond van de wet een omgevingsvergunning is vereist. Voor het bestemmingsplan zijn met name de in lid 1 onder a, (bouwen) b (aanleggen) en c (gebruik) genoemde activiteiten van belang. De vergunningsplicht vloeide, voor het grootste deel van de activiteiten die in het eerste lid worden genoemd, voor de inwerkingtreding van de Wabo voort, uit afzonderlijke wetten, zoals de Woningwet (bouwvergunning), de Wet milieubeheer (milieuvergunning) en de Wet ruimtelijke ordening (vrijstelling). Deze vergunningstelsels zijn nu volledig geïntegreerd in de Wabo. Een bouwvergunning heet sinds het inwerkingtreden van de Wabo een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen. Het artikel voorziet in lid 3 ook in de mogelijkheid om bij algemene maatregel van bestuur uitzonderingen te maken op de omgevingsvergunningplicht (vergunningvrije activiteiten) Een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen wordt in het algemeen op twee punten aan het bestemmingsplan getoetst namelijk:

1. de omvang (lengte, breedte, hoogte, percentage enz.)
2. gebruik (wonen, detailhandel, horeca enz.)

Als aan de eisen van het bestemmingsplan wordt voldaan, is het bestemmingsplan geen grond om de vergunning te weigeren. Wordt niet aan de eisen van het bestemmingsplan voldaan dan kunnen Burgemeester en wethouders bij/met een omgevingsvergunning afwijken van het bestemmingsplan. Afwijken van het bestemmingsplan kan zowel voor de omvang als voor het gebruik. Het is aan Burgemeester en wethouders om te beoordelen of zij van die bevoegdheid gebruik maken.

De uitzonderingen op de omgevingsvergunningplicht worden genoemd in artikel 2.3 van de Wabo, juncto bijlage II van het Besluit omgevingsrecht (Bor). Artikel 2.3 lid 1 van het Bor heeft alleen betrekking op het verbod dat wordt genoemd in artikel 2.1 onder a (bouwen) van de Wabo. Het tweede lid van het artikel heeft zowel betrekking op het verbod genoemd onder a als onder c (bouwen en gebruik). Dat betekent dat de onder lid 1 genoemde categorieën alleen vergunningvrij zijn als het gebruik conform het bestemmingsplan is of met een omgevingsvergunning wordt afgeweken van het gebruik van het bestemmingsplan. De in lid 2 genoemde categorieën zijn altijd, ongeacht het gebruik, vergunningvrij. In bijlage II artikel 3 worden de activiteiten genoemd die alleen vergunning vrij zijn als het gebruik conform het bestemmingsplan is. dan wel met een omgevingsvergunning wordt afgeweken van het gebruik van het bestemmingsplan. In artikel 2 van bijlage worden de activiteiten genoemd die ongeacht het gebruik vergunningvrij zijn.

In artikel 5 van bijlage II wordt de reikwijdte van de uitzonderingen waarvoor geen vergunning is vereist

weer beperkt. Deze beperkingen gelden o.a voor illegaal gebruik, voor monumenten als bedoeld artikel 1 onder d van de Monumentenwet, veiligheidszones rondom een munitieopslag of een inrichting voor activiteiten met ontplofbare stoffen en voor veiligheidszones vanwege het overschrijden van het plaatsgebonden risico van 10 tot de macht -6 als gevolg van de aanwezigheid van een transportroute, buisleiding of inrichting dan wel vanwege de ligging in een belemmeringenstrook ten behoeve van het onderhoud van een buisleiding. Vergunningvrij betekent niet regelvrij. Ook bouwwerken die vergunningvrij zijn moeten voldoen aan het bouwbesluit, redelijke eisen van welstand, het Burgerlijk Wetboek enz. De burger is zelf verantwoordelijk voor de toetsing van zijn bouwinitiatief aan de regelgeving. Handhaving door het bevoegd gezag gebeurt achteraf.

6.3 Inleidende regels

In het eerste hoofdstuk van de planregels worden begrippen verklaard die in de planregels voorkomen en wordt ook aangegeven op welke wijze gemeten moet worden om bijvoorbeeld een goot- of bouwhoogte te bepalen.

6.3.1 Begrippen

In artikel 1 zijn de begripsbepalingen opgenomen. Begripsbepalingen zijn nodig om een planologisch - juridische precisering ten opzichte van het algemeen spraakgebruik te verkrijgen. In beginsel dient er voor gewaakt te worden een begrip een sterk van het spraakgebruik afwijkende betekenis te geven. Begripsbepalingen zijn alleen dan nodig indien het begrip gebruikt wordt in de planregels en dit begrip zonder nadere definitie tot verwarring zou kunnen leiden. Men kan voorts een definitie nodig hebben indien een term of woord in verschillende wettelijke regelingen niet dezelfde betekenis heeft, of wanneer men een woord wil afzetten tegen een ander woord (bijvoorbeeld woning tegenover zomerhuis). Een aantal begrippen is vastgelegd in de RO - Standaarden 2008, een uitgave van het ministerie van Infrastructuur en Milieu. Van de definiëring van deze begrippen, mag niet worden afgeweken.

6.3.2 Wijze van meten

In het artikel 2 'Wijze van meten' is aangegeven hoe moet worden gemeten. Het betreft hier technische zaken die deels landelijk zijn voorgeschreven en deels aanvullend zijn opgenomen. Daar waar het in het algemeen spraakgebruik wel duidelijk is wat wordt bedoeld met bijvoorbeeld de hoogte van een gebouw, is het in juridische zin toch van belang om aan te geven dat daarbij gemeten moet worden vanaf het 'peil' tot het hoogste punt van het gebouw. Daarbij wordt het begrip 'peil' uitgelegd onder de begripsbepalingen. Over de wijze waarop in algemene zin 'gemeten' moet worden bestaat zo dus geen verschil van mening.

Voor het bepalen van de bouwhoogte worden ondergeschikte bouwdelen als schoorstenen en antennes niet meegerekend. Bij het bepalen van de goothoogte worden incidentele verhoogde goten, zoals bij dakkapellen, wolfseinden en dergelijke buiten beschouwing gelaten. Omdat dit niet in de RO - Standaarden is geregeld, is in de bouwregels is opgenomen dat deze goten niet aan de goothoogte worden getoetst.

Voor de dakhelling is aangegeven dat deze alleen geldt voor het dakvlak. Incidentele doorbrekingen van het dakvlak zijn voor het bestemmingsplan van minder belang. De doorbreking van het dakvlak kan wel onderdeel uitmaken van een welstandstoetsing.

De oppervlakte moet buitenwerks worden gemeten en op het peil. Het vloeroppervlak in gebouwen is niet van belang. Voorts is aangegeven dat bovengrondse bouwonderdelen vanaf één meter boven peil moeten worden meegerekend. Hiermee wordt oneigenlijke uitbreiding van gebouwen boven de toegestane oppervlakte voorkomen. De inhoud moet boven peil worden gemeten. Ondergrondse ruimten tellen niet mee voor het bepalen van de inhoud.

6.4 Bestemmingsregels

De systematiek van de planregels zijn zoveel mogelijk gebaseerd op de modelregels van de gemeente Heerhugowaard.

6.4.1 Artikel 3 Agrarisch

De op de verbeelding voor "Agrarisch" aangewezen gronden zijn bestemd voor de uitoefening van het grondgebonden volwaardig, reëel of in deeltijd uitgeoefend agrarisch bedrijf en ter plaatse van de aanduiding "intensieve veehouderij" voor de uitoefening van een niet-grondgebonden agrarisch bedrijf. Niet-grondgebonden agrarische bedrijven zijn alleen ter plaatse van de functie aanduiding toegestaan. Deze functieaanduiding is nodig, omdat het bestemmingsplan de vestiging van nieuwe, niet grondgebonden agrarisch bedrijven, niet toestaat. Dierhouderijen zijn uitsluitend toegestaan op locaties die in gebruik zijn of waren voor de uitoefening van dierenhouderijbedrijven met een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering. De situatie "in gebruik waren" slaat op een dierenhouderijbedrijf "in ruste". Dit bedrijf heeft nog wel een agrarische bestemming, maar is niet meer gebruik als agrarisch bedrijf. De infrastructuur van het bedrijf is echter zodanig dat het agrarisch bedrijf nog kan worden voortgezet.

De goot- en bouwhoogtes van agrarische bedrijfsgebouwen zijn ten opzichte van voorgaande plan niet gewijzigd. Het plan bevat wel een afwijkingsbevoegdheid voor burgemeester en wethouders om grotere goot- en bouwhoogtes voor agrarische bedrijfsgebouwen toe te staan. Voor deze regeling is gekozen vanwege het frequent voorkomen van de bestemming "Wonen". Het gemeentebestuur wil in voorkomende gevallen een afweging kunnen maken over de toelaatbaarheid van het toestaan van grotere goot- en bouwhoogtes.

Naast de agrarische functie maakt het bestemmingsplan in het kader van "de verbrede landbouw" een aantal nevenfuncties mogelijk, zoals bed en breakfast, trekkershutten, kamperen, dagrecreatieve voorzieningen zoals een theetuin; en de verkoop van agrarische producten aan particulieren. Het maximale oppervlak ten behoeve van nevenfuncties binnen het bouwvlak mag, uitgezonderd het kampeerterrein, niet meer bedragen dan 300 m². Per bedrijf zijn binnen het agrarisch bouwvlak maximaal 15 kampeerplaatsen toegestaan. Van de situering van het kampeerterrein binnen het agrarisch bouwvlak kan worden afgeweken voor een situering van het kampeerterrein buiten of deels buiten het agrarisch bouwvlak, maar wel aansluitend aan het agrarisch bouwvlak. Bij recht zijn twee trekkershutten en een bed- en breakfast accommodatie voor twee kamers en maximaal 4 personen toegestaan. Hiervan kan worden afgeweken voor maximaal 5 trekkershutten en een bed- en breakfast accommodatie van 5 kamers en maximaal 10 personen.

In het kader van de "verbrede landbouw" is ook de verkoop van agrarische producten toegestaan. Daarbij hoeft het niet te gaan om op het bedrijf voortgebracht producten. Ook de producten van andere agrarische bedrijven mogen worden verkocht. Het verkoopvloeroppervlak is beperkt tot 70 m² en valt ook onder de 300 m², die binnen het agrarisch bouwvlak voor nevenfuncties mag worden gebruikt. Biovergistingsinstallaties vallen, als het gaat om het vergisten van het eigen afval, onder het normale werkzaamheden van het agrarisch bedrijf. Levering van de energie aan het net is uiteraard toegestaan. Voorzover biovergistingsinstallaties passen binnen de regels van bouwwerken geen gebouw zijnde, kunnen ze op grond van het bestemmingsplan worden gebouwd.

De functie "wegen fiets- en voetpaden" is opgenomen om recreatieve routes te kunnen aanleggen zonder dat daar een bestemmingsplanherziening voor nodig is.

Per volwaardig agrarisch bedrijf is bij recht één bedrijfswoning toegestaan. De rechten van tweede bestaande bedrijfswoningen worden gerespecteerd. Deze mogen worden gehandhaafd en conform de bouwregels verbouwd of uitgebreid worden. Herbouw van een tweede bedrijfswoning is alleen mogelijk zolang er sprake is van een volwaardig agrarisch bedrijf. Het aantonen van de noodzaak van een tweede bedrijfswoning kan achterwege blijven. Het motief voor de gemeente om de tweede bedrijfswoning te schrappen is immers het ontbreken van de noodzaak van een tweede bedrijfswoning. Dat houdt dus ook in dat de noodzaak voor de herbouw van een tweede bedrijfswoning nimmer kan worden aangetoond. De aanvraag voor een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen moet wel binnen één jaar na de sloop van de onderhavige woning zijn ingediend, anders vervalt het recht op herbouw van de tweede bedrijfswoning.

Voor de bouw van een nieuwe eerste bedrijfswoning vragen Burgemeester en wethouder advies van een deskundige omtrent de omvang van het bedrijf, waarbij het kiezen van de methode voor het bepalen van de omvang van het bedrijf aan de deskundige wordt gelaten. Voor het bouwen van bedrijfsgebouwen binnen en buiten het bouwvlak, conform de regels van dit bestemmingsplan, is een deskundige advies niet nodig. De gemeente gaat er vanuit dat de agrariër als homo-economicus geen onrendabele

investeringen doet.

6.4.2 Artikel 4 Agrarisch - 1

De op de verbeelding voor "Agrarisch - 1" aangewezen gronden zijn bestemd voor de exploitatie van het volwaardig glastuinbouwbedrijf en ter plaatse van de aanduiding agrarisch bedrijf" voor het grondgebonden agrarisch bedrijf, waarbij ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch uitgesloten - nieuwvestiging" de vestiging van nieuwe grondgebonden agrarische bedrijven niet is toegestaan.

Dit artikel heeft betrekking op de glastuinbouw in het Altongebied en 't Kruis en het verspreid liggend glas in het Buitengebied. Het Altongebied is aangewezen als glastuinbouwconcentratiegebied. De vestiging van nieuwe grondgebonden agrarische bedrijven is daarom in dit gebied uitgesloten. Voor 't Kruis en het verspreid liggend glas in het Buitengebied geldt deze restrictie niet.

De goot- en bouwhoogtes van agrarische bedrijfsgebouwen zijn ten opzichte van voorgaande plan niet gewijzigd. Het plan bevat wel een afwijkingsbevoegdheid voor burgemeester en wethouders om grotere goot- en bouwhoogtes voor agrarische bedrijfsgebouwen toe te staan. Voor deze regeling is gekozen vanwege het frequent voorkomen van de bestemming "Wonen". Het gemeentebestuur wil in voorkomende gevallen een afweging kunnen maken over de toelaatbaarheid van het toestaan van grotere goot- en bouwhoogtes.

Naast de agrarische functie maakt het bestemmingsplan in het kader van "de verbrede landbouw" een aantal recreatieve functies mogelijk, zoals bed en breakfast, trekkershutten en dagrecreatieve voorzieningen zoals een theetuin. Het maximale oppervlak ten behoeve van nevenfuncties binnen het bouwvlak mag meer bedragen dan 300 m². Bij recht zijn twee trekkershutten en een bed- en breakfast accommodatie voor twee kamers en maximaal 4 personen toegestaan. Hiervan kan worden afgeweken voor maximaal 5 trekkershutten en een bed- en breakfast accommodatie van 5 kamers en maximaal 10 personen. Kamperen is op deze bestemming niet toegestaan.

In het kader van de "verbrede landbouw" is ook de verkoop van agrarische producten toegestaan. Daarbij hoeft het niet te gaan om op het bedrijf voortgebrachte producten. Ook de producten van andere agrarische bedrijven mogen worden verkocht. Het verkoopvloeroppervlak is beperkt tot 70 m² en valt ook onder de 300 m², die binnen het agrarisch bouwvlak voor nevenfuncties mag worden gebruikt. Biovergistingsinstallaties vallen, als het gaat om het vergisten van het eigen afval, onder het normale werkzaamheden van het agrarisch bedrijf. Levering van de energie aan het net is uiteraard toegestaan. Voorzover biovergistingsinstallaties passen binnen de regels van bouwwerken geen gebouw zijnde, kunnen ze op grond van het bestemmingsplan worden gebouwd.

De functie "wegen fiets- en voetpaden" is opgenomen om recreatieve routes te kunnen aanleggen zonder dat daar een bestemmingsplanherziening voor nodig is.

Per volwaardig agrarisch bedrijf is bij recht één bedrijfswoning toegestaan. De rechten van tweede bestaande bedrijfswoningen worden gerespecteerd. Deze mogen worden gehandhaafd en conform de bouwregels verbouwd of uitgebreid worden. Herbouw van een tweede bedrijfswoning is alleen mogelijk zolang er sprake is van een volwaardig agrarisch bedrijf. Het aantonen van de noodzaak van een tweede bedrijfswoning kan achterwege blijven. Het motief voor de gemeente om de tweede bedrijfswoning te schrappen is immers het ontbreken van de noodzaak van een tweede bedrijfswoning. Dat houdt dus ook in dat de noodzaak voor de herbouw van een tweede bedrijfswoning nimmer kan worden aangetoond. De aanvraag voor een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen moet wel binnen één jaar na de sloop van de onderhavige woning zijn ingediend, anders vervalt het recht op herbouw van de tweede bedrijfswoning.

Voor de bouw van een nieuwe eerste bedrijfswoning vragen Burgemeester en wethouder advies van een deskundige omtrent de omvang van het bedrijf, waarbij het kiezen van de methode voor het bepalen van de omvang van het bedrijf aan de deskundige wordt gelaten. Voor het bouwen van bedrijfsgebouwen binnen en buiten het bouwvlak, conform de regels van dit bestemmingsplan, is een deskundige advies niet nodig. De gemeente gaat er vanuit dat de agrariër als homo-economicus geen onrendabele investeringen doet.

6.4.3 Artikel 5 Agrarisch met waarde

De op de verbeelding voor "Agrarisch met waarden" aangewezen gronden zijn bestemd voor de uitoefening van het grondgebonden volwaardig, reëel of in deeltijd uitgeoefend agrarisch bedrijf en de instandhouding en bescherming van cultuurhistorische- landschappelijke- en ecologische waarden. Dierhouderijen zijn uitsluitend toegestaan op locaties die in gebruik zijn of waren voor de uitoefening van dierenhouderijbedrijven met een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering. De situatie "in gebruik waren" slaat op een dierenhouderijbedrijf "in ruste". Dit bedrijf heeft nog wel een agrarische bestemming, maar is niet meer gebruik als agrarisch bedrijf. De infrastructuur van het bedrijf is echter zodanig dat het agrarisch bedrijf nog kan worden voortgezet.

In gebieden die bestemd zijn voor "Agrarisch met waarden" is de vestiging van nieuwe agrarische bedrijven uitgesloten. In het bestemmingsplan komt dit tot uiting door het ontbreken van een wijzigingsbevoegdheid voor burgemeester en wethouders om in deze gebieden nieuwe agrarische bouwvlakken aan te wijzen. Cultuurhistorische- landschappelijk- en ecologische waarden van een gebied liggen vast in de bovenste 50 centimeter van de bodem. In dit artikel is een ontgrondingsverbod opgenomen, waardoor deze waarden door het bestemmingsplan worden beschermd.

De goot- en bouwhoogtes van agrarische bedrijfsgebouwen zijn ten opzichte van voorgaande plan niet gewijzigd. Het plan bevat wel een afwijkingsbevoegdheid voor burgemeester en wethouders om grotere goot- en bouwhoogtes voor agrarische bedrijfsgebouwen toe te staan. Voor deze regeling is gekozen vanwege het frequent voorkomen van de bestemming "Wonen". Het gemeentebestuur wil in voorkomende gevallen een afweging kunnen maken over de toelaatbaarheid van het toestaan van grotere goot- en bouwhoogtes.

Naast de agrarische functie maakt het bestemmingsplan in het kader van "de verbrede landbouw" een aantal recreatieve functies mogelijk, zoals bed en breakfast, trekkershutten, kamperen en dagrecreatieve voorzieningen zoals een theetuin. Het maximale oppervlak ten behoeve van nevenfuncties binnen het bouwvlak mag, uitgezonderd het kampeerterrein, niet meer bedragen dan 300 m². Per bedrijf zijn binnen het agrarisch bouwvlak maximaal 15 kampeerplaatsen toegestaan. Van de situering van het kampeerterrein binnen het agrarisch bouwvlak kan worden afgeweken voor een situering van het kampeerterrein buiten of deels buiten het agrarisch bouwvlak, maar wel aansluitend aan het agrarisch bouwvlak. Bij recht zijn twee trekkershutten en een bed- en breakfast accommodatie voor twee kamers en maximaal 4 personen toegestaan. Hiervan kan worden afgeweken voor maximaal 5 trekkershutten en een bed- en breakfast accommodatie van 5 kamers en maximaal 10 personen.

In het kader van de "verbrede landbouw" is ook de verkoop van agrarische producten toegestaan. Daarbij hoeft het niet te gaan om op het bedrijf voortgebrachte producten. Ook de producten van andere agrarische bedrijven mogen worden verkocht. Het verkoopvloeroppervlak is beperkt tot 70 m² en valt ook onder de 300 m², die binnen het agrarisch bouwvlak voor nevenfuncties mag worden gebruikt.

Biovergistingsinstallaties vallen, als het gaat om het vergisten van het eigen afval, onder het normale werkzaamheden van het agrarisch bedrijf. Levering van de energie aan het net is uiteraard toegestaan. Voorzover biovergistingsinstallaties passen binnen de regels van bouwwerken geen gebouw zijnde, kunnen ze op grond van het bestemmingsplan worden gebouwd.

De functie "wegen fiets- en voetpaden" is opgenomen om recreatieve routes te kunnen aanleggen zonder dat daar een bestemmingsplanherziening voor nodig is.

Per volwaardig agrarisch bedrijf is bij recht één bedrijfswoning toegestaan. De rechten van tweede bestaande bedrijfswoningen worden gerespecteerd. Deze mogen worden gehandhaafd en conform de bouwregels verbouwd of uitgebreid worden. Herbouw van een tweede bedrijfswoning is alleen mogelijk zolang er sprake is van een volwaardig agrarisch bedrijf. Het aantonen van de noodzaak van een tweede bedrijfswoning kan achterwege blijven. Het motief voor de gemeente om de tweede bedrijfswoning te schrappen is immers het ontbreken van de noodzaak van een tweede bedrijfswoning. Dat houdt dus ook in dat de noodzaak voor de herbouw van een tweede bedrijfswoning nimmer kan worden aangetoond. De aanvraag voor een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen moet wel binnen één jaar na de sloop van de onderhavige woning zijn ingediend, anders vervalt het recht op herbouw van de tweede bedrijfswoning.

Voor de bouw van een nieuwe eerste bedrijfswoning vragen Burgemeester en wethouder advies van een

deskundige omtrent de omvang van het bedrijf, waarbij het kiezen van de methode voor het bepalen van de omvang van het bedrijf aan de deskundige wordt gelaten. Voor het bouwen van bedrijfsgebouwen binnen en buiten het bouwvlak, conform de regels van dit bestemmingsplan, is een deskundige advies niet nodig. De gemeente gaat er vanuit dat de agrariër als homo-economicus geen onrendabele investeringen doet.

6.4.4 Artikel 6 Bedrijf

De op de verbeelding voor Bedrijf aangewezen gronden zijn bestemd voor bedrijven in de milieucategorieën 1 en 2. Volgens vaste jurisprudentie dient de toelaatbaarheid van milieubelastende activiteiten in bestemmingsplannen te worden afgestemd op de aanwezigheid van gevoelige functies in de omgeving. Voor de bestemming "Bedrijf" is het gebruikelijk om voor dit doel een zogenaamde Staat van Bedrijfsactiviteiten op te nemen. Deze staat geeft inzicht in de toelaatbare milieucategorieën van bedrijfsactiviteiten. In de planregels wordt aangegeven welke milieucategorieën op welke locatie zijn toegestaan. Milieuzonering zorgt ervoor dat bedrijven een passende locatie in de nabijheid van woningen krijgen en behouden en dat nieuwe woningen op een verantwoorde afstand van bedrijven worden gesitueerd. Het waar nodig ruimtelijk scheiden van bedrijven en woningen dient twee doelen namelijk:

- in het ruimtelijk spoor voorkomen of zoveel mogelijk beperken van hinder en gevaar voor woningen en;
- aan bedrijven voldoende zekerheid bieden dat zij hun activiteiten duurzaam binnen aanvaardbare voorwaarden kunnen uitoefenen.

De belangrijkste bouwstenen voor de milieuzonering zijn de richtafstandenlijsten in de bijlage Staat van bedrijfsactiviteiten. Voor categorie 1 is de maatgevende richtafstand 10 meter en voor categorie 2, 30 meter. In het bestemmingsplan is een afwijkmogelijkheid opgenomen om tevens bedrijven te kunnen toestaan die naar aard en invloed op de omgeving gelijk te stellen zijn met bedrijven die genoemd zijn in de bijlage Staat van bedrijfsactiviteiten onder de milieucategorieën 1 en 2. In de praktijk betekent dat, dat in voorkomende gevallen omgevingsvergunning kan worden verleend voor bedrijven in de milieucategorie 3.1, waarvan de maatgevende richtafstand 50 meter bedraagt, mits die maatgevende richtafstand door het treffen van extra voorzieningen teruggebracht kan worden tot 30 meter of minder. Deze regeling geldt niet voor Bevi inrichtingen. Ter plaatse van de aanduiding "garage" is naast bedrijven in de categorie 1 en 2 ook een garagebedrijf toegestaan.

6.4.5 Artikel 7 Bedrijf - 1

De bestemming Bedrijf 1 staat een verkooppunt voor motorbrandstoffen, inclusief LPG, met bijbehorende functies als een wasstraat en een winkel toe. Deze bestemming heeft betrekking op het verkooppunt voor motorbrandstoffen aan het Verlaat 32 Er is hier voor een aparte bestemming gekozen, omdat, in tegenstelling tot de bestemming "Bedrijf", hier ook detailhandel is toegestaan en de inrichting onder het Bevi valt. Het toestaan van een Bevi-inrichting moet expliciet bij de vaststelling van het bestemmingsplan worden verantwoord. Voor de verantwoording van het toestaan van LPG op de onderhavige locatie zie hoofdstuk 4.11 Externe veiligheid.

6.4.6 Artikel 8 Bedrijf - 2

De bestemming "Bedrijf - 2" heeft betrekking op de twee gasontvangstations van de Gasunie. Het is beleid van de Gasunie om binnen bestemmingsplannen gasontvangstations op een eenduidige en uniforme wijze te bestemmen.

6.4.7 Artikel 9 Detailhandel

De op de verbeelding voor "Detailhandel" aangewezen gronden zijn bestemd voor detailhandel. Binnen de grenzen van het bestemmingsplan bevinden zich een tuincentra, een motorenhandel, een verwarmingsspecialist, een bakkerij en een bloemenkiosk. De bakkerij en de bloemenkiosk zijn bestemd voor algemene detailhandel. De oppervlakte van deze bestemming is zo klein dat een branchewisseling geen ruimtelijk effect heeft. Het tuincentrum is door middel van een aanduiding uitsluitend voor tuincentrum bestemd. Bij het tuincentra is het assortiment globaal in de regels omschreven. Bij het grootste tuincentrum is tevens voor een beperkt oppervlak horeca 1 en 2 toegestaan. De toevoeging 1,2 heeft betrekking op zwaarte van de horeca. Branchewisseling is niet mogelijk. De motorenhandel en de verwarmingsspecialist zijn door middel van een aanduiding uitsluitend bestemd voor perifere detailhandel. Branchewisseling binnen deze bestemming is mogelijk, maar een supermarkt is uitgesloten.

6.4.8 Artikel 10 Groen

De op de verbeelding voor "Groen" aangewezen gronden zijn bestemd voor groen en hebben een openbare gebruiksfunctie voor het gehele gebied. De bestemming "Groen" ligt hoofdzakelijk langs de waterkeringen. Groen heeft niet alleen een kijkfunctie, maar ook een gebruiksfunctie. Om het groen geschikt te maken voor die openbare gebruiksfunctie, is het toegestaan 15 % van de gronden te verharderen. Verhardingen mogen worden aangelegd voor o.a. voet- en fietspaden en parkeerplaatsen. Op de bestemming "Groen" mogen kunstobjecten tot een hoogte van 12.00 meter worden opgericht. Parkeerplaatsen, opstelplaatsen voor de brandweer, en weg en waterbouwkundige kunstwerken zijn toegestaan om incidentele problemen op te kunnen lossen.

6.4.9 Artikel 11 Horeca - 1

Binnen het plangebied bevindt zich één restaurant. Restaurants en dagzaken vallen in de lichtste categorie Horeca H1, omdat deze nauwelijks invloed hebben op de openbare orde.

6.4.10 Artikel 12 Maatschappelijk

De op de verbeelding voor "Maatschappelijk" aangewezen gronden zijn bestemd voor maatschappelijke voorzieningen, zoals gezondheidszorg; cultuur; religie; welzijn en onderwijs. De opsomming is niet limitatief zodat ook andere vormen van maatschappelijk zijn toegestaan. De bestemming "Maatschappelijk" heeft betrekking op een crematorium met begraafplaats, een dieren crematorium met een dierenbegrafplaats, een centrum voor moeilijk opvoedbare jongeren, een kerk met begraafplaats, een buurthuis en een verenigingsgebouw. Met functieaanduiding zijn de rechten voor de verschillende vormen maatschappelijk uitgebreid of beperkt.

De gebouwen dienen binnen het bouwvlak te worden gesitueerd. Van het buiten het bouwvlak gelegen bestemmingsgedeelte mag 5% van de oppervlakte worden gebruikt voor bijgebouwen. Ter plaatse van de functieaanduiding bedrijfswoning één bedrijfswoning toegestaan. Dit biedt de mogelijkheid om door wonen bij de instelling, de sociale controle ter plaatse te vergroten.

6.4.11 Artikel 13 Natuur

De op de verbeelding voor "Natuur" aangewezen gronden zijn bestemd voor het behoud, herstel en/of de ontwikkeling van natuurwetenschappelijke- en landschappelijke waarden. Deze bestemming heeft betrekking op het grensgebied tussen Oterleek en Heerhugowaard, het Molendijkgebied, De Groenedijk, het Schoutenbosje, de oude spoordijk Heerhugowaard - Langedijk, een bosschage in het Altongebied en de door de provincie in het kader van de ecologische hoofdstructuur aangelegde natuurgebiedjes langs het kanaal Alkmaar - Kolhorn. Voor deze laatste gebiedjes heeft de provincie een inpassingsplan vastgesteld, dat, voor zover van toepassing, in dit bestemmingsplan is opgenomen. De omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk geen bouwwerk zijnde is daarbij komen te vervallen. Alle gebieden, uitgezonderd de Groenedijk, zijn eigendom van de overheid en worden beheerd door Staatsbosbeheer

6.4.12 Artikel 14 Recreatie - 1

De op de verbeelding voor "Recreatie - 1" aangewezen gronden zijn bestemd voor kampeerterrain. Deze bestemming heeft betrekking op de camping de Vishoek. Naast tenten, tentwagens, toercaravans en kampeerauto's staat deze bestemming ook stacaravans en trekkershutten toe. Bij recht mogen

maximaal 5 trekkershutten worden geplaatst. Horeca 1 t/m 3 en detailhandel (kampwinkel) zijn beide tot een oppervlakte van maximaal 200 m³ toegestaan.

6.4.13 Artikel 15 Recreatie - 2

De op de verbeelding voor "Recreatie - 2" aangewezen gronden zijn bestemd voor volkstuinten. Deze bestemming heeft betrekking op het volkstuintencomplex aan de Molenweg en maakt verenigingsgebouwen, tuinhuisjes en kasjes op de tuinen mogelijk. Tevens is Horeca 1, 2 en 3 toegestaan.

6.4.14 Artikel 16 Recreatie - 3

De op de verbeelding voor "Recreatie - 3" aangewezen gronden zijn bestemd voor volkstuinten. Deze bestemming heeft betrekking op het volkstuinten aan de Harlingerstraat. Deze bestemming maakt alleen tuinhuisjes en kasjes mogelijk. Collectieve voorzieningen, zoals een verenigingsgebouw zijn, gelet op de ligging en het bescheiden karakter van de volkstuinten, niet toegestaan.

6.4.15 Artikel 17 Sport

De voor "Sport" aangewezen gronden zijn bestemd voor sportterreinen en uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "manege" voor manege. Deze bestemming heeft betrekking op het sportpark de Vork en de twee maneges langs de Rustenburgerweg. Het glastuinbouwbedrijf aan de Rustenburgerweg 132 is voor de helft overgeschakeld op de ruitersport. In het bestemmingsplan is dit nu geformaliseerd. Op de bestemming Sport is horeca 1 t/m 3 toegestaan. Voor de maneges is detailhandel tot een oppervlakte van 100 m² voor de verkoop van ruitersportartikelen toegestaan.

6.4.16 Artikel 18 Verkeer

De op de verbeelding voor "Verkeer" aangewezen gronden zijn bestemd voor wegen en straten. Deze bestemming heeft betrekking op de hoofdinfrastructuur in het plangebied. Op deze gronden zijn o.a. toegelaten: verhardingen, bouwwerken geen gebouw zijnde, groenvoorzieningen, weg- en waterbouwkundige werken en bouwwerken t.b.v. nutsvoorzieningen enz.

6.4.17 Artikel 19 Verkeer - 2

De op de verbeelding voor "Verkeer -2" aangewezen gronden zijn bestemd voor het railverkeer. Op deze gronden zijn gebouwen en bouwwerken geen gebouw zijnde ten behoeve van het railverkeer toegestaan.

6.4.18 Artikel 20 Water

De op de verbeelding voor "Water" aangewezen zijn bestemd voor water en de waterhuishouding. Op deze gronden zijn toegelaten waterlopen, bruggen, weg- en waterbouwkundige kunstwerken en kunstobjecten. De aanduiding "gemaal" heeft betrekking op de molen aan de Veenhuizerkade. Omdat in deze molen wordt gewoond is er ook de aanduiding "wonen" opgelegd. Buiten de gronden die zijn aangeduid als woonschepenligplaats is het niet toegestaan de gronden te gebruiken als ligplaats voor woonschepen, woonarken of een casco, dat tot woonschip of woonark kan worden omgebouwd.

6.4.19 Artikel 21 Wonen

De op de verbeelding voor "Wonen" aangewezen gronden zijn bestemd voor vrijstaande en twee-onder-één-kap woningen. Rijen woningen komen in het buitengebied niet voor. Het buitengebied is geen woningbouwgebied. Behoudens bedrijfswoningen worden er in het buitengebied in principe geen woningen gebouwd. Het nu vigerende bestemmingsplan Buitengebied kent dan ook geen bouwvoorschriften, zoals die voorkomen in een bestemmingsplan voor de bebouwde kom. Voor bedrijfswoningen geldt een maximale volume van 750 m³. Bestaande burgerwoningen mogen bij herbouw geen groter volume hebben dan het volume van de oorspronkelijke woning + een uitbreiding van maximaal 100 m³, de zogenaamde kuubs-regeling. Het voordeel van de kuubsregeling is dat de schaal van de woningen in het buiten in tact blijft. Het nadeel van deze regeling is dat het bij het ontwerp van de nieuwe woning, zowel voor de ontwerper als de toetsers, het een hele rekenexercitie is om de juiste omvang van de woning te bepalen. In dit bestemmingsplan is van de kuubs-regeling afgestapt. Dit bestemmingsplan gaat uit van een maximaal oppervlak van de woning van 120 m², waarbij de breedte van de woning niet meer dan 10,00 meter mag bedragen. Voorts dient de woning minimaal 2,00 uit de erfgrans te worden gesitueerd.

Wanneer er sprake is van een hobbyboer, wordt een overmaat aan gebouwen op het perceel niet gezien als bijgebouwen behorende bij de woning maar als agrarische gebouwen die voor de hobby herbouwd en gebruikt mogen worden. Daarbij mogen de volumes van 2 of meer gebouwen tot één gebouw worden samengevoegd. Gebouwen met een bouwhoogte lager dan 2,00 en kassen zijn van deze regeling uitgesloten, om een onredelijke uitbreiding van het volume en ingeval van kassen de omzetting van een semi-permanent volume naar een permanent volume te voorkomen.

De hoofdfunctie van woningen is de bewoning door één gezin per eenheid. In artikel 1 "Begrippen" is aangegeven wat onder een woning en een huishouden wordt verstaan. Op grond van deze definities kan, in samenhang met het in de regels aanmerken van bewoning van één woning door meer huishoudens als een met het bestemmingsplan strijdig gebruik, tegen het huisvesten van meer huishoudens in één woning worden opgetreden. Voor mantelzorg kan hiervan onder voorwaarden worden afgeweken.

Woningen worden in toenemende mate gebruikt als bakermat voor de vestiging en / of de uitoefening van een beroep of bedrijf. Traditioneel zijn het de zogenaamde vrije beroepen waarbij een aangepast gedeelte van de woning voor de uitoefening van het beroep wordt gebruikt. De praktijk leert evenwel dat woningen ook worden gebruikt voor een bonte verzameling van andere beroeps- en bedrijfsmatige activiteiten zoals opticiens, verzekeringsagentschappen, kap- en schoonheidssalons, hondentrimsalons en dergelijke. Uit de jurisprudentie blijkt dat de Raad van State een strikte scheiding aanbrengt tussen vrije beroepen en andere beroeps- en bedrijfsmatige activiteiten. Vrije beroepen worden, omdat ze van oudsher vanuit de woning worden beoefend, geacht onder de bestemming wonen te vallen. De overige beroepen worden doorgaans uitgeoefend op specifiek daarvoor aangewezen locaties. Deze specifieke vestigingsomstandigheden maken dat de vestiging van overige beroepen en bedrijven in woningen in strijd is met de bestemming wonen. Om startende ondernemers te stimuleren, telewerk en andere arbeidsvormen te bevorderen en handavingsproblemen te voorkomen wil de gemeente de vrije beroepen en de overige beroepen en bedrijven, die zich lenen voor een uitoefening vanuit de woning, gelijkgeschakelen. De vestiging van overige beroepen en bedrijven in woningen is toegestaan, zolang er geen sprake van overlast is en de woning in overwegende mate als woning wordt gebruikt. In de specifieke gebruiksregels zijn de voorwaarden waaronder vestiging van een beroep en of bedrijf in een woning is toestaan, opgenomen. Detailhandel is van deze regeling uitdrukkelijk uitgesloten, omdat detailhandel van uit woningen bij een bepaalde omvang het voorzieningenniveau van de gemeente in gevaar kan brengen en een uitstraling naar de openbare ruimte heeft (parkeren, openingstijden) Web - winkels zijn ook een vorm van detailhandel en zijn toegestaan, zolang de opslag van goederen binnen het maximaal toegestane oppervlak voor bedrijfsmatige activiteiten blijft, er geen sprake is van een afhaaladres en er geen uitstalling ten verkoop plaatsvindt. Gastoudergezin is tot maximaal 6 kinderen toegestaan.

Burgemeester en wethouders kunnen omgevingsvergunning verlenen voor het gebruik van een groter deel van de woning voor beroeps- en bedrijfsmatige activiteiten. De woningen in het buitengebied zijn over het algemeen wat groter dan in de nieuwbouw van Heerhugowaard en van oudsher zijn er bedrijven in het gebied gevestigd. Bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor een gebruik van een groter deel van de woning voor de beroeps- of bedrijfsmatige activiteit moet het wel gaan om een woning die beduidend groter is dan de gemiddelde eengezinswoning.

6.4.20 Artikel 22 Leiding

De dubbelbestemming bestemming "Leiding" regelt dat de als zodanig aangewezen gronden mede bestemd zijn voor de aanleg en instandhouding van een hoofdtransportleiding voor aardgas, elektriciteit en water. In geval van strijdigheid gaan de regels van de bestemming "Leiding" voor de regels die ingevolge andere artikelen op de desbetreffende gronden van toepassing zijn. Voor het uitvoeren van werken of werkzaamheden binnen deze bestemming is, behoudens voor werken of werkzaamheden die vallen onder het normale beheer en onderhoud, een omgevingsvergunning nodig. Alvorens een omgevingsvergunning ten behoeve van bouwen en/of aanleggen op grond van deze bestemming te verlenen, winnen b en w advies in bij de leidingbeheerder.

6.4.21 Artikel 23 Leiding - Hoogspanningsverbinding

De dubbelbestemming Leiding - Hoogspanning heeft betrekking op de bovergrondse hoogspanningsverbinding. Deze hoogspanningsverbinding heeft een fysieke beschermingszone aan weerszijde van de verbinding van 30 meter, gemeten vanuit het hart van de verbinding. Op de verbeelding is deze zone, naast de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor "Leiding - Hoogspanningsverbinding". De bestemming "Leiding hoogspanningsverbinding" is een dubbelbestemming en gaat voor de andere bestemmingen op deze gronden. Alleen wanneer duidelijk is dat de belangen van de verbinding niet onevenredig worden geschaad, kunnen de andere bestemmingen worden verwezenlijkt. De beschermingszone van de hoogspanningsverbinding, die nu de dubbelbestemming "Leiding Hoogspanningsverbinding" heeft, is de beschermingszone die van oudsher bij de verbinding hoort om de fysieke belangen van de verbinding te waarborgen. Voor de veiligheidszone rond de hoogspanningsverbinding zie de toelichting op artikel 35.

6.4.22 Artikel 24 tot en met 28 Waarde - Archeologie 1 tot en met 5

De op de verbeelding voor de Waarde - Archeologie 1 t/m 3 aangewezen gronden zijn, naast de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor archeologische waarden. De bestemmingen Waarde - Archeologie 1 t/m 5 zijn dubbelbestemmingen. Deze bestemmingen gaan voor de andere bestemmingen op deze gronden. Alleen wanneer duidelijk is dat de waarde archeologie niet wordt geschonden of als de waarde archeologie wel wordt geschonden, daarvoor een omgevingsvergunning kan worden verleend, kunnen de andere bestemmingen worden verwezenlijkt. Aan de toekenning van de bestemmingen Waarde - Archeologie 1 t/m 5 ligt de "Archeologienota ERF GOED" van de gemeente Heerhugowaard ten grondslag. Deze nota onderscheidt 5 categorieën van bodemroeringen, waarbij archeologisch onderzoek noodzakelijk is. Categorie 6 betreft gebieden die al archeologisch onderzocht en vrijgegeven zijn. Voor het normale gebruik, onderhoud en beheer van gronden is geen archeologisch onderzoek vereist.

6.4.23 Artikel 29 Waarde - Cultuurhistorie

De op de verbeelding voor "Waarde - Cultuurhistorie" aangewezen gronden zijn, mede bestemd voor het behoud, de bescherming en het herstel van de cultuurhistorische, bouwhistorische en beeldbepalende elementen in de op die grond gelegen bouwwerken en objecten, die in de nota "Gemeente Heerhugowaard een historisch - geografische inventarisatie (inclusief de karakteristieke bebouwing) zijn opgenomen. Deze nota is als Bijlage bij dit bestemmingsplan gevoegd.

De dubbelbestemming Waarde - Cultuurhistorie voorziet in geval van sloop van deze panden in een herbouw conform de oorspronkelijke contour. Voor het verrichten van werken en werkzaamheden aan objecten met een cultuurhistorische waarde is een omgevingsvergunning van burgemeester en wethouders nodig. Voordat burgemeester en wethouders deze vergunning afgeven, winnen zij advies in van een deskundige op het gebied cultuurhistorie, omtrent de mate van aantasting van de cultuurhistorische waarde en maatregelen ter voorkoming van aantasting van de cultuurhistorische waarde van het object.

Wanneer naast de dubbelbestemming "Waarde - Cultuurhistorie" ook de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie" op de gronden ligt, gaat de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie" voor de dubbelbestemming "Waarde - Cultuurhistorie". De dubbelbestemmingen gaan voor de bestemming. Ook de monumenten hebben de dubbelbestemming "Waarde - Cultuurhistorie". Voor de monumenten geldt in de eerste plaats de Monumentenwet. De bepalingen van de Monumentenwet gaan voor de regels van het bestemmingsplan. De dubbelbestemming "Waarde - Cultuurhistorie" heeft voor de toets een signaalfunctie dat er met het object iets bijzonders aan de hand is.

6.4.24 Artikel 30 Waarde - Ecologie

De op de verbeelding voor de "Waarde Ecologie" aangewezen gronden zijn mede bestemd voor de bescherming en instandhouding van de op en/of in deze gronden voorkomende ecologische waarden. Deze bestemming heeft betrekking op de Oostertocht.

6.4.25 Artikel 31 Waarde Weidevogelleefgebied

De op de verbeelding voor de "Waarde Weidevogelleefgebied" aangewezen gronden zijn mede bestemd voor de bescherming en instandhouding van de weivogelpopulatie. Het gebied waarop deze bestemming betrekking heeft is gelijk aan het gebied dat hiervoor is aangewezen in de Provinciaal Ruimtelijk Verordening.

6.4.26 Artikel 32 Waterstaat - Waterkering

De voor "Waterstaat - Waterkering" aangewezen gronden zijn mede bestemd voor primaire en secundaire waterkering. De dubbelbestemming "Waterstaat - Waterkering" is primair ten opzichte van de andere daar voorkomende bestemmingen.

Deze regeling heeft betrekking op alle binnen het gebied gelegen waterkeringen en houdt een bouwverbod in voor gebouwen en bouwwerken geen gebouw zijnde, die daar op grond van de enkel bestemming gerealiseerd zouden kunnen worden. Burgemeester en wethouders kunnen dit bouwverbod doorbreken na advies te hebben ingewonnen bij de beheerder van de waterkering.

6.5 Algemene regels

De formulering van deze planregels is wettelijk vastgelegd en heeft betrekking op de algemene regels die voor het hele plangebied gelden ongeacht de specifieke bestemming.

6.5.1 Artikel 33 Anti-dubbelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing. Hierdoor wordt voorkomen dat met gebruikmaking van privaatrechtelijke overeenkomsten, de publiekrechtelijke regels worden ondergraven.

6.5.2 Artikel 34 Veiligheidszone

Ter plaatse van de aanduiding "veiligheidszone" zijn de gronden , behalve voor de daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd als veiligheidszone ter bescherming van het woon- en leefklimaat in verband met gasontvangstations en een opslagtank voor propaan op het perceel Westergweg 44c.

6.5.3 Artikel 35 Veiligheidszone - hoogspanningsverbinding

Onderzoek in de buurt van bovengrondse hoogspanningslijnen geeft aanwijzingen dat kinderen die dicht bij een dergelijke hoogspanningslijn wonen, waar het magnetisch veld relatief sterk is, mogelijk extra kans op leukemie lopen. Het gaat hierbij om langdurige blootstelling aan magnetische veldsterkten die gemiddeld hoger zijn dan 0,4 micro Tesla. Een oorzakelijk verband tussen magnetische velden en leukemie bij kinderen is echter nooit aangetoond. Op grond van deze gegevens en het uitgaande van het voorzorgsbeginsel heeft het ministerie gemeenten en provincies geadviseerd, zoveel als redelijkerwijs mogelijk is te voorkomen dat er in de buurt van bovengrondse hoogspanningslijnen nieuwe situaties ontstaan waar kinderen langdurig worden blootgesteld aan magnetische veldsterkten die jaargemiddeld boven 0,4 micro Tesla liggen.

Voor het bestemmingsplan De Draai heeft de gemeente onderzoek laten verrichten naar de specifieke magneetveldzones voor de 150 Kv hoogspanningslijn Oterleek – Anna Paulona in de gemeente Heerhugowaard. Uit dat onderzoek komt naar voren dat de specifieke magneetveldzone voor elk spanveld per zijde van de hoogspanningslijn 60 meter bedraagt. De totale zone bedraagt dus 120 meter. Voor dit bestemmingsplan is aangenomen dat deze zone van 120 meter ook het overige deel van de hoogspanningslijn van toepassing is.

De hoogte van de straling en dus de grootte van het magnetisch veld wordt bepaald door de stroomsterkte. Tot 2005 viel de 0,4 micro Tesla grens van het magnetisch veld ongeveer samen met de fysieke beschermingsgrens van de hoogspanningsverbinding (30 meter aan weerszijde uit hart van de verbinding) In 2005 is de stroomsterkte opgevoerd waardoor de 0,4 micro Tesla grens van het magnetisch veld nu ligt op 60 meter aan weerszijde uit hart van de verbinding. Dat kon toen gebeuren, omdat de grootte van het magnetisch veld niet in bestemmingsplanregels was vastgelegd.

Dat de 0,4 micro Tesla grens van het magnetisch veld nu op 60 meter aan weerszijde uit het hart van de verbinding ligt, is een feit. In het bestemmingsplan is die grootte van het magnetisch veld nu in de regels en op de verbeelding vastgelegd als "Veiligheidszone - Hoogspanningsverbinding". Op de bestemmingsgrens mag de sterkte van het magnetisch veld niet meer bedragen dan 0,4 micro Tesla. Op het opnemen van de veiligheidszone heeft tot doel te voorkomen dat veiligheidszone zonder bestemmingsplanwijziging wordt vergroot en dat bij voorgenomen bestemmingswijziging binnen de veiligheidszone nadrukkelijk wordt afgewogen of kinderen niet langdurig aan magnetische velden worden blootgesteld.

6.5.4 Artikel 36 Veiligheidszone - lpg

Ter plaatse van de aanduiding "veiligheidszone - lpg" zijn de gronden , behalve voor de daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd als veiligheidszone ter bescherming van het woon- en leefklimaat in verband met een verkooppunt voor lpg. Er geldt een uitdrukkelijk verbod voor het verplaatsen van de het vulpunt, het reservoir en de afleveringszuil, omdat hierdoor de veiligheidszone verschuift en er (beperkt) kwetsbare object en binnen de veiligheidszone kunnen komen te liggen.

6.5.5 Artikel 37 Vrijwaringszone - molenbiotoop

Ter plaatse van de aanduiding "vrijwaringszone - molenbiotoop" zijn de gronden mede bestemd voor de bescherming van de belevingswaarde en het functioneren van de molen. De "vrijwaringszone - molenbiotoop heeft betrekking op de molen aan Veenhuizerkade en de drie molens bij Rustenburg op het grondgebied van de gemeente Schermer.

Voor het gebied van de molenbiotoop gelden afwijkende bouwregels, die het windrecht van de molens moeten waarborgen. De regels voor de molenbiotoop zijn overgenomen uit het bestemmingsplan van de gemeente Schermer.

6.5.6 Artikel 38 Vrijwaringszone - straalpad

Ter plaatse van de aanduiding "vrijwaringszone - straalpad" geldt dat die gronden, tevens bestemd zijn voor de bescherming en instandhouding van het straalpad.

Voor deze gronden gelden afwijkende regels met betrekking tot de hoogte van bouwwerken en bouwwerken geen gebouw zijnde. In overleg met de beheerder van het straalpad kunnen grotere bouwhoogten worden toegestaan.

6.5.7 Artikel 39 Algemene afwijkingsregels

Dit artikel biedt o.a. de mogelijkheid om bij een omgevingsvergunning af te wijken van de regels van het bestemmingsplan voor kleine maatoverschrijdingen die het gevolg zijn standaardmaten, waardoor het bouwwerk net niet past binnen de maatvoering van het bestemmingsplan. De omgevingsvergunning kan worden verleend tot maximaal 10 procent van de in het bestemmingsplan gegeven maten. Het is niet de bedoeling dat de omgevingsvergunning wordt gebruik om standaard 10 procent groter te bouwen dan op de verbeelding staat aangegeven. Bij de aanvraag om een omgevingsvergunning dient aanvrager gemotiveerd aan te geven waarom de van de afwijkingsmogelijkheid gebruik moet worden gemaakt. Wanneer in de bestemmingsplanregels is aangegeven dat een maat maximaal is, is de algemene afwijkingsbevoegdheid niet van toepassing.

De omgevingsvergunning, waarbij wordt afgeweken van de regels van het bestemmingsplan, kan ook worden verleend voor utilitaire bouwwerken en voorzieningen ten dienste van het ontvangen van telefoon- radio- en televisiesignalen. Bij utilitaire bouwwerken gaat het meestal om bouwwerken van nutsbedrijven, waarvan de oppervlakte te klein is om deze op de verbeelding als een afzonderlijke bestemming aan te geven of waarvan de situering op voorhand niet bekend is.

Met de komst van het mobiele netwerk is er grote behoefte aan zendmasten. Om een woud van masten te voorkomen, streeft de gemeente naar een gemeenschappelijk gebruik van de zendmasten door de diverse, elkaar beconcurrerende bedrijven. De omgevingsvergunning wordt alleen verleend, indien de noodzaak wordt aangetoond en de aanvrager de bereidheid uitspreekt ook anderen in de gelegenheid te stellen van deze voorziening gebruik te maken.

Ten behoeve van mantelzorg kan met de afwijkingsbevoegdheid onder voorwaarden tijdelijk meer oppervlak aan bijgebouwen voor woonruimte worden toegestaan. Één van de voorwaarden is het afsluiten van een overeenkomst met betrekking tot de verwijdering van de extra bebouwing na het beëindigen van de mantelzorg. Met de deze overeenkomst wordt de tijdelijkheid van de situatie benadrukt. De begunstigde dient tijdig na het beëindigen van de zorg de tijdelijke bebouwing te verwijderen, de gemeente dient bij niet het niet nakomen van de overeenkomst, nakoming te vorderen.

Om het recreatief medegebruik van het buitengebied te bevorderen kunnen met de afwijkingsbevoegdheid per aanvraag maximaal 5 trekkershutten worden toegestaan. Voorwaarde is dat de hutten in de directe omgeving van cultuurhistorische- of landschappelijke plaatsen en/of knooppunten in wandel- of fietsroutes worden gesitueerd. Tevens dienen de hutten aan te sluiten bij de bestaande bebouwing.

6.5.8 Artikel 40 Algemene wijzigingsbevoegdheid

Met de wijzigingsbevoegdheid wordt de mogelijkheid geschapen om de concretisering van de ruimtelijke normstelling uit te stellen tot het moment van verwezenlijking is aangebroken. Deze methode van flexibele normstelling wordt ook wel aangeduid als het "Engelse stelsel", waarbij in een vroeg stadium wordt volstaan met een regeling van slechts het hoognodige en waarbij detaillering zolang mogelijk wordt uitgesteld. De regelingen waarin dit tot uiting komt zijn o.a. de vergroting van het bouwvlak, het van vorm veranderen van bouwvlak, de ruimte voor ruimte regeling, het omzetten van een agrarische bedrijfsbestemming in een bestemming bedrijf en omgekeerd en het herbestemmen van vrijkomende agrarisch bedrijfsgebouwen bij het beëindigen van het agrarisch bedrijf voor logiesruimte voor arbeidsmigranten. De normen voor milieu, waterberging en financiering (exploitatieovereenkomsten en planschadeovereenkomsten) worden bij het gebruikmaken van de wijzigingsbevoegdheid ingevuld. Bij de overige wijzigingsbevoegdheden kunnen deze aspecten ook aan de orde komen, maar gaat het toch meer over het niet weten waar en of de situatie zich ooit zal voordoen.

6.5.9 Artikel 41 Overige regels

Dit artikel regelt de voorrang tussen de verschillende dubbelbestemmingen en gebiedsaanduidingen.

6.6 Overgangs- en Slotregels

6.6.1 Artikel 42 Overgangsrecht

Het doel van het overgangsrecht is het voorkomen van een schoksgewijze overgang van de oude naar de nieuwe rechtstoestand.

Bouwen

Volgens het overgangsrecht mag mogen bouwwerken, die in afwijking van het plan bestaan, gedeeltelijk worden vernieuwd en bij calamiteit geheel worden vernieuwd. In het plan zijn alle gronden overeenkomstig het gebruik bestemd. Voor de overmaat aan bijgebouwen bij voormalige aan het oorspronkelijk gebruik onttrokken agrarische bedrijfswoningen is een aparte overgangsregeling opgenomen. Deze bijgebouwen mogen bij iedere herbouw voor 70% van het voorgaande oorspronkelijk oppervlak worden herbouwd totdat aan de bestemmingsplanregels wordt voldaan. Illegale bouwwerken die reeds onder het voorgaande plan illegaal waren vallen niet onder het overgangsrecht. Tegen deze bouwwerken kan worden opgetreden.

Gebruik

Het gebruik van gronden en opstallen dat in strijd is met het nieuwe bestemmingsplan, worden voortgezet. Het strijdig gebruik mag alleen in een andere in een ander strijdig gebruik worden omgezet, indien daardoor de strijdigheid ten opzichte van het toegestane gebruik wordt verkleind. Het strijdig gebruik wordt als beëindigd beschouwd als het voor een periode van één jaar niet heeft plaatsgevonden. Illegaal gebruik dat reeds onder het voorgaande plan illegaal was valt niet onder het overgangsrecht. Tegen dit gebruik kan worden opgetreden.

6.6.2 Artikel 43 Slotregel

De slotregel geeft aan hoe het bestemmingsplan moet worden aangehaald.

6.7 Uitvoerbaarheid en handhaving

6.7.1 Uitvoerbaarheid

Ingevolge artikel 3.1.6. onder f van het Besluit ruimtelijke ordening, dienen in de toelichting bij een bestemmingsplan de uitkomsten van het onderzoek naar de uitvoerbaarheid van het plan weergegeven te worden. Die uitvoerbaarheid kan onderscheiden worden in maatschappelijke en financiële uitvoerbaarheid.

Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Ten aanzien van de maatschappelijke uitvoerbaarheid is in de eerste plaats een breed draagvlak nodig voor de regels die in het bestemmingsplan zijn opgenomen. Deze regels komen gedeeltelijk voort uit wettelijke verplichtingen. Daarnaast is bestuurlijk draagvlak van belang. Dit wordt bevorderd door het bestemmingsplan goed af te stemmen op het gewenste ruimtelijk beleid van het rijk en de provincie, als ook op de wensen en ambities van het lokale bestuur. Zij zijn het immers die na vaststelling ook de handhaving van het plan ter hand moeten nemen. Behalve door de wet gestelde eisen en bestuurlijke overeenstemming over het plan, is het maatschappelijk draagvlak onder de bevolking en met name onder de bewoners en gebruikers van het gebied van groot belang.

Dit bestemmingsplan is een conserverend plan, waarin de bestaande situatie is vastgelegd en de bestaande rechten zijn gecontinueerd of uitgebreid.

In het hoofdstuk 'Overleg en inspraak' wordt gerapporteerd over de verplichte overleggen met instanties en de gehouden inspraakprocedure.

Financiële uitvoerbaarheid

Op grond van artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening stelt de gemeenteraad een exploitatieplan vast voor de gronden waarop een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen bouwplan is voorgenomen. In artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening worden de bouwwerken genoemd waarvoor een exploitatieplan moet worden opgesteld. Dit bestemmingsplan is conserverend plan dat geen ontwikkeling mogelijk maakt. Gelet hierop is het opstellen van een exploitatieplan niet nodig.

In het hoofdstuk 'financieel - economische uitvoerbaarheid' wordt nader ingegaan op de financiële onderbouwing van dit bestemmingsplan.

6.7.2 Handhaving

Handhaving en toezicht op de uitvoering zijn geregeld in hoofdstuk 7 van de Wet ruimtelijke ordening. Burgemeester en wethouders zijn primair verantwoordelijk voor de bestuursrechtelijke handhaving. Aan de aan burgemeester en wethouders opgedragen zorgplicht tot handhaving ligt de in de rechtspraak ontwikkelde 'beginselplicht tot handhaving' ten grondslag. Gelet op het algemeen belang dat gediend is met handhaving, zal in geval van overtreding van een wettelijk voorschrift het bestuursorgaan dat bevoegd is om met bestuursdwang of een last onder dwangsom op te treden, in de regel van deze bevoegdheid gebruik moeten maken. Slechts onder bijzondere omstandigheden mag het bestuursorgaan weigeren dit te doen.

Onder de oude Wet op de Ruimtelijke Ordening is evenwel gebleken dat er onvoldoende garanties zijn voor het op adequaat niveau uitvoeren van het handhavingsbeleid van gemeenten. Er wordt vooral gecontroleerd en opgetreden op verzoek van derden. De Wro is er op gericht om deze geconstateerde tekortkomingen bij toezicht en handhaving weg te nemen. Om inzicht te bieden in het (gemeentelijk) handhavingsbeleid is in de Wro voorzien in verplichte rapportages, zoals een jaarlijks handhavingsplan en een handhavingsverslag.

Gemeentelijk handhavingsbeleid

Voor de sectoren Stadsbeheer en Stadsontwikkeling (waar ruimtelijke ordening onder valt) is daarom de kadernota 'Handhaving' opgesteld. Deze kadernota vormt de basis voor de uitvoeringsnota's Milieu, Bouwen, Brandveiligheid en Overige vergunningen.

In het jaarlijkse integrale handhavingsbeleid wordt voor de desbetreffende werkvelden concreet aangegeven hoe tot een goede en adequate uitvoering van de handhavingstaken gekomen wordt, met

als voornaamste doel het verbeteren van de naleving van regelgeving door burgers en bedrijven en welke doelen zijn gesteld.

Per 1 februari 2008 is de handhaving van de vergunningverlening gescheiden en als zelfstandig taakveld ondergebracht in de afdeling Handhaving en Vastgoed.

De burgers moeten er in beginsel aanspraak op kunnen maken dat met het bestemmingsplan strijdige situaties worden aangepakt. Een recht op handhaving bestaat niet, maar de gemeente moet deugdelijke en zwaarwegende argumenten hebben om niet tot handhaving over te gaan. Handhaving is dus niet alleen maar een zaak die uitsluitend aan het beleid van de gemeente is overgelaten. Als legalisatie niet mogelijk is, moet in beginsel worden opgetreden. Wil er zicht op legalisatie zijn, dan moeten er concrete en realistische stappen zijn gezet. Een derde belanghebbende die om handhaving verzoekt, heeft een sterke positie.

Wet op de economische delicten

Bij wet van 30 juni 2004 zijn de strafbepalingen van de Wet ruimtelijke ordening overgeheveld naar de Wet op de economische delicten. Onder deze wet zijn de volgende delicten gebracht:

handelingen in strijd met gebruiksvoorschriften en aanlegvergunningenstelsel;

na afloop van een tijdelijke ontheffing het niet herstellen van de situatie in de vorige toestand of het in overeenstemming brengen van de situatie met het bestemmingsplan;

handelingen in strijd de aanlegvoorschriften in een voorbereidingsbesluit, een besluit van Gedeputeerde Staten of een vervangingsbesluit;

het niet in overeenstemming met de bestemming brengen van werken en werkzaamheden na aanzegging daartoe door burgemeester en wethouders, die zijn uitgevoerd na afloop van de termijn die in de aanlegvergunning is genoemd.

Deze normoverschrijdingen zullen worden aangemerkt als overtreding en als een economisch delict.

Strafrechtelijk optreden is ook mogelijk bij overtredingen waarvan de gevolgen niet meer ongedaan kunnen worden gemaakt, overtredingen die zich telkens weer herhalen en kortdurende overtredingen.

Er kan maximaal een geldboete worden opgelegd van € 45.000,-. Tevens biedt de wet de mogelijkheid de overtreder de verplichting op te leggen om op eigen kosten de gevolgen van het delict goed te maken.

Het openbaar ministerie is belast met de uitvoering van de Wet op de economische delicten en voert daarin een geheel eigen beleid. Een combinatie van bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving behoort ook tot de mogelijkheden.

6.8 Overige wet- en regelgeving

6.8.1 Welstandsnota

In de gemeente Heerhugowaard zijn op basis van de ruimtelijke structuur en de daarmee samenhangende overeenkomsten in functionele-, stedenbouwkundige- en/of architectonische kenmerken gebieden in 6 categorieën te onderscheiden, namelijk: 1 (historische) linten, 2 woongebieden, 3 centrumgebieden, 4 bedrijventerreinen, 5 buitengebied en 6 overige gebieden. Deze gebieden zijn weer onderverdeeld in 22 deelgebieden. Per gebied is een welstandsniveau vastgesteld. Er zijn drie welstandsniveaus namelijk: het bijzondere welstandsgebied, waar extra aandacht ten behoeve van de ruimtelijke kwaliteit is gewenst, het reguliere welstandsgebied, waar de basiskwaliteit (de ondergrens) moet worden gehandhaafd en het welstandsvrije gebied.

Binnen de grenzen van het bestemmingsplan komen de volgende deelgebieden voor: 1a De Middenweg, 2a de bestaande stad en 6 c woonwagenterreinen. Voor deelgebied 1a De Middenweg geldt het regiem bijzonder welstandsgebied. Voor de overige deelgebieden geldt het regiem regulier welstandsgebied.

Hoofdstuk 7 Financieel-economische uitvoerbaarheid

7.1 Financieel-economische uitvoerbaarheid

Artikel 6.12 lid 1 van de Wet ruimtelijke ordening verplicht de gemeente tot het vaststellen van een exploitatieplan voor de gronden waarop een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen bouwplan is voorgenomen. Het exploitatieplan ziet alleen op nieuwe rechten of uitbreiding daarvan. Bestaande rechten op grond het vigerende bestemmingsplan, die in het nieuwe bestemmingsplan worden herbestemd, blijven buiten schot. In artikel 6.2.1 van het Besluit op de ruimtelijke ordening zijn als bouwplannen, waarvoor een exploitatieplan moet worden opgesteld, aangewezen:

- a. de bouw van één of meer woningen;
- b. de bouw van één of meer andere hoofdgebouwen;
- c. de uitbreiding van een gebouw met ten minste 1000 m² bruto-vloeroppervlak of met één of meer woningen;
- d. de verbouwing van één of meer aaneengesloten gebouwen die voor andere doeleinden in gebruik of ingericht waren, voor woondoeleinden, mits ten minste 10 woningen worden gerealiseerd;
- e. de verbouwing van één of meer aaneengesloten gebouwen die voor andere doeleinden in gebruik of ingericht waren, voor detailhandel, dienstverlening, kantoor of horecadoeleinden, mits de cumulatieve oppervlakte van de nieuwe functies ten minste 1500 m² bruto-vloeroppervlakte bedraagt;
- f. de bouw van kassen met een oppervlakte van ten minste 1000 m².

Artikel 6.12 lid 2 regelt de gevallen waarin de gemeenteraad bij een besluit tot vaststelling van een bestemmingsplan kan besluiten geen exploitatieplan vast te stellen. Bij algemene maatregel van bestuur (art 6.2.1a Bro) kan dat in de volgende gevallen:

- a. als het totaal der exploitatiebijdrage dat met toepassing van art. 6.19 Wro kan worden verhaald, minder bedraagt dan € 10.000,-;
- b. er geen verhaalbare kosten zijn als bedoeld in artikel 6.2.4 Bro onderdelen b tot en met f;
- c. de verhaalbare kosten als bedoeld in artikel 6.2.4 b tot en met f uitsluiten de aansluiting van een bouwperceel op de openbare ruimte of een aansluiting op nutsvoorzieningen betreffen.

Voorts kan van een exploitatieplan worden afgezien als:

- a. het verhaal van kosten anderszins (exploitatieovereenkomst) is voorzien;
- b. het bepalen van een tijdvak of fasering als bedoeld in art. 6.13 lid 1 onder c 4 onderscheidenlijk 5 niet noodzakelijk is;
- c. het stellen van eisen, regels of een uitwerking als bedoeld in art. 6.13 lid 2 onder b, c, of d niet noodzakelijk is.

De onder b en c genoemde voorwaarden zien de andere functies van het exploitatieplan, nl de fasering van het plan en het stellen van regels (bijvoorbeeld regels ten aanzien van woningbouwcategorieën)

Het bestemmingsplan Buitengebied is in hoofdzaak een conserverend plan en herbevestigt de rechten van het nu vigerende bestemmingsplan Buitengebied. Het exploitatieplan is niet van toepassing op die situaties, waarbij de bestaande de rechten van het nu vigerende bestemmingsplan worden herbevestigt is in het nieuwe bestemmingsplan. Hoewel het nieuwe bestemmingsplan in hoofdzaak conserverend is, wil dat niet zeggen dat er nergens uitbreiding van rechten plaatsvindt. Het bestemmingsplan maakt de volgende ontwikkelingen mogelijk: de vergroting van twee agrarische bouwvlakken voor de firma's Kuilboer (Oterlekerweg 3) en Borst (Groenedijk 4) en een woning aan de Kerkweg 34.

Omdat de vergroting van agrarische bouwvlakken hoofdgebouwen mogelijk maakt, is het exploitatieplan op deze uitbreidingen van toepassing. Op grond van artikel 6.12 lid 2 kan de gemeenteraad besluiten geen exploitatieplan vast te stellen in bij algemene maatregel van bestuur aangegeven gevallen. De bij algemene maatregel van bestuur aangegeven gevallen staan in artikel 6.2.1a Bro. Van dit artikel is lid c op de onderhavige gevallen van toepassing. De kosten die gemaakt moeten worden hebben alleen maar betrekking op de aansluiting van het perceel op de openbare ruimte en kunnen ook via de leges worden verhaald. Planschaderisico's zijn er niet. In principe dient ook bij vergroting van het agrarisch bouwvlak een bijdrage aan de NBK in rekening te worden gebracht. In dit geval is dat echter niet redelijk, omdat

het hier gaat om herstel van fouten.

Voor het perceel Kerkweg 34 is een exploitatieovereenkomst afgesloten.

Hoofdstuk 8 Overleg en inspraak

8.1 Uitkomsten overleg ex artikel 1.3.1 en 3.1.1 Bro

Overeenkomstig artikel 1.3.1 en 3.1.1. van het Besluit ruimtelijke ordening is het voorontwerpbestemmingsplan toegezonden aan:

- 1 Provincie Noord - Holland;
- 2 Ziggo;
- 3 Alliander;
- 4 PWN Waterleidingbedrijf Noord - Holland;
- 5 Rijkswaterstaat Directie Noord - Holland;
- 6 Staatsbosbeheer Regio - West;
- 7 Adviesgroep Ouderen Huisvesting;
- 8 KPN Telecom Rayon Noordwest;
- 9 Gasunie NV Nederland;
- 10 Milieufederatie Noord - Holland;
- 11 Woon Advies Commissie;
- 12 Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier;
- 13 Kamer van Koophandel Noordwest - Holland;
- 14 Bedrijfskring Heerhugowaard;
- 15 NS Vastgoed;
- 16 Gemeente Langedijk;
- 17 Gemeente Schermer;
- 18 Gemeente Harenkarspel;
- 19 Gemeente Koggenland;
- 20 Gemeente Hollands Kroon;
- 21 Gemeente Alkmaar;
- 22 Connexion Nederland;
- 23 Ministerie van Defensie;
- 24 Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed;
- 25 Stichting Welzijnsbevordering Kern 8;
- 26 Samenwerkende Ouderenbonden Heerhugowaard;
- 27 Regiopolitie Noord - Holland - Noord, district Noord - Kennemerland;
- 28 Dorpsraad de Noord;
- 29 Veiligheidsregio Noord - Holland - Noord;
- 30 Cultuurcompagnie Noord - Holland;

De volgende instanties hebben niet gereageerd:

- Ziggo;
- Alliander;
- PWN Waterleidingbedrijf Noord - Holland;
- Rijkswaterstaat Directie Noord - Holland;
- Staatsbosbeheer Regio - West;
- Adviesgroep Ouderen Huisvesting;
- KPN Telecom Rayon Noordwest;
- Milieufederatie Noord - Holland;
- Woon Advies Commissie;
- Bedrijfskring Heerhugowaard;

NS Vastgoed;
Gemeente Langedijk;
Gemeente Schermer;
Gemeente Harenkarspel;
Gemeente Koggenland;
Gemeente Hollands Kroon;
Connexion Nederland;
Ministerie van Defensie;
Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed;
Stichting Welzijnsbevordering Kern 8;
Samenwerkende Ouderenbonden Heerhugowaard;
Regiopolitie Noord - Holland - Noord, district Noord - Kennemerland;
Dorpsraad de Noord;
Cultuurcompagnie Noord - Holland;

De volgende instanties hebben schriftelijk aangegeven geen opmerkingen op het voorontwerp-bestemmingsplan te hebben:

Gemeente Alkmaar;

De volgende instanties hebben schriftelijk hun opmerkingen kenbaar gemaakt:

Provincie Noord - Holland;
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier;
Kamer van Koophandel;
Veiligheidsregio;
N.V. Nederlandse Gasunie;

De zienswijze zijn cursief weergegeven. Onder de zienswijze staat de reactie van de gemeente.

8.1.1 Zienswijzen van de Provincie Noord-Holland

Uit de toelichting en de verbeelding blijkt dat u de bestaande rechten op uitbreiding van glastuinbouwbedrijven handhaaft. Bouwmogelijkheden in vigerende plannen die niet zijn benut, kunnen en moeten echter heroverwogen worden. Volgens artikel 26 van de PRVS is uitbreiding van glastuinbouw alleen mogelijk in de glastuinbouwconcentratiegebieden, zoals het ALTON gebied in uw gemeente.

Uit de begripsbepalingen van de Provinciale Structuurvisie blijkt, dat ook de provincie bestaande niet verwezenlijkte rechten erkend. In artikel 1 begripsbepalingen onder 9 van de Provinciale Structuurvisie wordt onder bestaande bebouwing verstaan: bebouwing en bouwwerken geen gebouw zijnde die rechtmatig aanwezig zijn of waarvoor een omgevingsvergunning is of kan worden verleend op het tijdstip van de inwerkingtreding van de verordening. In het bestemmingsplan 1e partiële herziening van het bestemmingsplan Buitengebied is uitgebreid gemotiveerd waarom en hoeveel perifeer gelegen glastuinbouwbedrijven in het buitengebied van Heerhugowaard nog kunnen uitbreiden. Daarbij is ook een landschappelijke afweging gemaakt. Dit bestemmingsplan is door de gemeenteraad op 24 mei 2004 vastgesteld en door Gedeputeerde Staten van Noord -Holland op 21 december 2004 goedgekeurd. In artikel 26 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening is aangegeven dat nieuwvestiging en uitbreiding van bestaande glastuinbouwbedrijven uitsluitend binnen glastuinbouwconcentratiegebieden is toegestaan. Gelet op het gestelde in artikel 1 onder 9 van de begripsbepalingen van de Provinciale Structuurvisie wordt ook bebouwing die krachtens het bestemmingsplan kan worden opgericht tot de bestaande bebouwing en dus tot het bestaande bedrijf gerekend. Van een uitbreiding als bedoeld in artikel 26 lid onder g van de Provinciale ruimtelijke verordening is dus geen sprake. In de verordening staat ons inziens niet dat bij een herziening van het bestemmingsplan de niet verwezenlijkte rechten op uitbreiding nadrukkelijk opnieuw ruimtelijk moeten worden afgewogen. In de nota van uitgangspunten die aan die bestemmingsplan ten grondslag ligt, is overigens wel afgewogen of de niet verwezenlijkte

uitbreidingsrechten voor perifeer gelegen glastuinbouwbedrijven opnieuw in het bestemmingsplan moesten worden opgenomen. De conclusie in de nota van uitgangspunten is, dat mede gelet op de economische crisis, het nog te vroeg is om nu al te concluderen dat er geen behoefte meer is aan uitbreidingsruimte en dat een abrupte bestemmingsplanwijziging de gemeente op een fikse vergoeding van planschade kan komen te staan. In de toelichting op het bestemmingsplan is daarom opgenomen dat de gemeente voor de komende planperiode de uitbreidingsrechten bestendigt, maar zich bij de volgende planherziening het recht voorbehoudt om niet verwezenlijkte uitbreidingsrechten niet opnieuw in het bestemmingsplan op te nemen. In het plangebied (Alton, 't Kruis en het landelijk gebied) kan op grond van het nu geldende bestemmingsplan het areaal aan glas nog met circa 75 hectare worden uitgebreid. Deze uitbreidingsmogelijkheid is opnieuw in het bestemmingsplan op te nemen.

In artikel 35 sub e van de planregels heeft u een wijzigingsbevoegdheid opgenomen voor het toelaten van 4000m2 teeltondersteunend glas. Volgens artikel 26 van de PRVS is uitbreiding tot 4000 m2 alleen mogelijk als nut en noodzaak is aangetoond op grond van een bedrijfsplan en als de ruimtelijke kwaliteit en landschappelijke inpassing gewaarborgd is. Voor de beoordeling van de ruimtelijke kwaliteit kunnen wij advies vragen aan de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit (ARO).

Het bestemmingsplan stelt aan het toepassen van de afwijkingsbevoegdheid voor teeltondersteunend glas de volgende voorwaarden: de bedrijven moeten duurzaam gericht zijn op vollegrondstuinbouw of bollenteelt, de agrarische noodzaak moet aangetoond zijn en de teelt dient ondersteunend te zijn aan de productie van het bedrijf. Daarmee geeft het bestemmingsplan invulling aan de voorwaarden die de provinciale verordening aan het opnemen van deze afwijkingsbevoegdheid stelt. Voorts maakt de afwijkingsbevoegdheid een uitbreiding van het teeltondersteunend glas tot 4000 m2 alleen mogelijk binnen het agrarisch bouwvlak. Bij het toekennen van het agrarisch bouwvlak zijn in principe alle bij de grond betrokken belangen afgewogen, dus ook het landschappelijk belang. Wij achten het maken van een nieuwe landschappelijke afweging bij de invulling van het bouwvlak niet nodig.

Naar aanleiding van een zienswijze van LTO Noord is wijzigingsbevoegdheid voor ondersteunend glas omgezet in een afwijkingsbevoegdheid, omdat op de bestemming "Agrarisch met waarde" (de landschappelijk kwetsbare gebieden) geen uitbreiding van ondersteunend glas boven het toegestane oppervlak van 2000 m2 mogelijk is.

De vestiging van biovergistingsinstallaties is mogelijk, mits deze hoofdzakelijk voor eigen gebruik zijn bedoeld. Daarnaast is levering aan derden mogelijk, zolang er sprake is van een ondergeschikte functie ten opzichte van de agrarische hoofdbestemming.

In de toelichting op het bestemmingsplan staat dat het vergisten van het eigen afval tot de normale agrarische bedrijfsvoering hoort en dus is toegestaan. Wij gaan er vanuit dat de opbrengst van de biovergisting voor de energiebehoefte van het eigen bedrijf wordt gebruikt en het overschot aan derden wordt geleverd. Wij zien geen discrepantie tussen uw opmerking en het bestemmingsplan.

8.1.2 Zienswijze van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Wij willen onze waardering uitspreken voor de uitgebreide waterparagraaf waarin aandacht wordt besteed aan vrijwel alle aspecten die een rol spelen bij de waterhuishouding en riolering in Heerhugowaard. Aangezien het bestemmingsplan vrijwel geheel consoliderend van aard is, hebben wij op de waterparagraaf als zodanig dan ook geen opmerkingen.

Waterkeringen

Rondom de polders Heerhugowaard en Veenhuizen liggen regionale waterkeringen. De Provinciale Ruimtelijke Verordening die bij de Structuurvisie van de Provincie hoort (PRVS), schrijft voor dat de vrijwaringszone van regionale keringen in bestemmingsplannen worden bestemd en worden voorzien van bijpassende regels. Op de verbeelding behorend bij het bestemmingsplan zijn een aantal van deze waterkeringzonerings opgenomen, maar wij missen er ook nog enkele. Aangezien wij (bij ons weten) nog geen zonerings hebben aangeleverd ten behoeve van dit bestemmingsplan is het ons ook niet

duidelijk wat de herkomst is van de zonerings die nu zijn opgenomen. Wij zullen u daarom separaat van deze email alle relevante waterkeringzonerings toesturen voor dit plangebied, zodat u deze op juiste wijze op de verbeelding kunt (laten) opnemen.

Alle relevante waterkeringszones zijn, conform de opgave van het Hoogheemraadschap, in het bestemmingsplan opgenomen.

Leidingen

Op de verbeelding zijn enkele ruimtelijk relevante rioolpersleidingen opgenomen, bijvoorbeeld in de Schoutenbosweg. Wij missen echter ook nog enkele soortgelijke persleidingen. Bij deze email vindt u een bestand met daarin alle persleidingen binnen gemeente Heerhugowaard. Wij willen u verzoeken de ontbrekende leidingen op de verbeelding op te nemen.

De ontbrekende leidingen zijn, conform de opgave van het Hoogheemraadschap, op de verbeelding aangegeven.

Molenbiotoop

In het bestemmingsplan zijn aan de zuidkant van de polder Veenhuizen een tweetal molenbiotopen opgenomen op de verbeelding die voorzien zijn van bijpassende regels. Wij willen opmerken dat er aan de Langereis 2 nog een derde molen aanwezig is waarvan de molenbiotoop binnen de plangrenzen van het bestemmingsplan valt (de molen zelf staat buiten het plangebied). Wij willen u verzoeken ook voor deze molen de molenbiotoop op de verbeelding op te nemen.

De molenbiotopen van de molens aan de Langereis zijn op de verbeelding aangegeven.

8.1.3 De zienswijze van de Kamer van Koophandel

In grote lijnen kunnen wij ons met het plan verenigen. We willen echter toch één opmerking maken.

EU-Arbeidsmigranten

In het onderhavige bestemmingsplan wordt, voor zover wij kunnen nagaan in het geheel niet gesproken van seizoenarbeiders of zoals officieel genoemd EU-arbeidsmigranten. In het plan wordt huisvesting van deze mensen bij agrarische bedrijven niet mogelijk gemaakt. Ook overige huisvestingsmogelijkheden in woningen of andere gelegenheden worden niet geboden. We vragen ons af waarom u voor dit restrictieve beleid gekozen heeft. Erkend dient te worden dat er voor duizenden tijdelijke migranten permanente huisvesting dient te worden gerealiseerd. Momenteel zijn er bijvoorbeeld in de naburige regio Westfriesland naar schatting zo'n 18 à 19.000 arbeidsmigranten. Dat zal in Noord-Kennemerland niet veel minder zijn. Van meer dan de helft hiervan is niet bekend waar en hoe ze gehuisvest zijn. Dit probleem dient in samenwerking met de overige aangrenzende gemeenten te worden opgelost en men kan niet stellen dat alle werknemers van bijvoorbeeld Agriport alleen in de gemeente Hollands Kroon dienen te worden gehuisvest. Want niet alleen in de agrarische sector, ook in overige sectoren zoals de logistiek, distributie en groothandel zijn EU-arbeidsmigranten werkzaam. Het betreft ook niet alleen seizoenarbeiders, maar ook personen die voor een paar jaar aansluitend in Nederland werkzaam zijn. Men moet er rekening mee houden dat tijdelijke migranten de eerstkomende decennia nog wel in Nederland zullen blijven en ook hard nodig zijn om onze economie draaiende te houden. Er zal dan ook permanente huisvesting gebouwd moeten worden voor deze groep mensen in diverse vormen: in de bestaande kernen, in wooncomplexen, in vrijkomende agrarische bebouwing etc. En niet op campings en bungalowparken, want hierdoor wordt de kwaliteit van de toeristische verblijfsaccommodatie van uw gemeente en Noord-Holland-Noord ondergraven. Ook de provincie Noord-Holland heeft dit probleem van een chronisch tekort aan passende huisvesting voor arbeidsmigranten die voor een periode van korter dan 3 jaar in Nederland verblijven onderkend. Daarnaast constateert zij ook dat er in sommige gevallen sprake is van onacceptabele situaties in te krappe woningen en dat de overconcentratie van grote groepen tijdelijke krachten voor overlast in woonwijken kan zorgen. Primair blijft voor de provincie het uitgangspunt dat de behoefte aan huisvesting binnen bestaand bebouwd gebied wordt opgevangen. Hierdoor blijft het landschap gevrijwaard van bebouwing. De provincie wil wel dat het mogelijk wordt om bijvoorbeeld leegstaande schuren op een boerenerf om te bouwen voor de huisvesting van de eigen tijdelijke werknemers. Voor

nieuw op te richten grootschalige logiesvoorzieningen moet er volgens de provincie wel een scheiding zijn van werk en bed. Die logiesvoorzieningen moeten wat de provincie betreft binnen de bebouwde omgeving worden neergezet. De Provincie heeft onderzocht wat er wel mogelijk is. Door de huisvesting arbeidsmigranten op te nemen in artikel 26 en 28, van de PRVS en te bepalen dat de huisvesting alleen mag plaatsvinden ten behoeve van de agrarische bedrijfsvoering, is zij direct gekoppeld aan de agrarische bestemming van het perceel. Gebruik van de voorziening voor iets anders, bijvoorbeeld recreatie, is dan illegaal. Gemeenten moeten hier op handhaven. Door de huisvesting nadrukkelijk als ondergeschikte functie te omschrijven in de PRVS, is gewaarborgd dat huisvesting van tijdelijke werknemers geen hoofdactiviteit wordt en dus niet de boventoon gaat voeren. De huisvesting is gekoppeld aan de agrarische bedrijfsvoering. Als de agrarische bedrijfsvoering stopt, betekent dat ook een einde aan de huisvesting van tijdelijke werknemers. Hierop moet wederom de gemeente handhaven. Of voorgestelde aanpassing voldoende is om de problemen rond huisvesting van arbeidsmigranten op te lossen, kan nu nog niet gesteld worden. Dat zal de praktijk moeten uitwijzen. naar verwachting zal het nieuwe provinciaal beleid in de maand mei 2013 definitief vastgesteld worden. Maar vooruitlopend op dit nieuwe provinciale beleid vinden wij dat het onderhavige bestemmingsplan hier best wel wat op mag voorsorteren.

In de nota van uitgangspunten is ervoor gekozen nieuwbouw voor huisvesting van werknemers op de bedrijven niet toe te staan. Het bestemmingsplan maakt het wel mogelijk om, indien er sprake van bedrijfsbeëindiging, de vrijkomende agrarische bedrijfsbebouwing voor dit doel aan te wenden. Met betrekking tot de regionale afspraken zoals voorgesteld in Kompas Noord merken wij op dat deze nog moeten worden besproken in de stuurgroep. Voorts zal de gemeenteraad er mee moeten instemmen. Zolang er geen ander besluit, ligt houden wij vast aan de nota van uitgangspunten. In het bestemmingsplan is deze wijzigingsbevoegdheid echter niet opgenomen. Deze omissie is hersteld. In artikel 38 onder k de wijzigingsbevoegdheid alsnog opgenomen. De wijzigingsbevoegdheid kan worden ingezet bij beëindiging van een agrarisch bedrijf. De agrarische bedrijfsgebouwen krijgen dan de bestemming horeca 5.

8.1.4 Zienswijze veiligheidsregio

De veiligheidsregio heeft een wettelijke adviesrol bij ruimtelijke plannen waar externe veiligheid een rol speelt. Zij toetst of voldaan is aan de verantwoording van het groepsrisico en brengt advies uit ten aanzien van de voorbereiding op grootschalige rampen en de bestrijding daarvan. Onze conclusie is dat er sprake is van relevante risico's ten aanzien van de externe veiligheid. In het plangebied zijn zeven hoge druk aardgasbuisleidingen aanwezig, twee Bevi-inrichtingen en vier transportroutes voor gevaarlijke stoffen over de weg. Voor ons advies verwijzen wij u naar de bijlage. Wij adviseren u om het bestemmingsplan te wijzigen/aan te vullen conform het gestelde in ons advies.

Voor het bestemmingsplan is, in overleg met de veiligheidsregio, voor de zeven hoge druk aardgasleidingen en de vier transportroutes voor gevaarlijke stoffen een verantwoording van het groepsrisico externe veiligheid opgesteld. Deze verantwoording is integraal in de toelichting op het bestemmingsplan opgenomen en komt in de plaats van het advies van de veiligheidsregio van 23 januari 2013.

8.1.5 Zienswijze van de N.V. Nederlandse Gasunie

Bestemmen Leidingen

Zoals in de toelichting (paragraaf 4.12) juist is verwoord zijn het merendeel van de onderhavige gastransportleidingen gelegen binnen de door het Rijk aangewezen leidingenstrook. Deze leidingenstrook is enkel bedoeld voor de aanleg van toekomstige buisleidingen van nationaal en internationaal belang voor het transport van gevaarlijke stoffen.

Gelet hierop verzoeken wij u om: de door het Rijk aangewezen leidingenstrook apart te bestemmen als 'Leiding- Leidingstrook' met eigen planregels. De leidingen die buiten de leidingenstrook liggen te bestemmen middels een eigen dubbelbestemming. Een optie voor de aardgastransportleidingen die buiten de leidingenstrook is de bestemming 'Leiding-Gas'. Voor een juiste positionering en opname voor de leidingenstrook op de verbeelding verzoeken wij u dit plan af te stemmen met het ministerie van

I&M;

De leidingenstrook heeft een breedte van 70 meter. Voorzover de aardgasleidingen vallen binnen de door het Rijk aangewezen leidingenstrook is er geen aanleiding om de leidingen te voorzien van een aparte dubbelbestemming "Leiding Gas", omdat er voor de dubbelbestemming "Leiding - Gas" geen andere regels zouden gelden als voor de dubbelbestemming "Leiding". De op verbeelding is de soort leiding wel aangegeven.

Breedte belemmeringenstrook

Uit de verbeelding blijkt tevens dat ter plaatse van onze regionale leiding W-574-02 de dubbelbestemming 'Leiding' breder is weergegeven dan strikt noodzakelijk. Wettelijk is bepaald dat het voldoende is om voor deze aardgastransportleidingen de belemmeringenstrook te beperken tot een zone van 4 meter ter weerszijden van hartlijn van de leidingen. Wij verzoeken u dan ook de breedte van de belemmeringenstrook op de verbeelding, alsook in artikel 20, terug te brengen tot de hierboven genoemde afstand.

Het bestemmingsplan is conform het verzoek aangepast.

Gasontvangstations W-115& W-206

De gasontvangstations (GOSSEN) zijn in het bestemmingsplan opgenomen als 'Agrarisch' en 'Agrarisch-1' met de aanduiding 'Nutsvoorziening'. Wij verzoeken u om deze bestemming te wijzigen in 'Bedrijf - Gasontvangstation'. Voor de regels kunt u gebruik maken van het bijgevoegde tekstvoorstel. Ter toelichting hierop het volgende. Een gasontvangstation is een inrichting in de zin van de Wet Milieubeheer. De regels van het Activiteitenbesluit zijn op een gasontvangstation van toepassing. Een gasontvangstation valt mede gelet hierop onder de hoofdgroep 'Bedrijf' van het SVBP. Daarnaast is het beleid van Gasunie is binnen bestemmingsplannen gasontvangstations op een eenduidige en uniforme wijze te bestemmen. Een andere optie is om het GOS te bestemmen als bestemming 'Bedrijf' met een aanduiding 'Gasontvangstation' of 'specifieke vorm van bedrijf - gasontvangstations'. Wij wijzen u erop dat een gasontvangstation valt onder milieucategorie 3.1 (SBI-code 2008 35, nummer D5)

Het bestemmingsplan is conform het verzoek aangepast. In artikel 8 "Bedrijf -2" is het gasontvangstation specifiek bestemd.

Opnemen 'veiligheidszone - bedrijven'

Om zeker te stellen dat geen ruimtelijke ontwikkelingen kunnen plaatsvinden richting het station, waardoor de veiligheidsafstand (waar Gasunie aan moet voldoen) wordt verkleind, verzoekt Gasunie u om een 'veiligheidszone - bedrijven' op de verbeelding op te nemen. Voor meer informatie zie bijlage 1.

Rond de gasontvangstations is een "Veiligheidszone bedrijven op de verbeelding aangegeven.

Ontbreken adequate bepaling over het afwijken van de bouwregels.

In artikel 20 lid 2.3 van de bouwregels staat dat gebouwen en bouwwerken geen bouwwerken zijnde ten behoeve van andere, voor deze gronden geldende bestemmingen, uitsluitend toelaatbaar zijn indien de belangen in verband met de betrokken leiding(en) zich hier niet tegen verzetten. Zoals het nu is omschreven mogen bouwwerken nu zonder omgevingsvergunning voor afwijken van de bouwregels worden gerealiseerd. Dit is voor Gasunie een ongewenste situatie. Wij verzoeken u om voor bouwwerken ten behoeve van andere onderliggende bestemmingen een omgevingsvergunningstelsel op te nemen voor het afwijken van de bouwregels. Zie ook artikel 14, 3e lid Besluit externe veiligheid buisleidingen.

Tekstvoorstel:

"20.2.3 afwijken van de bouwregels"

Het bevoegd gezag kan bij omgevingsvergunning afwijken van de bouwregels in artikel 20.2.3 voor het bouwen overeenkomstig de andere daar voorkomende bestemming(en) indien de veiligheid van de betrokken leiding niet wordt geschaad en vooraf schriftelijk advies is ingewonnen bij de betrokken leidingbeheerder. Een omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien geen kwetsbare objecten worden toegelaten"

De bestemming "Leidingen" is een dubbelbestemming. Artikel 20 lid 2.3 is een voorrangregeling en bepaalt dat de belangen van de betrokken leiding voor de belangen van de datgene gaan dat ingevolge de andere bestemming is toegestaan. In artikel 20 3.4 is geregeld dat als er een aanvraag om omgevingsvergunning ten behoeve van de andere bestemming, B en W advies inwinnen omtrent het verlenen van die vergunning, bij de leiding beheerder. Voor die bouwwerken ingevolge de ander bestemming is ook omgevingsvergunning nodig en die wordt alleen verleend als de belangen van de leiding zich daar niet tegen verzetten.

Het vergunningvrij bouwen is geregeld het Bor bijlage II. Op grond van artikel 5 lid 3 onder b van Bijlage II (vergunningvrij bouwen) is vergunningvrij bouwen binnen een 10⁻⁶ contour als gevolg van de aanwezigheid van een inrichting, transportroute of buisleiding dan wel vanwege de ligging van een belemmeringsstrook ten behoeve van het onderhoud van een buisleiding, uitgesloten. De dubbel bestemming "Leidingen" omvat naast de leiding ook de vrijwaringszone. Dit artikel bindt een groot aantal vergunningvrije bouwwerken alsnog aan een vergunning. als bouwwerken op grond van het Bor niet zijn uitgesloten is het niet mogelijk de vergunningsplicht via het bestemmingsplan te regelen. Het bestemmingsplan kan niet treden in hogere wetgeving. Voor de duidelijkheid hebben wij de term vrijwaringszone vervangen door belemmeringsstrook ten behoeve van het onderhoud van een buisleiding. Voor het overige behoeft het bestemmingsplan geen aanpassing.

Toelichting hoofdstuk 4.11 'Externe veiligheid'

Onder het kopje 'Buisleidingen', van hoofdstuk 4.11 'Externe veiligheid', staat aangegeven dat in het bestemmingsplangebied één hoge druk aardgasleiding is gelegen. In de andere paragrafen wordt gesproken over drie aardgastransportleidingen. Zoals in het begin van de brief is aangegeven liggen er binnen het plangebied zeven aardgastransportleidingen van ons bedrijf. Wij verzoeken u de toelichting met onderstaande gegevens aan te vullen.

Leiding nr.	Diam.	Druk	Belem.	strook 1 % let. grens	100 % let. grens
A-550	36"	66,2 bar	5 meter	430	180
A-551	42"	66,2 bar	5 meter	490	190
A-566	36"	66,2 bar	5 meter	430	180
A-620	24"	66,2 bar	5 meter	310	140
W-574-02	6"	40 bar	4 meter	70	40
W-574-04	6"	40 bar	4 meter	70	40
W-574-06	8"	40 bar	4 meter	100	50

De toelichting is conform voorstel aangepast.

8.2 Rapportering inspraak (cf. inspraakverordening)

Het voorontwerpbestemmingsplan heeft in het kader van de inspraak met ingang van 20 december 2012 gedurende 6 weken ter visie gelegen. Gedurende de termijn van tervisielegging konden ingezetenen en in de gemeente een belanghebbende natuurlijke of rechtspersoon hun zienswijze schriftelijk of mondeling kenbaar maken aan burgemeester en wethouders. Van de mogelijkheid om zienswijzen in te dienen is gebruik gemaakt door:

- H. Haaima Veenhuizerkade 1 1704 DK Heerhugowaard;
- J. C. Teimori - van Dienst Groenedijk 9 1704 DE Heerhugowaard;
- Culema Advies namens S.J.M Borst Postbus 1156 3860 BD Nijkerk;
- N.T.P. Kuilboer Oterlekerweg 3 1703 RM Heerhugowaard;

J.C. Ligthart Kerkweg 25 1704 DH Heerhugowaard;
Rombou Postbus 240 8000 AE Zwolle;
P.C. Overtoom Veenhuizerweg 11 1704 DM Heerhugowaard;
LTO Noord Postbus 649 2003 RP Haarlem;
Culema Advies namens F. Danenberg Postbus 1156 3860 BD Nijkerk
G. Reus en R. Balvers Groenedijk 1 1704 DE Heerhugowaard;
R. Vinke en K. Stuyt Middenweg 606c 1704 BS Heerhugowaard;
Fam. Borst Groenedijk 4 1704 DE Heerhugowaard;
E. Jonkman namens J.Gielis Middenweg 138 1702 HD Heerhugowaard;
E. Jonkman namens E. Groen Middenweg 138 1702 HD Heerhugowaard;
Fam. van der Veken Rustenburgerweg 150 1703 EZ Heerhugowaard;
De Dijken namens P.J.C. Borst Postbus 15 1775 ZG Middenmeer;
H.M. Tesselaar Altonstraat 19 1704 CC Heerhugowaard;
BK Groepnamens Avia Marees Postbus 264 1970 AG IJmuiden;
K. Weel Jan Glijnisweg 24 1703 RL Heerhugowaard;
A.J.M. van Langen Jan Glijnisweg 2c 1703 RL Heerhugowaard;
Valentine Aquaplan b.v. Waarddijk 6a 1704 PW Heerhugowaard;
S. Broers namens de fam. Klaver Postbus 1 5830 MA Boxmeer;
Woningmarktconsultancy namens Verwer Dorpsstraat 142 1901 EN Castricum;
Fa. Ursem Zuurbier Donkereweg 6 1704 DV Heerhugowaard;
J. Bakker Hornweg 14 1721 CV Broek op Langedijk;
Bankras Tuinbouw Groenedijk 6a 1704 DE Heerhugowaard;
Maatschap van Lange-Louwe Groenedijk 6 1704 DE Heerhugowaard;
R. Duin Groenedijk 8 1704 DE Heerhugowaard;
Fa. van der Helm Kerkweg 24 1704 DH Heerhugowaard;
A.J. Oudhuis Jan Glijnisweg 60a 1702 PD Heerhugowaard;
D.P. van der Velde Veenhuizerweg 9 1704 DM Heerhugowaard;
L. Spaans, Provincialeweg 7, 1704 PH Heerhugowaard;
S.P.A. van Langen Kortemolenweg 10, 1842 EE Oterleek
R en I Wijngaard Groenedijk 7 1704 DE Heerhugowaard;
Firma van der Helm Kerkweg 20 1704 DH Heerhugowaard;
A. Botman Middenweg 448 1704 BK Heerhugowaard;
Firma Kroon en zoon Kerkweg 6 1704 DH Heerhugowaard;
Mts J.P.J. Zuurbier en A.M.V. Zuurbier -Groot Kerkweg 7 1704 DG Heerhugowaard;
J. Zuurbier A.C de Graafweg 6a 1704 NA Heerhugowaard;
A. Postma Kerkweg 4 1704 DH Heerhugowaard;
VMA, Management, namens de Fa. Duijn Jollenmakersweg 15 1511 DA Oostzaan;
H. Dekker Middenweg 581 1704 BH Heerhugowaard;
Oly advies, namens de heer Arrus Rustenburgerweg 247 1703 RV Heerhugowaard;
D van der Leest, Middenweg 426, 1704 BK Heerhugowaard;
J.A.M van Kleef, Kroosakker 6, 1723 BB Noord-Scharwoude;
S. Duijn, Veenhuizerweg 38c, 1704 DP Heerhugowaard;
N. Kraakman, Middenweg 588, 1704 BR Heerhugowaard;
C.P.H. Dekker Laanderweg 15, 1704 JT Heerhugowaard;

8.2.1 AC de Graafweg 6a: De zienswijze van J. Zuurbier

Graag zouden wij ons bouwblok willen vergroten naar 2ha. De reden hiervan is dat de bouwvlak vol is, en met het zicht op vergroting van de stal en aanleggen van nieuwe sleufsilos in de nabije toekomst, moet het bouwblok vergroot worden. Voor deze reden willen wij graag een bouwblok vergroting aanvragen.

Zie beantwoording zienswijze firma van der Helm.

8.2.2 Donkereweg 1b: De zienswijze van J. Bakker,

In verband met mijn interesse voor het object gelegen aan de Donkereweg 1-B te Heerhugowaard wil ik u bij deze mijn principeverzoek voorleggen. Op het betreffende perceel staan momenteel een woonhuis /dienstwoning en een loods van circa 400 m². De woning zou ik willen blijven gebruiken als woonhuis en de loods voor opslag- en magazijn doeleinden t.b.v. mijn bedrijf (webwinkel in detailhandelsproducten die niet agrarisch zijn) waar ik de afgelopen 13 jaar mijn hoofdinkomen uit heb gerealiseerd. Wij zullen vanuit de loods onze bestellingen die via de telefoon en het internet bij ons binnen komen verzendklaar maken en onze voorraad opslaan. In de loods zullen 1 tot 5 personen werkzaam zijn, tevens verwacht ik een lichte verkeersstroom m.b.t. bevoorrading d.m.v. bestelbusjes van de diverse pakket diensten. De personen die werkzaam zullen zijn in de loods zullen hun vervoermiddel kunnen parkeren op het perceel en zullen werkzaam zijn van maandag t/m vrijdag tussen 9:00 en 18:00 uur. Ik wil u bij deze vragen uw medewerking te verlenen om het huidige voorontwerp van het betreffende bestemmingsplan uit te breiden, zodat de boven genoemde activiteiten hier gerealiseerd kunnen worden.

Het perceel Donkereweg 1b is gekocht door een agrariër. Het agrarische gebruik wordt hier voortgezet.

8.2.3 Donkereweg 6: De zienswijze van de fa. Ursem Zuurbier,

De Fa. Ursem-Zuurbier, een agrarisch bedrijf uitoefenend aan de Donkereweg 6, maakt u hierbij zijn zienswijze bekend omtrent de aanvraag van een bestemmingswijziging van het object aan de Donkereweg 1b.

In het nieuwe bestemmingsplan wordt er weinig ruimte meer geboden voor het realiseren van een tweede bedrijfswoning. Voor ons is het belangrijk dat de vennoten dicht bij het bedrijf wonen. Dit heeft te maken met de verladings van onze producten en het overzicht van de bewaarsystemen. Nu de agrarische bedrijfswoning van Donkereweg 1b beschikbaar komt, is dit voor ons een mogelijke oplossing van het probleem. Wij hebben dan ook grote interesse getoond in het object. Echter de huidige eigenaar (lees: curator dan wel ING bank) wil de hoogste prijs voor het object en denkt deze beter uit de particuliere markt te kunnen halen. Dit is de grondslag tot wijziging van de bestemming. Op deze manier krijgen wij geen eerlijke kans om op een creatieve manier een tweede bedrijfswoning te kunnen realiseren. De agrarische waarde kent een andere dan de reguliere, en een bank kijkt hier qua financiering ook zo tegen aan. Een ander punt van aandacht is de vergroting van bouwblokken in Heerhugowaard. Als de geplande MER uitwijst dat er geen grotere bouwblokken dan 1 ha meer mogelijk zijn vanwege de stikstof depositie. Staat ons bedrijf min of meer op slot. Een oplossingsrichting die wij zien is het opkopen van een ander bouwblok (lees object Donkereweg 1b) en het bouwblok verleggen naar Donkereweg 6. Op deze manier is er geen vergroting van het bouwblok nodig. En kunnen wij met het oog op de toekomst blijven ondernemen. Ook willen wij graag opmerken dat bij de vergunningverlening aan Donkereweg 1b is toegezegd dat de agrarische bestemming ongewijzigd zal blijven. En zo niet er handhavend zal worden opgetreden. Wij zijn ons er van bewust dat een veranderende economie, het inzicht kan doen keren. Maar brengen dit wel graag onder uw aandacht.

Het perceel Donkereweg 1b is gekocht door een agrariër. Het agrarische gebruik wordt hier voortgezet.

8.2.4 Dijkweg 1: De zienswijze van de heer S. Broers namens de fam. Klaver, Dijkweg 1

Volgens afspraak hierbij het uitbreidingsplan dat de familie Klaver voor hun melkveehouderij voor ogen heeft. (wat volgt is een tekening)

In het bestemmingsplan is een wijzigingsbevoegdheid voor het college van B en W opgenomen voor een vergroting van het bouwvlak tot maximaal 2 hectare. Met deze wijzigingsbevoegdheid wordt op mogelijke toekomstige ontwikkelingen geanticipeerd. Pas als die ontwikkelingen zich voordoen kan het bouwvlak worden vergroot. In de wijzigingsbevoegdheid zijn de voorwaarden opgenomen, waaraan voldaan moet worden om tot een vergroting van het bouwvlak te komen. In het bestemmingsplan is ook een wijzigingsbevoegdheid voor het vorm veranderen van het bouwvlak opgenomen. Deze wijzigingsbevoegdheid maakt het mogelijk om het bouwvlak efficiënter te benutten. Sleufsilos mogen ook buiten het bouwvlak worden geplaatst.

Voor veehouderijen en gemengde bedrijven moet daarbij nog aangetoond worden dat de uitbreiding niet in strijd is met de natuurwetgeving. De uitbreiding van de activiteiten mag geen significante gevolgen hebben voor de Natura 2000 gebieden De Schoorlse Duinen en de Eilandspolder. Om dit te kunnen toetsen is een concreet plan noodzakelijk dat inzicht geeft in de omvang en samenstelling van de veebezetting. Gelet hierop kan een bouwblok van 2 hectare bij recht niet worden toegestaan.

8.2.5 Groenedijk 1: De zienswijze van G Reus en R. Balvers

Samen zijn wij eigenaar van het perceel Groenedijk 1. Op dit perceel staat onze woning. Het tegenover onze woning gelegen perceel heeft in het voorontwerpbestemmingsplan een bouwvlak gekregen. Voor bedrijfsgebouwen geldt geen bebouwingspercentage en in principe mag het hele bouwvlak tegenover onze woning worden volgebouwd. Dit is voor ons onwenselijk. Wij verzoeken uw college dan ook om naar aanleiding van deze inspraakreactie de in het voorontwerpbestemmingsplan opgenomen bebouwingsregeling voor het perceel van onze overbuurman aan te passen, zodat ons woon- en leefklimaat op een aanvaardbaar niveau blijft.

Het beleid met betrekking tot het buitengebied richt zich op landbouw, natuur en landschap en recreatie. Een (volwaardig) agrarisch bedrijf past in dat beleid. Het bestemmingsplan buitengebied is ook primair afgestemd op de agrarische sector. Binnen de regels en binnen het op de verbeelding aangegeven agrarisch bouwvlak kunnen agrarische bedrijven hun bedrijf uitoefenen. Het perceel heeft in het nu geldende Beheersplan ook een bouwvlak en wordt in dit plan herbestemd. Er is voor ons geen aanleiding om datgene dat nu volgens de regels is toegestaan te beperken of aan te passen. Ook agrarische bedrijven moeten voldoen aan milieuwetgeving. Daarmee is een aanvaardbaar woonklimaat gewaarborgd.

Al meer dan 10 jaar zijn wij eigenaar van het perceel Groenedijk 1. Het perceel ligt in het plangebied en op het perceel staat een - mag wel gezegd worden - prachtige stolpboerderij. Wij hebben naar de bebouwingmogelijkheden van het bestemmingsplan gekeken en ons valt op dat deze voor grote percelen, zoals die van ons, relatief beperkt zijn. Wij hebben ons afgevraagd of het mogelijk en aanvaardbaar is om de bebouwingmogelijkheden te verruimen. Omdat wij niet onderlegd zijn op dit gebied, hebben wij twee deskundigen gevraagd om hier vanuit hun vakgebied (ruimtelijk landschappelijk en planologisch juridisch) eens naar te kijken. Zij hebben hun visie op papier gezet en hun notities sluiten we bij. We hebben hier weinig tot niets aan toe te voegen. Wel maken we een voorbehoud voor wat betreft een nadere onderbouwing van een en ander. De deskundigen ondersteunen ons idee dat op grote(re) percelen in het buitengebied meer bebouwingmogelijkheden toegestaan zouden kunnen worden dan het voorontwerp doet. Dit is ruimtelijk landschappelijk aanvaardbaar. Bovendien is uit onderzoek gebleken dat omliggende gemeenten meer toestaan dan de gemeente Heerhugowaard thans voorstelt. Het lijkt ons gewenst om niet (te veel) af te wijken van de regels die naburige gemeenten hanteren. In een tijd waarin behoefte is aan transparante en uniforme regels dient naar onze mening aangesloten te worden bij wat in de regio op dit gebied wordt toegestaan. In het voorontwerpbestemmingsplan "Buitengebied 2011" heeft uw perceel de bestemming "Wonen" gekregen. Het voorerf heeft de dubbelbestemming "Archeologie 2" en het achtererf de bestemming "Archeologie 4". Op de verbeelding is voor de woning een bouwvlak opgenomen. Op grond van artikel 19 lid 2 onder 2 onder c uit het bestemmingsplan is het maximale oppervlakte van bijbehorende bouwwerken binnen het bestemmingsvlak beperkt tot 70 m². Onder bijbehorende bouwwerken wordt volgens artikel 1.22 van het bestemmingsplan verstaan: "een op zichzelf staand, al dan niet vrijstaand gebouw, dat door de vorm onderscheiden kan worden van het hoofdgebouw en dat in architectonisch

opzicht ondergeschikt is aan het hoofdgebouw." Op uw perceel is meer dan 70 m² aan bijbehorende bouwwerken aanwezig. Een deel van de bijbehorende bouwwerken wordt niet positief bestemd. Bovendien geldt op grond van het overgangsrecht, vervat in artikel 36 van het bestemmingsplan, dat bij vervanging en vernieuwing de overmaat aan erfbebouwing dient te worden teruggebracht met 30% procent. Dit overgangsrecht staat trouwens op gespannen voet met artikel 3.2.1 van het Besluit ruimtelijke Ordening. Op grond van dit artikel is een gemeente verplicht om een standaardovergangsbepaling in het bestemmingsplan op te nemen. Een andere overgangsregeling als voorgeschreven is niet toegestaan. Andere bestemmingsplannen in gemeente Heerhugowaard kennen trouwens deze bijzondere overgangsbepaling niet. In o.a. het bestemmingsplan "Heerhugowaard-Zuid" is de bijzondere overgangsregeling niet opgenomen.

Bestemmingsplannen omliggende gemeente

Gemeente Schermer

Binnen de gemeente Schermer wordt gewerkt aan een nieuw bestemmingsplan voor het landelijk gebied. Als voorloper van een nieuw bestemmingsplan is de kadernota Landelijk gebied 2013 opgesteld. Blijkens deze kadernota zal in het ontwerpbestemmingsplan de oppervlakte van het perceel de maximale oppervlakte van erfbebouwing gaan bepalen. Voor alle percelen geldt in eerste instantie dat de gezamenlijke oppervlakte van erfbebouwing niet meer bedragen dan 54 m². Voor ruime percelen mag meer erfbebouwing worden gebouwd volgens de volgende staffel:

- Bestemmingsvlak afmeting tot 1000 m² een gezamenlijke oppervlakte van maximaal 72 m² ;
- Bestemmingsvlak afmeting tot 3000 m² : een gezamenlijke oppervlakte van maximaal 90 m² ;
- Bestemmingsvlak afmeting tot 4000 m² : een gezamenlijke oppervlakte van maximaal 100 m² .

Gemeente Koggenland

In het voorontwerpbestemmingsplan "Landelijk gebied Koggenland" van de gemeente Koggenland mag op de gronden met de bestemming "Wonen" op basis van artikel 33 lid 2 onder 3 onder b de gezamenlijke oppervlakte van bijbehorende bouwwerken niet meer dan 80 m² bedragen. In het voorontwerpbestemmingsplan is een afwijkingsregeling opgenomen voor ruime percelen. Er kan van het bestemmingsplan met omgevingsvergunning worden afgeweken tot een gezamenlijk oppervlakte van bijbehorende bouwwerken van 250 m². Deze regeling geldt alleen voor percelen met een omvang van ten minste 3000 m².

Gemeente Opmeer

Op grond van artikel 22 lid 2 onder 2 onder i uit het ontwerpbestemmingsplan "Landelijk gebied Opmeer 2012" van de gemeente Opmeer is op gronden met de bestemming "Wonen" een gezamenlijk oppervlak van bijbehorende bouwwerken van 150 m² toegestaan. Gemeente Hollands Kroon. In het bestemmingsplan "Buitengebied voormalige gemeente Niedorp" van de gemeente Hollands Kroon is binnen de bestemming "Wonen" op grond van artikel 17 lid 2 sub c onder 2 voor percelen van 500 m² een oppervlakte van 75 m² aan bijbehorende bouwwerken toegestaan. Er is in het bestemmingsplan ook een binnenplanse afwijkingsregeling opgenomen die het mogelijk maakt om bij bouwpercelen van ten minste 2500 m² een oppervlakte aan bijbehorende bouwwerken van 150 m² toe te staan.

Gemeente Harenkarspel

In het ontwerpbestemmingsplan "Landelijk gebied Harenkarspel" van de gemeente Harenkarspel zit een bijzondere regeling voor erfbebouwing bij stolpen. Bij stolpen mag de gezamenlijke oppervlakte van bijbehorende bouwwerken 120 m² bedragen.

Conclusie en advies

In vergelijking met de omliggende gemeenten staat de gemeente Heerhugowaard een zeer gering oppervlakte aan bijbehorende bouwwerken op ruime woonpercelen toe. In de toelichting van het voorontwerpbestemmingsplan is geen verklaring te vinden waarom dit beleid door de gemeente wordt gehanteerd. De omliggende gemeenten hanteren daarbij net zoals de gemeente Heerhugowaard eenzelfde beleid als het gaat om de openheid van het landelijk gebied, die openheid dient behouden te blijven. De omliggende gemeenten hanteren een beleid dat de oppervlakte van het woonperceel de maximale oppervlakte van bijbehorende bouwwerken bepaalt. Gezien de omvang de woonpercelen binnen het landelijk gebied van gemeente Heerhugowaard en de al aanwezig erfbebouwing op deze percelen, ligt het in de rede dat gemeente Heerhugowaard ook een dergelijke regeling gaat hanteren.

Die regeling dient natuurlijk te worden toegesneden op de Heerhugowaardse situatie. Gezien die situatie adviseer ik een erfbebouwingregeling waarbij voor ruime percelen gewerkt wordt met de volgende staffel:

Bij percelen groter dan 1000 m² bijhorende bouwwerken toestaan tot maximaal 120 m²;

Bij percelen groter dan 2000 m² bijhorende bouwwerken toestaan tot maximaal 150 m².

Ruimtelijk/landschappelijk advies m.b.t. erf bebouwingmogelijkheden bij de stolp Groenedijk 1 in Heerhugowaard Door ir E.H.C. Messing bns (stedenbouwkundige)

Aanleiding

De bewoners van de Stolp aan de Groenedijk 1 in Heerhugowaard, hebben al jaren bijgebouwen op hun erf staan. Bij het vervangen van één van deze gebouwen door verval en de aanwezigheid van asbest onderdelen is er een discussie ontstaan met de gemeente Heerhugowaard i.v.m. het geldende gemeentelijke beleid waarbij het oppervlak aan bijgebouwen verminderd moet worden bij voormalige agrarische bedrijven in het buitengebied. In verband met het vaststellen van nieuw beleid, een nieuw bestemmingsplan voor het buitengebied van Heerhugowaard, vragen zij of in dit beleid de door hun gewenste en voorheen aanwezige erfbebouwing opgenomen kan worden. Met andere woorden zij willen graag het (deels) gesloopte stalletje herbouwen. Aan mij is gevraagd een objectief ruimtelijk advies te geven met betrekking tot de ruimtelijke en landschappelijke mogelijkheden ten aanzien van erfbebouwing bij de stolp aan de Groenedijk 1.

Huidige en oorspronkelijke gewenste oppervlak aan bijgebouwen

Het perceel Groenedijk 1 is 2230 m² groot. Bij de stolp staat een bijgebouw van 84 m² en een stalletje van 12 m². Dit stalletje was oorspronkelijk 48 m² en is deels gesloopt vanwege de discussie met de gemeente. Graag zouden de bewoners dit stalletje weer terug bouwen. De gewenste en oorspronkelijke oppervlakte van deze twee bijgebouwen samen is 132 m². Daarnaast staat er een kasje van 5 m² en een aangebouwde volièrre van 20m². De volièrre en het kasje worden door de gemeente als vergunningvrij gezien. Dit betekent dat het oppervlak niet wordt meegeteld (bfr gemeente d.d. 12 april 2007, gem.kenmerkiso/bouwen/eb). De ruimtelijke impact van het kasje en volièrre wordt wel meegewogen in dit stuk.

Landschappelijke situatie

De stolp aan de Groenedijk 1 ligt in de Veenhuizerpolder. De Veenhuizerpolder is een karakteristieke polder en behoort nog bij het oude land van West-Friesland. De polder kenmerkt zich door een relatief open landschap met onregelmatige verkaveling en overwegend bochtige wegen en daaraan boerenerven. De boerenerven worden omgeven door groensingels. Bebouwing is beperkt aanwezig en ligt verspreid als agrarische bebouwingsclusters langs de weg of tegen de dijk (lintbebouwing). In de late middeleeuwen is de Groenedijk opgeworpen om het water van de Zuidervaart tegen te houden. Het zuidelijk deel van de Groenedijk markeert de grens van de Veenhuizerpolder. Een deel van de Groenedijk is later rechtgetrokken. Over het algemeen is het huidige landschapsbeeld al eeuwenlang vrijwel ongewijzigd. De polder is van cultuurhistorische waarde. De stolp met erfbebouwing aan de Groenedijk 1 is één van deze karakteristieke boerenerven aan het lint. Een agrarische bebouwingscluster op een erf omringd door een groensingel met een waterloop. Qua erfbebouwing heeft hier geen schaalvergroting plaatsgevonden.

Functionele situatie

De Veenhuizerpolder is hoofdzakelijk in gebruik voor veeteelt. Hiernaast zijn weinig andere economische activiteiten. De tendens in landelijk gebied is dat het aantal agrarische bedrijven afneemt. De bedrijven die overblijven kennen een schaalvergroting. Door de afname van het aantal agrarische bedrijven krijgen deze voormalige agrarische bedrijven meestal een woonbestemming.

Gemeentelijk beleid

Structuurvisie Heerhugowaard 2020 (vastgesteld 2011)

Het open en landelijk houden van het landelijke gebied om de karakteristiek te behouden wordt als één van de uitgangspunten voor de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente genoemd. Voorontwerp bestemmingsplan Buitengebied 2011 (NL.IMRO.0398.BP11BUITENGEBIED00-VO01) In het voorontwerp bestemmingsplan Buitengebied heeft het perceel Groenedijk 1 de bestemming wonen met als dubbelbestemming Waarde-Cultuurhistorie en de dubbelbestemmingen Waarde-Archeologie 2 en Waarde-Archeologie 4. Binnen de bestemming wonen mag 70 m2 aan bijgebouwen gerealiseerd worden. De bestemming Waarde-Cultuurhistorie heeft te maken met het feit dat het om een cultuurhistorische waardevolle stolpboerderij gaat. De bestemmingen Waarde-Archeologie 2 en Waarde-Archeologie 4 heeft te maken met de bescherming van te verwachte archeologische waarden in de bodem.

Motivering

Kijkend naar het voorontwerp bestemmingsplan en het uitgangspunt van de Structuurvisie om het landelijk gebied open te houden is m.i. de volgende redenatie gevolgd. Het aantal agrarische bedrijven neemt af. Veel van deze bedrijven hebben ten behoeve van de agrarische bedrijfsvoering grote schuren, stallen en loodsen gebouwd. Dit soort grote agrarische gebouwen hebben een behoorlijke ruimtelijke impact op het buitengebied. Met het verdwijnen van zo'n agrarisch bedrijf ontstaat er een kans om de bebouwing weer in proporties te brengen en beter passend te laten zijn in met name karakteristieke open landschappen. Hiervoor zijn regels bedacht. Erfbebouwing bij de bestemming wonen mag niet meer dan 70 m2 bedragen. Hierbij wordt uitgegaan van een maximale oppervlakte van een woning van 120 m2. De bestemming Waarde-Cultuurhistorie heeft betrekking op de aanwezigheid van een stolp aan de Groenedijk 1. Deze bestemming is primair t o. v. de bestemming Wonen. De stolp heeft een oppervlak van 238 m2. Verder worden er in de bestemmingsplanregels niet specifiek ingegaan op de kenmerken van een stolp met bijbehorende erfbebouwing. Stolpen krijgen weinig aandacht in het bestemmingsplan. De cultuurhistorische rapportage die als bijlage bij het bestemmingsplan zit krijgt weinig inhoud in het bestemmingsplan. Vanaf de 16e eeuw ontwikkelde zich de stolp als boerderijtype in Noord-Holland. De stolp wordt gekenmerkt door een vierkante plattegrond en een grote piramidevormige dak, dat gedragen wordt door de zogenaamde vierkantconstructie. Tot in de 20e eeuw is dit type gebouwd. De stolp aan de Groenedijk 1 is gebouwd in 1928. Wanneer stolpen niet meer in gebruik zijn als agrarisch bedrijf blijven ze van grote waarde. Vanwege de bijzondere vormgeving van dit boerderijtype behouden stolpen, ondanks de functieverandering, hun karakter en zijn ze beeldbepalend voor het landschap. De stolp aan de Groenedijk 1 staat op een erf van 2230 m2. De bijgebouwen staan verspreid over het achtererf. De proporties van deze bijgebouwen doen geen afbreuk aan de maatvoering van de stolp en blijven ondergeschikt aan het hoofdgebouw. Het kasje van 5 m2 en de voliëre hebben door hun maatvoering ook geen ruimtelijke impact van belang. Het erf wordt omringd door een karakteristieke groensingel met waterloop. Daarmee wordt het erf landschappelijk begrensd. Van oudsher staat een stolp met bijgebouwen als agrarisch cluster binnen zo'n singelstructuur en vormt het een ruimtelijke eenheid aan het lint. De vrees voor aantasting van het open landschap door rafelranden achter de lintstructuren gaat voor de stolp omringd door zo'n karakteristiek groensingel niet op. Het erf is landschappelijk begrensd. Met het toestaan van een groter oppervlak aan bijgebouwen wordt door de duidelijke landschappelijke eenheid de open polderstructuur niet aangetast. Op percelen die (eerder) aan de agrarische functie zijn onttrokken en een woonbestemming hebben, zijn in de regel meer bijgebouwen aanwezig dan volgens de erfbebouwingsregeling bij woningen is toegestaan. In een overgangsregeling wordt uiteindelijk gewerkt richting bijgebouwen met een gezamenlijke oppervlakte van maximaal 70 m2. Bij grote erven is dit erg mager. Zeker bij stolpen. Gelet op de veelal beperkte grootte van woningen, wordt splitsing van woningen niet wenselijk geacht. Uitzondering hierop vormt eventuele splitsing van stolpen indien dit bij kan dragen aan het behoud of verbetering van het oorspronkelijke en cultuurhistorische waardevolle karakter van de stolp. Dit komt vaker voor in Noord-Holland wanneer de agrarische functie verdwijnt en het onderhoud van een stolp begroetelijk wordt. Op deze manier kan het cultuurhistorisch erfgoed behouden blijven. Elke woning zou een bijgebouw van maximaal 70 m2 kunnen krijgen. Binnen de ruimtelijke en landschappelijke eenheid misstaat dit niet. Splitsing van de stolp aan de Groenedijk 1 is niet aan de orde. Maar ruimtelijk gezien is het bovenstaande mede een reden om ruimere erfbebouwing bij een stolp op een kavel van deze afmeting toe te staan.

Conclusie

Gezien het bovenstaande zie ik geen bezwaar om het deels gesloopte stalletje terug te bouwen met behoud van de overige erfbebouwing. Bij de stolp aan de Groenedijk 1 is erfbebouwing met een gezamenlijk oppervlak van 150 m² passend. Bovendien is dit één van de charmes van het wonen in het buitengebied in een cultuurhistorisch object met een erf waar ruimte is om te leven, je hobby's uit te kunnen oefenen. De cultuurhistorische, landschappelijke en ecologische waarden worden hierdoor niet aangetast.

Juridisch

Het bestemmingsplan Buitengebied legt met betrekking tot het maximaal toegestane oppervlak aan bijbehorende bijgebouwen geen relatie met de omvang van het perceel. Op ieder perceel is ongeacht de grootte, 70 m² aan bijbehorende bouwwerken toegestaan. Dit in tegenstelling tot bestemmingsplannen voor de bebouwde kom, waar er wel een relatie wordt gelegd tussen de grootte van het perceel en het maximum oppervlak aan toe te stane bijbehorende bouwwerken. Bij de keuze voor 70 m² aan bijbehorende bouwwerken, ongeacht de grootte van het perceel, zijn wij ervan uitgegaan dat het gemiddeld perceel in het buitengebied wat groter is dan in de bebouwde kom en waar er bij 70 m² aan bijbehorende bouwwerken sprake is van een overmaat omdat het perceel te klein is, deze overmaat wegvalt tegen ruimte van de achtergrond. De keuze voor 70 m² aan bijbehorende bouwwerken ongeacht de grootte van het perceel is tevens een keuze voor het maximum aan toe te stane bijbehorende bouwwerken. De gemeente is autonoom in die keuze. Aan het feit dat andere gemeenten in gelijke situaties meer toestaan, kunnen geen rechten worden ontleend. Naast de bouwmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt, zijn er ook nog bouwmogelijkheden op grond van het vergunningvrij bouwen.

De overgangsregeling dat bij vervanging en vernieuwing de overmaat aan erfbebouwing dient te worden teruggebracht met 30% procent, geldt alleen voor de bestemming "Wonen" (het bestemmingsplan is op dit punt verduidelijkt "de woning" is vervangen door de "bestemming Wonen") Het is een regeling die ook in het nu geldende bestemmingsplan Buitengebied is opgenomen. Deze regeling heeft tot doel om de overmaat aan bijgebouwen bij woningen in etappes terug te brengen tot de gewenste 70 m². Voor degene die een overmaat aan bijbehorende bouwwerken hebben betekent deze regeling een flinke verruiming van het maximum van 70 m² aan bijbehorende bouwwerken.

Landschappelijk

Het buitengebied in de gemeente Heerhugowaard is primair gericht op landbouw, natuur en landschap en recreatie. Dit ondanks het feit dat er relatief veel woningen (woonbestemmingen) aanwezig zijn. Het buitengebied is aantrekkelijk als woongebied en dat draagt bij aan de leefbaarheid. Dat er veel burgerwoningen in het buitengebied aanwezig zijn heeft te maken met de schaalvergroting van de agrarische bedrijven. Veel agrarische bedrijven zijn in de loop der jaren verdwenen. Gezien de ontwikkelingen in de agrarische sector is de verwachting dat ook in de toekomst nog de nodige bedrijven zullen verdwijnen. Veel voormalige agrarische bedrijfjes en bedrijven hebben in de loop der tijd op die manier een woonbestemming gekregen. Om cultuurhistorie, landschappelijke kwaliteit en openheid te waarborgen is het gemeentelijke beleid terughoudend als het gaat om ruimere bouwmogelijkheden te bieden bij woonbestemmingen op grote percelen. Het gemeentelijke standpunt is dat ook een woning in het buitengebied, als er sprake is van een groter erf of grotere tuin gehouden is aan een maximale oppervlakte voor bijgebouwen. Dit wijkt niet af van hoe hier in andere delen van Heerhugowaard mee wordt omgegaan. In de inspraakreactie wordt gesteld dat een stolp van oudsher met bijgebouwen een agrarisch cluster vormt binnen een singelstructuur. Op zichzelf klopt dit maar in Heerhugowaard, en waarschijnlijk ook elders, ligt dit toch iets genuanceerder. Want van oudsher was er nauwelijks sprake van bijgebouwen bij stolpen. Dat heeft alles te maken met het boerderijtype en de afmetingen. De stolp als boerderij is van oorsprong niet enkel een woning maar een bedrijfsgebouw en woning in één. Het grootste deel van de stolp werd gebruikt voor het agrarische bedrijf en een relatief klein gedeelte om in te wonen. Veel en grote bijgebouwen waren er niet simpelweg omdat die niet nodig waren. Bijgebouwen die we vandaag de dag zien stammen veelal uit veel latere perioden en maken geen onderdeel uit van een historisch ensemble. Dit blijkt ook wel uit de genoemde oppervlakte van de stolp,

met 238 m² niet een echt grote maar toch feitelijk hoofd- en bijgebouw onder één dak. Vanuit een cultuurhistorische benadering is er dan ook geen aanleiding om de mogelijkheden voor bijgebouwen op het erf bij stolpen te verruimen. De stelling dat er in het bestemmingsplan weinig aandacht is voor de stolp is kort door de bocht en wordt door de gemeente niet gedeeld. Dat bij splitsing van een stolp wel mogelijkheden ontstaan om bij iedere woning 70 m² bijgebouwen te realiseren is ingegeven vanuit het hogere belang dat wordt gehecht aan behoud van stolpen. Dat is nog geen aanleiding om voor iedere stolp dan maar 150 m² bijgebouwen toe te staan. Aangezien er in het buitengebied veel woningen aanwezig zijn met een grote tuin zou een verdubbeling van mogelijkheden voor bijgebouwen aanzienlijke gevolgen hebben voor landschap en het bebouwde karakter. Daar komt bij dat het resultaat bij splitsing zou zijn dat er 300 m² bijgebouw zou kunnen worden gerealiseerd en dat is zeker niet gewenst. Het beleid is niet alleen gericht op stolpen in gebruik als woonboerderij maar ook op vrijstaande woningen met een grote tuin. Als gevolg van de historische ontwikkeling van het agrarisch buitengebied van Heerhugowaard zijn er veel woningen te vinden. Daarbij is er vaker niet dan wel sprake van een helder afgebakend erf met een singelbeplanting. Dat maakt dat verruiming van bouw mogelijkheden al snel een negatieve uitwerking heeft op landschap en cultuurhistorie omdat functies en bouwwerken gekoppeld aan het wonen meer ruimte krijgen in een van oorsprong agrarisch buitengebied. Dit vormt een bedreiging van de landschappelijke en cultuurhistorische waarden en daarmee ook de recreatieve waarden van het buitengebied van Heerhugowaard en dat is geen gewenste ontwikkeling.

8.2.6 Groenedijk 4: De zienswijze van de Fam. Borst,

Wij, vader Pé moeder Rina en zoon Sjon Borst vormen sinds 8 jaar de VOF P.J.Borst-Beemsterboer aan de Groenedijk 4 in Heerhugowaard en hebben een melkvee bedrijf met 43 melkkoeien en 35 stuks jongvee. Binnen nu en 5 jaar willen wij ons bedrijf uitbreiden met meer koeien zodat Sjon in de toekomst een goede boterham kan verdienen. De huidige stal voldoet daar niet aan het is een bewerkelijke Zuid-Hollandse stal en daar kunnen niet meer koeien in, de bedoeling is dan ook om uit te breiden naar 80 a 100 melkkoeien en een ligboxenstal te gaan bouwen waarin het makkelijk is om te werken. De huidige stal zal worden gebruikt voor machines en/of jongvee. Op het huidige bouwblok kunnen wij deze plannen niet realiseren, achter de huidige stal liggen 2 mestkelders die wij niet willen slopen omdat extra mestopslag heel belangrijk is in de toekomst bovendien kost het veel geld om in de grond te bouwen dus deze willen we behouden. We zouden dan ook ons bouwblok willen vergroten, aan de linkerkant met 30 meter en aan de achterkant met 10 meter, zodat wij als wij zover zijn een mooie stal kunnen bouwen. Ons bouwblok zou dan ruim 1 ha worden. De stal die we hebben ingetekend is een indicatie we weten nog niet precies wat de afmetingen gaan worden maar als ons bouwblok wordt vergroot kunnen we verdere plannen gaan maken.

De fa. Borst heeft in het nu geldende bestemmingsplan Buitengebied 1998 een agrarisch bouwvlak van circa 6000 m². Bij de vaststelling van het bestemmingsplan Buitengebied 1998 is er standaard een bouwblok van circa 1 hectare toegekend. Alleen in gevallen van onvoldoende ruimte is er een kleiner bouwvlak toegekend. In het geval van de fam. Borst zijn er geen redenen aan te geven, waarom destijds geen bouwvlak van een hectare is toegekend. Het bestemmingsplan landelijk gebied 1972 gaf aan het perceel Groenedijk 4 de bestemming Agrarische doeleinden Aa. Op grond van deze bestemming kon in een strook, met een diepte van 100 meter vanuit de weg gemeten, agrarisch bedrijfsbebouwing worden opgericht. Deze strook had langs de weg gemeten vanaf de gemeente grens een lengte van circa 90 meter. Bij de herziening van het bestemmingsplan Landelijk Gebied is de bouwstrokenmethode vervangen door de bouwvlakkenmethode en hebben alle agrarische bedrijven een standaard bouwvlak gekregen. Gelet hierop heeft het agrarisch bedrijf van de firma Borst alsnog recht op een standaard bouwvlak van circa 1 hectare.

De fa. Borst is voornemens een nieuwe veestal te bouwen. Als de stal op korte afstand achter de huidige stal wordt gesitueerd, past de stal nog wel binnen het bouwvlak. Vanwege de aanwezigheid van een gierkelder achter de bestaande stal stuit dit op bezwaar en gaat de voorkeur uit naar een situering van de nieuwe stal op een grotere afstand achter de huidige stal. De nieuwe stal komt hierdoor, in strijd met de nu geldende beheersverordening, deels buiten het huidige bouwvlak te liggen. Verplaatsing van de gierkelder stuit op logistieke en financiële bezwaren. De door de fa. Borst voorgestelde situering van de nieuwe stal is aanvaardbaar. Voor het gebruik van de stal is ook een vergunning in het kader van de natuurwetgeving vereist. Voor deze vergunning is de provincie bevoegd gezag. Het is niet bekend of die

vergunning verleend zal worden, maar gelet op een uitbreiding van soortgelijke omvang in de directe omgeving waar vergunning voor is verleend (Zuurbier Kerkweg 7), is het verlenen van de vergunning wel waarschijnlijk. Gelet op bovenstaande kan het huidige bouwvlak vergroot worden naar 1 hectare. Het bestemmingsplan is overeenkomstig aangepast

8.2.7 Groenedijk 6: De zienswijze van Bankras Tuintechniek vof Groenedijk 6a / Maatschap van Lange - Louwe

Aangezien de gemeente Heerhugowaard werkt aan de herziening van het bestemmingsplan Buitengebied en de recreatiemogelijkheden in het buitengebied wil verbeteren, wil ik van de gelegenheid gebruik maken om een bestemmingsplanwijziging aan te vragen en uit te zoeken wat er mogelijk is met onze ideeën voor de recreatiemogelijkheden zijn in het kader 'Naar Buiten' (recreatie in het Buiten Gebied) In het verleden heb ik melding gemaakt van de vestiging van mijn hoveniersbedrijf Nico Bankras Tuintechniek vof., aan de Groenedijk 6a Heerhugowaard en bouwplannen ingediend t.b.v. uitbreiding woning en voorzieningen voor het bedrijf. (brief verzonden 23 augustus 1999 en antwoord gekregen op 10 november 1999.) In het antwoord van de gemeente werd het bedrijfsmatige gebruik en bedrijfsvoering gedoogd. Sinds die tijd is er op de locatie Groenedijk 6a niet veel veranderd. Alleen het woonhuis is gesloopt en herbouwd. Als hoveniersbedrijf pasten we in het verleden eigenlijk nergens tussen. Niet in het centrum, niet op het industrieterrein en niet in het buitengebied. Dit was voor hoveniers landelijk vaak een probleem. Vandaar waarschijnlijk dat we werden gedoogd. Enkele jaren geleden werd ik door mijn brancheorganisatie VHG gewezen op de Leidraad vestigingsplaats voor hoveniers- en groenvoorzieningsbedrijven. Deze Leidraad is een handreiking voor bedrijven en overheden om inzicht te verschaffen in de bedrijfsactiviteiten en de daaraan gekoppelde milieuaspecten van bedrijven uit de groene sector, zodat de betreffende bedrijven op een eenduidige en eenvoudige wijze planologisch kunnen worden ingepast. Als bijlage is deze Leidraad vestigingsplaats voor hoveniersbedrijven toegevoegd. 2

Sinds de vestiging (aankoop in januari 1997) is er aan opslag voor materialen niet veel veranderd. Op het terrein, achter de woning en privé tuin, wat te bereiken is via een pad langs de woning, is een oppervlakte van ca. 450m² ingericht voor tijdelijke opslag van bestratingsmaterialen, grond, zand en gescheiden tuinafval. Dit terrein is vanaf de openbare weg niet opvallend omdat het zich achter de woning bevindt en omsloten is door hagen. Hier worden na werktijd ook de bedrijfsauto's en aanhangwagens gestald. Aan de grootte van dit terrein willen we voorlopig niets veranderen, omdat we zo min mogelijk materialen willen opslaan. Aan bestratingmateriaal staat er in principe alleen materiaal wat op korte termijn gebruikt gaat worden en enkele restpartijtjes. Voor tuinafval geldt het zelfde; zo min mogelijk, met andere woorden, er wordt hier tijdelijk wat opgeslagen, waarna het wordt afgevoerd naar G.P.Groot. Verder is er een kuilhoek van ca. 200 m² voor beplanting. Een moestuin van 200 m², een dierenweide en een speelveld is voor privégebruik. Voor de opslag van klein materiaal en machines huur ik een gedeelte van een schuur bij mijn burens aan de Groenedijk 6. Bij de woning staat momenteel nog een kleine schuur (30 m²) en een overkapping voor privé en werk. Dit schuurtje wordt gedeeltelijk gebruikt als kantoor en werkbesprekingen. In het verleden heb ik een bouwvergunning aangevraagd voor een garage met bedrijfsruimte (gelijk met de woning; kenmerk 2000-bouwaanvraag-0521), maar geen actie ondernomen omdat de kosten voor de woning hoger uitvielen dan gepland. Hierdoor is de bouwvergunning gedeeltelijk, voor de bedrijfsruimte, ingetrokken op 21 januari 2004. Aangezien ik nu ruim 15 jaar gevestigd ben op de Groenedijk 6A en sinds mijn melding gedoogd wordt, zou ik mijn bedrijf legaal in het bestemmingsplan terug zien.

Het beleid met betrekking tot het landelijk gebied richt zich landbouw, landschap en natuur en recreatie. Alleen voor deze functies kunnen nieuwe rechten worden gevestigd of bestaande rechten worden uitgebreid. Functies die niet vallen binnen de categorieën die met beleid worden nagestreefd, maar in principe wel passen in het buitengebied kunnen zich vestigen vrijkomende agrarische bedrijfsbebouwing. Een hoveniersbedrijf is een bedrijf dat zowel voor wat betreft de uitstraling als de milieucategorie past in het buitengebied en gebruik kan maken, conform de beleidsnotitie "Leidraad vestigingsplaats voor hoveniers- en groenvoorzieningsbedrijven van de brancheorganisatie VHG, van vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen. Bij het perceel Groenedijk 6a behoren echter geen bedrijfsgebouwen en het vestigen van een nieuw recht ten behoeve van een hoveniersbedrijf, inclusief de daarbij behorende bouwmogelijkheden, is in strijd met eerder genoemde beleidsdoelen en dus uitgesloten. Het perceel Groenedijk 6a heeft alleen een woonbestemming. De achtergrens van de woonbestemming ligt op circa

21 meter uit de achtergevel van de woning. De activiteiten voor het hoveniersbedrijf vinden plaats op het achtererf, aansluitend aan de woonbestemming, op gronden met de bestemming "Agrarisch met waarde". De afmeting van het terrein dat voor het hoveniersbedrijf in gebruik is, meet circa 20 x 28 meter. Achter dit terrein en aan de zijkant van het perceel liggen ook nog gronden met de bestemming "Agrarisch met waarde" die voor de woonbestemming als tuin in gebruik zijn. De bestemmingen "Wonen" en "Bedrijf" uitbreiden tot aan de eigendomsgrens betekent dat er voor die bestemmingen binnen een groter perceel, zowel op grond van het bestemmingsplan als vergunningvrij, kan worden gebouwd. Uit oogpunt van landschap is het niet gewenst dat de bebouwing uitwaaiert over een groter gebied dan strikt noodzakelijk is. In onze brief van 10 november 1999 hebben wij aangegeven tot welke hoogte wij geen bezwaar hebben tegen een gebruik van het perceel Groenedijk 6a voor hoveniersbedrijf.

Ten aanzien van het stallen van uw materieel in de schuur van de burens (Groenedijk 6) merken wij op dat dit in strijd is met het bestemmingsplan. Op het perceel Groenedijk 6 is een agrarisch bedrijf gevestigd. Voor deze schuur (een machineberging) is, conform het bestemmingsplan, in 2009 een bouwvergunning verleend. Deze schuur kan dus alleen worden gebruikt als machineberging voor het op het perceel Groenedijk gevestigde agrarisch bedrijf. Omdat de schuur in 2009 is gebouwd en op het perceel agrarisch bedrijf is gevestigd kan er van een aan het agrarisch gebruik onttrokken bedrijfsgebouw geen sprake zijn.

Naast ons hoveniersbedrijf willen we samen met onze (schoon-)ouders en tevens burens; Maatschap van Langen-Louwe Groenedijk 6, die een volledig melkveehouderij runnen, gezamenlijk onze bedrijven uitbreiden met recreatiemogelijkheden. En met onze kennis van duurzaamheid en groen willen we onze mooie Groenedijk en ook het hoveniersbedrijf onder de aandacht brengen van passanten, recreanten en toeristen e.d. Tussen onze bedrijven, de melkveehouderij van de Familie van Langen en hoveniersbedrijf Nico Bankras Tuinbouw, respectievelijk Groenedijk 6 en 6A, bevindt zich een weiland waarvan een gedeelte valt binnen het bouwblok van de melkveehouderij. De ruimte van ca. 1 hectare tussen de beide bedrijven willen we samen graag inrichten met een gedeeltelijk vrij toegankelijk terrein voor voetgangers en fietsers. Hierbij wordt gedacht aan een rustpunt, waarbij er overdag een zelfbediening is voor thee en koffie en gebruik van toilet, waarvoor dan wel voorziening moeten worden getroffen. Gelegen in het midden van de Groenedijk een prima plek qua afstand voor wandelaars t.o.v. de kern van Veenhuizen, de Noord en het centrum van Heerhugowaard.

Met de Groenedijk in de rug heb je een mooi uitzicht over de Veenhuizerpolder met aan de horizon 3 molens en kerktorens. Dit uitzicht willen we accentueren door mensen juist hier te laten rusten, of voor wandelaars de mogelijkheid bieden om een kleine lus over ons terrein te maken. Het open karakter van onze Groenedijk willen we behouden. Bij de boerderij willen we trekkershutjes of enkele chalets plaatsen of enkele plaatsen voor een 'boeren'camping, mogelijk dat we hotelkamerhutjes plaatsen van Restinn (contact gehad met dir. Marcel van Druenen Restinn) waar onze voorkeur naar uitgaat. En bij de familie van Langen in de boerderij mogelijk een Bed and Breakfast. Deze overnachtingsplekken zullen aan het zicht onttrokken worden door beplanting. Het midden terrein moet 'open' blijven met uitzicht op de Veenhuizerpolder. Om het terrein voor gasten en passerende wandelaars en fietsers aantrekkelijk te maken willen we aan de kant van Nico Bankras Tuinbouw een landschapstuin met een 'Proef en Pluk tuin' aanleggen. We willen een parkachtige tuin aanleggen waar mensen tegen een vergoeding, in een gedeelte, zelf hun groen en bloemen kunnen plukken en in een grote moestuin hun eigen groenten, kruiden en fruit kunnen oogsten. Verder willen we de gebruikte planten in deze tuin voorzien van naamkaartjes. Omdat we zelf ook vier kinderen hebben die van de natuur genieten, willen we kijken of de tuin ook gebruikt kan worden voor educatieve doeleinden. Mogelijk in combinatie met enkele boeren hier op de Groenedijk waar we in het verleden, met de klassen van onze eigen kinderen, vaak bij pas geboren dieren mochten kijken; koeien, schapen, geiten, paarden e.d. Iets verder van de weg kunnen we eventueel nog een vogelkijkhutje plaatsen om de veel voorkomende weidevogels in het gebied te observeren. De bovenstaande activiteiten zijn goed met andere initiatiefnemers in de Veenhuizerpolder te combineren. Hierbij denken we aan; de groente die geoogst wordt en direct bereid en genuttigd kunnen worden bij R.I. Dinner Ivents, groen en bloemen die geplukt worden en in een bloemschik workshop worden verwerkt bij Pandje Plus of een rondleiding door het moderne melkveebedrijf van de firma Zuurbier aan de Kerkweg of andere boerderijen in de omgeving. Excursie door de tulpenvelden

Aanvullend hierop heeft de maatschap van Lange - Louwe, Groenedijk 6 de volgende reactie ingediend:
Samenvattend zou ik willen concluderen dat de locatie en omvang van het hoveniersbedrijf in de huidige situatie, in combinatie met de huur van een gedeelte van de schuur aan de Groenedijk 6, niet veel zal veranderen. We hopen dat u aan ons verzoek om een bestemmingswijziging kan voldoen.

Maar ook in het kader van 'Naar Buiten' zien we, door de het aanbieden van recreatiemogelijkheden, dat het verblijf in het buitengebied, voor naar wij hopen velen, mag veraangemen en uitnodigen om hier van te genieten. Een mooie kans voor onze bedrijven en de Gemeente Heerhugowaard.

In het kader van de verbrede landbouw biedt het bestemmingsplan agrariërs de mogelijk recreatieve nevenactiviteiten te ontwikkelen binnen het agrarisch bouwvlak, zoals een minicamping, bed and breakfast (ook op de bestemming "Wonen) 2 trekkershutten, de verkoop van agrarische producten dagrecreatieve voorzieningen zoals een theetuin. Voorts is het op grond van het bestemmingsplan mogelijk om met een afwijkingsbevoegdheid buiten het agrarisch bouwvlak maximaal 5 trekkershutten toe te staan, onder de voorwaarde dat deze trekkershutten gesitueerd worden in de directe omgeving van specifieke plaatsen, zoals cultuurhistorische of landschappelijke plaatsen of bij knooppunten in wandel - of fietsroutes. De trekkershutten dienen aan te sluiten bij de bestaande bebouwing.

Het initiatief voor een landschapstuin tussen de percelen Groenedijk 6 en ba past niet binnen de kaders van het bestemmingsplan Buitengebied. Een landschapstuin zal de openheid van het landschap, die op dit punt markant aanwezig is, ernstig aan tasten. Voorst is de Veenhuizerpolder aangewezen als weidevogelleefgebied. Op grond van de Provinciale Ruimtelijke Verordening voorziet een bestemmingsplan in weidevogelleefgebieden niet in o.a de mogelijkheid van verstorende activiteiten, buiten de huidige agrarische activiteiten, te verrichten. Een pluktuin onttrekt areaal aan het weidevogelleefgebied en moet daarom als een verstorende activiteit worden aangemerkt. Het initiatief geeft geen aanleiding het bestemmingsplan aan te passen.

8.2.8 Groenedijk 7: De zienswijze de heer en mevrouw Wijngaard

De heer en mevrouw Wijngaard willen kookworkshops organiseren voor besloten gezelschappen, gelegenheid aan passanten bieden voor eten en drinken, hun twee jeu de boules banen opstellen voor publiek en een aantal trekkershutten realiseren.

Het perceel Groenedijk 7 heeft de bestemming "Wonen" Het bestemmingsplan maakt, in het kader van de verbrede landbouw, initiatieven op het gebied van recreatie mogelijk. De "verbrede landbouw" moet de agrariër de mogelijkheid bieden om zijn agrarisch inkomen, dat door allerlei ontwikkelingen in de agrarische sector onderdruk staat, door nevenactiviteiten aan te vullen. Het bestemmingsplan Buitengebied telt circa 80 agrarische bouwvlakken. De nevenactiviteiten zijn gekoppeld aan die agrarische bouwvlakken en dat maakt de omvang van de nevenactiviteiten kwantificeerbaar. De nevenactiviteiten ook koppelen aan de bestemmingen "Bedrijven" en "Wonen" komt neer op het algemeen toestaan van deze activiteiten. Verder dan het toestaan van een bed and breakfastaccommodatie bij de bestemming "Wonen" gaat het bestemmingsplan niet. Een initiatief zoals de heer en mevrouw Wijngaard voor ogen staat, kan alleen als het perceel Groenedijk expliciet voor horeca wordt bestemd. Het verzoek geeft geen aanleiding het bestemmingsplan aan te passen

8.2.9 Groenedijk 8: De zienswijze van de heer R. Duin

Enige weken geleden was ik aanwezig bij de bijeenkomst in het dorpshuis van Veenhuizen – een naar mijn mening zeer informatieve avond – betreffende het nieuwe bestemmingsplan buitengebied. Naar aanleiding hiervan wil ik toch graag even reageren.

Met mijn gezin woon ik op Groenedijk 8 – een voormalige veehouderij die tot medio 2000 bewoond werd door de familie Zuurbier (inderdaad, Johan Zuurbier). Op ons terrein bevinden zich 3 grote loodsen/schuren waarvan er 2 zich al in niet beste staat bevonden toen wij het 12 jaar geleden kochten. Met name de stolpschuur aan de weg wordt steeds slechter en zal binnen een of twee jaar de rieten bedekking kwijt zijn waarna het verval zal versnellen (ik heb er in de afgelopen jaren 2 aannemers en een stolpendeskundige bij gehaald en allen verzekerden mij dat herstel zeer kostbaar is). U begrijpt dat wij hier geen geld en tijd meer in zullen steken. De grootste loods – de loopstal – is ook niet best en wordt door ons nog enigszins overeind gehouden. Dit geldt ook voor de - iets minder slechte - op het zuiden gerichte loods. Wat wij over enige jaren graag zouden willen is het geheel laten slopen als wij in ruil hiervoor een bouwvergunning voor een tweede huis zouden kunnen verkrijgen.

Zoals wij het zien levert dit alleen maar winnaars op:

- 1. De omwonenden. Wij denken dat iedereen het met ons eens is dat het aangezicht van ons terrein vanuit alle windstreken gezien er enorm op vooruit zal gaan als genoemde loodsen worden vervangen door één normale schuur (voor onszelf) en een mooi nieuw huis + schuur.*
- 2. De gemeente. Gezien punt 1 en het feit dat twee van de drie loodsen naar onze mening geen enkele cultuurhistorische waarde hebben (de oude stolpstal is door de familie Zuurbier helaas nooit goed onderhouden geweest), zal het algehele aangezicht van de Veenhuizerpolder hierdoor verbeteren.*
- 3. De overheid. De totale hoeveelheid asbest op de loodsen is vrij groot. Dit zou dan meteen opgeruimd zijn.*
- 4. Wij. Hoewel we een fors gedeelte van ons terrein zouden moeten inleveren, gaat het er enorm op vooruit. Dus wij zouden blij zijn als we met de opbrengst van de verkoop van een stuk bouwgrond de sloop van alle loodsen kunnen financieren.*

U begrijpt dat de realisatie hiervan enorm wordt vergemakkelijkt als de mogelijkheid hiertoe wordt opgenomen in het bestemmingsplan. Wij zullen ook zeker niet de enigen zijn in Veenhuizen die hiermee geconfronteerd worden; zoals ik van diverse veehouders uit de buurt heb begrepen zullen er de komende jaren meerdere bedrijven mee ophouden waarna hun land wordt opgekocht door degenen die overblijven. Hierdoor wordt de hoeveelheid leegstaande – en hoogstwaarschijnlijk oude, asbesthoudende – loodsen alleen maar groter. Verder is het mijn persoonlijke mening dat de opgroeiende jeugd in de toekomst ook een kans moet krijgen een woning in Veenhuizen te kopen. Dit wordt erg lastig als er geen enkele nieuwbouw plaats vindt. Een vervanging van leegstaande loodsen door nieuwe –veel mooiere – woningen zou zo iedereen tevreden maken.

Volgens het beheersplan Buitengebied heeft het perceel Groenedijk 8 de bestemming "Agrarisch". Uit de zienswijze komt naar voren dat het perceel in strijd met de beheersverordening wordt gebruikt voor "Wonen". Om de bestemming "Agrarisch" te kunnen wijzigen in de bestemming "Wonen" dient door middel van een rapport van een deskundige (DLV) objectief te worden vastgesteld dat een gebruik overeenkomstig de bestemming niet meer mogelijk is. Per abuis zijn in het voorontwerpbestemmingsplan op het perceel reeds de bestemmingen "Wonen" en "Bedrijf" gelegd, zonder dat hier een DLV rapport aan ten grondslag ligt. Gelet hierop is de oorspronkelijke bestemming ("Agrarisch") weer op het perceel gelegd.

Met betrekking tot de zienswijze over de ruimte voor ruimteregeling moet worden opgemerkt dat het bestemmingsplan een wijzigingsbevoegdheid bevat om medewerking te kunnen verlenen aan projecten in het kader van de ruimte voor ruimte regeling. De ruimte voor ruimte regeling is alleen van toepassing als aan de voorwaarden, die aan de wijzigingsbevoegdheid zijn verbonden (zie artikel 35 onder c), kan worden voldaan. Reclamant zou daartoe met de gemeente in overleg moeten treden om te zien of en hoe de ruimte voor ruimte regeling kan worden toegepast. Naast de landschappelijke beoordeling zal ook de milieubeoordeling en de mate waarin de extra woning de groeimogelijkheden van de bedrijven in de directe omgeving kan beperken een rol spelen. Alleen als er een akkoord is over een concreet plan

kan dat in het bestemmingsplan worden opgenomen. Het verzoek zoals dat nu is ingediend geeft geen aanleiding om het bestemmingsplan op voorhand daarvoor aan te passen.

8.2.10 Groenedijk 9: De zienswijze van mevr. J.C. Teimori - van Dienst,

Graag vragen wij uw medewerking voor het vestigen van onze onderneming, te weten een paardenhouderij, in een voormalige agrarische bebouwing. Door de jaren heen is het agrarisch bedrijf op de locatie Groenedijk 9 van een bloeiende veehouderij terug gelopen tot 0. Wij zijn na overlijden van de vorige eigenaar op de Groenedijk komen wonen en kunnen niet verder gaan met het uitvoeren van een veehouderij. Mijn passie en kennis ligt bij het houden van paarden. Ik heb mijn diploma's voor het fokken en trainen van paarden behaald en wil me hier graag mee bezig houden. Ik heb mijn paarden al ruim 15 jaar aan de Groenedijk 9 staan en merk dat er steeds meer vraag is naar betrouwbare en goed onderhouden pensionstalling. Na aanleiding hiervan hebben wij een kleinschalig marktonderzoek gedaan. Hieruit bleek onder anderen dat er naast de twee grote maneges en twee fokkerijen, Heerhugowaard geen degelijke en bekwame pensionstalling heeft. En dat de vraag naar stalling in het landelijke gebied van Heerhugowaard groot is voor recreatieruiters en voor ruiters die hobbymatig met hun paard bezig zijn. Een uitgesproken gelegenheid voor ons om een degelijke pensionstal te beginnen in het landelijke gebied van Heerhugowaard-Noord. Met als doel een x aantal recreatieruiters te laten genieten van onze natuur. Daarom zal onze bebouwing enkel bestaan uit pensionstallen (voor als nog 15 stuk), buitenbak (800 m2), longgecirkel (180 m2), paddock (140 m2) en grasland (18260 m2 van de 20920 m2 totale oppervlakte). Op ons perceel bevindt zich een schuur/loods (350 m2), een 2e schuur in aanbouw en onze woning. Alleen de loods zal bedrijfsmatig gebruikt worden. In de brochure vrijkomende agrarische bebouwing (artikel 5, lid d) wordt gevraagd naar het aantal vervoersbewegingen die plaats zullen vinden. Gemiddeld, verspreid over de hele dag, komen er drie auto's per dag. Volgens de CROW normering zouden wij met 15 stallen, gerekend met 0,4 parkeerplaats per stal, 6 parkeerplaatsen moeten aanbieden. Deze zullen wij binnen de bouwvlak realiseren. Tevens wordt er in de brochure aangegeven dat er geen buitenopslag mogelijk is. Wij zullen geen ontsierende en volumineuze buitenopslag hebben. Ons hooi zal per baal bezorgt en binnen gezet worden. Verder staan de paarden op rubbermatten waardoor het gebruik van stro niet nodig is. De werkzaamheden op het bedrijf worden dagelijks uitgevoerd door mijzelf, J.C. Teimori. Uit dit bedrijf zal ik mijn volledige inkomen genereren. Graag wil ik per heden van start gaan met het verhuren van stallen en fokken van paarden.

Door de DLV, de adviseur van de gemeente op het gebied van landbouw, is voor het perceel Groenedijk 9 een rapport opgesteld, waaruit blijkt dat het uitoefenen van een agrarisch bedrijf op het perceel niet langer mogelijk is. Met een omgevingsvergunning is daarop medewerking verleend voor de sloop van de op het perceel aanwezige agrarische bedrijfswooning en de bouw van een nieuwe woning. Deze woning heeft, conform de verleende vergunning, in het nieuwe bestemmingsplan de bestemming "Wonen". Kort voordat het perceel aan het agrarisch gebruik is onttrokken, is er nog een agrarische schuur gebouwd. Voor deze schuur wordt nu een gebruik voor paardenhouderij gevraagd.

De onderhavige schuur heeft een oppervlakte van 375 m2. De bestemming wonen staat maximaal 70 m2 aan bijgebouwen toe. Ook de goot- en bouwhoogte van de schuur zijn groter dan de goot- en bouwhoogte die maximaal voor bijgebouwen op de bestemming "Wonen" is toegestaan. Als op de schuur ook de bestemming "Wonen" wordt gelegd, staat de schuur daar in strijd met het bestemmingsplan. Om de eigenaar de tijd te gunnen de werkelijke situatie in overeenstemming te brengen met het bestemmingsplan is er in het bestemmingsplan overgangsrecht opgenomen. Op grond van het overgangsrecht mag de schuur blijven staan. Bij het bestemmingsplan dient met betrekking tot het overgangsrecht aangegeven te worden hoe de met het bestemmingsplan strijdige situatie binnen de planperiode van 10 jaar wordt opgeheven. Behoudens de ruimte voor ruimte regeling is er geen actieve inzet om vrijkomende agrarische bedrijfsbebouwing uit het buitengebied te verwijderen. Gelet hierop dient de schuur een reële bestemming te krijgen.

Een reële bestemming voor vrijkomende agrarische bebouwing is "Bedrijf". De bestemming "Bedrijf" staat naast het in de Bijlage 1 Bedrijvenlijst bestaande bedrijven vastgelegde gebruik (vastgelegd in het bestemmingsplan Buitengebied 1998) een gebruik tot milieucategorie 2 van de Staat van

Bedrijfsactiviteiten toe voor functies die passend zijn in of een relatie hebben met het landelijk gebied. Milieucategorie 2 is goed te combineren met de bestemming. "Wonen". Voor het perceel Groenedijk 9 bestaat geen vastgelegd gebruik. Een paardenhouderij valt in de milieucategorie 3.1. Deze activiteit kan alleen toegestaan worden als aangetoond kan worden dat het te vestigen milieucategorie 3, naar aard en invloed op de omgeving worden geacht tot de onder milieucategorie 1 of 2 vallende bedrijven te horen. In het bestemmingsplan is een afwijkingsbevoegdheid opgenomen om milieucategorie 3 bedrijven toe te staan.

Artikel 17 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie maakt onder voorwaarden functiewijziging van agrarische bouwpercelen mogelijk. De voor een paardenhouderij van toepassing zijnde voorwaarden zijn:

a de nieuwe functie mag de bedrijfsvoering en de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende agrarische bedrijven en de woonfunctie van omliggende woningen niet beperken;

b de mogelijkheid van buitenopslag in relatie tot niet-agrarisch gebruik wordt geregeld in het bestemmingsplan;

c de nieuwe functie heeft aantoonbaar geen onevenredige verkeersaantrekkende werking en er is sprake van een acceptabele verkeerssituatie;

d eventuele extra parkeerplaatsen op het eigen bouwperceel worden gerealiseerd;

Vorst is de ruimtelijke / landschappelijk uitstraling van de nieuwe functie naar de omgeving van belang.

Daarnaast betekent een paardenhouderij extra dieren in het gebied. Op grond van de Natura 2000 wetgeving zal er een passende beoordeling gemaakt moeten worden, waaruit blijkt dat een paardenhouderij geen significante verslechtering voor de omliggende natuurgebieden (Eilandspolder en Schoorlse Duinen) betekent.

Er is niet aangetoond dat aan bovengenoemde voorwaarden kan worden voldaan. Het is aan reclamant om een passende beoordeling te laten maken op grond van Natura 2000 wetgeving, aan te tonen dat een milieucategorie 3 bedrijf in de omgeving mogelijk is en aan de voorwaarde van PRVS kan worden voldaan. Een paardenhouderij kan bij de vaststelling van het bestemmingsplan worden opgenomen als er tijdig overeenstemming wordt bereikt of op een later tijdstip middels gebruikmaking van de afwijkingsbevoegdheid mogelijk worden gemaakt.

Het perceel Groenedijk 9 is vooralsnog bestemd voor Bedrijf categorie 1 en 2. (stille opslag)

8.2.11 Jan Glijnisweg 18a: De zienswijze van de heer E. Jonkman namens de heer E. Groen,
Namens dhr. E. Groen willen we via deze brief een zienswijze indienen betreffende het Perceel Jan Glijnisweg 18a te Heerhugowaard. Volgens de huidige bestemmingsplankaart in het voorontwerpbestemmingsplan bestaat deze kavel uit een enkelbestemming wonen (voorzijde perceel) en een enkelbestemming bedrijf (achterzijde perceel). Dhr. Groen heeft het plan om op de locatie waar nu de kas/schuren zijn gesitueerd een woonboerderij te bouwen. Het huidige bouwvlak heeft een afmeting van 24x36 meter daarvoor in de plaats wil dhr. Groen een bouwvlak van 12x12 meter willen zien, waarin een landelijke boerderij gebouwd kan worden, grenzend aan dit bouwvlak zal een ervenbestemming gesitueerd moeten zijn waar een bijgebouw (schuur/garage) geplaatst kan worden. Ruimtelijk gezien zal dat ons inziens geen belemmering te hoeven zijn er zal zelfs ruimtelijk een verbetering optreden. De doorzichten vanaf de Jan Glijnisweg blijven hierdoor gehandhaafd en gaan er zelfs op vooruit. Tevens wil de initiatiefnemer meedenken om de bestaande woning te laten opwaarderen of veranderen zodat er meer eenheid zal kunnen ontstaan met de nieuwe woning. Er zijn in het verleden op andere locaties aan de Jan Glijnisweg ook nieuwe woonbestemmingen gecreëerd. Mede door de huidige perceelsgrootte vragen wij af of het economisch zinvol en verantwoord is om op deze kavel een bedrijf te starten. Ondernemers die voldoende grond bezitten om een levensvatbaar bedrijf te voeren, zullen er niet voor kiezen om voor de verwerking en opslag van hun producten een locatie als de onderhavige aan te kopen gezien de afmeting van gebouwen en perceel. De grootste kwaliteitsimpuls voor de omgeving zou behaald worden als ruimte voor ruimte zou worden toegepast. De

ruimte voor ruimte regeling van de provincie Noord-Holland maakt het mogelijk voor gemeenten om bij de sloop van bedrijfsgebouwen de bestemming om te zetten naar de bestemming "wonen" en op het vrijkomende perceel woningbouw te plannen. Mede doordat het huidige bestemmingsplan wordt herzien, bestaat er nu de kans en mogelijkheid om de bestemming bedrijven om te zetten naar een bestemming wonen.

In het voorontwerpbestemmingsplan is het perceel Jan Glijnisweg 18a al aan het agrarisch gebruik onttrokken. Op het woonhuis ligt de bestemming "Wonen" en de voormalige schuurkas heeft de bestemming "Bedrijf". Op de bestemming "Bedrijf" zijn bedrijven milieucategorie 1 en 2 toegestaan. Uitbreiding van de bestemming "Wonen" voor een extra woning past niet in de lintenvisie. De schuur ligt achter de woning. Naast de woning ligt nu een vrije ruimte van circa 100 meter. Een extra woning in ruil voor de schuur betekent een verlies aan doorzicht, waardoor de landschappelijke kwaliteit afneemt. Er is geen reden om het bestemmingsplan voor het perceel Jan Glijnisweg 18a aan te passen.

8.2.12 Jan Glijnisweg 24: De zienswijze van de heer K. Weel,

De heer Weel verzoekt om zijn bedrijfswoning aan de Jan Glijnisweg 24 te onttrekken aan het agrarisch gebruik en de woning de bestemming "Wonen" te geven. De kassen zijn weg en het land is verkocht. Wat overgebleven is, is een rechthoekige kavel met daarop een woonhuis. De heer Weel is met zijn zoon een glastuinbouwbedrijf in Alton begonnen en het is de intentie om daar te blijven.

In het bestemmingsplan is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om de "Agrarisch", "Agrarisch - 1" en "Agrarische met waarden" te wijzigen in de bestemmingen "Bedrijf" en "Wonen". Aan deze wijzigingsbevoegdheid zijn de volgende voorwaarden verbonden:

- 1 uit een deskundige rapport moet blijken dat een zinvol gebruik overeenkomstig de bestemming niet meer mogelijk en dat de bedrijfsvoering en de ontwikkelingsmogelijkheden van de omringende bedrijven niet onevenredig worden beperkt;
 - 2 er geen sprake is van een aantoonbare onevenredige aantasting van in de omgeving aanwezige landschappelijke-, natuurlijke-, cultuurhistorische-, bodem- waterhuishoudkundige- en milieuhygiënische waarden;
 - 3 het woon- en leefmilieu van de in de omgeving aanwezige woningen wordt geborgd;
- en waarbij de regels van artikel 6 "Bedrijf" en artikel 19 "Wonen" overeenkomstig van toepassing zijn;
- Als de heer Weel wil meeliften met dit bestemmingsplan zal hij deze gegevens moeten overleggen. Zolang uit een rapport niet blijkt dat een gebruik overeenkomstig de bestemming niet meer mogelijk is, is er geen reden om het bestemmingsplan op dit punt aan te passen. De heer Weel heeft telefonisch aangegeven dat hij geen rapport zal overleggen.

8.2.13 Jan Glijnisweg 42 en 44: De zienswijze van de heer E. Jonkman, namens de heer J.J. Gielis,

Namens dhr. J. Gielis willen we via deze brief een zienswijze indienen betreffende het Perceel aan de Jan Glijnisweg tussen nr. 42 en 44 te Heerhugowaard. Dit perceel is eigendom van dhr. Gielis. In het verleden is er ook contact en correspondentie geweest met de gemeente om hier twee woningen toe te staan. Volgens de huidige bestemmingsplankaart in het voorontwerpbestemmingsplan bestaat deze kavel uit een enkelbestemming agrarisch 1. Op dit perceel is het ons inziens ook niet mogelijk om het kassencomplex tot aan de Jan Glijnisweg door te zetten dit geeft stedenbouwkundig en ruimtelijk geen fraai beeld. Tevens heeft deze kavel een beperkt oppervlak waardoor geen agrarische functie mogelijk is. Het is ook belangrijk dat in de lintenvisie van de gemeente het wenselijk is het stedelijk lint door te trekken, te meer op grond daarvan basisvoorzieningen als school, horeca en sportverenigingen in leven te houden. Tevens staat er in de voorschriften dat per volwaardig glastuinbouwbedrijf niet meer dan een bedrijfswoning mag worden gebouwd. Dit kassencomplex is al voorzien van een bedrijfswoning. Om dit kassencomplex aan het zicht te onttrekken is het goed denkbaar dat hier twee woningen gesitueerd kunnen worden. In dit gedeelte van de Jan Glijnisweg hebben we te maken met dorpslint met een scala aan diverse woningen. Doorzichten naar het landelijk gebied hebben we hier niet te maken. De voorkeur van dhr. Gielis is om twee bredere woningen afmeting 12x8 meter met garage te ontwikkelen ruimtelijk en stedenbouwkundig is onze inziens geen bezwaar omdat de kavel voldoende breed is. Men kan ook bedenken aan het ruimte voor ruimte beleid waardoor nieuwbouw in bestaande kernen wordt

gecentraliseerd waardoor geen verstedelijking in het buitengebied ontstaat.

Het beleid met betrekking tot het buitengebied richt zich op landbouw, natuur en landschap en recreatie. De bouw van twee burgerwoningen in het buitengebied past niet in dit beleid. Er is geen reden om het bestemmingsplan op dit punt aan te passen.

8.2.14 Jan Glijnisweg 60a: De zienswijze van de heer A.J. Oudhuis

Naar mij is bekend geworden wordt er thans gewerkt aan de periodieke herziening van het bestemmingsplan, waarin ook mijn perceel kadastraal P 647 ligt. Thans worden voorbereidingen getroffen om de huidige hoogspanningskabels ondergronds te brengen. Daarmee zal het mogelijk worden om tussen nummer 60 a en nummer 62 een bouwlek te creëren. Graag wil ik hierop in de toekomst een seniorenwoning bouwen voor mijzelf. Naar mijn mening past deze nieuwbouw in de zogenaamde lintbebouwing. De nieuwbouw kan er toe bijdragen dat ik langer zelfstandig kan blijven wonen.

Het beleid met betrekking tot het buitengebied richt zich op landbouw, natuur en landschap en recreatie. De hoofdfunctie is landbouw. Natuur en landschap en recreatie zijn afgeleide functies. Alleen voor de hoofdfunctie en in beperkte mate voor de afgeleide functies kan worden gebouwd. De bouw van een burgerwoning in het buitengebied past niet in dit beleid, omdat dit leidt tot inperking van milieurechten van agrarische bedrijven en aantasting van de openheid van het buitengebied. Het verzoek geeft geen aanleiding om het bestemmingsplan aan te passen.

8.2.15 Kerkweg 4: De zienswijze van de heer A. Postma

Wij zouden graag, indien mogelijk, het volgende aangepast zien: Ons adres is Kerkweg 4 1704DG te Heerhugowaard. Onze tuin is wegens de ligging van het woonhuis zuidelijk georiënteerd. Volgens het bestemmingsplan is de tuin voor woondoeleinden oost west georiënteerd. Zie: kadasterkaart Sectie R perceel 343. Dit betekent dat wij geenszins op een wenselijke manier een vergunningvrij tuinhuisje kunnen bouwen dan alleen vlak bij onze achterdeur. Dit komt ook doordat wij op een hoek wonen (Kerkweg-Groenedijk) en veel van de nu in het bestemmingsplan gesitueerde grond (bestemming 'wonen') aan de openbare weg ligt. Bij alle in de buurt liggende percelen zijn de tuinen naar achteren georiënteerd. Zie de hierbij gevoegde tekeningen ter verduidelijking. Wij achten een aanpassing met betrekking tot vergunningvrij bouwen (tuinhuisje) hierin wenselijk. Graag zien wij een uitbreiding van het vlak met bestemming 'wonen' in zuidelijke richting of het gehele perceel 343. Ook verplaatsing van oost/west naar zuid is voor ons een eventuele optie. Wij hopen u voldoende te hebben geïnformeerd en hopen op een positieve aanpassing. (Bij het verzoek zijn twee tekeningen gevoegd.)

In het buitengebied komt het regelmatig voor dat burgers grond met een agrarische bestemming aankopen en die als tuin bij de woning trekken. Hierdoor ontstaan rafelranden en verrommelt het landschap. Als de gronden vervolgens ook nog eens voor "Wonen" worden bestemd ontstaan er ook nog dieper het landelijk gebied in bouwmogelijkheden. In de nota van uitgangspunt is aangegeven dat van het positief bestemmen van deze gronden voor "Wonen" een verkeerd signaal uitgaat.

In het onderhavige geval ligt een deel van de bestemming "Wonen" aan zijkant van de woning. Uit oogpunt van landschap is het gewenst dat hier niet wordt gebouwd. Met het verzoek van reclamant om het oppervlak van de bestemming "Wonen" van de naast de woning gelegen gronden te verplaatsen naar de achterzijde van de woning kan worden ingestemd. De bestemming "Wonen" aan de zijkant van de woning heeft een oppervlakte van circa 780 m². De bestemming "Wonen" aan de achterzijde van de woning is met dit oppervlak uitgebreid. De gronden naast de woning zijn bestemd voor agrarisch. Het bestemmingsplan is overeenkomstig aangepast.

8.2.16 Kerkweg 6: De zienswijze van de firma Kroon en zoon

Hierbij geef ik mij op voor bouwblokvergroting op.

Zie beantwoording zienswijze firma van der Helm.

8.2.17 Kerkweg 7: De zienswijze van de Mts J.P.J. Zuurbier en A.M.W. Zuurbier - Groot

Bij deze melden wij ons aan voor een bouwblokvergroting van ons melkveehouderijbedrijf.

Daar wij twee zonen hebben die samen met ons door willen gaan met het bedrijf, is uitbreiding in de nabije toekomst wenselijk.

Zie beantwoording zienswijze firma van der Helm.

8.2.18 Kerkweg 20: De zienswijze van de Firma van der Helm,

Hierbij willen wij, de fa. van der Helm gevestigd aan de Kerkweg 20 te Heerhugowaard, aanmelden voor vergroting van het bouwvlak, omdat het in de toekomst te klein is. Binnen een paar jaar moeten wij nog een jongvee stal en een voer en machine opslag bouwen en ons bouwvlak is vol of ligt te dicht bij de burens en de sleufsilos moeten ook in het bouwvlak vallen. Sinds 1 jan. 2012 is mijn broer gestopt en heeft zijn deel aan mijn zoon overgedragen. Behalve zijn gebouwen en bouwvlak!! alleen kunnen we zijn stal nog een 2 jaar gebruiken daarna niet meer. Het is belangrijk dat we een bouwvlak van twee ha. krijgen om verdere ontwikkelingen te kunnen realiseren.

In het bestemmingsplan is een wijzigingsbevoegdheid voor het college van B en W opgenomen voor een vergroting van het bouwvlak tot maximaal 2 hectare. Met deze wijzigingsbevoegdheid wordt op mogelijke toekomstige ontwikkelingen geanticipeerd. Pas als die ontwikkelingen zich voordoen kan het bouwvlak worden vergroot. In de wijzigingsbevoegdheid zijn de voorwaarden opgenomen, waaraan voldaan moet worden om tot een vergroting van het bouwvlak te komen. In het bestemmingsplan is ook een wijzigingsbevoegdheid voor het vorm veranderen van het bouwvlak opgenomen. Deze wijzigingsbevoegdheid maakt het mogelijk om het bouwvlak efficiënter te benutten. Sleufsilos mogen ook buiten het bouwvlak worden geplaatst.

Voor veehouderijen en gemengde bedrijven moet daarbij nog aangetoond worden dat de uitbreiding niet in strijd is met de natuurwetgeving. De uitbreiding van de activiteiten mag geen significante gevolgen hebben voor de Natura 2000 gebieden De Schoorlse Duinen en de Eilandspolder. Om dit te kunnen toetsen is een concreet plan noodzakelijk dat inzicht geeft in de omvang en samenstelling van de veebezetting. Gelet hierop kan een bouwblok van 2 hectare bij recht niet worden toegestaan.

8.2.19 Kerkweg 25: De zienswijze van J.C Ligthart en architectenbureau Piet Bakker

Naar aanleiding van het voorontwerp bestemmingsplan Heerhugowaard buitengebied 2012, wil ik een bezwaar indienen op artikel 19 Wonen. Het gaat om 19.2.1 Hoofdgebouwen; punten: 5 en 6. (zie bijlage) Ik vind de oppervlakte goed gekozen. De maatvoering vind ik te bepalend, hierdoor krijg je altijd een blok. Dit draagt niet bij voor de variatie in het landschap en een architect wordt beperkt in zijn ontwerp. Tevens lenen sommigen percelen zich beter bij een andere maatvoering, waardoor er meer doorzicht komt bij smallere kavels naar het achterland. Met name vind ik dat er gekeken moet worden naar de oppervlakte van een perceel, en dat de bouwbreedte en bouwdiepte daar op aangepast dient te worden. Als men nu door het landelijk gebied loopt of rijdt kan men de variatie zien. De maatvoering van 10m1 en 12m1 wordt te bepalend, men zal altijd naar de maat toe werken en dan zal een ander ontwerp altijd moeilijk worden.

Als het om wonen gaat in het buitengebied worden hierin twee vormen onderscheiden. Allereerst de bedrijfswoning als onderdeel van een agrarisch bedrijf en de burgerwoning met de bestemming wonen. De agrarische bedrijfswoning valt binnen het agrarisch bedrijfsperceel, heeft geen vooraf vastgesteld bouwvlak maar wel een inhoud van maximaal van 750 m³ in combinatie met een goothoogte van maximaal 4.00 m. en een bouwhoogte van maximaal 10.00 m. Een burgerwoning wordt op de verbeelding aangeduid met de bestemming wonen zonder dat daarbinnen een specifiek bouwvlak wordt aangegeven. Het buitengebied van Heerhugowaard kent relatief veel burgerwoningen op percelen met zeer diverse afmetingen. Met de ontwikkelingen in de landbouwsector mag worden verwacht dat dit aantal in de toekomst zal groeien. Over het algemeen zijn de woonbestemmingen in het buitengebied verspreid langs de diverse wegen te vinden. Voor agrarische bedrijfswoningen en bedrijfswoningen

behorend bij een bedrijf blijft de regeling, zoals deze in het huidige bestemmingsplan geldt, ook in het nieuwe bestemmingsplan van toepassing. Voor woonbestemmingen in het buitengebied is in het nu nog geldende bestemmingsplan de zogenaamde kuubsregeling van toepassing. Een regeling die zowel aan de kant van de eigenaren – bewoners als aan de zijde van de gemeente als omslachtig en beperkt wordt ervaren. Beperkt vanwege de geringe mogelijkheden om een bestaande woning te kunnen uitbreiden of nieuw te bouwen op de plek van een bestaande woning. De voorgestelde regeling komt hierin tegemoet door meer bouwmogelijkheden te creëren rekeninghoudend met de kwaliteit en beleving van het buitengebied. Er is gekozen voor een aanpak waarbij niet per perceel is geïnventariseerd wat de meest ideale situatie is maar een meer algemeen toepasbare regeling die recht doet aan de wensen van bewoners, de politiek en waarin ook de kwaliteiten van het buitengebied worden gerespecteerd. De burgerwoningen in het buitengebied bevinden zich veelal in een lintbebouwing. Soms in dichter bebouwde structuren, maar vaak ook met een meer verspreide ligging en een transparant bebouwde lintstructuur. De verschijningsvorm van woningen in het buitengebied is wisselend maar de woonbebouwing is altijd naar de weg gericht, veelal met een dwarskap. Bijgebouwen staan achter het hoofdgebouw en zijn ondergeschikt. Het beleid ten aanzien van wonen in het buitengebied is conserverend ingestoken, het creëren van nieuwe bouwvlakken is in principe niet toegestaan. Het doel is het oorspronkelijk bebouwde karakter van het buitengebied te handhaven en indien mogelijk te versterken. Kenmerkend voor de bestaande bebouwing is dat zowel in de linten als langs de overige wegen in Heerhugowaard de bebouwingsdiepte bijna altijd groter is dan de breedte. In de nieuwe regeling is dit principe als uitgangspunt gebruikt. De bouwvlakmethode is zodanig van opzet dat afhankelijk van de breedte van een perceel een smaller of breder bouwvlak mogelijk is maar daarbij is de diepte altijd groter dan de breedte. Juist vanuit de gedachte dat transparantie in de vorm van landschappelijke beleving van het landschap wenselijk is. De gemeente Heerhugowaard heeft ervoor gekozen om voor bredere kavels een bouwvlak met maximale maten mee te geven. Een bouwvlak dat aansluit bij het bestaande overheersende bebouwingsbeeld waarbij de diepte van een bouwvlak groter is dan de breedte. Dit juist om te voorkomen dat woningen zich nadrukkelijker in de breedte manifesteren en minder in de diepte van het perceel, vaak in combinatie met een langskap en dat is niet gewenst. Juist dat zou een contrasterend beeld op kunnen leveren ten koste van de landschappelijke beleving en de bestaande bebouwingskarakteristiek. Met de introductie van de bouwvlakmethode is er niet per definitie sprake van een blokvormig bouwvlak. Bij smallere percelen wordt de breedte van een bouwvlak gerelateerd aan een minimale afstand tot de zijdelingse erfgrenzen terwijl bij grotere percelen de diepte van het bouwvlak altijd groter is dan de breedte. Over het geheel gezien delen wij uw zorg ten aanzien van een architectonische beperking als gevolg van de nieuwe regeling dan ook niet. Het karakter van woonbebouwing in het buitengebied is in omvang en perceelsgrootte zo divers dat variatie en landschappelijke beleving voldoende zijn gewaarborgd. Een architect kan vanuit zijn adviserende rol in de richting van de opdrachtgever en als vormgever, rekening houdend met de locatiespecifieke omstandigheden, tot een passend ontwerp komen. De gemeente toetst hierop via het welstandsbeleid.

8.2.20 Kerkweg 24: De zienswijze van de fam. van der Helm

Kerkweg 24 is op dit moment in bedrijf als veehouderij en als Pandje Plus groenworkshops. Vanaf de boerderij kijkt u ver uit over de mooie Veenhuizer polder met zijn oude molens. Het veehouderijbedrijf wordt al 30 jaar met succes geleid door Gerard van der Helm. Pandje Plus verzorgt groenworkshops op afspraak voor groepen en bedrijven onder leiding van Marja van der Helm. Vanwege het plan van de gemeente Heerhugowaard, Recreatievisie Naar Buiten, willen wij de mogelijkheden van Pandje Plus graag uitbreiden. Het bedrijfsgebouw van Pandje Plus is een op zich zelf staand gebouw dat goed kan dienen als vakantiewoning (Maximaal 6 personen). Willen wij dit realiseren dan zullen we enkele aanpassingen moeten doen. Er zal een ruime douche/badgelegenheid en diverse slaapkamers ingepast moeten worden. Vanwege de landelijke ligging en stijl van het bestaande gebouw denken wij aan bijvoorbeeld ouderwetse bedsteden in de landelijke boerenstijl. Een keukenblok is al aanwezig, maar dient aangepast te worden met een kookgelegenheid.

Indien Pandje Plus als vakantiewoning een succes blijkt te zijn, bestaat de mogelijkheid en ruimte om uit te breiden naar meer verblijven voor de recreant. Hierbij denken wij aan enkele hooiberghutten, passend bij de agrarische omgeving. Hooiberghutten zijn vergelijkbaar met trekkershutten en geschikt voor ± 4 personen. Ideaal voor wandelaars en fietsers die aangetrokken worden door het kamperen bij de boer. LTO-Noord heeft subsidiemogelijkheden voor de aanschaf en inrichting van deze hutten en

stimuleert de plattelandsondernemer hiervan gebruik te maken om de stedeling en het platteland dichter bij elkaar te brengen. De vereniging Hooiberghutten wil groeien naar een landelijke dekking en zoekt geïnteresseerde plattelandsondernemers om deze originele manier van overnachten te stimuleren.

Op het perceel Kerkweg 24 is een agrarisch bedrijf gevestigd. Het bedrijf heeft een agrarisch bouwvlak van circa 1 hectare. Het bestemmingsplan biedt, in het kader van de verbrede landbouw, agrariërs de mogelijkheid om uit nevenactiviteiten inkomsten te generen. Voor dit doel mag, naast het kamperen bij de boer, 300 m² worden aangewend. De nevenactiviteiten die in het bestemmingsplan zijn benoemd en bij recht verwezenlijkt kunnen worden zijn: een bed en breakfast voor 2 kamers en maximaal 4 personen, een tweetal trekkershutten met een oppervlak van maximaal 28 m², de verkoop van agrarische producten tot een oppervlakte van maximaal 70 m², dagrecreatieve voorzieningen zoals een theetuin en een webwinkel. Met gebruikmaking van de afwijkingsbevoegdheid kunnen maximaal 5 trekkershutten worden toegestaan en voor de bed and breakfast 5 kamers voor maximaal 10 personen in gebruik worden gegeven. Het verzoek van de fam. van der Helm heeft betrekking op een bedrijfsgebouw met een oppervlakte van circa 160 m². dat men wil ombouwen tot een tweetal recreatieverblijven. Het verzoek past wel binnen het toegemeten oppervlak voor nevenactiviteiten, maar niet binnen de gebruiksmogelijkheden. Het bestemmingsplan staat met betrekking tot verblijfsrecreatie maximaal 2 trekkershutten toe met een oppervlakte van maximaal 28 m² per hut. In het bestemmingsplan liggen circa 80 agrarische bouwvlakken. Het toestaan van twee volwaardige recreatiewoningen aan de familie van der Helm, betekent dat die mogelijkheid ook aan andere agrariërs moet worden geboden. In het voorontwerpbestemmingsplan is daar niet voor gekozen. Het verzoek geeft geen aanleiding het bestemmingsplan aan te passen.

8.2.21 Korte molenweg 10 De zienswijze van S.P.A.J. van Langen

Wij zijn pachters van het stuk land in Oterleek, de Protestantse Gemeente te Schermer is eigenaar, en vinden het zeer kwalijk dat er geen persoonlijk contact met ons is opgenomen betreffende dit plan en het via, via hebben moeten vernemen.

De Wet ruimtelijke ordening gaat uit van een algemene publicatieplicht. Het is ondoenlijk om iedereen die een belang heeft bij een bestemmingsplan persoonlijk op de hoogte te stellen van de tervisielegging van een bestemmingsplan.

Het land aan de kant van Heerhugowaard is in eigendom van Albert van Langen en recent is hier al een rechtzaak bij de Raad van State over geweest waarbij de heer van Langen in het gelijk is gesteld. Honden kunnen de bacterie Neospora bij zich dragen. Via de uitwerpselen kunnen zij ons vee besmetten waarbij drachtige koeien in de vijfde maand van de dracht hun kalf verliezen. In het jaar 1991 zijn we hier, met ons melkveebedrijf, al een keer in aanraking geweest, en dit heeft nog steeds gevolgen in onze huidige bedrijfsvoering. De kans dat er weer een besmetting gaat plaatsvinden wordt door deze eventuele wijziging in het bestemmingsplan zeer groot! !!

Neospora is een parasiet die vruchtbaarheidsproblemen bij runderen veroorzaakt. De besmetting van rund naar rund vindt plaats via de hond als eindgastheer. De hond neemt besmet materiaal op van het rund door het eten een verworpen vrucht of nageboorte of door het drinken van vruchtwater en scheidt met de ontlasting de eitjes van parasiet uit. Via het voer of drinkwater wordt het rund dan weer besmet. Uit de besmettingsroute volgt dat de eigen hond op het veeteeltbedrijf de grote risicofactor is en niet de hond van een willekeurige wandelaar. De kans dat de hond van een willekeurige wandelaar in aanraking komt met een verworpen vrucht, nageboorte of vruchtwater van runderen is nihil.

Aangezien de gemeente twee maal per jaar onderhoud pleegt zullen wij genoodzaakt zijn meer gewasbeschermingsmiddelen toe te passen op de aangrenzende percelen tegen het onkruid (o.a. stekels), waardoor onze bedrijfskosten zullen stijgen en dit nadelig is voor het milieu.

Er wordt minimaal twee maal per jaar gemaaid. Als het nodig is kan er meer worden gemaaid.

Als deze plannen wel doorgang vinden stellen wij een schadeloosstelling voor, aangezien de grond voor ons onbruikbaar wordt en wij daar geen vee meer kunnen laten lopen.

Op grond van artikel 6.1 Wro kunt u een verzoek om een tegemoetkoming in de planschade indienen.

8.2.22 Korteweg 7b: de zienswijzen Culema Advies b.v namens de heer F. Danenberg

Tot mij wendde zich de heer F. Danenberg, directeur/eigenaar van Freda Kraanverhuur.

- Bedrijfsprofiel

Cliënt is al enkele decennia actief, middels gemechaniseerde dienstverlening inclusief bemanning, op het gebied van landbouwkundige-, cultuurtechnische- en grondbewerkingen. Bestaand uit het ontwerpen, aanleggen, onderhouden, beheren en realiseren van werken in relatie tot landbouw, landgoederen, natuur-, recreatie-, sportinstellingen of - voorzieningen, overheden, (lokale) aannemers, infrastructurele werken, particulieren, e.d. Deze werken worden uitgevoerd middels verhuur of in (onder-) aanneming. Het bedrijf is in hoofdzaak lokaal geïntendeerd. Door de diversiteit aan werkzaamheden en onder andere de inzet van landbouwtractoren /-machines en motorrijtuigen met beperkte snelheid is het bedrijf buitengebiedgebonden en buitengebiedpassend. Binnen de inrichting van cliënt zijn faciliteiten aanwezig ten behoeve van het stallen/parkeren van het materieel en machines (in hoofdzaak inpandig), reparaties en (klein) onderhoud van het materieel in eigen beheer, manoeuvreren, opslag van hulpmiddelen /-werktuigen en opslag/stalling overig. Eveneens zijn voorzieningen aanwezig voor het open overslaan en behandelen van bouw-, grond-, afvalstoffen en hulpmiddelen. Het bedrijf is op grond van het onderhavige bestemmingsplan bestemd als 'Bedrijf', ex. Artikel 6, met de nadere aanduiding 'Aannemersbedrijf (bijlage A). In de regels van artikel 6.1, lid a, onder 3, wordt voor de bedrijven in een zwaardere milieucategorie verwezen (waaronder cliënt) naar bijlage B. Verondersteld wordt dat hier Bijlage A bedoeld wordt. In bijlage A is het adres Korteweg 7a genoemd. Dit dient Korteweg 7b te zijn. Inzake de bedrijfsomschrijving 'Aannemersbedrijf, welke aansluit gezien de aard van de activiteiten, bij de sbi-codering 43 'aannemersbedrijf met werkplaats, b.o. > 1.000 m²' (waaronder:, sbi 4312 Grondverzet), alsmede sbi-codering 773 'Verhuurbedrijven voor machines en werktuigen'. Voor de opslagfaciliteiten is eveneens op grond van de (ondergeschikte) aard en omvang van de activiteiten (w.o. SBI-code 46735) een nadere indeling op grond van milieucategorie opportuun. Het bedrijf i.e. de activiteiten binnen de locatie zijn derhalve qua milieucategorie (VNG-brochure: bedrijven en milieuzonering) als een zogenaamd 3.1 - categorie aan te merken. Voor het bedrijf (locatie 7B) is terecht de bestemming 'bedrijf' opgenomen. Zoals hiervoor nader toegelicht is de aanduiding conform feitelijk gebruik i.e. een goede ruimtelijke ordening beter te omschrijven als "Aannemersbedrijf GWW -h opslag/stalling". Daarbij behoort de adressering aangepast te worden in bijlage A, alsmede de verwijzing naar de juiste bijlage vanuit de regels.

De veronderstelling dat bijlage B bijlage A moet zijn is juist. Het bestemmingsplan is op dit punt aangepast. In de bijlage is als adres Korteweg 7b opgenomen en is het bedrijf omschreven als "Aannemersbedrijf GWW -h opslag/stalling".

Het is een algemeen gegeven dat het landbouwmaterieel, motorrijtuigen met beperkte snelheid en aanverwante werktuigen, vanwege een toename aan capaciteit, vermogen, etc. door autonome groei toenemen in omvang (lengte, breedte, hoogte). Dit resulteert ook dat er afdoende ruimte benodigd zal moeten blijven voor de (overdekte) stallingsruimte binnen de locatie, gedurende de planperiode.. In relatie tot het soort bedrijfstype wordt verzocht een wijzigingsbevoegdheid op te nemen om het bebouwd oppervlakte met meer dan 10%, uit te breiden.

- Bestemmingsvlak

Het ingetekende bestemmingsplan 'Bedrijf' is niet in overeenstemming met het thans feitelijk gebruik, de eigendomsgrenzen en het - voor de komende planperiode - beoogde gebruik van de totale gronden. Op bijgaand situatieschets (uitsnede Verbeelding Korteweg 7b / 7c) is aangegeven welk deel, ten noorden en oosten, eveneens in eigendom. Deze strook grond met aan de noordzijde een breedte

van circa 19 meter en aan de oostzijde (achter woning) een breedte van 25 meter, heeft weliswaar een agrarische bestemming, maar is voor cliënt geenszins functioneel en doelmatig als agrarische grond te gebruiken gezien de te kleine omvang. Daarentegen is deze grond wel noodzakelijk en functioneel bruikbaar voor bedrijfsdoeleinden. Cliënt is daarbij bereid om nadere aandacht te leveren aan een bijdrage aan de ruimtelijke kwaliteit ter plaatse in casu zorg te dragen voor een landschappelijke inpassing (nader uit te werken). Inherent aan de ruimte die benodigd is voor eventueel te realiseren bebouwing (zie hiervoor), het functioneel inrichten van het terrein, ruimte die benodigd is voor de overige opslag van een strategische werkvoorraad aan stoffen, goederen, etc, alsmede voor het optimaliseren van de logistieke route op het terrein (denk aan de genoemde omvang van het materieel) is een groter bestemmingsvlak (zie figuur 1) opportuun. Het wijzigen van het bestemmingsvlak 'Bedrijf' voor het perceel Korteweg 7b (zie figuur 1) is rekeninghoudend met de aspecten van een goede ruimtelijke ordening en het bieden van toekomstperspectief vitaliteit aan het bestaande bedrijf zeer evident. Hierbij zij opgemerkt dat alternatieve locaties voor dergelijke 'niet-agrarische bedrijven' niet I nauwelijks beschikbaar zijn.

- Wijzigingen

Namens cliënt verzoek ik u de hiervoor genoemde aspecten op te nemen in het ontwerpbestemmingsplan. Ik behoud mij namens cliënt het recht voor om deze inspraakreactie nader aan te vullen.

In Bijlage 1 Bedrijvenlijst bestaande bedrijven is aangegeven dat het bebouwd oppervlak voor de bedrijfsactiviteit die op het perceel Korteweg 7b mag worden uitgeoefend, maximaal 1160 m² mag bedragen. Het beleid met betrekking tot het buitengebied richt zich op landbouw, natuur en landschap en recreatie. De andere functies die in het buitengebied voorkomen zijn ondergeschikt aan de functies waarop het beleid zich richt. Deze functies, die gebruikmaken van vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen, wordt niet meer ruimte geboden dan aanwezig is. Bedrijven die willen uitbreiden dienen zich op een bedrijventerrein te vestigen. De bestemming "Bedrijf" uitbreiden tot aan de eigendomsgrenzen betekent dat er voor de bestemmingen binnen een groter perceel, zowel op grond van het bestemmingsplan (de maximaal toegestane 1160 m²) als vergunningvrij, kan worden gebouwd. Uit oogpunt van landschap is dat niet gewenst dat bebouwing uitwaaiert over een groter gebied dan strikt noodzakelijk.

8.2.23 Kroosakker 6, 1733 BB, Noord - Scharwoude: De zienswijze van J.A.M. van Kleef,

Als eigenaren van de woning aan de Middenweg 589A, 1704 BH Heerhugowaard, verzoeken wij u om de huidige bestemming op het bovengenoemde perceel te wijzigen van Agrarische bedrijfswooning naar een woonbestemming. Het kadastraal object Heerhugowaard S 524 (gedeeltelijk) is door dhr. Verwer in twee percelen verkocht. Wij zijn nu de eigenaar van een gedeelte van het perceel incl. het woonhuis (totaal +/- 1600 m²), nieuw kadastraal nummer S3466. Tijdens de verkoop heeft de makelaar (Agriteam) in samenwerking met de toen nog eigenaar dhr. Verwer, reeds een verzoek ingediend om de bestemming van het perceel aan te passen naar woonbestemming. Volgens opgave van de makelaar is dit verzoek reeds bij u in behandeling en zou worden meegenomen in het kader van herziening bestemmingsplan Buitengebied van Heerhugowaard. Wij willen graag op dit lopende verzoek doorborduren en zouden graag zien dat de bestemming voor ons perceel wordt aangepast naar Woonbestemming. Volgens opgave van de makelaar is er reeds een rapport bij u aanwezig waarin een onafhankelijke instantie verklaart, dat in theorie een agrarisch bedrijf zich op het voormalige perceel zou kunnen vestigen, maar dat verkoop aan een agrariër zo goed als onmogelijk zou zijn, omdat er geen land bij het perceel aanwezig is. Het huidige perceel (+A 1600 m²) is het voor agrarische doeleinden niet meer geschikt. Aangezien het woonhuis zich bevindt in de rooilijn van de Middenweg en er op de belendende percelen zich ook woonhuizen bevinden, lijkt het naar onze mening geen probleem om deze bestemming nu aan te passen. Het past in de tijdsgeest dat er meer en meer agrariërs hun bedrijf beëindigen en d. agrariërs die wel hun bedrijf voortzetten steeds meer land exploiteren, maar daar geen extra woning bij nodig hebben. Agrarische woningen blijven dus over. Een klein onderzoek bij de bewoners van de aangrenzende percelen leert ons dat hier geen bezwaren zullen zijn tegen de bestemmingswijziging. Mocht u van ons nog een verdere toelichting wensen, dan zijn wij uiteraard altijd bereid om die, hetzij mondeling, hetzij schriftelijk te geven.

De woning kan worden bestemd voor "Wonen". Voor de motivering zie het antwoord bij de zienswijze van "Woningmarktconsultancy (8.2.25) Het bestemmingsplan is overeenkomstig het verzoek aangepast.

8.2.24 Laanderweg 15 : De zienswijze van C.P.H. Dekker

Ik verzoek u medewerking te verlenen aan een extra bedrijfsruimte van 300 m2. Dit zou voor het komende decennium ruimte bieden om alle voertuigen op eigen terrein overdekt te stallen waarbij er voldoende voorraadruimte overblijft voor de grafkisten. Dit nieuwe bedrijfsgebouw wordt bij voorkeur achter de bestaande bedrijfsruimte gesitueerd, in een kwalitatief hoogwaardige bouwstijl en een verschijningsvorm en goot- en nokhoogte die aansluit bij de huidige bebouwing. De keuze om aan de achterkant te bouwen is gelegen in het feit dat daarmee het woonperceel aan de overkant zo min mogelijk uitzicht op het open agrarisch gebied wordt ontnomen. Bovendien sluit de situering aan bij de oorspronkelijke stedenbouwkundige opbouw van (agrarische) percelen in het buitengebied waarbij de woning aan de openbare weg is gesitueerd en de bedrijfsgebouwen daarachter, op een perceel waarbij de breedtemaat over het algemeen geringer is dan de dieptemaat.

Volgens het voorontwerpbestemmingsplan Buitengebied 2011 dat in de inspraakprocedure is gebracht heeft het perceel de bestemming "Bedrijf" waarop maximaal 740 m2 mag worden bebouwd. Op het perceel staat momenteel 432 m2 aan bedrijfsgebouwen. Het nieuwe bedrijfsgebouw van 300 m2 past daarmee in de maximaal toegestane oppervlakte aan gebouwen. Het bouwblok met de bestemming "Bedrijf" is echter aan de achterzijde niet diep genoeg om de bedrijfsruimte van 300 m2 op te situeren. Om de bouw van de extra bedrijfsruimte aan de achterzijde van het perceel mogelijk te maken verzoek ik u het bouwblok met de bestemming "Bedrijf" aan te passen overeenkomstig de bijgevoegde tekening. Het uitgangspunt is hierbij dat de oppervlakte van het bouwblok gelijk blijft maar de vorm verandert. In het verlengde hiervan verzoek ik u de achtertuin van de bestaande boerderij nabij het spoor, die na de overlijden van oprichter P. Dekker privé-eigendom geworden van C.P.H. Dekker, een woonbestemming te geven die aansluit bij de al aanwezige woonbestemming van de boerderij.

Abusievelijk is altijd aangenomen dat de bouwmogelijkheden op het perceel Laanderweg 13 volledig benut waren. Dit blijkt echter niet het geval te zijn. Op het perceel Laanderweg 13 kan nog circa 300 m2 aan bebouwing worden gerealiseerd. Tegen het van vorm veranderen van de bestemming "Bedrijf", zoals voorgesteld, bestaat geen bezwaar en is uit oogpunt van landschap te prefereren. Het bestemmingsplan is overeenkomstig het verzoek aangepast.

8.2.25 Middenweg 426: De zienswijze D van der Leest

Hierbij verzoek ik om een aanpassing in het bestemmingsplan buitengebied Heerhugowaard. Het betreft perceel 3471 sectie S. Dit perceel wat wij erbij krijgen, zouden we graag omgezet zien worden van agrarische bestemming naar woonbestemming, zie bijgeleverde kopieën,

In het buitengebied komt het regelmatig voor dat burgers grond met een agrarische bestemming aankopen en die als tuin bij de woning trekken. Hierdoor ontstaan rafelranden en verrommelt het landschap. Als de gronden vervolgens ook nog eens voor "Wonen" worden bestemd ontstaan er ook nog dieper het landelijk gebied in bouwmogelijkheden. In de Nota van uitgangspunten is aangegeven dat van het positief bestemmen van deze gronden voor "Wonen" een verkeerd signaal uitgaat. Het verzoek geeft geen aanleiding het bestemmingsplan aan te passen.

8.2.26 Middenweg 448 en Veenhuizerweg 9a: De zienswijze van de heer A. Botman

Hierbij wil ik bij u aangeven dat ik in aanmerking wil komen voor het vergroten van mijn bouwblokken op mijn agrarische bedrijf. Het gaat hierbij om de locaties Middenweg 448 en Veenhuizerweg 9a.

Zie beantwoording zienswijze firma van der Helm.

8.2.27 Middenweg 454: De zienswijze van Culema Advies B.V. namens de heer S.J.M Borst,

In het ter inzage liggende voorontwerp is voor cliënt de (enkel)bestemming agrarisch weergegeven op zijn perceel. Dit is in tegenstelling met de werkelijkheid. Cliënt runt namelijk al jaren een

hoveniersbedrijf (80% van de bedrijfsactiviteiten) met daarnaast een kleinschalig grondverzetbedrijf (20% van de bedrijfsactiviteiten) vanaf zijn perceel. Cliënt geeft aan reeds in 2007 middels een artikel 19 procedure vrijstelling van de gemeente te hebben verkregen om bovenstaande beschreven bedrijfsactiviteiten te mogen blijven uitoefenen vanaf het perceel. Op basis van deze vrijstelling verzoekt cliënt u dan ook nu het bestemmingsplan Buitengebied wordt herzien zijn perceel te bestemmen naar de werkelijke reeds jaren bestaande situatie. Verzocht wordt om gelet op bovenstaande bedrijfsomschrijving het perceel van cliënt op een zodanige wijze te bestemmen dat recht wordt gedaan aan de werkelijke situatie. Namens cliënt verzoek ik u het hiervoor genoemde aspect over te nemen én de wijziging door te voeren in het ontwerpbestemmingsplan.

Het bestemmingsplan is overeenkomstig de verleende vrijstelling ex artikel 19 WRO aangepast. De op het perceel aanwezige stolp en het voorhuis zijn bestemd voor "Wonen". De op het perceel aanwezige bedrijfsgebouwen zijn bestemd voor "Bedrijf". De op het perceel uitgeoefende functie hoveniersbedrijf / kleinschalig grondverzetbedrijf is in Bijlage 1 Bedrijvenlijst bestaande bedrijven opgenomen. In de vrijstellingsbeschikking is de oppervlakte voor de op het perceel uitgeoefende functie bepaald op 500 m². In deze bijlage is ook vastgelegd het brutovloeroppervlak van de bestaande bebouwing. De bestaande bebouwing mag worden herbouwd voor een oppervlakte van 750 m² en voor de op het perceel uitgeoefende functie hoveniersbedrijf / kleinschalig grondverzetbedrijf worden gebruikt voor 500 m². De overige 250 m² mag conform de provinciale nota "Vrijkomende agrarische bedrijfsbebouwing" worden gebruikt voor "Bedrijfsdoeleinden 1 en 2" / stille opslag.

8.2.28 Middenweg 489a: De zienswijze van de heer H.M. Tesselaar

In het Voorontwerp bestemmingsplan zijn we het niet eens met de glas grens t.o.v. de Middenweg. Wij willen graag uitbreidingsmogelijkheden tot op 110 m van de middenweg ter hoogte van Middenweg 489 A voor ons glas bedrijf op Altonstraat 10. De gemeente wil het Alton gebied versterken door het te faciliteren. Hier ligt een goede kans om ons bedrijf aan uitbreiding mogelijkheden te helpen door maatwerk te leveren. Op pagina 7 van het voorontwerp staat dat de lint bebouwing onder druk staat en dat het gebied landschappelijk van weinig waarde is. De bestaande bebouwing gaat tot 125 m diep het gebied in. Het is geen ruimtelijk gebied maar een bebouwd gebied met nieuwbouw de doorbraak en industrie terrein de Vaandel. In de structuurvisiekaart van de stad van kansen tot 2020 is het gebied ingekleurd als kassen gebied. In onze eerdere bezwaar op het oude bestemmingsplan heeft de Raad van State de provincie opdracht gegeven op 09-11-2005 om aan te geven waarom het 200 m moet zijn i.p.v. de gevraagde 110 m. Hier heeft de provincie niet op gereageerd. Wij vragen u de glasgrens op 110 m van de Middenweg te leggen.

De gemeente wil de glastuinbouw faciliteren maar alleen binnen de grenzen van het voor de glastuinbouw aangewezen gebieden is van mening de grens van het Altongebied op circa 200 meter uit de as van Middenweg ligt.

Het bestemmingsplan "Uitbreidingsplan in hoofdzaak 1962" maakte in heel Heerhugowaard, behoudens enige gebied waar uitbreidingen van de kern waren voorzien, glastuinbouw mogelijk. Bij het bestemmingsplan Landelijk Gebied 1972 vindt een herbezinning op glastuinbouw plaats. Glastuinbouw is dan alleen bij recht nog mogelijk in die gebieden waar glastuinbouw zich gevestigd heeft. (o.a. Alton en 't Kruis). In de overige gebieden was glastuinbouw alleen nog mogelijk met een vrijstelling en alleen voor bedrijven die ten tijde van de terzieslegging van het bestemmingsplan Landelijk gebied duurzaam op glastuinbouw waren gericht. In bestemmingsplan Landelijk Gebied behoorde de onderhavige strook (van toen circa 300 meter) al niet meer tot het gebied waar glastuinbouw bij recht kon worden gevestigd. In het bestemmingsplan Buitengebied 1998 is de glasgrens uiteindelijk vastgesteld op 200 meter uit de as van de Middenweg. Aan kaarten bij structuurvisies, schetsen, plannen e.d kunnen geen rechten worden ontleend. Deze plannen vertolken een toekomstvisie en wijzen gebieden aan waar die visie verwezenlijkt moet worden. Die visie wordt uiteindelijk vertaald en vastgelegd in het bestemmingsplan, het enige plan dat overheid en burger juridisch bindt en waarbij alle bij de grond betrokken belangen zijn afgewogen. De hele passage over de landschappelijke waarde van het gebied luidt overigens: "Daarbij is, om de overgang te verzachten, afstand gehouden tussen glas en de omliggende wegen- en bewoningsstructuren. Deze randen hebben een agrarische bestemming en staan vanwege de

kleinschaligheid in combinatie met de vele woonfuncties in de lintbebouwing onder druk. Voor de passant maakt het gebied op sommige plekken een rommelige indruk doordat weinig aandacht is besteed aan de bebouwing/installaties in relatie tot de openbare weg. Landschappelijk vormt het gebied geen duidelijk begrensde eenheid en is van weinig waarde". Een zekere afstand houden is het motief om het gebied niet vol te bouwen, mede gelet op de omliggende woonstructuur (De Doorbraak)

8.2.29 Middenweg 506, 506a en 536: De zienswijze van makelaardij de Dijken, namens de maatschap Borst

De maatschap Borst exploiteert een agrarisch bedrijf bestaande uit het melkveehouderij aan de Middenweg 536 en het tuindersbedrijf aan Middenweg (Paardenboslaan) 506a. De maatschap Borst bestaat uit twee jonge ondernemers die het bedrijf onlangs hebben overgenomen van de vorige generatie. De maatschap Borst wenst absoluut de mogelijkheid te hebben om beide bouwvlakken (op Middenweg 506a en 536) uit te kunnen breiden tot elk 2 hectare. De schaalvergroting is onomkeerbaar en zij wensen de mogelijkheid te kunnen hebben om het bedrijf op beide locaties te kunnen uitbreiden. Hiertoe verzoekt de maatschap Borst uw college onder andere om een deel van het bouwvlak Middenweg 506 aan de voorzijde van de stolpboerderij te verplaatsen naar de plek aangrenzend de bedrijfsopstallen met haar bouwvlak, no. 506a. Dit uiteraard in overleg met de eigenaar van de stolp 506. Daarnaast geeft het voorontwerp aan dat er sprake is van dubbele bestemmingen (waarde-archeologie 3 en 4) aangrenzend de huidige bouwvlakken. De dubbelbestemming belemmert de uitbreidingsmogelijkheden op de bouwvlakken. De maatschap Borst verzoekt uw college de dubbelbestemming, betreffende de huidige bouwvlakken en aangrenzende gronden waar de bouwblokken uitgebreid kunnen worden tot 2 hectare, te laten vervallen. Immers er ontstaat zo ook een tegenstrijdigheid met de voornoemde dubbelbestemming en wijzigingsbevoegdheid tot uitbreiding van de bouwvlakken tot 2 hectare. Daarnaast bevreemd het de maatschap Borst dat de opstallen aan Middenweg 536 buiten het bestemmingsplan zijn gelaten. Het is logischer om die er aan toe te voegen. Is dit wellicht op basis van historie te verklaren, doch aan te passen? Of is het wenselijker voor de maatschap Borst het zo te laten?

De heer J.J.M. Borst eigenaar van het pand Middenweg 506 heeft verzoek ingediend om de bestemming van het pand Middenweg 506 van Agrarisch (bedrijfswooning) te wijzigen in de bestemming Wonen. Voor het aantonen van de noodzaak van deze wijziging heeft de DLV een rapport opgesteld.

Het perceel Middenweg 536 ligt niet in het bestemmingsplan Buitengebied 2014, maar komt te liggen in het bestemmingsplan De Noord. Het bestemmingsplan De Noord heeft betrekking op het gebied dat verbeeld wordt door kaart 6 van het nu geldende bestemmingsplan Buitengebied 1998. Het verzoek voor vergroting van het bouwvlak voor het perceel Middenweg 536 heeft geen betrekking op dit bestemmingsplan en wordt derhalve buiten beschouwing gelaten. "

Het agrarisch bedrijf aan de Middenweg 506 is in 2012 gesplitst verkocht. De bedrijfsgebouwen zijn aan de Maatschap Borst verkocht en de bedrijfswooning aan de heer J.J.M. Borst. De maatschap Borst had geen behoefte aan de bedrijfswooning, omdat ze over voldoende bedrijfswooning beschikt. De vraag die nu voor ligt is kan de bedrijfswooning bestemd worden voor burgerwoning? Om die vraag te beantwoorden is de milieuhygiënische situatie van belang. Voor de huidige situatie geldt dat ten aanzien van de bedrijfswooning geen milieuhygiënische eisen worden gesteld aan het bedrijf waartoe de bedrijfswooning behoort en bedrijfswooning een zekere bescherming geniet ten aanzien van de milieuhinder van de omliggende bedrijven. Dat verandert als de bedrijfswooning voor burgerwoning wordt bestemd. Deze woning geniet dan bescherming tegen de milieugevolgen van het bedrijf waarvan de woning is afgesplitst. Ook de bescherming tegen de milieugevolgen van het naastgelegen bedrijf (Middenweg 504), een intensieve veehouderij, is voor een agrarisch bedrijfswooning van derden van een lager niveau als voor een burgerwoning. Gelet hierop kan de woning Middenweg 506 niet voor "Wonen" worden (her)bestemd.

Om aan dit soort situatie toch medewerking te kunnen verlenen is het mogelijk om de afgesplitste woning de status van plattelandswoning te geven. De woning geniet dan geen bescherming tegen milieugevolgen van het bedrijf waarvan de woning is afgesplitst en de bescherming tegen de milieugevolgen van de naastgelegen bedrijven wijzigt niet. (zie ook de reactie 8.2.39 Veenhuizerweg 11). De woning blijft met de gronden die bij de woning in gebruik zijn binnen het bouwvlak liggen. Voor dit

deel van het bouwvlak is het van vorm veranderen van bouwvlak binnen de bestemming Agrarisch niet van toepassing, omdat een deel van de gronden dan in strijd met het bestemmingsplan wordt gebruikt. Tevens is op het perceel de aanduiding "bedrijfswoning uitgesloten" gelegd, om te voorkomen dat voor het agrarisch bedrijf Middenweg 506a een nieuwe agrarische bedrijfswoning kan worden opgericht.

In het bestemmingsplan is een wijzigingsbevoegdheid voor het college van B en W opgenomen voor een vergroting van het bouwvlak tot maximaal 2 hectare. Met deze wijzigingsbevoegdheid wordt op mogelijke toekomstige ontwikkelingen geanticipeerd. Pas als die ontwikkelingen zich voordoen kan het bouwvlak worden vergroot. In de wijzigingsbevoegdheid zijn de voorwaarden opgenomen, waaraan voldaan moet worden om tot een vergroting van het bouwvlak te komen. In het bestemmingsplan is ook een wijzigingsbevoegdheid voor het vorm veranderen van het bouwvlak opgenomen. Deze wijzigingsbevoegdheid maakt het mogelijk om het bouwvlak efficiënter te benutten. Sleufsilo's mogen ook buiten het bouwvlak worden geplaatst.

Voor veehouderijen en gemengde bedrijven moet daarbij nog aangetoond worden dat de uitbreiding niet in strijd is met de natuurwetgeving. De uitbreiding van de activiteiten mag geen significante gevolgen hebben voor de Natura 2000 gebieden De Schoorlse Duinen en de Eilandspolder. Om dit te kunnen toetsen is een concreet plan noodzakelijk dat inzicht geeft in de omvang en samenstelling van de veebezetting. Gelet hierop kan een bouwblok van 2 hectare bij recht niet worden toegestaan.

De dubbelbestemming "Waarde Archeologie" is geen belemmering voor de uitoefening van het agrarisch bedrijf of voor bouwactiviteiten. Alleen zal er bij activiteiten van een bepaalde omvang eerst een archeologisch onderzoek moeten worden verricht. Als er uit het archeologische onderzoek naar voren komt dat er archeologische waarden in het geding zijn, zal het behoud daarvan gewaarborgd moeten worden volgens het principe de verstoorder betaald. Op de verbeelding is de woning Middenweg 506 aangeduid als plattelandswoning en is een nieuwe agrarische bedrijfswoning uitgesloten.

8.2.30 Middenweg 581: De zienswijze van de heer H. Dekker,

Wij willen graag de agrarische bestemming van deze percelen (zie bijgevoegd stuk) veranderd zien in de bestemming wonen. Door de grens tussen de bestemming "Wonen" en "Agrarisch" te verschuiven naar het verlengde van de achtergrens van het perceel Middenweg 583 verdwijnt het rafelrandje aan het agrarisch perceel, dat toch niet goed te bebouwen is. (samenvatting van de handgeschreven brief)

In het buitengebied komt het regelmatig voor dat burgers grond met een agrarische bestemming aankopen en die als tuin bij de woning trekken. Hierdoor ontstaan rafelranden en verrommelt het landschap. Als de gronden vervolgens ook nog eens voor "Wonen" worden bestemd ontstaan er ook nog dieper het landelijk gebied in bouwmogelijkheden. In de nota van uitgangspunt is aangegeven dat van het positief bestemmen van deze gronden voor "Wonen" een verkeerd signaal uitgaat. Het verzoek geeft geen aanleiding het bestemmingsplan aan te passen.

8.2.31 Middenweg 588 : De zienswijze van de heer N. Kraakman

Als eigenaar van de schuur aan de Middenweg 589B te Heerhugowaard, verzoek ik u om de huidige bestemming op het bovengenoemde perceel te wijzigen van Agrarisch naar bedrijven één of twee. Het kadastraal object Heerhugowaard S 524 (gedeeltelijk) is door dhr. Verwer in twee percelen verkocht. Ik ben de eigenaar van een gedeelte van het perceel (de schuur) (totaal +/- 5400 m2).

Tijdens de verkoop heeft de makelaar (Agriteam) in samenwerking met de toen nog eigenaar dhr. Verwer, reeds een verzoek ingediend om de bestemming van het perceel aan te passen naar woonbestemming en een bedrijfsbestemming voor de schuur. Volgens opgave van de makelaar is dit verzoek reeds bij u in behandeling en zou worden meegenomen in het kader van herziening bestemmingsplan Buitengebied van Heerhugowaard. Ik, Nico Kraakman, wil eveneens graag op dit lopende verzoek doorborden en zou graag zien dat de bestemming voor mijn perceel wordt aangepast naar Bedrijven één of twee. Volgens opgave van de makelaar is er reeds een rapport bij u aanwezig

waarin een onafhankelijke instantie verklaart, dat in theorie een agrarisch bedrijf zich op het gehele perceel zou kunnen vestigen, maar dat verkoop aan een agrariër zo goed als onmogelijk zou zijn, omdat er geen land bij het perceel aanwezig is. Daar het perceel (+/- 7.000 m²) nu in twee stukken is verkocht, is het voor agrarische doeleinden niet meer geschikt. Het past in de tijdsgeest dat er meer en meer agrariërs hun bedrijf beëindigen en de agrariërs die wel hun bedrijf voortzetten steeds meer land exploiteren. Een klein onderzoek bij de bewoners van de aangrenzende percelen leert ons dat hier geen bezwaren zullen zijn tegen de bestemmingswijziging.

De schuur kan worden bestemd voor "Bedrijven". Voor de motivering zie het antwoord bij de zienswijze van "Woningmarktconsultancy (8.2.25) Het bestemmingsplan is overeenkomstig het verzoek aangepast.

8.2.32 Middenweg 589a en Donkereweg 1b: De zienswijze van Woningmarktconsultancy namens de fa. Verwer

De VOF J. Verwer & Zn te Heerhugowaard is op 30 oktober 2012 failliet verklaard. De onroerende goederen staan reeds vanaf de zomer van 2012 te koop. Een deel er van is inmiddels verkocht. Voor de thans nog in bezit zijnde gedeelten vragen wij hierbij wijziging naar de bestemming wonen en bedrijven aan. Het betreft: Middenweg 589a; en Donkereweg 1b. In het voorliggende plan hebben beide objecten een agrarische bestemming gekregen met een bouwblok. Beide onroerende goederen zijn als agrarisch object sinds de zomer tegen reële vraagprijzen aangeboden geweest. Dit heeft ondanks een prijsverlaging niet geleid tot serieuze belangstelling vanuit de agrarische sector. De enige vraag die van agrariërs binnen kwam, is of het land separaat te koop of te huur was. Uiteindelijk hebben bank en curator besloten het land nabij het object Middenweg 589a te verkopen, vanwege:

-het ontbreken van concrete belangstelling van agrariërs voor het geheel;

-de bijna niet meer aanwezige mogelijkheden om grote bedragen te financieren voor aankoop van agrarische objecten;

-verkoop in delen de aankoop voor agrariërs wellicht wel financieel haalbaar zou kunnen maken;

-een snel veranderende markt voor agrarische onroerende goederen volgens expert George van der Velden van AgriTeam makelaars(zie bijlage). Na verkoop van deze landbouwgrond bij de Middenweg is gebleken dat agrariërs ook niet te bewegen zijn om huis en schuur samen of zelfs schuur of huis apart te kopen. Dit terwijl de vraag prijzen zich inmiddels in een zeer gunstige prijs categorie bevinden.

Hetzelfde was het afgelopen half jaar ook al opgevallen bij de verkoopactiviteiten van de Donkereweg 1b, waar nooit enige agrarische grond van betekenis heeft bij gehoord. De belangstelling van niet-agrariërs is wel concreet aanwezig. Om het toekomstige gebruik direct in goede banen te leiden, vragen wij het college om de bestemmingen voor beide locaties te wijzigen in woon- en bedrijfsdoeleinden. Uit artikel 35 van de Algemene Wijzigingsregels van het bestemmingsplan blijkt dat voldaan dient te worden aan de volgende 4 voorwaarden:

1. zinvol gebruik overeenkomstig de bestemming is niet meer mogelijk;

Zie bijgaand rapport van G. van der Velden van AgriTeam makelaars over de veranderende markt.

2. de bedrijfsvoering en de ontwikkelingsmogelijkheden van de omliggende bedrijven worden niet onevenredig beperkt;

Zie hieronder een inschatting van de risico's ter zake; indien gewenst wordt een deskundige verzocht hierover te rapporteren.

3. geen sprake van een aantoonbare onevenredige aantasting van in de omgeving aanwezige landschappelijke-, natuurlijke-, cultuurhistorische, bodem en waterhuishoudkundige- en milieuhygiënische waarden;

Aantasting niet aanwezig en indien bedrijvigheid beperkt wordt toegestaan ook niet te verwachten.

4. het woon- en leefmilieu van de in de omgeving aanwezige woningen wordt geborgd;

Zie tevens hieronder.

Aan de Middenweg is reeds een keur van ook niet-agrarische bedrijven gevestigd (sommige legaal, sommige gedoogd), waarbij een meer algemene bedrijfsvoering op onderhavig perceel niet zal opvallen, noch tot (meer) overlast voor omwonenden en omliggende bedrijven zal leiden. De bedrijfsschuur en bijbehorende grond hebben een zelfstandige, directe ontsluiting op de doorgaande weg (Middenweg) en

zal niet tot overlast leiden. Indien gewenst, is het mogelijk om op korte termijn ter zake schriftelijke verklaringen van alle omwonenden te overleggen. Op de Donkereweg 1b zijn omliggende woningen en bedrijven op veel meer dan 100 meter afstand gelegen. Deze afstand is dus ruim voldoende om de ontwikkeling en bedrijfsvoering van deze bedrijven niet te beperken. Verkeer zal -net als nu- na de afslag van de doorgaande weg (Middenweg) slechts langs 2 andere bedrijven (waarvan 1 met bijbehorend woonhuis) rijden.

De regels die gelden voor het toepassen van de wijzigingsbevoegdheid gelden ook voor het wijzigen het bestemmingen in het kader van de herziening van het bestemmingsplan. Het voordeel van het wijzigen van een bestemming in het kader van een herziening van een bestemmingsplan is dat er geen procedurekosten in rekening worden gebracht. Voorwaarde daarbij is wel dat het huiswerk gedaan moet zijn. De benodigde rapporten en overeenkomsten moeten er liggen, respectievelijk zijn afgesloten. Voor de beoordeling of een zinvol gebruik overeenkomstig de bestemming nog mogelijk is, is door de aanvrager een rapport van de DLV overlegd. Uit het rapport blijkt dat beide locaties aan het volledige agrarische netwerk zijn aangeboden en de vraagprijs tweemaal naar beneden is bijgesteld. Voor het agrarisch onroerend goed is geen enkele interesse geweest. De gronden die bij het bedrijf Middenweg 589 a behoorden zijn inmiddels separaat verkocht. De vraag of een zinvol gebruik overeenkomstig de bestemming nog mogelijk is gaat nu alleen over de bedrijfswoning en de bedrijfsgebouwen. De curator heeft aangegeven dat de separate verkoop van de gronden is ingegeven door geen belangstelling vanuit de agrarische sector voor het bedrijf als geheel en de druk van de olopemde schulden. Het rapport dient, als verantwoording achteraf, derhalve alsnog ingegaan op een zinvolle voortzetting van het bedrijf als geheel.

In het rapport wordt aangegeven dat de marktsituatie de agrarische bedrijven dwingt tot een sterke schaalvergroting. De schaalvergroting leidt tot minder bedrijven en de bedrijven die overblijven groeien met name in areaal. De groei in bedrijfsgebouwen blijft achterwege of vindt plaats op de centrale locatie. De nieuwvestiging van agrarische bedrijven wordt bemoeilijkt door de markt, die wordt bepaald het grootwinkelbedrijf. Door recente fusies is er een klein aantal machtige inkooporganisaties ontstaan. Levering aan deze organisaties vergt samenwerkende aanbieders. Kleine ondernemers zijn daardoor genoodzaakt om zich aan te sluiten bij producentenorganisaties en dat zet een rem op de nieuwvestiging van agrarische bedrijven. Kleine ondernemers zijn bij uitstek afhankelijk van niches in de markt, maar door de grootschaligheid van de afzet zijn deze niches nauwelijks meer aanwezig.

Het rapport beschrijft een algemene trend, die ook door de gemeente wordt onderschreven. Van het bedrijf op het perceel Middenweg 589a zijn de woning, de bedrijfsgebouwen en de gronden (als eerste) afzonderlijk verkocht. De gronden worden agrarische gebruikt. De bedrijfswoning wordt als burgerwoning gebruikt en wat in de bedrijfsgebouwen plaatsvindt is niet bekend. Gelet hierop en het gestelde in het rapport is het onwaarschijnlijk dat een zinvol gebruik overeenkomstig de huidige agrarische bestemming nog mogelijk is. De bedrijfswoning dient derhalve als burgerwoning te worden bestemd. De bedrijfsgebouwen dienen de bestemming Bedrijf te krijgen en kunnen gebruikt worden voor bedrijfsdoeleinden milieucategorie 1 en 2. Deze categorie is acceptabel in een woonomgeving. Het perceel Donkereweg 1b is gekocht door een agrariër. Het agrarische gebruik wordt hier voortgezet. Het bestemmingsplan is overeenkomstig aangepast.

8.2.33 Middenweg 606c: De zienswijze van R. Vinke en K. Stuyt

Wij hebben het perceel Middenweg 606 C te Heerhugowaard vorig jaar aangekocht met de bedoeling hier te gaan wonen. Het perceel is een voormalige agrarisch bedrijfsperceel waar sinds enkele jaren geen agrarisch bedrijf meer in werking is. De omliggende agrarische percelen die oorspronkelijk bij dit agrarisch bedrijf hoorde zijn aan andere agrariërs verkocht. In het nu geldende bestemmingsplan en het voorontwerpbestemmingsplan buitengebied, dat nu in de inspraakprocedure is gebracht, heeft het perceel een agrarische bestemming met een bijbehorend agrarisch bouwvlak gekregen. Wij zijn tot onze verassing hier pas recent van op de hoogte gesteld en hebben van de gemeente vernomen dat deze bestemmingsplanprocedure dé gelegenheid is om de juiste bestemming op het perceel te leggen. Wij verzoeken u daarom deze bestemming zodanig te wijzigen dat er op het vlak, zoals aangegeven op de bijgevoegde kaart, een woonbestemming wordt gelegd. Een woonbestemming is voor dit perceel de meest geëigende bestemming om de volgende redenen.

1 Het is niet aannemelijk, en het staat voor ons vast, dat zich op het perceel binnen de planperiode van 10 jaar geen agrarisch bedrijf meer zal vestigen.

2. Het perceel ligt op minimaal 50 meter afstand van dichtstbijzijnde omliggende agrarische bedrijfspercelen zodat van eventuele belemmering/gebruiksbeperking van belendende agrarische percelen geen sprake kan zijn.

3. De Middenweg is een weg met hoofdzakelijk lintbebouwing. Ook in het gedeelte tussen De Noord en 't Verlaat is daar sprake van. De gebruiksfuncties zijn divers.

Door beëindigingen van agrarische bedrijven in de afgelopen decennia zijn veel percelen aan de Middenweg inmiddels particulier bewoond. Ook extra inbreiding van het lint met woningen heeft de Middenweg inmiddels een gemengd maar overwegend woonkarakter gekregen. Een woonfunctie voor Middenweg 606C past daar ruimtelijk en stedenbouwkundig goed in.

In een aanvullende brief (handgeschreven) heeft de heer S Stuyt, eigenaar van de schuur, verklaard dat het agrarisch bedrijf ter plaatse is beëindigd. De schuur wordt gebruikt privé opslag / stille opslag.

De woning Middenweg 606c heeft in het nu vigerende bestemmingsplan buitengebied de bestemming agrarische bedrijfswoning. De woning is per 27 - 03 - 2012 door de heer S.E.M. Stuyt verkocht aan de heer R. Vinke en mevrouw K. Stuyt. Op het perceel wordt geen agrarisch bedrijf meer uitgeoefend. De woning wordt derhalve is strijd met het bestemmingsplan voor woondoeleinden gebruikt. De achter de woning gelegen schuur behoort niet bij de woning. Om de woning en de schuur aan het agrarisch gebruik te kunnen onttrekken, dient aangetoond te worden dat een zinnig gebruik overeenkomstig de bestemming niet langer mogelijk is. Door de DLV is daartoe een rapport opgesteld. Uit dat rapport blijkt dat, gelet op de schaalvergroting in de landbouw er geen behoefte is aan decentrale locaties. Voorts wordt de markt in de voedselindustrie bepaald door het grootwinkelbedrijf. De markt wordt bepaald door machtige inkoopcombinaties en dat vraagt samenwerkende aanbieders. Voor de individuele agrariër is het onmogelijk om zaken te doen met deze partijen. Kleine ondernemers die bij uitstek geschikt zijn om niches in de markt te zetten komen door deze ontwikkeling niet meer aan bod, met als gevolg een rem op de vestiging van nieuwe agrarische bedrijven. De kans dat het onderhavige object ooit nog overeenkomstig de bestemming zal worden gebruikt, wordt nihil geacht. Tegen over de woning Middenweg 606c ligt op een afstand van circa 60 meter het glastuinbouwbedrijf Middenweg 591. Het aangrenzend perceel ten noorden van de woning is bestemd voor glastuinbouw en ten zuiden van het perceel voor tuincentrum. Al deze bestemmingen grenzen op een kortere afstand al aan een woonbestemming dan het perceel Middenweg 606c. Als de woonbestemming belemmerend is voor één van deze bestemmingen dan is dat nu ook al zo en wordt de belemmering door het toevoegen van deze nieuwe woonbestemming niet vergroot. De schuur heeft een oppervlakte van circa 570 m², ligt op een afstand van circa 7 meter achter de achtergevel van de woning en wordt gebruikt voor hobby en stille opslag. Gelet op de ligging van de schuur ten opzichte van de woning is een gebruik voor milieucategorie 1 het maximaal haalbare. De schuur behoort niet bij de woning, maar is wel in bezit van de familie.

Gelet hierop kan de bestemming "Agrarisch" worden gewijzigd in de bestemming "Wonen" en "Bedrijf".

Het bestemmingsplan is op dit punt aangepast

8.2.34 Oterlekerweg 3: De zienswijze van de heer N.T.P. Kuilboer

Op dit familiebedrijf, dat al jaren bestaat, blijkt helemaal geen agrarisch bouwvlak aanwezig te zijn. Wij willen graag een agrarisch bouwvlak.

Het agrarisch bedrijf van de heer Kuilboer aan de Oterlekerweg 3 ligt op de gemeentegrens van de gemeenten Heerhugowaard en Schermer. In het bestemmingsplan Buitengebied 1998 is het perceel Oterlekerweg 3 bestemd voor "Wonen". Uit het dossieronderzoek kwam geen agrarisch bedrijf naar voren. Ook in het bestemmingsplan van de gemeente Schermer heeft het bedrijf geen agrarische bestemming. Het bestemmingsplan landelijk gebied 1972 gaf aan het perceel Oterlekerweg de bestemming Agrarische doeleinden Ab. Op grond van deze bestemming kon in een strook, met een diepte van 100 meter vanuit de weg gemeten, agrarisch bedrijfsbebouwing worden opgericht. Deze strook had langs de weg gemeten vanaf de gemeente grens een lengte van circa 80 meter. In het bestemmingsplan Buitengebied 1998 is het agrarisch bedrijf ten onrechte wegbestemd. Gelet hierop kan de toets of er sprake is van een volwaardig agrarisch bedrijf achterwege blijven. Nu er sprake is van een agrarisch bedrijf zal er ook een bouwvlak moeten worden toegekend. Bij de herziening van het bestemmingsplan Landelijk Gebied is de bouwstroken methode vervangen door de bouwvlakken methode en hebben alle agrarische bedrijven een standaard bouwvlak gekregen. Gelet hierop heeft het agrarisch bedrijf van de heer Kuilboer recht op een standaard bouwvlak van circa 1 hectare.

Omdat het bedrijf op de grens van twee gemeenten ligt, zal het bouwvlak ook over de twee gemeenten verdeeld moeten worden. In iedere gemeente een bouwvlak van 0,5 hectare lijkt logisch, maar is dat niet. Aan de kant van de gemeente Schermer komt het bouwvlak dan achter woningen te liggen. Aan de Heerhugowaardse kant zijn er geen belemmeringen.

Een agrarisch bouwvlak maakt per definitie een inbreuk op het landschap. De noodzaak van het hebben van een bouwvlak van circa 1 hectare voor een agrarisch bedrijf is algemeen aanvaard. Uit de noodzaak van het hebben van een agrarisch bouwvlak en de primaire functie van het landelijk gebied voor landbouw, vloeit ook de prioriteit van het bouwvlak boven het landschappelijk belang voort. Wel kan bezien worden of een andere situering van het bouwvlak wenselijk en of mogelijk is. Omdat het hier gaat om een bestaand bedrijf en gelet op bovengenoemde belemmeringen is andere situering van het bouwvlak niet mogelijk. Een deel van het bouwvlak is reeds met toepassing een Wabo procedure in 2011 gerealiseerd.

Gelet hierop is het redelijk om 0,75 hectare van het bouwvlak in de gemeente Heerhugowaard te situeren. De firma Kuilboer stemt in met dit voorstel. Het bestemmingsplan is overeenkomstig aangepast.

8.2.35 Provincialeweg 7 De zienswijze van mevrouw L. Spaans

Mevrouw L. Spaans is eigenaar van een voormalig vollegrondsgroenteteelt- en akkerbouwbedrijf aan de Provincialeweg 7 te 1704 PH Heerhugowaard. De voormalig eigenaar, de heer C.H. Spaans heeft het bedrijf in 2006 om gezondheidsredenen gestaakt. Formeel juridisch is het bedrijf per 31 december 2011 gestaakt na aanmaning van de belastingdienst. Na de bedrijfsbeëindiging is de landbouwgrond die rond het bedrijf gelegen was aan een andere teler verkocht. In 2013 heeft mevrouw L. Spaans het perceel met bedrijfswoning en bedrijfsloods gekocht. Aan de hand van de uitkomst van dit rapport doet mevrouw L. Spaans een verzoek tot bestemmingsplanwijziging bij gemeente Heerhugowaard om de bedrijfsbestemming te wijzigen in een burgerbestemming. Gemeente Heerhugowaard heeft aangegeven dat men aan de gevraagde bestemmingswijziging mee wil werken als aangetoond wordt dat redelijkerwijs niet verwacht kan worden dat in de toekomst nog een agrarische bedrijf gevestigd zal kunnen worden op deze locatie. Op voorstel van gemeente Heerhugowaard heeft mevrouw Spaans aan DLV Plant gevraagd hier een rapport over te schrijven.

Om de woning en de schuur aan het agrarisch gebruik te kunnen onttrekken, dient aangetoond te worden dat een zinnig gebruik overeenkomstig de bestemming niet langer mogelijk is. Door de DLV is

daartoe een rapport opgesteld. Uit dat rapport blijkt dat, gelet op de schaalvergroting in de landbouw er geen behoefte is aan decentrale locaties. Voorts wordt de markt in de voedselindustrie bepaald door het grootwinkelbedrijf. De markt wordt bepaald door machtige inkoopcombinaties en dat vraagt samenwerkende aanbieders. Voor de individuele agrariër is het onmogelijk om zaken te doen met deze partijen. Kleine ondernemers die bij uitstek geschikt zijn om niches in de markt te zetten komen door deze ontwikkeling niet meer aan bod, met als gevolg een rem op de vestiging van nieuwe agrarische bedrijven. De kans dat het onderhavige object ooit nog overeenkomstig de bestemming zal worden gebruikt, wordt nihil geacht. De percelen Provincialeweg 5 en 9, die op korte afstand van het perceel Provincialeweg 7 liggen, hebben al een woonbestemming. Als de bestemmingswijziging van "Agrarisch" naar "Wonen" milieubelemmeringen tot gevolg heeft voor de omliggende bedrijven, dan bestaan die milieubelemmeringen al en voegt deze bestemmingswijziging daar niets aan toe.

De schuur heeft een oppervlakte van 545 m², grenst aan de woning en wordt gebruikt voor hobby en stille opslag. Gelet op de ligging van de schuur ten opzichte van de woning is een gebruik voor milieucategorie 1 het maximaal haalbare.

Gelet hierop kan de bestemming "Agrarisch" worden gewijzigd in de bestemming "Wonen" en "Bedrijf". Het bestemmingsplan is op dit punt aangepast

8.2.36 Rustenburgerweg 126: De zienswijze van Rombou, namens de heer en mevr. Beers

De locatie Rustenburgerweg 126 heeft in het voorontwerp bestemmingsplan een bouwblok met de bestemming "Bedrijf WR-C" gekregen. Op genoemde locatie is Artfarm gevestigd. De locatie wordt echter niet genoemd in de bijlage A. In deze bijlage A wordt een opsomming gegeven van bedrijven die behoren bij artikel 6 "Bedrijf". Overigens hebben wij ook bijlage B niet kunnen aantreffen bij de stukken welke via ruimtelijke plannen bekend zijn gemaakt. Het perceel Rustenburgerweg 126 is, met het daarbijbehorend brutovloeroppervlak, als Artfarm opgenomen in bijlage A. Bijlage B is een omissie en het bestemmingsplan is op dit punt aangepast. Op genoemde locatie zijn behalve de bedrijfsbebouwing ook parkeerplaatsen en een bomensingel aanwezig. Geconstateerd kan worden dat een deel van het betreffende perceel nog een agrarische bestemming heeft gekregen. Reclamanten zijn van mening dat genoemde agrarische bestemming niet in overeenstemming is met het feitelijk gebruik. Reclamanten zijn dan ook van mening dat de gronden behorend bij de locatie Rustenburgerweg 126 een bestemming dienen te krijgen overeenkomstig het feitelijk gebruik. Uitgaande van de bestaande bedrijfsactiviteiten dient het gedeelte van het perceel waarvoor in het voorontwerp nog een agrarische bestemming is opgenomen gewijzigd te worden in de bestemming "Bedrijf". Van belang hierbij is dat hierdoor extra parkeervoorzieningen gerealiseerd kunnen worden. De locatie heeft zoals reeds genoemd met de bomensingel reeds een landschappelijke inpassing gekregen.

De grenzen van de bestemmingen "Wonen" en "Bedrijf" vallen grotendeels samen met de bomensingel. Aan de achterzijde van het erf valt de grens van de bestemming bedrijf samen de bebouwing. Een deel van het perceel, zoals dat in het kadaster is opgenomen heeft een agrarische bestemming. Bij het opstellen van het bestemmingsplan wordt rekening gehouden met de eigendomssituatie, maar het bestemmingsplan volgt niet persé de eigendomsgrens. Het beleid met betrekking tot het buitengebied richt zich op landbouw, natuur en landschap en recreatie. De andere functies die in het buitengebied voorkomen zijn ondergeschikt aan de functies waarop het beleid zich richt. Deze functies wordt niet meer ruimte geboden dan strikt noodzakelijk is. De bestemmingen "Wonen" en "Bedrijf" uitbreiden tot aan de eigendomsgrens betekent dat er voor die bestemmingen binnen een groter perceel, zowel op grond van het bestemmingsplan als vergunningvrij, kan worden gebouwd. Uit oogpunt van landschap is dat niet gewenst dat de bebouwing uitwaaiert over een groter gebied dan strikt noodzakelijk is.

Reclamanten beschikken tevens over de locatie Rustenburgerweg 122. Voor genoemde locatie is de bestemming "Wonen" opgenomen. Reclamanten zijn van mening dat de bestemming "Wonen" uitgebreid kan worden met het gedeelte welk direct grenst aan het bestemmingsvlak. Reclamanten zijn eigenaar van het betreffende gedeelte waarvoor in het voorontwerp nog een agrarische bestemming is opgenomen. Met betrekking tot de bouwregels is voor de bestemming "Wonen" opgenomen dat de oppervlakte van het hoofdgebouw niet meer mag bedragen dan 120 m². Bovendien mag de

bouwbreedte van het hoofdgebouw niet meer bedragen dan 10.00 meter. Reclamanten zijn van mening dat gelet op het gegeven dat woningen levensloopbestendig dienen te zijn, het noodzakelijk is dat de oppervlakte van de woningen en dus ook de bouwbreedte vergroot worden. Het moet mogelijk zijn om een grotere oppervlakte en bouwbreedte op te nemen. Als compensatie voor een grotere oppervlakte en bouwbreedte kunnen de maximale goot- en bouwhoogte lager worden gesteld. Hierdoor wordt het mogelijk om de woningen gelijkvloers te houden. In het kader van het landelijk bouwen kunnen lagere en bredere woningen landschappelijk beter worden ingepast.

Ook binnen het oppervlak van 120 m² is het prima mogelijk om de woning levensloopbestendig te maken. Op de bestemming "Wonen" mag naast het hoofdgebouw nog 70 m² aan bijgebouwen worden gebouwd. Op grond van het Besluit omgevingswet zijn er ook nog mogelijkheden om de woning vergunningvrij uit te breiden. Gelet hierop bieden de wet en het bestemmingsplan voldoende ruimte voor een levensloopbestendige woning. Ten aanzien van eigendom en het veranderen in een andere bestemming verwijzen wij u naar het vorige punt.

8.2.37 Rustenburgerweg 150: De zienswijze van de heer en mevrouw van der Veken,

Ons erf is in het huidige bestemmingsplan opgedeeld in 2 gedeelten met verschillende bestemmingen, namelijk 'Wonen' (1000 m²) en 'Agrarisch' (2500 m²). Op het Agrarisch bestemde deel is een schuur gesitueerd van 40 m², welke met vergunning (1986) gebouwd is volgens de toenmalig geldende regels. Wij zijn medio 2011 op bovenstaand adres komen wonen en tijdens het verkoopproces werd duidelijk dat de schuur in de jaren illegaal uitgebreid was tot ongeveer 90 m². De gemeente heeft hier tegen opgetreden d.m.v een handhaving. Als reactie op de handhaving zijn diverse opties bekeken om de schuur te legaliseren. Ons voorstel naar de gemeente was de schuur te reduceren naar 70 m² en aan te duiden als bestemming 'Wonen'. In het huidige bestemmingsplan word immers 70 m² aan bijgebouwen toegestaan. De gemeente heeft negatief gereageerd op (de minimale) uitbreiding van de woonbestemming om tot een oplossing te komen. Dit heeft geresulteerd in reductie van het oppervlak van de schuur tot 40 m², om aan de in 1986 verleende vergunning te voldoen. Er is tijdens diverse gesprekken door de gemeente aangegeven dat de schuur op het Agrarisch gedeelte niet meetelt voor de toegestane max. 70 m² oppervlakte aan bijgebouwen, omdat de schuur gesitueerd is op een gedeelte met bestemming 'Agrarisch'. In het voorontwerpbestemmingsplan is de schuur en enkele meters tussen de schuur en het woonhuis, nu aangeduid als bestemming 'Wonen'. Dit is tegenstrijdig met de uitspraken van de gemeente tijdens het handhavingproces en tegenstrijdig met de ons indertijd door de gemeente voorgestelde situatie. Naar onze mening betekent dit dat ons voorstel op de handhaving in het nieuwe bestemmingsplan gepast had, en niet tot sloop/reductie overgegaan had hoeven worden. Daarnaast betekent dit dat de oppervlakte van de schuur (40 m²) nu mee zal gaan tellen bij de maximaal totaal toegestane oppervlakte aan bijgebouwen voor het gedeelte 'Wonen'. Dit zou de situatie negatief veranderen voor ons en resulteren in een andere situatie dan besproken met, en voorgesteld door, de gemeente. Wij wensen de optie te behouden tot het plaatsen van max. 70 m² aan bijgebouwen op het huidige gedeelte 'Wonen', zoals toegestaan in het huidige bestemmingsplan. Dit resulteert ons inziens in

1. De verdeling van de bestemming blijft hetzelfde als in het huidige bestemmingsplan. De schuur blijft dan gesitueerd op het gedeelte 'Agrarisch'.

Of,

2. Voorgestelde verdeling in het voorontwerpbestemmingsplan wordt doorgevoerd, met toezegging van de gemeente dat nog 70 m² aan bijgebouwen geplaatst mag worden op het gedeelte 'Wonen'. Deze uitzondering zou ons inziens verleend moeten worden op basis van de historie van het perceel, met name de apart verleende vergunning voor de schuur op huidige bestemming 'Agrarisch', en de gesprekken en daarin geschapte verwachting met de gemeente tijdens het bovengenoemde handhavingproces. De tweede genoemde optie lijkt ons het meest geschikt, omdat hierbij de bestemming in overeenstemming is met het huidige feitelijk gebruik, maar er redelijkerwijs rekening gehouden wordt met de historie en de in het verleden verstrekte vergunningen op de bestemming 'Agrarisch'. Hierbij rijst bij ons wel de vraag naar de ogenschijnlijk vrije interpretatie van de indeling van bestemmingen in combinatie met het geschetste doel van de herziening. Paragraaf 1.3 van de Plantoelichting beschrijft duidelijk het doel om een actueel juridisch-planologisch kader voor de bestaande activiteiten te bieden. De planologische situatie zou in overeenstemming gebracht worden

met het feitelijk gebruik. Daarnaast wordt opgemerkt dat de reeds verleende vrijstellingen / ontheffingen in het bestemmingsplan zijn opgenomen. Naar onze mening zou dit uitgangspunt tot gevolg moeten hebben dat ons gehele erf aangeduid wordt met bestemming 'Wonen', en komt het feitelijk gebruik van het huidige Agrarische gedeelte niet overeen met de definitie 'Agrarisch' volgens het bestemmingsplan. De bestemmingsregel voor 'Agrarisch', zoals beschreven in 6.4 van de plantoelichting, is hier duidelijk over: zijn bestemd voor de uitoefening van het grondgebonden volwaardig, reëel of in deeltijd uitgeoefend agrarisch bedrijf. Ons erf komt hier definitief niet voor in aanmerking, daar het geen deel is van een agrarisch bedrijf en naar ons weten al 50 jaar niet is geweest. Naar onze mening zou de bestemming 'Wonen' de enige passende bestemming zijn. Het is tevens van belang op te merken dat het gehele perceel omgeven is door een dichte en volgroeide bomensingel, welke zorgt voor een landschappelijke inpassing. Wij zouden u willen verzoeken bij het ontwerp rekening te houden met vorenstaande en het ontwerp hierop aan te passen.

In het kader van het handhavingproces is uitgebreid onderzocht of de onderhavige schuur gelegaliseerd kon worden. In 1986 is bouwvergunning voor een schuur met een oppervlakte van 40 m² meter verleend en goot- en bouwhoogte van respectievelijk 3.00 en 5.20 meter. Daarna is de schuur illegaal uitgebreid tot 136 m² en is de goot- en bouwhoogte illegaal vergroot tot respectievelijk 4 en 5,50 meter. Tegen illegale uitbreiding is opgetreden en het oppervlak van de schuur is teruggebracht tot 40 m². Met betrekking tot de hoogte is afgesproken dat de grotere hoogte in het kader van de herziening van het bestemmingsplan gelegaliseerd zal worden. Uit de bezwaar- en beroepsschrift die reclamanten tot de aanschrijving hebben ingediend, komt naar voren dat reclamanten bepleit hebben om de schuur binnen de bestemming wonen te trekken zodat de schuur tot 70 m² gelegaliseerd zou kunnen worden. De gemeente heeft die optie afgewezen om reden dat de woonbestemming en daarmee een bijgebouw te diep in het open gebied komt te liggen. In het voorontwerpbestemmingsplan is de situatie op het perceel Rustenburgerweg 150 gelegaliseerd. Daartoe is de schuur binnen de bestemming "Wonen" getrokken. De bestemming "Wonen" ter grootte van de schuur mag worden bebouwd en voor dat deel van de bestemming "Wonen" is ook aan gegeven dat hier een grotere goot- en bouwhoogte zijn toegestaan. De corridor tussen de schuur en het erf heeft ook de bestemming "Wonen" maar op dit deel van de bestemming "Wonen" is bebouwing uitgesloten. Het bestemmingsplan is ten opzichte van het voorontwerp op de volgende punten aangepast: de bestemming "Wonen" waarop gebouwd mag worden ligt nu strak om contouren van schuur en de afwijkende goot- en bouwhoogte zijn aangegeven.

De constatering van reclamant dat de gemeente nu voor de oplossing heeft gekozen die hij in het van het handhavingproces heeft aangegeven en dat ook een schuur van 70 m² gelegaliseerd had kunnen worden, is niet juist, omdat bebouwing op de bestemming "Wonen" tussen de schuur en het overige erf is uitgesloten. De conclusie van reclamant het oppervlak van de schuur nu meetelt voor het oppervlak aan bijgebouwen dat maximaal op de bestemming "Wonen" is toegestaan is juist. Op het overige erf mag nog 30 m² aan bijgebouwen worden gerealiseerd. Het voorstel van reclamant om de agrarische bestemming ter plaatse van de schuur te handhaven en schuur weer onder het overgangsrecht te brengen, zodat op de bestemming "Wonen" weer 70 m² aan bijgebouwen kan worden gerealiseerd, is geen optie. Reclamant overziet hierbij dat de schuur dan weer illegaal wordt, niet vanwege het oppervlak, maar wel vanwege de hogere hoogte dan de hoogte waarvoor bouwvergunning is verleend.

Bij de herziening van een bestemmingsplan wordt rekening gehouden met eigendomsgrenzen en het gebruik. Eigendomsgrenzen en gebruik zijn echter niet bepalend voor het opleggen van een bestemming. Niet de toevallige eigendomsgrenzen maar de gemeenteraad bepaalt de bestemming. Het beleid met betrekking tot het buitengebied richt zich op landbouw, natuur en landschap en recreatie. De andere functies die in het buitengebied voorkomen zijn ondergeschikt aan de functies waarop het beleid zich richt. Deze andere functies wordt niet meer ruimte geboden dan strikt noodzakelijk is. De bestemming "Wonen" uitbreiden tot aan de eigendomsgrenzen betekent dat er voor die bestemming binnen een groter perceel, zowel op grond van het bestemmingsplan als vergunningvrij, kan worden gebouwd. Uit oogpunt van landschap is dat niet gewenst dat de bebouwing uitwaaiert over een groter gebied dan strikt noodzakelijk is.

8.2.38 Rustenburgerweg 247: De zienswijze Oly Advies namens de heer Arrus

Namens de heer P. Arrus eigenaar van Rustenburgerweg 247 te Heerhugowaard reageer ik op de stolpenlijst behorende bij het document 'Gemeente Heerhugowaard; historische geografische inventarisatie inclusief karakteristieke bebouwing' d.d. 29 juli 2012 alsmede op het voorontwerp bestemmingsplan buitengebied Heerhugowaard. Planologische situatie voorontwerp Uw college is bezig met het opstellen van een nieuw bestemmingsplan. Het perceel ligt daarbij in het voorontwerp bestemmingsplan buitengebied en heeft de bestemming glastuinbouwbedrijf. Deze gronden zijn bestemd voor de exploitatie van een volwaardig glastuinbouwbedrijf. Op de verbeelding heeft de grond waarop de (dienst)woning is gevestigd tevens de "Waarde - Cultuurhistorie". De gronden zijn bestemd voor het behoud, de bescherming en het herstel van de cultuurhistorische, bouwhistorische en beeldbepalende elementen in de op die grond gelegen bouwwerken en objecten, die in de nota "Gemeente Heerhugowaard een historisch - geografische inventarisatie (inclusief de karakteristieke bebouwing) zijn opgenomen. De dienstwoning staat op de stolpenlijst die is opgenomen in bijlage 2 van deze inventarisatie. De dubbelbestemming Waarde - Cultuurhistorie voorziet in geval van sloop van deze panden in een herbouw conform de oorspronkelijke contour. Voor het verrichten van werken en werkzaamheden aan objecten met een cultuurhistorische waarde is een omgevingsvergunning van uw college nodig. Voordat uw college deze vergunning afgeeft, dient u advies te vragen aan een deskundige op het gebied cultuurhistorie, omtrent de mate van aantasting van de cultuurhistorische waarde en maatregelen ter voorkoming van aantasting van de cultuurhistorische waarde van het object. De dubbelbestemming "Waarde - Cultuurhistorie" heeft voor de toetsers een signaalfunctie dat er met het object iets bijzonders aan de hand is. Onduidelijk is waarom de (dienst)woning is opgenomen op de stolpenlijst en wat er zo specifiek is aan deze (dienst)woning. Gezien de kenmerken van de (dienst)woning is cliënt van mening dat het hier niet gaat om karakteristieke bebouwing en dat derhalve een uitgebreide toetsing, zoals hierboven is beschreven, bij bouw en/of verbouwplannen te zwaar is. Mede gezien uw beleid (zowel verleden als heden) ten aanzien van het (her)bouwen van woningen aan de Rustenburgerweg zoals 'boerderettes' en andere (te) moderne woningen die niet passend zijn bij de bebouwingskarakteristiek van het buitengebied vraagt cliënt zich ook af wat de aanwijzing van zijn (dienst)woning als 'karakteristiek' bijdraagt aan het (totaal)beeld van (o.a.) de Rustenburgerweg. Resumerend verzoek ik u dan ook namens dhr. Arrus de (dienst)woning te verwijderen van de stolpenlijst alsmede de karakteristieke aanduiding te verwijderen uit het ontwerp bestemmingsplan.

Goede ruimtelijke ordening betekent dat er een integrale afweging plaatsvindt van alle belangen die effect hebben op de kwaliteit van de ruimte. Een van die belangen is de cultuurhistorie. In 2010 is in het Besluit ruimtelijke ordening opgenomen dat gemeenten bij het maken van bestemmingsplannen rekening moeten houden met cultuurhistorische waarden. Daarnaast moet de gemeente bij het opstellen van een bestemmingsplan rekening houden met de provinciale structuurvisie en de algemene regels die de Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie (PRVS) bevat. Op het gebied van erfgoed heeft de provincie de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie opgesteld. In het provinciale beleid wordt de stolp gezien als een van de specifieke onderdelen die Noord Holland een eigen karakter en identiteit geven.

De Leidraad Landschap en Cultuurhistorie: "De stolpboerderij is het meest identiteitsbepalende historische boerderijtype in Noord-Holland, vooral voor Noord-Holland boven het Noordzeekanaal. Met uitzondering van aan de stolp verwante boerderijen in de provincie Friesland komt de stolp als boerderijtype buiten de provincie Noord-Holland niet voor. De stolp is daarmee identiteitsbepalend voor Noord-Holland (identiteitsdrager). De stolpboerderij kenmerkt zich door een vierkant houtskelet dat dient als draagconstructie voor een hoog piramidevormig dak. De ruimte binnen het vierkant dient voor hooiberging, daaromheen zijn de ruimten gegroepeerd voor mens en dier. Op de stolpboerderij bestaan diverse varianten: de stolp met dubbel vierkant, de langhuisstolp en de stolp van het Wieringer type. De stolpboerderij komt voor in diverse uitvoeringen van klein en zeer eenvoudig tot groot en zeer rijk. Stolpen zijn gebouwd vanaf 1600 tot in het Interbellum. Veel stolpen zijn na de Tweede Wereldoorlog verdwenen. Zo telde Noord-Holland in 1950 ongeveer 10.000 stolpen, anno 2009 zijn dat er nog 5000. Hiervan zijn er 400 beschermd; 4600 zijn niet beschermd. Het aantal stolpen, en daarmee de identiteitsbepalende waarde voor Noord-Holland, neemt gestaag af. Het Noord-Hollandse landschap wordt steeds minder bepaald door deze identiteitsdragers. We streven naar het behouden van de 4600

bewaard gebleven niet-beschermd stolpboerderijen als identiteitsbepalend bouwtype in het Noord-Hollandse landschap. Het gaat om behoud van de hoofdvorm; herbouw draagt alleen aan de genoemde identiteit bij wanneer wordt voldaan aan de oorspronkelijke maatvoering.”

In het rapport ‘Een historisch-geografische inventarisatie (inclusief de karakteristieke bebouwing)’ wordt het belang van de stolp voor Heerhugowaard toegelicht. “In de polder Heerhugowaard werden boerderijen van het type stolp gebouwd. De typische piramidale vorm van de stolp is ontstaan door de wens tot bescherming van de hooiopslag tegen weer en wind. In de open, winderige en lege gebieden van de droogmakerijen werd de centrale hooiopslag om die reden omtimmerd en werden er en rondom ruimtes voor mens en dier gemaakt. De twee meest voorkomende typen zijn de Noord-Hollandse stolp en de West-Friese stolp. De Noord-Hollandse is piramidaal van hoofdvorm, (bijna) vierkant van plattegrond, het woongedeelte bevindt zich aan de wegzijde en de darsdeuren bevinden zich aan de achterzijde. De hoofdvorm van de West-Friese stolp is niet geheel piramidaal; er zit een staartstuk of uitbouw aan, de darsdeuren bevinden zich aan de weg en het woongedeelte bevindt zich voor en opzij. In Heerhugowaard is het merendeel van de boerderijen van het Noord-Hollandse type.”

In datzelfde rapport wordt in hoofdstuk 3.8 Toename bebouwing (1850-1945) de Rustenburgerweg als ontwikkelingsas beschreven. “De Rustenburgerweg is de as haaks op de Middenweg, lopend in zuidoostelijke richting Rustenburg. De weg is als verbindingsweg geen hoofdas in de polder Heerhugowaard geweest. Omstreeks 1850 waren slechts een zevental huisplaatsen langs de weg te zien. Enigszins in de uithoek van de Heerhugowaard gelegen, zijn hier geen grootschalige ontwikkelingen geweest, althans er is niet meer dan een aantal agrarische bedrijven gebouwd, welke meest gericht waren op tuinbouw. Tegenwoordig is van de oorspronkelijk dubbele wegsloten alleen de zuidelijke nog intact; de noordelijke is gedempt. Langs de Rustenburgerweg liggen anno 2012 vooral op de tuinbouw gerichte bebouwing van kleine stolpen en tuinderswoningen.”

Om bovenstaande redenen is ook aan het perceel van de stolp Rustenburgerweg 247 de dubbelbestemming waarde - Cultuurhistorie toegekend en zien wij op basis van de argumentatie in de brief van 19 augustus geen reden om dit te wijzigen.

8.2.39 Veenhuizerweg 6a: De zienswijze van VMA Management en Juridische Dienstverlening, namens de Fa. Duijn

De Fa. Duijn, c.q. Bianca Lelies is gevestigd aan de Veenhuizerweg 3. De inspraakreactie betreft ook deze locatie. In het verleden zijn diverse plannen voor de genoemde locatie ingediend en ook door de gemeente gehonoreerd, maar vanwege andere prioriteiten nog niet uitgevoerd. Feit is echter, dat de betreffende plannen nog wel deel uitmaken van de toekomstvisie van het bedrijf. Dit is ook de reden waarom ik u thans verzoek de bij u bekende plannen alsnog in het nieuwe ontwerpbestemmingsplan op te nemen. Allereerst betreft het een bouwvergunning gedateerd 6 april 2006, uw kenmerk 2005-0467. Het gaat om een uitbreiding van een bedrijfspand en kassen. Een kopie van het besluit is bijgevoegd, alsmede het voorblad van de aanvraag om bouwvergunning. Ik ga er vanuit dat de overige stukken nog bij de gemeente aanwezig zijn. Volgens de mij bekende informatie is de visie van de gemeente omtrent deze ontwikkeling niet veranderd en zijn er geen zwaarwegende argumenten om de vergunde ontwikkeling niet in het nieuwe bestemmingsplan op te nemen. Het andere plan waarvoor wij uw aandacht vragen en dat wij graag in het ontwerpbestemmingsplan terug zien, betreft de bouw van een groepsaccommodatie en een beheerderswoning op dezelfde locatie. Dienaangaande is reeds sinds 2008 contact met de gemeente en is een schets dan wel een zogeheten aanvraag vooroverleg ingediend. Uw college heeft zich in planologisch opzicht positief uitgesproken over zowel de groepsaccommodatie als de beheerderswoning. De beide objecten zijn overigens als een project en in samenhang beoordeeld. Bij brief van 3 november 2011 en 15 maart 2011 is geadviseerd een officiële aanvraag om vergunning in te dienen. Medewerking zou kunnen worden verleend middels een afwijkingsprocedure of middels opname in het thans in voorbereiding zijnde bestemmingsplan, aldus de gemeente. Enkele knelpunten van ondergeschikte aard moesten nog wel worden opgelost. De bedoelde correspondentie is bijgevoegd. Het bovenstaande is ogenschouwen genomen, verzoek ik u voor beide projecten de planologische ruimte in het ontwerpbestemmingsplan te creëren.

Het bestemmingsplan Buitengebied 2014 is voor het perceel Veenhuizerweg 3 niet gewijzigd ten

opzichte van het bestemmingsplan Buitengebied 2001. De bouwvergunning 2005-0467 is dus ook in overeenstemming met het nieuwe bestemmingsplan en kan worden gerealiseerd.

Bij besluit van 28 april 2009 hebben wij aangegeven in principe medewerking te willen verlenen aan de realisering van een groepsaccommodatie voor arbeidsmigranten voor maximaal 20 personen in het pand Veenhuizerweg 3 en het daar achtergelegen bedrijfsgebouw. In de brief van 15 maart 2011 en 3 november 2011 is aan u geadviseerd om een aanvraag voor een omgevingsvergunning met betrekking tot het realiseren van groepsaccommodatie voor arbeidsmigranten bij ons in te dienen. Een ontvankelijke aanvraag voor een omgevingsvergunning met betrekking tot voornoemde activiteit is echter nooit bij ons ingediend. In de brief van 15 maart 2011 is ook aangegeven niet te lang te wachten met het indienen van de omgevingsvergunning om het risico van verandering van feiten, omstandigheden of beleidsinzichten, waardoor wij genoodzaakt zijn ons standpunt te herzien, uit te sluiten. Op 16 juli 2012 heeft de gemeenteraad de "Nota van Uitgangspunten Herziening Bestemmingsplan Buitengebied" vastgesteld. Deze nota is de leidraad voor het opstellen van het bestemmingsplan Buitengebied. Met betrekking tot de huisvesting van arbeidsmigranten in het buitengebied is in de nota aangegeven dat vrijkomende agrarische bedrijfsbebouwing voor deze functie kan worden herbestemd. In het bestemmingsplan is er een binnenplanse wijzigingsbevoegdheid opgenomen om vrijkomende agrarische bebouwing bij bedrijfsbeëindiging te kunnen herbestemmen voor logiesgebouw. Daarnaast is in de nota van uitgangspunten aangegeven dat het herziene bestemmingsplan Buitengebied niet langer de mogelijkheid biedt voor het oprichten van tweede bedrijfswoningen.

In het onderhavige geval gaat het niet om vrijkomende agrarische bedrijfsbebouwing als gevolg van bedrijfsbeëindiging, maar om het onttrekken van een agrarische bedrijfswoning aan het nog functionerend agrarisch bedrijf ten behoeve van een logiesgebouw voor arbeidsmigranten en het oprichten van een nieuwe agrarische bedrijfswoning (beheerderswoning). Het verzoek zoals het er nu ligt, past niet in het beleid zoals dat geformuleerd is in de nota van uitgangspunten. De principe-uitspraak is destijds gedaan in de veronderstelling dat overbodige gebouwen binnen het functionerend agrarisch bedrijf (denk aan de tweede agrarische bedrijfswoning) voor de huisvesting van arbeidsmigranten kunnen worden gebruikt.

Gelet op de voorgeschiedenis kan voor de firma Duijn een uitzondering worden gemaakt en zou onder aanpassing van de voorwaarden, medewerking kunnen worden verleend aan de realisering van een logiesgebouw voor arbeidsmigranten. Onderdeel van het logiesgebouw is de op het perceel Veenhuizerweg 3 aanwezige bedrijfswoning. Een van de gestelde voorwaarden voor het oprichten van een logiesgebouw is dat er, vanwege het toezicht op en het beheer van het logiesgebouw, op het perceel een bedrijfswoning aanwezig moet zijn. Omdat de enige op het perceel aanwezige bedrijfswoning aan het gebruik wordt onttrokken (maakt onderdeel uit van het logiesgebouw) heeft deze voorwaarde geleid tot het indienen van een aanvraag voor een bedrijfs-/beheerderswoning. Aan deze bedrijfs-/beheerderswoning kan om twee redenen geen medewerking worden verlenen. Aan de bereidheid om medewerking te verlenen aan een logiesgebouw voor arbeidsmigranten ligt de gedachte ten grondslag dat het moet gaan om agrarische gebouwen die voor het agrarische gebruik niet meer nodig zijn. Het is dan niet mogelijk om een enerzijds een bedrijfswoning aan het agrarische gebruik te onttrekken en anderzijds elders op het perceel weer een nieuwe bedrijfs-/beheerderswoning terug te bouwen. De tweede reden is dat het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied niet langer voorziet in een mogelijkheid voor het oprichten van tweede bedrijfswoningen, omdat deze uit oogpunt van toezicht niet langer noodzakelijk zijn. De firma Duijn beschikt langs de Veenhuizerweg over voldoende bedrijfswoningen, zodat het toezicht op het bedrijf verzekerd is. Het toezicht op het logiesgebouw kan vanuit deze woningen of vanuit het logiesgebouw zelf worden uitgeoefend. Door het opleggen van de functieaanduiding specifieke vorm horeca 5 voor de huisvesting van arbeidsmigranten (maximaal 20 personen) kan het logiesgebouw worden gerealiseerd. Door de firma Duijn is tot nu toe geen officiële aanvraag om vergunning ingediend.

Conclusie: Het opleggen van deze functieaanduiding zou in dit bestemmingsplan kunnen worden meegenomen als voor de vaststelling van het bestemmingsplan als over de volgende voorwaarden overeenstemming wordt bereikt:

- 1 er wordt aangetoond dat een logiesgebouw geen belemmering vormt voor de omliggende bedrijven;
- 2 op het eigen terrein is voldoende parkeergelegenheid aanwezig (1 parkeerplaats per bed)
- 3 de gemeente wordt door het sluiten van een overeenkomst gevrijwaard van planschade.

8.2.40 Veenhuizerweg 9: De zienswijze van de heer D.P. van der Velde

Bij deze wil ik u verzoeken medewerking te verlenen in omzetting van een strookje grond met thans agrarische bestemming in een woonbestemming. Het betreft de grond met kadastraalnr S 3162, gelegen aan de Veenhuizerweg 9 te Heerhugowaard. De reden voor mijn verzoek is gelegen in het gegeven dat de huidige houten garage, gelegen op de kadastrale grond S 386 ernstig in verval is en ik deze zou willen vernieuwen en tevens verplaatsen naar de erfgrans.

Het perceel Veenhuizerweg 9 heeft de bestemming wonen en ligt ingeklemd tussen twee agrarische bedrijven. De gevraagde vergroting van de bestemming "Wonen" is marginaal. Aan de zijkant het perceel bedraagt de verbreding circa 2.00 meter en aan de achterkant varieert de vergroting van 0 tot 3.00 meter. In het buitengebied komt het regelmatig voor dat burgers grond met een agrarische bestemming aankopen en die als tuin bij de woning trekken. Hierdoor ontstaan rafelranden en verrommelt het landschap. Als de gronden vervolgens ook nog eens voor "Wonen" worden bestemd ontstaan er ook nog dieper het landelijk gebied in bouwmogelijkheden. In de nota van uitgangspunt is aangegeven dat van het positief bestemmen van deze gronden voor "Wonen" een verkeerd signaal uitgaat. Hoewel het hier gaat om marginale vergroting van het perceel is er geen aanleiding om het bestemmingsplan aan te passen.

8.2.41 Veenhuizerweg 11: De zienswijze van de heer P.C. Overtoom,

Hierbij wil ik reageren op het voorontwerp Bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard. De reactie betreft het agrarisch bouwblok gelegen aan de Veenhuizerweg 11 op kadaster bekend als: Gemeente Heerhugowaard, sectie S, nummer 3225. De kadastrale kavel is een gedeelte van het totale agrarisch bouwblok dat is gelegen aan de Veenhuizerweg 11. De in deze brief genoemde kadastrale kavel is nu bestemd als agrarisch bouwblok, maar op deze kadastrale kavel vindt geen agrarische activiteit meer plaats. Wij bewonen het nu als ex-agrariër. De bedrijfsgebouwen op deze agrarische kavel worden nog wel agrarisch gebruikt door de buurman. Hij heeft de bedrijfsgebouwen met de ondergrond een paar jaar geleden gekocht. Per 1 januari 2013 is er een nieuwe Wet Plattelandswoningen in werking getreden. De wet is een onderdeel van de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht. Graag willen wij in het nieuwe bestemmingsplan de status Plattelandswoning hebben om niet beschermd te worden tegen milieugevolgen van het bijbehorend bedrijf. De mogelijkheid wordt ook genoemd in de Wijzigingsbevoegdheid artikel 35, (K 1,2.) We hopen dat de Status Plattelandswoning meegenomen kan worden in het definitieve Bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard.

Uit het dossier blijkt dat het bedrijf, een kippenmesterij, verkocht is aan de firma Botman. De bij het bedrijf behorende bedrijfswoning is niet meeverkocht. De heer Overtoom is in deze woning, in strijd met het bestemmingsplan, blijven wonen. Op 1 januari 2013 is de Wet plattelandswoning in werking getreden en is de Wet milieubeheer gewijzigd. Deze wetten bieden nu de mogelijkheid om de hierboven beschreven situatie te legaliseren. Door de wijziging van de Wet milieubeheer gaat de wet niet langer uit van het gebruik van de woning maar van de bestemming. Een ander gebruik van de bedrijfswoning (als burgerwoning) had voor de wetswijziging grote gevolgen voor het bedrijf waartoe de bedrijfswoning behoorde. Waar de bedrijfswoning niet werd beschermd tegen de milieugevolgen van het eigen bedrijf, moest de illegaal bewoonde voormalige bedrijfswoning wel beschermd worden tegen de milieugevolgen van het bedrijf waartoe de bedrijfswoning behoorde. Dat betekende extra milieumaatregelen of sluiting van het bedrijf of beëindiging van illegale bewoning. Bij klachten was de gemeente, vanuit de beginselplicht tot handhaving, verplicht te handhaven. Nu de Wet milieubeheer op dit punt is gewijzigd, bestaat dit dilemma niet meer. De illegale bewoning kan worden opgelost door aan de voormalige bedrijfswoning de status van plattelandswoning toe te kennen. Op de verbeelding wordt dit aangegeven door een functieaanduiding. In het bestemmingsplan Buitengebied is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om een bedrijfswoning te kunnen bestemmen voor plattelandswoning. Aan de wijzigingsbevoegdheid zijn de volgende voorwaarden verbonden: 1 het agrarisch bedrijf blijft gehandhaafd; 2 de aanduiding kan uitsluitend ter plaatse van een voormalige bedrijfswoning worden

gelegd; 3. uit een deskundige rapport moet blijken dat de bedrijfsvoering en de ontwikkelingsmogelijkheden van de omliggende bedrijven niet onevenredig worden beperkt en 4 de inhoud van woning niet meer mag bedragen dan de inhoud van de woning op het moment van het wijzigingsbesluit;

Het verzoek van de heer Overtoom voldoet aan de voorwaarde 1 en 2. Voorwaarde 3 en 4 kunnen bij nader inzien vervallen. De plattelandswoning geniet immers dezelfde milieubescherming als de bedrijfswoning. (geen milieubescherming ten opzichte van de milieuhinder van het eigen bedrijf / het bedrijf waarvan de bedrijfswoning is afgesplitst en voor de milieuhinder van de omliggende bedrijven moet er sprake zijn van een aanvaardbaar woonklimaat) Dat laatste aspect is al afgewogen bij de stichting van de bedrijfswoning. Door de regels van de bestemming "Wonen" overeenkomstig van toepassing te verklaren op de plattelandswoning kan ook de voorwaarde over de grootte van de woning vervallen. Conclusie aan het verzoek van de heer Overtoom om aan het pand Veenhuizerweg 11 de status plattelandswoning te verbinden kan medewerking worden verleend. Het bestemmingsplan is conform bovenstaande aangepast.

8.2.42 Veenhuizerweg 33a: De zienswijze van de fam. Haaima, Veenhuizerkade 1 1704 DK Heerhugowaard

Volgens het bestemmingsplan Buitengebied 1998 is voor ons perceel Veenhuizerweg 33A de huidige bestemming "bedrijfsbestemming". In een schrijven d. d. 21 september 2011 is ons medegedeeld dat realisatie van een door ons gewenste bedrijfswoning als onderdeel van een zorgboerderij in beginsel mogelijk is. Voor deze woning is een schetsplan ter beoordeling ingediend hetgeen d.d. 23 augustus 2012 door de welstandscommissie op hoofdlijnen akkoord is bevonden. Op de genoemde locatie wensen wij een agrarische bestemming welke in het nieuwe bestemmingsplan "Buitengebied" zou worden meegenomen hetgeen ons in de eerder genoemde brief is medegedeeld. Ons is ook in overweging meegegeven om de herziening van het bestemmingsplan af te wachten om zodoende de kosten van een ruimtelijke onderbouwing alsmede de procedurekosten te besparen. Echter nu, 28 december 2012, blijkt bij inzage van het ontwerpbestemmingsplan dat ons ontwerp en de bestemmingswijziging van bedrijfsbestemming naar een agrarische bestemming niet in het ontwerp zijn opgenomen. Na overleg met de heren G. Kloosterman, coördinator voorzieningen, en de heer H. Visser, stedenbouwkundige, is ons duidelijk gemaakt dat het ontwerp bestemmingsplan onder grote tijdsdruk is gemaakt met als gevolg dat hierdoor ons individuele ontwerp niet in het ontwerp bestemmingsplan is opgenomen. Door beide heren is ons geadviseerd om d.m.v. de inspraakreactie, zijnde deze brief, u te attenderen op de gemaakte afspraken en vooroverleggen om onze zorgboerderij met inbegrip van ons bouwplan voor de bedrijfswoning en de agrarische bestemming op het perceel Veenhuizerweg 33A alsnog in het nieuwe bestemmingsplan "Buitengebied" op te nemen.

Vrijdag 28 Dec 2012 hebben we samen met mevr Mac Donalds het nieuwe bestemmingsplan bekeken. Gebleken is dat de bestemming op ons perceel niet is gewijzigd ondanks afspraken die daarover gemaakt zijn. Wij willen bij deze nogmaals aangeven dat de bestemming gewijzigd moet worden in agrarisch bouwperceel met een bedrijfswoning van max.750 Verder is het van belang dat de voorlopige vergunningen voor hooiberg en tunnels worden omgezet in permanente vergunningen.

We willen ook graag weten hoe het agrarisch zorgbedrijf en de mogelijkheid voor recreëren op ons perceel gaat passen in dit nieuwe bestemmingsplan.

De bestemming van het perceel Veenhuizerweg 33a is gewijzigd van "Bedrijf" in "Agrarisch. Conform de gemaakte afspraken is een agrarisch bouwvlak ingetekend. Binnen het agrarisch bouwvlak kan 1 agrarische bedrijfswoning worden gebouwd als er sprake is van een volwaardig agrarisch bedrijf. Bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een bedrijfswoning zal de status van het agrarisch bedrijf door een onafhankelijk deskundige worden beoordeeld. Als er voorlopige vergunningen zijn afgegeven voor een hooiberg en tunnels kunnen die worden omgezet in permanente vergunningen. Het bestemmingsplan biedt daartoe de juridische basis. Het initiatief om de vergunningen om te zetten ligt echter bij reclamanten.

Het bestemmingsplan kent geen zorgboerderijen of zorgbedrijven. Het verschaffen van arbeid als dagbesteding is geen aspect voor het bestemmingsplan als het om agrarische arbeid gaat. Het

bestemmingsplan ziet niet op de invulling van de agrarische bedrijfsvoering. Alleen bij de beoordeling van de status van het agrarisch bedrijf telt het aspect zorg niet mee. Voor recreatie biedt het bestemmingsplan, naast een kampeerterrein van maximaal 15 kampeerplaatsen, mogelijkheden bij recht voor een bed and breakfastaccommodatie tot maximaal 4 slaapplekken, 2 trekkershutten en dagrecreatieve voorzieningen zoals een theetuin. Met een omgevingsvergunning kan van deze regels worden afgeweken voor ruimere voorzieningen.

8.2.43 Veenhuizerweg 38c; De zienswijze van mevr. S Duijn Veenhuizerweg 38c

Middels dit schrijven maakt ondergetekende(n) gebruik van de gelegenheid tot het indienen van een zienswijze op het Voorontwerp Bestemmingsplan Buitengebied te Heerhugowaard. Ik heb een kwekerij in vaste- en inheemse planten. Dit ben ik gestart als vrouw van een agrariër op ons eigen perceel, bij ons bedrijf met agrarische bestemming. In deze economische tijd is de vraag naar producten van het platteland/buitengebied groot. Graag wil ik ons assortiment in de stal/kraam langs de weg ook kunnen verkopen aan de particulieren. In het Voorontwerp Bestemmingsplan Buitengebied is opgenomen dat als nevenfunctie bij een agrarisch bedrijf geldt dat het maximum verkoopvloeroppervlakte binnen de bestaande gebouwen voor detailhandel in ter plaatse voortgebrachte agrarische producten en/of in op een ander bedrijf voortgebrachte agrarische producten niet meer mag bedragen dan 70m2.

Graag zien wij op de locatie; Veenhuizerweg 38c te Heerhugowaard, de Agrarische bestemming uitgebreid met de vergunning/legalisatie van te voeren detailhandel voor 100m2 buiten de bestaande gebouwen. Betreffende de inhoud van het Voorontwerp Bestemmingsplan vraag ik specifiek aandacht voor de volgende punten:

- *De gemeente wil Multifunctionele landbouw, of te wel ze willen verbreding van activiteiten in het buitengebied.*
- *De gemeente wil nevenactiviteiten in het kader van de multifunctionele landbouw toestaan indien deze gerelateerd is aan de agrarische bedrijfsvoering en een bijdrage levert aan de gebiedsdoelen van o.a. landbouw en (plattelands)economie.*

De gemeente geeft aan dat de agrarische sector de maatschappij met het platteland verbindt en andersom. Deze vorm van landbouw draagt bij aan het leefbaar houden van het platteland door meer en nieuwe (economische) activiteiten in het buitengebied te brengen. Tot de multifunctionele landbouw behoren agrarische bedrijven die naast hun tuinbouwbedrijf andere activiteiten uitoefenen, gekoppeld aan het primaire landbouwbedrijf. Deze activiteiten zijn o.a. de productie en verkoop van streekproducten. Dus eigen gekweekt goed verkopen. De Nevenactiviteiten geven de agrariër de mogelijkheid om extra inkomsten te genereren.

De gemeente Heerhugowaard geeft aan open te staan voor initiatieven voor multifunctionele landbouw. Daar ik naar mijn mening voldoe aan de richtlijnen die de gemeente Heerhugowaard heeft omtrent het Buitengebied en dan de Multifunctionele landbouw, dien ik mijn verzoek in om op mijn perceel deze bestemming en toestemming tot detailhandel af te geven.

Het verzoek van de handelskwekerij voldoet niet aan deze uitgangspunten. Er zijn geen argumenten om ten behoeve van de situatie aan de Veenhuizerweg 38c anders om te gaan met de hierboven beschreven uitgangspunten.

Reclamant heeft, in strijd met de beheersverordening, een vaste opstelling voor buitenverkoop van circa 100 m2, waar agrarische producten van het eigen bedrijf en andere agrarische bedrijven worden verkocht. Naar aanleiding van klachten is inspreker aangeschreven deze buitenverkoop te beëindigen.

Het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied maakt de verkoop van agrarische producten mogelijk. Het hoeft daarbij niet specifiek over eigen geteelde producten te gaan. Ook producten van andere agrarische bedrijven mogen worden verkocht. Het voorontwerpbestemmingsplan staat maximaal 70 m2 verkoopvloeroppervlak in bedrijfsgebouwen toe, maar zegt niets over buitenverkoop. Gelet op de vele buitenverkoop bij agrarische bedrijven is het wel wenselijk dit te reguleren. De buitenverkoop zoals die

in het buitengebied plaatsvindt, beperkt zich meestal tot een kast of een kraampje waar de producten worden uitgesteld. Tegen achterlating van wat geld (op basis van goed vertrouwen) kunnen deze producten worden meegenomen. Deze vorm van buitenverkoop heeft geen ruimtelijke uitstraling. Een verkoopvloeroppervlak van 10 m² is voor deze vorm van buitenverkoop ruim voldoende.

Een permanent aanwezige buitenverkoop van 100 m², zoals reclamant voorstaat, bij recht mogelijk maken leidt tot een ongewenste situatie, omdat bij ieder agrarisch bedrijf dan zo'n buitenverkoop kan plaatsvinden. Bovendien wordt het verkoopvloeroppervlak belangrijk verruimd ten opzicht van wat in de nota van uitgangspunten is afgesproken en in het voorontwerpbestemmingsplan is opgenomen. Voor het mogelijk maken van een buitenverkoop van 100 m² alleen voor het onderhavige perceel ontbreekt iedere motivering. Er zijn immers geen bijzondere redenen aan te wijzen waarom op het perceel Veenhuizerweg 38c een buitenverkoop van 100 m² moet worden toegestaan en elders niet. Conclusie: reclamant kan haar detailhandel alleen binnen de regels van het bestemmingsplan voortzetten. De regels voor detailhandel zijn zodanig aangepast dat, naast een binnenverkoop van 70 m², een buitenverkoop tot maximaal 10 m² mogelijk is.

8.2.44 Veenhuizerweg 49 inspraakreactie J.E. Poel

De heer J.E. Poel heeft een verzoek ingediend om de bestemming van het perceel Veenhuizerweg 49 te wijzigen van "Agrarisch" in "Wonen" en "Bedrijf"

Bij het verzoek is een deskundigenrapport overlegt waaruit blijkt dat een gebruik overeenkomstig de bestemming niet meer reëel is. Gelet hierop is de woning bestemd voor "Wonen" en bedrijfsgebouwen voor "Bedrijf" met als gebruik stille opslag.

8.2.45 Verlaat 32: De zienswijze BK Groep namens Avia Marees,

Het verplichte prijzenbord (hoogte 6,5 meter) kan volgens de huidige regels geen plaats krijgen binnen het bestemmingsvlak.

In het bestemmingsplan is een mogelijkheid opgenomen voor het plaatsen van 1 reclamezuil, waarvan de hoogte niet meer mag bedragen dan 7,00 meter.

Er staat een wasstraat in de regels, de wasboxen worden niet genoemd. Wellicht beter de definitie wasgelegenheid voor motorvoertuigen aanhouden.

Het bestemmingsplan is overeenkomstig het verzoek aangepast.

Voor de bestaande woning staan hoogtematen genoemd. Ik kan deze zonder nameting ter plaatse niet verifiëren. Wellicht beter te omschrijven als handhaven bestaande maatvoering van de bedrijfs woning. Voor het overige zijn de gebouwen aan elkaar gebouwd.

Uit het perceelsdossier komt naar voren dat de goot- en bouwhoogte van de woning respectievelijk 3,50 en 8,50 meter bedragen. De woning blijft hiermee binnen de goot- en bouwhoogte van het bestemmingsplan. Er is derhalve geen reden het bestemmingsplan op dit aan te passen.

Voor het bouwen van bijbehorende bouwwerken gelden de volgende regels:

a. bij iedere bedrijfs woning mogen vrijstaande bijbehorende bouwwerken worden gebouwd, waarvan de gezamenlijk oppervlakte niet meer dan 70 m² mag bedragen;

b. de goothoogte van een vrijstaand bijbehorend bouwwerk mag niet meer dan 3,00 meter bedragen;

c. de bouwhoogte van een vrijstaand bijbehorend bouwwerk mag niet meer dan 5,50 meter bedragen.

Als enig vrijstaand gebouw is momenteel het tuinhuisje aanwezig van 42 m² groot. Wat betreft de wasboxen is het normaal om 20 cm los te bouwen van een bestaand gebouw. Wordt dit dan als een los bouwwerk gezien? Dan komen we namelijk met de 70 m² zeker te kort!

De wasboxen zijn geen bijbehorende bijgebouwen bij de woning. De 70 m² voor bijbehorende bouwwerken heeft dan ook geen betrekking op de wasboxen. De wasboxen mogen gerealiseerd worden op grond van de bestemming "Bedrijf 1" binnen het daarvoor op de verbeelding aangegeven bouwvlak dat voor 100% mag worden bebouwd. Voor wasboxen is geen oppervlakte limiet opgenomen.

Graag ook de mogelijkheid opnemen om als pickup point te kunnen fungeren zoals b.v een postagentschap of pakketjes van DHL. Een tankstation locatie leent zich daar uitermate goed voor.

Tegen een afhaalpunt voor pakketten of een postagentschap bestaat geen bezwaar. Om dit juridisch mogelijk te maken is aan de doeleindenomschrijving de bestemming dienstverlening toegevoegd.

8.2.46 Waarddijk 6: De zienswijze van Valentine Aquaplan b.v.

Ons bedrijf is gesitueerd aan de Waarddijk 6 A; onze bestemming beschreven als intensieve kwekerij. Wij bestuderen de mogelijkheden activiteiten toe te voegen aan onze kwekerij, dit mede naar aanleiding van de door U in Heerhugowaard Noord in het najaar van 2011 gegeven voorlichtingsavond en de daar gewekte verwachtingen. Inmiddels hebben wij enkele gesprekken met medewerkers van de betreffende afdelingen gevoerd en het voorontwerp bestemmingsplan bestudeerd.

Onze conclusie op dit moment is als volgt: Als onderneming willen wij (voornamelijk recreatieve) activiteiten toevoegen die onze positie versterken en wel op een financieel verantwoorde wijze. Voor ons betekent dat (in de huidige economische situatie) stapsgewijs, tastend en financieel renderend, zonder dat daar direct een relatief te hoge extra arbeidsinzet van ons tegenover moet staan. De door U in het voorontwerp aangedragen mogelijkheden voorzien daar voor onze situatie niet in. De meeste van de door u aangegeven nevenfuncties als trekkershutten, B en B, schenken van niet alcoholische dranken, kamperen enz. vereisen bovendien extra personeel met een "24-uurs" dekkingsgraad waarin in de praktijk alleen door 2 gezinnen (2 bedrijfswoningen) kan worden voorzien. Die weg willen wij echter niet inslaan omdat dat ons vooralsnog te ver gaat en uw nieuwe beleid dat uitsluit. Wij zien meer mogelijkheden in het plaatsen van (max. 300m²) enkele chalets (gefaseerd) o.i.d. op ons terrein voor recreatieve doeleinden en verzoeken U deze bestemming/mogelijkheid op te nemen specifiek voor ons terrein op de aangegeven locatie - zie bijlage. Wij benutten daarmee de huidige mogelijkheden het beste. Een totale bestemmingswijziging voor ons gehele terrein, waarbij de huidige bestemming vervalt, zien wij als veel te ingrijpend, te ongewis en niet gewenst.

Toelichting:

De nazuivering voor onze viskwekerij bestaat uit enkele vijvers, waterlopen en een helofytenfilter. In de grootste vijver zit ook een gezond visbestand, o.a. karper. Voor de situering van bijvoorbeeld 2 chalets aan onze grootste vijver is de inrichting en afscherming van ons terrein nu al uitermate geschikt. Wij willen ons dan richten op verhuur aan sportvissers met hun gezin. Gevist kan er worden in deze vijver en ook vragen wij vergunning aan de provincie voor het maken van 2 vissteigertjes recht voor ons perceel aan het kanaal Alkmaar-Kolhorn (de huidige oever is ontoegankelijk). De rand van ons terrein is verhoogd en in de afgelopen 12 jaar ingeplant. De westrand als eerste, deze beplanting is nu volgroeid. Vervolgens de zuidrand, deze beplanting staat nu al meerdere jaren en is in aanwas. De beplanting langs de oostrand als laatste en is beginnend. Ook het zicht vanaf de Waarddijk is door volgroeide beplanting afgeschermd. Het terrein binnen de randen is een "parkachtig geheel" en ons inziens aantrekkelijk voor de bedoelde doelgroep.

Het bestemmingsplan Buitengebied beoogt recreatief medegebruik van het buitengebied te stimuleren. De agrarische bestemmingen maken het mogelijk om, in het kader van de verbrede landbouw, naast een minicamping 300 m² van het bouwvlak te benutten voor recreatieve doeleinden. In het bestemmingsplan worden genoemd: bed and breakfast, een tweetal trekkershutten, de verkoop van agrarische producten en dagrecreatieve voorzieningen zoals een theetuin. De verbrede landbouw heeft tot doel het agrarisch inkomen door neveninkomsten te versterken. Daarnaast is de toelichting op het bestemmingsplan aangegeven dat de o.a de Smuigelpolder een gebied is dat zich leent voor verblijfsrecreatie. Het bestemmingsplan Buitengebied maakt recreatie in het gebied echter niet zonder

meer mogelijk en de gemeente is ook niet van plan het gebied actief voor recreatie te faciliteren. Het is aan ondernemers om met duidelijke plannen te komen. Een duidelijk plan bestaat uit o.a inzicht in de activiteiten, de landschappelijke inpassing (beeldkwaliteitsplan), technische uitvoerbaarheid (parkeren, watertoets, riolering) en financiële haalbaarheid. De gemeente is alleen bereid haar planologische medewerking aan een plan te verlenen als de ondernemer ook bereid is een exploitatieovereenkomst met de gemeente te sluiten. In de exploitatieovereenkomst wordt o.a geregeld: het verhaal van de kosten die gemeente moet maken voor de planologische procedure, verhaal van mogelijke planschade op de ondernemer en bijdrage op grond van de Nota Bovenwijkse Kosten. Het plan van Valentine Aquaplan is meer dan een nevenactiviteit naast de agrarische hoofdactiviteit en op grond van het voorontwerpbestemmingsplan zoals dit nu luidt niet mogelijk. Een meer uitgewerkt plan is in ieder geval noodzakelijk om te kunnen beoordelen of medewerking kan worden verleend. Gezien de geschatte omvang zal daarvoor waarschijnlijk een aparte procedure moeten worden. De zienswijze geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.

8.2.47 Zwarteweg: De zienswijze van A.J.M. van Langen

Naar aanleiding van het voorontwerpbestemmingsplan heb ik het volgende te melden. Ik ben eigenaar van Perceel P331. Ik heb gezien dat in het voorontwerpbestemmingsplan, op dit perceel o.a. een bestemming verkeer ligt. Bij uitspraak van de Hoge Raad d.d 15-02-2012 is bepaald dat de bestemming verkeer van het perceel af is. De gemeente heeft zelf in 2004 bestemming verkeer erop gelegd. Dit is niet in overleg met de eigenaar gedaan. Daarom verwacht ik na dit schrijven, dat de gemeente in het komende bestemmingsplan buitengebied het er zelf ook weer van afhaalt.

De Hoge Raad heeft bepaald dat er op het perceel P 331 geen recht van overpad is gevestigd en dat reclamant geen mensen op zijn perceel hoeft toe te laten en het recht heeft zijn perceel af te sluiten. Dat laat onverlet dat de gemeenteraad de bevoegdheid heeft om op het onderhavige perceel een bestemming te leggen die realisering van de Zwarteweg mogelijk maakt.

De gemeente hecht grote waarde aan het recreatief medegebruik van het buitengebied. In de nota Naar Buiten is de Zwarteweg opgenomen in de NS route Obdam - Heerhugowaard. Voor de realisering van de route is geld gereserveerd in de Nota Bovenwijkse Kosten. De aanleg van de route wordt binnen de planperiode gerealiseerd en in het uiterste geval zal de gemeente tot onteigening overgaan. Er is derhalve geen aanleiding om het bestemmingsplan op dit punt aan te passen.

8.2.48 De zienswijze van LTO Noord

Viskwekerij

Volgens de Provinciale Verordening wordt een viskwekerij niet aangemerkt als intensieve veehouderij. LTO Noord verzoekt de gemeente Heerhugowaard voor het betreffende bedrijf in de Smuigelpolder daarom geen aanduiding intensieve veehouderij op te nemen en uitbreidingsmogelijkheden van dit bedrijf niet te beperken.

In de definitie van intensieve veehouderij, zoals opgenomen in de Provinciale verordening, is aangegeven dat "het kweken van vis" niet onder de intensieve veehouderij valt. De aanduiding intensieve veehouderij voor het perceel Waarddijk 10 vervalt. Het perceel krijgt een normale agrarische bestemming.

Teelt op water

Binnen het plangebied heeft een agrarisch bedrijf de intentie om teelt van gewassen op water toe te passen. Deze teeltmethode wordt in het huidige bestemmingsplan niet mogelijk gemaakt. LTO Noord verzoekt de gemeente Heerhugowaard voor dit bedrijf voorzieningen in het bestemmingsplan op te nemen.

Van deze nieuwe teelttechniek is op dit moment onvoldoende duidelijk wat deze techniek inhoud, wat de ruimtelijke consequenties zijn en welke afwegingen gemaakt moeten worden. In de nota van uitgangspunten, die ten grondslag ligt aan dit bestemmingsplan, is aangegeven dat over nieuwe teelttechnieken geen standpunt wordt ingenomen. Als er meer bekend is over de aard, omvang, ruimtelijke impact en wenselijkheid van deze techniek kan het bestemmingsplan altijd op dit punt

worden herzien.

Bouwblok grootte verspreid liggend glas

Conform de Provinciale Structuurvisie hebben ook verspreid liggende glastuinbouwbedrijven de mogelijkheid om hun bedrijf te vergroten tot 2 ha, dan wel 1,5 ha afhankelijk van de ligging van het bedrijf. LTO Noord verzoekt de gemeente Heerhugowaard dit provinciale beleid in haar bestemmingsplan over te nemen in artikel 4 Agrarisch -1 en de algemene wijzigingsregels. Wanneer glastuinbouwbedrijven nog meer willen groeien dan de toegestane oppervlaktes (1,5 ha of 2 ha) moeten glastuinbouwbedrijven conform de Provinciale Structuurvisie verplaatsen naar een glastuinbouwconcentratiegebied.

Bij de 1e partiële herziening van het bestemmingsplan Buitengebied is de omvang van de verspreid liggende glastuinbouw in het buitengebied bepaald. Deze bedrijven hebben toen gemotiveerd aangetoond op economische gronden meer uitbreidingsruimte nodig te hebben dan op grond van het provinciaal beleid (2 hectare) was (is) toegestaan. Op twee na zijn al die verzoeken gehonoreerd. In dit bestemmingsplan zijn de toen verkregen rechten opnieuw opgenomen. De glastuinbouwbedrijven in Heerhugowaard hebben allemaal meer uitbreidingsruimte dan de op grond van het provinciaal beleid maximaal toegestane 2 hectare. De bedrijven die destijds geen extra uitbreiding hebben gekregen zijn Oudhuis, Rustenburgerweg 237 en Meijer Rustenburgerweg 249. Oudhuis kreeg geen extra uitbreidingsruimte, omdat het bedrijf verkocht was en Meijer niet, omdat uitbreiding uit oogpunt van landschap niet verantwoord was.

Ontwikkelingsmogelijkheden glastuinbouw 't Kruis

LTO Noord kan dan ook, gezien de rechten zoals geschetst in de Provinciale Structuurvisie, niet instemmen met de toekomstige beperking die worden geschetst op pagina 48 voor de glastuinbouwbedrijven in 't Kruis. LTO Noord is van mening dat de gemeente Heerhugowaard deze glastuinbouwbedrijven ook na deze planperiode de ontwikkelingsbudget moet bieden die de Provincie Noord-Holland deze bedrijven geeft. Daarnaast wil LTO Noord benadrukken dat deze bedrijven een belangrijke rol spelen in de lokale werkgelegenheid en dat het daarom niet gepast is deze bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden te beperken.

Het bestemmingsplan Buitengebied dat nu moet worden vastgesteld is in 2024 weer aan herziening toe. Rond de glastuinbouwbedrijven in het buitengebied en 't Kruis zijn er tot nu toe altijd mogelijkheden voor uitbreiding. In het bestemmingsplan Uitbreidingsplan in Hoofdzaak 1962 en Landelijk gebied 1972 waren die uitbreidingsmogelijkheden onbeperkt. In het bestemmingsplan Buitengebied 1998 en de 1e partiële herziening bestemmingsplan Buitengebied zijn de uitbreidingsmogelijkheden begrensd en teruggebracht tot de directe omgeving van het bedrijf. De gronden in het buitengebied die nu weer voor glastuinbouw worden bestemd zijn al vanaf 1962 beschikbaar voor glastuinbouw. Als in 2024, na ruim 60 jaar, de bestemming glastuinbouw nog steeds niet is gerealiseerd, mag, uit oogpunt van een goede ruimtelijke ordening, de vraag worden gesteld of er aan die bestemming nog wel behoefte is. Het beleid van de provincie is er immers gericht het verspreidliggend glas in het buitengebied terug te dringen. Voor het bestemmingsplan van 2024 zal ook een andere provinciale structuurvisie gelden. Glastuinbouw zal dan in het licht van die structuurvisie moeten worden gezien. Door nu aan te kondigen dat de gemeente zich het recht voorbehoudt de bestemming glastuinbouw buiten het glastuinbouwconcentratiegebied, voorzover die niet is verwezenlijkt, te beëindigen, kunnen bedrijven hiermee rekening houden. Het gaat hier slechts om een aankondiging. Of van het recht om de bestemming glastuinbouw te beëindigen ook daadwerkelijk gebruik wordt gemaakt is aan de gemeenteraad van 2024. Deze aankondiging heeft wel tot gevolg dat eventuele planschade voor rekening van de ondernemer blijft (passieve risicoaanvaarding).

Huisvesting buitenlandse werknemers

Wat betreft de huisvesting van buitenlandse werknemers: wij zijn er voorstander van om aan te sluiten bij de regionale afspraken zoals die binnenkort worden vastgelegd in Kompas Noord. Huisvesting op de bedrijven zelf moet mogelijk zijn indien dit plaatsvindt op een duurzame en veilige wijze.

Zie reactie Kamer van Koophandel Hoofdstuk 8.1 Uitkomsten overleg ex artikel 1.3.1 en 3.1.1. Bro paragraaf 8.1.3.

Glasgrens Middenweg

Wij zijn van mening dat ten onrechte wordt vastgehouden aan de glasgrens op 200 meter van het hart van de Middenweg. In dit verband zijn wij van mening dat gelet op het provinciale beleid met betrekking tot de kassenbouw in het gebied en de situatie ter plaatse voor wat betreft de aanwezigheid van bouwblok ken, onvoldoende redenen aanwezig zijn om vast te houden aan een glasgrens op 200 meter van het hart van de Middenweg. De landschappelijke inpassing, het opnemen van een zogenaamde bufferzone, wordt niet met steekhoudende argumenten onderbouwd. Hierbij worden ten onrechte de belangen van de glastuinbouw(ondernemers) ondergeschikt gemaakt. LTO Noord kan hiermee niet instemmen en verzoekt de gemeente Heerhugowaard daarom de glasgrens aan te passen naar 110 m van het hart van de Middenweg. Deze afstand sluit aan bij de bestaande diepte van bebouwing aan de Middenweg (ca. 125 m).

Bij de vaststelling van het bestemmingsplan Buitengebied 1998 is de glasgrens van het Alton I gebied ter hoogte van de Middenweg tussen de Hasselaarweg en de dorpskern De Noord vastgesteld op 250 meter uit het hart van de Middenweg. De firma's Tesselaar en Ardea hebben tegen de vaststelling van die glasgrens bij de gemeenteraad en in het kader van de goedkeuring bij GS zienswijzen ingediend en betoogt dat de glasgrens op 200 meter uit het hart van de Middenweg moest worden vastgesteld. De provincie heeft deze zienswijzen gegrond verklaard, met als motivering het arbitrale karakter van het voor dit deel van het plan opgenomen zoneringsstelsel en de rommelige indruk die het gebied in bestaande toestand maakt. Zij heeft daarbij aan het hele gebied tussen de Middenweg en het Altongebied goedkeuring onthouden. Bij de 1^e partiële herziening van het bestemmingsplan Buitengebied heeft de gemeente, conform de aanwijzingen die GS bij de onthouding aan goedkeuring hebben geven, de glasgrens tussen het Alton I gebied en de Middenweg op 200 meter uit de as van de Middenweg vastgesteld.

Tegen dit bestemmingsplan heeft dezelfde glastuinder zienswijzen bij de gemeenteraad en GS ingediend en betoogd dat het hele gebied maximaal voor glastuinbouw moest worden ingewuld. Respectievelijk de gemeente en GS hebben bij de vaststelling en de goedkeuring van het bestemmingsplan de zienswijzen ongegrond verklaard. In beroep bij de Raad van State is het goedkeuringsbesluit van GS echter vernietigd, omdat GS onvoldoende had gemotiveerd, waar zij eerder hadden verklaard dat gebied reeds een rommelige indruk maakte, nu uit landschappelijke overwegingen de glasgrens op 200 meter hadden vastgesteld. Ten aanzien van het vernietigde besluit hebben GS nooit een nieuw besluit genomen met, of een nadere motivering van het landschappelijk belang of een alsnog gegrond verklaring van de zienswijzen. Voor het onderhavige gebied geldt nu nog steeds het Bestemmingsplan Landelijk gebied 1972.

In de nota van uitgangspunten is nogmaals gemotiveerd waarom wij kiezen voor een glasgrens op 200 meter uit de as van de Middenweg. De nota van uitgangspunten schrijft hierover: "De lintstructuren in Heerhugowaard zijn zeer kenmerkend. Sterk verbonden met de historie bepalen ze in grote mate het gezicht van Heerhugowaard. Ook in het buitengebied levert dat een kenmerkend ruimtelijk beeld op dat wordt bepaald door een open agrarisch landschap met bebouwing geconcentreerd in open lintstructuren". Het gaat hier om de Middenweg ten zuiden van het dorp De Noord met op de achtergrond de kassen van het Altongebied. Hier ligt tussen de glasbestemming van het Altongebied en de Middenweg een landschappelijke buffer van 200 m met een agrarische bestemming. De lintbebouwing op dit deel van de Middenweg is karakteristiek en kenmerkt zich door concentratie van bebouwing aan de weg met daarachter, aan weerszijden, een open agrarisch landschap. De bufferzone garandeert de zelfstandige landschappelijke eenheid van het Middenweg lint en voorkomt dat lintstructuur en glastuinbouw gaan samensmelten met een onbalans in de lintstructuur tot gevolg. Dat zou ten koste gaan van de ruimtelijke kwaliteit en de beleving van zowel het landschap als de lintstructuur. Een gevolg van het verschuiven van de glasgrens richting Middenweg is dat glastuinbouw zich nadrukkelijker in de lintstructuur manifesteert en dat is niet gewenst. Daar komt bij dat verrommeling dreigt omdat door de beperkte afmetingen van de bufferzone agrarisch gebruik minder

interessant zal zijn en verwacht mag worden dat ander (ongewenst) gebruik zal toenemen. Dit gaat ten koste van de kwaliteit, de openheid en daarmee de functie van de zone in relatie tot het lint.

Om een heldere scheiding tussen lintstructuur en het achterliggende Altongebied te garanderen is instandhouding van de zone noodzakelijk." Gelet hierop houden wij vast aan een glasgrens op 200 meter uit de as van de Middenweg.

Archeologie

Volgens de toelichting (pag. 30) is er een Beleidskaart Archeologie opgesteld die als onderlegger dient voor de archeologische dubbelbestemmingen in de verschillende bestemmingsplannen. Op basis hiervan is gekozen voor een archeologische dubbelbestemming op het gebied rondom de Middenweg en Rustenburgerweg in twee categorieën. Het overige plangebied heeft een lage verwachtingswaarde en de gemeente Heerhugowaard kiest ervoor deze dubbelbestemming 5 niet op te nemen in het bestemmingsplan. Echter ook in de toelichting (pag. 60) wordt aangegeven dat de 'Archeologienota ERF GOED' van de gemeente Heerhugowaard de basis vormt van de dubbelbestemming archeologie en dat er nu 5 archeologische dubbelbestemmingen aanwezig zijn in het buitengebied. LTO Noord verzoekt de gemeente Heerhugowaard duidelijkheid te geven in het gevolgde archeologische beleid. LTO Noord verzoekt de gemeente Heerhugowaard niet alleen de verwachtingswaarde van de bodem vast te stellen maar ook de reeds uitgevoerde verstoringen in kaart te brengen. Zo wordt in de toelichting aangegeven dat er een ruilverkaveling in het plangebied heeft plaatsgevonden. Daarnaast hebben reeds uitgevoerde agrarische grondbewerkingen en de bouw van Alton de bodem verstoord. LTO Noord verzoekt de gemeente Heerhugowaard deze verstoringen in kaart te brengen en op te nemen in de archeologische verwachtingenkaart. Aangezien werkzaamheden voor normaal agrarisch gebruik, beheer en onderhoud reeds sinds jaar en dag in het plangebied zijn uitgevoerd, is de bodem hierdoor verstoord en zullen geen archeologische waarden meer worden aangetroffen. LTO Noord verzoekt dan ook normaal agrarisch gebruik, beheer en onderhoud vrij te stellen. Hiertoe behoort ook het aanleggen van drainage en het vervangen van bestaande drainage.

Het beleid met betrekking tot archeologie is vastgelegd in de nota Erfgoed. Deze nota heeft voor de inspraak ter visie gelegen. In het kader van de inspraak heeft LTO Noord geen zienswijzen ingediend. De nota is vastgesteld door de gemeenteraad. In het bestemmingsplan is uitvoering gegeven aan de nota door het opleggen van de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie". De hoogte van de verwachtingswaarde bepaald de categorie van de dubbelbestemming. Voor grote delen van het buitengebied geldt de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 5". De kans dat er archeologische waarden worden aangetroffen is klein, maar niet nul. Voor de verplichting tot het doen van archeologisch onderzoek is er geen verschil in verwachtingswaarde tussen het buitengebied en het bestaand stedelijk gebied. Binnen de bebouwde kom bestaat ook voor grote delen van het gebied de archeologische verwachtingswaarde categorie 5, maar die is niet in het bestemmingsplan opgenomen. De vigerende bestemmingsplannen binnen de bebouwde kom maken ontwikkelingen van 1 hectare en groter niet mogelijk. Als een dergelijke ontwikkeling in bestaand stedelijk gebied zich toch voordoet, zal hiervoor het bestemmingsplan partieel worden herzien. In de partiële herziening zal dan wel de verplichting voor een archeologisch onderzoek worden opgenomen. Voor het buitengebied bestaat wel de mogelijkheid voor ontwikkelingen van een hectare en groter. Als die ontwikkelingen zich voordoen is op grond van het bestemmingsplan een archeologisch onderzoek verplicht. In kader van de ruilverkaveling is er geen archeologisch onderzoek gedaan. De mate van bodemroering zal op gelijk niveau liggen als binnen de bebouwde kom en in het Altongebied. Het opleggen van een dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 5" is ook voor gebieden waar een ruilverkaveling heeft plaatsgevonden, gerechtvaardigd. Het is aan de uitvoerder van projecten, volgens het principe "de verstoorder betaald", om aan te tonen dat er geen archeologische waarden worden geschonden. Het normale gebruik, onderhoud en beheer van gronden is in de regels vrijgesteld van archeologisch onderzoek. Het aanleggen en of vervangen van een drainage behoort zeker niet tot het normale onderhoud en beheer van gronden. Binnen de criteria zal moeten worden bezien of een archeologisch onderzoek noodzakelijk is. De toelichting blz. 30 is overeenkomstig aangepast en verduidelijkt en aan de regels is het normale gebruik toegevoegd.

Artikel 1.46 Landbouwhuisdieren

LTO Noord kan zich niet vinden in deze begripsomschrijving omdat hierbij een volledige diercategorie

buiten beschouwing wordt gelaten, namelijk pluimvee. LTO Noord verzoekt de gemeente Heerhugowaard daarom dit begrip te verwijderen of aan te passen naar:

- rundvee, pluimvee (kippen, eenden, ganzen, kalkoenen, parelhoenders, struisvogels e.d.), varkens, schapen, geiten, pelsdieren, konijnen, paarden, wormen e.d., consumptievissen (meerval, forel, paling, zeebaars, zeebrasem e.d.) of*
- landbouwhuisdieren, zoals omschreven in het Besluit landbouw milieubeheer.*

Het komt voor in het buitengebied dat niet - agrariërs grote stukken grond in bezit hebben die voor agrarisch gebruik zijn bestemd en op die grond een paar schapen, geiten, paarden e.d. houden. Omdat deze gronden hobbymatig voor agrarisch gebruik worden aangewend, kan de niet - agrariër geen gebruik maken de bouwmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt aan agrariërs voor het bouwen van een veldschuur. Uit oogpunt van dierenwelzijn is er voor deze groep een afwijkingsbevoegdheid in het bestemmingsplan opgenomen voor een schuilstal van maximaal 30 m². Om te voorkomen dat de bevoegdheid ook gebruikt moet worden voor kleine dieren die makkelijk achter het huis kunnen worden gehuisvest, is het begrip landbouwhuisdier geïntroduceerd.

Artikel 3 - Agrarisch

3.2.1 Bouwregels - hoofdgebouwen

g. Een goothoogte van 6 meter is voor de huidige landbouwpraktijk te laag. In verband met dierenwelzijn in de veehouderij en het stapelen van kuubkisten in de plantaardige sectoren, is een goothoogte van 7 meter noodzakelijk. LTO Noord verzoekt daarom de goothoogte te verhogen naar 7 meter.

h. Bij een goothoogte van 7 meter is een bouwhoogte van 12 meter noodzakelijk. Dit levert namelijk een optimale dakhelling op voor bedrijfsgebouwen. LTO Noord verzoekt de gemeente Heerhugowaard daarom de bouwhoogte te verhogen naar 12 meter.

o. 2 + 3 LTO Noord verzoekt de goot- en bouwhoogte van teeltondersteunend glas aan te passen aan de huidige bouwhoogten van glas, namelijk goothoogte 10 meter en bouwhoogte 12 meter.

In het bestemmingsplan Buitengebied 2014 zijn de goot- en bouwhoogte uit het nu vigerende bestemmingsplan overgenomen. In het bestemmingsplan is wel een binnenplanse afwijkingsbevoegdheid voor het college opgenomen om een goot - en bouwhoogte van respectievelijk 7 en 12 meter te kunnen toestaan. Hoewel het buitengebied bestemd is voor landbouw, natuur en recreatie komt ook de functie "Wonen" op grote schaal voor. Om een afweging te kunnen maken tussen enerzijds het agrarisch belang en anderzijds het woonbelang is er gekozen voor een binnenplanse afwijkingsbevoegdheid. Het bijkomend voordeel van deze regeling is dat de gemeente de eventuele planschade kan verhalen op de veroorzaker (artikel 6.1 onder c Wro) Voor teeltondersteunend glas is in het bestemmingsplan nu een goot- en bouwhoogte van respectievelijk 4,50 meter en 7 meter opgenomen. De goot- en bouwhoogte voor teeltondersteunend glas die nu, zonder nadere motivering, wordt gevraagd is hoger dan die in het Altongebied maximaal is toegestaan. Teeltondersteunend glas wordt gebruikt voor het broeien of opkweken van plantmateriaal. Niet valt in te zien waarom een dergelijke voorziening zo hoog moet zijn.

3.2.3 Bouwregels - Bouwwerken

5. LTO Noord verzoekt de gemeente Heerhugowaard agrarische bouwvlakken zodanig te positioneren dat er geen knelpunten ontstaan met betrekking tot deze regel. Wanneer dit het geval is, kan deze bepaling komen te vervallen.

Op grond van artikel 3.2.3 is het mogelijk om per agrarisch bedrijf 2 bedrijfsgebouwen tot een maximum van 150 m² buiten het bouwvlak te bouwen. Deze bouwwerken kunnen overal in het gebied worden gesitueerd. Uit oogpunt van landschap of functie (vrijwaringszone bij waterkeringen) geldt er de restrictie dat ten opzichte van de bestemmingen "Natuur", en/of de dubbelbestemmingen "Waterstaat - Waterkering", "Waarde - Cultuurhistorie" of " Waarde - Ecologie" een afstand van 100 meter moet worden aangehouden. Van deze mogelijkheid wordt maar zeer zelden gebruik gemaakt. Omdat op

voorhand niet bekend is waar deze bouwwerken worden gesitueerd, kan de afstandsbepaling niet vervallen.

3.2.5 Bouwwerken buiten het bouwvlak

4. LTO Noord verzoekt de gemeente Heerhugowaard de hoogte van boog- en gaaskassen aan te passen naar 3 meter omdat deze hoogte noodzakelijk is voor mensen om zonder problemen arbeid in de boog en gaaskas te kunnen verrichten.

In het nu vigerende bestemmingsplan is de hoogte van boog- en gaaskassen niet geregeld en geldt de bouwverordening als aanvullend. Op grond van de bouwverordening zou een maximale bouwhoogte van 15 meter zijn toegestaan. Gelet hierop kan de bouwhoogte van boog en gaaskassen opgetrokken worden naar 3.00 meter. De regel, die per abuis boog - en gaaskassen op de bestemming Agrarisch met waarde mogelijk maakte, is geschrapt. De bestemming Agrarisch met waarde is vanwege de instandhouding en bescherming van cultuurhistorische- landschappelijke- en ecologische waarden opgelegd. De bouw van boog- en gaaskassen verdraagt zich niet met deze waarden. Het bestemmingsplan is op dit punt aangepast.

3.2.6 Afwijken van de bouwregels

b + c LTO Noord verzoekt de gemeente Heerhugowaard via een afwijking een goothoogte van 8 meter en een bouwhoogte van 14 meter mogelijk te maken.

Zie antwoord gemeente bouwhoogte hoofdgebouwen.

LTO Noord verzoekt de gemeente Heerhugowaard het provinciale beleid ten aanzien van ondersteunend glas op te nemen in dit bestemmingsplan. Hierin wordt bij recht 2.000 m2 ondersteunend glas mogelijk gemaakt. Via een afwijking is 4.000 m2 mogelijk. Bedrijven die groter zijn dan 20 ha hebben via een afwijking recht op nog eens 200 m2/ha extra ondersteunend glas. LTO Noord verzoekt de gemeente Heerhugowaard deze afwijkingen in het bestemmingsplan op te nemen.

In het nu vigerend plan is de wijzigingsbevoegdheid voor ondersteunend glas conform provinciaal beleid opgenomen. In het nieuwe plan is de wijzigingsbevoegdheid voor ondersteunend in artikel 35 onder e opnieuw opgenomen, zij het dat de regeling voor bedrijven groter dan 20 hectare ontbreekt. De wijzigingsbevoegdheid is op dit punt aangevuld. Tevens is voorwaarde 3 beter geformuleerd. Er staat nu: "hetgeen in de kassen wordt geproduceerd, dient ter ondersteuning van de productie van het bedrijf" i.v.p "de productie van de kassen dient ondergeschikt te zijn aan de totale productieomvang van het bedrijf". Tevens is de wijzigingsbevoegdheid omgezet naar een afwijkingbevoegdheid (zie ook de beantwoording bij artikel 35 " Algemene wijzigingsregels")

Artikel 4 - Agrarisch -1

4.2.1 Bouwregels - Hoofdgebouwen

n. Een goothoogte van 6 meter is voor de huidige landbouwpraktijk te laag. In verband met dierenwelzijn in de veehouderij en het stapelen van kuubkisten in de plantaardige sectoren, is een goothoogte van 7 meter noodzakelijk. LTO Noord verzoekt daarom de goothoogte te verhogen naar 7 meter.

o. Bij een goothoogte van 7 meter is een bouwhoogte van 12 meter noodzakelijk. Dit levert namelijk een optimale dakhelling op voor bedrijfsgebouwen. LTO Noord verzoekt de gemeente Heerhugowaard daarom de bouwhoogte te verhogen naar 12 meter.

q. De goothoogte van nieuw te bouwen kassen bedraagt nu 10 meter omdat hierdoor de mogelijkheid ontstaat voor meerlagenteelt. LTO Noord verzoekt de gemeente Heerhugowaard deze goothoogte voor glas mogelijk te maken.

s. De bijbehorende bouwhoogte is 12 meter. LTO Noord verzoekt de gemeente Heerhugowaard deze bouwhoogte voor glas mogelijk te maken.

4.2.3 Bouwregels - Bouwwerken

e. De toegestane bouwhoogte van warmteopslaginstallaties is ontoereikend. Om voldoende waterdruk op te bouwen is het noodzakelijk een warmteopslaginstallatie van 15 meter te bouwen. LTO Noord verzoekt deze hoogte in het bestemmingsplan mogelijk te maken.

4.2.5 Afwijken van de bouwregels

c + d LTO Noord verzoekt de gemeente Heerhugowaard via een afwijking een goothoogte van 8 meter en een bouwhoogte van 14 meter mogelijk te maken.

LTO Noord verzoekt de gemeente Heerhugowaard de wijzigingsbevoegdheden die betrekking hebben op het artikel 4 Agrarisch -1 op te nemen in dit artikel en niet in de algemene afwijkingsregels. Dit zal de leesbaarheid van het bestemmingsplan verhogen.

Voor de punten 4.2.1. n en o en 4.2.5. c en d zie beantwoording bij artikel 3 "Agrarisch". In de Nota van uitgangspunten staat aangegeven dat er voor het Altongebied een herstructureringsproject loopt en dat de bouw- en gebruiksvoorschriften in het nieuwe bestemmingsplan dienen aan te sluiten de uitkomsten van het herstructureringsproject.

Van de zijde van Alton is er nooit aangegeven dat de goot - en bouwhoogte van de kassen niet meer toereikend zijn. Voorts dient bezien te worden of, indien de goot- en bouwhoogte voor het Altongebied worden vergroot naar respectievelijk 10 en 12 meter, deze hoogten ook moeten gelden voor de kassen in 't Kruis en het verspreidliggend glas in het buitengebied. Vooralsnog houden wij vast aan de hoogten zoals ze nu opgenomen in het bestemmingsplan. De hoogte van warmteopslaginstallaties bedraagt nu 10 meter. Gelet op de maximaal toegestane hoogte voor voedersilo's (15 meter) bestaat tegen een hoogte van 15.00 meter voor warmteopslaginstallaties geen bezwaar.

Alle wijzigingsbevoegdheden staan in één artikel. De wijzigingsbevoegdheid per artikel opnemen kan ook. Vanwege de vindbaarheid en het voorkomen van onnodige herhalingen in het bestemmingsplan houden wij vast aan het concentreren van de wijzigingsbevoegdheden in één artikel.

Artikel 5 - Agrarisch met Waarden

5.2.1 Bouwregels - hoofdgebouwen

e. Een goothoogte van 6 meter is voor de huidige landbouwpraktijk te laag. In verband met dierenwelzijn in de veehouderij en het stapelen van kuubkisten in de plantaardige sectoren, is een goothoogte van 7 meter noodzakelijk. LTO Noord verzoekt daarom de goothoogte te verhogen naar 7 meter.

f. Bij een goothoogte van 7 meter is een bouwhoogte van 12 meter noodzakelijk. Dit levert namelijk een optimale dakhelling op voor bedrijfsgebouwen. LTO Noord verzoekt de gemeente Heerhugowaard daarom de bouwhoogte te verhogen naar 12 meter.

LTO Noord verzoekt de goot- en bouwhoogte van teeltondersteunend glas aan te passen aan de huidige bouwhoogte van glas, namelijk goothoogte 10 meter en bouwhoogte 12 meter.

5.2.3 Bouwregels - Bouwwerken

5. LTO Noord verzoekt de gemeente Heerhugowaard agrarische bouwwerken zodanig te positioneren dat er geen knelpunten ontstaan met betrekking tot deze regel. Wanneer dit het geval is, kan deze bepaling komen te vervallen.

5.2.5 Bouwwerken buiten het bouwwak

4. LTO Noord verzoekt de gemeente Heerhugowaard de hoogte van boog- en gaaskassen aan te passen naar 3 meter omdat deze hoogte noodzakelijk is voor mensen om zonder problemen arbeid in de boog en gaaskas te kunnen verrichten.

5.2.6 Afwijken van de bouwregels

b + c LTO Noord verzoekt de gemeente Heerhugowaard via een afwijking een goothoogte van 8 meter en een bouwhoogte van 14 meter mogelijk te maken.

LTO Noord verzoekt de gemeente Heerhugowaard het provinciale beleid ten aanzien van ondersteunend glas op te nemen in dit bestemmingsplan. Hierin wordt bij recht 2.000 m2 ondersteunend glas mogelijk gemaakt. Via een afwijking is 4.000 m2 mogelijk. Bedrijven die groter zijn dan 20 ha hebben via een

afwijking recht op nog eens 200 m²/ha extra ondersteunend glas. LTO Noord verzoekt de gemeente Heerhugowaard deze afwijkingen in het bestemmingsplan op te nemen.

LTO Noord verzoekt de gemeente Heerhugowaard de wijzigingsbevoegdheden die betrekking hebben op het artikel 5 Agrarisch met Waarden op te nemen in dit artikel en niet in de algemene afwijkingsregels. Dit zal de leesbaarheid van het bestemmingsplan verhogen.

Zie beantwoording bij artikel 3 en 4

Artikel 22 t/m 27

Geen omgevingsvergunning vereist

a. LTO Noord verzoekt de gemeente Heerhugowaard hier expliciet te vermelden dat normaal agrarisch gebruik, beheer en onderhoud is vrijgesteld.

Aan de regels is het normale gebruik toegevoegd. Expliciet vermelden dat het om normaal agrarisch gebruik, beheer en onderhoud gaat is niet wenselijk. Dat zou immers alle andere vormen van normaal gebruik, beheer en onderhoud uitsluiten.

Artikel 38 - Algemene wijzigingsregels

c.4 LTO Noord verzoekt de gemeente Heerhugowaard toe te voegen dat compensatie op de saneringslocatie alleen mogelijk is wanneer de bedrijfsvoering en ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende agrarische bedrijven niet wordt belemmerd.

e. LTO Noord verzoekt de gemeente Heerhugowaard uitbreiding van het areaal ondersteunend glas via een afwijking mogelijk maken en niet via een wijzigingsbevoegdheid.

Aan de compensatie op de saneringslocatie is de voorgestelde voorwaarde toegevoegd.

In het bestemmingsplan Buitengebied (nu de Beheersverordening) is een vergelijkbare regeling voor ondersteunend glas opgenomen als een wijzigingsbevoegdheid. Bij de vaststelling van het bestemmingsplan was de regeling opgenomen als een vrijstellingbevoegdheid (vergelijkbaar met de afwijkingsbevoegdheid van nu). De provincie heeft daar destijds goedkeuring aan onthouden, met als motivering grip te willen houden op de uitvoering van de regeling in verband met het landschap. In het bestemmingsplan Buitengebied 1998, nu de beheersverordening, geldt voor de bestemming Agrarisch en Agrarisch met cultuurhistorische waarde hetzelfde artikel en is de uitbreidingsmogelijkheid voor het hele gebied van toepassing. In dit bestemmingsplan is de wijzigingsbevoegdheid alleen van toepassing op de bestemming Agrarisch en niet op de bestemming Agrarisch met waarde. Nu uitbreiding van het areaal aan ondersteunend glas boven de 2000 m² alleen binnen het agrarisch bouwvlak mogelijk is, is er van een bestemmingswijziging geen sprake en kan er met een afwijkingsbevoegdheid volstaan worden. Het bestemmingsplan is op dit punt aangepast.

Bijlagen bij toelichting

Bijlage 1 Milieueffectrapportage

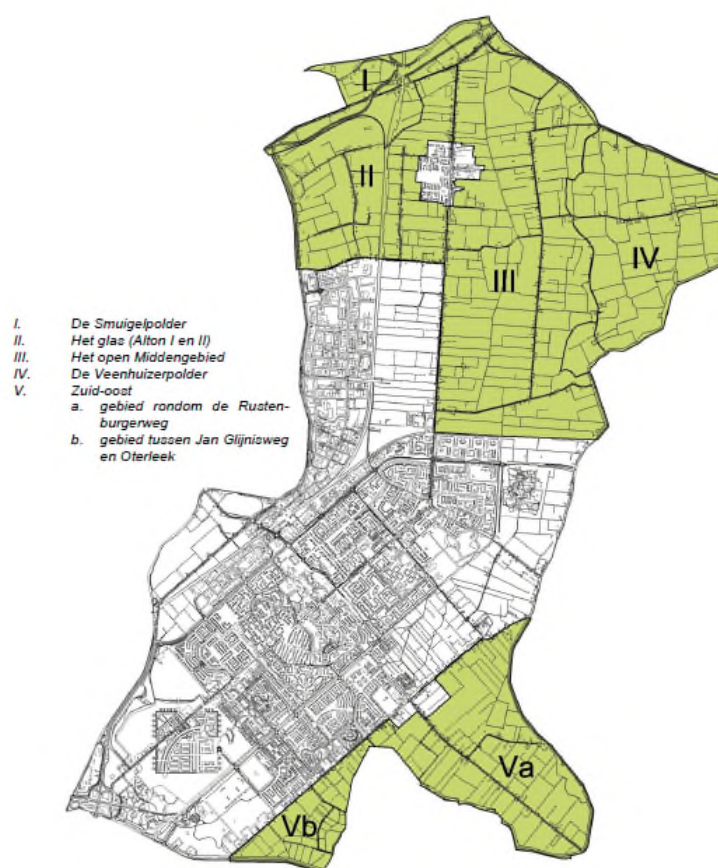
PlanMER

Bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard

projectnr. 0258390.00

revisie 2

11 april 2014

Opdrachtgever

Gemeente Heerhugowaard

Postbus 390

1700 AJ Heerhugowaard

datum vrijgave

beschrijving revisie 1

goedkeuring

vrijgave

eind-concept

drs. M. Visser-Poldervaart

drs. A. van Dongen

Projectgroep bestaande uit:

B. van Dijck
M. Korthorst
M. Visser-Poldervaart

Datum van uitgave:

11 april 2014

Contactadres:

Monitorweg 29
1322 BK Almere
Postbus 10044
1301 AA Almere Stad

Copyright ©

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

Inhoud

blz.

Samenvatting	3
1. Inleiding.....	3
2. Ontwikkelingen en beleid	5
3. Huidige situatie en autonome ontwikkeling	6
4. Ontwikkelingen bestemmingsplan en afbakening plan-MER.....	9
5. Effectbeoordeling	11
6. Aanbevelingen	14
7. Leemten in kennis en aanzet evaluatieprogramma	15
1 Inleiding	1
1.1 Aanleiding	1
1.2 Plan-m.e.r. verplichting.....	2
1.3 M.e.r.-procedure	3
1.4 Leeswijzer	5
2 Beleid	6
2.1 Overzicht beleid.....	6
2.2 Ruimtelijk beleid.....	6
2.3 Provinciaal beleid.....	8
2.4 Gemeentelijke beleid	11
3 Landbouw, huidige situatie en verwachte ontwikkelingen.....	15
3.1 Inleiding.....	15
3.2 Huidige situatie en autonome ontwikkeling	15
3.3 Ontwikkelingen in de landbouw	16
4 Bestaande situatie van het milieu en autonome ontwikkelingen	21
4.1 Inleiding.....	21
4.2 Natuur	21
4.3 Landschap en cultuurhistorie	26
4.4 Leefmilieu en gezondheid	34
4.5 Bodem en water	45
5 Ontwikkelingsmogelijkheden plan en alternatieven	50
5.1 Nota van Uitgangspunten.....	50
5.2 Ontwikkelingsruimte vigerend en nieuw bestemmingsplan	50
5.3 Uitgangspunten	52
5.4 Scenario's	56
6 Effectbeschrijving	58
6.1 Inleiding.....	58
6.2 Natuur	59
6.3 Landschap en cultuurhistorie	65
6.4 Leefmilieu en gezondheid	70
6.5 Bodem en water	75

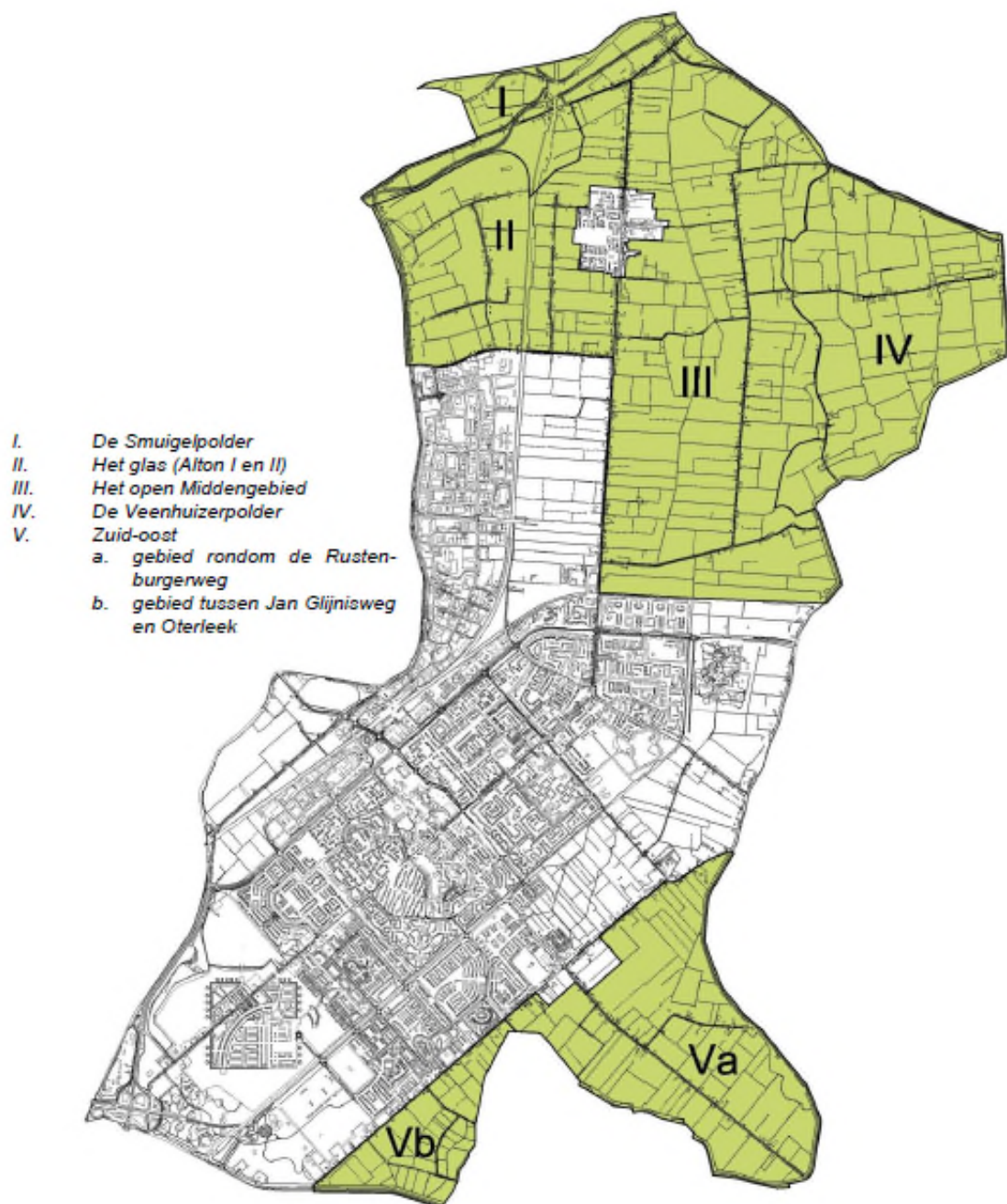
7	Vergelijking, conclusies en aanbevelingen	78
7.1	Overzicht scores.....	78
7.2	Conclusies.....	79
7.3	Aanbevelingen mitigerende maatregelen richting natuur-en-landschaps-alternatief.....	80
8	Leemten in kennis en aanzet evaluatieprogramma	83
8.1	Leemten in kennis.....	83
8.2	Aanzet evaluatieprogramma	84
	Referenties	85
	Bijlage 1: Beleidskader	1
	B1.1 Europees beleid	1
	B1.2 Rijksbeleid	2
	B 1.2 Provinciaal beleid.....	7
	B 1.3 Beleid Hoogheemraadschap	8
	B 1.4 Gemeentelijke beleid	9
	Bijlage 2: Vergelijking planologische mogelijkheden nu en straks.....	1

Samenvatting

1. Inleiding

Aanleiding

De gemeente Heerhugowaard is voornemens een geactualiseerd bestemmingsplan op te stellen voor het buitengebied van de gemeente. Dit bestemmingsplan beslaat het deel van het grondgebied van de gemeente Heerhugowaard buiten de kern. Het plangebied is weergegeven in Figuur 0.1.

Figuur 0.1 Plangebied, het gekleurde gebied beslaat het bestemmingsplangebied. (Bron: Gemeente Heerhugowaard, 2012a).

De actualisering van het bestemmingsplan wordt ingegeven door enerzijds de noodzaak om regelmatig de bestemmingsplannen te actualiseren en anderzijds door de wens om ontwikkelingen in de landbouw, nieuw beleid en nieuwe regelgeving in het bestemmingsplan te verwerken. Het geactualiseerde bestemmingsplan vervangt de geldende beheersverordening Buitengebied.

Figuur 0.2 Luchtfoto van het gebied met toponiemen.

Milieueffectrapportage (procedure, afgekort als m.e.r.)

In het kader van het Bestemmingsplan Buitengebied wordt een plan-m.e.r.-procedure doorlopen. M.e.r.. staat hierbij voor milieueffectrapportage, een procedure om het milieubelang volwaardig (en vroegtijdig) te betrekken in de planvorming. De plan-m.e.r.-verplichting geldt voor wettelijk of bestuursrechtelijk voorgeschreven plannen en programma's die:

1. kaderstellend zijn voor activiteiten conform de beschrijving in het Besluit milieueffectrapportage (onderdeel C en D van de Bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage) en/ of;
2. waarvoor een passende beoordeling nodig is in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (en daarmee in het kader van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn).

In het geval van het Buitengebied Heerhugowaard geldt de plan-m.e.r.-verplichting vanuit beide redenen. In het kader van de plan-m.e.r.-procedure wordt een milieueffectrapport (plan-MER) opgesteld. De milieueffectrapportage heeft tot doel om de milieueffecten van de ontwikkelingen in het voorgenomen bestemmingsplan in beeld te brengen. Ook kunnen eventuele realistische alternatieven worden onderzocht en mogelijkheden worden aangegeven om effecten te beperken. Hierdoor krijgt het milieubelang een volwaardige plaats in de besluitvorming.

De m.e.r.-procedure is gestart op 13 februari 2014 met de openbare kennisgeving in de lokale pers. Hierin is bekendgemaakt dat voor de herziening van de bestemmingsplannen buitengebied de plan-m.e.r-procedure wordt gevolgd en is deze procedure uiteengezet.

Aansluitend op de bekendmaking zijn de bestuursorganen die ook bij de voorbereiding van het bestemmingsplan zijn betrokken, geraadpleegd over de reikwijdte en het detailniveau van het dit plan-MER. Ten behoeve van de raadpleging is een startdocument, de 'Notitie Reikwijdte en Detailniveau' opgesteld. Uitgangspunt in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau dat op voorhand significante effecten op de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden in de gemeente en de omgeving ervan niet uitgesloten kunnen worden. Dit vanwege de uitstoot van stikstofdepositie. In dat kader is besloten alle effecten op de Natura 2000-gebieden in het kader van de plan-MER in één keer in de passende beoordeling te verwerken. Deze is als bijlage bij dit plan-MER gevoegd.

De gemeente heeft ervoor gekozen de Notitie Reikwijdte en Detailniveau separaat ter inzage te leggen en mogelijkheid van inspraak voor een ieder te geven. Het voorontwerpbestemmingsplan had eerder reeds ter inzage gelegen. De notitie is tevens naar de instanties gestuurd die ook geraadpleegd zijn in het kader van het bestemmingsplan. De notitie met de daarop ingediende reacties vormt de basis voor de afbakening van het voorliggende plan-MER.

2. Ontwikkelingen en beleid

Algemeen

De ontwikkeling van de landbouw, en de ruimte die het voorgenomen bestemmingsplan daarvoor zal bieden, vormt het hoofdonderwerp van dit plan-MER. Daarom is het van belang om na te gaan, wat de verwachte ontwikkeling zal zijn. Voorts is in dit plan MER het relevante beleidskader beschreven. Het vormt het kader waarbinnen de effecten van het nieuwe bestemmingsplan worden getoetst. Het betreft Europees, nationaal, regionaal en lokaal beleid. De nadruk ligt op het beleid dat medebepalend is voor de toekomstige ontwikkeling van het gebied en/of relevant is voor de milieuthema's die in dit plan-MER aan de orde komen.

Landbouw

Vergelijking bestemmingsplannen

In bijlage 2 van dit plan-MER is een tabel opgenomen waarin het nieuwe bestemmingsplan is vergeleken met de vigerende beheersverordening (Buitengebied Heerhugowaard). De tabel toont aan dat het plan in een aantal gevallen verruiming biedt ten aanzien van de bestaande regels, maar op een groot aantal punten juist een beperking van de regels.

Wijzigingsbevoegdheden

De wijzigingsbevoegdheden in het bestemmingsplan maken het noodzakelijk voorafgaand aan een plan dat gebruik wil maken van de mogelijkheden daarbinnen een wijzigingsplan op te stellen. Dit is van belang voor het plan-MER omdat voorafgaand aan de vaststelling van een plan aannemelijk gemaakt moet worden dat deze wijzigingsbevoegdheid (voor uitbreiding van agrarische bouwvlakken) uitvoerbaar is.

Hiertegenover is een belangrijke nuancering te maken. Bestemmingsplannen buitengebied bieden ruimte voor het uitbreiden van agrarische bouwvlakken. Binnen de gemeente Heerhugowaard heeft de ontwikkeling van de agrarische sector vanaf de vaststelling van het vorige plan aangetoond, dat ondanks de geboden ruimte, het aantal bedrijven en de totale omvang van de bouwvlakken geleid hebben tot een daling van het aantal bedrijven en van het aantal dieren. De gemeente Heerhugowaard beschikt over een gemengd palet aan agrarische bedrijven: glastuinbouw, vollegronds tuinbouw een veehouderij, waarvan een beperkte aantal intensieve veehouderijen. De trend van de schaalvergroting, waarbij kleinere bedrijven verdwijnen en grotere bedrijven verder groeien, is zichtbaar.

Ontwikkelingen in de landbouw algemeen

De agrarische sector in de gemeente Heerhugowaard bestaat uit een mix van agrarische sectoren met voornamelijk glastuinbouw, vollegrondstuinbouw en daaraan ondergeschikt veehouderij. De glastuinbouw heeft een groter aandeel in de agrarische sector in Heerhugowaard dan gemiddeld voor Noord-Holland als geheel. De verstedelijking van het gebied heeft bijgedragen aan een grotere afname van het landbouwareaal dan gemiddeld voor Noord-Holland als geheel.

Deze grotere afname van de agrarische sector is ook herkenbaar in de verschillende agrarische sectoren. Met name akkerbouw (met name vollegronds tuinbouw) en veehouderij zijn afgenomen in de afgelopen 10 jaar. Voor de veehouderijen geldt dat niet alleen de oppervlakte en het aantal bedrijven afgenomen is, maar ook het aantal gehouden dieren. De glastuinbouw is minder snel afgenomen dan de gemiddelde afname in Noord-Holland.

Verwachte ontwikkeling van de rundveehouderij in de gemeente Heerhugowaard

De ontwikkeling van de rundveehouderij in de gemeente Heerhugowaard past in het provinciale beeld, met daarbij als opmerking dat in deze gemeente verdringing van de akkerbouw door de rundveehouderij vrijwel niet aan de orde zal zijn. De akkerbouw in de gemeente Heerhugowaard bestaat grotendeels uit vollegronds tuinbouw, met een andere (potentiële) ontwikkeling dan andere akkerbouw. Op provinciaal niveau wordt verwacht dat door het stoppen van bedrijven en schaalvergroting op andere bedrijven het aantal stuks melkvee niet zal toenemen. In de gemeente Heerhugowaard is het daarom redelijkerwijs aannemelijk dat er per saldo geen sprake zal zijn van een grote toename van het aantal dieren. Er wordt een beperkte toename van het aantal graasdieren verwacht.

Verwachte ontwikkeling van de glastuinbouw in de gemeente Heerhugowaard

Hoewel op provinciaal niveau een daling van de oppervlakte glastuinbouw wordt verwacht, wordt deze daling in de gemeente Heerhugowaard niet verwacht. Het glastuinbouwgebied Alton behoort tot de belangrijke glastuinbouwgebieden van de provincie en is aangewezen als glasconcentratiegebied. Gezien het deels verouderde karakter van het Altongebied en de wens/mogelijkheid om hier een herstructurering van de glastuinbouw te laten plaatsvinden, is te verwachten dat in de komende tijd een verdere schaalvergroting zal plaatsvinden.

3. Huidige situatie en autonome ontwikkeling

Algemeen

De volgende hoofdonderwerpen zijn in het MER onderscheiden:

- Natuur;
- Landschap en cultuurhistorie;
- Leefbaarheid en gezondheid.

De ontwikkeling van de landbouw is hiervoor reeds beschreven.

Natuur: Natura2000-gebieden

Natura2000-gebieden liggen op relatief grote afstand vanaf de gemeentegrenzen van Heerhugowaard. Binnen de gemeentegrenzen liggen geen (delen van) Natura2000-gebieden. Binnen een straal van 10 km van het plangebied liggen Delen van de drie Natura2000-gebieden (Figuur):

- Eilandspolder;
- Schoorlse Duinen;
- Noordhollands Duinreservaat.

Gezien de ligging en afstand van het plangebied tot de Natura 2000-gebieden is het enige relevante effect de verandering van stikstofdepositie als gevolg van ontwikkelingen in het bestemmingsplan. Van belang is dat de zogenaamde kritische depositiewaarde (KDW) - een maat voor de stikstofgevoeligheid van de habitattypen - in alle onderzochte Natura 2000-gebieden al in de huidige situatie wordt overschreden door de achtergrondwaarden voor stikstofdepositie. De agrarische sector levert een bijdrage aan deze achtergronddepositie.

De Natura 2000-gebieden en de effecten van ontwikkelingen in het Bestemmingsplan Buitengebied zijn beschouwd in de uitgevoerde passende beoordeling.

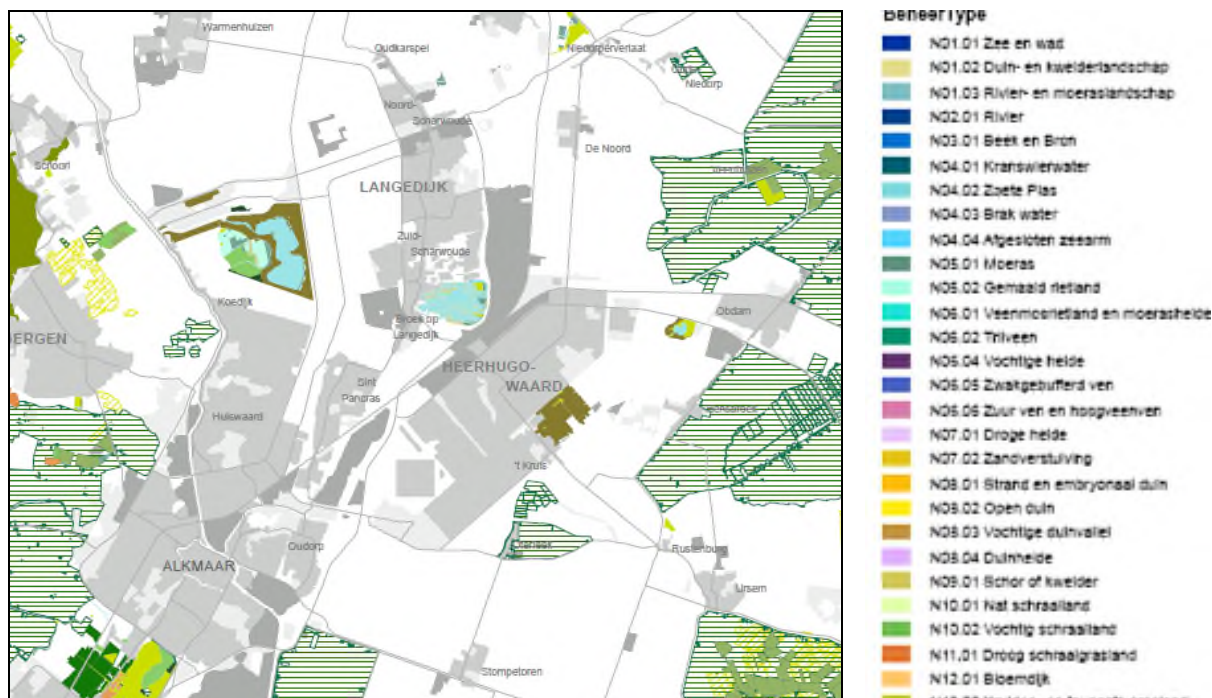
Figuur 0.3 Ligging Natura 2000-gebieden in (de nabijheid van) het plangebied (zwarte begrenzing).

Natuur: Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en overige beschermde natuurgebieden

Binnen de gemeente Heerhugowaard bevinden zich langs de ringvaart enkele ecologische verbindingzones en een aantal gebieden die onderdeel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De natuur- en landschapsdoelen van de EHS zijn beschreven in het plan-MER.

Daarnaast is een deel van het gebied (m.n. de Veenhuizerpolder) aangewezen als weidevogelleefgebied. Weidevogelleefgebieden maken geen integraal onderdeel uit van de EHS, maar zijn van belang in verband met de instandhouding van weidevogelpopulaties.

Diverse wateren in de gemeente Heerhugowaard maken onderdeel uit van de KRW (Kaderrichtlijn Water)-waterlichamen. Aangezien de wateren over het algemeen op de biologische en algemeen fysisch chemische parameters "zeer slecht" / "voldoet niet" scoren zijn generieke maatregelen geformuleerd om deze kwaliteit te verbeteren.

Figuur 0.4 Natuurbeheertypenkaart (Bron: provincie Noord-Holland), groen gearceerd weidevogelgebied

Natuur: flora en fauna

Het plangebied is geschikt voor verschillende dier- en plantsoorten die beschermd zijn onder de Flora- en faunawet. Deze komen ook in het gebied voor, zoals bekend is vanuit verschillende verspreidingsatlassen en onderzoeken. In het plan-MER is dit nader toegelicht.

Landschap en cultuurhistorie

Het landschap van de gemeente Heerhugowaard wordt enerzijds gedomineerd door de stedelijke ontwikkelingen die er zich de afgelopen decennia hebben voorgedaan en anderzijds door de kenmerken van de landschapsontwikkeling, waarin de strijd tegen het water een belangrijke rol heeft gespeeld. In het plan-MER is dit nader toegelicht.

Ten aanzien van de cultuurhistorische waarden spelen de aardkundige waarden, archeologische waarden, historisch-geografische waarden en historisch-bouwkundige waarden een rol. Aardkundige waarden komen in het plangebied niet voor. Een beperkt aantal terreinen is als bekende archeologische waarde aangeduid. Deze zijn overgenomen in de archeologische beleidskaart en aangevuld met de verwachtingswaarde. Met name de oude bebouwingslinten en de druiplanden¹ hebben een hogere archeologische verwachtingswaarde. Ten aanzien van de historisch-geografische waarden is eveneens een beleidsnota opgesteld. Hieruit komt een focus op twee perioden van de landschappelijke ontwikkeling naar voren: de periode van de veenontginningen en de periode van de droogmakerij en de daarop volgende ontwikkelingen. De druiplanden en dijkstructuren zijn belangrijke relictten van de

¹ Druiplanden zijn gedeelten van het oude (veenontginnings)landschap die als voorland voor de dijken rond de Heerhugowaard behouden bleven. Deze gebieden zijn nog altijd herkenbaar aan de afwijkende verkaveling (minder rationeel) en kronkelende dijkpatronen.

periode van de veenontginningen. Vanuit de periode van de droogmakerij zijn de molengangen, het rationele verkavelingspatroon en de daarbij behorende wegenstructuren.

De landschappelijke waarden zijn voor Heerhugowaard in beeld gebracht in een quick scan "de stand van het landschap". Hierin is de koppeling gemaakt tussen cultuurhistorie, landschap en gebruik van het gebied. In een gebiedindeling in vijf gebieden is een beschrijving gemaakt van de landschappelijke kenmerken en waarden. De "stand van het landschap" heeft een belangrijke rol gespeeld bij de totstandkoming van het bestemmingsplan Buitengebied. Hieruit zijn regelingen opgenomen ter bescherming van de landschappelijke waarden.

Leefmilieu en gezondheid

Ten aanzien van leefbaarheid wordt in het MER aandacht geschonken aan geur en fijn stof. Er zijn voor deze aspecten geen knelpunten bekend.

In het buitengebied van Heerhugowaard is er door het beperkte aantal intensieve veehouderijen en de afstanden onderling, geen sprake van gezondheidsrisico's voor de omgeving door cumulatie van de invloed van de bedrijven gezamenlijk. Op het niveau van individuele bedrijven kan er wel sprake zijn van een enigszins verhoogd gezondheidsrisico voor omwonenden. Een licht negatief effect voor direct omwonenden is dus niet geheel uitgesloten.

Overige thema's

Verder is in het plan-MER ingegaan op de navolgende thema's in relatie met het bestemmingsplan buitengebied:

- externe veiligheid
- verkeer
- geluid
- lichthinder
- bodem
- water

4. Ontwikkelingen bestemmingsplan en afbakening plan-MER

Het bestemmingsplan buitengebied Heerhugowaard is een consoliderend bestemmingsplan, waarin in grote lijnen de huidige situatie wordt vastgelegd en het beleid dat eerder ook reeds gold wordt voortgezet. Op enkele punten biedt het bestemmingsplan meer ruimte ten opzichte van de huidige situatie en ten opzichte van de huidige planologische regeling. In het plan-MER is uitgebreid ingegaan op de ontwikkelingsmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt. In deze samenvatting gaan wij vooral in op de punten die van belang zijn voor de onderzoeken in het plan-MER.

Landbouw, m.u.v. glastuinbouw:

- Binnen het bestemmingsplangebied komen 5 intensieve veehouderijen voor. Het betreft pluimveehouderijen (3) en varkenshouderijen (2). Deze intensieve veehouderijen worden door middel van een aanduiding specifiek bestemd. Nieuwvestiging van intensieve veehouderijen is niet mogelijk.
- Nieuwvestiging van agrarische bedrijven wordt in het nieuwe bestemmingsplan beperkt voor grondgebonden agrarische bedrijven. Er is alleen nieuwvestiging mogelijk in de bestaande bebouwde linten langs de Middenweg, noordzijde van de Rustenburgerweg en Veenhuizerweg. Daarbij dient een volwaardig, reëel agrarisch bedrijf binnen de gemeente Heerhugowaard gerealiseerd te worden.
- Huidige bouwvlakken worden één-op-één overgenomen uit de beheersverordening. In deelgebieden III en IV is uitbreiding tot 2 ha. mogelijk via een wijzigingsbevoegdheid. In de overige gebieden kunnen agrarische bedrijven groeien tot 1,5 ha. Er is geen onderscheid in deze regeling voor grondgebonden agrarische bedrijven en intensieve veehouderijen.

- De huidige regeling met een goot- en bouwhoogte van 6,5 en 9 meter wordt in het nieuwe bestemmingsplan gehandhaafd. Met een afwijkingsbevoegdheid wordt echter een verhoging van de goot- en bouwhoogte tot respectievelijk 7 en 12 meter mogelijk gemaakt.
- Het bestemmingsplan maakt nevenactiviteiten mogelijk door middel van een afwijkingsbevoegdheid (een beperkt aantal naastactiviteiten is bij recht mogelijk). Het maximale oppervlakte voor naastfuncties bedraagt 300 m². Kinderopvang wordt niet mogelijk gemaakt als naastfunctie. Tevens is het niet toegestaan een tweede bedrijfswoning op te richten.
- Biovergisting wordt in het bestemmingsplan toegestaan binnen de agrarische bestemming. Het gaat daarbij om monovergisters en mestverwerkers die voor het eigen agrarische perceel gebruikt kunnen worden.
- Het bestemmingsplan bevat een omvormingsverbod (of omschakelingsverbod), waarmee omvorming van akkerbouw/tuinbouw naar veehouderij onmogelijk wordt gemaakt. In het vigerende plan is deze omvorming wel mogelijk. Omvorming naar intensieve veehouderij is niet mogelijk door de specifieke aanduiding voor intensieve veehouderijen.

Buiten het bouwvlak kunnen binnen de bestemmingen Agrarisch en Agrarische met waarden boog- en gaaskassen gerealiseerd worden met een hoogte tot 3 meter. Dit betreft tijdelijke voorzieningen.

Glastuinbouw:

- Glastuinbouw is specifiek bestemd door middel van de bestemming Agrarisch - 1. Bestaande niet-glastuinbouwbedrijven worden wel toegestaan door een specifieke aanduiding.
- In het Altongebied is nog ruimte voor ruim 75 ha. nieuwe glastuinbouw (zie ook Figuur 5.1). Dit biedt ruimte voor het herstructureringsproject dat voor Alton is ingezet (provinciaal project).
- Binnen de bestemming Agrarisch - 1 is ook ruimte voor nevenfuncties conform de andere agrarische bestemmingen.
- Voor het verspreid liggende glas, inclusief de concentratie rond 't Kruis is ook de bestemming Agrarisch - 1 opgenomen.
- De uitbreidingsmogelijkheden voor het verspreid liggende glas worden ten opzichte van het huidige plan enigszins beperkt, door het verwijderen van een aantal aanwijzingen voor glastuinbouw. Buiten het glasconcentratiegebied bestaat nog een uitbreidingsruimte van ca. 45 ha.

Wonen:

- Nieuwbouw van woningen wordt niet toegestaan in het bestemmingsplan. Wel kan een agrarische bestemming omgezet worden in een woonbestemming, eventueel met gebruikmaking van de nieuwe mogelijkheid om plattelandswoningen te bestemmen (wijzigingsbevoegdheid).
- Voor de aan-, uit- en bijgebouwen zijn regels opgenomen ten aanzien van de omvang, breedte en ligging ten opzichte van de zijdelingse perceelgrenzen. Dit wordt meegenomen in de beoordeling.
- Nevenfuncties zijn mogelijk, namelijk in de vorm van mantelzorg, bedrijf aan huis, Bed & Breakfast en het hobbymatig houden van paarden. Aan de naastfuncties zijn voorwaarden verbonden. Deze worden bij de betreffende effectbeschrijvingen nader toegelicht.
- De als kenmerkend aangewezen woningen worden in het nieuwe bestemmingsplan beschermd op de uitwendige hoofdvorm. Deze bescherming is gerealiseerd door de dubbelbestemming Waarde - Cultuurhistorie aan te brengen.

Recreatie en toerisme:

- Er wordt geen grootschalige recreatieve ontwikkeling mogelijk gemaakt, maar het bestemmingsplan biedt ruimte voor kleinschalige ontwikkelingen gericht op het (extensieve) medegebruik van het buitengebied.
- Het bestemmingsplan maakt toeristisch-recreatieve naastfuncties bij agrarische bedrijven mogelijk, zoals kamperen bij de boer (van 1 maart t/m 31 oktober), Bed & Breakfast en het plaatsen van trekkershutten (gekoppeld aan routestructuren). Deze faciliteiten kunnen bij ieder agrarische bouwvlak, met uitzondering van de glastuinbouwbedrijven, gerealiseerd worden.

Het gaat daarmee om maximaal ca. 60 mogelijke locaties. Bed & breakfast voorzieningen (max. 5 kamers) kunnen overigens ook bij woningen gerealiseerd worden. Daarbij kan gebruik gemaakt worden van de bestaande bebouwing of nieuwe bebouwing binnen het bouwvlak, daarmee worden geen extra bouwmogelijkheden geboden.

- Mogelijkheden voor recreatiewoningen, bungalowparken en hotels worden niet geboden in het bestemmingsplan.

Duurzaamheid en energie:

- Buiten de bestaande windturbines worden geen mogelijkheden geboden voor het opwekken van windenergie in het bestemmingsplan, in verband met het besluit van de provincie Noord-Holland om geen nieuwe windturbines toe te staan.
- Ten opzichte van andere vormen van duurzame energieopwekking heeft de gemeente een positieve grondhouding. Het opwekken van zonne-energie en gebruik van aardwarmte worden niet in het bestemmingsplan geregeld, omdat hiervoor - voor zover noodzakelijk - andere vergunningprocedures bestaan.
- Biovergisting wordt mogelijk gemaakt gekoppeld aan de agrarische bestemming. De installaties hiervoor kunnen binnen de agrarische bouwvlakken gerealiseerd worden.

Belangrijke thema's voor het Plan-MER

Voor het plan-MER zijn de ontwikkelingen in de landbouw en bouwmogelijkheden die invloed kunnen hebben op het landschap het meest van belang. Hierbij gaat het om de ontwikkelingsmogelijkheden van de agrarische bedrijven ten aanzien van de grote van het agrarische perceel. Daarnaast zijn alle bouwmogelijkheden voor agrarische bedrijven, niet-agrarische bedrijven en woningen van belang voor het landschap.

Op basis van de mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt, zijn de criteria bepaald waarmee in het plan-MER de effectbepaling op de verschillende milieuaspecten in beeld gebracht worden.

Voornemen en scenario's

Bij de effectbeschrijving is het voorontwerp van het voorgenomen bestemmingsplan als uitgangspunt genomen. Dit wordt aangeduid als het voornemen. Er zijn twee scenario's in beeld gebracht in het plan-MER: een maximaal scenario en een realistisch scenario. In onderstaande tabel zijn de belangrijkste uitgangspunten van beide scenario's weergegeven.

Maximaal scenario	Realistisch scenario
toename veestapel	gelijkblijvend aantal dieren
120 ha extra glastuinbouw in zowel Alton als 't Kruis	alleen groei van de glastuinbouw in Alton (max. 75 ha)
15 kampeerplaatsen en 2 trekkershutten op ieder agrarisch bouwvlak	geen nieuwe recreatieve verblijfsaccomodaties

Eventuele aanvullende varianten, op basis van analyse achteraf

Omdat de optie voor omvorming van andere vormen van landbouw naar veehouderij is vervallen en vanwege het overwegend conserverende karakter van het voorgenomen bestemmingsplan is er geen reden (meer) om andere alternatieven dan het voornemen te onderzoeken.

5. Effectbeoordeling

In onderstaande tabel is de beoordeling van de effecten voor de diverse aspecten samengevoegd. Dit samengevat per (hoofd-)aspect. In het plan-MER is de effect-beoordeling per (hoofd)aspect nader toegelicht. In het plan-MER zijn gekoppeld aan de effect-beoordeling aanbevelingen gegeven voor het mitigeren (beperken) van effecten. De voorgestelde maatregelen heeft de gemeente afgewogen, maar niet overgenomen in het bestemmingsplan. De onderbouwing daarvan is opgenomen in de toelichting van het bestemmingsplan. Daarmee wijzigt de beoordeling van de aspecten in het plan-MER niet.

Hoofdaspect	Criterium	Beoordeling realistisch scenario	Beoordeling maximaal scenario	Onderbouwing
Natuur				
Natura 2000	Effecten op de instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000-gebieden	0	--	In het maximale scenario kunnen significant negatieve effecten op de N2000-gebieden als gevolg van de toename van stikstofdepositie niet worden uitgesloten. De overige effecten kunnen wel uitgesloten worden. Het realistische scenario gaat uit van een gelijkblijvend aantal stuks vee en leidt daarmee niet tot negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie.
EHS (excl. N2000-gebieden)	Effecten op de overige ecologische hoofdstructuur	0	0	De omvang van de EHS is beperkt tot de zones rond de watergangen. Hier worden geen nieuwe activiteiten ontplooid die nadelige effecten op de EHS hebben.
Overige natuurwaarden	Effecten op weidevogelgebieden	-	-	De extra bebouwingmogelijkheden leiden tot een beperking van de openheid van het gebied en daarmee tot een enigszins negatief effect op de weidevogelgebieden, omdat negatieve effecten op de weidevogelpopulatie niet uitgesloten kunnen worden.
	Effecten op flora en fauna in overige gebieden	-	-	De extra bebouwingmogelijkheden leiden tot een mogelijk enigszins negatief effecten op een aantal soortgroepen.
Landschappelijke en cultuurhistorische waarden				
Aardkundige waarden	Mogelijke effecten op aardkundige waarden	0	0	Er zijn geen aardkundig waardevolle gebieden in de omgeving aanwezig.
Archeologie	Mogelijke effecten op archeologische waarden	0	0	In het bestemmingsplan zijn de archeologische waarden beschermd door middel van een dubbelbestemming "Waarde - Archeologie". Deze dubbelbestemming waarborgt het behoud van de archeologische waarden.
Cultuurhistorische waarden	Mogelijke effecten op historisch-bouwkundige waarden	0/-	-	De fysieke en inhoudelijke kwaliteit van de historisch-bouwkundige waarden wordt gewaarborgd door de dubbelbestemming "Waarde - Cultuurhistorie". De beleefde kwaliteit wordt echter niet gewaarborgd, doordat in de omgeving van gebouwde monumenten ontwikkelingen plaats kunnen vinden (bijv. de bouw van kassen), die de beleving van deze waarden beperken. Dit is in het maximale scenario sterker dan in het realistische scenario.
	Mogelijke effecten op historisch-geografische waarden	0	0	Een historisch-landschappelijke analyse ligt ten grondslag aan het bestemmingsplan. Bovendien zijn verschillende aspecten in het bestemmingsplan geborgd, bijvoorbeeld door de dubbelbestemming "Waarde - Cultuurhistorie".
Landschappelijke waarden	Mogelijke effecten op landschapstypen en -structuren Smuigelpolder,	0	0	De mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt sluiten aan bij de landschapstypen en -structuren van deze

	Alton, Open Midden en Zuidoost			gebieden.
	Mogelijke effecten op landschapstypen en -structuren Veenhuizerpolder	-	-	De mogelijkheden van vergroting van de bouwvlakken tot 2 ha leidt (potentieel) tot enige verdichting van het landschap en tot een bebouwing die (mogelijk) niet geheel past bij de verkavelingsstructuur.
	Mogelijke effecten op de ruimtelijk-visuele kenmerken van de Smuigelpolder, Alton, Open Midden en Zuidoost	-	-	In deze polder zijn geen wijzigingen als gevolg van het bestemmingsplan te verwachten. De ruimtelijk-visuele kenmerken van deze gebieden worden daarmee niet aangetast. Voor Alton geldt dat een dichtere bebouwing weliswaar tot verdichting leidt, maar dat deze behoort bij het karakter van een glastuinbouwgebied. De bouw mogelijkheden buiten het bouwvlak leiden hier echter tot invloed op de openheid van het landschap.
	Mogelijke effecten op de ruimtelijk-visuele kenmerken van de Veenhuizerpolder	-	-	Door de verspreide bebouwing is de impact van grotere bebouwingsvlakken in deze polder groter dan in de andere gebieden. Daarmee worden de ruimtelijk-visuele kenmerken negatief beïnvloed. Daarbij spelen ook de bouw mogelijkheden buiten het bouwvlak een rol.
Leefmilieu en gezondheid				
Geur	Kans op toename geurbelasting op geurgevoelige objecten	-	-	Er zijn geen knelpunten op het gebied van geur bekend. Met name in de omgeving van de woonkern(en) leidt de vergroting van de bouwvlakken mogelijk tot nieuwe knelpunten.
Fijn stof	Kans op toename concentratie fijn stof in de lucht	0	0	De concentratie fijn stof in de lucht zal mogelijk slechts minimaal toenemen. De achtergrondconcentraties zullen hierdoor niet worden beïnvloed.
Gezondheid	Kans op gezondheidseffecten	0	0/-	Met het oog op de mogelijke gevolgen voor de gezondheid van omwonenden is met name de uitbreidingsmogelijkheid van de intensieve veehouderij een belangrijk punt van aandacht. Vooral in gebieden met een concentratie van de intensieve veehouderij zouden er voor bepaalde risicogroepen negatieve effecten kunnen zijn. In Heerhugowaard gaat het in het kader van het voorgenomen bestemmingsplan echter alleen om beperkte uitbreiding van de 5 bestaande bedrijven. Hiervan wordt geen negatief effect verwacht.
Verkeer	Kans op verslechtering van de verkeersafwikkeling	0	0	Toename van verkeer wordt als zeer beperkt ingeschat. De wegen hebben voldoende capaciteit om de (beperkte) toename te kunnen verwerken.
	Kans op verslechtering van de verkeersveiligheid	0	0	Er treedt geen effect op op de verkeersveiligheid. Deze blijft gelijk aan de huidige situatie.
Externe veiligheid	Kans op externe veiligheidsrisico's	0	0	De ontwikkelingen hebben geen effect op de externe veiligheid
Geluid	Kans op toename geluidbelasting op	0	0	Een eventuele toename van de hoeveelheid geluid als gevolg van de

	geluidgevoelige objecten			groei van de agrarische bedrijven is relatief beperkt. Naar verwachting treden geen knelpunten op.
Licht	Kans op toename lichtuitstraling op lichtgevoelige objecten	0/-	-	De toename van lichtuitstraling wordt niet veroorzaakt door de glastuinbouw, waarvoor regels zijn opgesteld om de lichtuitstraling sterk te beperken. De lichtuitstraling vanuit (mogelijke) serrestallen met kunstlicht is verder niet geregeld, zodat deze bedrijven een potentieel negatief effect hebben op de lichtuitstraling.
Bodem en water				
Bodem	Mogelijke effecten op bodemstructuur	0	0	De bodemstructuur wordt niet gewijzigd door de realisatie van het bestemmingsplan.
	Mogelijk effecten op bodemkwaliteit	0	0	De bodemkwaliteit wordt niet gewijzigd door het gebruik dat mogelijk gemaakt wordt in het bestemmingsplan
Water	Effecten op grondwaterstand	0	0	Er is voldoende ruimte aanwezig voor eventuele compensatie voor het verharden van oppervlakten. De noodzaak voor compensatie is bovendien wettelijk geregeld.
	Effecten op waterkwaliteit	0	0	Het voornemen leidt niet tot een afname van de waterkwaliteit. De regeling in het bestemmingsplan biedt ook geen voorstellen om de waterkwaliteit te verbeteren.

Ten aanzien van de effecten op de Natura 2000-gebieden is een aantal kanttekeningen geplaatst:

1. Het bestemmingsplan maakt weliswaar theoretisch een grotere uitstoot van stikstof mogelijk door een uitbreiding van de veestapel, maar in vergelijking met het huidige planologische regime is de potentiële uitbreiding in het nieuwe bestemmingsplan kleiner.
2. De provincie Noord-Holland houdt een stroomschema aan voor het toetsen van Nb-wetvergunningen voor de uitbreiding van agrarische bedrijven. Daarbij is een van de eerste stappen in het schema de vraag of het bedrijf op een afstand korter dan 10 kilometer van de rand van een Natura 2000-gebied ligt. De overgrote meerderheid van de agrarische bedrijven ligt op een afstand van meer dan 10 kilometer van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied. Daarmee geeft de provincie aan dat geen Nb-wetvergunning noodzakelijk is. Ten aanzien van de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan bestaat dan ook geen belemmering voor de uitbreiding van de agrarische bedrijven.
3. De PAS is in ontwikkeling en de PAS-analyse die in dat kader is uitgevoerd wijst erop dat in de verschillende Natura 2000-gebieden in de omgeving van Heerhugowaard voldoende ontwikkelingsruimte beschikbaar is om aan de ontwikkelingsbehoefte te kunnen voldoen.

6. Aanbevelingen

Aanbevelingen natuur

Op grond van het voorgaande wordt aanbevolen een spelregel op te nemen die de uitbreiding of nieuwbouw van dierverspreiden of het realiseren van nieuwe dierspreiden in bestaande dierverspreiden alleen mogelijk maakt indien is aangetoond dat significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden uitgesloten zijn. In het bestemmingsplan wordt deze spelregel niet overgenomen. De bovenstaande kanttekeningen bij de effectbeoordeling zijn in dat kader aangevoerd. In het bestemmingsplan is hiervoor een onderbouwing opgenomen.

De aanbeveling om de mogelijkheid voor het oprichten van gebouwen met een oppervlak van 150 m² buiten de bouwvlakken te schrappen in verband met de invloed op de weidevogelpopulaties is niet overgenomen in het bestemmingsplan.

Aanbeveling landschap

In verband met de kwetsbaarheid van het landschap van de Veenhuizerpolder is voorgesteld de omvang van de bouwvlakken te beperken tot maximaal 1,5 ha. Daarmee wordt niet alleen het doel bereikt om de landschappelijke waarden verder te beschermen, maar wordt ook de ruimte voor stikstofuitstoot van bedrijven beperkt. Deze aanbeveling is niet overgenomen in het bestemmingsplan.

Aanbevelingen geur en lichthinder

In het kader van mogelijke geur- en lichthinder is voorgesteld spelregels op te nemen die voor het uitbreiden van agrarische bedrijven vragen om het aantonen dat geen onevenredige aantasting van de milieuhygiënische situatie optreedt, dan wel om een lichtplan waaruit blijkt dat lichthinder wordt beperkt. Beide aanbevelingen zijn niet overgenomen in het bestemmingsplan.

7. Leemten in kennis en aanzet evaluatieprogramma

Leemten in kennis en informatie

Effecten op Wav-gebieden

Zoals reeds weergegeven zijn de zeer kwetsbare gebieden (Wav-gebieden) nog niet definitief door de provincie aangewezen. De effecten op Wav-gebieden zijn daarom niet in beeld gebracht in het plan-MER.

Geur

Ten aanzien van het aspect geur ontbreekt een overzicht van bestaande en potentiële geurknelpunten. Aangezien geen knelpunten bekend zijn, ligt het niet in de verwachting dat deze er in de huidige situatie zijn. Het is echter onduidelijk of een dergelijk knelpunt ontstaat bij een uitbreiding van de bedrijfsactiviteiten binnen de mogelijkheden van het bestemmingsplan. Er is daarom aanbevolen om voor het aspect geur in beeld te brengen welke contouren de verschillende bedrijven (met name veehouderijen) hebben.

Werkelijke gevolgen voor landschap

De werkelijke gevolgen voor landschap kunnen mede afhankelijk zijn van het aantal concrete initiatieven voor agrarische bedrijfsuitbreidingen en precieze locatie van deze initiatieven. In de praktijk kan het gebeuren dat een veelheid van deelbeslissingen voor verschillende bedrijfsuitbreidingen wordt genomen, maar dat het zicht op de totale gevolgen enigszins verdwijnt. Daarom is om het totaaleffecten van ontwikkelingen op het landschap regelmatig in beeld te brengen, zodat hier rekening mee kan worden gehouden. Dit kan bijvoorbeeld door de quick scan "stand van het landschap" regelmatig te herijken en te verfijnen.

Effecten op beschermde en rode lijst soorten

Voor de beoordeling van natuureffecten in het plan-MER is op basis van de gebiedseigenschappen en beschikbare inventarisatiegegevens een inschatting gedaan van de aan te treffen soorten en de effecten daarvan. Er heeft geen veldinventarisatie plaatsgevonden naar de aanwezigheid van beschermde en bedreigde (Rode Lijst-)soorten dieren en planten. Het plangebied is hiervoor te groot en de resultaten van een inventarisatie zijn bovendien niet houdbaar voor de gehele planperiode. Het ontbreken van deze informatie leidt niet tot het ontbreken van essentiële milieu-informatie die nodig is voor het nemen van een verantwoord besluit.

Het verzamelen van verspreidingsgegevens van dier- en plantensoorten in het buitengebied van de gemeente Heerhugowaard zou leiden tot inzicht in locaties waar bestemmingen en activiteiten in het bestemmingsplan mogelijk in conflict kunnen komen met de aanwezigheid van deze soorten. De feitelijke beoordeling van mogelijke conflictsituaties is echter pas mogelijk op basis van een concrete uitgewerkte situatie, waarvan in het bestemmingsplan nog geen sprake is. Een 'worst case'- benadering

in deze is niet zinvol omdat in de praktijk legio mogelijkheden bestaan om effecten door detailinrichting te vermijden of te mitigeren.

Omgekeerd geldt dat, bij volledig inzicht in de nu aanwezige soorten, dit geen bevestiging geeft van de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. De houdbaarheid van een soorteninventarisatie (gemiddeld 3 jaar) loopt niet in de pas met de looptijd van een bestemmingsplan (10 jaar) en kan dus geen uitspraken doen over de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan op middellange termijn (4-10 jaar). Tot slot geldt dat de leefgebieden van beschermde en Rode Lijstsoorten in de EHS en Natura 2000-gebied(en) uit hoofde van de gebiedenbescherming zijn beschermd. Effecten op beschermde soorten kunnen aldaar nagenoeg worden uitgesloten.

Aanzet evaluatieprogramma

Wettelijk bestaat bij activiteiten die worden voorbereid met behulp van m.e.r. de verplichting om evaluatieonderzoek te (laten) verrichten. In een milieueffectrapport is daarom een opzet voor een evaluatieprogramma opgenomen.

Voor het bestemmingsplan buitengebied Heerhugowaard kan de evaluatie verschillende doelen dienen, namelijk:

- Het invullen van leemten in milieu-informatie;
- Het vergelijken van de daadwerkelijke optredende milieugevolgen met de in dit plan-MER voorspelde gevolgen (monitoring milieugevolgen).

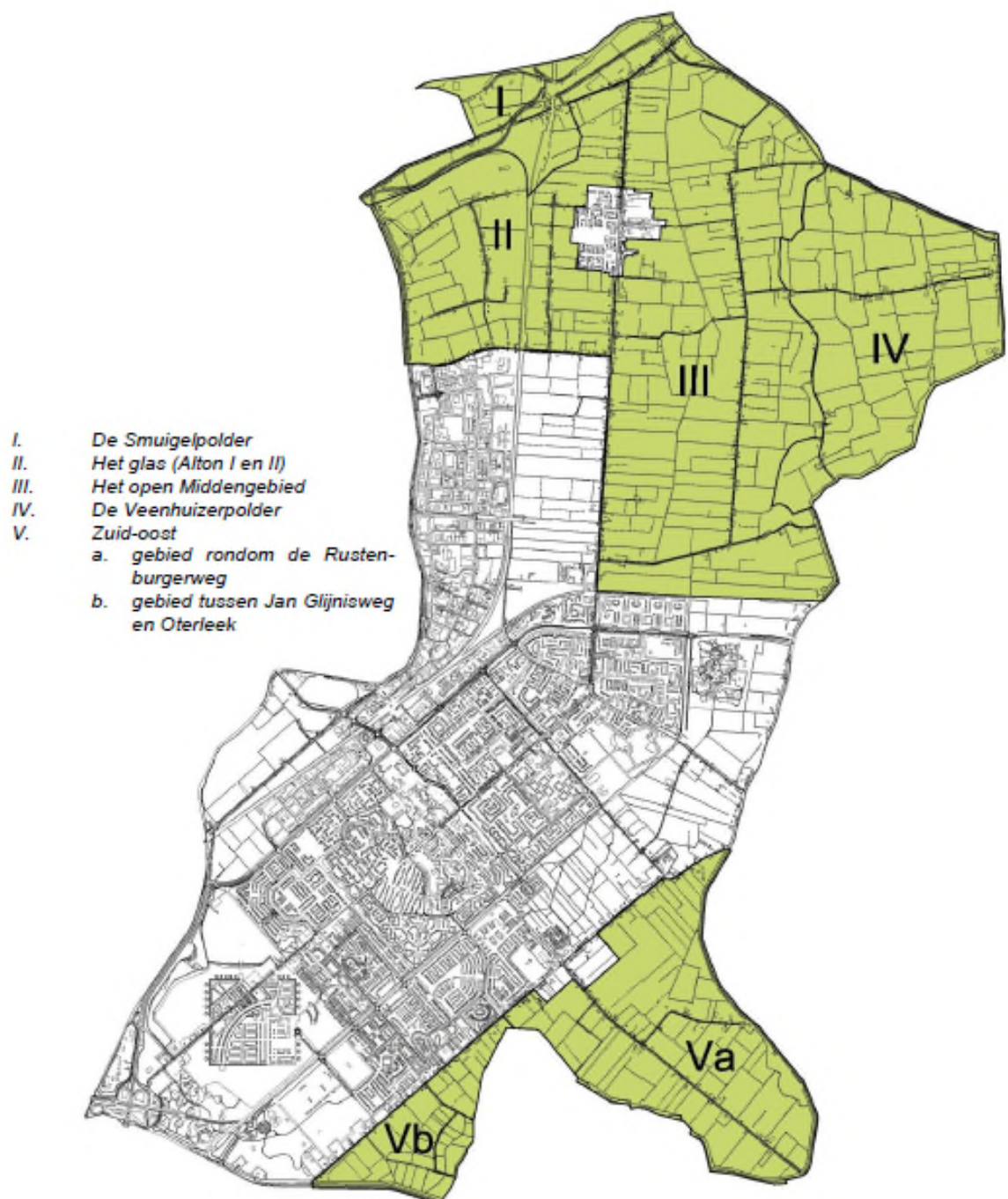
Het belangrijkste te monitoren effect is:

- Gevolgen van alle ontwikkelingen samen in een bepaalde landschappelijke eenheid voor de karakteristieken van dat landschap. Hierdoor zal het mogelijk worden om bij de afweging van nieuwe initiatieven het cumulatieve effect mee in beschouwing te nemen. Dit kan bijvoorbeeld door de quick scan 'stand van het landschap' regelmatig te herijken en te verfijnen.

1 Inleiding

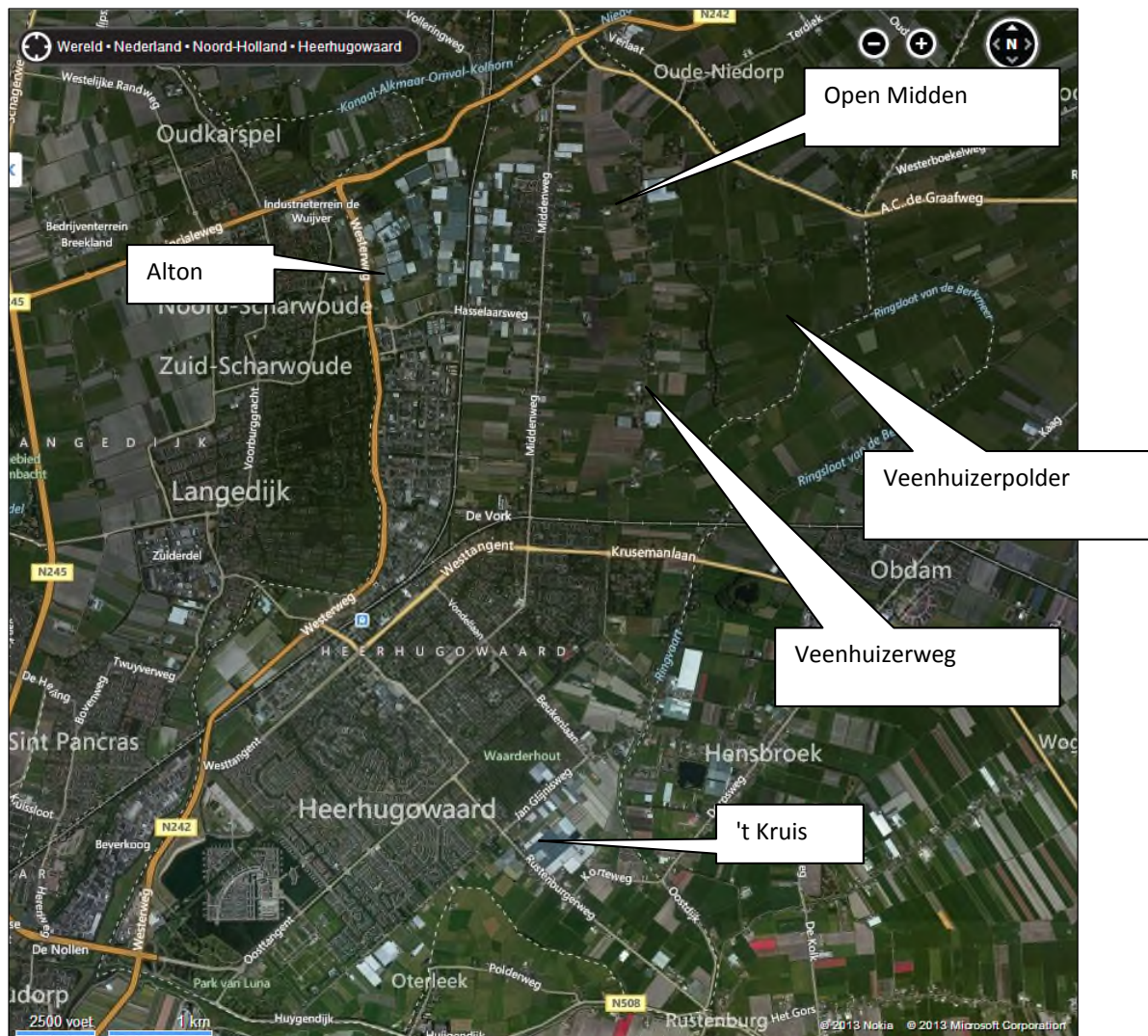
1.1 Aanleiding

De gemeente Heerhugowaard is voornemens een geactualiseerd bestemmingsplan op te stellen voor het buitengebied van de gemeente. Dit bestemmingsplan beslaat het deel van het grondgebied van de gemeente Heerhugowaard buiten de kern. Het plangebied is weergegeven in Figuur 1.1.

Figuur 1.1 Plangebied, het gekleurde gebied beslaat het bestemmingsplangebied. (Bron: Gemeente Heerhugowaard, 2012a).

De actualisering van het bestemmingsplan wordt ingegeven door enerzijds de noodzaak om regelmatig de bestemmingsplannen te actualiseren en anderzijds door de wens om ontwikkelingen in de landbouw, nieuw beleid en nieuwe regelgeving in het bestemmingsplan te verwerken. Het geactualiseerde bestemmingsplan vervangt de geldende beheersverordening Buitengebied.

Figuur 1.2 Luchtfoto van het gebied met toponiemen

1.2 Plan-m.e.r. verplichting

1.2.1 Algemeen

De plan-m.e.r. procedure is wettelijk vastgelegd in de Wet milieubeheer en in de uitvoeringswetgeving in de vorm van een Algemene maatregel van Bestuur: het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.). De procedure is de implementatie van de Europese Richtlijn 2001/42/EG in de Nederlandse wetgeving. De plan-m.e.r.-verplichting geldt voor wettelijk of bestuursrechtelijk voorgeschreven plannen en programma's die:

3. kaderstellend zijn voor activiteiten conform de beschrijving in het Besluit milieueffectrapportage (onderdeel C en D van de Bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage) en/ of;
4. waarvoor een passende beoordeling nodig is in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (en daarmee in het kader van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn).

Het bestemmingsplan is een wettelijk voorgeschreven plan waarvoor nagegaan moet worden of voor de herziening daarvan een plan-m.e.r. procedure nodig is op grond van beide of één van de genoemde punten. In dit geval is om beide redenen een plan-MER nodig.

De afkortingen plan-m.e.r. en plan-MER

In dit document komt u de afkortingen plan-m.e.r. en plan-MER tegen. Het is gebruikelijk om met dit verschil in afkortingen onderscheid te maken tussen de procedure voor de milieueffectrapportage (de m.e.r.) en het milieueffectrapport (het MER).

- Plan-m.e.r. staat dus voor de procedure van de milieueffectrapportage voor het plan (in dit geval het bestemmingsplan buitengebied Heerhugowaard).
- Met plan-MER wordt het milieueffectrapport bedoeld. Dit is het milieudocument bij het plan, dat in het kader van de m.e.r.-procedure wordt opgesteld.

1.2.2 Bestemmingsplan buitengebied Heerhugowaard

Kaderstellend voor activiteiten die zijn beschreven in het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.)

De gemeente Heerhugowaard kent veehouderijen (melkvee, paarden, varkens, pluimvee en overige graasdieren), akkerbouw-, tuinbouw- en glastuinbouwbedrijven. Er komen vijf intensieve veehouderijen voor. Het voorgenoemde bestemmingsplan buitengebied Heerhugowaard maakt door middel van een wijzigingsbevoegdheid uitbreiding van de agrarische bouwvlakken mogelijk. Door de wijzigingsbevoegdheid biedt het bestemmingsplan zodanige ruimte aan de agrarische bedrijven dat op het niveau van de omgevingsvergunning een m.e.r.-beoordeling of directe m.e.r.-plicht (afhankelijk van het aantal dieren) kan ontstaan. Daarmee wordt het bestemmingsplan kaderstellend voor deze ontwikkelingsmogelijkheden. Bovendien biedt het bestemmingsplan ruimte aan glastuinbouwbedrijven, zowel voor uitbreiding als voor nieuwvestiging², waarvoor een m.e.r.-beoordelingsplicht bestaat. De gemeente Heerhugowaard heeft besloten dit onderdeel mee te wegen in het plan-m.e.r. Voor het bestemmingsplan moet om die reden een plan-m.e.r.-procedure doorlopen worden.

Voor het bestemmingsplan is een passende beoordeling nodig in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998

In het kader van deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau is reeds nagegaan in hoeverre de activiteiten in het voorgenomen bestemmingsplan gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden in de omgeving van Heerhugowaard. De onderbouwing hiervoor is opgenomen in de eerste stap van de passende beoordeling. Hieruit blijkt dat significante effecten op Natura 2000-gebieden in de omgeving niet op voorhand kunnen worden uitgesloten. Er is nader onderzoek nodig om dit verder na te gaan. Hiervoor wordt in het kader van het bestemmingsplan een passende beoordeling opgesteld. Conform wettelijke vereisten volgt hieruit de verplichting tevens een plan-m.e.r.-procedure te doorlopen en de passende beoordeling onderdeel uit te laten maken van een plan-MER.

1.3 M.e.r.-procedure

1.3.1 Doel

Een milieueffectrapportage is bedoeld om vroegtijdig in het planproces in beeld te brengen welke milieugevolgen (effecten) kunnen optreden als gevolg van de zogenaamde voorgenomen activiteit. In dit geval betreft dat de mogelijkheden die in het voorgenomen bestemmingsplan worden geboden voor diverse activiteiten. Ook kunnen eventuele realistische alternatieven in het MER onderzocht worden en kunnen mogelijkheden worden aangegeven om eventuele effecten te kunnen beperken. Daarmee dient de m.e.r.-procedure om het milieubelang volwaardig mee te wegen in de besluitvorming.

² In de zin dat binnen de bestaande bestemming voor glastuinbouwbedrijven ruimte is voor de vestiging van nieuwe glastuinbouwbedrijven.

1.3.2 Procedure

Voor dit bestemmingsplan is de procedure van een milieueffectrapport voor een plan van toepassing (zie paragraaf 7.4 Wet milieubeheer). De plan-m.e.r. procedure staat niet op zichzelf, maar is een hulpmiddel bij het opstellen van het voorgenomen bestemmingsplan buitengebied. Daarom is de procedure gekoppeld aan de voorbereiding van dit bestemmingsplan. Deze voorbereiding is de bevoegdheid van het college van burgemeester & wethouders van de gemeente Heerhugowaard. De raad van de gemeente Heerhugowaard is het bevoegde gezag voor de m.e.r.-procedure.

Voorfase

De procedure is gestart met de openbare kennisgeving (van het voornemen om een plan te gaan vaststellen waarvoor de m.e.r.-plicht geldt) in de lokale pers. Hierin is bekend gemaakt dat voor de actualisatie van het bestemmingsplan buitengebied de plan-m.e.r. procedure wordt gevolgd en is de procedure uiteengezet.

Na de bekendmaking heeft de Notitie reikwijdte en detailniveau 6 weken ter inzage gelegen. De bestuursorganen en wettelijke adviseurs die ook bij de voorbereiding van het bestemmingsplan worden betrokken, zijn geraadpleegd over de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen plan-MER. Daarnaast is een ieder in de gelegenheid gesteld om gedurende de inspraakperiode een reactie in te dienen op het voornemen. De onafhankelijke landelijke Commissie voor de milieueffectrapportage (commissie m.e.r.) is eveneens om advies gevraagd.

De volgende instanties zijn in het kader van het vooroverleg van het voorontwerp bestemmingsplan geraadpleegd:

1. Wijkpanels van de wijken
2. Provincie Noord-Holland
3. Ziggo
4. Alliander
5. PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland
6. Rijkswaterstaat Directie Noord-Holland
7. Ministerie van Economische Zaken
8. Staatsbosbeheer Regio West
9. Adviesgroep Ouderen Huisvesting (A.O.H.)
10. KPN Telecom Rayon Noord West
11. Gasunie NV Ned.
12. Milieufederatie Noordholland
13. St. Weidevogelbesch. Obdam Hensbroek eo
14. WoonAdviesCommissie
15. Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
16. Kamer v. Koophandel Noordwest-Holland
17. Bedrijfskring Heerhugowaard
18. NS Vastgoed
19. Gemeente Langedijk
20. Gemeente Schermer
21. Gemeente Schagen
22. Gemeente Koggenland
23. Gemeente Hollands Kroon
24. Gemeente Alkmaar
25. LTO Noord
26. Connexxion Nederland
27. Defensie
28. Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
29. Stichting Welzijnsbevordering Kern8
30. Samenwerkende Ouderenbonden Heerhugowaard
31. Regiopolitie Noord-Holland Noord, district Noord-Kennemerland
32. Dorpsraad de Noord

- 33. Veiligheidsregio Noord-Holland-Noord
- 34. Cultuurcompagnie Noord-Holland

Er is één vooroverleginstantie die advies heeft ingediend voor het plan-MER, namelijk LTO Noord. In de reactie geeft de LTO aan dat zij de gemeente verzoeken een duidelijk beeld te schetsen van de ontwikkeling van de agrarische sector. Uit de reactie blijkt daarnaast dat de LTO zich grotendeels kan vinden in de wijze waarop de gemeente het bestemmingsplan buitengebied wil vormgeven. De scheiding tussen veehouderijen en andere agrarische sectoren in het bestemmingsplan worden door de LTO onderschreven, net zoals de wens om nieuwvestiging van agrarische bedrijven - met uitzondering van de glastuinbouw - niet mogelijk te maken.

Tevens heeft de Commissie voor de Milieueffectrapportage een advies gegeven over de reikwijdte en het detailniveau voor het plan-MER. Hierin is geadviseerd om een onderbouwing op te nemen van de totstandkoming van het voornemen. Dit is opgenomen in hoofdstuk 5, waarin een beschrijving is opgenomen van de uitgangspunten in de Nota van Uitgangspunten. Daarnaast is gevraagd de milieugebruiksruimte in beeld te brengen en een beschrijving en onderbouwing van de gehanteerde referentiesituatie. Deze beschrijving is (voornamelijk) opgenomen in hoofdstuk 4. Daarnaast vraagt de commissie om een zoveel mogelijk kwantitatieve omschrijving van de verschillende onderdelen van het voornemen en alternatieven daarvoor en om het in beeld brengen van de maximaal mogelijke effecten op natuur en de positieve en negatieve effecten op de ontwikkeling van ruimtelijke kwaliteit, landschappelijke waarden en cultuurhistorisch erfgoed. Deze elementen komen vooral in hoofdstuk 6 aan de orde.

Na het ontvangen van overlegreacties en het advies van de Commissie m.e.r. heeft het College van Burgemeester en Wethouders kennisgenomen van de reikwijdte en het detailniveau van het planMER en een vervolprocedure uitgezet. Dit vormt het uitgangspunt voor het voorliggende milieueffectrapport (MER).

Vervolg

Dit plan-MER, inclusief passende beoordeling, wordt tegelijkertijd met het ontwerpbestemmingsplan ter inzage gelegd. Het plan-MER wordt tevens aan de Commissie m.e.r. en de eerder benaderde instanties toegezonden. Het is voor een ieder mogelijk tegen het plan-MER zienswijzen in te dienen. De Commissie m.e.r. geeft over het plan-MER een toetsingsadvies af. Verder verloopt de procedure volgens de gebruikelijke lijnen voor een bestemmingsplan. Bij alle stappen zal worden aangegeven op welke wijze het plan-MER en de reacties daarop in acht zijn genomen.

1.4 Leeswijzer

Dit planMER is als volgt opgebouwd:

- In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de relevant beleid en wet- en regelgeving;
- Hoofdstuk 3 bevat een beschrijving van de landbouwsituatie en de verwachte ontwikkelingen in de landbouw;
- Hoofdstuk 4 bevat een beschrijving van de milieusituatie en autonome ontwikkelingen;
- In hoofdstuk 5 wordt ingegaan op de ontwikkelingsmogelijkheden en daaruit voortvloeiende activiteiten die in het bestemmingsplan worden geregeld. Gekoppeld daar wordt de afbakening van de relevante milieuthema's voor de beschrijving en de beoordeling van milieueffecten beschreven;
- In hoofdstuk 6 staat de effectbeschrijving en de beoordeling van deze activiteiten centraal;
- In hoofdstuk 7 wordt een integrale afweging gemaakt van de alternatieven, maatregelen en aanbevelingen om eventuele negatieve milieueffecten te verminderen;
- Ten slotte worden in hoofdstuk 8 de leemten in kennis aangegeven en wordt er een aanzet tot een evaluatieprogramma gegeven.

2 Beleid

2.1 Overzicht beleid

In dit hoofdstuk en bijlage 1 is het relevante beleidskader beschreven. De eisen en randvoorwaarden die het gehele beleidskader stelt aan het voornemen (de ontwikkelingsmogelijkheden die het bestemmingsplan mogelijk maakt), zijn relevant om:

- de keuze van de alternatieven te verantwoorden;
- te bepalen of beoogde ruimtelijke ontwikkelingen aan de wettelijke kaders voldoen;
- te bepalen of de lokale doelstellingen gerealiseerd kunnen worden.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het relevante beleid voor het bestemmingsplan buitengebied gemeente Heerhugowaard. In paragraaf 2.2 wordt op hoofdlijnen ingegaan op het ruimtelijke beleid. In bijlage 1 is daarnaast het thematische beleid beschreven.

Beleidsniveau	Kader
Europees	Vogel- en habitatrichtlijn, Europese Kaderrichtlijn Water, Verdrag van Malta
Nationaal	Wetten: Wet op de Ruimtelijke Ordening, Wet milieubeheer, Natuurbeschermingswet, Flora- en faunawet, Wet luchtkwaliteit, Wet ammoniak en veehouderij, Wet geurhinder en veehouderij, Wet geluidhinder, Kernenergiewet, Wet vervoer gevaarlijke stoffen, Wet archeologische monumentenzorg, Monumentenwet, Wet bodembescherming, Waterwet.
	Besluiten: Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro), Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen, Nationaal Bestuursakkoord Water.
	Nota's: Structuurvisie Infrastructuur en ruimte, Nota Buitengebied in ontwikkeling Nationaal Milieubeleidsplan, Nota waterbeleid 21 ^e eeuw, Nationaal Waterplan.
Provinciaal en regionaal	Structuurvisie Noord-Holland 2040
	Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie
	Agenda Visserij en Landbouw
	Beleidsregel Ruimte voor Ruimte in Noord-Holland
	Informatiekaart en Leidraad Landschap en Cultuurhistorie
	Waterplan 2010-2025
	Waterbeheersplan 2010-2025
	Beheersplan Waterkeringen
Raamplan bescherming tegen wateroverlast	
Lokaal	Programma Duurzaamheid 2012-2015
	Nota Naar Buiten!
	Beleidsnotitie Bed & Breakfast
	"De stand van het landschap"
	Gemeente Heerhugowaard een historisch geografische inventarisatie (inclusief de karakteristieke bebouwing)
	Beleidsnota Archeologie

2.2 Ruimtelijk beleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte en Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

Op 22 november 2011 is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) inclusief een ontwerp van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro, ook wel aangeduid als AMvB Ruimte) door de Tweede Kamer aangenomen. De SVIR is op 13 maart 2012 in werking getreden en het Barro op 30 december 2011 (eerste aanvulling 1 oktober 2012). Bij de inwerkingtreding zijn de Nota Ruimte (27 februari 2006) en de realisatieparagraaf over de realisatie van het nationaal ruimtelijk beleid vervallen.

Structuurvisies hebben geen bindende werking voor andere overheden dan de overheid die de visie heeft vastgesteld. De nationale belangen uit de structuurvisie die juridische borging vragen, worden daarom geborgd in het Barro. Het Barro is gericht op doorwerking van nationale belangen in

gemeentelijke bestemmingsplannen en zorgt voor sturing en helderheid van deze belangen vooraf. De inwerkingtreding van de Barro vindt gefaseerd plaats. Niet over alle onderwerpen zijn dan ook op dit moment regels opgenomen.

Het Rijk gaat er vanuit dat de nationale ruimtelijke belangen die via wet- en regelgeving opgedragen worden aan andere overheden door hen goed worden behartigd. Waar de AMvB Ruimte bepalingen bevat gericht op gemeentelijke bestemmingsplannen gaat het Rijk er vanuit dat deze doorwerking krijgen. Het Rijk zal de bestemmingsplannen dan ook niet (tijdens de vaststellingsprocedure) toetsen op een correcte doorwerking van nationale ruimtelijke belangen. Wel zal het Rijk door middel van systeem- of themagerichte onderzoeken achteraf nagaan of bestemmingsplannen aan nationale wet- en regelgeving voldoen.

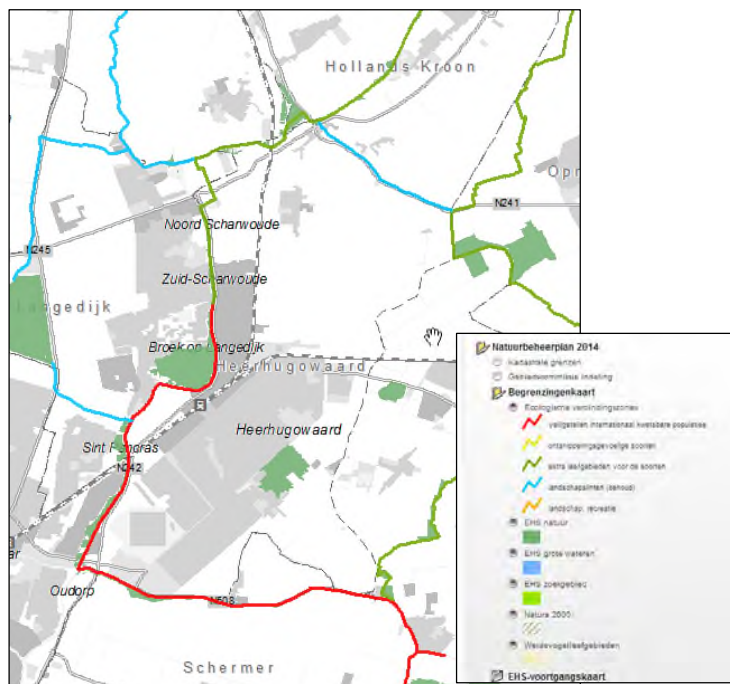
Voor het bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Heerhugowaard is het onderwerp ecologische hoofdstructuur uit de SVIR en de Barro van belang. Overigens is dit belang beperkt, omdat slechts één Ecologische Verbindingszone aan de rand van het plangebied aanwezig is.

Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

De herijkte nationale EHS wordt uiterlijk in 2018 door provincies gerealiseerd. De robuuste verbindingen zijn geschrapt. Voor de langere termijn ontwikkelt het Rijk in overleg met de provincies een visie op natuur. De Natura 2000-gebieden (met natuurwaarden van Europees belang) en de twintig Nationale Parken maken deel uit van de EHS, evenals de Noordzee en de grote wateren. Bij de realisatie van de EHS zal aandacht zijn voor de toegankelijkheid, de recreatieve waarde en de cultuurhistorische en landschappelijke waarden. De herijkte nationale EHS is de belangrijkste Nederlandse bijdrage aan het keren van de internationale achteruitgang van biodiversiteit. In bijlage 1 is een nadere toelichting op het EHS-beleid opgenomen.

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard

Voor het bestemmingsplangebied Buitengebied Heerhugowaard is alleen een aantal Ecologische Verbindingszones relevant. In het bestemmingsplan hebben deze Ecologische Verbindingszones de dubbelbestemming 'Waarde - Ecologie' gekregen. Hierdoor worden de ecologische belangen meegewogen bij ontwikkelingen in de Ecologische Verbindingszones. In hoofdstuk 4 wordt nader ingegaan op de huidige situatie en autonome ontwikkeling van de EHS, in hoofdstuk 6 wordt nader ingegaan op de (mogelijke) effecten van het voornemen op de EHS.

figuur 2.1 Ecologische Hoofdstructuur in de gemeente Heerhugowaard (Bron: maps.noord-holland.nl/extern/gisviewers/natuurbeheerplan)

2.3 Provinciaal beleid

Structuurvisie Noord-Holland 2040 en provinciale ruimtelijke verordening structuurvisie

Provinciale Staten hebben op 21 juni 2010 de Provinciale Structuurvisie Noord-Holland 2040 en de bijbehorende Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie (PRVS) vastgesteld. De PRVS is op 1 november 2010 in werking getreden. De laatste herzieningen van structuurvisie en verordening dateren van respectievelijk 23 mei 2011 en 19 maart 2013.

In de Structuurvisie Noord-Holland 2040 beschrijft de provincie hoe en op welke manier ze met ontwikkelingen omgaat die een grote ruimtelijke impact hebben zoals globalisering, klimaatverandering en trends zoals vergrijzing en krimp. Daarnaast geeft de provincie aan welke keuzes gemaakt worden en schetst ze hoe de provincie er in 2040 er uit moet komen uit te zien. Door de ruimtelijke ordening aan te passen waar nodig, kan met de veranderingen worden omgegaan. Tegelijkertijd is het van belang bestaande kwaliteiten van het provinciale landschap te behouden of verder te ontwikkelen. Op basis hiervan richt de structuurvisie zich op drie hoofdbelangen:

- Klimaatbestendigheid: de provincie zorgt voor een gezonde en veilige leefomgeving in harmonie met water en gebruik van duurzame energie;
- Ruimtelijke kwaliteit: de provincie zorgt voor behoud van het Noord-Hollandse landschap door verdere ontwikkeling van de kwaliteit en diversiteit.
- Duurzaam ruimtegebruik: de provincie zorgt voor een regionale ruimtelijke hoofdstructuur waarin functies slim gecombineerd worden en goed bereikbaar zijn nu, en in de toekomst.

In onderstaande figuur is aangegeven welke belangen onder de drie hoofdbelangen worden nagestreefd.

Ruimtelijke kwaliteit	Duurzaam ruimtegebruik	Klimaatbestendigheid
Behoud en ontwikkeling van Noord-Hollandse cultuurlandschappen	Milieukwaliteiten	Voldoende bescherming tegen overstroming en wateroverlast
Behoud en ontwikkeling van natuurgebieden	Behoud en ontwikkeling van verkeers- en vervoersnetwerken	Voldoende en schoon drink, grond- en oppervlaktewater
Behoud en ontwikkeling van groen om de stad	Voldoende en op de behoefte aansluitende huisvesting	Voldoende ruimte voor het opwekken van duurzame energie
	Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor landbouw en visserij	
	Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor economische activiteiten	
	Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor recreatieve en toeristische voorzieningen	

figuur 2.2 Schematische weergave provinciale belangen

In de Provinciale ruimtelijke verordening structuurvisie (PRVS) zijn per provinciaal belang regels opgenomen waaraan bestemmingsplannen, afwijkingsbesluiten en beheersverordeningen moeten voldoen. Hierdoor heeft de provincie meer invloed op de ruimtelijke ordening in Noord-Holland. De PRVS voorziet niet in nieuw beleid, maar vormt een uitwerking van het bestaande beleid dat is vastgelegd in de structuurvisie.

Onderstaand is weergegeven welk beleid en regels uit de structuurvisie en verordening van belang zijn voor het bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard.

Ruimtelijke kwaliteit en landschap

Voor het bestemmingsplangebied zijn met name de doelstellingen met betrekking tot ruimtelijke kwaliteit relevant. Daarbij is het grootste gedeelte van het gebied gemarkeerd als oude zeekleilandschap.

Natuur

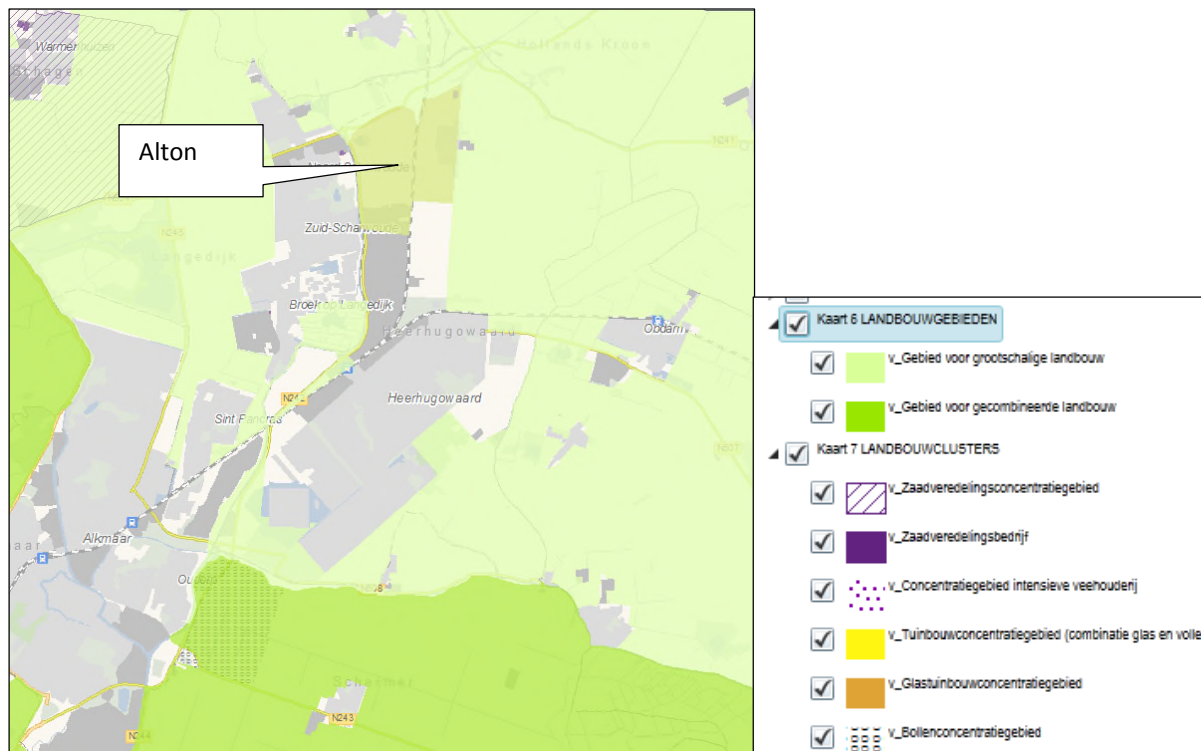
Als provinciaal beleid voor de gemeente Heerhugowaard zijn de EHS (Ecologische verbindingzones, EVZ's) en weidevogelleefgebied van belang. In hoofdstuk 4 wordt nader ingegaan op de begrenzing van de EVZ's en het weidevogelleefgebied.

Conform de provinciale verordening voorziet een bestemmingsplan dat betrekking heeft op weidevogelleefgebieden niet in:

- de mogelijkheid van nieuwe bebouwing, anders dan binnen een bestaand bouwblok of een uitbreiding daarvan;
- de mogelijkheid van aanleg van nieuwe weginfrastructuur;
- de mogelijkheid van aanleg van bossen of boomgaard;
- de mogelijkheid van versturende activiteiten, buiten de huidige agrarische activiteiten, te verrichten die het weidevogelleefgebied verstoren, en;
- de mogelijkheid werken uit te voeren die realisatie van nieuwe peilverlagingen mogelijk maken.

Landbouw

Het buitengebied is in de provinciale structuurvisie en verordening aangewezen als gebied voor grootschalige landbouw (zie Figuur 2.3). Voor *agrarische bedrijven* binnen dit gebied geldt dat een agrarisch bouwperceel mag worden vergroot tot maximaal 2 ha, mits dit noodzakelijk en doelmatig is voor de bedrijfsvoering, alsmede voor het oprichten van een bio-massa inrichting ten behoeve van eigen gebruik.

Figuur 2.3 Uitsnede kaart landbouw (Provinciale structuurvisie Noord-Holland 2040)

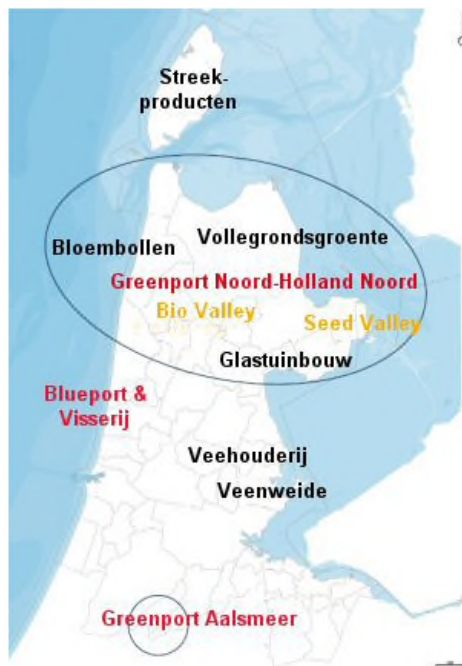
Vestiging van *nieuwe intensieve veehouderij* is niet toegestaan. Ook is herontwikkeling van een bestaand agrarische bedrijf naar intensieve veehouderij niet mogelijk. Ontwikkeling van *glastuinbouw* is binnen de aangeduide glastuinbouwconcentratiegebieden, dan wel tuinbouwconcentratiegebieden toegestaan. Alton is in dit kader als glastuinbouwconcentratiegebied aangewezen.

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard

In het bestemmingsplan is aangesloten op de regels uit de Provinciale Verordening omtrent de natuur en de landbouw. In het bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard is nieuwvestiging van glastuinbouw buiten het glastuinbouwconcentratiegebied niet mogelijk. In 't Kruis zijn hiermee geen extra planologische mogelijkheden geschapen voor glastuinbouwbedrijven, maar er is wel feitelijke uitbreidingsruimte.

Agenda Landbouw & Visserij 2012-2015

De provincie wil een internationale topregio worden op het gebied van voedsel en agribusiness en streeft naar een duurzame landbouw en visserij met een verantwoorde manier van produceren. In de Agenda Landbouw en Visserij 2012-2015 zet de provincie de koers voor de komende jaren uiteen: kennisontwikkeling stimuleren, verbinden, verduurzamen, en ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk maken. De Agenda is op 3 september 2012 vastgesteld door Provinciale Staten.

Figuur 2.4 Kaart Agenda Landbouw & Visserij (bron: www.noord-holland.nl)

Gemeente Heerhugowaard maakt deel uit van de Greenport Noord-Holland Noord, een gebied met in totaal 91.000 hectare landbouwgrond. In de Greenport Noord-Holland Noord zet de provincie in op versterking van de agribusiness in Noord-Holland Noord.

In de Greenport Noord-Holland Noord zijn drie glastuinbouwconcentratiegebieden aanwezig, waarvan Alton er een is. Voor Alton geldt een herstructureringsopgave. Het einde van de eerste levenscyclus van de bedrijven in Alton is bereikt. De herstructurering zal zich richten tegen de verrommeling en voor de modernisering van het gebied. Het herstructureringsprogramma wordt door de provincie ontwikkeld.

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard

Het bestemmingsplan bestemd de gronden in Alton voor glastuinbouw. Binnen dit gebied is een groei van de bedrijven mogelijk en kunnen nieuwe glastuinbouwbedrijven gevestigd worden. Het gebied bevat nog ruimte voor de ontwikkeling en nieuwvestiging van glastuinbouwbedrijven.

2.4 Gemeentelijke beleid

Structuurvisie Heerhugowaard 2020

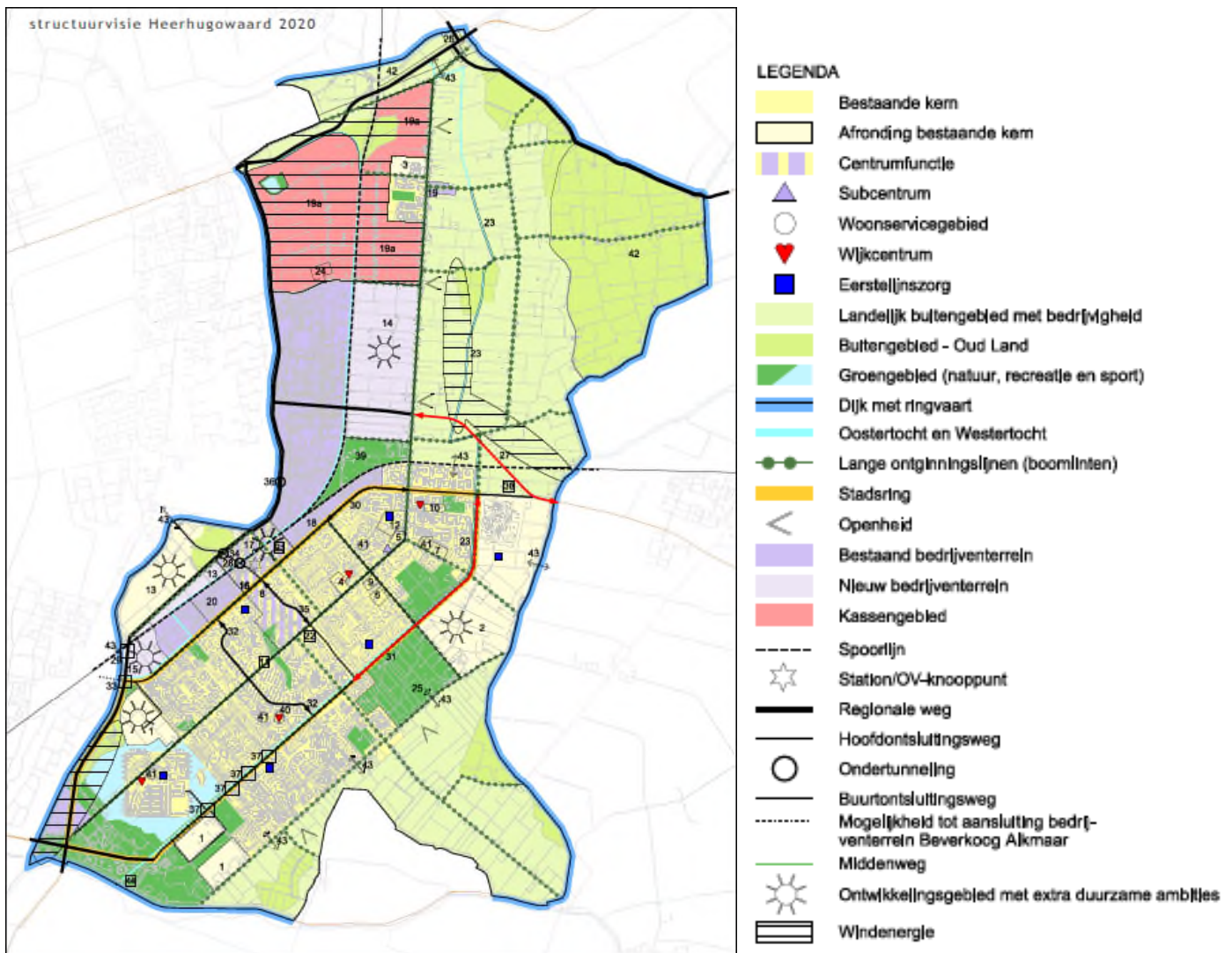
In september 2011 stelde de gemeenteraad van Heerhugowaard de Structuurvisie 2020 vast. In de structuurvisie zijn uitgangspunten en richtlijnen opgenomen voor de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente. Zowel voor de wijze waarop delen van de gemeente ontwikkeld kunnen worden als de eisen die daaraan gesteld worden, wordt in de structuurvisie een richting opgenomen. De ambities van verschillende beleidsterreinen komen in de visie samen.

Dit is een actualisering van het Structuurbeeld Heerhugowaard 2005-2015. De visie achter dit structuurbeeld is: "Heerhugowaard, stad van kansen", een visie die in 2004 in samenspraak met inwoners, belangenorganisaties en ondernemers is opgesteld en is nog altijd actueel.

In het structuurbeeld zijn de volgende kansen voor Heerhugowaard uitgewerkt:

- het completeren van de gemeente; afmaken waar we mee begonnen zijn.
- het creëren van samenhang en eenheid in de gemeente.
- het bieden van een thuisbasis in plaats van een uitvalsbasis, met de bijbehorende voorzieningen en vertier (een eigen identiteit).

- het verenigen van dorpske waarden (groen, ruimte, kleinschaligheid, veiligheid en geborgenheid) en stadse waarden (Stadshart, zorgvoorzieningen en vertier).
- het landelijk gebied landelijk en open houden.
- verdere regionalisering zonder daarbij het karakter als individuele gemeente te verliezen.

Figuur 2.5 kaartbeeld structuurvisie Heerhugowaard 2020 (Bron: Gemeente Heerhugowaard, 2011)

De structuurvisie 2020 vormt een voortzetting van dit beleid, maar met gewijzigde accenten: de focus gaat van een sterke groei naar een afnemend groeitempo. Bovendien vormt de vergrijzende bevolking een belangrijk aandachtspunt voor de gemeente. Daarmee wijzigt het woningbouwprogramma en de voorzieningsstructuur van Heerhugowaard.

De structuurvisie zet vooral in op het bieden van een prettige woonomgeving en ruimte voor ondernemers. Daarnaast speelt duurzaamheid een belangrijke rol in het gemeentelijke beleid. De glastuinbouw wordt als onderdeel van de bedrijvigheid in de structuurvisie gepositioneerd. Het glas biedt dan ook een belangrijke bron van werkgelegenheid.

De structuur van het landschap met de geschiedenis en de resten die daarvan nog zichtbaar zijn, alsmede het groene karakter van het buitengebied worden als belangrijke eigenschappen gezien.

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard

Het bestemmingsplan biedt ruimte voor groei van grondgebonden agrarische activiteiten, onder meer door middel van uitbreidingsmogelijkheden. Bovendien biedt het bestemmingsplan handvatten om het buitengebied open te houden en het groene karakter te kunnen gebruiken voor de recreërende bewoners van Heerhugowaard. Het bestemmingsplan biedt daarnaast ontwikkelruimte voor de realisatie van kleinschalige campings bij agrarische bedrijven.

Hoofdwegenstructuur Heerhugowaard Herzien

De visie die ten grondslag ligt aan het ontwerp van de hoofdwegenstructuur van Heerhugowaard bestaat uit vier componenten:

- Streven naar een rationeel verkeerssysteem;
- Heldere keuze waar wel autoverkeer en waar niet;
- Duurzaam veilig;
- Langzaam rijden gaat sneller.

Het Hoofdwegenstructuurplan gaat uit van een bundeling van het verkeer op een beperkt aantal verkeersaders. Dit leidt tot het volgende casco van hoofdwegen:

- Gebiedsontsluitingsweg cat. I (Oosttangent en Westtangent);
- Gebiedsontsluitingsweg cat. II (Vondellaan/Beukenlaan, Zuidtangent en Smaragd)
- Erftoegangsweg cat. I (Middenweg)
- Erftoegangsweg cat. II (verblijfsgebieden)
- Voetgangersgebied/langzaam verkeersgebied (stadshart).

Om het casco van hoofdwegen te voltooien is het nodig om de Oosttangent door te trekken. Een voltooide Oosttangent voorkomt sluipverkeer door verblijfsgebieden en biedt de mogelijkheid om de Middenweg autoluw te kunnen maken. De voltooiing van de Oosttangent is ook belangrijk voor het afmaken van de stad. Deze wordt momenteel aangelegd.

Voor het structuurbeeld betekent het afmaken van de stad; verkeer is niet volgend, maar wordt sturend benaderd, rood voor zwart, verstedelijking van een aantal verkeersaders, het combineren van het stadse en het dorpse waarden, het bieden van een menselijke woonomgeving en een aantal consequenties voor het openbaar vervoer.

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard

Het bestemmingsplan bestemd de wegen als Verkeer. Daarin is geen onderscheid gemaakt tussen verschillende categorieën van wegen. Het beleid om de Middenweg autoluw te maken en juist de randwegen voldoende te ontwikkelen, leidt tot de mogelijkheid om de wegen in het buitengebied te handhaven en zullen leiden tot een beperkte hoeveelheid verkeer op deze wegen.

Waterplan Heerhugowaard 2006 - 2015

Het 'Waterplan Heerhugowaard 2006 – 2015' beschrijft de gezamenlijke visie van de gemeente en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. Door de integrale aanpak worden het water (kwalitatief en kwantitatief), wonen, werken, recreatie en de natuur in hun onderlinge relaties in het waterplan in beeld gebracht, met een bijbehorende aanpak en invulling in de vorm van streefbeelden.

Belangrijk in het streefbeeld voor het landelijk gebied is het vergroten van de belevingswaarde en recreatieve waarde van het water, door het creëren van doorgaande vaar- en schaatsroutes, het aanleggen van steigers, het op peil brengen van de visstand en het aanleggen van openbare schouwpaden waardoor wandelpaden ontstaan langs watergangen. Ook het voldoen aan de ecologische doelstellingen met verscheidenheid aan oever- en waterplanten. Voor de waterkwantiteit bestaat de wens een grotere afvoercapaciteit en berging in het noordelijke deel van het plangebied. Ten aanzien van de waterkwaliteit beschrijft het streefbeeld een situatie met geringe belasting met meststoffen vanuit landbouw en boezemwater.

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard

In het bestemmingsplan zijn de hoofdwatergangen bestemd als Water. Het uitwerken van de maatregelen uit het waterplan worden niet in het bestemmingsplan geregeld. Het bestemmingsplan biedt echter wel de ruimte de om de genoemde maatregelen te nemen.

Naar buiten!

Met de nota Naar Buiten! heeft de gemeente Heerhugowaard gekozen voor het stimuleren van extensieve vormen van recreatie in het buitengebied. Met het vaststellen van dit plan heeft de gemeenteraad een nieuwe koers ingeslagen om invulling te geven aan de recreatieve tekorten binnen de gemeente. Het eerdere accent op het aanleggen van grootschalige groengebieden is losgelaten en vervangen door te richten op het vergroten van diversiteit en kwaliteit van het aanbod. Het beleid richt zich meer op recreatie dicht bij huis. Het buitengebied van Heerhugowaard zou meer dan nu beleving en attracties moeten bieden voor recreanten. Daarnaast is het van belang dat van de bereikbaarheid van het landelijk gebied verbeterd wordt voor die recreant. Een nevendoelestelling is het bieden van mogelijkheden aan agrarische ondernemers voor het toepassen van multifunctionele landbouw. Daarnaast legt de nota nadruk op de diverse wensen van verschillende recreanten. Aansluiting daarbij wordt gezocht.

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard

Het bestemmingsplan maakt kleinschalig kamperen (maximaal 15 standplaatsen) en bed & breakfast bij agrarische bedrijven (B&B ook bij wonen) mogelijk. Ook recreatieve routes kunnen worden gerealiseerd.

3 Landbouw, huidige situatie en verwachte ontwikkelingen

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de huidige situatie en verwachte ontwikkelingen voor de landbouw in Heerhugowaard beschreven. Hiervoor is voor een apart hoofdstuk gekozen, omdat de ontwikkeling van de landbouw en de ruimte die het voorgenomen bestemmingsplan daarvoor zal bieden, het hoofdonderwerp vormen van dit plan-MER. Daarom is het van belang om na te gaan welke structuur de landbouwsector op dit moment kent en wat de verwachte ontwikkeling is.

Behalve de bestaande situatie van de landbouw, zijn er ook andere functies in het gebied aanwezig. Deze kennen eveneens een bestaande situatie, autonome ontwikkelingen en verwachte ontwikkelingen. In hoofdstuk 5 komt kort de situatie van de overige functies in het buitengebied aan bod.

Na de beschrijving van de huidige situatie en opbouw van de agrarische sector in de gemeente in paragraaf 3.2, volgt een beschrijving van de algemene ontwikkeling van de landbouw in Nederland en de provincie Noord-Holland in paragraaf 3.3. Daarna wordt in deze paragraaf specifiek aandacht gegeven aan de wijze waarop de algemene landelijke en provinciale trends te vertalen zijn naar de situatie in Heerhugowaard. De verhoudingen tussen de verschillende agrarische deelsectoren zijn onderdeel van de beschrijving.

3.2 Huidige situatie en autonome ontwikkeling

In de gemeente Heerhugowaard bestaan (grofweg) drie verschillende soorten agrarische bedrijven, namelijk glastuinbouwers, veetelers en akkerbouwers. Het grootste aantal bedrijven zijn akkerbouwers (ca. 45 bedrijven) en glastuinbouwbedrijven (ca. 40 bedrijven). De veehouderijen zijn een veel kleiner aantal met 22 grondgebonden (melk)veehouderijen en 5 intensieve veehouderijen voor (kippen en varkens). De gronden worden door de agrariërs in het plangebied ook verhuurd ten behoeve van de bollenteelt. Dit wordt de reizende bollenkraam genoemd. Deze reizende bollenkraam maakt steeds tijdelijk gebruik van gehuurde gronden, waarbij niet wordt bezand en waarbij het tijdelijke gebruik van de grond doorslaggevend is.

Tabel 3.1 Overzicht agrarische sectoren in Heerhugowaard

Agrarische deelsector	Aantal bedrijven
Glastuinbouw	40
Akkerbouw en vollegrondstuinbouw	45
Grondgebonden veehouderij (melkvee)	22
Intensieve veehouderij	5

Vrijwel het gehele buitengebied kent hoofdzakelijk een agrarisch gebruik. Daarbij is het Altongebied aangewezen als concentratiegebied voor de glastuinbouw. Hier komt het grootste areaal glastuinbouw in de gemeente voor. Het gebied is niet helemaal gevuld met glastuinbouwbedrijven en is ook voor andere agrarische bedrijven in gebruik. Daarnaast komt hij Het Kruis een concentratie van glastuinbouw voor en is enig verspreid liggend glas aanwezig. In de Smuigelpolder komt (vrijwel) geen agrarisch gebruik voor. Hier overheerst een infrastructureel gebruik.

Autonome ontwikkeling

In het plangebied is slechts de uitbreiding van één pluimveehouderij onderdeel van de autonome ontwikkeling. Hiervoor is een nieuwe vergunning aangevraagd en verleend. Voor het overige wordt uitgegaan van de huidige situatie. In de afgelopen tijd is een aantal initiatieven ontplooid voor het opheffen van bestaande glastuinbouwbedrijven. Deze initiatieven zijn inmiddels ook daadwerkelijk uitgevoerd en behoren hiermee tot de huidige situatie. Nieuwe initiatieven voor het opheffen van verspreid liggend glas behoren niet tot de autonome situatie en niet tot het planvoornemen, omdat hiervoor een nieuw bestemmingsplan opgesteld moet worden. In de agrarische sector worden steeds

beter beschikbare technieken toegepast (BBT, BBT+, BBT++). Deze ontwikkelingen worden tot de autonome ontwikkeling gerekend.

3.3 Ontwikkelingen in de landbouw

Ten behoeve van de beschrijving van de effecten in het plan-MER leggen vooral de ontwikkelingen in de landbouw gewicht in de schaal. Deze ontwikkelingen worden dan ook beschreven in dit hoofdstuk. Daarbij speelt enerzijds de planologische ruimte die geboden wordt en anderzijds de feitelijke (te verwachten) ontwikkeling van de agrarische sector. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de feitelijke ontwikkeling van de agrarische sector en de verwachte trends. In hoofdstuk 5 is ingegaan op de mogelijkheden van de vigerende beheersverordening en van het nieuwe bestemmingsplan.

3.3.1 *Aantal bedrijven in huidige situatie*

De agrarische sector in de gemeente Heerhugowaard bestaat uit een mix van verschillende soorten bedrijven: glastuinbouw, grondgebonden veehouderijen, intensieve veehouderijen en akkerbouw- en vollegrondstuinbouwbedrijven. In de huidige situatie is ca. 4,5% van de agrarische bedrijven een intensieve veehouderij (5 bedrijven van de 112 bedrijven (incl. glastuinbouw)). Sinds 2000 is het aantal intensieve veehouderijen ook sterker gedaald dan het aantal grondgebonden veehouderijen (bijna 72% afname intensieve bedrijven t.o.v. ruim 48% afname grondgebonden bedrijven, bron: CBS Statline). Dit is ook te zien in het aantal dieren, waarbij het aantal dieren in de gemeente t.o.v. de referentiedatum in de intensieve veehouderij vrij sterk is gedaald (ruim 71% afname) tegenover een veel kleinere afname in de rundveehouderij (ca. 40% afname). De paarden- en geitenhouderijen kennen een toename ten opzichte van het aantal dieren in 2000.

De beschrijving van de ontwikkeling richt zich hoofdzakelijk op de veehouderij en de glastuinbouw. De ontwikkeling van de akkerbouw is voor de effectbeschrijving in dit plan-MER ondergeschikt, omdat het effect van de akkerbouwbedrijven als minder groot worden ingeschat. De ontwikkeling van de veehouderij en de glastuinbouw is van belang in verband met de uitstoot van stikstof en de daarvan afgeleide stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden. De uitstoot van stikstof vanuit de akkerbouw is veel beperkter.

Voor de analyse van de ontwikkeling van de landbouw is gebruik gemaakt van verschillende bronnen:

- Informatie op de websites van het CBS (CBS Statline);
- LEI-rapporten 'Landbouwperspectieven in Noord-Holland tot 2040', 2009 en 'Landbouw-economische berichten, 2011';

CBS Statline geeft statistische informatie op basis van de landbouwtellingen die ieder jaar worden gehouden. Voor de beoordeling van de landbouwsituatie in de gemeente Heerhugowaard is nagegaan, hoe deze zich verhoudt tot het provinciale beeld (waarvoor een van de genoemde LEI-rapporten de verwachte trends schetst) en tot de regionale situatie. Voor de regionale situatie wordt gebruik gemaakt van de cijfers voor 'Westfriesland en omgeving', een gebiedsindeling van het CBS waartoe de gemeente Heerhugowaard behoort naast de gemeenten Drechterland, Enkhuizen, Hollands Kroon (gedeeltelijk, voormalige gemeente Niedorp) Hoorn, Koggenland, Langedijk, Medemblik, Opmeer, Schagen (gedeeltelijk, voormalige gemeenten Schagen en Harenkarspel) en Stede Broec.

3.3.2 *Landelijke en provinciale trend*

In de huidige situatie zijn er circa 4.800 landbouwbedrijven gevestigd binnen de provincie Noord-Holland. Hiervan zijn zo'n 1.350 akkerbouwbedrijven, bijna 1.900 veehouderijen met graasdieren en bijna 700 glastuinbouwbedrijven.

Het Planbureau voor de Leefomgeving geeft de trend ten aanzien van de landbouw aan in het rapport 'Welvaart en Leefomgeving'. Ondanks de krimp van het landbouwareaal blijft de landbouw de komende decennia de dominante ruimtegebruiker van Nederland. De akkerbouw zal zich concentreren in Groningen, de Flevopolders en Zeeland, maar ook daar verliest de sector terrein, vooral aan de

melkveehouderij. In Noord-Holland is een aantal clusters van agrarische sectoren te vinden. Zo bevindt zich veel glastuinbouw ten zuiden van Amsterdam en in de Glasdriehoek³, waarvan naast het Altongebied ook Agriport A7 en Het Grootslag deel uitmaken. Verder komt in de Kop van Noord-Holland veel bollenteelt en tuinbouw voor.

In het algemeen neemt het oppervlakte landbouwareaal af in Nederland. De trend van de afgelopen jaren is een afname van circa 0,3% per jaar (LEI, 2011, p. 157). Daarbij werd de landbouwgrond door andere functies in gebruik genomen, zoals woningbouw, bedrijventerreinen en natuurontwikkeling. Ook in Noord-Holland neemt het areaal af. De afgelopen tien jaar (2001-2011) is het areaal landbouwgrond afgenomen met bijna 2%. Dat is een meer beperkte afname dan de landelijke trend, namelijk een afname van circa 0,2% per jaar. (Bron: CBS Statline). Zowel landelijk als provinciaal is er verschil waarneembaar tussen de verschillende agrarische sectoren. Zo is landelijk gezien de grootste afname zichtbaar in de akkerbouw, terwijl groenvoedergewassen en opengrondsteelten juist stegen in oppervlakte. In de provincie Noord-Holland is de afname in de akkerbouw en de glastuinbouw het grootste. Gras- en groenvoedergewassen nemen lichter af en de opengrondstuinbouw (zonder bloembollen) neemt in omvang toe. Intensieve veehouderij komt in Noord-Holland maar weinig voor.

Akkerbouw

Het areaal akkerbouwgronden neemt de laatste jaren af. In Noord-Holland bedroeg de afname tussen 2002 en 2007 circa 5.000 hectare (Landbouwperspectieven Noord-Holland, 2009, p. 65). Een verdere afname met zo'n 3.000 ha. wordt verwacht tot 2020. De opbrengst per hectare is voor akkerbouw lager dan voor andere sectoren (incl. melkveehouderij), zodat bedrijven uit andere sectoren een hogere grondprijs kunnen betalen en akkerbouwbedrijven verdwijnen. Schaalvergroting en vergroting van de van de toegevoegde waarde (door bijvoorbeeld verpakking en wassen van producten) worden genoemd als mogelijke strategieën om de akkerbouw voldoende concurrentiekracht te geven. Voldoende grote bouwblokken worden hierbij als belangrijke voorwaarde genoemd.

Glastuinbouw

Noord-Holland kent gunstige omstandigheden voor glastuinbouw. Behalve een goed klimaat (zachte winters, koele zomers) en voldoende licht, is ook de nabijheid van transportassen en Schiphol van belang voor deze goede positie. In de Glasdriehoek worden voornamelijk glasgroenten verbouwd, waarbij in het Altongebied naast siergewassen ook groenten geteeld worden onder glas. De groei in de Glasdriehoek is vooral veroorzaakt door de ontwikkeling van Agriport A7 in de Wieringermeer.

De totale vraag naar ruimte voor groente onder glas neemt af in Nederland. Voor de sierteeltsector neemt de vraag naar ruimte onder glas juist toe (Landbouwperspectieven Noord-Holland, 2009, p. 49). Voor Noord-Holland wordt echter in de vraag naar ruimte voor groente onder glas een groei verwacht. Dit wordt enerzijds veroorzaakt doordat zaadteelt een belangrijk deel van de glasgroenteteelt uitmaakt en anderzijds doordat Agriport A7 dient als overloopgebied voor glastuinbouw uit het Westland. Ook voor Alton wordt een toename van het aantal glastuinbouwbedrijven verwacht (Landbouwperspectieven, p. 50-51).

Belangrijk aandachtspunt voor de glastuinbouw is de energiehuishouding waarvoor met stijgende energieprijzen rekening gehouden moet worden en mogelijk met de aankoop van emissierechten voor de uitstoot van CO₂ (Landbouwperspectieven, p. 51). Innovaties in de energiehuishouding kunnen bestaan uit de energieleverende kas en het aanwenden van CO₂ in de kassen.

Melkveehouderij

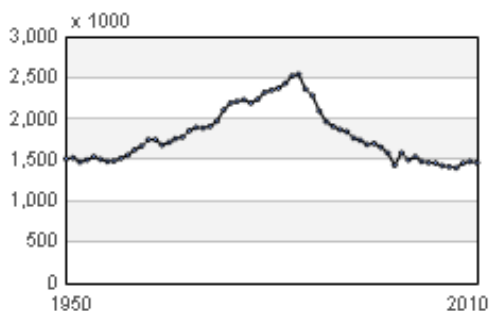
In Noord-Holland is ongeveer 5% van de Nederlandse melkveehouderij gevestigd. De meerderheid van de 1.040 melkveebedrijven in Noord-Holland bevindt zich in Laag Holland (315) en West-Friesland (266), maar de melkveehouderij is in alle regio's van belang. In Noord-Holland is het areaal grasland en groenvoedergewassen met circa 3% afgenomen in de periode 2001-2011 (CBS Statline).

³ De Glasdriehoek is de naam voor het gebied in Noord-Holland Noord dat de glastuinbouwgebieden Alton, Agriport A7 (in de Wieringermeer) en het Grootslag (tussen Hoorn en Enkhuizen) omvat.

Voor de rundveehouderij is naast het aantal bedrijven en het areaal grasland en groenvoedergewassen, het aantal gehouden dieren een belangrijke indicator. De landbouwperspectieven voor Noord-Holland tot 2040 beschrijven de verwachting dat het areaal grasland licht zal afnemen en het areaal groenvoedergewassen ongeveer evenveel zal toenemen. Druk op de melkveehouderij door bijvoorbeeld verstedelijking, zal gezien de sterke concurrentiepositie van de melkveehouderij vooral leiden tot een afname van de akkerbouw (elders) (Landbouwperspectieven Noord-Holland, p. 72).

Het 'Global Economy' scenario van het Centraal Planbureau geeft aan dat landelijk in de periode tot 2020 een groei van de melkrundveehouderij wordt verwacht van 25%. Het afschaffen van de melkquotering (in 2015) is hiervoor een belangrijke factor. Voor de intensieve veehouderij wordt landelijk een daling van 5% verwacht. Recent heeft het Landbouw economisch instituut het toekomstscenario voor de Nederlandse landbouw bijgesteld. In dit scenario groeit de melkproductie minder, namelijk met 16%.

De ontwikkeling van de rundveestapel vertoont landelijk in 1985 een knik, dit is het gevolg van de invoering van de melkquotering in 1984 (zie Figuur 3.1). Tot 2005 heeft zich vervolgens een dalende trend ingezet van het aantal melkkoeien, met name ingegeven door de toename van de melkopbrengst per koe. Na 2005 is het aantal runderen weer gestegen, landelijk met ca. 5% in 2009 (vergeleken met 2005). In de gemeente Heerhugowaard is over dezelfde periode een daling van 11% zien, die overigens wordt ingegeven door een forse afname tussen 2005 en 2007 en een geringe toename van 2007 tot 2009. Na 2009 neemt het aantal koeien weer af.

Figuur 3.1 Ontwikkeling van het aantal melkkoeien, landelijk (bron: CBS Statline)

Verwacht wordt dat de afschaffing van de melkquotering in 2015 zal doorwerken in de ontwikkeling van het aantal dieren in de melkveehouderij. De aanscherping van de mestwetgeving zal hierop ook invloed hebben. Landelijk zal de melkproductie in 2020 door de afschaffing van de melkquotering met ca. 15% groeien ten opzichte van 2009. Deze verwachte groei wordt volgens het LEI-rapport 'Landbouwperspectieven voor Noord-Holland 2040' ook voor Noord-Holland verwacht. Daarbij wordt verwacht dat het aantal melkkoeien tot 2015 zal groeien door de verruiming van de melkquota. De verwachting is echter dat de afschaffing van het melkquotum in 2015 niet tot een verdere groei van de melkveestapel zal leiden. Een verdere vergroting van de opbrengst per koe zal vervolgens het aantal melkrunderen in de periode na 2015 weer laten dalen (Landbouwperspectieven Noord-Holland, p. 70). Dit beeld is echter afhankelijk van het toekomstscenario. Eventueel kan ook een verdere toename optreden met een toename van de melkveestapel. Verdringing van de akkerbouw speelt daarbij dan een belangrijke rol.

3.3.3 *Verwachte ontwikkelingen van de landbouw in Heerhugowaard*

In de gemeente Heerhugowaard kent de landbouw een eigen ontwikkeling die op punten afwijkt van de landelijke en provinciale trend. Een vergelijking met de landelijke en provinciale trend is gemaakt op basis van de CBS Statline gegevens.

Agrarisch grondgebruik

In de gemeente Heerhugowaard is de verdeling van de verschillende agrarische sectoren redelijk vergelijkbaar met het Noord-Hollandse gemiddelde. Het percentage areaal akkerbouwgrond en

grasland- en groenvoedergewassen van het totale agrarisch areaal is in Heerhugowaard kleiner dan het gemiddelde in Noord-Holland (beide ca. 5% kleiner). Het areaal glastuinbouw is groter dan het Noord-Hollandse gemiddelde (ca. 5% groter), net als het areaal opengronds tuinbouw. Dit komt overeen met de verwachting, aangezien een deel van buitengebied van Heerhugowaard onderdeel uitmaakt van de Glasdriehoek.

In het algemeen geldt dat de afname van het landbouwareaal in de gemeente Heerhugowaard over de afgelopen 10 jaar groter is geweest dan het landelijke en provinciale gemiddelde, namelijk 10,9 % in de periode 2001-2011 (Bron: CBS Statline). Belangrijkste redenen hiervoor zijn het omzetten van agrarische gronden naar woningbouwlocaties en andere stedelijke functies.

Akkerbouw

Het areaal akkerbouw is in Noord-Holland afgenomen over de afgelopen 10 jaar (2001-2011) met ruim 15%. In dezelfde periode is het areaal akkerbouwgrond in Heerhugowaard met ruim 36% afgenomen. In Noord-Holland maakt het areaal akkerbouwgrond echter ruim 21% van het totale agrarische areaal uit, terwijl in Heerhugowaard slechts 14% van het areaal voor akkerbouw wordt gebruikt (Bron: CBS Statline). Dit is niet verwonderlijk gezien het grote aantal glastuinbouwbedrijven dat in de gemeente voorkomt. Een verklaring voor de grotere afname van het areaal akkerbouwgrond is niet bekend. Het aantal bedrijven in de akkerbouw nam over dezelfde periode in Heerhugowaard ook fors af dan in Noord-Holland als geheel (resp. 65% en 45% minder bedrijven, bron: CBS Statline).

De relatief (veel) grotere afname van het aantal bedrijven ten opzichte van de relatieve afname van het areaal toont de trend van schaalvergroting in de akkerbouw. De verwachting is dat het aantal bedrijven binnen de gemeente mogelijk iets verder daalt. De grote daling over de afgelopen 10 jaar (65% minder bedrijven) zal in de komende 10 jaar niet evenredig verder doorzetten.

Glastuinbouw

De hoeveelheid glastuinbouw is binnen Noord-Holland in de afgelopen 10 jaar met 15% afgenomen. In Heerhugowaard is de afname 11% geweest over dezelfde periode. In de Glasdriehoek is nog wel een groei voorzien voor de glastuinbouw. Enerzijds door de groei in de productie van groentezaden, anderzijds omdat Noord-Holland Noord een 'overloopgebied' is voor de glastuinbouw in Zuid-Holland. Dit laatste speelt zich (voornamelijk) af in de Wieringermeer (Agriport A7). Het glasconcentratiegebied van Heerhugowaard (Alton) biedt nog uitbreidingsruimte voor glastuinbouwbedrijven.

Het aantal glastuinbouwbedrijven is in Noord-Holland met ruim 52% afgenomen. Ook hier is dus de trend van de schaalvergroting waarneembaar. In Heerhugowaard was de afname van het aantal bedrijven ca. 42%. De schaalvergroting heeft zich in de gemeente daarom minder doorgezet dan in de rest van Noord-Holland.

Veehouderij

In de gemeente Heerhugowaard is de afname van het areaal voor grasland en groenvoedergewassen veel groter geweest dan in Noord-Holland als geheel (ruim 15% in Heerhugowaard ten opzichte van 3% in Noord-Holland). Ook het aantal bedrijven met grasland en groenvoedergewassen is in de periode van 10 jaar (2001-2011) veel sterker afgenomen (bijna 31% in Heerhugowaard t.o.v. bijna 10% in Noord-Holland).

De rundveestapel is tussen 2001 en 2011 in Heerhugowaard eveneens sterker afgenomen dan het provinciale gemiddelde, namelijk bijna 19% in Heerhugowaard ten opzichte van ruim 5,5% in de provincie Noord-Holland. Ook het aantal varkens en kippen is in de gemeente Heerhugowaard sterk afgenomen (resp. 50% en 33%).

Ontwikkeling melkveehouderij en glastuinbouw in de toekomst

In lijn met de landelijke en provinciale trend van de ontwikkeling van de melkveehouderij, kan verwacht worden dat de hoeveelheid melkvee in de komende jaren toeneemt met het afbouwen van de melkquota. Voor Noord-Holland wordt in de landbouwperspectieven ervan uitgegaan dat na het afschaffen van de melkquota in 2015 niet zozeer een verdere toename van de melkrundveestapel zal

optreden. Op provinciaal niveau wordt verder verwacht dat door het stoppen van bedrijven en schaalvergroting op andere bedrijven het aantal stuks melkvee eveneens niet zal toenemen. In de gemeente Heerhugowaard is het echter niet uitgesloten dat hier wel een toename van het aantal dieren optreedt. Realistisch gezien wordt echter *een beperkte toename van het aantal graasdieren* verwacht.

Verdringing van de glastuinbouw door de melkveehouderij wordt niet verwacht. Hoewel wel een afname van het glastuinbouw als geheel wordt verwacht in Nederland, blijft in Noord-Holland de glastuinbouw een belangrijke agrarische sector. Een afname van het glastuinbouwgebied in Alton zou direct een afname van de omvang van de glastuinbouw gekoppeld aan de Greenport Aalsmeer betekenen. Deze ontwikkeling is niet gewenst gezien de economische betekenis van deze Greenport.

Het Altongebied is ca. 40 jaar oud. Veel bedrijven hebben zich in de loop van de tijd vernieuwd, maar een deel van de bedrijven is verouderd, of gestopt vanwege de onmogelijkheid om deze vernieuwing te realiseren (Heerhugowaard, 2009, p. 5). Bij het opstellen van de Structuurvisie voor Noord-Holland is de herstructurering van het Altongebied een lopend project met als belangen voldoende en gedifferentieerde ruimte voor landbouw en visserij en voor economische activiteiten en voldoende ruimte voor het opwekken van duurzame energie. Ook hierbij wordt de uitbreiding van de glastuinbouw in het Altongebied benoemd (Noord-Holland, 2010). De glastuinbouwbedrijven zijn voor een groot deel gekoppeld aan de sierteeltsector van Aalsmeer en is van belang voor het behouden van de belangrijke positie van de Greenport Aalsmeer.

Gezien het deels verouderde karakter van het Altongebied en de wens/mogelijkheid om hier een herstructurering van de glastuinbouw te laten plaatsvinden, is te verwachten dat in de komende tijd hier een verdere schaalvergroting zal plaatsvinden. De provinciale wens om het glastuinbouwgebied te herstructureren leidt eveneens tot de verwachting dat de glastuinbouw zich zal handhaven in het gebied en mogelijk wordt uitgebreid.

4 Bestaande situatie van het milieu en autonome ontwikkelingen

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk is de bestaande situatie van het milieu en de autonome ontwikkelingen van de milieuthema's, die in het buitengebied spelen, beschreven.

4.2 Natuur

4.2.1 Natura 2000-gebieden

Binnen de gemeente Heerhugowaard bevinden zich geen Natura 2000-gebieden, deze gebieden zijn wel in de omgeving, met name de kuststrook, aanwezig. In de bij deze MER behorende Passende beoordeling zijn de instandhoudingsdoelstellingen van de hieronder beschreven gebieden beschreven. Tevens wordt voor de Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied ingegaan op de vraag of er negatieve effecten kunnen optreden. Met name voor de gevolgen van stikstofdepositie op daarvoor gevoelige habitats en leefgebieden van soorten, is de vraag hoe ver de effecten uitstrekken niet zomaar te beantwoorden. Daarom is uitgegaan van een grens van 10 km rond het plangebied. Dit is een grens die ook gehanteerd wordt bij agrarische bedrijven in de Programmatische aanpak stikstof (PAS).

Binnen die afstand liggen (delen van) het Natura 2000-gebied Eilandspolder en de duingebieden Schoorlse duinen en Noordhollands Duinreservaat.

Figuur 4.1 Ligging Natura 2000-gebieden ten opzichte van het plangebied

Tabel 4.1 Afstand van Natura 2000-gebied t.o.v. bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard.

Natura 2000-gebieden	Afstand tot bestemmingsplangrens
Eilandspolder	circa 3,7 km
Schoorlse Duinen	circa 7 km
Noordhollands Duinreservaat	circa 9,8 km

Eilandspolder

De Eilandspolder is een oude polder met grasland, natuurlijk ontstane meertje en verlandingsvegetaties. Het gebied ligt op ca. 3,7 kilometer van de grens van het plangebied. Het gebied is van groot belang voor de noordse woelmuis en is van belang als weidevogelgebied. Er komen echter ook belangrijke verlandingsvegetaties voor met bijzondere *veenmosrietlanden*. Het gebied is van belang als broedgebied voor rietmoeras- en rietruigtevogels, met name de rietzanger.

Schoorlse Duinen

De Schoorlse Duinen strekken zich uit van Bergen tot en met de Hondsbossche Zeewering. De hoogste duinen van het land zijn hier aanwezig, er is een grote variatie in duinlandschap en het is zeer reliëfrijk. Het gebied is aangewezen voor 14 habitattypen.

Noordhollands Duinreservaat

Dit Natura 2000-gebied is aangewezen op basis van de habitatrichtlijn, het is aangewezen voor 18 habitattypen, 2 habitatsoorten (Gevlekte Witsnuitlibel, Nauwe korfslak) en als complementair doel 2 vogelsoorten (Paapje, Tapuit). Het Noordhollands Duinreservaat is een karakteristiek voorbeeld van een Nederlands duinlandschap, zoals dat in de loop der eeuwen ontstaan is als gevolg van een samenloop van geologische, geomorfologische en klimatologische omstandigheden en menselijk handelen. Het is een biologisch, morfologisch, hydrologisch en landschappelijk geheel van duinen met natte en vochtige duinvalleien, duingraslanden, struwelen, bossen en ruigten. Het ligt op de overgang van de kalkrijke naar de kalkarme duinen. Een aanzienlijk deel van het gebied is bebost met naald- en loofbos, die voor een deel zeer oud zijn

Ammoniakdepositie

In het kader van het plan-MER is een Passende beoordeling uitgevoerd. Belangrijke ontwikkelingsmogelijkheden die mogelijk van invloed zijn op de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden zijn de uitbreidingsmogelijkheden voor de veehouderijen en glastuinbouw (zie hoofdstuk 5). De agrarische sector kan met name door de uitstoot van ammoniak bijdragen aan de vermesting van natuurgebieden. In de passende beoordeling is geconstateerd dat de ontwikkelingsmogelijkheden van het bestemmingsplan niet relevant zijn voor de effecten op de genoemde Natura 2000-gebieden.

Autonome ontwikkeling

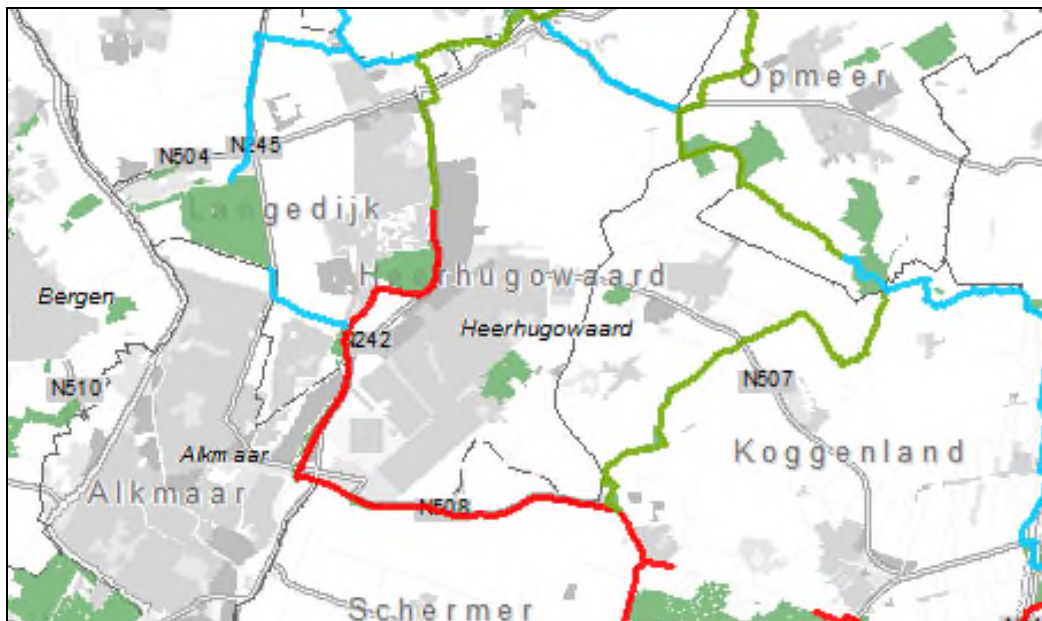
De autonome ontwikkeling komt overeen met de feitelijke situatie, omdat er geen vergunde plannen zijn die binnenkort worden gerealiseerd en de situatie van de Natura 2000-gebieden vanuit Heerhugowaard kunnen beïnvloeden.

4.2.2 Wav-gebieden (excl. Natura 2000-gebieden)

Met betrekking tot stikstofdepositie zijn ook de zogenaamde Wav-gebieden (Wet ammoniak en veehouderijgebieden) van belang. Dit betreffen EHS-gebieden die zeer gevoelig zijn voor stikstofdepositie. De provincie Noord-Holland heeft deze gebieden (nog) niet aangewezen. Derhalve wordt in het onderhavig plan-MER hier niet nader op ingegaan.

4.2.3 Ecologische Hoofdstructuur

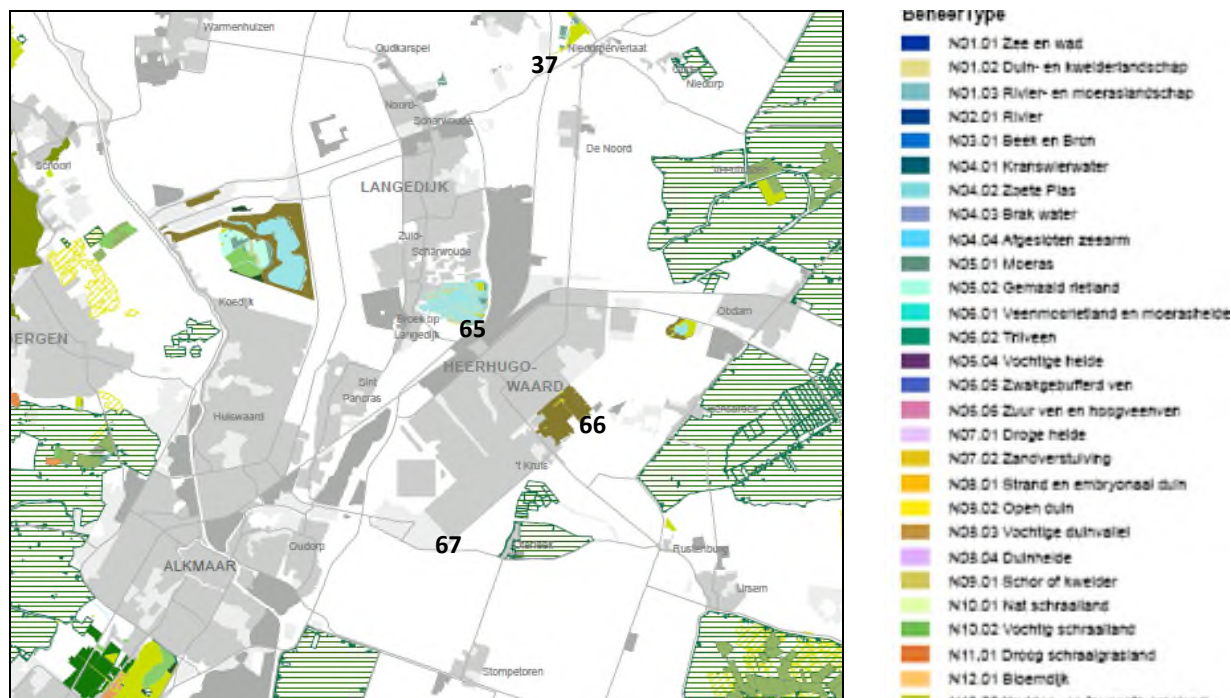
Binnen de gemeente Heerhugowaard bevinden zich enkele ecologische verbindingzones langs de ringvaart en gebieden die onderdeel uitmaken van de ecologische hoofdstructuur (EHS, Figuur 4.2). Daarnaast is er weidevogelgebied (Veenhuizerpolder) aangewezen deze maken echter geen integraal onderdeel uit van de EHS (zie paragraaf 4.2.4).

Figuur 4.2 Belangrijke ecologische verbindingzone (rood), verbindingzones (groen) en landschaplinten (blauw) (Bron: Structuurvisie 2040, provincie Noord-Holland, 2012)

In het Natuurbeheerplan 2013 staat waar welke soort natuur, agrarische natuur of landschap aanwezig is of ontwikkeld kan worden. Van een aantal natuurgebieden (zie Figuur 4.3), die deel uitmaken van de EHS, zijn de natuur- en landschapsdoelen weergegeven:

- 37. Boomerwal. Complex van kruidenrijk grasland, rietmoeras en veenmosrietland. Belangrijke stapsteen in de ecologische verbindingzone Omval- Kornhorn;
- 65 Oosterdel. Landschapsreservaat van vele tientallen eilandjes die gespaard zijn bij de ruilverkaveling. Deels nog in gebruik voor tuinbouw en deels verruigd.
- 66 Waarderhout Vochtig loofbos met vooral recreatieve betekenis. Dit recreatiegebied is gericht op het opvangen van recreanten en evenementen.
- 67. Rietlanden Westbeverkoog, Oterleek, Molenkade en Rustenburg. Brede regelmatig gemaaide rietoevers met plaatselijk bloemrijk grasland en veenmosrietland. Belangrijk broedgebied voor moerasvogels en stapsteen in de ecologische verbindingzone Omval - Kornhorn.

Figuur 4.3 Natuurbeheertypenkaart (Bron: Natuurbeheerplan 2013, provincie Noord-Holland, 2012) (nummers = natuurgebieden, groen gearceerd = weidevogelgebied)

Autonome ontwikkeling

In het regeerakkoord tussen VVD en PvdA van 29 oktober 2012 staat dat de ecologische hoofdstructuur (EHS) wordt uitgevoerd, inclusief de verbindingzones. Er zullen afspraken gemaakt worden met provincies en natuurbeheerorganisaties over prioriteiten, tijdsplan en inzet van middelen. De provincie Noord-Holland werkt aan de aanleg van de EHS samen met natuurbeherende organisaties, boeren, gemeenten en waterschappen. Een concreet tijdsplan is derhalve niet bekend. Naar verwachting zal de EHS wel binnen de bestemmingsplanperiode (tot 2022) worden gerealiseerd.

4.2.4 Overige beschermde natuurgebieden

Weidevogelleefgebieden

In Figuur 4.3 (groen gearceerde gebied) is het weidevogelleefgebied weergegeven. De weidevogelleefgebieden zijn aangewezen in de Structuurvisie Noord-Holland 2040 en beschermd door middel van de PRVS. De begrenzing is overgenomen in het bestemmingsplan buitengebied Heerhugowaard (aanduiding 'Weidevogelleefgebied'). Ondanks de inspanningen van de afgelopen decennia om de weidevogels te behouden, is de populatie achteruit gegaan.

Veel populaties van weidevogels zijn al vóór 1990 achteruitgegaan, voornamelijk als gevolg van de intensivering van de landbouw. Met name in de jaren negentig zijn daarom maatregelen getroffen ter bescherming van weidevogels, zoals nestbescherming, aanpassingen in het maai-beheer en het instellen van reservaten. Desondanks is de achteruitgang van weidevogels niet gestopt (Compendium voor de Leefomgeving, 2011). De provincie Noord-Holland spant zich in om deze ontwikkeling te stoppen. Dit doet zij onder andere door weidevogelleefgebieden te beschermen en door het weidevogelbeheer te subsidiëren.

Kaderrichtlijn Water

In het buitengebied van Heerhugowaard zijn diverse wateren die deels onderdeel uitmaken van KRW-waterlichamen zoals de waterbeheer HHNK deze heeft vastgesteld. Dit geldt voor 'waterdelen polder

Heerhugowaard (NL12_415), 'waterdelen Schermerboezem -Noord + (NL12_110), waterdelen VRNK-boezem + (NL12_140) en waterrijk Heerhugowaard Stad van der Zon (NL12_140). De wateren scoren over het algemeen op de biologische en algemeen fysisch chemische parameters zeer slecht / voldoet niet (factsheets SGBP 20/6/2013). In het stroomgebiedsbeheerplan zijn generieke maatregelen opgenomen. In enkele waterlichamen in het buitengebied van Heerhugowaard zijn maatregelen voorzien zoals het aanleggen van natuurvriendelijke oevers zoals bijvoorbeeld 1.5 km oever in het waterlichaam 'waterdelen polder Heerhugowaard'.

4.2.5 **Beschermde flora en fauna**

Om een inschatting te maken van de soortgroepen en specifieke soorten die in het buitengebied voorkomen zijn de landelijke databanken voor natuurwaarnemingen geraadpleegd, waaronder telmee.nl en waarneming.nl. Het invoerportaal waarneming.nl is een website waarop door vrijwilligers natuurwaarnemingen in Nederland worden verzameld. Telmee.nl is het invoerportaal van de landelijke Particuliere Gegevens-beherende Organisatie (PGO's). Er kan informatie over diverse soortgroepen tot op kilometerhokniveau worden verkregen.

Aanvullende gegevens over het mogelijk voorkomen van beschermde soorten is verkregen uit de verschillende recente uitgegeven provinciale verspreidingsatlassen en onderzoeken; Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels (Scharringa, 2010); Atlas van de Noord-Hollandse amfibieën en reptielen 1980 - 2010 (Herder, 2010); Verspreiding van de Noord-Hollandse Flora (www.landschapnoordholland.nl) en tenslotte het rapport Bijzondere vissoorten in Noord-Holland (Kuijten, C.W. J. Herder & J. Kranenbarg, 2008). De beschikbare bronnen geven een goed beeld van de aanwezige natuurwaarden.

Flora

Aangezien het buitengebied grotendeels bestaat uit gras- en akkerland, landbouwsloten en intensief onderhouden oevers en voedselrijk water is het voorkomen van beschermde flora in het buitengebied beperkt. Met name de EHS gebieden waaronder in en langs de rietlanden langs de ringvaart zijn beschermde flora en aan te treffen, zoals de rietorchis.

Zoogdieren

Het buitengebied is door zijn agrarisch karakter geschikt voor een aantal, weinig kritische, zoogdieren. Het betreft met name algemeen voorkomende zoogdieren zoals woelmuizen, spitsmuizen, konijnen en hazen. Daarnaast is het gebied leefgebied voor soorten als egels en kleine marterachtige zoals bunzing en hermelijn. Vossen zijn eveneens aanwezig. Alle soorten zijn algemeen beschermde soorten (Flora - en faunawet; tabel 1-soorten). Binnen de provincie Noord-Holland voorkomende strikt beschermde soorten (Flora - en faunawet; tabel 3-soorten) als Das of Boommarter komen niet voor in dit deel van de provincie. Ook voor de provinciaal voorkomende strikt beschermde Waterspitsmuis en Noordse woelmuis zijn er niet of nauwelijks geschikte (veenweide)gebieden aanwezig. Mogelijk dat de soorten lokaal langs de ringvaart in rietlandjes voorkomen. Zeker aanwezig zijn strikt beschermde vlermuizen, het buitengebied is geschikt leefgebied voor diverse soorten vlermuizen waaronder de Gewone Dwergvleermuis en Laatvlieger. Deze soorten verblijven overdag in (oude) gebouwen, voor boombewonende vlermuizen ontbreken geschikt oude bossen in het plangebied.

Vogels

Het buitengebied van Heerhugowaard vormt het leefgebied voor een beperkte vogelgemeenschap. De graslanden en akkers zijn geschikt broedgebied voor 'boerenlandvogels' als grutto, Kievit, patrijs en tureluur. De dichtheden zijn echter laag en het voorkomen is lokaal. Bollenvelden fungeren ook als broedgebied voor weidevogelsoorten zoals Kievit, scholekster, veldleeuwerik, tureluur en gele kwikstaart. Watervogels als wilde eend, kuifeend en kraakeend broeden in de vaarten en ringvaart. De vele watergangen en rietkragen vormen broed- en foerageerbiotoop voor water- en riet- en struweelvogels (met name zangvogels). Tijdens de wintermaanden zijn grote hoeveelheden overwinterende ganzen, zwanen en eenden in het buitengebied aanwezig. Vogelsoorten waarvan de nestlocatie jaarrond beschermd is zijn tamelijk schaars in het gebied. Steenuil komt niet voor in de omgeving, de Kerkuil met een enkel paartje. Voor roofvogels als Havik, Buizerd, Sperwer of Boomvalk

zijn er in beperkte mate geschikte nestbomen en bosschages aanwezig, derhalve zijn ze maar in beperkte mate aanwezig in het buitengebied (Scharringa, 2010). Boerderijen en bedrijven in het buitengebied worden bewoond door boerenzwaluwen, huis- en ringmussen, allemaal soorten van de rode lijst.

Amfibieën en Reptielen

Binnen de provincie Noord-Holland komt een beperkt aantal strikt beschermde amfibieën voor. Een provinciale aandachtsoort in dit deel van de provincie is de Rugstreeppad. De Rugstreeppad heeft een voorkeur voor schaars begroeid water als water voor de voortplanting. De soort komt voor in natte duinvalleien langs de gehele duinstrook (Herder, 2010). Ook de zandige bollenvelden, waterbergingslocaties en bouwplaatsen vormen geschikt leefgebied voor deze soort. In Heerhugowaard komt deze soort lokaal voor (waarneming.nl). Andere strikt beschermde amfibieënsoorten als Kamsalamander of Heikikker komen niet voor in het buitengebied van Heerhugowaard. Overige aanwezige amfibieën zijn wijdverspreide en algemene soorten als Bruine Kikker en Kleine watersalamander (Herder, 2010). Op basis van de verspreidingskaarten van RAVON en de Atlas van de Noord-Hollandse amfibieën en reptielen 1980 - 2010 (Herder, 2010) kan uitgesloten worden dat er reptielen binnen het plangebied aanwezig zijn.

Vissen

Op basis het onderzoek 'Bijzonder vissoorten in Noord-Holland' (Kuijsten C.W., J. Kranenbarg & J. Herder, 2008) wordt geconcludeerd dat het voorkomen van de beschermde vissoorten; Kleine modderkruiper (tabel 2-soort) en Bittervoorn (tabel 3) binnen de gemeente waarschijnlijk is.

Vlinders, libellen en overige beschermde soortgroepen

Het buitengebied is ongeschikt terrein voor beschermde soorten uit deze soortgroepen.

Autonome ontwikkeling

De autonome ontwikkeling komt overeen met de feitelijke situatie, omdat er geen vergunde plannen die binnenkort worden gerealiseerd en invloed hebben op de EHS en de voorkomende soorten.

4.3 Landschap en cultuurhistorie

4.3.1 Cultuurhistorische waarden

Onder de term cultuurhistorische waarden worden in dit plan-MER de aardkundige, archeologische, historisch-bouwkundige en historisch-geografische waarden geschaard. De cultuurhistorische waarden in de gemeente zijn deels expliciet beschermd. Zo zijn gemeentelijke monumenten aangewezen die door middel van de Erfgoedverordening worden beschermd. In het bestemmingsplan hebben de belangrijkste cultuurhistorische waarden de dubbelbestemming Waarde - Cultuurhistorie gekregen, waarmee de karakteristieken beschermd worden.

Aardkundige waarden

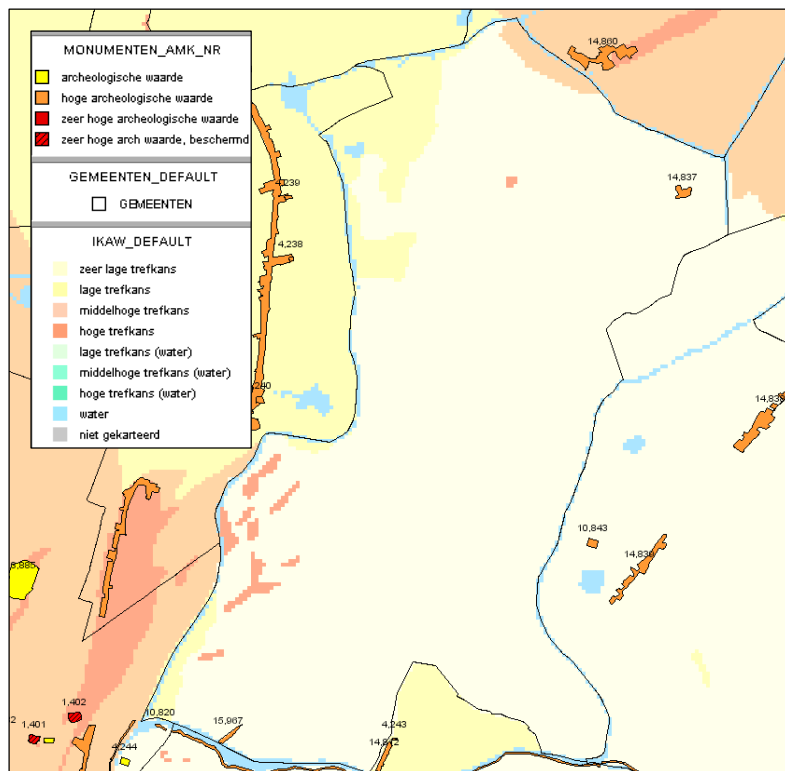
Binnen de gemeente Heerhugowaard komen geen aardkundig waardevolle gebieden of aardkundige monumenten voor. De bodem van de gemeente bestaat vooral uit resten van een veenontginningsgebied en een meerbodem. Deze gelden in de provincie Noord-Holland en de gemeente Heerhugowaard niet als belangrijke aardkundige waarden.

Archeologische waarden

Monumenten en terreinen kunnen archeologisch worden beschermd. De gemeente Heerhugowaard kent geen beschermde archeologische monumenten (beschermde rijksmonumenten). Wel is een aantal terreinen als archeologisch waardevol aangewezen en op de AMK (Archeologische MonumentenKaart) geplaatst. Het betreft de historische kern van Veenhuizen (AMK nr. 14837) en de molengang aan de Huygendijk (AMK nr. 15967). Deze terreinen zijn in de ARCHIS database opgenomen. Voor deze terreinen geldt niet alleen een bescherming op basis van gemeentelijk beleid (In de Archeologische

beleidsnota geldt voor deze terreinen het strengste archeologieregime), maar ook op basis van provinciaal beleid.

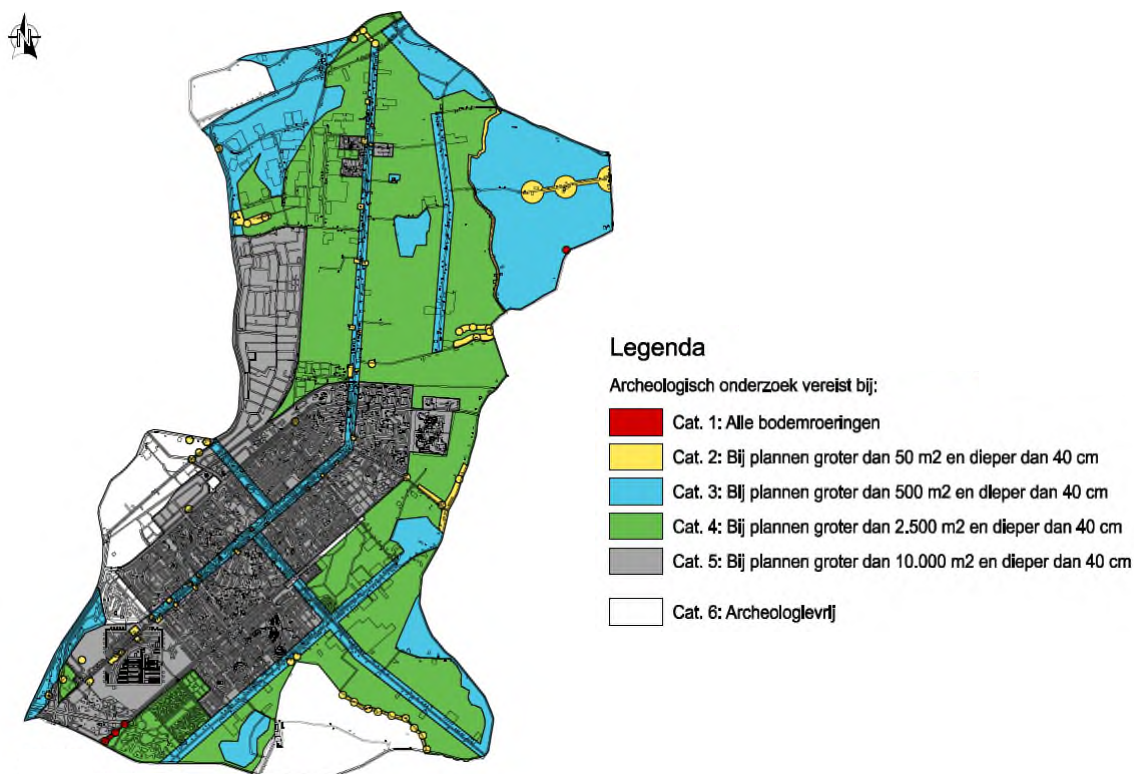
Voor heel Nederland is de Indicatieve kaart archeologische waarden (IKAW) vastgesteld (zie Figuur 4.4). Deze geeft voor Heerhugowaard grotendeels een zeer lage trefkans en een hoge trefkans voor een aantal zandopduikingen aan de westzijde van de gemeente (buiten het plangebied). Voor de archeologische verwachtingswaarde is door de gemeente een eigen archeologische beleidsnota opgesteld (zie Figuur 4.5).

Figuur 4.4 IKAW en AMK-terreinen in Heerhugowaard (Bron: Archis2)

Behalve de beschermde archeologische monumenten en de terreinen waarvan de archeologische waarde is vastgesteld door onderzoek, komen mogelijk ook andere archeologische waarden voor in het plangebied. Deze (verwachtings)waarden zijn in kaart gebracht in de Nota Archeologie van de gemeente met de daarbij behorende archeologische beleidskaart (zie Figuur 4.5).

Hieruit blijkt dat voor het plangebied verschillende verwachtingen gelden ten aanzien van het voorkomen van archeologische waarden. Ook de beschermde archeologische waarden zijn op deze kaart weergegeven. Een hogere archeologische verwachting leidt tot een strikter archeologisch beleid.

Figuur 4.5 Archeologische beleidskaart Heerhugowaard (bron: www.heerhugowaard.nl)

In Heerhugowaard hebben de oude 'druiplanden' (zie paragraaf over historisch-geografische waarden) een hogere verwachtingswaarde dan de gebieden van de droogmakerij. Ook de wegen met de bebouwing erlangs hebben een hogere verwachtingswaarde. In het buitengebied vallen daarnaast de oude molengangen op. De molens van de molengangen die de Heerhugowaard hebben drooggemalen zijn niet meer aanwezig, maar hier worden nog wel archeologische resten uit die tijd verwacht. De enige nog aanwezige molen is de Veenhuizermolen bij de Molenweg (Veenhuizerpolder). Aan dit terrein is de hoogste archeologische verwachtingswaarde toegekend.

De historische kern van Veenhuizen kent eveneens een vrij hoge archeologische verwachtingswaarde.

Historisch bouwkundige waarden

In de gemeente Heerhugowaard zijn 5 rijksmonumenten, 1 provinciaal monument en 50 beschermde gemeentelijke monumenten gelegen. Daarnaast beschikt de gemeente over een lijst van 62 karakteristieke panden, objecten en ensembles. In Tabel 4.2 is een overzicht van de beschermde monumenten in het buitengebied weergegeven.

Tabel 4.2 Overzicht van monumenten en beeldbepalende panden in het bestemmingsplangebied

Adres	Beschrijving
Rijksmonumenten	
Jan Glijnisweg 27a	stolpboerderij met erf en hekpijlers
Kerkweg 26	praalgraf van Reinout van Brederode
Veenhuizerkade	molen
Provinciale monumenten	
Verlaat t.o. 46-48	elektriciteitshuisje
Gemeentelijke monumenten	
Hasselaarsweg 2	café 'De Koffiemolen'
Kerkweg 28	o.l. school met onderwijswoning
Kerkweg bij 26	brug
Kerkweg bij 28	luidklok

Middenweg 401 - 403	dubbele arbeiderswoning
Middenweg 411	stolpboerderij
Middenweg 433	kop-rompboerderij met paardenstal, 'Maria Jacoba Hoeve'
Middenweg 433a	woonhuis, 'Op de Hoge Wurft'
Middenweg 451	tuinderswoning met koolschuur, 'Sunny Home'
Middenweg 454	boerderij met twee schuren, 'Hoeve Oostwijk'
Middenweg 479	onderwijzerswoning
Middenweg 584	stolpboerderij
Molenweg 8	stolpboerderij
Oostdijk 23	bakkerij
Oostdijk 25	woning met molenmakerswerkplaats
Oostdijk 51	stolpboerderij 'Maria Hoeve'
Oterlekerweg 3	stolpboerderij 'De Grenshoeve'
Rustenburgerweg 126	kop-rompboerderij, 'Reigerhof'
Rustenburgerweg 235	stolpboerderij met kleinveeschuur
Verlaat 1	bakkerij
Verlaat 30	woonhuis
Verlaat 46-48	herberg
Karakteristieke panden, objecten en ensembles	
Donkereweg 6	stolpboerderij
Dijkweg 1	stolpboerderij 'Iepenhof'
Groenedijk	dijk
Groenedijk 1	stolpboerderij 'Het Hooge Landt'
Groenedijk 4	stolpboerderij
Groenedijk 9	stolpboerderij
Huygendijk / Oterlekerweg	kavelsloot en druipland
Jan Glijnisweg 10	woonhuis
Jan Glijnisweg 22	boerderij
Jan Glijnisweg 50	stolpboerderij
Kerkweg 4	stolpboerderij
Kerkweg 30a	stolpboerderij
Middenweg 409	woonhuis, 'Jagtrust'
Middenweg 409 t/m 431	buurtschap
Middenweg 422	boerderij, 'Reygerwaard'
Middenweg 427	stolpboerderij
Middenweg 445	stolpboerderij
Middenweg 466	school met onderwijzerswoning
Middenweg 469	woonhuis, 'Ons Hoekje'
Middenweg 506	stolpboerderij, 'Paardebos'
Middenweg naast nr. 610	schuur
Molendijk	dijk
Oostdijk 61	stolpboerderij
Rustenburgerweg 150	stolpboerderij
Veenhuizerkade	dijk
Veenhuizerkade 3	molen en elektrisch gemaal
Veenhuizerweg 50	stolpboerderij
Verlaat 11	rentenierswoning
Verlaat 18	arbeiderswoning
Verlaat 40	woonhuis/werkplaats
Verlaat naast nr. 46-38	brug
De Vork	schutsluis

De lijst van beschermde monumenten en karakteristieke panden, objecten en ensembles in het buitengebied toont een diversiteit aan waarden. Deze lopen uiteen van boerderijen tot het praalgraf van de heer Van Brederode en van woningen tot dijk en bruggen. De instandhouding van de beschermde monumenten is geregeld in de erfgoedverordening en in het bestemmingsplan (door middel van een aanduiding).

Historische geografie

De ontwikkelingsgeschiedenis van Heerhugowaard is beschreven in de historisch-geografische inventarisatie door voor de gemeente is uitgevoerd (Cultuurcompagnie Noord-Holland, 2012). Deze inventarisatie, die eveneens de historisch-bouwkundige waarden beschrijft, gaat in op de ontwikkelingsgeschiedenis en de kenmerken die hiervan in het landschap bewaard gebleven zijn. In de beschrijving is onderscheid gemaakt tussen twee perioden die voor de cultuurlandschappelijke structuren van Heerhugowaard van belang zijn:

- De Zuiderwaert als zoetwaterbekken (1000-1630)
- Na inpoldering ontstaat de Heerhugowaard (1631-1945)

Beide perioden hebben relictten in het landschap achtergelaten die van belang zijn als kenmerkende cultuurhistorische waarden.

Het grondgebied van Heerhugowaard was in de middeleeuwen in eerste instantie een veengebied dat ontgonnen werd door bewoners van het gebied. Inklinking, oxidatie en afkalving van het veen leidden ertoe dat een groot deel van het grondgebied in een meer veranderde. De Veenhuizerpolder en een aantal zogenaamde druiplanden bleven echter als relictten van de eerste ontginningen behouden. Druiplanden zijn gedeelten van het oude (veenontginnings)landschap die als voorland voor de dijken rond de Heerhugowaard behouden bleven. Deze gebieden zijn nog altijd herkenbaar aan de afwijkende verkaveling (minder rationeel) en kronkelende dijkpatronen. De druiplanden en resten van het veenontginningslandschap zijn in de historisch-geografische inventarisatie als relictten van hoge waarde aangeduid.

Figuur 4.6 Overzicht aanwezige druiplanden in Heerhugowaard (Bron: Gemeente Heerhugowaard, 2012b)

Het water van de zogenaamde Zuiderwaert werd in de 17e eeuw drooggelegd. Dit leidde tot een polder met een rechtlijnige (rationele) verkaveling. De rechtlijnige wegenstructuur en rationele verkaveling verwijzen nog naar deze geschiedenis. Deze relictten zijn als elementen van hoge waarde aangeduid in de historisch-geografische inventarisatie. Aan de randen van de rationele polder zijn molengangen aanwezig geweest. In een molengang werd het water stap voor stap omhooggebracht om vervolgens over de ringdijk in het boezemwater te worden gepompt. Op sommige plaatsen zijn de molengangen nog herkenbaar, bijvoorbeeld aan de zuidzijde van de gemeente tegen Oterleek aan. Veelal zijn de resten echter niet meer zichtbaar in het landschap.

De belangrijkste historisch-geografische waarden zijn hiermee:

- verkavelingsstructuur Veenhuizerpolder en driuipanden
- dijenstructuren (bijvoorbeeld Groenedijk, Oostdijk, Huygendijk)
- resten van molengangen (bijvoorbeeld bij Oterleek)
- verkavelingsstructuur droogmakerij (m.n. slotenpatroon)
- wegenstructuren droogmakerij

De cultuurhistorische waarden zijn van belang voor de landschappelijke structuren. In het buitengebied zijn deze waarden nog duidelijk herkenbaar.

4.3.2 *Landschappelijke waarden*

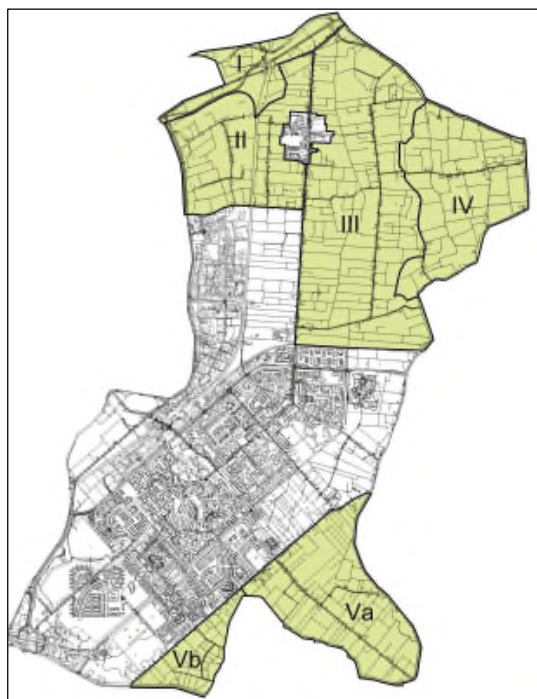
Landschappelijke waarden zijn onder te verdelen in landschapstypen en -structuur en ruimtelijk-visuele kenmerken. De landschapstypen en -structuur hangt in de gemeente Heerhugowaard sterk samen met de cultuurhistorische waarden. Daarmee is sprake van een zekere overlap tussen de landschappelijke en cultuurhistorische waarden.

De gemeente Heerhugowaard heeft in het kader van de herziening van het bestemmingsplan buitengebied een overzicht gemaakt van de landschappelijke waarden in de Quick scan "de stand van het landschap" (Gemeente Heerhugowaard, 2012). Hierin wordt op basis van de thema's cultuurhistorie, landschap en gebruik een beeld gegeven van het agrarische buitengebied. De koppeling tussen landschap en cultuurhistorie duidt ook weer op de overlap tussen deze waarden.

Landschapstypen en -structuren

Qua landschapstypen en -structuren wordt het buitengebied in vijf deelgebieden verdeeld:

1. De Smuigelpolder
2. Het glas (Alton I en II)
3. Het open Middengebied
4. De Veenhuizerpolder
5. Zuid-oost

Figuur 4.7 Vijf deelgebieden landschap Heerhugowaard (bron: Gemeente Heerhugowaard, 2012a)

Van ieder van deze landschappen is een beschrijving gemaakt in de quick scan "de stand van het landschap". Hieronder zijn de belangrijkste landschapstypen en structuren per deelgebied benoemd:

1. De Smuigelpolder

- infrastructuur
- natuurontwikkeling
- versnipperd gebied
- historische verkaveling niet meer zichtbaar

2. Het glas, Alton I en II

- glastuinbouw
- op een aantal plaatsen rommelig beeld
- afwisseling met andere agrarische vormen
- historische verkaveling niet meer zichtbaar

3. Het open midden

- open gebied
- regelmatige verkaveling: verkavelingsrichting loodrecht op de Middenweg en Veenhuizerweg
- bewoning langs de Middenweg en Veenhuizerweg
- aan de oostzijde van het gebied een overgangszone naar de Veenhuizerpolder
- voornamelijk akkerbouw, vollegrondsgroenteteelt en grasland (verspreid wat glas)

4. De Veenhuizerpolder

- voormalig druipland met onregelmatige verkaveling
- open landschap met weilanden
- bochtige wegen
- verspreide bewoning

5. Zuidoost

twee gebieden: Rustenburg en het gebied tussen Jan Glijnisweg en Oterleek (het dorp Oterleek ligt buiten de gemeente Heerhugowaard)

Tussen Jan Glijnisweg en Oterleek:

- open weidelandschap
- deels verkaveling druipland, deels rationele verkaveling droogmakerij

Rustenburg

- rationele verkaveling haaks op Rustenburgerweg
- bebouwing in een lint langs de Rustenburgerweg
- open karakter weide landschap, rond het Kruis (en wat verspreid) glastuinbouw

Ruimtelijk-visuele kenmerken

Het buitengebied van Heerhugowaard is wat betreft de ruimtelijk-visuele kenmerken in twee typen te verdelen, namelijk het gebied met het open landschap en het glastuinbouwgebied.

Het glastuinbouwgebied vormt een gesloten landschap, waarvandaan de omgeving weinig zichtbaar is. Er zijn twee concentratie gebieden van glas in de gemeente, namelijk het gebied rond het Kruis en het Altongebied. Het eerste vormt de kleinste concentratie. Hier is veel van de openheid van het omliggende gebied te ervaren. In het Altongebied is een veel grotere concentratie aan kassen aanwezig. In het gebied is hier vooral het glas zelf te zien. Het Altongebied is zo'n 30-40 jaar oud. Dit betekent dat in het gebied een afwisseling van vernieuwde kassen en verouderde kassen voorkomen. Er komen dan ook kassen in verschillende maten voor. In het Altongebied is het beleid gevoerd om de kassen op enige afstand van de weg te plaatsen. Hiermee is een zachte overgang gecreëerd tussen openbare wegen en de kassen. Het tussengebied staat echter onder druk door de combinatie van veel woonfuncties, deels agrarische functies en de kleinschaligheid van dit tussengebied. In het Altongebied is hiermee op een aantal plekken een verrommeld beeld ontstaan.

Figuur 4.8 In de zachte overgangen tussen openbare weg en kassengebied ontstaat een verrommeld karakter door de mix van woon- en agrarische functies en de beperkte ruimte (bron: Googlemaps)

Het overige gebied van Heerhugowaard kent ruimtelijk-visueel vooral een open karakter. Bomen en ander opgaand groen zijn vooral rond de verspreid liggende bebouwing aanwezig. Het grondgebruik bestaat uit een mix van veehouderij, akkerbouw en vollegrondsgroenteteelt. In de Veenhuizerpolder is overigens veehouderij de enige agrarische sector, omdat de grond zich niet leent voor een ander economisch rendabel gebruik. Van deze percelen worden bij tijd en wijle delen verhuurd voor de reizende bollenkraam. Juist de bodem en het feit dat dit niet voor permanente bollenteelt wordt gebruikt is een belangrijke reden voor de vraag naar deze percelen.

Figuur 4.9 Open landschap van de Veenhuizerpolder (Bron: Googlemaps)

Figuur 4.10 Aan de rand van het buitengebied is de bebouwing van de kern Heerhugowaard duidelijk zichtbaar (Bron: Googlemaps)

Het stedelijke gebied van Heerhugowaard behoort niet tot het plangebied. De stedelijke bebouwing vormt echter wel een dominante factor in het visuele karakter van het plangebied. Met name in het deelgebied V (Zuidoost) is het stedelijke gebied een belangrijke (visuele) begrenzing van het plangebied.

Er is geen expliciete, losstaande bescherming voor de landschappelijke waarden. De landschappelijke waarden hebben echter een belangrijke rol gespeeld in de totstandkoming van de Nota van Uitgangspunten voor het bestemmingsplan buitengebied. De molengangen zijn beschermd met een dubbelbestemming Waarde- Cultuurhistorie, waarmee het behoud van deze elementen wordt gewaarborgd. Binnen de bestemming Agrarisch met waarden is bovendien geregeld dat de bovenste 50 cm van de bodem niet mag worden ontgraven in verband met het landschapsbeeld.

4.4 Leefmilieu en gezondheid

4.4.1 Geur

Beleidskader Wet geurhinder en veehouderij

Dieren met geuremissiefactoren (geurhindercontouren)

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) maakt onderscheid tussen dieren met en dieren zonder een geuremissiefactor. Dieren met een geuremissiefactor zijn bijvoorbeeld varkens of kippen, hiervoor geldt een geurnorm. Voor iedere diercategorie waarvan de geuremissie is bepaald, wordt deze uitgedrukt in aantallen Europese odour units in een volume eenheid) [ou_E/m^3]. Gemeente Heerhugowaard is op grond van bijlage 1 van de Meststoffenwet gelegen in een niet-concentratiegebied. Binnen een niet-concentratiegebied geldt een geurbelasting op een geurgevoelig object dat is gelegen binnen bebouwde kom van maximaal $2,0 ou_E/m^3$. In geval het geurgevoelige object is gelegen buiten de bebouwde kom mag de geurbelasting maximaal $8,0 ou_E/m^3$ bedragen.

Dieren zonder geuremissiefactoren (vaste afstanden)

Voor veehouderijen met dieren waarvoor geen geuremissiefactor is vastgesteld, zoals melkkoeien en paarden, geldt een minimale afstand tussen het emissiepunt van een dierenverblijf en de buitenzijde van een geurgevoelig object. Deze vaste afstand moet ten minste 100 meter bedragen in geval het geurgevoelige object is gelegen binnen de bebouwde kom. Voor objecten die buiten de bebouwde kom zijn gelegen geldt een afstand van ten minste 50 meter.

Veehouderijen

De gemeente Heerhugowaard beschikt niet over een geurbeleid. Bij de gemeente zijn geen geurknelpunten bekend. Bij aanvragen voor bijvoorbeeld de omzetting van een bouwvlak met een agrarische bestemming in een woonbestemming wordt per geval getoetst in hoeverre deze ontwikkeling zou leiden tot een belemmering van de (agrarische) bedrijven in de omgeving.

Melkveehouderijen en paardenhouderijen houden dieren zonder zogenaamde geuremissiefactor. Voor deze bedrijven geldt een wettelijke normafstand van 50 meter van de gevel van de stal tot de geurgevoelige bestemming buiten de bebouwde kom. Voor zover bekend zijn hierin geen knelpunten aanwezig in de huidige situatie.

Voor de dieren met geuremissiefactor (varkens en pluimvee) zijn eveneens geen knelpunten bekend. Er zijn hiervoor geen geurcontouren berekend.

Overige bedrijven

In het plangebied komen naast veehouderijen geen andere bedrijven met een geurcontour voor. In Ursem ligt een rioolwaterzuivering. Deze wordt van het plangebied gescheiden door de kern Ursem en heeft geen geurcontour die zich uitstrekt over het plangebied.

Naast de agrarische bedrijven komt in het buitengebied een aantal andere bedrijven voor, namelijk:

- koelhuizen
- brandstoffenverkoop
- betonvlechten

- bouwbedrijf
- carrosseriebouw
- vervaardiging van meubels
- verduurzaming hout

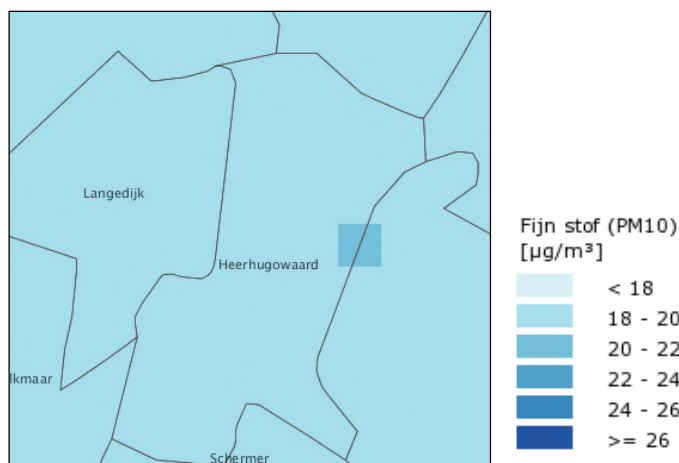
Deze bedrijven kennen over het algemeen een zeer beperkte geurcontour. Alleen de carrosseriebouw en de verduurzaming van hout kennen een geurcontour van resp. 100 en 200 meter. Deze bedrijven leiden in de huidige situatie niet tot een knelpunt op het gebied van geur.

Autonome ontwikkeling

De autonome ontwikkeling komt overeen met de feitelijke situatie, omdat er geen vergunde plannen die binnenkort worden gerealiseerd en de geursituatie kunnen beïnvloeden.

4.4.2 Concentratie fijn stof in de lucht

De concentratie fijn stof (PM_{10} , de fractie met een grootte van 10 micrometer of kleiner) in de lucht bedraagt in de gemeente Heerhugowaard circa $18 - 20 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (zie Figuur 4.11) en de achterliggende waarden die zijn te vinden bij de webversie van de Grootschalige Concentratiekaart Nederland), lokaal mogelijk een fractie hoger.

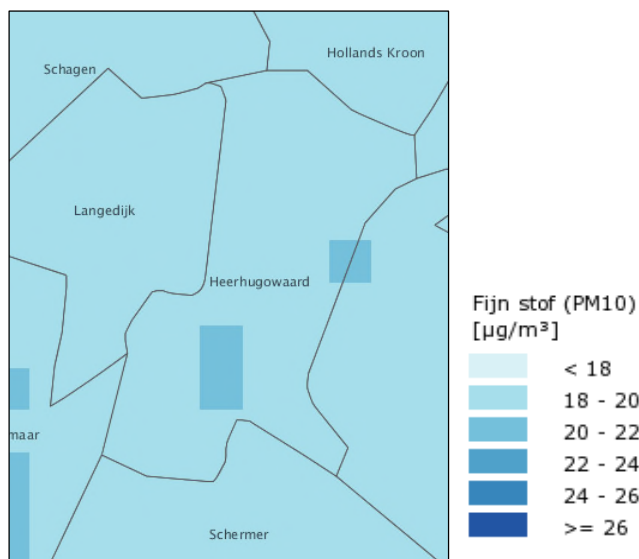
Figuur 4.11 Concentratie fijn stof (PM_{10}) in de lucht in het jaar 2012 (bron: <http://geodata.rivm.nl/gcn/>)

De concentratie ligt daarmee aanmerkelijk beneden de geldende grenswaarden. Doordat de concentratie van de PM_{10} fractie zo laag is, zal ook de concentratie van het nog fijnere stof ($PM_{2,5}$) lager zijn dan de geldende grenswaarden (zie bijlage 1). bij deze concentraties zal ook aan de streefwaarden voor $PM_{2,5}$ worden voldaan.

Autonome ontwikkeling

De grootschalige concentratiekaart van 2020 laat een (geringe) stijging van de concentratie PM_{10} voor Heerhugowaard zien, veroorzaakt door een verschil in uitgangspunten met betrekking tot de veebezetting⁴. De verwachte concentratie PM_{10} bedraagt in 2020 tussen de 19 en 21 (zie Figuur 4.12). Voor 2030 is de verwachte concentratie weer lager dan voor 2012. De concentraties blijven hiermee onder de grenswaarden voor fijn stof. Daarmee wordt ook voldaan aan de streefwaarden voor de fijnere fracties ($PM_{2,5}$)

⁴ Voor 2012 is rekening gehouden met de werkelijke veebezetting en voor 2020 met de vergunde veebezetting.

Figuur 4.12 Concentratie fijn stof (PM₁₀) in de lucht in het jaar 2020 (bron: <http://geodata.rivm.nl/gcn/>)

4.4.3 Gezondheid

Intensieve veehouderij

Kan de intensieve veehouderij negatieve gevolgen hebben voor de gezondheid van omwonenden? Zo ja, kunnen ruimtelijke maatregelen, zoals zoning of eisen aan de afstand tussen bedrijven, de kans op effecten verkleinen?

Het antwoord hierop zal mogelijk aanwijzingen kunnen geven hoe in het bestemmingsplan rekening kan worden gehouden met gezondheidsaspecten. Hoewel het aantal intensieve veehouderijen binnen de gemeente Heerhugowaard gering is, zijn de bovenstaande vragen belangrijk in het kader van dit plan-MER. De omstandigheden in de stallen zelf, en de mogelijke gevolgen daarvan voor de gezondheid van werkers in de sector, verdienen (bijvoorbeeld bij vergunningverlening) aandacht vanuit het oogpunt van goede arbeidsomstandigheden. Een ruimtelijk plan zoals het bestemmingsplan kan echter geen invloed hebben op eisen op dit gebied. Hoewel dus in het kader van het bestemmingsplan niet van belang, zal hier zijdelings wel enige aandacht aan worden besteed. Overigens heeft de staatssecretaris van Economische Zaken in een brief (d.d. 14 juni 2013) aangekondigd een nieuw wettelijk kader op te willen stellen met betrekking tot de intensieve veehouderij vanwege het advies van de Gezondheidsraad (d.d. 30 november 2012). Het nieuwe wettelijke kader zal provincies en gemeenten de mogelijkheid bieden om vanuit het oogpunt van volksgezondheid grenzen te kunnen stellen aan:

- de totale omvang van de veehouderij in een bepaald gebied
- de veehouderij intensiteit in een gebied of
- een veehouderijlocatie in een gebied.

In deze paragraaf wordt eerst algemene informatie gegeven over de mogelijke effecten van de intensieve veehouderij op de gezondheid, waarbij duidelijk wordt welke achterliggende gedachten achter het voorgestelde wettelijke kader liggen. Vervolgens wordt beschreven hoe op het niveau van dit plan-MER de mogelijke effecten kunnen worden beoordeeld. Het voornemen in dit MER worden getoetst aan de hand van deze beoordelingssystematiek.

De beschrijving in deze paragraaf is vooral gebaseerd op de volgende rapporten:

- J.E. Kornalijnslijper, J.C. Rahamat-Langendoen, Y.T.H.P. van Duynhoven, februari 2008, Volksgezondheidsaspecten van veehouderij megabedrijven in Nederland. zoönosen en antibioticumresistentie, RIVM, Bilthoven;
- Ir. A. Dusseldorp et al., 2008, Intensieve veehouderij en gezondheid. Overzicht van kennis over werknemers en omwonenden, RIVM, Bilthoven;

- D.J.J. Heederik et al., jan. 2011, Mogelijke effecten van bedrijven met intensieve veehouderij op de gezondheid van omwonenden: onderzoek naar blootstelling en gezondheidsproblemen, IRAS Univ. v. Utrecht, NIVEL, RIVM;
- drs. S. van Dam, 2009, Informatieblad Intensieve veehouderij en gezondheid, GGD'en Brabant / Zeeland;
- D.J.J. Heederik et al., juni 2011, Mogelijke effecten van bedrijven met intensieve veehouderij op de gezondheid van omwonenden: onderzoek naar potentiële blootstelling en gezondheidsproblemen, IRAS Univ. v. Utrecht, NIVEL, RIVM.

Mogelijke gevolgen van intensieve veehouderij voor de gezondheid

Er zijn diverse manieren waardoor de intensieve veehouderij invloed kan hebben op de gezondheid van mensen. Er zijn diverse organismen die schadelijk kunnen zijn, maar ook stoffen (in de lucht) kunnen een ongunstig effect hebben. Ook de routes waarlangs het effect tot stand komt kan verschillen. Wordt het effect veroorzaakt door direct contact, verspreiding via de mest of via de lucht, of door de voedingsmiddelen van dierlijke oorsprong? En wie kunnen de effecten ondervinden, alleen de medewerkers in de bedrijven, ook de omwonenden, of de bevolking als geheel? Dat laatste is bijvoorbeeld het geval bij verspreiding via het voedsel. De relevante onderwerpen in dit kader zijn:

- Biologische agentia: (micro-)organismen die mogelijk schadelijk kunnen zijn voor de gezondheid;
 - Ziekteverwekkers die van dier op mens kunnen worden overgebracht, de zogenaamde zoönosen;
 - Antibioticum resistente bacteriën, die op de mens worden overgebracht en in bepaalde gevallen schadelijk kunnen zijn voor de drager.
- Ammoniak;
- Fijn stof;
- Geur.

Hieronder wordt ingegaan op deze verschillende mogelijke bedreigingen van de gezondheid.

1.a Zoönosen

Zoönosen zijn infectieziekten die van dieren op mensen overdraagbaar zijn. Dit kunnen bijvoorbeeld virussen zijn, bacteriën of andere organismen, zoals Toxoplasma, die van dieren op de mens worden overgebracht. Bij virussen kunnen soms vormen ontstaan die ook van mens op mens kunnen worden overgebracht. Vaak zijn vogelgriepvirussen de bron van griepvirussen bij zoogdieren en mensen. Een voorbeeld van een zoönose is de uitbraak van een erg besmettelijk subtype van de vogelgriep in 2003.

Dit heeft zich toen snel verspreid onder dieren en ook mensen zijn besmet geraakt. Wilde watervogels zijn een bekende bron van een milde vorm van vogelgriep. Griepvirussen (influenzavirussen) zijn erg veranderlijk. Zo kunnen in een varken griepvirussen van varken, vogel en mens zich mengen waardoor nieuwe typen ontstaan. Een voorbeeld van een dergelijk nieuw virus is de Mexicaanse griep, die in 2009 optrad. Voor griepvirussen is bij kippenhouderijen een duidelijk verband gevonden tussen bedrijfsgrootte en de aanwezigheid van influenza. Hoe groter het bedrijf, hoe groter de kans op influenza. Bij varkensbedrijven is deze trend niet gevonden. Q-koorts is een zoönose waarbij een bacterie de ziekteverwekker is. De bacterie kan lang buiten de gastheer (het dier) in leven blijven en ook na jaren nog mensen en dieren besmetten. Salmonella komt voor bij kippen en bij varkens. Deze bacterie kan de mens besmetten via eieren en vlees. Ook hiervoor geldt dat bij pluimvee een duidelijk verband is gevonden tussen bedrijfsgrootte en de aanwezigheid van Salmonella. Bij varkens is dit niet duidelijk (in onderzoeken soms wel en soms niet).

Toxoplasma, de veroorzaker van toxoplasmose, is een dierlijke parasiet die onder meer bij varkens voorkomt. Het kan door diverse dieren worden overgebracht. Hierdoor en door verblijf van toxoplasma in de bodem komt het bij bedrijven met uitloop in de vrije lucht (dit zijn vooral kleinere bedrijven) meer voor dan bij de moderne intensieve veehouderij. Katten zijn een belangrijke bron van besmetting van de mens, rechtstreeks of door contact met kattenuitwerpselen of grond waarin deze voorkomen. In de grond kunnen besmettelijke overlevingsvormen van Toxoplasma aanwezig zijn, de zogenaamde oöcysten. Mensen kunnen ook worden besmet door het eten van onvoldoende verhit vlees. Toxoplasmose kan ernstige gevolgen hebben voor het ongeboren kind, vooral als de moeder in de

eerste maanden van de zwangerschap voor het eerst besmet wordt door de parasiet. Bij besmetting na de geboorte zijn de gevolgen meestal mild, maar bij een klein deel van de patiënten heeft de ziekte een ernstig verloop.

Als indicator voor de aanwezigheid van bacteriën in de lucht, en tegelijk daarmee ook van andere ziekteverwekkers (en resistente bacteriën, zie hieronder), worden endotoxinen gebruikt. Dit zijn bestanddelen uit de celwanden van een hele grote groep bacteriesoorten (Salmonella en Q-koorts horen beide tot deze groep). Een hoog gehalte aan endotoxinen geeft dus niet direct aan, dat er schadelijke organismen in de lucht aanwezig zijn, maar kan wel gebruikt worden als aanwijzing of de kans daarop groter of kleiner is. In de stallen kunnen hoge concentraties van endotoxinen optreden. Dit kan invloed hebben op de luchtwegen. Werknemers met allergie en astma reageren hier sterker op dan werknemers zonder allergie of astma. Ook in de omgeving van bedrijven kan de endotoxineconcentratie in de lucht hoger zijn dan elders (bijvoorbeeld in stedelijk gebied). Het gaat daarbij echter wel om zeer lage concentraties, waarvan geen effecten op de gezondheid worden verwacht (zie D.J.J. Heederik et al., jan 2011 en juni 2011). Bij metingen rondom specifieke bedrijven werd duidelijk dat de veehouderij in alle gevallen bijdraagt aan hogere niveaus van endotoxinen tot een afstand van het bedrijf van ongeveer 250 meter. De concentraties waren het hoogst bij varkenshouders en pluimveebedrijven. In stofmonsters van de regio waar Q-koorts is opgetreden is de betreffende bacterie in ook lange tijd na de uitbraak van de Q-koorts nog meetbaar, ondanks het gegeven dat Q-koortsuitbraken zich niet meer voordoen. Vermoedelijk gaat het om lage achtergrondniveaus.

De kans op besmetting tussen bedrijven - en daardoor verspreiding van dierziekten - is te verminderen door een voldoende grote afstand tussen bedrijven aan te houden.

1.b Antibioticumresistentie

Bekend is de opkomst van een bepaald type MRSA (Meticilline Resistente Staphylococcus aureus) in de varkenshouderij. De bacterie (een staphilococ) is resistent voor een groep veel gebruikte antibiotica. De resistente vorm komt voor bij mensen die nauw contact hebben met varkens of vleeskalveren, zoals de medewerkers van de bedrijven. Verspreiding van mens op mens is mogelijk. Daardoor valt bijvoorbeeld verspreiding binnen een gezin niet uit te sluiten. Ook verspreiding via de lucht of door contact met mest kan een rol spelen, maar er is meer onderzoek nodig om hierin inzicht te verschaffen. De dragers van MRSA zullen er gewoonlijk niets van merken, maar het kan voor mensen met een slechte weerstand wel een bedreiging zijn. Daarom is het van heel groot belang, dat besmetting in ziekenhuizen wordt voorkomen. De richtlijn is nu, dat personen die intensief contact hebben met varkens of kalveren bij ziekenhuisopname worden onderzocht op MRSA en in isolatie worden verpleegd tot is uitgesloten dat ze drager zijn. Het optreden van resistentie vormt een bedreiging voor de volksgezondheid. Het hangt samen met het op grote schaal gebruiken van antibiotica in de veehouderij. Daarom worden maatregelen genomen om het gebruik geleidelijk terug te dringen. Bij kippen komt ook de resistente Colibacterie voor. Deze bacterie kan via kippenvlees de mens besmetten. Deze ESBC bacterie veroorzaakt zeer waarschijnlijk bij mensen voor resistentie tegen veel gebruikte antibiotica.

De resistente bacteriën kunnen via het ventilatiesysteem van de bedrijven ook in de buitenlucht terecht komen. De veespecifieke MRSA-bacterie werd in het onderzoek van Heederik et al (juni 2011) vaker en in hogere concentraties teruggevonden in een straal van 1000 meter rond veehouderijbedrijven. In hoeverre dit kan leiden tot MRSA besmetting van omwonenden is nog onduidelijk, maar door de sterke verdunning in de buitenlucht zal de kans gering zijn. Net als voor de veehouders geldt, zullen ook andere mensen het in het algemeen niet merken dat ze drager zijn.

2. Ammoniak

Ammoniak is in hoge concentraties bijtend voor de ogen, de huid en de luchtwegen. De concentraties in de stallen liggen zowel in de rundveehouderij als in de varkens- en pluimveesector boven de normen voor blootstelling. Buiten de stallen liggen de waarden ver onder het niveau waarop gezondheidseffecten kunnen worden verwacht.

3. Fijnstof

In de stallen kunnen relatief hoge concentraties van fijnstof optreden, maar ook van inhaleerbaar stof dat iets groter is. De bijdrage aan de luchtkwaliteit buiten de stal verschilt per staltype en per diersoort. De concentratie van fijnstof in de lucht kan bij de grens van een intensieve veehouderij (grens van de inrichting) in de orde liggen van enkele microgrammen per m³ lucht.

Dit geldt globaal genomen bij zowel (grote) varkens- als kippenhouderijen, waarbij globaal genomen geldt dat de belasting door kippenbedrijven het grootst is. Bij de grond- en plaatsgebonden veehouderij komt veel minder fijnstof vrij en is dit in de praktijk geen aandachtspunt. Indien de toename van de concentratie fijnstof in de lucht tot gevolg heeft dat de geldende grenswaarden voor de luchtkwaliteit worden overschreden, zullen in het kader van een omgevingsvergunning maatregelen worden voorgeschreven om de belasting van de lucht terug te dringen. Hiervoor bestaan realistische maatregelen. Dit neemt niet weg, dat uitbreiding van de intensieve veehouderij in Opsterland - een gebied met relatief lage achtergrondwaarden - kan leiden tot een verhoging van de fijnstofconcentratie in de lucht.

Blootstelling aan fijnstof brengt diverse gezondheidsrisico's met zich mee. Het gaat daarbij vooral om verergering van bestaande aandoeningen. Risicogroepen zijn ouderen, patiënten met al bestaande luchtweg- en hartaandoeningen en kinderen met al bestaande luchtwegklachten. Ook gezonde kinderen zijn relatief gevoelig voor fijnstof. Deze risico's bestaan ook - zij het in mindere mate - bij concentraties die lager zijn dan de geldende grenswaarde van 40 µg/m³ lucht. Figuur 4.11 toont dat de concentratie in Heerhugowaard in het algemeen in de range van 18-20 µg/m³. Dit is, zeker in verhouding tot andere gebieden in Nederland, een lage concentratie.

In de interimrapportage (D.J.J. Heederik et al., jan. 2011) worden ook de voorlopige resultaten gegeven van een vergelijking van gezondheidsgegevens van huisartsenpraktijken in gebieden met veel intensieve veehouderij en praktijken elders in het land. De suggestie dat in gebieden met veel intensieve veehouderij meer klachten en aandoeningen aan de luchtwegen worden gemeld, kon hiermee niet worden bevestigd. Eerder wordt het tegendeel waargenomen. Een aantal specifieke klachten (pneumonie en chronische bronchitis) werden in de gebieden met veel intensieve veehouderij wel vaker gevonden. Voor pneumonie kan dit samenhangen met de Q- koorts uitbraak. De resultaten van het vervolgonderzoek (zie D.J.J. Heederik et al., juni 2011) bevestigen dit beeld. Er zijn weinig verschillen gevonden met de gezondheid van een plattelandsbevolking elders in het land die beduidend minder intensieve veehouderij in de omgeving heeft. Rondom intensieve veehouderij werden vooral meer longontstekingen gezien; dit gold voor alle jaren tussen 2006 en 2009 en is naar alle waarschijnlijkheid ten dele gerelateerd aan de uitbraak van Q-koorts in de jaren 2008 en 2009. Astma en COPD kwamen niet vaker voor in de nabijheid van intensieve veehouderij. Mensen met COPD en astmatici hadden echter wel meer complicaties van hun ziekte, met name infecties van de bovenste luchtwegen en longontsteking. Astma blijkt minder vaak voor te komen bij hogere concentraties van fijnstof en (dus) in de nabijheid van veehouderijbedrijven. Astmatici en mensen met COPD hebben wel vaker dan mensen elders in het land last van infecties aan de bovenste luchtwegen. Longontsteking is enigszins verhoogd in de nabijheid van intensieve veehouderij in het algemeen en sterk verhoogd bij omwonenden van bedrijven met geiten en pluimvee. Statistisch is het verband sterk tussen het voorkomen van 'mogelijke Q-koorts' en veehouderijbedrijven, met name geitenbedrijven. Kinderen die wonen in de nabijheid van veehouderijbedrijven hebben, net als kinderen die zijn opgegroeid op een boerderij, vaker eczeem.

Het onderzoek gaf weinig aanwijzingen dat zeer grote stallen, zogenaamde megastallen, meer invloed hebben op de gezondheid van omwonenden dan kleinere stallen.

4. Geur

Blootstelling aan geur wordt niet alleen als hinder ervaren, maar kan ook leiden tot de verstoring van dagelijkse activiteiten en tot lichamelijke klachten, vooral stressgerelateerde klachten. Daarom is het ook een gezondheidsprobleem. Er bestaan wettelijke normen voor de geurbelasting door veehouderijbedrijven, maar op grond van onderzoek kan worden aangenomen dat ook bij geurconcentraties onder de normen geurhinder kan optreden. Daarbij valt op dat het effect het sterkst is bij de aanwezigheid van één bron in een niet concentratiegebied. Bij meerdere bronnen in de directe omgeving is de hinder bij een bepaalde belasting minder sterk dan bij dezelfde belasting in een situatie waar maar één geurbron aanwezig is. De beoordeling in het kader van een gezondheidseffectscreening (GES) is gebaseerd op de situatie met één bron en daardoor strenger dan de wettelijke norm. Er wordt van uitgegaan dat een geurbelasting van meer dan 6 geureenheden (odour units) per m³ lucht per

individueel bedrijf voor omwonenden in het algemeen een ongewenste gezondheidsbelasting oplevert. Wettelijk ligt in niet-concentratiegebieden buiten de bebouwde kom de grenswaarde op 8 odour units per m³ lucht.

Conclusies

Algemeen

Op grond van het voorgaande en de achterliggende informatie kan het volgende worden geconcludeerd:

- de concentratie van zoönosen in de lucht is in de omgeving van veehouderijbedrijven zo laag dat in het algemeen geen negatieve gezondheidseffecten voor omwonenden worden verwacht, voor zover bekend;
- met name bij pluimveebedrijven is er bij de grote bedrijven meer kans op het optreden van een mogelijke ziekteverwekker dan bij kleinere bedrijven. Bij varkensbedrijven treedt dit effect niet op of is dit (bij Salmonella) onduidelijk;
- een groter aantal dieren in een beperkt gebied vergroot in het algemeen de kans op het optreden van een dierziekte of een zoönose en de kans dat de ziekte zich verspreidt. Hoe sterk dit effect is in gebieden met reeds een hoge veebezetting, is niet duidelijk. In het algemeen geldt dat maatregelen op de bedrijven, op het gebied van inrichting, bedrijfsvoering en hygiëne, belangrijk kunnen bijdragen aan de kans op het optreden van ziekten en de verspreiding daarvan. Als zich op een groot bedrijf een ziekte voordoet, kan het moeilijk blijken deze weer weg te krijgen. Dit is een nadeel van schaalvergroting. Daar staat tegenover dat bij grote zogenaamde gesloten bedrijven (bijvoorbeeld bedrijven waar de dieren van fok tot (of zelfs tot en met) slacht binnen het bedrijf blijven) de kans op infecties kleiner is dan bij andere bedrijven. Zoals hiervoor al is aangegeven, kunnen maatregelen op de bedrijven belangrijk bijdragen aan de kans op het optreden van ziekten en de verspreiding daarvan;
- doordat op grote schaal antibiotica worden ingezet, komen bepaalde resistente bacteriën veel voor. Dit vormt een bedreiging voor de volksgezondheid. Hiervoor moeten maatregelen worden getroffen in de bedrijfsvoering. Ruimtelijke en milieumaatregelen zijn hiervoor praktisch niet van belang. De veespecifieke MRSA-bacterie werd in het onderzoek van Heederik et al (juni 2011) vaker en in hogere concentraties teruggevonden in een straal van 1000 meter rond veehouderijbedrijven. In hoeverre dit kan leiden tot MRSA besmetting van omwonenden is nog onduidelijk, maar door de sterke verdunning in de buitenlucht zal de kans gering zijn. Net als voor de veehouders geldt, zullen ook andere mensen het in het algemeen niet merken dat ze drager zijn;
- de concentratie van ammoniak ligt buiten de bedrijven op een niveau waarop geen effecten op de gezondheid worden verwacht;
- de intensieve veehouderij draagt merkbaar bij aan de concentratie aan fijnstof in de lucht. Hoewel aan wettelijke normen moet worden voldaan, kan dit opgeteld aan de al bestaande concentratie in de lucht bijdragen aan het ontstaan van gezondheidsrisico's. In een informatieblad van de GGD'en Brabant/Zeeeland (oktober 2011) wordt ervoor gepleit om bij nieuwbouw een afstand van 250 m tot woonkernen of lintbebouwing aan te houden. Dit kan niet goed worden onderbouwd met het tot nu toe verrichte onderzoek, maar wordt vooruitlopend op nader onderzoek geadviseerd;
- blootstelling aan geur van veehouderijbedrijven kan, ook bij voldoen aan de wettelijke normen hiervoor, voor omwonenden een ongewenste gezondheidsbelasting opleveren.

Gemeente Heerhugowaard

In de gemeente liggen 5 intensieve veehouderijbedrijven. De bedrijven liggen verspreid in het plangebied. Het betreft daarmee geen duidelijke concentratie van intensieve veehouderijen.

Door het beperkte aantal intensieve veehouderijen en de afstanden onderling, is er geen sprake van gezondheidsrisico's voor de omgeving door cumulatie van de invloed van de bedrijven gezamenlijk. Op het niveau van individuele bedrijven kan er, gelet op bovenstaande conclusies, wel sprake zijn van een enigszins verhoogd gezondheidsrisico voor omwonenden. Een licht negatief effect voor direct omwonenden is dus niet geheel uitgesloten. De brief van de staatssecretaris van 14 juni jl. gaat ook in op de concentratie van intensieve veehouderijen en de gevolgen daarvan voor de volksgezondheid. Het voorgestelde wettelijke kader werkt vooral een beperking van de concentratie van veehouderijen uit.

Het bestemmingsplan is niet het kader voor milieuvorschriften voor individuele bedrijven. Dit komt aan de orde bij de (omgevings)vergunningverlening. Hierbij is er aandacht is voor geur, stof en geluid. Wel zal moeten worden nagegaan of de voorgenomen uitbreidingsruimte van bouwblokken verenigbaar is met het geurbeleid. De gemeente Heerhugowaard heeft geen eigen geurbeleid, maar sluit aan bij het landelijke beleid op dit gebied.

Voor de verspreiding van mogelijke ziekteverwekkende organismen en van resistente bacteriën moet vooral worden ingezet op maatregelen in de aard van de bedrijven (bijvoorbeeld zogenaamde gesloten bedrijven) en de bedrijfsvoering (hygiëne, het gescheiden houden van groepen dieren). Het bestemmingsplan is hiervoor niet het aangewezen instrument om dat te regelen.

Autonome ontwikkeling

In het buitengebied vinden geen autonome ontwikkelingen omtrent intensieve veehouderij plaats. De situatie met betrekking tot volksgezondheidsaspecten zal bij autonome ontwikkeling praktisch gelijk blijven.

4.4.4 Overige aspecten leefmilieu

Externe veiligheid

Inrichtingen

In het plangebied ligt een LPG-tankstation aan het Verlaat 32, die een plaatsgebonden risicocontour (PR-contour 10^{-6}) per jaar heeft. Binnen deze contour bevinden zich geen gevoelige objecten. Verder is in het gebied een gasdrukregel- en meetstation aanwezig en een drietal propaantanks (2 in het Altongebied een 1 bij de Rustenburgerweg).

Figuur 4.13 Ligging LPG-tankstation (Bron: Googlemaps)

Buisleidingen

In het plangebied ligt een aantal hogedruk aardgastransportleidingen. Een van de leidingen loopt aan de noordzijde van de gemeente, langs het Verlaat en volgt gedeeltelijk de spoorlijn naar het zuiden. Aan de oostzijde van de gemeente ligt een leidingenstrook, waarin meerdere aardgastransportleidingen aanwezig zijn. Deze leidingen zijn - met de daarbij horende vrijwaringszone - aangegeven op de verbeelding.

Transportroute gevaarlijke stoffen

Over de N242 en de N508 vindt vervoer van gevaarlijke stoffen plaats. Deze wegen liggen buiten het plangebied. Het gaat hierbij alleen om transporten van brandbare vloeistoffen en propaan (LF 1, LF 2 en GF 3). De beperkte hoeveelheden die getransporteerd worden over deze transportassen leiden niet tot

een plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} per jaar. In de Beleidsvisie externe veiligheid wordt gestreefd naar het zoveel mogelijk terugdringen van de risico's. Het verbeteren van de situatie behoort daarmee tot de uitgangspunten.

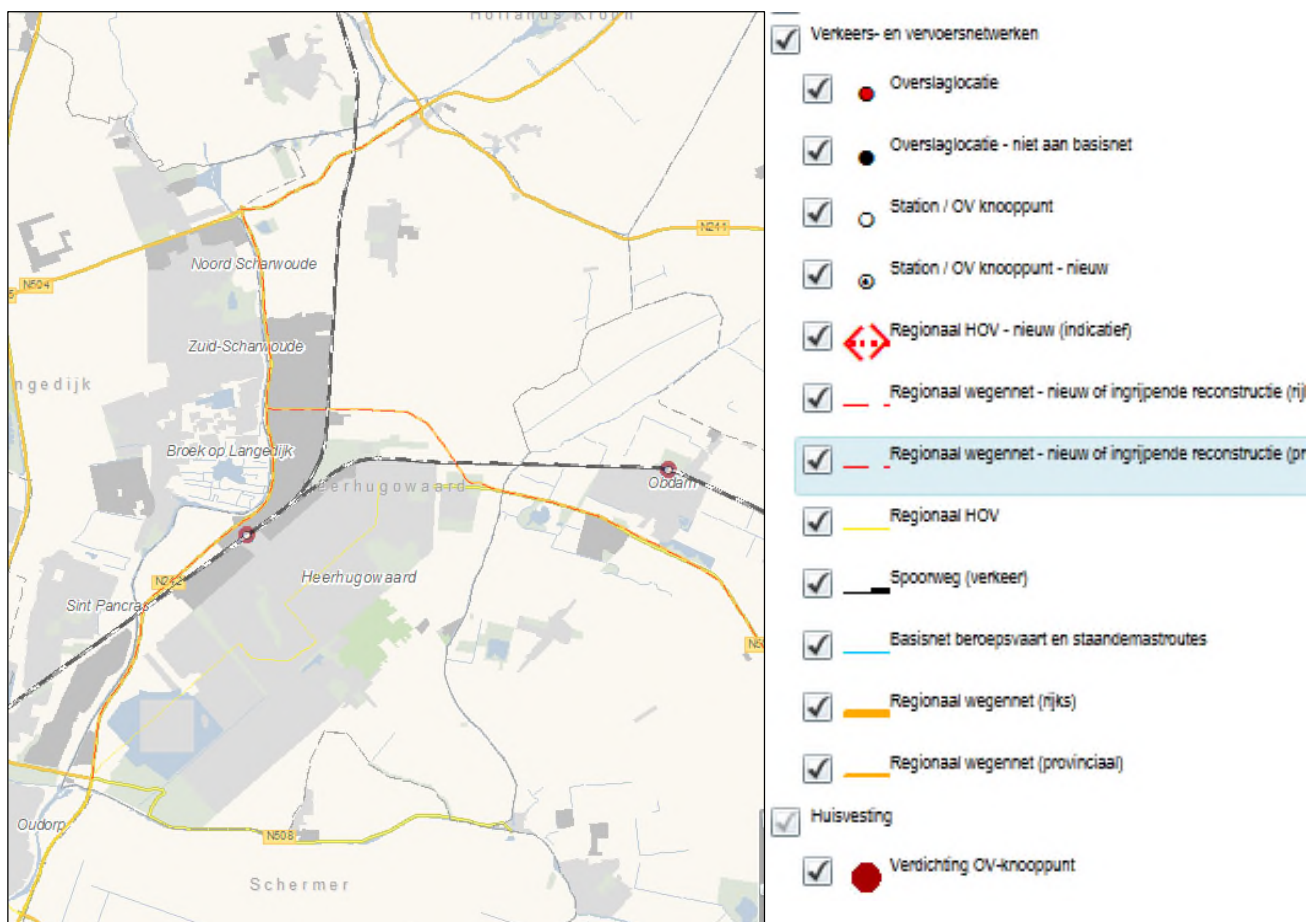
Geen van de risicobronnen leidt in de huidige situatie tot externe veiligheidsknelpunten.

Verkeer

Infrastructuur

De hoofdwegenstructuur binnen de gemeente Heerhugowaard is weergegeven in Figuur 4.14. De provinciale wegen N242, N504, N508, N507 en N241 zorgen voor de hoofdontsluiting van de gemeente. De N242 is recent heringericht. Het buitengebied kent verder lokale wegen met een maximum snelheid van 50 km/u (bijv. Middenweg) en 60 km/u (bijv. Veenhuizerweg). Het betreft smalle wegprofielen, soms over dijkes en soms over de wegen aangelegd bij de drooglegging van de Heerhugowaard.

De spoorlijnen (Alkmaar - Den Helder en Alkmaar - Hoorn) vormen de belangrijkste openbaar vervoersverbindingen. Heerhugowaard kent een treinstation aan de westzijde van de gemeente.

Figuur 4.14 Hoofdwegenstructuur Heerhugowaard (bron: Structuurvisie Noord-Holland 2040)

Verkeersveiligheid

Het lokale wegennet zorgt voor een ontsluiting van de percelen in het buitengebied op de gebiedsontwikkelingswegen (veelal provinciale wegen). Het profiel van de lokale wegen is vaak smal. Dit kan knelpunten opleveren, met name doordat het landbouwverkeer steeds zwaarder is geworden. Het kan de verkeersveiligheid voor verkeersdeelnemers zoals fietsers (scholieren, recreanten) negatief beïnvloeden.

Geluid

In Heerhugowaard en in de directe omgeving ervan komen geen geluidgezoneerde bedrijventerreinen voor. Ook het wegverkeer en verkeer over het spoor leiden tot geluid in het gebied. Deze geluidsbronnen zijn in beeld gebracht door de Milieudienst regio Alkmaar op de geluidkaart. Er zijn geen knelpunten op het gebied van geluid, zowel vanuit industrielaawaai als vanuit verkeer (weg en spoor).

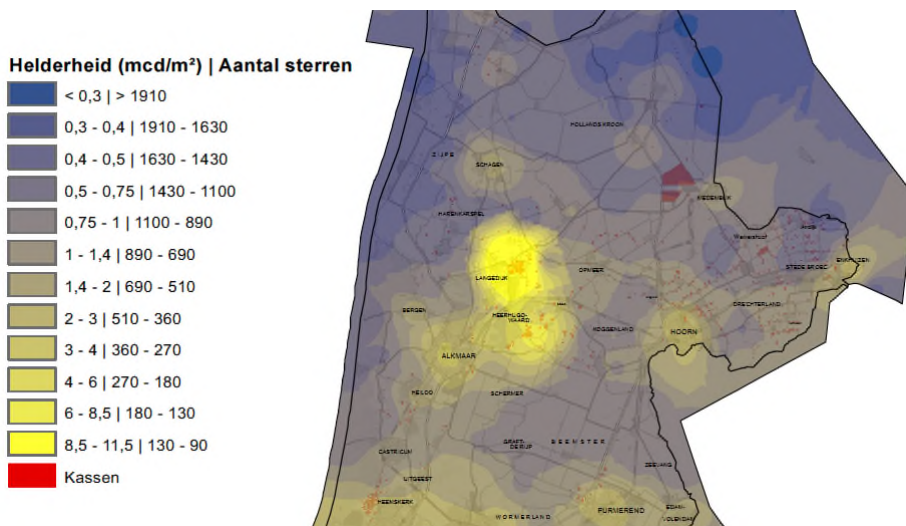
Lichthinder

Kunstlicht in open stallen

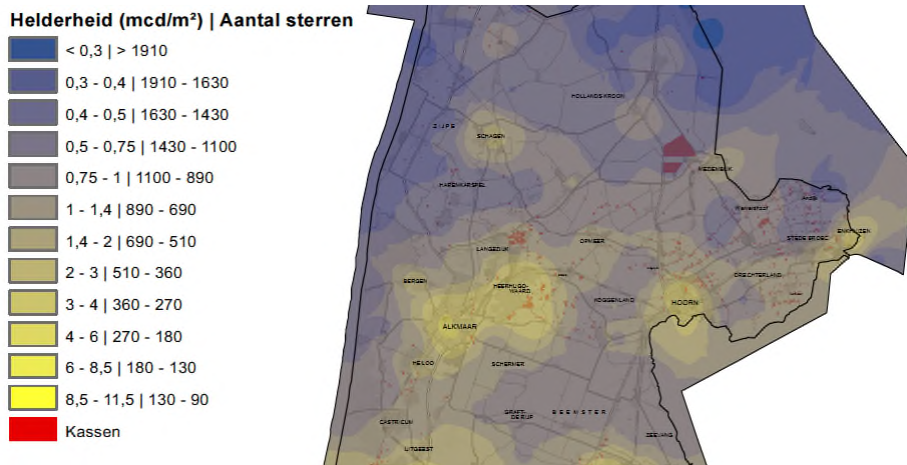
Bij de melkveehouderij is een tendens aanwezig naar meer open staltypen (serrestal en andere typen met open gevels) en tevens een tendens naar meer verlichting: zowel gedurende een langere tijd als met een hogere verlichtingssterkte. Hierbij spelen overwegingen omtrent diergezondheid (bevordert door open stallen) en productiviteit (naar de huidige inzichten kan verlichting leiden tot een hogere melkproductie). Er kan onderscheid worden gemaakt tussen verlichting om het natuurlijk gedrag van het vee te stimuleren ('natuurlijk gedrag stimulerend kunstlicht') en verlichting om de productie verder te bevorderen ('stimulerend kunstlicht'). Voor het laatste is onder andere een hogere lichtintensiteit nodig, zodat de belichting door het vee wordt ervaren als vergelijkbaar met daglicht. De nagestreefde lichtintensiteit ter hoogte van het vee is hierbij van dezelfde orde grootte als verlichting in kantoren e.d. Vooral in combinatie met het toepassen van meer open staltypen kan hierdoor de lichtuitstraling naar de omgeving toenemen. In de gemeente is een beperkt aantal open stallen aanwezig.

Lichtuitstraling kassen

Van kassen is bekend dat zij lichtuitstralen naar de omgeving. In dit kader heeft de provincie Noord-Holland een kaart gemaakt van de lichtuitstraling (of donkerte) bij verlichting vanuit de kassen en een kaart van de lichtuitstraling als de kassen "uit" zijn. Voor Heerhugowaard, maar met name het naastgelegen Langedijk, is een duidelijk verschil waarneembaar in de helderheid/het aantal sterren dat zichtbaar is (vergelijk Figuur 4.15 met Figuur 4.16).

Figuur 4.15 Kaart lichtuitstraling bij "kassen aan". (Bron: www.noord-holland.nl)

Figuur 4.16 Kaart lichtuitstraling bij "kassen uit". (Bron: www.noord-holland.nl)

Zoals ook zichtbaar wordt in Figuur 4.16 leiden niet alleen de kassen, maar ook andere bronnen tot lichtuitstoot in de gemeente Heerhugowaard. Het stedelijke gebied met woongebieden, bedrijven, sportvelden en wegen leiden ook tot lichtuitstraling. Dit biedt een nuance ten aanzien van de lichtuitstoot van het kassengebied.

Autonome ontwikkeling

De autonome ontwikkeling komt voor geluid en externe veiligheid overeen met de feitelijke situatie, omdat er geen vergunde plannen zijn die de geluids- of externe veiligheidssituatie kunnen beïnvloeden.

Voor wat betreft verkeer wordt gewerkt aan de realisatie van de N23 (Westfriisiaweg), die een rechtstreekse verbinding tussen Heerhugowaard en Hoorn (en Enkhuizen) realiseert. Figuur 4.17 toont de plannen voor de Westfriisiaweg in Heerhugowaard. Hieruit blijkt dat ter hoogte van de Middenweg een ongelijkvloerse kruising onder de Middenweg door wordt gerealiseerd. Ook de Molenweg wordt gekruist. De Molenweg wordt hier afgesloten en een oversteekplaats voor alleen fietsverkeer wordt gerealiseerd. Vervolgens wordt een tunnel onder de spoorlijn door gerealiseerd. Voor het bestemmingsplan buitengebied Heerhugowaard betekent de realisatie van de Westfriisiaweg hiermee slechts beslag op de agrarische gronden en afsluiting van de Molenweg voor doorgaand verkeer. Er worden geen aansluitingen op de Westfriisiaweg gemaakt die relevant zijn voor de verkeersstromen in het buitengebied.

Figuur 4.17 Plannen voor realisatie van de Westfriisiaweg (N23). (Bron: www.noord-holland.nl)

De gemeente Heerhugowaard kent geen eigen beleid ten aanzien van kunstlicht in open stallen of in kassen. De provincie kent geen beleid op het gebied van kunstlicht in open stallen, maar wel op het gebied van verlichting van kassen. Aangezien geen specifiek beleid bestaat voor kunstlicht vanuit stallen neemt de kans op lichthinder door toename van het lichtniveau in de omgeving toe (gezien de trend). Daarmee kan de belevingswaarde van de duisternis in het gebied worden aangetast. Ook zal lichthinder voor in het wild levende dieren in het landelijke gebied, met name vlakbij nieuw te realiseren open stallen met kunstlicht, kunnen optreden. Daarbij geldt ook dat in de Heerhugowaard een belangrijke bron van lichthinder gelegen is in de verlichting van het stedelijke gebied, waardoor de toename van het lichtniveau genuanceerd kan worden.

Voor wat betreft verlichting vanuit de kassen geldt dat in het Activiteitenbesluit voorschriften zijn opgenomen ten aanzien van afscherming bij gebruik van assimilatiebelichting. Vanaf 1 januari 2014 moet de lichtuitstraling vanuit kassen met 98% beperkt worden tussen zonsondergang en zonsopgang. Hiervoor wordt een lichtscherm aangebracht aan de binnenzijde van de kas. In principe moeten alle kassen die assimilatieverlichting gebruiken een dergelijke afscherming vanaf 2018 bezitten. Daarmee wordt de lichtuitstoot vanuit kassen door landelijk beleid teruggebracht.

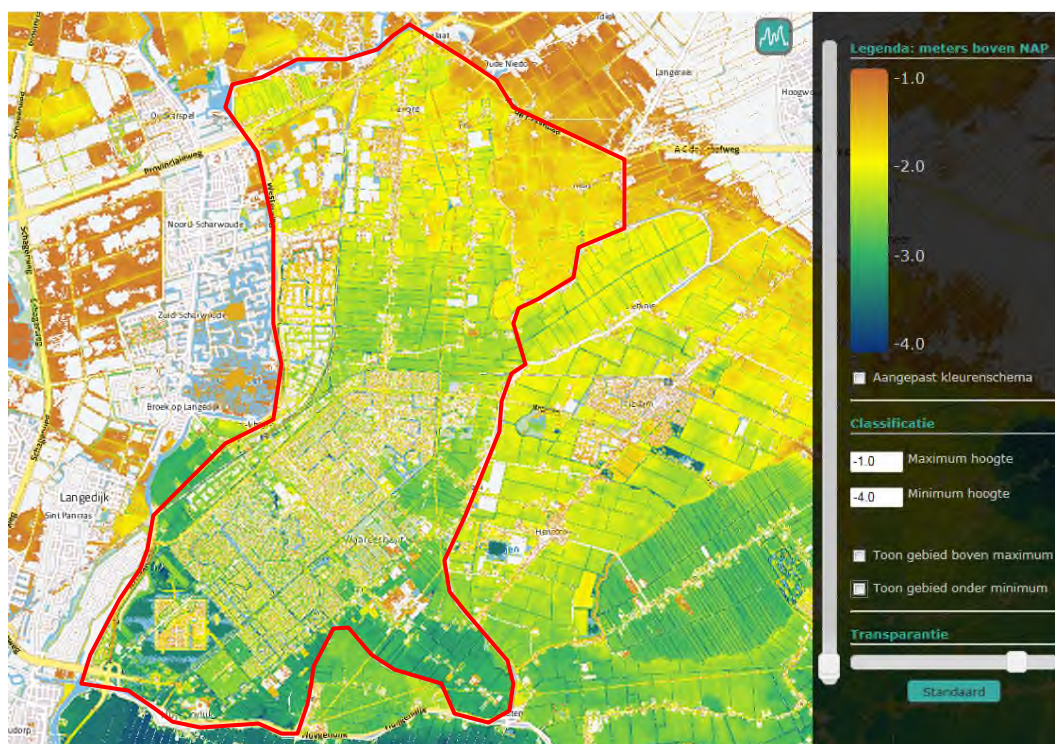
Aangezien ook het stedelijke gebied van Heerhugowaard en de open stalsystemen met kunstverlichting tot lichtuitstoot in het gebied leiden, zal per saldo de hoeveelheid lichtuitstoot in de autonome situatie gelijk blijven.

4.5 Bodem en water

4.5.1 Bodem

Bodemstructuur

De bodem van het plangebied bestaat uit zavel, waarop oorspronkelijk een groot veepakket aanwezig was. De bodem van Heerhugowaard ligt tussen de -1,0 en -4,0 m ten opzichte van NAP (zie Figuur 4.18). Globaal loopt de bodem op vanuit het zuiden naar het noorden en de Veenhuizerpolder kent de hoogste ligging van het maaiveld.

Figuur 4.18 Hoogtekaart Heerhugowaard (Bron: AHN-viewer)

Op de over het algemeen zavelige bodem vormen de oostranden, de Veenhuizerpolder (zuidrand van die polder) en de omgeving van Oterleek een uitzondering. Hier komt een moerige bodem voor. In deze laatste bodem is daarom nog een rest van veen in de bodem te vinden. De bodem is ontstaan als gevolg van veenvorming en latere afslag van de grond in de Zuiderwaert (zie ook paragraaf 4.3.1). De geomorfologische kaart spreekt dan ook van meerbodemafzettingen.

Bodemkwaliteit

De gemeente Heerhugowaard beschikt over een bodemkwaliteitskaart. De kaart kan in de reguliere vergunningverlening niet meer gebruikt worden, maar biedt wel informatie over de bodemkwaliteit in de gemeente. In het algemeen is de kwaliteit van de boven- en ondergrond in het buitengebied goed. De grond wordt als schoon aangemerkt op de verschillende kaarten. Dit houdt in dat er geen knelpunten bestaan ten aanzien van het gebruik van de grond. In de lintbebouwing (bijv. langs de Middenweg en de Veenhuizerweg) is de bovengrond wat minder schoon, maar ook hier vormt de bodemkwaliteit volgens de bodemkwaliteitskaart geen knelpunt. Er zijn geen mogelijke saneringssituaties bekend in het plangebied.

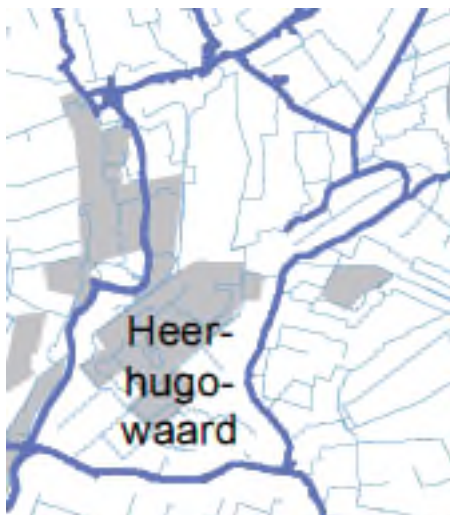
Autonome ontwikkeling

Er zijn geen concrete autonome ontwikkelingen die van invloed zijn op de bodem van het plangebied.

4.5.2 Water

Beschrijving Watersysteem

Het watersysteem van Heerhugowaard bestaat uit de dijken, boezemwateren en het stelsel van watergangen in de polder (polderwateren, stadswateren en afvoersloten). Gezamenlijk zorgen deze onderdelen voor een goede ontwatering en afwatering. Dit systeem is voornamelijk tot stand gekomen bij de droogmaking van de Heerhugowaard. De ringdijk rond Heerhugowaard heeft een waterkerende functie. Een dergelijke hooggelegen dijk om een droogmakerij heeft daarnaast ook een belangrijke waarde vanwege de beeldbepalende uitstraling voor het open Hollandse polderlandschap.

Figuur 4.19 Overzicht primaire wateren (Bron: Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, 2010)

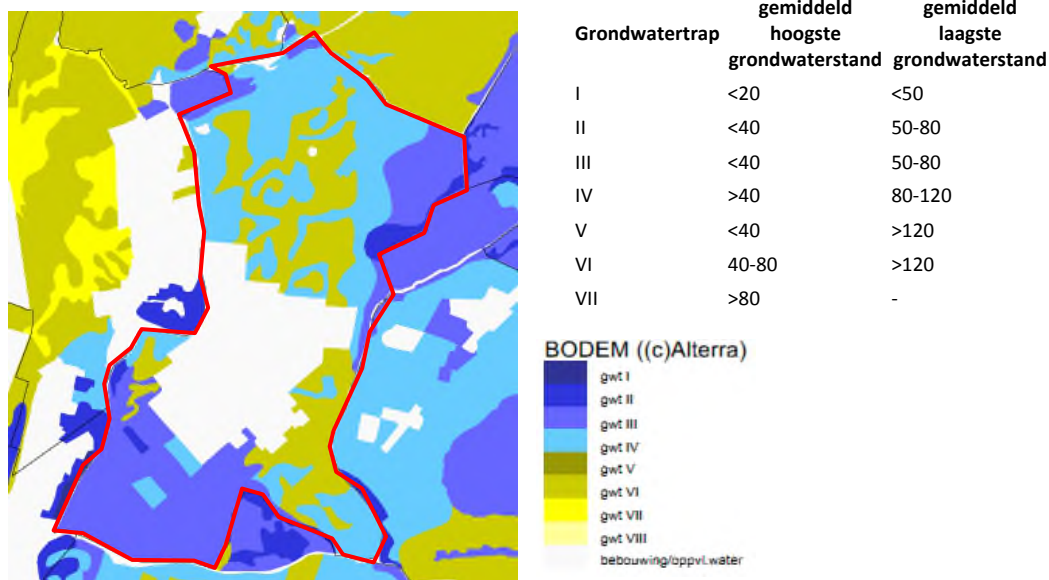
Via de hoofdwaterlopen de Oostertocht en de Westertocht voeren de overige watergangen in de polder water af naar het poldergemaal Huygendijk dat het overtollige water uitslaat op de Schermerboezem. De tochten zijn noord-zuid georiënteerd. In de zomer wordt via deze tochten water ingelaten om de gewenste peilen te handhaven.

De waterlopen rondom de oude druiplanden hebben een cultuurhistorische waarde. De Veenhuizerkade is in de Monumenteninventarisatie eveneens als cultuurhistorisch waardevol aangeduid. Deze kade heeft een waterkerende functie en wordt deels ecologisch beheerd. In Heerhugowaard zijn er ook

enkele waterlopen van een grotere ecologische waarde. Daarnaast heeft aantal wateren in het buitengebied van Heerhugowaard potentie voor de ontwikkeling van een hogere ecologische kwaliteit.

Grond- en oppervlaktewater

De grondwatertrappen in het plangebied lopen sterk uiteen (zie Figuur 4.20).

Figuur 4.20 Kaart grondwatertrappen (Bron: Archis2).

In de gemeente is oppervlaktewater voornamelijk aanwezig in de vorm van sloten. Ook de Ringvaart is een groot oppervlaktewater.

Landbouw

De waterstructuur in het plangebied bestaat vooral uit een fijnmazig slotenpatroon, dat sterk samenhangt met het verkavelingspatroon. Met name de akkerbouw en de vollegrondsgroentetuinbouw vragen om een nauwgezet peilbeheer. Op dit gebied zijn geen knelpunten bekend. Er is geen sprake van verdroogde gebieden in de omgeving of van hydrologische knelpunten voor de landbouw.

Natuur

Delen van de ringvaart en van andere grote waterlichamen aan de randen van de gemeente Heerhugowaard zijn aangewezen als ecologische verbingszone. Zie voor meer informatie hierover paragraaf 4.2.3.

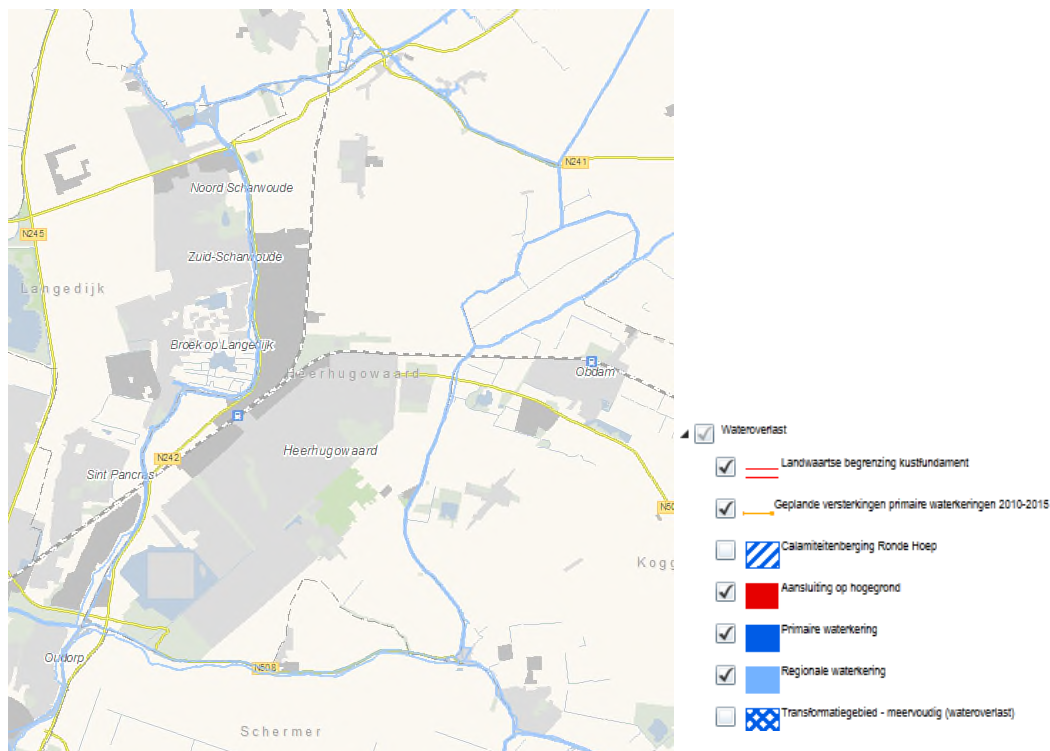
Glastuinbouw

Door meer kassen in het plangebied neemt de hoeveelheid verhard oppervlakte toe. Dit leidt tot minder mogelijkheden voor water om in de bodem te infiltreren. In dat kader is in 2012 een waterberging in Alton II. Ten behoeve van de verdere mogelijkheden voor groei van de glastuinbouwbedrijven is een waterberging gerealiseerd in de hoek van de Hasselaarsweg en Noordscharwouderpolderweg met een oppervlakte van 3,2 ha⁵ en is een drietal "slimme" stuwen aangelegd, waarmee het water langer in het gebied vastgehouden kan worden. Daarmee is een knelpunt ten aanzien van de toename van verharding in het gebied opgeheven. De waterberging is een gezamenlijk initiatief van het hoogheemraadschap en de tuinders.

⁵ Van deze 3,2 ha is 1 ha als directe compensatie gerealiseerd. De overige 2,2 ha wordt beschikbaar gesteld aan agrariërs die plannen willen realiseren waarvoor geen watercompensatie in de eigen plannen gerealiseerd kan worden. Hiervoor is er de mogelijkheid gebruik te maken van een fonds.

Waterkering

De gemeente Heerhugowaard wordt omgeven door regionale waterkeringen. Binnen de begrenzing van de regionale waterkeringen gelden beperkingen ten aanzien van bebouwing of het onttrekken van zand ter bescherming van de waterkerende functie. In de polder liggen ook eeuwenoude dijken die als bescherming tegen het water van de Zuiderwaert dienden, zoals de Groenedijk.

Figuur 4.21 Regionale waterkeringen rondom Heerhugowaard (Bron: www.noord-holland.nl)

Er zijn geen knelpunten bekend op het gebied van de waterkeringen.

Waterkwaliteit

In de gemeente Heerhugowaard komen geen grondwaterbeschermingsgebieden voor. Het dichtst bij gelegen grondwaterbeschermingsgebied ligt in de duinen bij Bergen en daarmee op ruime afstand van het plangebied (ruim 6 kilometer).

Het water in Heerhugowaard is rijk aan voedingsstoffen (stikstof en fosfaat) en heeft een enigszins verhoogd chloridegehalte. De belasting met fosfaten bedraagt ca. 50% van de totale belasting (exclusief belasting door inlaatwater). Naar verwachting vermindert dit door generiek, rijksbeleid waardoor de kwaliteit van het water op de lange termijn verbetert.

Op Europees niveau zijn afspraken gemaakt die de kwaliteit van het grondwater en het water van sloten, passen en vaarten in 2015 moeten verbeteren. Dat kan door bijvoorbeeld het aanleggen van natuurvriendelijke oevers, het aanpassen van gemalen, zodat vissen ze veilig kunnen passeren en het baggeren van waterbodems. Ook kan verandering van onderhoud bijdragen aan een betere waterkwaliteit. Deze afspraken zijn voortgevloeid uit de Kaderrichtlijn Water (KRW). In paragraaf 4.2.4 is een beschrijving opgenomen van de KRW-watervangsten.

Afwatering en riolering

In het beheersgebied van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier is in het hele gebied een volledig gescheiden rioleringsstelsel aanwezig. In het buitengebied is een aantal locaties nog niet aangesloten op het rioleringsstelsel, deze functies lozen dus op het oppervlaktewater. In het kader van

het Waterplan worden de maatregelen om deze locaties alsnog aan te sluiten op de riolering aangepakt. In het bestemmingsplan kan hier verder geen regeling voor opgenomen worden.

Autonome ontwikkeling

In het Waterplan Heerhugowaard 2006-2015 zijn maatregelen opgenomen gericht op de vergroting van de afvoercapaciteit, zoals het vergroten van de Oostertocht en het realiseren van een bypass watergang in de Veenhuizerpolder. Een deel van deze maatregelen is reeds genomen. De nog openstaande maatregelen worden binnen enkele jaren genomen. Het bestemmingsplan verzet zich niet tegen deze maatregelen. Verder worden geen autonome ontwikkelingen verwacht die van invloed zijn op het water in het plangebied.

5 Ontwikkelingsmogelijkheden plan en alternatieven

5.1 Nota van Uitgangspunten

Voorafgaand aan het opstellen van het voorontwerpbestemmingsplan is in Heerhugowaard een uitgebreide analyse gemaakt van de bestaande regeling, de wensen op het gebied van landschap en de ontwikkelingstrends in het gebied. Deze zijn input geweest voor de Nota van Uitgangspunten voor het bestemmingsplan.

In de Nota van uitgangspunten is het buitengebied benaderd vanuit vier verschillende waarden:

- economische waarden
- recreatieve waarden
- landschappelijke waarden
- cultuurhistorische waarden

De waarden hebben geleid tot de indeling in vijf deelgebieden, die ook besproken is in paragraaf 4.3. Voor de deelgebieden zijn gebiedsspecifieke speerpunten benoemd in de Nota van Uitgangspunten. Bij het formuleren van de uitgangspunten voor het buitengebied zijn afwegingen gemaakt tussen de economische, recreatieve, landschappelijke en cultuurhistorische waarden die voor elk van de thema's in het buitengebied spelen. De afweging van overige milieubelangen heeft in dit kader geen rol gespeeld.

Bij de totstandkoming van de Nota van Uitgangspunten zijn verschillende instanties schriftelijk geconsulteerd en zijn met de LTO twee bijeenkomsten belegd om de uitgangspunten met hen te bespreken. De Nota van Uitgangspunten is - met een amendement over de bedrijfsomvang - aangenomen door de gemeenteraad en vertaald in het voorontwerpbestemmingsplan. Daarmee is in het voorontwerpbestemmingsplan opgenomen dat in de Veenhuizerpolder de omvang van de bouwvlakken naar 2 hectare kan worden vergroot, in plaats van de voorgestelde 1,5 hectare.

In de notitie reikwijdte en detailniveau is een samenvatting van de ontwikkelingsmogelijkheden in het voorgenomen bestemmingsplan opgenomen, gebaseerd op de nota van uitgangspunten en het voorontwerpbestemmingsplan. In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de ruimte die het voorgenomen bestemmingsplan buitengebied Heerhugowaard biedt voor ruimtelijke ontwikkelingen. Ten opzichte van de Notitie reikwijdte en Detailniveau is het voornemen op een relevant punt gewijzigd. In het ontwerpbestemmingsplan is een omvormingsverbod (omschakelingsverbod) opgenomen voor agrarische bedrijven. Dit houdt in dat het huidige agrarische gebruik van de agrarische bouwvlakken gehandhaafd moet blijven en dat de huidige akkerbouw- en vollegrondstuinbouwbedrijven niet kunnen omschakelen naar een veehouderij.

Paragraaf 5.3 geeft per thema een opsomming van de uitgangspunten, ontwikkelingen en ontwikkelingsmogelijkheden die in het nieuwe bestemmingsplan buitengebied zijn voorzien. Op basis van de uitgangspunten uit het bestemmingsplan buitengebied zijn het voornemen en alternatieven afgebakend (paragraaf 5.4), waarvan de milieueffecten in beeld worden gebracht.

5.2 Ontwikkelingsruimte vigerend en nieuw bestemmingsplan

In deze paragraaf wordt een vergelijking gemaakt van de planologische mogelijkheden van het vigerende plan en het nieuwe bestemmingsplan. Hierdoor wordt inzichtelijk welke verschillen er bestaan tussen de huidige regeling en de nieuwe regeling. Tevens wordt duidelijk in hoeverre de nieuwe regeling meer of minder ruimte biedt voor de ontwikkeling van de agrarische sector. Met name ten aanzien van de potentiële uitstoot van stikstof (en de depositie daarvan op de stikstofgevoelige habitats in de Natura 2000-gebieden) is de uitbreidingsmogelijkheid van de veehouderijen van belang.

Vergelijking bestemmingsplannen

In bijlage 2 is een tabel opgenomen waarin het nieuwe bestemmingsplan is vergeleken met de vigerende beheersverordening. De tabel toont aan dat het plan in grote lijnen vergelijkbaar is met het bestaande plan.

De regels voor de agrarische bouwvlakken zijn deels een-op-een overgenomen. Het aantal agrarische bouwvlakken is gelijk. De agrarische bouwvlakken bevatten in de huidige beheersverordening nog ruimte voor de bouw van bedrijfsgebouwen. De mogelijkheden verschillen per bedrijf, maar liggen gemiddeld op 0,4 ha. per bedrijf. Deze ruimte is in de vigerende beheersverordening en het nieuwe bestemmingsplan gelijk. In het huidige plan kunnen bouwvlakken worden uitgebreid tot 1,5 ha door middel van een wijzigingsbevoegdheid. In het nieuwe plan is ook uitbreiding tot 1,5 ha. mogelijk, maar voor het Open Midden en de Veenhuizerpolder is een uitbreiding tot 2 ha. mogelijk. De uitbreiding van de bouwvlakken is alleen mogelijk voor volwaardige bedrijven. De toetsing of sprake is van een volwaardig bedrijf wordt uitgevoerd door een onafhankelijk deskundige. Daarbij dienen toetsingscriteria als SBE, NGE of SO als belangrijke indicator, maar de onafhankelijke deskundige velt uiteindelijk het oordeel. Het totale oppervlakte van bouwvlakken dat bij recht in het bestemmingsplan is toegekend is gelijk gebleven. Het totale oppervlakte aan uitbreidingsmogelijkheden (wijzigingsbevoegdheden) is enigszins vergroot voor de agrarische bedrijven (een gedeelte van de bedrijven kan groeien naar 2 ha. in plaats van tot 1,5 ha.).

Voor dit plan-MER is van belang dat in het bestemmingsplan een omvormingsverbod (of omschakelingsverbod) is opgenomen. Dit betekent dat waar in het huidige plan alle agrarische bedrijven veehouderij kunnen worden, dit in het nieuwe plan niet meer mogelijk is. Het gaat in totaal om 27 veehouderijen, waarvan 5 intensieve veehouderijen. In het huidige plan kunnen nog 45 akkerbouw- en tuinbouwbedrijven omschakelen naar veeteelt. In potentie heeft de vigerende beheersverordening daarmee ruim 65 ha. extra mogelijkheden voor het houden van dieren dan het nu voorliggende ontwerpbestemmingsplan.

Overige regelingen zijn in de beheersverordening en het bestemmingsplan vrijwel vergelijkbaar, waarbij het nieuwe bestemmingsplan over het algemeen minder ruimte biedt voor activiteiten die tot stikstofdepositie kunnen leiden dan de vigerende beheersverordening. Alleen voor het hobbymatig houden van paarden en kleine recreatieve activiteiten is in de agrarische bouwvlakken meer ruimte dan in het vigerende plan. Andere mogelijkheden die het vigerende plan biedt zijn juist niet meer of beperkter mogelijk, zoals het oprichten van nieuwe agrarische bedrijven en het realiseren van paardenfokkerijen.

Wijzigingsbevoegdheden

De wijzigingsbevoegdheden in het bestemmingsplan maken het noodzakelijk voorafgaand aan een plan dat gebruik wil maken van de mogelijkheden daarbinnen een wijzigingsplan op te stellen. Gezien de jurisprudentie hierover in de afgelopen tijd is het duidelijk dat voorafgaand aan de vaststelling van een plan aannemelijk gemaakt moet worden dat deze wijzigingsbevoegdheid uitvoerbaar is. Dit is de reden dat in de buitengebieden de voorgestelde uitbreiding van agrarische bouwvlakken door middel van een wijzigingsbevoegdheid gerekend wordt tot de totale te ontwikkelen ruimte. Daarbij dient overigens ook de onbenutte ruimte van de bestaande bouwvlakken (bij recht) betrokken te worden in de onderzochte ontwikkelingsruimte.

Hiertegenover is een belangrijke nuancering te maken. Bestemmingsplannen buitengebied bieden ruimte voor het uitbreiden van agrarische bouwvlakken. Binnen de gemeente Heerhugowaard heeft de ontwikkeling van de agrarische sector vanaf de vaststelling van het vorige plan aangetoond, dat ondanks de geboden ruimte, het aantal bedrijven en de totale omvang van de bouwvlakken geleid hebben tot een vrijwel gelijkblijvend aantal dieren. De trend van de schaalvergroting, waarbij kleinere bedrijven verdwijnen en grotere bedrijven verder groeien, blijft daarbij zichtbaar. De grondgebondenheid van de sector, is hierbij van groot belang. Hierop wordt in paragraaf 5.3 nader ingegaan.

5.3 Uitgangspunten

Hoofduitgangspunt is dat de gebruiks- en bouwmogelijkheden die de geldende beheersverordening en de verleende vrijstellingen / ontheffingen / afwijkingen bieden, worden (waar mogelijk en wenselijk) overgenomen in het nieuwe bestemmingsplan.

Deze paragraaf geeft per thema een opsomming van de uitgangspunten, ontwikkelingen en ontwikkelingsmogelijkheden die in het nieuwe bestemmingsplan buitengebied zijn voorzien.

Landbouw, met uitzondering van glastuinbouw

De agrarische bestemming geldt voor het grootste gedeelte van het bestemmingsplangebied. Er zijn in het buitengebied van Heerhugowaard ca. 110 agrarische bedrijven (inclusief glastuinbouw). De belangrijkste agrarische sectoren zijn de glastuinbouw (40 bedrijven) en vollegrondstuinbouw en akkerbouw (45 bedrijven). Daarnaast komen ca. 20 grondgebonden veehouderijen voor en 5 intensieve veehouderijen. Voor de glastuinbouw is een aparte bestemming opgenomen. De uitgangspunten voor deze bedrijven zijn daarmee verwoord onder het kopje "glastuinbouw". De gemeente acht het van belang de agrarische sector in stand te houden. Daarnaast is ook de landschappelijke en cultuurhistorische waarde van het buitengebied belangrijk.

De agrarische sector wordt in het bestemmingsplan met 3 bestemmingen gediend: Agrarisch, Agrarisch met waarden en Agrarisch - 1. De bestemmingen Agrarisch en Agrarisch met waarden zijn bedoeld voor de gebieden waarin zich hoofdzakelijk grondgebonden agrarische bedrijven bevinden. In deze paragraaf wordt alleen op het voornemen voor deze gebieden nader ingegaan. De bestemming Agrarisch - 1 wordt onder het kopje Glastuinbouw nader toegelicht.

Voornemen

Het voornemen bestaat voor wat betreft het thema landbouw uit de volgende onderdelen:

- Binnen het bestemmingsplangebied komen 5 intensieve veehouderijen voor. Het betreft pluimveehouderijen (3) en varkenshouderijen (2). Deze intensieve veehouderijen worden door middel van een aanduiding specifiek bestemd.
- Nieuwvestiging van agrarische bedrijven wordt beperkt voor grondgebonden agrarische bedrijven. Er is alleen nieuwvestiging mogelijk in de bestaande bebouwde linten langs de Middenweg, noordzijde van de Rustenburgerweg en Veenhuizerweg. Daarbij dient een volwaardig, reëel agrarisch bedrijf binnen de gemeente Heerhugowaard gerealiseerd te worden. Nieuwvestiging van intensieve veehouderijen is niet mogelijk.
- Huidige bouwvlakken worden één-op-één overgenomen uit de beheersverordening. In deelgebieden III en IV is uitbreiding tot 2 ha. mogelijk via een wijzigingsbevoegdheid. In de overige gebieden kunnen agrarische bedrijven groeien tot 1,5 ha. Er is geen onderscheid in deze regeling voor grondgebonden agrarische bedrijven en intensieve veehouderijen.
- Binnen het bouwvlak mogen agrarische gebouwen worden gerealiseerd. Tevens zijn gebouwen mogelijk ten behoeve van de verwerking van agrarische producten van het eigen bedrijf en van andere bedrijven. De hoeveelheid te verwerken producten van andere bedrijven mag het eigen productieniveau niet overstijgen.
- De huidige regeling met een goot- en bouwhoogte van 6,5 en 9 meter wordt in het nieuwe bestemmingsplan gehandhaafd. Met een afwijkingsbevoegdheid wordt echter een verhoging van de goot- en bouwhoogte tot respectievelijk 7 en 12 meter mogelijk gemaakt.
- Het bestemmingsplan maakt nevenactiviteiten mogelijk door middel van een afwijkingsbevoegdheid (een beperkt aantal nevenactiviteiten is bij recht mogelijk). Het maximale oppervlakte voor nevenfuncties bedraagt 300 m². Kinderopvang wordt niet mogelijk gemaakt als nevenfunctie. Tevens is het niet toegestaan een tweede bedrijfswoning op te richten.
- In vrijkomende agrarische bebouwing kunnen kleinschalige bedrijvigheid, wonen, zorg en recreëren worden mogelijk gemaakt, evenals de huisvesting van (buitenlandse) werknemers.
- Biovergisting wordt in het bestemmingsplan toegestaan binnen de agrarische bestemming. Het gaat daarbij om monovergisters en mestverwerkers die voor het eigen agrarische perceel gebruikt kunnen worden.

- Het bestemmingsplan bevat een omvormingsverbod (of omschakelingsverbod), waarmee omvorming van akkerbouw/tuinbouw naar veehouderij onmogelijk wordt gemaakt. Omvorming naar intensieve veehouderij is niet mogelijk door de specifieke aanduiding voor intensieve veehouderijen.
- De paardenfokkerijen hebben een agrarische functie en worden als grondgebonden agrarisch bedrijf gezien. De paardenfokkerijen zijn specifiek aangeduid in het bestemmingsplan. Het hobbymatig houden van paarden wordt bij de bestemmingen Agrarisch, Agrarisch met Waarden en Wonen in het buitengebied mogelijk gemaakt. Er zijn regels gebonden aan de uitvoering van paardenbakken en paddocks, zoals oppervlakte en het verbod om lichtmasten te plaatsen. Er kan per bouwvlak één paardenbak en één paddock gerealiseerd worden.
- In de vigerende beheersverordening is ruimte voor ondersteunend glas binnen het agrarische bouwvlak. De oppervlakte bedraagt 2000 m² ondersteunend glas, met een mogelijkheid tot uitbreiding tot 4.000 m² in het gebied met de bestemming "Agrarisch". Dit wordt gehandhaafd in het nieuwe bestemmingsplan.
- Buiten het bouwvlak kunnen binnen de bestemmingen Agrarisch en Agrarische met waarden boog- en gaaskassen gerealiseerd worden met een hoogte tot 3 meter. Dit betreft tijdelijke voorzieningen.

Grondgebondenheid

Vanuit de ervaringen met de huidige beheersverordening en vergunningverleningen voor vergroting en nieuwvestiging van agrarische bedrijven heeft de gemeente in de Nota van Uitgangspunten onderbouwd of sprake moet zijn van een geografisch grondgebondenheidscriterium of van een grondgebondenheidscriterium dat gekoppeld is aan de groeikracht van de grond. Hiermee heeft de gemeente de huidige regeling met geografische grondgebondenheid losgelaten, omdat dit een onnodig beperkende factor voor de agrarische sector zou zijn. Bij uitbreiding van bestaande agrarische bedrijven wordt losgelaten dat de grond die meetelt voor de bepaling of sprake is van een volwaardig bedrijf geheel binnen de gemeente Heerhugowaard moet liggen. Voor nieuwvestiging van bedrijven geldt deze regeling niet en moet wel aangetoond worden dat voldoende grond binnen de gemeentegrenzen beschikbaar is om het agrarische bedrijf uit te oefenen. In de praktijk leidt dit ertoe dat slechts een beperkte mogelijkheid bestaat om nieuwe agrarische bedrijven te realiseren. Nieuwe veehouderijen kunnen zich niet nieuw vestigen in het gebied.

Al met al geldt voor de agrarische bedrijven dat voor de mogelijkheden voor de omvang van de activiteiten niet zozeer de omvang van de bedrijfsgebouwen doorslaggevend is, maar de omvang en mogelijkheden van de beschikbare grond. Voor Heerhugowaard houdt dit in dat een groei van de agrarische activiteiten binnen de gemeentegrenzen mogelijk is. Daarbij is vooral de mogelijke toename van de veestapel in de gemeente een belangrijk aandachtspunt in verband met de toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden in de omgeving.

De omschakeling van andere agrarische sectoren naar veehouderij wordt onmogelijk gemaakt. De uitbreiding van het aantal dierplaatsen is daarmee beperkt tot de uitbreiding van de bestaande agrarische bedrijven. Voor het laten groeien van de veestapel zijn daarbij zowel de mestwetgeving, de aanvoer van ruwvoeders als het hebben van een huiskavel van voldoende omvang van belang.

In de rapportage "Een definitie voor grondgebonden veehouderij" van het Centrum voor Landbouw en Milieu uit 2004 is een huiskavel nodig van 0,125 ha per koe. Deze huiskavel voor de beweiding moet direct in de buurt van de stal aanwezig zijn om beweiding mogelijk te maken. De minimale omvang van een huiskavel van een melkveehouderij brengt daarmee een beperking aan de mogelijkheden voor uitbreiding van de veestapel van grondgebonden veehouderijen⁶.

De mestregeling voor melkveehouderijen is afgeschaft in 2006. Nog altijd geldt een aantal regelingen ten aanzien van mest. De richtlijnen voor het gebruik van mest op de eigen grond zijn aangescherpt en

⁶ Kanttekening die daarbij geplaatst moet worden is de praktijk, waarbij (een deel van) het vee gedurende het gehele jaar op stal gehouden wordt. Dit zijn zaken die in het bestemmingsplan niet geregeld kunnen worden en daarmee een beperkte waarde hebben voor het bepalen hoeveel dieren mogelijk gehouden kunnen worden.

mest die niet gebruikt wordt, moet verhandeld worden of in opslag gehouden worden. Indien niet meer mest op het eigen bedrijf afgezet kan worden en de mest niet verhandeld kan worden, betekent dit een beperking van de mogelijkheden op het houden van dieren. Ook daarbij is de omvang van de totale agrarische grond maatgevend voor de mogelijkheden voor het houden van vee, tenzij andere mogelijkheden gevonden worden voor het verwerken of afstoten van de mest.

Tot slot moet ook een hoeveelheid ruwvoeder aangeleverd worden voor het melkvee. Dit gaat in grote (bulk)hoeveelheden. Vanwege de grote omvang van de benodigde hoeveelheid ruwvoeder is aanvoer over grote afstanden economisch niet rendabel (vervoerskosten). Ruwvoer zal overwegend uit de regio afkomstig zijn (straal van ca. 15 km rond een bedrijf). Hoewel dit voor een aantal bedrijven betekent dat ruwvoer uit de omliggende gemeenten afkomstig zou kunnen zijn, neemt niet alleen in de gemeente Heerhugowaard, maar ook in de omgeving de oppervlakte aan agrarische gronden niet toe.

Het aantal grondgebonden veehouderijen kan daarmee niet toenemen vanwege het verbod op omvorming naar veehouderij die in het bestemmingsplan is opgenomen. Het aantal te houden dieren kan slechts beperkt groeien (met name) in verband met de omvang van de huiskavel en de regelgeving op het gebied van mest. Intensieve veehouderijen zijn uitgesloten, omdat deze slechts op de daartoe aangewezen percelen gevestigd kunnen worden.

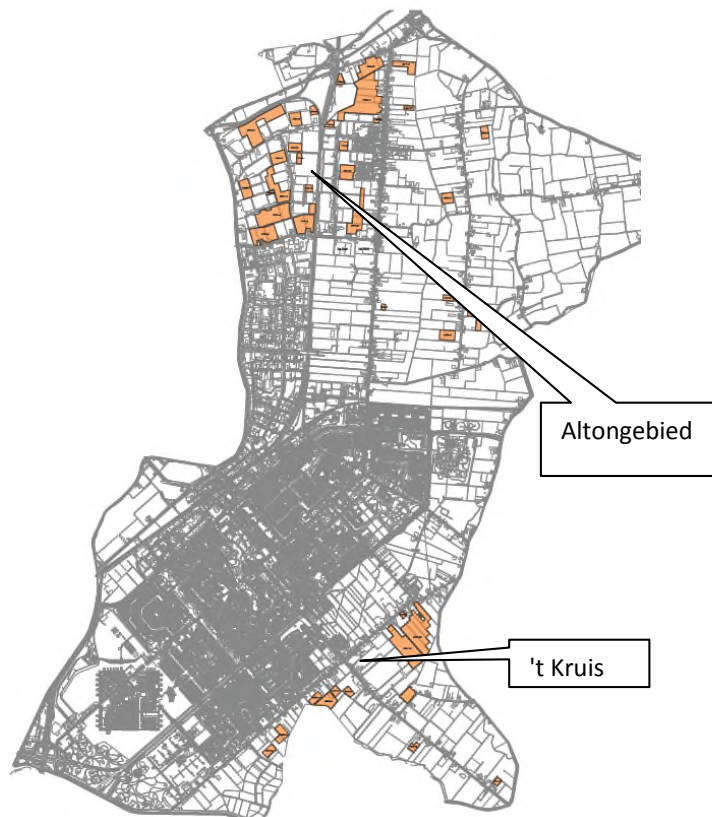
Binnen de bestemming Agrarisch met waarden is het niet toegestaan de bovenste 50 cm van de bodem te ontgraven. Daarmee wordt voorkomen dat de structuur van de bovenste grondlagen wordt gewijzigd, waarmee de visuele landschappelijke kwaliteit wordt behouden.

Glastuinbouw

In Heerhugowaard is een glastuinbouwconcentratiegebied aanwezig: het Altongebied. Een tweede concentratie bevindt zich rond 't Kruis (deelgebied Vb). Daarnaast komt in de gemeente verspreid liggend glas voor. In totaal zijn ca. 50 glastuinbouwbedrijven aanwezig. Het betreft 35 bedrijven in Alton en 23 bedrijven daarbuiten.

Voor glastuinbouw geldt in het voorgenomen bestemmingsplan de volgende regeling:

- Glastuinbouw is specifiek bestemd door middel van de bestemming Agrarisch - 1. Bestaande niet-glastuinbouwbedrijven worden wel toegestaan door een specifieke aanduiding.
- In het Altongebied is nog ruimte voor ruim 75 ha. nieuwe glastuinbouw (zie ook Figuur 5.1). Dit biedt ruimte voor het herstructureringsproject dat voor Alton is ingezet (provinciaal project).
- Binnen de bestemming Agrarisch - 1 is ook ruimte voor nevenfuncties conform de andere agrarische bestemmingen.
- Voor het verspreid liggende glas, inclusief de concentratie rond 't Kruis is ook de bestemming Agrarisch - 1 opgenomen.
- De uitbreidingsmogelijkheden voor het verspreid liggende glas worden ten opzichte van het huidige plan enigszins beperkt, door het verwijderen van een aantal aanwijzingen voor glastuinbouw. Buiten het glasconcentratiegebied bestaat nog een uitbreidingsruimte van ca. 45 ha.

Figuur 5.1 Uitbreidingsruimte glastuinbouwbedrijven.

De plannen voor het realiseren van een transportleiding voor CO₂ en warmte vanaf de Huisvuilcentrale in Alkmaar zijn voorlopig van de baan. Dit maakt daarmee geen onderdeel meer uit van het voornemen.

Wonen

In het buitengebied komen solitaire woningen en woningen in lintbebouwing voor. Een aantal van deze woningen heeft een monumentale status of aanwijzing als karakteristiek. De monumenten zijn door middel van de Monumentenwet of Monumentenverordening beschermd.

Voor wonen geldt in het voorgenomen bestemmingsplan de volgende regeling:

- Nieuwbouw van woningen wordt niet toegestaan in het bestemmingsplan. Wel kan een agrarische bestemming omgezet worden in een woonbestemming, eventueel met gebruikmaking van de nieuwe mogelijkheid om plattelandswoningen te bestemmen (wijzigingsbevoegdheid).
- Voor de aan-, uit- en bijgebouwen zijn regels opgenomen ten aanzien van de omvang, breedte en ligging ten opzichte van de zijdelingse perceelgrenzen. Dit wordt meegenomen in de beoordeling.
- Nevenfuncties zijn mogelijk, namelijk in de vorm van mantelzorg, bedrijf aan huis, Bed & Breakfast en het hobbymatig houden van paarden. Aan de nevenfuncties zijn voorwaarden verbonden. Deze worden bij de betreffende effectbeschrijvingen nader toegelicht.
- De als karakteristiek aangewezen woningen worden in het nieuwe bestemmingsplan beschermd op de uitwendige hoofdvorm. Deze bescherming is gerealiseerd door de dubbelbestemming Waarde - Cultuurhistorie aan te brengen.

Recreatie en toerisme

De gemeente Heerhugowaard heeft de nota 'Naar Buiten!' opgesteld, waarin het beleid ten aanzien van recreatie en toerisme is vastgelegd. Uitgangspunt is het aanbieden van recreatiemogelijkheden dicht bij huis en een ontwikkeling en versterking van de toeristisch-recreatieve sector.

Voor recreatie en toerisme geldt in het voorgenomen bestemmingsplan de volgende regeling:

- Er wordt geen grootschalige recreatieve ontwikkeling mogelijk gemaakt, maar het bestemmingsplan biedt ruimte voor kleinschalige ontwikkelingen gericht op het (extensieve) medegebruik van het buitengebied.
- Het bestemmingsplan maakt toeristisch-recreatieve nevenfuncties bij agrarische bedrijven mogelijk, zoals kamperen bij de boer (van 1 maart t/m 31 oktober), Bed & Breakfast en het plaatsen van trekkershutten (gekoppeld aan routestructuren). Deze faciliteiten kunnen bij ieder agrarische bouwvlak, met uitzondering van de glastuinbouwbedrijven, gerealiseerd worden. Het gaat daarmee om ca. 60 mogelijkheden. Bed & breakfast voorzieningen (max. 5 kamers) kunnen overigens ook bij woningen gerealiseerd worden. Daarbij kan gebruik gemaakt worden van de bestaande bebouwing of nieuwe bebouwing binnen het bouwvlak, daarmee worden geen extra bouw mogelijkheden geboden.
- Mogelijkheden voor recreatiewoningen, bungalowparken en hotels worden niet geboden in het bestemmingsplan.

Duurzaamheid en energie

De gemeente Heerhugowaard wil in 2030 energieneutraal zijn en in dat kader mogelijkheden bieden voor het opwekken en transporteren van duurzame energie, waarbij wordt gedacht aan aardwarmte, biovergisting en zonne-energie.

Ten aanzien van duurzaamheid en energie gelden in het voorgenomen bestemmingsplan de volgende regelingen:

- Nieuwe mogelijkheden voor het opwekken van windenergie worden in het bestemmingsplan niet geboden, in verband met het besluit van de provincie Noord-Holland om geen nieuwe windturbines toe te staan.
- Ten opzichte van andere vormen van duurzame energieopwekking heeft de gemeente een positieve grondhouding. Het opwekken van zonne-energie en gebruik van aardwarmte worden niet in het bestemmingsplan geregeld, omdat hiervoor - voor zover noodzakelijk - andere vergunningprocedures bestaan.
- Biovergisting wordt mogelijk gemaakt gekoppeld aan de agrarische bestemming. De installaties hiervoor kunnen binnen de agrarische bouwvlakken gerealiseerd worden.

5.4 Scenario's

Bij de beschrijving van de ontwikkelingsmogelijkheden voor de landbouw is inzichtelijk gemaakt dat de verwachte toename van de veestapel in de gemeente Heerhugowaard beperkt is. Het bestemmingsplan maakt wel de vergroting van bouwvlakken mogelijk via afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden. Deze zijn bedoeld om de schaalvergroting in de agrarische sector mogelijk te maken. Schaalvergroting van het ene bedrijf zal namelijk gepaard gaan met het opheffen van een of meerdere andere bedrijven in verband met de noodzakelijke ruimte aan agrarische gronden ten behoeve van voer en mest. Daarom neemt in het maximaal scenario de veestapel beperkt toe. De hoeveelheid gras kan op basis van het bestemmingsplan toenemen met de genoemde ruimte van ca. 120 ha. Tevens zijn biovergisters mogelijk op de agrarische percelen waarop een veehouder gevestigd is en kunnen 15 kampeerplaatsen en 2 trekkershutten op ieder agrarisch bouwvlak (m.u.v. glastuinbouwbedrijven) gerealiseerd worden.

In een realistisch scenario wordt uitgegaan van een gelijkblijvend aantal dieren. De grootte van de bouwvlakken wordt hier slechts gebruikt voor schaalvergroting, waarbij volwaardige bedrijven groeien en kleinere bedrijven stoppen. Dit scenario sluit aan bij de verwachte ontwikkeling in de landbouw die in paragraaf 3.3 is geschetst. Van de realisatie van biovergisters is in het realistische scenario geen sprake,

omdat deze vorm van energieopwekking met de afschaffing van de subsidie ervoor niet meer nieuw wordt gerealiseerd.

Ten aanzien van de glastuinbouw wordt in dit scenario uitgegaan van het beeld dat geschetst is in de notitie over de toekomst van de glastuinbouw ("(naar een duurzame) Toekomst van de Glastuinbouw Heerhugowaard 2009-2015"). Uit deze toekomstverkenning blijkt dat met name in Alton mogelijkheden voor uitbreiding van glastuinbouwbedrijven bestaan. In het gehele gebied bestaan toekomstgerichte en niet-toekomstgerichte bedrijven. In Alton biedt deze combinatie de mogelijkheid voor uitbreiding van de toekomstgerichte bedrijven. Voor het verspreid liggende glas is deze ontwikkelingsmogelijkheid er niet op de bestaande kavel (deze biedt het bestemmingsplan overigens ook niet). Ook in 't Kruis ontbreekt de mogelijkheid voor wezenlijke groei. Daarmee geldt als realistisch scenario voor de ontwikkeling van de glastuinbouw dat beperkte uitbreiding in Alton wordt bereikt en dat in de overige gebieden geen verdere groei van de glastuinbouw optreedt. Aangezien de gasprijzen een belangrijk knelpunt vormen voor de glastuinders wordt er in het realistische scenario van uitgegaan dat energiebesparende en CO₂-reducerende maatregelen genomen worden.

Voor ontwikkelingen op het gebied van recreatie wordt in het realistische scenario ervan uitgegaan dat in het plangebied geen nieuwe recreatieve verblijfsaccomodaties worden gerealiseerd.

Aanbevelingen op basis van analyse achteraf

Doordat de optie om overal veehouderij toe te staan is vervallen en vanwege het overwegend conserverende karakter van het voorgenomen bestemmingsplan is er geen reden (meer) om andere alternatieven dan het voornemen te onderzoeken.

Op grond van de effectbeschrijving is een 'terugkoppeling' uitgevoerd op het voornemen. Belangrijke negatieve gevolgen voor het milieu zijn voorzien van mogelijke maatregelen om de effecten te beperken. De voorgestelde maatregelen heeft de gemeente niet overgenomen. De onderbouwing daarvan is opgenomen in de toelichting van het bestemmingsplan. Daarmee wijzigt de beoordeling van de aspecten in het plan-MER niet.

6 Effectbeschrijving

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de (mogelijke) effecten van de realisatie van het voornemen (het bestemmingsplan) beschreven, onderverdeeld in de effecten op het realistische scenario en het maximale scenario. Op basis van de notitie reikwijdte en detailniveau is er een onderverdeling gemaakt in drie hoofdthema's, te weten: Natuur, Landschap en cultuurhistorie, en Leefmilieu en gezondheid. Als gevolg van het advies van de commissie m.e.r. daarop is het hoofdthema Bodem en water aan het beoordelingskader toegevoegd. Onderstaand is het beoordelingskader weergegeven.

Tabel 6.1 Beoordelingskader

Hoofdaspect	Criterium	Methodiek
Natuur		
Natura 2000-gebieden	Mogelijke effecten op instandhoudingsdoelen Natura 2000-gebieden	Kwalitatief
Ecologische Hoofdstructuur (EHS)	Mogelijke effecten op EHS-gebieden	Kwalitatief
Overige natuurwaarden buiten de EHS	Mogelijke effecten op weidevogelgebieden	Kwalitatief
	Mogelijke effecten op flora en fauna in overige gebieden	Kwalitatief
Landschap en cultuurhistorie		
Aardkundige waarden	Mogelijke effecten op aardkundige waarden	Kwalitatief
Archeologie	Mogelijke effecten op archeologische waarden	Kwalitatief
Cultuurhistorische waarden	Mogelijke effecten op de historisch-bouwkundige waarden	Kwalitatief
	Mogelijke effecten op de historisch-geografische waarden	Kwalitatief
Landschappelijke waarden	Mogelijke effecten op landschapstypen en -structuren	Kwalitatief
	Mogelijke effecten op ruimtelijk-visuele kenmerken	Kwalitatief
Leefmilieu en gezondheid		
Geur	Kans op toename geurbelasting op geurgevoelige objecten	Kwalitatief
Fijn stof	Kans op toename concentratie fijn stof in de lucht	Kwalitatief
Gezondheid	Kans op gezondheidseffecten in relatie tot intensieve veehouderij	Kwalitatief
Verkeer	Kans op verslechtering van de verkeersafwikkeling	Kwalitatief
	Kans op verslechtering van de verkeersveiligheid	Kwalitatief
Externe veiligheid	Kans op externe veiligheidsrisico's	Kwalitatief
Geluid	Kans op toename geluidbelasting op geluidgevoelige objecten	Kwalitatief
Licht	Kans op toename lichtuitstraling op lichtgevoelige objecten	Kwalitatief
Bodem en water		
Bodem	Mogelijke effecten op bodemstructuur	Kwalitatief
	Mogelijke effecten op bodemkwaliteit	Kwalitatief
Water	Mogelijke effecten op grondwaterstand	Kwalitatief
	Mogelijke effecten op waterkwaliteit	Kwalitatief

De mogelijke effecten op de genoemde criteria zijn afgezet tegen de referentiesituatie, die in hoofdstuk 4 is beschreven. Voor de beoordeling van de effecten ten opzichte van deze referentie is een beoordelingschaal gehanteerd van 'duidelijk positief' naar 'duidelijk negatief'. Deze schaal is in Tabel 6.2 weergegeven.

Tabel 6.2 Gehanteerde scores

Score	Beschrijving
++	beoordeling duidelijk positief in vergelijking met de referentiesituatie
+	beoordeling enigszins positief in vergelijking met de referentiesituatie
0	beoordeling neutraal in vergelijking met de referentiesituatie
-	beoordeling enigszins negatief in vergelijking met de referentiesituatie
--	beoordeling duidelijk negatief in vergelijking met de referentiesituatie

6.2 Natuur

6.2.1 Natura 2000-gebieden

Aanpak Passende beoordeling

In het kader van het plan-m.e.r. is een passende beoordeling uitgevoerd. In de passende beoordeling wordt de volgende vraag beantwoord:

Kunnen de ontwikkelingen die het voorgenomen bestemmingsplan mogelijk maakt - gelet op de instandhoudingsdoelstelling voor de Natura 2000-gebieden in het plangebied en de directe omgeving - de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in die gebieden verslechteren of een significant verstrend effecten hebben op de soorten waarvoor de gebieden zijn aangewezen?

De beantwoording van de vraagstelling is uitgevoerd in twee stappen:

1. In stap 1 is nagegaan of activiteiten, waarop het bestemmingsplan zich richt, negatieve gevolgen kunnen hebben voor de instandhoudingsdoelstelling van Natura 2000-gebieden in de omgeving van gemeente Heerhugowaard (zie paragraaf 4.2.1). In stap 1 is bepaald welke activiteiten en aspecten niet leiden tot negatieve gevolgen en dus niet nader beoordeeld hoeven te worden.
2. In stap 2 is ingezoomd op de mogelijke activiteiten / aspecten die wel gevolgen kunnen hebben. Daarbij is ook ingegaan op de vraag of de gevolgen als significant moeten worden beschouwd.

De Passende beoordeling is als losse bijlage bij het plan-MER toegevoegd.

Stap 1: Beoordeling voornemen op significantie effecten

Belangrijke thema's die mogelijk van invloed zijn op de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden zijn de volgende ontwikkelingsmogelijkheden:

- Landbouw: uitbreidingsmogelijkheden van agrarische bedrijven waarbij stikstof vrijkomt;
- Glastuinbouw: uitbreidingsmogelijkheden voor glastuinbouwbedrijven waarbij stikstof vrijkomt;

Landbouw en glastuinbouw

De landbouw draagt door de uitstoot van ammoniak in belangrijke mate bij aan de vermisting van natuurgebieden. De glastuinbouw draagt bij aan depositie van stikstof door middel van de uitstoot van stikstof vanuit WKK-installaties. Overmatige depositie van stikstof leidt tot verstoring van de voedingsstoffenbalans in de bodem en verontreiniging van het grond- en oppervlaktewater, wat kan leiden tot de achteruitgang of zelfs het verdwijnen van karakteristieke soorten in bossen en natuurterreinen. De hoeveelheid stikstofdepositie die een habitat nog kan verdragen zonder schade te ondervinden, wordt de kritische depositiewaarde (KDW) genoemd. Uit de analyse is gebleken dat de kritische depositiewaarde van een aantal habitattypen in een aantal van de beschouwde Natura 2000-gebieden reeds wordt overschreden. De achtergronddepositiewaarden liggen boven de KDW van habitattypen als 'overgangs- en trilvenen', 'grijze duinen' (kalkarm), 'duinheiden met kraaiheide' en 'vochtige duinvalleien'.

Conclusie

De Natura 2000-gebieden in de omgeving van Heerhugowaard hebben (onder andere) habitats die (zeer) gevoelig zijn voor stikstofdepositie. De kritische depositiewaarden worden in de huidige situatie overschreden. Om deze reden kan niet op voorhand worden uitgesloten dat als gevolg van de ontwikkelingsmogelijkheden in de agrarische sector, het voorgenomen bestemmingsplan geen significant negatieve gevolgen zal hebben voor de Natura 2000-gebieden, gelet op de instandhoudingsdoelen.

Stap 2: Nadere beoordeling van mogelijke effecten van stikstofdepositie vanuit de veehouderij op Natura 2000-gebieden

Het accent van de passende beoordeling ligt op de milieugevolgen van de ontwikkelingsmogelijkheden in de agrarische sector (veehouderij) en glastuinbouw.

De depositie op de verschillende Natura 2000-gebieden is in voorliggende Passende beoordeling niet rekenkundig geanalyseerd, omdat uit berekeningen voor omliggende gemeenten reeds duidelijk is dat

significant negatieve effecten niet uit te sluiten zijn. Het rekenen voor de situatie van Heerhugowaard vormt in dit kader geen meerwaarde voor het bepalen van de effecten. Bovendien bieden de berekeningen vanuit de plannen in de omgeving voldoende richting voor het bepalen van de effecten. Om een idee te krijgen van de orde grootte van de stikstofdepositie is gekeken naar de stikstofberekeningen in het kader van de passende beoordelingen voor de bestemmingsplannen Buitengebied van Zijpe en Schagen. Met name de Passende beoordeling Buitengebied Schagen is vergelijkbaar met de die van Heerhugowaard. De plangrens van het buitengebied van Schagen ligt op vergelijkbare afstand van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (tussen de 5 en 10 km). In het maximaal scenario was de berekende depositie in Schoorlse duinen en Zwanenwater & Pettemerduinen, uitgaande van 24 veehouderijen 5 tot 10 mol N/ha/jr met lokaal een toename van 15 tot 20 mol N/ha/jr.

Het plan-MER (en de Passende beoordeling) Landelijke gebied van Schagen concludeert dan ook met een dergelijke toename dat potentieel significant negatieve effecten op de instandhoudings-doelen van de Natura 2000-gebieden in de omgeving niet uitgesloten kunnen worden, als gevolg van het maximale scenario. Iedere toename van de stikstofdepositie is ten slotte teveel in de reeds overspannen situatie in het Natura 2000-gebied. Deze conclusie geldt ook voor het maximaal scenario in het bestemmingsplan Heerhugowaard gezien het aantal agrarische bedrijven (27), het aantal intensieve veehouderijen (5) en de glastuinbouwontwikkelingen; al is het maximaal scenario vele malen lager dan de 'maximale invulling' in de vigerende beheersverordening. Door het invoeren van een omvormingsverbod in het nieuwe bestemmingsplan wordt de mogelijkheid om de 45 akkerbouw- en vollegrondstuinbouwbedrijven om te zetten in veehouderijen opgeheven, zodat de potentie van het nieuwe bestemmingsplan kleiner is dan het huidige plan.

De toename van de stikstofdepositie van de glastuinbouwbedrijven is overigens veel kleiner dat die van de veehouderijen. De extra uitstoot van stikstof uit de WKK-installaties is namelijk veel beperkter dan de toename door een aantal stuks vee. Daarmee is de toename van de veehouderij maatgevend.

Om te bepalen of sprake is van een uitvoerbaar scenario is getoetst aan de grenzen die hiervoor gehanteerd worden bij de verlening van Nb-wetvergunningen door het bevoegde gezag (provincie Noord-Holland) aan individuele agrariërs. Bij de behandeling van aanvragen en plantoetsen toetst de provincie Noord-Holland in eerste instantie aan het afstandscriterium van 10 kilometer. Indien een individueel agrarisch bedrijf buiten de afstand van 10 kilometer vanaf Natura 2000-gebieden ligt, wordt een Nb-wetvergunning niet noodzakelijk geacht. Indien een ontwikkeling wel binnen een afstand van 10 kilometer van een Natura 2000-gebied ligt maakt de provincie Noord-Holland gebruik van twee toetsgrenzen. De provincie Noord-Holland hanteert een ondergrens van 0,051 mol N/ha/jr als grens voor het toetsen of een vergunning vereist is. Bij een 'toename' van de stikstofdepositie onder de 0,051 mol N/ha/jr is volgens de provincie Noord-Holland geen Nb-wetvergunning vereist. De berekende depositie wordt als nul beschouwd. Bij een toename van de stikstofdepositie boven de 0,051 mol N/ha/jr, maar onder 0,5% van de kritische depositiewaarde van het betreffende habitatype geeft de provincie aan dat een initiatief vergunbaar is. Dit houdt in dat de provincie een vergunning verleent bij een toename tot 0,5% van de kritische depositiewaarde. Boven deze waarde wordt alleen een vergunning verleend indien uit een Passende beoordeling blijkt dat significante effecten zijn uit te sluiten.

Toename stikstofdepositie	Standpunt provincie Noord-Holland
toename < 0,051 mol N/ha/jr	geen NB-wetvergunning noodzakelijk
toename > 0,051 mol N/ha/jr, maar < 0,5% van Kdw	NB-wetvergunning noodzakelijk, situatie wordt als vergunbaar geacht
toename > 0,5% van de Kdw	Nb-wetvergunning noodzakelijk, passende beoordeling moet worden uitgevoerd om vergunbaarheid aan te tonen

De meest stikstofgevoelige habitatypes in de Natura 2000-gebieden die in de passende beoordeling bij voorliggend plan-MER in beschouwing zijn genomen kennen een Kritische depositiewaarde (Kdw) van 714 mol N/ha/jr. Een toename groter dan 3,57 mol N/ha/jr valt daarmee boven de 0,5% van de meest kritische depositiewaarde voor de drie gebieden binnen de 10 km. Gezien de ligging ten opzichte van de

Eilandspolder (3,7 km) is een overschrijding van deze grenswaarde waarschijnlijk in het maximaal scenario.

Hiermee wordt geconcludeerd dat significant negatieve effecten op de Natura 2000-gebieden als gevolg van het maximale scenario van het bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard niet uitgesloten kunnen worden. Het effect wordt als negatief (-) beoordeeld.

Voor het realistische scenario geldt deze toename van de stikstofdepositie niet, omdat uitgegaan wordt van een stand still ten aanzien van het aantal dieren en een zeer beperkte toename van het aantal glastuinbouwbedrijven. Daarmee kunnen voor het realistische scenario significant negatieve effecten voor de Natura 2000-gebieden uitgesloten worden. Het effect wordt hiermee als neutraal (0) beoordeeld.

Tabel 6.3 Beoordeling van mogelijke effecten op Natura 2000 gebieden

Hoofdaspect	Criterium	Beoordeling realistisch scenario	Beoordeling maximaal scenario
Natura 2000	Effecten op de instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000-gebieden	0	--

Uitvoerbaarheid

Voor de agrarische bedrijven in Heerhugowaard is het afstandscriterium dat de provincie Noord-Holland hanteert bij de vergunningverlening van groot belang. Hoewel de plangrenzen op kortere afstand van de Natura 2000-gebieden liggen, liggen de individuele bedrijven (met name de veehouderijen) op grotere afstand dan 10 kilometer vanaf de Natura 2000-gebieden. Dit betekent dat de provincie Noord-Holland bij de toetsing van een aanvraag voor de uitbreiding van de veehouderijen tot de conclusie komt dat geen Nb-wetvergunning noodzakelijk is. Dit hebben wij niet meegewogen in de effectbeoordeling van dit bestemmingsplan, maar is van cruciaal belang voor de uitbreidingsmogelijkheden van de agrarische bedrijven in het plangebied.

Programmatische aanpak stikstof

Op alle bestuurlijke niveaus wordt gewerkt aan de programmatische aanpak stikstof (PAS). Deze aanpak is erop gericht de impasse die er is ten aanzien van de stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden te doorbreken. Het PAS wordt wettelijk verankerd in de Natuurbeschermingswet en treedt naar verwachting in de loop van 2014 in werking. Naast de wettelijke verankering worden verschillende bestuurlijke afspraken met betrekking tot de invulling van de ontwikkelingsruimte gemaakt.

De PAS gaat uit van ontwikkelingsruimte en ontwikkelingsbehoefte. Daarbij fungeert de PAS min of meer als een depositiebank, waarin de ontwikkelingsruimte uitgegeven kan worden om in de ontwikkelingsbehoefte te kunnen voorzien. De protocollen voor de uitgifte van de ontwikkelingsruimte zijn in ontwikkeling en worden in bestuurlijke afspraken (tussen rijk en provincie) nader vastgelegd.

Ten behoeve van de PAS is een PAS-analyse uitgevoerd, waarin de combinatie van generieke maatregelen op het gebied van stikstofemissie met specifieke herstelmaatregelen in de Natura 2000-gebieden is beoordeeld. Op basis van deze maatregelen ontstaat een betere situatie voor de stikstofgevoelige habitats. In het PAS is rekening gehouden met economische groei. Een deel van de ontwikkelingsruimte mag ingezet worden om de economische groei te dienen.

Voor de Natura 2000-gebieden in Noord-Holland zijn inmiddels PAS-analyses opgesteld, die onderdeel uitmaken van de concept beheerplannen voor de gebieden. De vaststelling van de beheerplannen wordt verwacht in 2014.

Toekomstige ontwikkelruimte

Uit de PAS analyse voor de Noord-Hollandse duingebieden komt naar voren dat er voldoende maatregelen in de duinen in aanmerking komen om de negatieve effecten van stikstofdepositie terug te dringen. Voor een groot deel gaat het om maatregelen die al jaren worden uitgevoerd, zoals het weghalen van struiken, het maaien, begrazen en plaggen. De provincie Noord-Holland, PWN en

Staatsbosbeheer zullen medio 2014 een samenwerkingsovereenkomst afsluiten over de maatregelen die samenhangen met de stikstofproblematiek. De maatregelen die voor Natura 2000 nodig zijn, krijgen een plek in de beheernota.

De genoemde maatregelen zijn een aanvulling op de bedrijfsinterne maatregelen (generieke maatregelen) die binnen de agrarische sector genomen worden om de uitstoot van stikstof terug te dringen. Op grond van deze maatregelen ontstaat er ontwikkelruimte voor economische ontwikkelingen in het gebied. Per geval zal beoordeeld worden of ontwikkelingsruimte beschikbaar is voor de ontwikkelingsbehoefte. Met andere woorden: ten behoeve van de gewenste uitbreiding van een bedrijf wordt beoordeeld in hoeverre de stikstofsituatie hiervoor ruimte biedt. Beoordeling ervan zal plaatsvinden met behulp van de rekentools die in het kader van PAS beschikbaar komen.

Eilandspolder

Het beheerplan is door de provincie Noord-Holland op 14 mei 2013 in ontwerp vastgesteld. Het concept van het beheerplan is het enige beschikbare concept beheerplan, er zijn nog geen beheerplannen in concept gereed van Natura 2000-gebieden in de kuststrook (de PAS-analyses van deze gebieden zijn wel geraadpleegd).

Uit het concept beheerplan van Eilandspolder blijkt uit de PAS-analyse dat de generieke maatregelen en de voorgestelde herstelmaatregelen voldoende ontwikkelingsruimte bieden om te voorzien in de ontwikkelingsbehoefte. Dit betekent dat er voldoende ruimte is door de maatregelen om zowel te voorzien in de verbetering van de instandhoudingsdoelen als om ruimte te bieden aan een economische groei in het gebied. Deze economische groei is nog niet toegedeeld aan activiteiten met een ontwikkelingsbehoefte. In het beheerplan is echter opgenomen dat voldoende ontwikkelingsruimte beschikbaar is voor de ontwikkelingsbehoefte.

Ecologisch gezien zou het wenselijk zijn om in de Eilandspolder grootschalige, systeemgerichte maatregelen te nemen ter verbetering van de kwaliteit van water en bodem. Dat is echter in dit gebied, dat van nature al relatief voedselrijk is en waar agrarisch gebruik onmisbaar is voor het halen van andere Natura 2000 doelen (voor vogelsoorten van rijker grasland) en het weidevogelbeheer, niet mogelijk. Het is ook niet noodzakelijk om te voorkomen dat de kwaliteit en het oppervlak van het veenmosrietland de eerste beheerplanperiode verder achteruitgaat. De PAS-analyse van het stikstofprobleem voor Eilandspolder-Oost geeft aan dat met verbetering van het reguliere beheer voor dit habitatype al een belangrijke stap gezet wordt voor verbetering van het habitatype. In aanvulling zijn de beheer- en effectgerichte maatregelen *opslag verwijderen*, *vroeger in het seizoen maaien* en *lokaal plaggen* in het beheerplan opgenomen.

Volgens het landelijke PAS rekenmodel AERIUS komt in relatie tot het veenmosrietland in Eilandspolder-Oost tot aan 2030 meer ontwikkelruimte beschikbaar dan nodig is voor de voorziene ontwikkelbehoefte; er is dus sprake van een overschot. Die ontwikkelruimte is groter dan de verwachte ontwikkelbehoefte, dus zijn er bij de voorziene economische groei geen knelpunten te verwachten voor wat betreft de vergunningverlening in relatie tot stikstof (Ontwerp beheerplan Natura 2000 Eilandspolder | Provincie Noord-Holland, mei 2013).

Voor de ontwikkeling van de agrarische activiteiten in Heerhugowaard wordt ervan uitgegaan dat geen toename van het aantal dieren optreedt (zie paragraaf 5.5). De PAS-analyse toont aan dat er - weliswaar met te nemen herstelmaatregelen - ruim voldoende ruimte is voor economische groei. Gezien het uitgangspunt in het **realistische scenario** dat geen toename van het aantal dieren optreedt waren significante effecten reeds uitgesloten. Met de PAS-analyse blijkt zelfs ruimte te zijn om ook ontwikkelingen op te vangen die tot een (tijdelijke) toename van het aantal dieren leiden, bijvoorbeeld door het eerder vergroten van een bedrijf en het (wat) later beëindigen van een andere veehouderij. Significante negatieve effecten in het **realistische scenario** kunnen rekening houdend met de PAS-analyse uitgesloten worden. Voor alle Noord-Hollandse Natura 2000-gebieden is door middel van de PAS-analyse vastgesteld dat in ieder geval de instandhoudingsdoelen gehaald kunnen worden, dit is niet waarschijnlijk bij het **maximaal scenario**.

In de passende beoordeling is hiermee geconcludeerd dat significant negatieve effecten voor het maximale scenario niet zijn uit te sluiten (zie ook beoordeling in Tabel 6.3).

6.2.2 Ecologische hoofdstructuur (excl. Natura 2000-gebieden)

Realistisch scenario

Landbouw en glastuinbouw

De omvang van de EHS is in de gemeente Heerhugowaard beperkt tot de zones rond de watergangen aan de rand van de gemeente. Het nieuwvestigen van functies (agrarische en niet-agrarische bedrijven, glastuinbouw) in de EHS-gebieden zijn daarmee niet mogelijk. De zones hebben in het bestemmingsplan de dubbelbestemming 'Waarde - Ecologie'. Er is geen sprake van ruimtebeslag in de overige EHS-gebieden als gevolg van nieuwe bebouwing. Het effect is neutraal beoordeeld (0).

Recreatie

Overige ontwikkelingen, zoals recreatief medegebruik (fiets- en wandelpaden) in de EHS zijn alleen toegestaan als deze geen negatieve effecten hebben op deze gebieden, of als negatieve effecten kunnen worden tegengegaan door het nemen van mitigerende maatregelen. Ervan uitgaande dat wandelaars en fietsers gebruik maken van de aanwezige paden, zal het effect op eventuele verstoring zeer beperkt zijn. Het effect is neutraal beoordeeld (0).

De EHS heeft, in tegenstelling tot Natura 2000-gebieden, geen 'externe werking' die een toets van gebruik aangrenzend op het natuurgebied verplicht stelt. Het totaaleffect is neutraal beoordeeld (0).

Maximaalscenario

Landbouw, glastuinbouw en recreatie

In het maximale scenario is eveneens geen sprake van nieuwvestiging van functies in de overige EHS-gebieden. Wel kan de toename van extensief recreatief gebruik (wandelen en fietsen) van EHS-gebieden door de toename van recreanten verstoringseffecten veroorzaken. Ervan uitgaande dat wandelaars en fietsers gebruik maken van de aanwezige paden, zal het effect op eventuele verstoring zeer beperkt zijn. Het effect is eveneens neutraal beoordeeld (0).

Tabel 6.4 Beoordeling van mogelijke effecten op overige Ecologische hoofdstructuur

Hoofdaspect	Criterium	Beoordeling realistisch scenario	Beoordeling maximaal scenario
EHS (excl. N2000-gebieden)	Effecten op de overige ecologische hoofdstructuur	0	0

6.2.3 Weidevogelgebieden

Realistisch scenario

Landbouw

Openheid en rust zijn gunstige kenmerken voor weidevogelgebieden. Binnen de gemeente is een deel van de Veenhuizerpolder aangewezen als weidevogelgebied. In dit gebied ligt een (beperkt) aantal agrarische bedrijven met de mogelijkheid om te groeien naar een bouwvlak van 2 ha. Tevens zijn buiten het bouwvlak gebouwen met een maximale oppervlakte van 150 m². De nokhoogte van deze gebouwen bedraagt maximaal 5 meter. Negatieve effecten op de weidevogelpopulatie zijn als gevolg van deze uitbreiding in het open gebied niet geheel uit te sluiten. De uitbreidingen zijn beperkt, omdat het een beperkt aantal agrarische bedrijven betreft. De openheid en rust wordt door de uitbreiding van agrarische bebouwing lokaal aangetast. Het effect is enigszins negatief beoordeeld (-). In de bestemming 'Agrarisch met waarden' is het middels een gebruiksverbod het ontgraven van de bovenste 50 cm van de bodem verboden. Daarmee blijft het gebruik van de grond als grasland behouden.

Recreatie

In het realistisch alternatief zijn geen plannen voor kleinschalig kamperen of andere recreatieve ontwikkelingen in het weidevogelgebied voorzien. Het effect is neutraal beoordeeld (0).

Maximaal scenario

Landbouw

In het maximumalternatief breiden alle agrarische bedrijven (grondgebonden veehouderij, tuinbouw en akkerbouw) hun agrarische bebouwing naar 1,5 hectare of 2 hectare (Open Midden en Veenhuizerpolder) uit. In het weidevogelgebied gaat het om 10 bedrijven. De openheid en rust in het weidevogelgebied wordt als gevolg van deze uitbreidingen met agrarische bebouwing beperkt aangetast. Dit effect is enigszins negatief beoordeeld (-).

Recreatie

In het maximale scenario wordt uitgegaan van in totaal 10 initiatieven voor minicampings en bed & breakfast. Deze worden alleen binnen het bestaande bouwvlak mogelijk gemaakt. De effecten op het weidevogelgebied zijn daarmee onderdeel van de beoordeling van de vergrotingsmogelijkheden van het bouwvlak (en hier niet separaat beoordeeld). Aangezien het gaat om een relatief klein aantal kampeervoorzieningen worden geen negatieve effecten op de openheid en rust van het weidevogelgebied verwacht. Het effect is neutraal (0) beoordeeld.

Het totaaleffect van het maximale scenario op het weidevogelgebied is enigszins negatief (-) beoordeeld.

6.2.4 Beschermde flora en fauna

De effectenanalyse en beoordeling van de alternatieven op de flora en fauna is op integrale wijze (functies en ontwikkelingsmogelijkheden tezamen) per type soort uitgevoerd.

Realistisch scenario

Flora

Het bestemmingsplan heeft naar verwachting geen effecten op het beschermde flora aangezien deze niet op de planlocaties van eventuele bouwblokken zijn te verwachten.

Vogels

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik zijn alleen tijdens het broedseizoen beschermd. Dit geldt niet voor de Steenuil, Kerkuil en Huismus die zijn opgenomen in categorie 1 t/m 4 van de 'Aangepaste lijst van jaarrond beschermde vogelnesten' (Ministerie van LNV, 2009). Het onderbrengen van deze soort op deze lijst geeft aan dat vaste rust- en verblijfplaats van deze vogelsoort jaarrond is beschermd. De functionaliteit van de rust- en verblijfplaats moet altijd gewaarborgd blijven door het nemen van mitigerende maatregelen. Deze jaarrond beschermde broedplaatsen gaan mogelijk verloren bij het aanpassen van (oude) boerderijen.

In het realistisch alternatief zijn de uitbreidingsmogelijkheden beperkt. Het uitbreiden van bouwblokken, ten behoeve van agrarische bedrijvigheid of kleinschalig kamperen en het vergroten of moderniseren van boerderijen heeft veelal een negatief effect op de beschikbaarheid van dergelijke nestplaatsen. Bij het verbouwen en aanpassen van boerderijen dient onderzocht te worden of jaarrond beschermde nestlocaties in het geding zijn. Bij aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten dienen passende maatregelen genomen te worden, zoals het aanbieden van voldoende nieuwe nestplaatsen, om de functionaliteit van de rust- en verblijfplaats te waarborgen. De uitbreidingsplannen dienen te voldoen aan de Flora- en faunawet. Negatieve effecten op de jaarrond beschermde vogels zijn als gevolg van deze wetgeving uit te sluiten. Het effect is neutraal beoordeeld (0).

Zoogdieren

Het aanpassen en moderniseren van bestaande boerderijen en bedrijfsgebouwen hebben mogelijk een negatief effect op gebouwbewonende vleermuizen die gebruik maken van oude lege zolders, ruimten in

spouwmuren of onder de dakbekleding. Het verstoren van vaste- rust en verblijfplaatsen van strikt beschermde (tabel 3-soorten) mag niet plaatsvinden zonder ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet. Daarnaast dienen mitigerende maatregelen opgenomen te worden. Voor de overige soorten zijn effecten op beschermde soorten in het buitengebied uit te sluiten omdat ze niet aanwezig zijn, of omdat ze niet binnen de invloedssfeer van de beoogde uitbreiding van gebouwen te verwachten zijn. Het effect is licht negatief beoordeel (-).

Amfibieën en Reptielen

De belangrijkste leefgebieden van de aanwezig strikt beschermde amfibieën wordt in beginsel niet aangetast door de beoogde ontwikkeling van de agrariërs in het buitengebied. De uitbreidingsmogelijkheden voor agrariërs en glastuinbouw zijn mogelijk wel schadelijk voor de rugstreeppad. Voorafgaand aan bouwactiviteiten in potentieel leefgebied is veldonderzoek noodzakelijk waarna bij het aanwezig zijn van de soort, mitigerende en compenserende maatregelen noodzakelijk kunnen zijn. Het effect is vooralsnog licht negatief beoordeeld (-).

Bij het uitvoeren van werkzaamheden in watergangen, door het aanpassen van bouwblokken, waarin mogelijk algemeen beschermde soorten (tabel 1) aanwezig zijn, dient gewerkt te worden conform de zorgplicht.

Vissen

De ontwikkelingsmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt heeft in eerste instantie geen effect op het leefgebied van de aanwezige beschermde vissoorten in de gemeente. Het is niet aannemelijk dat watergangen aangepast hoeven te worden voor het vergroten van de bouwvlakken. Indien er wel bestaande watergangen verplaatst dienen te worden is het noodzakelijk om het werk conform een goedgekeurde gedragscode uit te voeren. Het effect is neutraal beoordeeld (0).

Vlinders, libellen en overige beschermde soortgroepen

Het bestemmingsplan heeft naar verwachting geen effecten op het beschermde soorten in het kader van de Flora- en faunawet aangezien er geen beschermde soorten voorkomen. Het effect is neutraal beoordeeld (0).

Het totaaleffect is vanwege mogelijke enigszins negatieve effecten als gevolg van de extra bebouwing enigszins negatief beoordeeld (-). Met de uitvoering van de noodzakelijke natuurtoetsen voor de bouwplannen dient nader te worden onderzocht of de ontwikkelingen leefgebieden van beschermde soorten aantasten en zo nodig mitigerende en/of compenserende maatregelen nodig zijn.

Maximaal scenario

In het maximaal scenario worden alle bouwvlakken vergroot. Dit leidt niet tot extra effect op de genoemde flora- en faunasoorten. Het effect blijft hiermee enigszins negatief beoordeeld (-). Met de uitvoering van de noodzakelijke natuurtoetsen voor de bouwplannen dient nader te worden onderzocht of de ontwikkelingen leefgebieden van beschermde soorten aantasten en zo nodig mitigerende en/of compenserende maatregelen nodig zijn.

Tabel 6.5 Beoordeling van mogelijke effecten op overige natuurwaarden

Hoofdaspect	Criterium	Beoordeling realistisch scenario	Beoordeling maximaal scenario
Overige natuurwaarden	Effecten op weidevogelgebieden	-	-
	Effecten op flora en fauna in overige gebieden	-	-

6.3 Landschap en cultuurhistorie

De effecten op het gebied van landschap en cultuurhistorie zijn op basis van de beschrijvingen daarover in de voorgaande hoofdstukken en de Nota's "stand van het landschap", "Historisch-geografische inventarisatie" en "Beleidsnota Archeologie" van de gemeente bepaald. Bij de effectbeschrijving is

uitgegaan van de onderverdeling van het landschap in de vijf deelgebieden die in de Nota stand van het landschap zijn gehanteerd.

6.3.1 *Cultuurhistorische waarden*

Onder cultuurhistorische waarden wordt aandacht besteed aan aardkundige waarden, archeologische waarden, historisch-bouwkundige waarden en historisch-geografische waarden.

Aardkundige waarden

Aangezien geen aardkundig waardevolle gebieden of aardkundige monumenten in het plangebied voorkomen zijn hierop geen effecten te verwachten. Het effect wordt als neutraal (0) beoordeeld. Er is geen verschil tussen het realistische en het maximumalternatief.

Tabel 6.6 Beoordeling van mogelijke effecten op aardkundige waarden

Hoofdaspect	Criterium	Beoordeling realistisch scenario	Beoordeling maximaal scenario
Aardkundige waarden	Mogelijke effecten op aardkundige waarden	0	0

Archeologische waarden

In het plangebied zijn geen beschermde archeologische waarden aanwezig. Er zijn daarmee geen effecten op de bekende archeologische waarden. Voor de archeologische verwachtingswaarde geldt het volgende:

Landbouw

In het maximumalternatief worden alle bouwvlakken vergroot naar 1,5 dan wel 2 hectare. De effecten hiervan op de archeologische waarden zijn geborgd door de vertaling van de archeologische beleidskaart van de gemeente in het bestemmingsplan. Het is weliswaar mogelijk dat archeologische waarden niet behouden kunnen blijven in de grond, maar het behoud ex situ wordt hiermee wel geborgd. Daarmee is het effect op de archeologische waarden als neutraal te beoordelen (0).

Glastuinbouw

Ook bij de bestemming Agrarisch - 1 is sprake van een dubbel bestemming "Waarde - Archeologie". Ook bij de bouw van nieuwe kassen en uitbreiding van glastuinbouwbedrijven is daarmee het behoud van de archeologische waarden geborgd. Het effect is daarmee als neutraal (0) te beoordelen.

Overige ontwikkelingen

Voor de overige ontwikkelingen is geen effect op de archeologische waarden te verwachten. Voor wonen, recreatie en duurzaamheid en energie zijn geen grote ontwikkelingen te verwachten. Ook hiervoor geldt dat het bestemmingsplan met een dubbelbestemming "Waarde - Archeologie" het behoud van de archeologische waarden waarborgt. Ook hiervoor geldt daarmee dat het effect als neutraal (0) kan worden beoordeeld.

Aangezien op alle onderdelen een neutrale beoordeling is gegeven, wordt over het geheel het effect ook als neutraal (0) beoordeeld. Deze beoordeling geldt zowel voor het maximale al het realistische scenario, omdat in alle gevallen de dubbelbestemming een waarborg voor het behoud van de archeologische waarden biedt.

Tabel 6.7 Beoordeling van mogelijke effecten op archeologie

Hoofdaspect	Criterium	Beoordeling realistisch scenario	Beoordeling maximaal scenario
Archeologie	Mogelijke effecten op archeologische waarden	0	0

Overige cultuurhistorische waarden: historische bouwkunde en historische geografie

De historisch-bouwkundige waarden vallen uiteen in twee groepen: de beschermde monumenten en de karakteristieke panden, objecten en ensembles. De beschermde monumenten zijn beschermd door middel van de Monumentenwet (rijksmonumenten) of de Monumentenverordening (provinciale en gemeentelijke monumenten). De effecten van bouwvlakvergrotingen, verbouwingen e.d. zijn gewaarborgd door deze bescherming. Voor karakteristieke panden, objecten en ensembles geldt deze wettelijke bescherming niet.

Alle historisch waardevolle panden, objecten en ensembles (zowel beschermde monumenten als niet-beschermde waarden) zijn in het bestemmingsplan beschermd met een dubbelbestemming "Waarde - Cultuurhistorie". Hiermee worden de panden bewaard conform de huidige hoofdvorm (breedte en hoogte van de panden) en worden ingrepen in de gronden gekoppeld aan een omgevingsvergunning. Effecten op de gebouwen, objecten en ensembles zelf worden hiermee voorkomen. De fysieke en inhoudelijke kwaliteit van de waarden is daarmee geborgd. De beleefde kwaliteit (zichtbaarheid en herkenbaarheid) kan echter aangetast worden doordat in de omgeving van deze waarden een ontwikkeling kan plaatsvinden, zoals de vergroting van een bouwvlak of het oprichten van nieuwe kassen. De verbeelding kan hierin overigens wel een signalerende functie vervullen. Het effect wordt hiermee als enigszins negatief beoordeeld voor het maximale scenario, omdat in dit scenario alle bouwvlakken vergroot worden en ervan uitgegaan wordt dat alle locaties voor glastuinbouw benut worden. Effect op de beleefde kwaliteit van de waarden kan daarmee niet uitgesloten worden. Het effect wordt als enigszins negatief (-) beoordeeld.

Voor de historisch-geografische waarden geldt dat de resten van molengangen en dijkstructuren beschermd zijn met de dubbelbestemming "Waarde - Cultuurhistorie", zoals ter hoogte van de Molendijk. Deze elementen zijn namelijk opgenomen op de lijst met karakteristieke panden, objecten en ensembles. De druiplanden kennen (over het algemeen) de bestemming Agrarisch met waarden. Daarmee gaat de bescherming van deze bestemming uit naar deze gebieden. Overigens is zowel in de bestemming Agrarisch als in de bestemming Agrarisch met waarden expliciet de bescherming van landschappelijke en cultuurhistorische waarden in de bestemmingsomschrijving opgenomen. Om de verkavelingsstructuren in de Veenhuizerpolder te beschermen hebben de sloten een dubbelbestemming Waarde - Cultuurhistorie gekregen. Veel van het water is meegenomen in de agrarische bestemming. Het dempen van sloten is echter alleen mogelijk met een ontheffing van de keur. De wegenstructuren in de droogmakerij zijn wel beschermd, omdat deze de bestemming "Verkeer" kennen en daarmee niet zomaar verwijderd kunnen worden. Het effect op de historisch-geografische waarden wordt op basis van de bovenstaande als neutraal (0) beoordeeld. Dit geldt zowel voor het maximale als voor het realistische scenario, omdat de effecten niet zozeer gekoppeld zijn aan de vergrotingen van bouwvlakken alswel aan de wijzigingen van de verkavelingsstructuur.

In het realistische scenario is de gerealiseerde uitbreiding geringer. De aantasting van de beleefde kwaliteit is daarmee ook meer gering. Aangezien niet voor alle waarden een effect op de beleefde kwaliteit uitgesloten kan worden wordt het effect als gelegen tussen neutraal en enigszins negatief (0/-) beoordeeld.

Tabel 6.8 Beoordeling van mogelijke effecten op overige cultuurhistorische waarden

Hoofdaspect	Criterium	Beoordeling realistisch scenario	Beoordeling maximaal scenario
Cultuurhistorische waarden	Mogelijke effecten op historisch-bouwkundige waarden	0/-	-
	Mogelijke effecten op historisch-geografische waarden	0	0

6.3.2 **Landschappelijke waarden**

In paragraaf 4.3.2 zijn de landschapstypen en -structuren en de ruimtelijk visuele kwaliteit van het plangebied in de huidige situatie beschreven. Daarbij is een onderscheid gemaakt in vijf deelgebieden conform de nota "stand van het landschap".

Landschapstypen en -structuren

Landbouw

Voor de landbouw zijn de karakteristieken in de deelgebieden III, IV en V van belang. Hiervan kent deelgebied III een relatief grootschalige en rechtlijnige structuur met een open landschap, gedomineerd door agrarische gebruiksvormen. Verdichting bestaat hier langs de hoofdinfrastructuur. De mogelijkheid om hier bouwvlakken van 2 ha. mogelijk te maken, sluit relatief goed aan op de ruimtelijke structuur van deze polder. Dit is in de Nota van uitgangspunten voor het bestemmingsplan ook aangegeven. Daarbij geldt dat alleen toevoegingen van nieuwe agrarische bouwvlakken langs de hoofdinfrastructuur zijn toegestaan, zodat deze goed passen in het reeds verdichte deel van het gebied. Het effect van het maximale scenario wordt hiermee als neutraal (0) beoordeeld, omdat de uitbreidingsmogelijkheden passen in de structuur van de polder.

Deelgebied IV is de oude Veenhuizerpolder met een onregelmatige verkaveling, overwegend grasland en verspreide bebouwing. Het maken van grotere bouwvlakken leidt hier tot enige verdichting in de bebouwing. Gezien de grote openheid van de polder en de verspreide ligging van de bedrijven is bouwvlakvergroting mogelijk. De vergroting van de bouwvlakken tot 2 ha., zoals voorgesteld in het amendement op de Nota van Uitgangspunten leidt voor deze polder echter tot een grote toename van de bouwvlakmogelijkheden. Daarmee wordt het effect voor het maximale scenario voor de Veenhuizerpolder als enigszins negatief (-) beoordeeld, omdat de vergroting van de bouwvlakken tot 2 ha. leidt tot een grootte van de bouwvlakken die niet geheel past bij de verkavelingsstructuur en het landschapstype van de Veenhuizerpolder.

In deelgebied V is een vergroting van de agrarische bouwvlakken tot 1,5 ha. toegestaan. Dit past in het wat kleinschaliger landschap van het deelgebied Zuidoost. Het effect wordt hiermee voor dit deelgebied als neutraal (0) beoordeeld.

Glastuinbouw

Voor Alton geldt dat de huidige karakteristiek gedomineerd wordt door de kassen. Met de specifieke bestemming voor glastuinbouw (Agrarisch - 1) wordt deze bestaande landschappelijke karakteristiek gehandhaafd. Deze karakteristiek staat vrij los van de landschappelijke en cultuurhistorische waarden in de zin dat geen waarden in de verkaveling van de grond gevonden worden. Dit past bij het landschap dat in de jaren '60 ingrijpend herverkaveld is ten bate van de glastuinbouw. De effecten van zowel het maximale als het realistische scenario op de landschapstypen en -structuren van dit deelgebied zijn in dit kader neutraal (0) te beoordelen, omdat voortzetting van de glastuinbouw past binnen de huidige structuur. Uitbreiding van de glastuinbouw en een herstructurering zouden tot een positief effect op de landschappelijke waarden kunnen leiden. Er is echter nog geen zicht op de daadwerkelijke realisatie daarvan en de reikwijdte van een herstructurering, zodat dit niet meegenomen is in de beoordeling.

De overige ontwikkelingen leiden niet tot een wezenlijk andere beoordeling van de effecten voor landschap, omdat de voorstellen hiervoor beperkt zijn, binnen de bestaande bouwvlakken vallen en/of weinig invloed op de landschapstypen en -structuren heeft. In de Smuigelpolder spelen de effecten van de landbouw of de glastuinbouw geen rol, omdat dit gebied wordt gedomineerd door infrastructuur en natuur. Hierin worden geen ontwikkelingen verwacht, zodat geen effecten op de landschapstypen en -structuren te verwachten zijn.

Tabel 6.9 Beoordeling van mogelijke effecten op landschapstypen en -structuren

Hoofdaspect	Criterium	Beoordeling realistisch scenario	Beoordeling maximaal scenario
Landschappelijke waarden	Mogelijke effecten op landschapstypen en -structuren Smuigelpolder	0	0
	Mogelijke effecten op landschapstypen en -structuren Alton	0	0
	Mogelijke effecten op landschapstypen en -structuren Open Midden	0	0
	Mogelijke effecten op landschapstypen en -structuren Veenhuizerpolder	-	-
	Mogelijke effecten op landschapstypen en -structuren Zuidoost	0	0

Ruimtelijk-visuele kenmerken

Voor de ruimtelijk-visuele kenmerken kan onderscheid gemaakt worden tussen het gesloten gebied van Alton en de overige (meer) open gebieden.

De ruimtelijk visuele kenmerken van Alton worden op dit moment negatief beïnvloed door de vrij rommelige zone tussen de kassen en de openbare weg. Deze situatie wordt in het nieuwe bestemmingsplan niet gewijzigd. De voorkeur wordt in het bestemmingsplan gegeven aan het maken van een zachte overgang van het openbare gebied naar de kassen in verband met de herkenbaarheid van de lintbebouwing. De druk op deze gebieden blijft hiermee hoog. In het maximale scenario wordt uitgegaan van het realiseren van kassen op alle percelen met de bestemming "Agrarisch - 1". Daarmee neemt de verdichting in het gebied toe, maar zal het rommelige karakter van het gebied naar verwachting verminderen door het meer eenduidige gebruik. Al met al worden het effect op de ruimtelijk-visuele kenmerken van Alton als neutraal (0) beoordeeld.

De ruimtelijk-visuele kenmerken van de andere deelgebieden bestaan uit de openheid van deze gebieden, waarmee een weidsheid gepaard gaat en zicht op bijvoorbeeld omliggende steden en dorpen. De vergroting van de bouwvlakken leidt tot een aantasting van deze openheid. Deze aantasting is echter beperkt, omdat de bebouwing veelal langs wegen in lintbebouwing ligt. In de Veenhuizerpolder ligt meer verspreide bebouwing. De voorgestelde vergroting van de bouwvlakken tot 2 ha. leidt hier tot een grotere aantasting van de ruimtelijk-visuele kwaliteit van het gebied. In het Open Midden en Zuidoost wordt deze aantasting als kleiner gezien, omdat in het Open Midden een duidelijk meer verdichte structuur langs de hoofdwegen aanwezig is, waarin de vergroting van de bouwvlakken tot 2 ha. minder effect heeft op de ruimtelijk-visuele kwaliteit. In Zuidoost wordt een kleiner bouwvlak (tot 1,5 ha.) mogelijk gemaakt, zodat het effect hier ook kleiner is.

Voor de druiplanden is een regeling opgenomen (onder de bestemming Agrarisch met waarden) waarin de bovenste 50 cm van de bovengrond niet ontgraven mag worden. Daarmee is een bescherming van de openheid van het landschap geboden, omdat voornamelijk grasland aanwezig zal blijven. Het toepassen van wijzigingen voor bollenteelt is hiermee niet mogelijk gemaakt in dit deelgebied. De reizende bollenkraam heeft hiermee geen invloed op de druiplanden en de ruimtelijk-visuele kenmerken daarvan. Binnen de droogmakerij (Deelgebied Open midden en delen van Zuidoost) past het toepassen van bollenteelt beter in de ruimtelijke structuur.

De Ruimte-voor-Ruimte-regeling maakt het omzetten van bestaande agrarische bedrijfsbestemmingen naar Wonen mogelijk. Daarbij worden maatwerkregelingen voor het opheffen van glastuinbouwbedrijven getroffen. De Ruimte-voor-Ruimte-regeling leidt hiermee tot het opheffen van verspreid liggend glas. Dit komt de openheid van het buitengebied ten goede. Aangezien sprake is van maatwerkregelingen, die bovendien afhankelijk zijn van initiatieven van de ondernemers in het buitengebied wordt het gebruik van deze regeling niet meegewogen in de beoordeling van de milieueffecten, omdat het bestaan van verspreid liggend glas ten aanzien van de ruimtelijk-visuele kenmerken in dit geval het "worst-case-scenario" zijn.

Het bestemmingsplan maakt buiten het bouwvlak tijdelijke boog- en gaaskassen tot 3 m mogelijk. Deze hebben invloed op de openheid van het landschap. De voorzieningen zijn echter van tijdelijke aard, zodat zij steeds weer verwijderd worden. Belangrijker is de mogelijkheid voor het bouwen van 150 m² aan gebouwen buiten het bouwvlak. De nokhoogte van deze gebouwen bedraagt maximaal 5 meter. Deze gebouwen hebben potentieel een negatief effect op de openheid van het landschap.

Het effect op de ruimtelijk-visuele kenmerken wordt hiermee als enigszins negatief (-) beoordeeld voor alle deelgebieden.

Tabel 6.10 Beoordeling van mogelijke effecten op ruimtelijk-visuele kenmerken

Hoofdaspect	Criteria	Beoordeling realistisch scenario	Beoordeling maximaal scenario
Landschappelijke waarden	Mogelijke effecten op de ruimtelijk-visuele kenmerken van de Smuigelpolder	-	-
	Mogelijke effecten op de ruimtelijk-visuele kenmerken van Alton	-	-
	Mogelijke effecten op de ruimtelijk-visuele kenmerken van het Open midden	-	-
	Mogelijke effecten op de ruimtelijk-visuele kenmerken van de Veenhuizerpolder	-	-
	Mogelijke effecten op de ruimtelijk-visuele kenmerken van Zuidoost	-	-

6.4 Leefmilieu en gezondheid

6.4.1 Geur

In de huidige situatie zijn geen knelpunten bekend ten aanzien van geur. Voor de 5 intensieve veehouderijen zou een knelpunt kunnen optreden bij de omzetting van een agrarisch bedrijf in de omgeving naar een woonfunctie. Het bestemmingsplan maakt dit mogelijk, maar de milieutoetsing en gebruikelijke planvorming binnen de gemeente Heerhugowaard rond een dergelijke ontwikkeling sluiten het ontstaan van een nieuw knelpunt uit.

De groei van de intensieve veehouderijen zou eventueel tot een knelpunt kunnen leiden. Het effect wordt in het maximale scenario daarmee als enigszins negatief (-) beoordeeld, omdat het gaat om een zeer klein aantal bedrijven. In het realistische scenario is de kans op effect ongeveer gelijk aan het maximale scenario, omdat de groei van de intensieve veehouderijen gelijk kan zijn. Een beperking van de groei is voor deze bedrijven namelijk niet ingegeven door grondgebondenheid.

Voor de bedrijven zonder geuremissiefactor geldt eveneens dat bij het toevoegen van een nieuwe woonfunctie toetsing plaatsvindt aan het aspect geur. Deze ontwikkeling leidt daarmee niet snel tot een knelpunt op het gebied van geur. Bovendien wordt in het maximale scenario geen toename van de woonfunctie in het buitengebied verwacht, omdat de agrarische bedrijven in dit scenario als agrarisch bedrijf blijven functioneren.

De groei van de bedrijven leidt slechts tot een kleine vergroting van de geurcirkels rond deze bedrijven. In het buitengebied heeft dit naar verwachting nauwelijks effect op de geursituatie en leidt de vergroting van de bouwvlakken niet tot nieuwe knelpunten. Bij de woonkernen in het buitengebied, zoals Veenhuizen en de verdichte bewoning aan met name de Middenweg vormt dit wel een aandachtspunt. Hier zouden eventueel knelpunten kunnen optreden. Ook voor de dieren zonder geuremissiefactor wordt het effect daarmee als enigszins negatief (-) beoordeeld. In het realistische scenario wordt het effect eveneens als enigszins negatief (-) beoordeeld. De belangrijkste reden hiervoor is de onbekendheid met de werkelijke geursituatie.

Zowel voor dieren met als zonder geuremissiefactor wordt het effect daarmee in beide scenario's als enigszins negatief (-) beoordeeld.

Tabel 6.11 Beoordeling van mogelijke effecten op geur

Hoofdaspect	Criterium	Beoordeling realistisch scenario	Beoordeling maximaal scenario
Geur	Kans op toename geurbelasting op geurgevoelige objecten	-	-

6.4.2 Concentratie fijn stof in de lucht

Landbouw en glastuinbouw

In het maximale scenario neemt de agrarische bedrijvigheid ten opzichte van de referentiesituatie in beperkte mate toe. Er is weliswaar ruimte voor de uitbreiding van bouwvlakken, maar de hoeveelheid beschikbare grond blijft gelijk. Extra fijn stof van de agrarische bedrijfsvoering alsmede het landbouwverkeer is daarmee beperkt. De achtergrondconcentratie zal hier niet door worden beïnvloed. Het effect is neutraal beoordeeld (0). Aangezien de intensieve veehouderij een relatief beperkte omvang heeft zal ook een toename van deze sector niet leiden tot een beïnvloeding van de achtergrondconcentratie.

De andere aspecten waarop het bestemmingsplan ontwikkelingen mogelijk maakt, leiden niet tot een toename van de concentratie fijn stof in de lucht.

Tabel 6.12 Beoordeling van mogelijke effecten op concentratie fijn stof in de lucht

Hoofdaspect	Criterium	Beoordeling realistisch scenario	Beoordeling maximaal scenario
Fijn stof	Kans op toename concentratie fijn stof in de lucht	0	0

6.4.3 Gezondheid

Landbouw

In het plangebied zijn akkerbouwers, tuinders en veehouders aanwezig. Effecten op gezondheid zijn vooral te verwachten van intensieve veehouderijen. Daarbij gaat het om concentraties van deze bedrijven. In Heerhugowaard komen slechts 5 intensieve veehouderijen voor waarvan 3 pluimveehouders en 2 varkenshouders. Van een concentratie van deze bedrijven is geen sprake.

In het plangebied kunnen zich geen nieuwe intensieve veehouderijen vestigen, zodat van een verdere concentratie van intensieve veehouderijen geen sprake zal zijn. De intensieve veehouderijen kunnen wel groeien. Aangezien het aantal intensieve veehouderijen echter beperkt is, zal dit geen effect hebben op de gezondheid. Het effect op gezondheid wordt daarmee als neutraal (0) beoordeeld. Dit geldt zowel voor het maximale als het realistische scenario.

Glastuinbouw

Er zijn geen gegevens bekend van gezondheidsrisico's vanuit de glastuinbouwsector voor omwonenden. Wel zijn er rapportages bekend omtrent gezondheidsrisico's voor mensen die in deze sector werken, gericht op het gebruik van bestrijdingsmiddelen. Het gebruik van bestrijdingsmiddelen neemt in het algemeen gesproken af. De toelating van bestrijdingsmiddelen geschiedt door het College van Toezicht op Gewasbeschermingsmiddelen en Biociden. Afhankelijk van het middel wordt de naleving van regels door verschillende inspecties onderzocht (Arbeidsinspectie, Voedings- en warenautoriteit, Rijkswaterstaat, milieu-inspectie). Gezien de uitvoerige controle van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden wordt ervan uitgegaan dat het realistisch alternatief geen kans op toename van gezondheidsrisico heeft. Het effect is neutraal tot enigszins negatief beoordeeld (0/-) voor het maximale scenario, omdat een negatief effect niet geheel uit te sluiten is, maar

wetenschappelijk niet hard te maken is. In het realistische scenario wordt het effect neutraal (0) beoordeeld.

Vanuit de overige functies die in het bestemmingsplan buitengebied mogelijk gemaakt worden, zijn geen effecten op de gezondheid te verwachten.

Tabel 6.13 Beoordeling van mogelijke effecten op gezondheid

Hoofdaspect	Criterium	Beoordeling realistisch scenario	Beoordeling maximaal scenario
Gezondheid	Kans op gezondheidseffecten	0	0/-

6.4.4 Verkeer

Verkeersafwikkeling

In paragraaf 4.4.4 is de verkeershoofdstructuur van Heerhugowaard verwoord en verbeeld. De wegen in het buitengebied hebben een smal profiel en de verschillende categorieën van vervoer maken gezamenlijk gebruik van deze wegen.

Landbouw

Ten behoeve van de landbouw wordt slechts zeer beperkt extra verkeer verwacht op de wegen als gevolg van de grotere bedrijven en de schaalvergroting. Dit leidt niet tot problemen in de verkeersafwikkeling op de wegen. Ook de omzetting naar een woonfunctie heeft weinig invloed op de verkeersafwikkeling. Hierdoor komt naar verwachting wat meer autoverkeer in het buitengebied op gang, maar in de fase dat de bedrijfswoningen in gebruik waren als onderdeel van het agrarische bedrijf vond ook reeds een aantal autoverkeerbewegingen plaats. De toename is met andere woorden naar verwachting beperkt, zowel in het maximale scenario als in het realistische scenario.

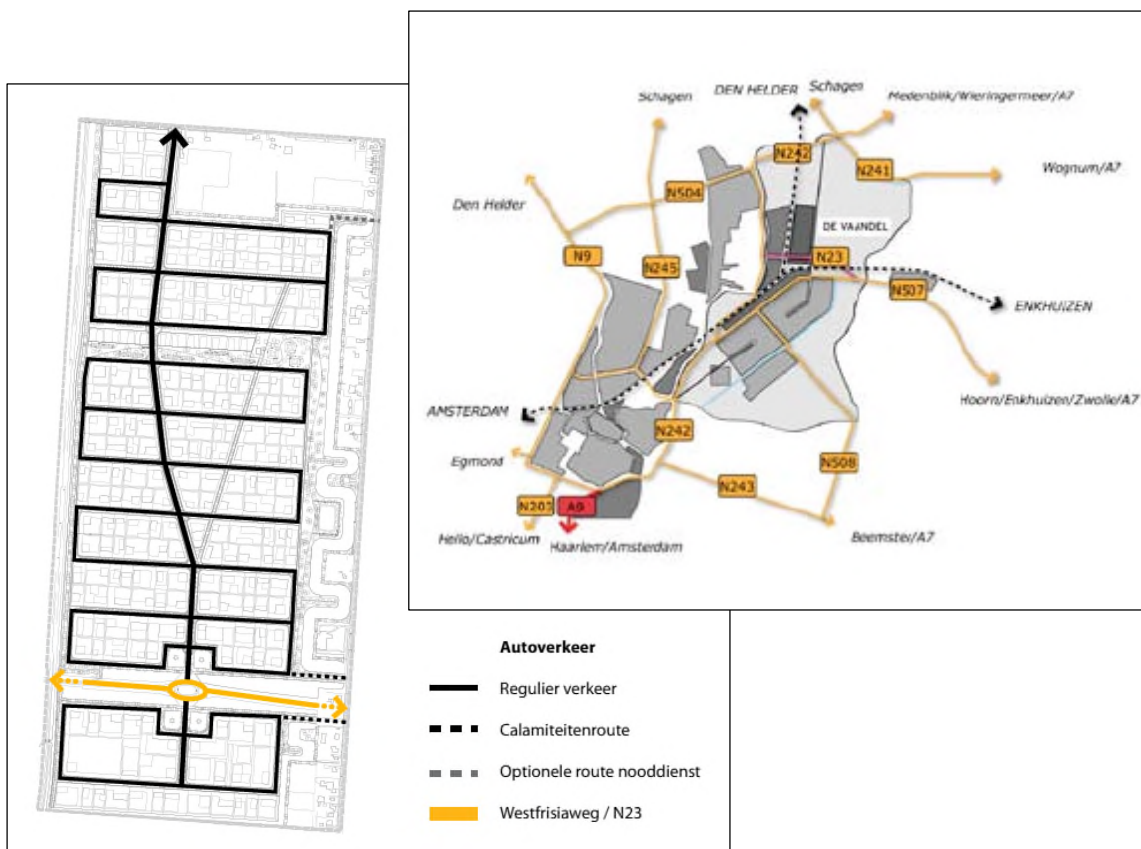
Glastuinbouw

In het maximale scenario wordt ervan uitgegaan dat in het Altongebied op het beschikbare areaal voor glastuinbouw kassen worden gebouwd. Met de komst van meer kassen zal het toeleverende verkeer voor de glastuinbouw en de afvoer van producten (enigszins) toenemen. Anderzijds verdwijnt het verkeer naar de nu nog voor vollegrondsteelten (akkerbouw en vollegrondsgroenteteelt) in gebruik zijnde percelen bij het oprichten van nieuwe of grotere kassen. In zijn geheel bieden de wegen hiermee voldoende ruimte voor het afwikkelen van het verkeer. Ook in het realistische scenario bieden de wegen daarmee voldoende ruimte om het verkeer af te wikkelen.

De Commissie m.e.r. heeft in haar advies over reikwijdte en detailniveau aandacht gevraagd voor de verkeersafwikkeling van bedrijventerrein De Vaandel. Dit bedrijventerrein maakt geen onderdeel uit van het bestemmingsplan. Het plan moet nog gerealiseerd worden en ligt tussen het reeds bestaande bedrijventerrein Zandhorst en het buitengebied in. De verkeersontsluiting van het bedrijventerrein leidt niet door het buitengebied heen en heeft daarmee geen invloed op de verkeersafwikkeling van de wegen in het buitengebied. Figuur 6.1 toont aan dat het bedrijventerrein geen rechtstreekse aansluitingen op de Middenweg heeft, maar alleen wordt ontsloten op de omgeving door een aansluiting op de Hasselaarsweg en de nieuwe N23. Daarmee heeft het bedrijventerrein geen invloed op de verkeersstromen op de wegen in het buitengebied en wordt geen knelpunt verwacht op de wegen.

Recreatie

Potentieel neemt het verkeer als gevolg van recreatie op de wegen in het buitengebied toe. Deze toename is beperkt, omdat een beperkte toename van de recreatie kan plaatsvinden. De toename van het recreatieverkeer zal geen knelpunten veroorzaken, omdat de wegen in het buitengebied in de huidige situatie niet veel verkeer verwerken en het recreatieve verkeer geen grote toename van dit verkeer betekent.

Figuur 6.1 Ligging en ontsluiting bedrijventerrein De Vaandel (Bron: planboek De Vaandel, 2011)

Het effect op de verkeersafwikkeling wordt hiermee als neutraal (0) beoordeeld voor zowel het maximale als het realistische scenario.

Verkeersveiligheid

Op het gebied van verkeersveiligheid speelt zowel de omvang van de verkeersstromen op de wegen een rol als het gebruik van deze wegen door verschillende vervoersvormen (landbouwverkeer, autoverkeer, fietsers). Bij de verkeersafwikkeling is reeds beredeneerd dat de verkeersafwikkeling niet tot knelpunten leidt.

Landbouw

De vergroting van de agrarische bedrijven leidt mogelijk tot enig extra verkeer, maar de grootste invloed op de verkeersveiligheid vormt de ontwikkeling naar steeds zwaarder landbouwverkeer. Dit kan negatieve gevolgen hebben voor de verkeersveiligheid, met name voor fietsers (waaronder scholieren, recreanten). Dit is echter geen effect van het voornemen, het effect treedt ook op bij autonome ontwikkeling. Het effect op de verkeersveiligheid is als gevolg van de mogelijke ontwikkelingen voor de landbouw hiermee als neutraal (0) te beoordelen, zowel in het maximale als in het realistische scenario.

Glastuinbouw

De ontwikkeling van de glastuinbouw in het maximale scenario leidt tot een eveneens beperkte toename van het verkeer. Vrachtverkeer ten behoeve van de bedrijven in Alton zal via de N242 het gebied benaderen. Een groot deel van het gebied blijft hiermee gevrijwaard van vrachtverkeer ten behoeve van de glastuinbouw. Aangezien de toename van het verkeer bovendien beperkt zal zijn, is het effect op de verkeersveiligheid eveneens zeer beperkt. Het effect wordt zowel voor het maximale als het realistische scenario als neutraal (0) beoordeeld.

De mogelijke ontwikkelingen op het gebied van recreatie zijn beperkt. Een effect op de verkeersveiligheid is daarmee niet te verwachten.

Tabel 6.14 Beoordeling van mogelijke effecten op verkeersveiligheid

Hoofdaspect	Criterium	Beoordeling realistisch scenario	Beoordeling maximaal scenario
Verkeer	Kans op verslechtering van de verkeersafwikkeling	0	0
	Kans op verslechtering van de verkeersveiligheid	0	0

6.4.5 Overige effecten

Externe veiligheid

Zowel in het maximale als in het realistische scenario zijn er geen ontwikkelingen die effect hebben op de externe veiligheid. Er worden geen ingrepen mogelijk gemaakt aan inrichtingen die onder het Bevi horen of aan de hogedruk aardgastransportleidingen. Deze inrichtingen en transportleidingen zijn op de verbeelding van het bestemmingsplan opgenomen, alsmede eventuele vrijwaringszones. Het effect wordt als neutraal (0) beoordeeld.

Tabel 6.15 Beoordeling van mogelijke effecten op externe veiligheid

Hoofdaspect	Criterium	Beoordeling realistisch scenario	Beoordeling maximaal scenario
Externe veiligheid	Kans op externe veiligheidsrisico's	0	0

Geluid

In het maximale scenario is sprake van een groei van de agrarische bedrijven in het plangebied, evenals een groei van de glastuinbouwbedrijven. De bedrijfsvoering van deze agrarische bedrijven gaat gepaard met enig geluid naar de omgeving. In de huidige situatie wordt het buitengebied van Heerhugowaard ook reeds grotendeels agrarisch gebruikt. Vanuit de richtlijnen voor bedrijven en milieuzonering geldt voor de meeste landbouwbedrijven een afstand van 30 meter voor geluid tot een geluidgevoelige bestemming. Voor varkens- en pluimveehouderijen geldt een afstand van 50 meter. In de meeste gevallen wordt aan deze afstand voldaan. In het maximale scenario is geen ruimte voor groei van de woonfunctie, omdat geen nieuwe woningen gerealiseerd kunnen worden buiten bestaande bouwvlakken en in het maximale scenario de bestaande agrarische bedrijven verder groeien en daarmee geen ruimte laten voor omzetting van agrarische bedrijven naar een woonfunctie. Hiermee kan het effect in het maximale scenario als neutraal (0) worden beoordeeld.

Bij het toenemen van de woonfunctie in het buitengebied (dat is in het realistische scenario) zal getoetst moeten worden aan de geluidsnormen. Met name in de buurt van de dichterbebouwde kernen (De Noord (buiten het bestemmingsplan), 't Kruis en Veenhuizen) vormt dit een aandachtspunt. De schaalvergroting van de bedrijven leidt echter anderzijds ook tot een afname van geluid ter plaatse van de agrarische bedrijven die de activiteiten stoppen. Per saldo zal hiermee het geluid eerder afnemen dan toenemen. Het effect wordt hiermee in het realistische scenario eveneens als neutraal (0) beoordeeld.

Tabel 6.16 Beoordeling van mogelijke effecten op geluid

Hoofdaspect	Criterium	Beoordeling realistisch scenario	Beoordeling maximaal scenario
Geluid	Kans op toename geluidbelasting op geluidgevoelige objecten	0	0

Licht

Landbouw

De ontwikkelingsmogelijkheden voor open veestallen kunnen gevolgen hebben voor de zichtbaarheid van lichtbronnen in het buitengebied. Bedrijven kunnen hun veestallen vervangen door stallen die meer licht uitstralen. Niet alle bedrijven zullen tijdens de bestemmingsplanperiode hun stallen vervangen, maar er kan wel een substantiële vervanging plaatsvinden. Deze ontwikkeling kan invloed hebben op de verlichtingssterkte ter plaatse van gebouwen en objecten in de nabije omgeving, terwijl ook de luminantie van de gevel (de waarneembaarheid als 'lichtbron', als verlicht vlak) kan toenemen.

Op basis van algemene inzichten kan worden aangenomen dat op een afstand van bijvoorbeeld 100 - 200 m de toename van het lichtniveau niet merkbaar zal zijn ten opzichte van heersende lichtniveau in een bebouwde omgeving. Dit neemt niet weg dat de verlichte stal wel tot een grotere afstand als een verlichte vlek waarneembaar zal zijn, afhankelijk van de reflectie van het licht tegen materialen in de stal, materiaal van de wanden (indien deze gesloten zijn, dit zal afhangen van de weersomstandigheden en de windrichting) en deeltjes (bijvoorbeeld vocht) in de lucht in de stal en vlak daarbuiten. Het effect zal ongeveer vergelijkbaar zijn met de lichtuitstraling van een kantoor of een werkruimte waarbij de lampen niet naar buiten schijnen en van buiten niet zichtbaar zijn (dit is bij werkplaatsen en woningen vaak anders). Deze zichtbaarheid kan worden ervaren als een negatieve invloed op de belevingswaarde van het landelijk gebied. Het betreft een aantal van maximaal 22 agrarische bedrijven. Aangezien geen beperkingen zijn aangegeven voor de lichtperiode, zal er wel sprake zijn van een enigszins negatief (-) effect in het maximale scenario.

In het realistische scenario zal een kleiner aantal bedrijven nieuwe (open) stallen bouwen. Ook in dit scenario is geen sprake van een beperking ten aanzien van de periode van verlichting, zodat de kans bestaat dat lichthinder voor omwonenden toeneemt. Ook voor het realistische scenario is het effect daarom beoordeeld als gelegen tussen enigszins negatief en neutraal (0/-).

Glastuinbouw

Lichthinder door de glastuinbouw is een onderwerp dat al langer de aandacht heeft. In dat kader zijn ook de kaartbeelden van Figuur 4.15 en Figuur 4.16 gemaakt. In het Activiteitenbesluit zijn richtlijnen opgenomen voor het beperken van de lichtuitstraling als gevolg van het gebruik van assimilatieverlichting in kassen. In het bestemmingsplan zelf zijn hiervoor geen aanvullende maatregelen genomen. Vanaf 2014 is het echter vanuit landelijke regelgeving verplicht de lichtuitstraling als gevolg van assimilatieverlichting met 98% terug te brengen. Bij vernieuwing van kassen wordt hiermee de bestaande lichtuitstraling teruggebracht. Daarbij kan gebruik gemaakt worden van afschermdende voorzieningen, aanpassing met armaturen voor het beperken van strooilicht, etc. Het effect van het voornemen wordt hiermee als neutraal (0) beoordeeld.

De overige onderdelen van het voornemen leiden niet tot een toename van de lichtuitstraling. De mogelijke toename van de lichtuitstraling wordt daarmee voor het maximale scenario als enigszins negatief (-) beoordeeld en voor het realistische scenario als gelegen tussen enigszins negatief en neutraal (0/-).

Tabel 6.17 Beoordeling van mogelijke effecten op licht

Hoofdaspect	Criterium	Beoordeling realistisch scenario	Beoordeling maximaal scenario
Licht	Kans op toename lichtuitstraling op lichtgevoelige objecten	0/-	-

6.5 Bodem en water

6.5.1 Bodem

Bodemstructuur

Landbouw

In het maximale scenario breiden de huidige landbouwbedrijven zich uit naar bedrijven met een maximaal bouwvlak van 1,5 of 2 ha. afhankelijk van de plaats waar de bedrijven liggen. Deze uitbreiding leidt niet tot een wezenlijke verandering van de bodemstructuur. Ditzelfde geldt voor het realistische scenario, waarin het aantal groeiende agrarische bedrijven kleiner is dan in het maximale scenario.

Glastuinbouw

Voor de glastuinbouwbedrijven geldt dat de invloed op de bodemstructuur eveneens beperkt is. Hoewel de gronden grotendeels overdekt worden met kassen - zeker in het maximale scenario - is de impact op

de bodemstructuur beperkt. Kassen zijn relatief lichte constructies, waarvoor slechts beperkte fundering nodig is. Het gebruik van de gronden in de kas kan divers zijn. De bodem kan gebruikt worden voor de teelt van gewassen, maar de gewassen kunnen ook op andere ondergronden geteeld worden. Hierover wordt in het bestemmingsplan niets geregeld. Het gebruik van de bodem in de kas heeft geen effect op de bodemstructuur, omdat de gronden ook in de huidige situatie agrarisch gebruikt worden en de grondbewerkingen slechts invloed hebben op de bovenste toplaag van de bodem.

Het effect op de bodemstructuur is hiermee zowel voor het maximale als voor het realistische scenario als neutraal (0) beoordeeld.

Bodemkwaliteit

Landbouw en glastuinbouw

Het huidige landbouwkundige gebruik leidt voor zover bekend niet tot effecten op de bodemkwaliteit. Ook bij inwerkingtreding van het nieuwe bestemmingsplan wordt het huidige gebruik ongewijzigd voortgezet. Het gebruik van bestrijdingsmiddelen en andere teeltondersteunende middelen in de glastuinbouw leiden niet tot een aantasting van de bodemkwaliteit. Op die plaatsen waar de glastuinbouw kan uitbreiden wordt een ander landbouwkundig gebruik vervangen. Dit leidt naar verwachting niet tot knelpunten.

De effecten van de landbouw en de glastuinbouw op de bodemkwaliteit zijn daarmee als neutraal (0) te beoordelen. Deze effectbeoordeling geldt zowel voor het maximaal scenario als voor het realistische scenario.

Tabel 6.18 Beoordeling van mogelijke effecten op bodem

Hoofdaspect	Criterium	Beoordeling realistisch scenario	Beoordeling maximaal scenario
Bodemstructuur	Mogelijke effecten op bodemstructuur	0	0
Bodemkwaliteit	Mogelijk effecten op bodemkwaliteit	0	0

6.5.2 Water

Grond- en oppervlaktewater

Als compensatie voor de mogelijke extra verhardingen in het plangebied door de toename van de glastuinbouwbedrijven in Alton zijn reeds maatregelen genomen. Extra waterberging en "slimme stuwen" bieden de mogelijkheid om water langer in het gebied vast te houden. Het vergroten van de agrarische bouwvlakken leidt eveneens tot een toename van het verharde oppervlakte. Hiervoor moet per situatie een compensatie gerealiseerd worden. Dit geldt eveneens voor het dempen van eventuele sloten. Voor deze compensatie is voldoende ruimte aanwezig. Invloed op grondwater als gevolg van het voornemen worden niet verwacht.

In zowel het realistische als het maximale scenario wordt daarmee het effect op grond- en oppervlakte water als neutraal (0) beoordeeld.

Waterkwaliteit

In paragraaf 4.5.2 is geconcludeerd dat de situatie van de KRW-watervan in het buitengebied van Heerhugowaard (zeer) slecht is. De ontwikkelingen binnen het bestemmingsplan Buitengebied hebben echter naar verwachting geen wezenlijk effect op het al dan niet bereiken van de KRW-doelstellingen van deze waterlichamen. Het plan is niet gericht op het verbeteren van de waterkwaliteit en de mogelijkheden om de waterkwaliteit te verbeteren kunnen in de ruimtelijke regeling van het bestemmingsplan niet geborgd worden. De mogelijke effecten van het bestemmingsplan op de waterkwaliteit worden hiermee als neutraal (0) beoordeeld.

Aangezien geen grondwaterbeschermingsgebieden voorkomen en het bestemmingsplan geen specifieke regels stelt ten aanzien van afwatering en riolering worden deze aspecten niet nader beoordeeld in dit plan-MER.

Tabel 6.19 Beoordeling van mogelijke effecten op water

Hoofdaspect	Criterium	Beoordeling realistisch scenario	Beoordeling maximaal scenario
Grond - en oppervlaktewater	Effecten op grondwaterstand	0	0
Waterkwaliteit	Effecten op waterkwaliteit	0	0

7 Vergelijking, conclusies en aanbevelingen

7.1 Overzicht scores

In de onderstaande tabel zijn de scores per (hoofd-)aspect samengevoegd in één overzichtstabel. In de navolgende paragrafen is de tabel per hoofdaspect samenvattend toegelicht. Gekoppeld daaraan zijn aanbevelingen gegeven voor het beperken van effecten. Deze aanbevelingen kunnen gevolgen hebben voor het voorgenomen bestemmingsplan. Bij de effectbeoordeling zijn twee scenario's beschouwd; het realistische scenario en het maximale scenario.

Tabel 7.1 Overzicht effectbeoordeling milieuthema's

Hoofdaspect	Criterium	Beoordeling realistisch scenario	Beoordeling maximaal scenario
Natuur			
Natura 2000	Effecten op de instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000-gebieden	0	--
EHS (excl. N2000- gebieden)	Effecten op de overige ecologische hoofdstructuur	0	0
Overige natuurwaarden	Effecten op weidevogelgebieden	-	-
	Effecten op flora en fauna in overige gebieden	-	-
Landschappelijke en cultuurhistorische waarden			
Aardkundige waarden	Mogelijke effecten op aardkundige waarden	0	0
Archeologie	Mogelijke effecten op archeologische waarden	0	0
Cultuurhistorische waarden	Mogelijke effecten op historisch-bouwkundige waarden	0/-	-
	Mogelijke effecten op historisch-geografische waarden	0	0
Landschappelijke waarden	Mogelijke effecten op landschapstypen en - structuren Smuigelpolder	0	0
	Mogelijke effecten op landschapstypen en - structuren Alton	0	0
	Mogelijke effecten op landschapstypen en - structuren Open Midden	0	0
	Mogelijke effecten op landschapstypen en - structuren Veenhuizerpolder	-	-
	Mogelijke effecten op landschapstypen en - structuren Zuidoost	0	0
	Mogelijke effecten op de ruimtelijk-visuele kenmerken van de Smuigelpolder	-	-
	Mogelijke effecten op de ruimtelijk-visuele kenmerken van Alton	-	-
	Mogelijke effecten op de ruimtelijk-visuele kenmerken van het Open midden	-	-
	Mogelijke effecten op de ruimtelijk-visuele kenmerken van de Veenhuizerpolder	-	-
	Mogelijke effecten op de ruimtelijk-visuele kenmerken van Zuidoost	-	-
Leefmilieu en gezondheid			
Geur	Kans op toename geurbelasting op geurgevoelige objecten	-	-
Fijn stof	Kans op toename concentratie fijn stof in de lucht	0	0
Gezondheid	Kans op gezondheidseffecten	0	0/-
Verkeer	Kans op verslechtering van de verkeersafwikkeling	0	0
	Kans op verslechtering van de verkeersveiligheid	0	0
Externe veiligheid	Kans op externe veiligheidsrisico's	0	0
Geluid	Kans op toename geluidbelasting op	0	0

	geluidgevoelige objecten		
Licht	Kans op toename lichtuitstraling op lichtgevoelige objecten	0/-	-
Bodem en water			
Bodem	Mogelijke effecten op bodemstructuur	0	0
	Mogelijk effecten op bodemkwaliteit	0	0
Water	Effecten op grondwaterstand	0	0
	Effecten op waterkwaliteit	0	0

7.2 Conclusies

Natuur

Omdat bij het maximale scenario significant negatieve gevolgen op Natura 2000-gebieden niet zijn uitgesloten, is de beoordeling voor dit scenario voor wat betreft de mogelijke invloed op gevoelige habitats duidelijk negatief. Bij deze beoordeling kunnen drie kanttekeningen geplaatst worden:

4. Het bestemmingsplan maakt weliswaar theoretisch een grotere uitstoot van stikstof mogelijk door een uitbreiding van de veestapel, maar in vergelijking met het huidige planologische regime is de potentiële uitbreiding in het nieuwe bestemmingsplan kleiner. De interpretatie van artikel 19kd Nb-wet op het gebied van de vergelijking van plannen laat veel ruis bestaan. De ministeriële brief over het artikel heeft aangegeven dat een planologische vergelijking van de mogelijkheden niet wordt beoogd met het artikel. Een gerechtelijke uitspraak hierover is echter niet gedaan.
5. De provincie Noord-Holland houdt een stroomschema aan voor het toetsen van Nb-wetvergunningen voor de uitbreiding van agrarische bedrijven. Daarbij is een van de eerste stappen in het schema de vraag of het bedrijf op een afstand korter dan 10 kilometer van de rand van een Natura 2000-gebied ligt. De overgrote meerderheid van de agrarische bedrijven ligt op een afstand van meer dan 10 kilometer van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied. Daarmee geeft de provincie aan dat geen Nb-wetvergunning noodzakelijk is. Ten aanzien van de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan bestaat dan ook geen belemmering voor de uitbreiding van de agrarische bedrijven.
6. De PAS is in ontwikkeling en de PAS-analyse die in dat kader is uitgevoerd wijst erop dat in de verschillende Natura 2000-gebieden in de omgeving van Heerhugowaard voldoende ontwikkelingsruimte beschikbaar is om aan de ontwikkelingsbehoefte te kunnen voldoen.

Effecten op EHS-gebieden zijn voor beide alternatieven uitgesloten. Effecten op weidevogelgebieden en flora en fauna zijn in beide scenario's als enigszins negatief (-) beoordeeld. Voor de weidevogels biedt vooral de mogelijkheid om de bouwvlakken te vergroten en in het open gebied buiten het bouwvlak (ondergeschikte) gebouwen met een beperkte omvang te realiseren een potentiële aantasting van het weidevogelgebied. Hierdoor kunnen effecten op de weidevogels niet geheel uitgesloten worden, zowel in het realistische als het maximale scenario.

Voor flora en fauna zijn effecten op vlermuizen en enkele voorkomende rugstreeppadden niet uitgesloten. Voor de overige flora en faunasoorten zijn geen negatieve effecten verwacht.

Landschap en cultuurhistorie

Voor de cultuurhistorische en landschappelijke waarden kunnen negatieve effecten op aardkundige, archeologische en historisch-geografische waarden worden uitgesloten. Dit geldt niet voor de effecten op historisch-bouwkundige waarden. Voor de historisch-bouwkundige waarden is dit met name gelegen in de beleefde kwaliteit, omdat de regeling in het bestemmingsplan niet kan voorkomen dat de beleefde kwaliteit van een pand of object verminderd als gevolg van de ontwikkeling van plannen in de omgeving.

De effecten voor de landschapstypen en -structuur en voor ruimtelijk-visuele kenmerken zijn voor vrijwel alle delen van het plangebied als neutraal beoordeeld, met uitzondering van de Veenhuizerpolder. De mogelijkheid om hier de bouwvlakken naar 2 ha. te vergroten leidt in verhouding tot de landschapsstructuur en de ruimtelijk-visuele kenmerken tot een negatief effect, omdat een dergelijke vergroting van de bouwvlakken in verhouding tot het landschap te grootschalig is.

Leefmilieu en gezondheid

Voor leefmilieu en gezondheid zijn geur, fijn stof, gezondheid, verkeer, externe veiligheid, geluid en licht beoordeeld. Van het voorgenomen bestemmingsplan worden geen negatieve gevolgen verwacht, uitgezonderd geurhinder- en lichthindereffecten.

De negatieve beoordeling voor geur is met name ingegeven door de onzekerheid over het voorkomen van knelpunten. Er is geen inventarisatie van potentiële geurknelpunten uitgevoerd. Tegelijkertijd zijn geen geurknelpunten bekend. De uitbreiding van bedrijven - met name veehouderijen - kan leiden tot knelpunten op het gebied van geur. Ten aanzien van geur bestaat met andere woorden voornamelijk een leemte in kennis.

De ontwikkeling van open staltypen in combinatie met extra verlichting in de stal kan een negatief effect hebben op de belevingswaarde van het nachtelijk duister in het landelijk gebied. Hierbij kan als kanttekening worden geplaatst dat er feitelijk geen verschil is met wat nu mogelijk is.

Bodem en water

Op het gebied van bodem en water zijn geen potentieel negatieve effecten gesignaleerd.

7.3 Aanbevelingen mitigerende maatregelen richting natuur-en-landschaps-alternatief

In het voorgaande is aangegeven dat het voorgenomen bestemmingsplan niet voldoet aan de voorwaarden die de Natuurbeschermingswet stelt. Het voorgenomen plan is daardoor juridisch gezien niet zondermeer uitvoerbaar. Tegelijkertijd geldt bij individuele uitbreidingsplannen dat Nb-wetvergunningverlening niet leidt tot belemmeringen, omdat de bedrijven (overwegend) op een grotere afstand dan 10 kilometer van de rand van de Natura 2000-gebieden liggen. In het onderstaande worden daarom spelregels geformuleerd om de effecten op Natura 2000-gebieden te beperken.

Daarnaast is geconstateerd, dat er op het landschap negatieve gevolgen kunnen optreden. Deze staan de uitvoerbaarheid van het plan juridisch gezien niet onmiddellijk in de weg, maar gelet op het belang dat in het beleid (ook het gemeentelijke beleid) wordt gehecht aan landschappelijke waarden is het gewenst om na te gaan of ook deze mogelijke effecten kunnen worden beperkt. Ditzelfde geldt voor de effecten op de weidevogelgebieden. De effecten op de weidevogelgebieden kunnen verder beperkt worden door aanvullende spelregels.

Verder is naar voren gekomen dat als gevolg van het voorgenomen plan de kans op geurbelasting en lichtuitstraling kan toenemen. De lichthindereffecten staan de uitvoerbaarheid van het plan juridisch gezien eveneens niet onmiddellijk in de weg. Maar ook voor dit aspect is het gewenst om na te gaan of deze mogelijke effecten kunnen worden beperkt.

Om aan bovengenoemde bezwaren tegemoet te komen, is een zogenaamd 'natuur-en-landschaps-alternatief' ontwikkeld. Dit alternatief geeft nadere 'spelregels' om negatieve effecten op de Natura 2000-gebieden alsook het weidevogelgebied te voorkomen, effecten op het landschap en de beleving van lichthinder en effecten op eventuele geurbelasting verder te beperken. Hier wordt onderstaand op ingegaan.

7.3.1 Spelregels beperking effecten natuur

Beperking effecten op Natura 2000-gebieden

In de beoordeling van de effecten op de Natura 2000-gebieden is bij de negatieve beoordeling reeds een aantal kanttekeningen geplaatst. Om een bestemmingsplan te realiseren dat volgens de Natuurbeschermingswet kan voldoen moet tenminste een 'stand still' van de stikstofdepositie door de veehouderij worden bereikt ten opzichte van de huidige situatie.

De grote afstand tot de Natura 2000-gebieden leidt ertoe dat het invoeren van een zonering, waarbij bedrijven dicht bij deze gebieden stopgezet worden ten bate van de uitbreiding op grotere afstand,

heeft daarom weinig toegevoegde waarde. Daar komt bij dat het voornamelijk gaat om grondgebonden bedrijven, die door hun aard moeilijk zijn te verplaatsen.

Het opnemen van spelregels in het bestemmingsplan, die er per agrarisch bedrijf op toezien dat bij uitbreiding van het aantal dierplaatsen geen toename van de stikstofdepositie in daarvoor gevoelige habitats in Natura 2000-gebieden optreedt lijkt wel mogelijk. Dit betekent dat ook voor het bouwen van nieuwe dierverspreiden binnen de bestaande bouwvlakken ingebouwd moet worden dat de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden niet toeneemt. Het betreffende bedrijf kan dat bereiken met bijvoorbeeld een combinatie van de volgende maatregelen:

- indien uitbreiding gepaard gaat met stopzetting van een ander bedrijf, waardoor nieuwe dierplaatsen op een grotere afstand van de Natura 2000-gebieden worden gerealiseerd (saldering op stikstofdepositie: het opheffen of verminderen van depositie ten gevolge van het ene bedrijf, gecombineerd met een toename door uitbreiding op het andere bedrijf, waarbij de totale depositie op de gevoelige habitats niet toeneemt);
- en/of emissiearmere stallen toepassen: hiervoor bestaan ook voor de melkrunderveehouderij steeds meer mogelijkheden. Bovendien biedt dit voor de intensieve veehouderijen in het plangebied wellicht een goede mogelijkheid.

Op grond van het voorgaande wordt er van uitgegaan dat in het natuur-en-landschaps-alternatief uitbreiding van dierverspreiden niet 'bij recht' mogelijk is, maar alleen bij afwijking (binnen het in het bestemmingsplan opgenomen bouwperceel) dan wel bij wijziging, en in beide gevallen met toepassing van de volgende 'spelregel':

Uitbreiding of nieuwbouw van dierverspreiden, dan wel het realiseren van nieuwe dierplaatsen in bestaande dierverspreiden is alleen mogelijk indien is aangetoond dat significant negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden zijn uitgesloten.

De regel is vooral bedoeld om mogelijke effecten van toename van stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden te voorkomen.

Beperking effecten op het weidevogelgebied

Gezien de reeds dalende weidevogelpopulatie in de provincie Noord-Holland is bescherming van weidevogelgebied een belangrijk aandachtspunt.

Zoals weergegeven in paragraaf 2.3 voorziet op basis van de provinciale verordening een bestemmingsplan dat betrekking heeft op weidevogelleefgebieden niet in:

- de mogelijkheid van nieuwe bebouwing, anders dan binnen een bestaand bouwvlak of een uitbreiding daarvan;
- de mogelijkheid van aanleg van nieuwe weginfrastructuur;
- de mogelijkheid van aanleg van bossen of boomgaard;
- de mogelijkheid van versturende activiteiten, buiten de huidige agrarische activiteiten, te verrichten die het weidevogelleefgebied verstoren, en;
- de mogelijkheid werken uit te voeren die realisatie van nieuwe peilverlagingen mogelijk maken.

Deze regels zijn in het bestemmingsplan opgenomen. Daarmee voldoet het bestemmingsplan vrijwel geheel aan de uitgangspunten van het provinciale beleid. De mogelijkheden om buiten de bouwvlakken 150 m² aan gebouwen op te richten vormen met name een mogelijke aantasting van het weidevogelgebied. Daarnaast vormt de uitbreiding van bouwvlakken een beperkte aantasting, maar deze wordt ook in de provinciale regeling mogelijk gemaakt.

7.3.2 Spelregels beperking effecten landschap

Beperking effecten van agrarische bebouwing Veenhuizerpolder

Gezien het effect van de vergroting van de bouwvlakken op de Veenhuizerpolder, ligt het voor de hand terug te gaan naar de uitgangspunten die in de Nota van Uitgangspunten zijn opgenomen ten aanzien

van de Veenhuizerpolder. De maximale uitbreidingsmogelijkheid tot 1,5 ha. past landschappelijk gezien beter in deze polder.

Ten aanzien van de Veenhuizerpolder zou in dat geval de omvang van de bouwvlakken op 1,5 ha. gemaximeerd moeten worden. Het beperken van de bouwvlakken heeft in dit geval niet alleen invloed op de landschappelijke inpassing, die door invoering van deze optie neutraal (0) beoordeeld worden, maar ook op de stikstofdepositie in het maximale scenario, omdat in deze polder een groot aantal van de veehouders gevestigd is. Daarmee worden de bouw mogelijkheden van deze veehouders niet meer rechtstreeks in het bestemmingsplan mogelijk gemaakt. Dit heeft overigens geen effect op de uiteindelijke beoordeling van de effecten op de Natura 2000-gebieden, omdat een toename van de stikstofdepositie hiermee niet is uitgesloten en iedere hoeveelheid extra stikstof leidt tot een negatief effect.

7.3.3 Spelregels beperking effecten geur

In de wijzigingsbevoegdheid voor de vergroting van het agrarisch bouwvlak naar 1,5 of 2 hectare is reeds opgenomen dat de vergroting van het bouwvlak milieuhygiënisch inpasbaar is. Voor de geursituatie betekent dit dat de veehouderijen dienen te voldoen aan de geldende afstandsnormen tot aan geurgevoelige objecten.

Voor de uitbreiding van de agrarische bebouwing binnen het bouwvlak 'bij recht' zijn geen milieuhygiënische eisen in het bestemmingsplan gesteld. In aansluiting op de spelregel ter beperking van de natuureffecten kan bij deze regel het volgende worden gesteld:

Uitbreiding of nieuwbouw van dierverblijven, dan wel het realiseren van nieuwe dierplaatsen in bestaande dierverblijven is alleen mogelijk indien is aangetoond dat de activiteit niet leidt tot onevenredige aantasting van de milieuhygiënische situatie.

7.3.4 Spelregels beperking effecten lichthinder

Voor zowel de uitbreiding van de agrarische bebouwing binnen het bouwvlak 'bij recht', als de uitbreiding van de agrarische bebouwing buiten het bouwvlak via een wijzigingsbevoegdheid zijn geen eisen ten aanzien van lichtuitstraling in het bestemmingsplan gesteld. In aansluiting op de spelregel ter beperking van de natuureffecten kan bij deze regel het volgende worden gesteld:

Uitbreiding of nieuwbouw van dierverblijven, dan wel het realiseren van nieuwe dierplaatsen in bestaande dierverblijven is alleen mogelijk indien een lichtplan is ingediend waaruit blijkt dat lichthinder/lichtvervuiling wordt beperkt.

8 Leemten in kennis en aanzet evaluatieprogramma

8.1 Leemten in kennis

Effecten op Wav-gebieden

Zoals reeds weergegeven zijn de zeer kwetsbare gebieden (Wav-gebieden) nog niet definitief door de provincie aangewezen. De effecten op Wav-gebieden kunnen daarmee niet in beeld gebracht worden.

Geur

Ten aanzien van het aspect geur ontbreekt een overzicht van bestaande en potentiële geurknelpunten. Aangezien geen knelpunten bekend zijn, ligt het niet in de verwachting dat deze er in de huidige situatie zijn. Het is echter onduidelijk of een dergelijk knelpunt ontstaat bij een uitbreiding van de bedrijfsactiviteiten binnen de mogelijkheden van het bestemmingsplan. Er wordt daarom aanbevolen om voor het aspect geur in beeld te brengen welke contouren de verschillende bedrijven (met name veehouderijen) hebben.

Werkelijke gevolgen voor landschap

De werkelijke gevolgen voor landschap kunnen mede afhankelijk zijn van het aantal concrete initiatieven voor agrarische bedrijfsuitbreidingen en precieze locatie van deze initiatieven. In de praktijk kan het gebeuren dat een veelheid van deelbeslissingen voor verschillende bedrijfsuitbreidingen wordt genomen, maar dat het zicht op de totale gevolgen enigszins verdwijnt. Daarom wordt aan de gemeente aanbevolen om het totaaleffecten van ontwikkelingen op het landschap regelmatig in beeld te brengen, zodat hier rekening mee kan worden gehouden. Dit kan bijvoorbeeld door de quick scan "stand van het landschap" regelmatig te herijken en te verfijnen.

Effecten op beschermde en rode lijst soorten

Voor de beoordeling van natuureffecten in het plan-MER is op basis van de gebiedseigenschappen en beschikbare inventarisatiegegevens een inschatting gedaan van de aan te treffen soorten en de effecten daarvan. Er heeft geen veldinventarisatie plaatsgevonden naar de aanwezigheid van beschermde en bedreigde (Rode Lijst-)soorten dieren en planten. Het plangebied is hiervoor te groot en de resultaten van een inventarisatie zijn bovendien niet houdbaar voor de gehele planperiode. Het ontbreken van deze informatie leidt niet tot het ontbreken van essentiële milieu-informatie die nodig is voor het nemen van een verantwoord besluit.

Het verzamelen van verspreidingsgegevens van dier- en plantensoorten in het buitengebied van de gemeente Heerhugowaard zou leiden tot inzicht in locaties waar bestemmingen en activiteiten in het bestemmingsplan mogelijk in conflict kunnen komen met de aanwezigheid van deze soorten. De feitelijke beoordeling van mogelijke conflictsituaties is echter pas mogelijk op basis van een concrete uitgewerkte situatie, waarvan in het bestemmingsplan nog geen sprake is. Een 'worst case'- benadering in deze is niet zinvol omdat in de praktijk legio mogelijkheden bestaan om effecten door detailinrichting te vermijden of te mitigeren.

Omgekeerd geldt dat, bij volledig inzicht in de nu aanwezige soorten, dit geen bevestiging geeft van de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. De houdbaarheid van een soorteninventarisatie (gemiddeld 3 jaar) loopt niet in de pas met de looptijd van een bestemmingsplan (10 jaar) en kan dus geen uitspraken doen over de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan op middellange termijn (4-10 jaar). Tot slot geldt dat de leefgebieden van beschermde en Rode Lijstsoorten in de EHS en Natura 2000-gebied(en) uit hoofde van de gebiedenbescherming zijn beschermd. Effecten op beschermde soorten kunnen aldaar nagenoeg worden uitgesloten.

8.2 Aanzet evaluatieprogramma

Wettelijk bestaat bij activiteiten die worden voorbereid met behulp van m.e.r. de verplichting om evaluatieonderzoek te (laten) verrichten. In een milieueffectrapport wordt daarom een opzet voor een evaluatieprogramma opgenomen.

Voor het bestemmingsplan buitengebied Heerhugowaard kan de evaluatie verschillende doelen dienen, namelijk:

- Het invullen van leemten in milieu-informatie;
- Het vergelijken van de daadwerkelijke optredende milieugevolgen met de in dit MER voorspelde gevolgen (monitoring milieugevolgen).

Het belangrijkste te monitoren effect is:

- Gevolgen van alle ontwikkelingen samen in een bepaalde landschappelijke eenheid voor de karakteristieken van dat landschap. Hierdoor zal het mogelijk worden om bij de afweging van nieuwe initiatieven het cumulatieve effect mee in beschouwing te nemen. Dit kan bijvoorbeeld door de quick scan 'stand van het landschap' regelmatig te herijken en te verfijnen.

Referenties

- Compendium voor de leefomgeving (2011). Weidevogels 1990 -2010.
- Cultuurcompagnie Noord-Holland (2012). Gemeente Heerhugowaard; een historisch-geografische inventarisatie (inclusief de karakteristieke bebouwing)
- Dam, S. van (2009). Informatieblad Intensieve veehouderij en gezondheid, GGD'en Brabant / Zeeland
- Dusseldorp A. et al. (2008). Intensieve veehouderij en gezondheid. Overzicht van kennis over werknemers en omwonenden, RIVM, Bilthoven
- Gemeente Heerhugowaard & Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (2006). Waterplan Heerhugowaard 2006-2015
- Gemeente Heerhugowaard (2011). Structuurvisie Heerhugowaard 2020
- Gemeente Heerhugowaard (2012a). Nota van Uitgangspunten Herziening Bestemmingsplan Buitengebied
- Gemeente Heerhugowaard (2012b). Buitengebied Heerhugowaard "de stand van het landschap" quickscan.
- Heederik, D.J.J., et al., (2011). Mogelijke effecten van bedrijven met intensieve veehouderij op de gezondheid van omwonenden: onderzoek naar blootstelling en gezondheidsproblemen, IRAS Univ. v. Utrecht, NIVEL, RIVM
- Herder (2010). Atlas van de Noord-Hollandse amfibieën en reptielen.
- Heederik, D.J.J., et al. (2011). Mogelijke effecten van bedrijven met intensieve veehouderij op de gezondheid van omwonenden: onderzoek naar potentiële blootstelling en gezondheidsproblemen, IRAS Univ. v. Utrecht, NIVEL, RIVM
- Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (2010). Waterbeheersplan 2010-2015. 'Van veilige dijken tot schoon water'.
- Hopper (2011). Planboek Bedrijventerrein De Vaandel.
- Kornalijnslip, J.E., J.C. Rahamat-Langendoen, Y.T.H.P. van Duynhoven (2008). Volksgezondheidsaspecten van veehouderij megabedrijven in Nederland. zoönosen en antibioticumresistentie, RIVM, Bilthoven
- Kuijten, C.W., J. Herder & J. Kranenburg (2008). Bijzondere vissoorten in Noord-Holland.
- Landbouw Economisch Instituut (2009). Landbouwperspectieven in Noord-Holland tot 2040.
- Landbouw Economisch Instituut (2011). Landbouw-economische berichten.
- Ministerie Infrastructuur en Milieu (2011). Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte.
- Planbureau voor de leefomgeving (2006). Welvaart en leefomgeving 2040.
- Provincie Noord-Holland (2010, laatst gewijzigd 2011). Structuurvisie Noord-Holland 2040.
- Provincie Noord-Holland (2010, laatst gewijzigd 2013). Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie
- Scharinga (2010). Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels
- Steunpunt Cultureel Erfgoed Noord-Holland (2010), Beleidsnota Archeologie Gemeente Heerhugowaard
- De Straat Milieuadviseurs (2006). Bodemkwaliteitskaart

Websites:

- ahn-viewer
- archis2.archis.nl
- geodata.rivm.nl/gcn/
- maps.google.nl
- <http://statline/cbs.nl>
- www.noord-holland.nl
- www.telmee.nl
- www.waarneming.nl

Bijlage 1: Beleidskader

B1.1 Europees beleid

Vogel- en Habitatrichtlijn, Natura 2000

De Europese Vogelrichtlijn (vastgesteld in 1979) heeft tot doel alle in het wild levende vogelsoorten, hun eieren, nesten en leefgebieden en de bescherming van trekvogels wat hun broed-, rui- en overwinteringgebieden betreft en rustplaatsen in hun trekzones te beschermen. De richtlijn kent twee sporen: algemeen geldende regels voor de bescherming van de soorten, die overal van toepassing zijn en de instelling (door de lidstaten) van speciale beschermingszones (de 'Vogelrichtlijngebieden') voor vogelsoorten die bijzonder kwetsbaar zijn. Na 1979 is de richtlijn nog diverse malen aangepast, maar hij is nog altijd van kracht.

In 1992 werd de Vogelrichtlijn aangevuld met de Habitatrichtlijn. De Habitatrichtlijn draagt bij aan het waarborgen van de biologische diversiteit door het in stand houden van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna. Van zowel typen habitats als van soorten dieren en planten zijn lijsten opgesteld die in het kader van de richtlijn beschermd dienen te worden. Ook in deze richtlijn kunnen de genoemde sporen worden onderscheiden: enerzijds de algemene bescherming van bepaalde soorten, anderzijds de aanwijzing van speciale beschermingszones (de 'Habitatrichtlijngebieden'). De speciale beschermingszones vormen samen een samenhangend Europees netwerk van natuurgebieden, dit netwerk wordt aangeduid als Natura 2000. Gezamenlijk vormen deze gebieden de hoeksteen voor behoud en herstel van biodiversiteit.

In Nederland zijn de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn vertaald in de Flora- en faunawet (voor de soortbescherming) en in de Natuurbeschermingswet (voor de bescherming van de Natura 2000-gebieden). Voor het plangebied zijn de Natura 2000-gebieden Schoorlse Duinen, Noordhollands Duinreservaat en Eilandspolder van belang.

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard

Om na te gaan of het voornemen geen significante negatieve effecten heeft op Natura 2000-gebieden, is een passende beoordeling opgesteld. In het kader van het bestemmingsplan is vooral de depositie van stikstof van de veehouderij punt van aandacht. In hoofdstuk 6 wordt ingegaan op de mogelijke effecten van de stikstofdepositie vanuit de veehouderij op Natura 2000-gebieden.

Kader Richtlijn Water

Water is een landgrens overschrijdend thema en daarom is sinds het eind van 2000 de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) van kracht. Deze moet ervoor zorgen dat de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater in Europa in 2015 op orde is. Door het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier is beleid aangaande het beheergebied vastgelegd in het Waterbeheerplan.

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard

In het kader van het bestemmingsplan is een watertoets uitgevoerd. In hoofdstuk 6 wordt ingegaan op de mogelijke effecten van het voornemen op de waterhuishouding en de uitkomsten van de watertoets.

Overig Europees beleid

Binnen het Nederlandse milieubeleid heeft het Europese beleid op verschillende punten doorwerking. Te denken valt bijvoorbeeld aan de doorwerking van het beleid inzake de luchtkwaliteit, inzake archeologie en cultuurhistorie (het verdrag van Valletta) en de Kaderrichtlijn Water in het nationale beleid. Op dit internationale beleid wordt in dit plan-MER niet specifiek ingegaan.

B1.2 Rijksbeleid

Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet 1998 regelt de bescherming van de Natura 2000-gebieden en vertaalt deze bescherming naar de Nederlandse regelgeving (daarnaast bevat de wet een regeling voor andere specifieke beschermde natuurmonumenten van nationaal belang⁷).

Op basis van de Natuurbeschermingswet worden in Nederland de Natura 2000-gebieden aangewezen. Deze worden door middel van een ministeriële aanwijzing vastgelegd. Per Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd, die (meestal door de provincies) in beheerplannen moeten worden uitgewerkt. Op dit moment is de aanwijzing van Vogelrichtlijngebieden definitief, maar voor Habitatrictlijngebieden is de aanwijzing nog in procedure. Bij gebieden die onder beide richtlijnen vallen, worden de aanwijzingen gecombineerd in één aanwijzing als Natura 2000-gebied.

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard

Zoals reeds is aangegeven, is voor het bestemmingsplan een passende beoordeling nodig in verband met mogelijke effecten op een aantal Natura 2000-gebieden.

Programmatische aanpak stikstof

Voor veel van de Nederlandse Natura 2000-gebieden geldt, dat om de natuurdoelen van de gebieden te kunnen halen, de neerslag van stikstofverbindingen uit de lucht - de stikstofdepositie - minder moet worden. Die depositie daalt weliswaar al tientallen jaren maar is in veel gevallen nog steeds te groot om de stikstofgevoelige leefgebieden (habitats) van planten en dieren de gewenste kwaliteit te bezorgen.

Omdat de te hoge stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden een probleem is van meerdere overheidslagen en verschillende sectoren moet gezamenlijk worden gewerkt aan een plan voor de vermindering van de stikstofdepositie. In het kader van deze Programmatische Aanpak Stikstof worden afspraken gemaakt over de bijdrage van partijen aan de vermindering van stikstofdepositie en ontwikkelruimte die binnen deze aanpak gevonden kan worden. De Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) vindt haar wettelijke basis in § 2a.2 (artikel 19kg t/m 19km) van de Natuurbeschermingswet 1998.

Eind juni 2010 is een Voorlopig Programma Stikstof (VPAS) verschenen. Dit geeft echter nog geen regionale uitwerking. Het VPAS geeft wel informatie, achtergronden en ideeën, maar biedt nog geen concrete handvatten voor de vergunningverlening. Het algemene beeld is, dat elke sector een evenredige bijdrage zal moeten leveren aan de gewenste daling van de stikstofbelasting van overbelaste stikstofgevoelige habitats in Natura 2000-gebieden. Voor deze gebieden wordt een lijn uitgezet voor het tempo waarin de belasting moet dalen, met tussendoelen in de tijd. Dit wordt thans uitgewerkt in de beheerplannen voor de Natura 2000-gebieden.

Er is nog geen duidelijkheid ten aanzien van het PAS. Een voorlopige toets door de Commissie m.e.r. geeft aan dat door de huidige opzet de impasse tussen de noodzaak voor economische ontwikkelingsruimte en de natuur nog niet wordt doorbroken. Het is nog onduidelijk welke consequenties dit voor het PAS heeft. Ondertussen zijn er wel stappen gezet. Zo is er meer duidelijkheid over mogelijke herstelstrategieën die ingezet kunnen worden om de stikstofdoelen te behalen.

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard

Zoals reeds is aangegeven, is voor het bestemmingsplan een passende beoordeling nodig in verband met mogelijke effecten op een aantal Natura 2000-gebieden.

⁷ deel Alde Feanen is natuurmonument van nationaal belang

Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

In het regeerakkoord tussen VVD en PvdA van 29 oktober 2012 staat dat de ecologische hoofdstructuur (EHS) wordt uitgevoerd, inclusief de verbindingszones. Er zullen afspraken gemaakt worden met provincies en natuurbeheerorganisaties over prioriteiten, tijdspad en inzet van middelen. Een concreet tijdspad is derhalve niet bekend. Naar verwachting zal de EHS wel binnen de bestemmingsplanperiode (tot 2022) worden gerealiseerd.

De Natura 2000-gebieden (met natuurwaarden van Europees belang) en de twintig Nationale Parken maken deel uit van de EHS, evenals de Noordzee en de grote wateren. Bij de realisatie van de EHS zal aandacht zijn voor de toegankelijkheid, de recreatieve waarde en de cultuurhistorische en landschappelijke waarden. De nationale EHS is de belangrijkste Nederlandse bijdrage aan het keren van de internationale achteruitgang van biodiversiteit. De mogelijkheid voor soorten om zich tussen natuurgebieden te verplaatsen wordt vooral gerealiseerd via landbouwgebied en ander particulier beheerd groengebied.

De provincie Noord-Holland werkt aan de aanleg van de EHS samen met natuurbeherende organisaties, boeren, gemeenten en waterschappen. In het Natuurbeheerplan 2013 van de provincie Noord-Holland, vastgesteld door Gedeputeerde Staten op 4 september 2012 zijn de Natura 2000-gebieden, de EHS, de ecologische verbindingszones, de landschapselementen en de agrarische gebieden met natuurwaarden, waaronder het weidevogelleefgebied, aangeduid ('begrensd'). De begrenzing van de Natura 2000-gebieden, de EHS en de ecologische verbindingszones is vastgelegd op de begrenzingkaart. In het Natuurbeheerplan staat tevens waar welke soort natuur, agrarische natuur of landschap aanwezig is of ontwikkeld kan worden. Het Natuurbeheerplan vormt verder de basis voor de subsidiëring van het natuurbeheer.

Het Natuurbeheerplan heeft geen planologische consequenties. Het planologische beleid van de provincie Noord-Holland is vastgelegd in de Structuurvisie 2040 en de Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie (PRVS). Deze documenten bevatten eveneens de begrenzing van de Natura 2000-gebieden, de EHS, de ecologische verbindingszones en het weidevogelleefgebied en vormen de basis voor de ruimtelijke bescherming van deze gebieden.

Op grond van artikel 19 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie (PRVS) zijn gemeenten verplicht om EHS-gebieden waar de natuurfunctie reeds is gerealiseerd, in het bestemmingsplan een natuurbestemming te geven. De begrenzing van EHS-gebieden waar de natuurfunctie nog niet is gerealiseerd, leidt in beginsel niet tot consequenties voor de uit een vigerend bestemmingsplan voortvloeiende gebruiksmogelijkheden. Deze gebieden houden doorgaans hun oorspronkelijke (meestal agrarische) bestemming tot de gronden zijn verworven voor natuurontwikkeling of een overeenkomst voor functieverandering is afgesloten. Pas dan dient de gemeente de vigerende bestemming te wijzigen in een natuurbestemming. Het is de eigenaar of gebruiker van de gronden echter niet toegestaan om maatregelen te nemen die de beoogde natuurontwikkeling minder of zelfs geheel niet meer mogelijk maken. Gemeenten en provincie dienen ervoor te zorgen dat geen onomkeerbare ingrepen plaatsvinden.

Voor gronden die grenzen aan de EHS, maar daar zelf buiten liggen, gelden geen beperkingen. De EHS heeft, in tegenstelling tot Natura 2000-gebieden, geen 'externe werking' die een toets van gebruik aangrenzend op het natuurgebied verplicht stelt.

Ingrepen in de EHS, ecologische verbindingszones en weidevogelleefgebieden zijn alleen toegestaan als ze geen negatieve effecten hebben op deze gebieden, of als negatieve effecten kunnen worden tegengegaan door het nemen van mitigerende maatregelen (maatregelen die de negatieve effecten zoveel mogelijk beperken). Heeft een ingreep wel een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van een EHS-gebied, dan geldt het 'nee, tenzij-regime'. Een project kan dan alleen doorgaan als er geen reële alternatieven zijn en als sprake is van een groot openbaar belang. Als een ingreep wordt toegestaan moet de initiatiefnemer de (potentiële) natuurwaarden die verloren gaan op eigen kosten compenseren. De regelgeving voor natuurcompensatie is verankerd in de PRVS en de Beleidsregel compensatie natuur en recreatie Noord-Holland.

De provincie Noord-Holland heeft de wezenlijke kenmerken en waarden niet uitputtend vastgelegd. Van de initiatiefnemer van het plan waarvoor effecten in beeld gebracht moeten worden, wordt verwacht dat hij/zij een eigen inschatting geeft van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied (Natuurbeheerplan 2013, provincie Noord-Holland, 2012).

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard

In het bestemmingsplan is de Ecologische Hoofdstructuur bestemd met de dubbelbestemming Waarde - Ecologie. Hierdoor is in elk geval geen sprake van eventueel ruimtebeslag van andere functies en ontwikkelingen in de Ecologische Hoofdstructuur. In hoofdstuk 6 wordt nader ingegaan op de (mogelijke) effecten van het voornemen op de EHS.

Wet ammoniak en veehouderij

Op 8 mei 2002 is de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) in werking getreden. De Wav vormt een onderdeel van de nieuwe ammoniakregelgeving voor dierenverblijven van veehouderijen. Deze nieuwe regelgeving kent een emissiegerichte benadering voor heel Nederland met daarnaast aanvullend beleid ter bescherming van de kwetsbare gebieden.

De emissiegerichte benadering heeft gestalte gekregen in het Besluit huisvesting ammoniakemissie veehouderij (AMvB Huisvesting). Hierin zijn eisen opgenomen ten aanzien van de (maximaal) toegestane ammoniakemissie per diercategorie.

Wanneer een veehouderij in de nabijheid (zone 250 meter) van een zeer kwetsbaar gebied is gesitueerd kan een bedrijf slechts beperkt worden uitgebreid. Intensieve veehouderijen mogen in deze zone niet of zeer beperkt uitbreiden. Voor grondgebonden rundveehouderijen geldt de volgende regelgeving:

- de mogelijkheid voor uitbreiding van melkrundveehouderijbedrijven tot 200 stuks melkrundvee inclusief 140 stuks jongvee in de zone van 250 meter rond de beschermde gebieden;
- het verbod op de vestiging van nieuwe veehouderijen geldt niet voor het houden van dieren ten behoeve van het natuurbeheer.

De ligging van de dierverblijven is maatgevend voor de vraag of het bedrijf binnen of buiten de zone valt. De provincie bepaalt welke natuurgebieden als zeer kwetsbaar in het kader van de Wav moeten worden aangemerkt. In Noord-Holland zijn deze gebieden nog niet aangewezen.

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard

Omdat de Wav-gebieden nog niet zijn vastgesteld door de provincie Noord-Holland, heeft de toetsing van de effecten nog niet plaatsgevonden.

Wet geurhinder en veehouderij

In de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) worden eisen gesteld aan de maximale geurbelasting die een veehouderij mag veroorzaken ten opzichten van geurgevoelige objecten, zoals woningen. De wet is in plaats gekomen van de Wet stankemissie veehouderijen in landbouwontwikkelings- en verwevingsgebieden.

Het nationale geurbeleid bestaat uit de volgende beleidslijnen:

- als er geen hinder is, zijn maatregelen niet nodig;
- als er wel hinder is, worden maatregelen op basis van BBT (Best Beschikbare Technieken) afgeleid;
- voor bepaalde branches is het hinderniveau bepaald en in een bijzondere regeling vastgelegd;
- de mate van hinder die nog acceptabel is, wordt vastgesteld door het bevoegd gezag.

De Wgv stelt alleen eisen aan de geurhinder vanwege dierenverblijven. In het algemeen kan de geuremissie vanuit die geurbronnen door het treffen van redelijk eenvoudige maatregelen of voorzieningen of door het aanhouden van minimumafstanden worden voorkomen of tot een acceptabel niveau worden teruggebracht (Infomil, 2007).

De Wgv maakt onderscheid tussen dieren met geuremissiefactoren en dieren zonder geuremissiefactoren. Voor dieren waarvoor een geuremissiefactor is opgenomen mag de geurbelasting

op een geurgevoelig object de wettelijk vastgestelde norm niet overschrijden. Voor dieren waarvoor geen geuremissiefactor is opgenomen dient een minimale afstand tussen een veehouderij en een geurgevoelig object te worden aangehouden. Verder is binnen de Wgv een onderscheid gemaakt in twee categorieën voor geurgevoelige objecten, te weten objecten gelegen binnen de bebouwde kom en objecten gelegen buiten de bebouwde kom.

Dieren met geuremissiefactoren

Indien de ligging van de geurgevoelig objecten bekend is, kan per object worden bepaald welke waarde voor de geurbelasting op de buitenzijde van het geurgevoelig object is toegestaan. Deze maximale waarde voor de geurbelasting is opgenomen in artikel 3 van de Wgv en wordt uitgedrukt in aantallen Europese odour units in een volume-eenheid lucht (ouE/m³). Voor de geurbelasting is uitgegaan van de gebruikelijke 98-percentiel geurconcentratie. Dat betekent dat de berekende geurconcentratie gedurende 98 procent van het jaar niet wordt overschreden (ouE/m³; P98).

Tabel 2.2: Geurbelastingsnormen uit de Wgv

Het geurgevoelig object is gelegen in een:	Ten hoogste toegestane geurbelasting:
- concentratiegebied, binnen bebouwde kom	3.0 ouE/m ³
- concentratiegebied, buiten bebouwde kom	14.0 ouE/m ³
- niet-concentratiegebied, binnen bebouwde kom	2.0 ouE/m ³
- niet-concentratiegebied, buiten bebouwde kom	8.0 ouE/m ³

Binnen de gemeente Heerhugowaard komen 5 intensieve veehouderijen voor en daarmee geen concentratiegebieden voor intensieve veehouderij. Binnen het plangebied zijn dan ook de normen ten aanzien van 'niet-concentratiegebieden' van toepassing.

Dieren zonder geuremissiefactoren

Voor veehouderijen met dieren waarvoor geen geuremissiefactor is vastgesteld en voor veehouderijen met pelsdieren gelden wettelijk vastgestelde afstanden tussen veehouderij en geurgevoelig object. De beoordeling van geurhinder bestaat uit de toetsing of aan de voorgeschreven minimumafstanden wordt voldaan (artikel 4, eerste en tweede lid Wgv). Het gaat hier om de afstand tussen het emissiepunt van een dierenverblijf en de buitenzijde van het geurgevoelig object.

De minimumafstand tussen een veehouderij met 'afstandsdieren' en een geurgevoelig object (artikel 4, eerste lid van de Wgv) bedraagt:

- binnen de bebouwde kom 100 meter;
- buiten de bebouwde kom 50 meter.

De ligging van het geurgevoelig object is hierbij bepalend.

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard

In hoofdstuk 4 en 6 wordt ingegaan op de het aspect geur.

Wet luchtkwaliteit

De belangrijkste wet- en regelgeving voor luchtkwaliteit is vastgelegd in Titel 5.2 Luchtkwaliteitseisen van de Wet milieubeheer, ook wel de Wet luchtkwaliteit genoemd. Deze wijziging van de Wet milieubeheer is op 15 november 2007 in werking getreden en vervangt het Besluit luchtkwaliteit 2005. Met deze wet zijn de richtlijnen voor luchtkwaliteit van de Europese Unie geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving. In de wet zijn grenswaarden opgenomen voor stikstofdioxide (NO₂), fijn stof (PM₁₀, de stoffractie kleiner dan 10 micron), zwaveldioxide (SO₂), koolmonoxide (CO), benzeen en lood, waarvan de belangrijkste zijn weergegeven in tabel 2.3.

Tabel 2.3: Grenswaarden Wet luchtkwaliteit

Stof	Grenswaarden		
	Type norm	Concentratie ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Max. aantal Overschr. p/j
NO ₂	Jaargemiddelde	40	
	Uurgemiddelde	200	18
PM ₁₀	Jaargemiddelde	40	
	24-uurgemiddelde	50	35
SO ₂	24-uurgemiddelde	125	3
	Uurgemiddelde	350	24
CO	8-uurgemiddelde	10.000	
Benzeen	Jaargemiddelde	5	
Lood	Jaargemiddelde	0,5	

In veel gevallen is wel het jaargemiddelde van fijnstof (PM₁₀) bekend, maar niet de daggemiddelde concentratie. Als vuistregel kan worden aangehouden dat aan de grenswaarde van het 24-uurs gemiddelde wordt voldaan indien het jaargemiddelde de concentratie van 32,5 microgram/m³ niet overschrijdt.

Het Europees parlement heeft in 2007 ook normen afgesproken voor de fijnere fractie van fijn stof (PM_{2,5}). De nieuwe grenswaarden voor PM_{2,5} zijn in Nederland niet strenger dan de huidige norm voor daggemiddelde concentraties van PM₁₀. Er dus geen extra fijnstofbeleid nodig om de PM_{2,5} grenswaarden te halen vergeleken met het beleid dat nodig is om de PM₁₀ normen te halen. Om de streefwaarden voor PM_{2,5} te halen is in Nederland mogelijk wel extra fijnstofbeleid nodig.

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard

Om na te gaan of het aannemelijk is dat het voornemen past binnen de vigerende normen inzake de luchtkwaliteit, is de invloed op de concentraties in de lucht van fijnstof (de fractie kleiner dan 10 micron, afkorting PM₁₀) relevant. Bij allerlei bedrijfsprocessen kan fijnstof vrijkomen. In hoofdstuk 6 wordt ingegaan op de mogelijke effecten van fijnstof vanuit bedrijfsprocessen.

Nederlandse emissierichtlijn (NeR)

De Nederlandse emissierichtlijn lucht (NeR) is bedoeld voor alle instanties die betrokken zijn bij het verlenen van een omgevingsvergunning (Wabo). Dit zijn in de eerste plaats gemeenten en provincies, maar ook bedrijven, adviesbureaus en particulieren. Het doel van de NeR is harmonisering van de vergunningen met betrekking tot emissies naar de lucht.

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard

In de NeR zijn geen specifieke eisen aan de emissie van fijnstof en geur door de veehouderij opgenomen.

De watertoets

Bij ruimtelijke plannen geldt vanaf 1 november 2003 de wettelijke verplichting van een waterparagraaf/watertoets. De watertoets is één van de pijlers van het Waterbeleid voor de 21e eeuw, waarin aan water een meesturende rol in de ruimtelijke ordening is toegekend. Met de watertoets wordt beoogd waterbeheerders vroegtijdig in het ruimtelijke ordeningsproces te betrekken. De watertoets betreft het hele proces van informeren, adviseren, afwegen en beoordelen van waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten. Voor het plangebied van de gemeente Heerhugowaard is Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier de waterbeheerder.

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard

In het kader van het bestemmingsplan is een watertoets uitgevoerd. In hoofdstuk 6 wordt ingegaan op de mogelijke effecten van het voornemen op de waterhuishouding en de uitkomsten van de watertoets.

Wet op de archeologische monumentenzorg

In 1992 werd het Europese Verdrag van Valletta, tegenwoordig vaak aangeduid als het Verdrag van Malta, onder andere ook door Nederland ondertekend. De doelstelling van dit verdrag is onder andere te komen tot een bescherming van het Erfgoed in brede zin, zowel ondergronds als bovengronds en dit te kunnen delen met een zo groot mogelijk publiek. Een van de uitgangspunten is daarbij het

verstoordersprincipe. Dit houdt zoveel in dat bij nieuwe ontwikkeling de kosten voor onderzoek naar mogelijk aan te tasten waarden en het eventueel behoud daarvan voor rekening komen van de initiatiefnemer.

In 1998 werd het interimbeleid inzake archeologie van kracht. Onder dit interimbeleid werd al zo veel mogelijk in de geest van het verdrag gehandeld en werd archeologie opengesteld voor de markt. Het proces is vervolgens in 2007 afgerond: in september 2007 werd de Wet op de Archeologische Monumentenzorg (WAMz 2007) van kracht als onderdeel van de Monumentenwet 1988. Bij de WAMz 2007 horen ook enkele algemene maatregelen van bestuur. Onder de WAMz zijn de gemeenten de bevoegde overheid inzake archeologie en dienen zij het aspect archeologie onder meer te borgen in de nieuw te verschijnen bestemmingsplannen.

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard

In hoofdstuk 4 en 6 wordt ingegaan op de mogelijke effecten van het voornemen op de archeologische (verwachtings)waarden.

B 1.2 Provinciaal beleid

Ruimte voor ruimte

Op 25 september 2007 hebben Gedeputeerde Staten de 'Beleidsregel Ruimte voor Ruimte in Noord Holland' vastgesteld. Deze beleidsregel is gericht op een aantoonbare en duurzame verbetering van de kwaliteit van het landelijke gebied door landschappelijk storende en/of niet passende bebouwing en functies te saneren en een bestemmingswijziging van de betreffende gronden.

In de beleidsregel is bepaald dat realisering van aanvullende woningen in het landelijk gebied mogelijk is als compensatie voor het saneren van storende en/of niet passende bebouwing of functies (artikel 2). Ook is het - onder voorwaarden - hervestigen van (agrarische) bedrijven als compensatie mogelijk (artikel 3). Verder is bepaald dat de locaties voor compensatie door middel van woningen eerst in het landelijke gebied aansluitend aan bestaand stedelijk gebied moeten worden gezocht (artikel 4). De saneringslocatie is dus niet de eerst aangewezen locatie voor de bouw van woningen als compensatie. Uit het Beeldkwaliteitsplan moet blijken hoe compensatie leidt tot een verbetering van de (beeld)kwaliteit (artikel 5).

Uitgesloten van compensatie zijn monumentale, cultuurhistorisch waardevolle en karakteristieke bebouwing; illegale bebouwing die - dit ter beoordeling van het gemeentebestuur - nog met handhavingsacties is op te heffen; geprojecteerde, nog niet gerealiseerde bebouwing; en fiscale aspecten met betrekking tot de saneringslocatie.

Betekenis voor het bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard

De Ruimte voor Ruimte regeling wordt overgenomen in het bestemmingsplan.

Informatiekaart en Leidraad Landschap en Cultuurhistorie

De Informatiekaart Landschap en Cultuurhistorie geeft informatie over landschapstypen, aardkundige waarden, cultuurhistorische objecten, archeologische verwachtingen en structuurdragers als molens, militaire structuren en historische dijken. De kaart is een geografische uitwerking van de Leidraad landschap en Cultuurhistorie en een herziening van de Cultuurhistorische Waardenkaart (CHW). Het beleid ten aanzien van landschap en cultuurhistorie is uitgewerkt in de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie. Hierin is een indeling gemaakt in landschapstypen en regio's en zijn de prioritaire aandachtsgebieden van de provincie beschreven. Heerhugowaard behoort grotendeels tot het droogmakerijenlandschap. De informatiekaart en de leidraad leggen verbanden tussen landschap en cultuurhistorie in Noord-Holland. De provincie heeft voor deze benadering gekozen omdat zij landschap en cultuurhistorie meer wil verankeren in de ruimtelijke ontwikkeling.

Betekenis voor het bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard

De gemeente Heerhugowaard heeft de landschappelijke en cultuurhistorische informatie verder uitgewerkt in een historisch-geografische inventarisatie (incl. karakteristieke panden) en een quick scan "stand van het landschap".

Provinciaal Milieubeleidsplan 2009-2013

Leven in een gezonde, schone en veilige omgeving is het uitgangspunt dat ten grondslag ligt aan het Provinciaal Milieubeleidsplan 2009-2013. In dit Milieubeleidsplan wordt beschreven wat de provincie gaat doen om bij te dragen aan deze langetermijnvisie.

De activiteiten in de komende vier jaar moeten er in ieder geval toe leiden dat eind 2013 overal in Noord-Holland de zogeheten basiskwaliteit is bereikt. De basiskwaliteit is vastgelegd in Europese en nationale milieunormen en regels en hangt samen met de functie van een gebied: wonen, werken of recreëren. Er zijn twee overkoepelende doelen:

- het voorkomen van schade aan de menselijke gezondheid, dier en plant;
- het stimuleren van duurzame ontwikkeling in Noord-Holland voor nu en in de toekomst, zonder afwenteling van de milieubelasting naar elders.

Waterplan 2010-2015

Het Provinciaal Waterplan beschrijft de kaders voor waterbeheer in Noord-Holland. Binnen deze kaders nemen hoogheemraadschappen, waterleidingbedrijven en gemeenten maatregelen om inwoners te beschermen tegen wateroverlast, de kwaliteit van het water te verbeteren en te zorgen voor voldoende water aan- en afvoer. Het Waterplan heeft het motto 'Beschermen, benutten, beleven en beheren'. Provinciale Staten hebben het plan 16 november 2009 vastgesteld. Bij de beschrijving van het beleid van het Hoogheemraadschap wordt nader ingegaan op het waterbeleid van de waterbeheerder in het plangebied.

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard

In het kader van het bestemmingsplan is een watertoets uitgevoerd. In hoofdstuk 6 wordt ingegaan op de mogelijke effecten van het voornemen op de waterhuishouding en de uitkomsten van de watertoets.

B 1.3 Beleid Hoogheemraadschap

Waterbeheersplan

Op 14 oktober 2009 heeft het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) het waterbeheersplan 4, 'Waterbeheersplan 2010-2015 - van veilige dijken tot schoon water' (WBP 4) vastgesteld. Hierin geeft het hoogheemraadschap aan wat de doelstellingen zijn voor de periode tot 2015. Het hoogheemraadschap bereidt zich voor op de verwachte klimaatveranderingen. De missie van het HHNK is erop gericht om ook de komende jaren, ondanks klimaat- en weersveranderingen, Noord-Holland boven het Noordzeekanaal veilig te houden tegen overstromingen en te zorgen voor droge voeten en schoon water.

Hieruit komen vier kerndoelen naar voren, waarop het beleid van het HHNK gebaseerd is:

- het op orde houden van het watersysteem en dit onder dagelijkse omstandigheden doelmatig en integraal beheren;
- de verontreiniging van het watersysteem door directe en indirecte lozingen voorkomen en/of beheersbaar houden;
- het op orde houden van de primaire waterkeringen en overige waterkeringen met een veiligheidsfunctie en deze onder dagelijkse omstandigheden doelmatig beheren;
- het instandhouden en ontwikkelen van een calamiteitenorganisatie die onder bijzondere omstandigheden onmiddellijk operationeel is en beschikt over actuele calamiteitenbestrijdingsplannen voor veiligheid, wateroverlast en waterkwaliteit.

Keurbeleid van het HHNK

De Keur heeft tot doel om waterstaatkundige objecten te beschermen. Het beleid zoals verwoord in het WBP 4 geeft richting aan de uitvoering van de Keur. In verband met de inwerkingtreding van de Waterwet op 22 december 2009 is de Keur van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier aangepast en opnieuw vastgesteld.

Beheersplan Waterkeringen

In 2006 heeft het HHNK het Beheersplan Waterkeringen vastgesteld. Het Beheersplan Waterkeringen beschrijft het beleid en de randvoorwaarden voor het dagelijks beheer van de primaire en regionale waterkeringen van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. In de Themanota Ruimtelijke Ordening en Grondbeleid is aangegeven dat het HHNK in ruimtelijke plannen de formele ligging van de waterkeringen en aangrenzende zones moet worden gerespecteerd.

Raamplan bescherming tegen wateroverlast

Door het HHNK is in 2005 een raamplan opgesteld. In 2004 heeft het bestuur van het HHNK besloten de aanpak van wateroverlast prioriteit te geven. In dit raamplan is per watersysteem of polder onderzocht of de huidige capaciteit toereikend is voor de 21^e eeuw. Indien uit de analyse blijkt dat dit niet het geval is, wordt in het raamplan tevens aangegeven op welke wijze het hoogheemraadschap in een oplossing voorziet.

Voor het gehele Noorderkwartier is inmiddels ten behoeve van dit raamplan een watersysteemanalyse (BWN) uitgevoerd. In deze watersysteemanalyse is, na klimaatverandering (midden scenario), voor ieder peilvak berekend of deze voldoet aan de opgestelde normen (vaststellen faalkans). Deze normen bestaan uit een toegestane maximale peilstijging die afhankelijk is van het grondgebruik. Indien een gebied niet voldoet aan de normen, zijn hiervoor maatregelen voorgesteld.

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard

In het kader van het bestemmingsplan is een watertoets uitgevoerd. In hoofdstuk 6 wordt ingegaan op de mogelijke effecten van het voornemen op de waterhuishouding en de uitkomsten van de watertoets.

B 1.4 Gemeentelijke beleid

Beleidsnota Archeologie

In het kader van de landelijke wetgeving omtrent archeologie heeft de gemeente Heerhugowaard een eigen beleidsnota Archeologie opgesteld. In de nota wordt ingegaan op de ontstaansgeschiedenis van Heerhugowaard en de daaruit te verwachten archeologische waarden. De archeologische verwachtingskaart is vertaald in een beleidskaart, waarin is aangegeven bij welke planomvang en diepte van grondroerende werkzaamheden rekening gehouden moet worden met archeologie. Deze beleidsnota is een-op-een overgenomen in het bestemmingsplan buitengebied.

Gemeente Heerhugowaard een historisch-geografische inventarisatie

De historisch-geografische inventarisatie van de gemeente Heerhugowaard bevat ook een inventarisatie van de historisch-bouwkundige waarden. Deze inventarisatie heeft in het bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard geleid tot een dubbelbestemming "Waarde Cultuurhistorie" voor de aangegeven historisch-geografische en historisch-bouwkundige waarden.

Quick scan de stand van het landschap

De quick scan "stand van het landschap" is opgesteld om een beschrijving te geven van de belangrijkste kenmerken en waarden van het buitengebied. Deze quick scan is uitgevoerd in het kader van het bestemmingsplan en vormde de basis voor de Nota van Uitgangspunten. Daarmee is de quick scan rechtstreeks verwerkt in het bestemmingsplan.

Beleidsvisie Externe Veiligheid

In de Beleidsvisie externe veiligheid zijn drie basisuitgangspunten gekozen:

1. er is structureel aandacht nodig voor de vraag of extra veiligheidsmaatregelen nodig of gewenst zijn bij ruimtelijke besluiten in de omgeving van een externe veiligheid risicobron.
2. de gemeente Heerhugowaard betracht terughoudendheid bij ruimtelijke ontwikkelingen waar het bestaande risiconiveau boven de oriëntatiewaarde ligt.
3. de gemeente Heerhugowaard zal uitgaan van drie trajecten bij de verantwoording groepsrisico. Er zal gewerkt worden met een lichte -, een standaard - en een zware verantwoording

groepsrisico. Deze zal worden gebaseerd op de hoogte van het groepsrisico ten opzichte van de oriëntatiewaarde.

In de beleidsvisie worden deze basisuitgangspunten uitgewerkt voor een aantal verschillende thema's:

- Beperkt houden of terugdringen bestaande groepsrisico's.
- Verantwoording groepsrisico specifiek bij RO-beleid.
- Verantwoording groepsrisico specifiek bij bedrijfsvestigingen.
- Routing van gevaarlijke stoffen door Heerhugowaard.
- Afstemming adviserende rol van veiligheidsregio over beheersaspecten risico's.

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard

De in het plangebied gelegen risicobronnen dienen te voldoen aan de Beleidsvisie externe Veiligheid.

Bijlage 2: Vergelijking planologische mogelijkheden nu en straks

Vergelijking planologische mogelijkheden vigerend en nieuw bestemmingsplan

	Nu vast te stellen bestemmingsplannen buitengebied	Beheersverordening Buitengebied Heerhugowaard
Omvang van de in het bestemmingsplan opgenomen (agrarische) bouwvlakken	Er is onderscheid gemaakt tussen veehouderijen, glastuinbouwbedrijven en overige agrarische bedrijven. Agrarische bedrijven hebben een omvang bij recht van 1 ha.	In het plan is voor de agrarische bedrijven (m.u.v. glastuinbouwbedrijven) een agrarisch bouwvlak van 1 ha bij recht opgenomen.
Aantal agrarische bouwvlakken, m.u.v. glastuinbouwbedrijven	totaal: 72 percelen agrarisch bouwvlak, m.u.v. glastuinbouwbedrijven De agrarische bouwvlakken van de bedrijven hebben een oppervlakte van 1 ha. bij recht en de mogelijkheid voor wijziging naar 1,5 of 2 ha. bij een volwaardig agrarisch bedrijf afhankelijk van de plaats waar de bedrijven liggen. In totaal is er dan 115 ha. agrarisch bouwvlak. (14 bedrijven kunnen groeien naar 2 ha.)	totaal: 72 percelen (incl. eerste partiële herziening), m.u.v. glastuinbouwbedrijven De agrarische bouwvlakken van de bedrijven hebben een oppervlakte van 1 ha. en de mogelijkheid voor wijziging naar 1,5 ha. bij een volwaardig agrarisch bedrijf. In totaal is er dan ca. 108 ha agrarisch bouwvlak.
Omschakeling van overig agrarisch naar veehouderij	Omschakeling van een andere agrarische bedrijfsvorm naar veehouderij is uitgesloten door het opnemen van een omvormingsverbod.	Er is geen onderscheid gemaakt tussen veehouderijen en overige agrarische sectoren. Omschakeling van andere agrarische sectoren naar veehouderij is mogelijk.
Agrarische bouwvlakken, maximale mogelijkheden veehouderij	Maximale mogelijkheden veehouderij: 27 agrarische percelen als veehouderij (incl. intensieve veehouderij), die kunnen groeien tot 1,5 of 2 ha.: max. 47,5 ha. beschikbaar voor veehouderij (14 bedrijven tot 2 ha, 13 bedrijven tot 1,5 ha.).	De maximale mogelijkheden veehouderij: Alle bedrijven kunnen omschakelen naar veehouderij. Dit houdt in: 72 bedrijven met max. opp. van 1,5 ha = max. 108 ha. bouwvlak voor veehouderij.
Intensieve veehouderijen: aantal, bouwvlakken en uitbreidingsmogelijkheden	Intensieve veehouderijen zijn specifiek bestemd. totaal: 5 intensieve bedrijven. Maximale grootte agrarisch bouwvlak: 1,5 of 2 ha. In totaal 7,5 ha.	Intensieve veehouderijen zijn specifiek bestemd. in het plan zijn 5 bedrijven specifiek als intensieve veehouderij aangewezen. Uitbreidingsmogelijkheden: tot max. 1,5 ha. Totaal mogelijk: 7,5 ha.
Bouwregels binnen het agrarisch bouwvlak	De bestemming agrarisch maakt agrarische bebouwing mogelijk. De bouwhoogte en goothoogte van bedrijfsgebouwen is gesteld op respectievelijk 9,5 m en 6 m. Bij een vollegrondstuinbouw of bollenteeltbedrijf kunnen teeltondersteunende kassen gebouwd worden binnen het bouwvlak van max. 2.000 m ² (vrijstellingsmogelijkheid tot 4.000 m ²) en goot- en bouwhoogte van 4,5 en 7 meter.	De bestemming agrarisch maakt gebouwen mogelijk. De bouwhoogte en goothoogte van bedrijfsgebouwen is gesteld op respectievelijk 9,5 m en 6 m. Bij een vollegrondstuinbouw of bollenteeltbedrijf kunnen teeltondersteunende kassen gebouwd worden binnen het bouwvlak van max. 2.000 m ² (vrijstellingsmogelijkheid tot 4.000 m ²) en goot- en bouwhoogte van 4,5 en 7 meter.
Bouwen buiten het bouwvlak	Dit is toegestaan voor max. 2 bedrijfsgebouwen met een gezamenlijke oppervlakte van 150 m ² en maximaal 5 meter hoog. (goothoogte 3 meter)	Dit is toegestaan voor max. 2 bedrijfsgebouwen met een gezamenlijke oppervlakte van 150 m ² en maximaal 3 meter hoog.
Omschakeling van een niet-grond- en plaatsgebonden agrarisch bedrijf naar een grond- en plaatsgebonden agrarisch bedrijf	Dit is niet toegestaan.	Dit is niet toegestaan.
Omschakeling van grond- en plaatsgebonden agrarisch bedrijf naar een niet-grond- en plaatsgebonden agrarisch bedrijf	Dit is niet toegestaan.	Dit is niet toegestaan.
Nieuwvestiging van een grond- en plaatsgebonden agrarisch bedrijf	Dit is toegestaan door middel van een wijzigingsbevoegdheid.	Dit is toegestaan door middel van een wijzigingsbevoegdheid.
Nieuwvestiging van een niet-grond- en plaatsgebonden agrarisch bedrijf	Dit is niet toegestaan	Dit is niet toegestaan

	Nu vast te stellen bestemmingsplannen buitengebied	Beheersverordening Buitengebied Heerhugowaard
Niet-grond- en plaatsgebonden agrarische bedrijfsmatige nevenfuncties binnen het agrarisch bouwvlak	Dit is niet toegestaan.	Dit is niet toegestaan.
Niet-agrarische nevenfuncties binnen het agrarisch bouwvlak in de vorm van bedrijf, paardenhouderij, horeca, maatschappelijke en recreatieve functies	Toegestane nevenfuncties zijn verkoop van agrarische producten (max. 70 m ²) en max. 15 kampeerplaatsen	Dit is niet toegestaan, met uitzondering van kamperen (max. 15 kampeermiddelen (max. 10 buiten de schoolvakanties).
Omschakeling naar een paardenhouderij/paardenfokkerij	Dit is niet toegestaan. Paardenhouderijen zijn specifiek aangeduid in het bestemmingsplan (geen agrarische bestemming). Er is geen regeling opgenomen voor het omschakelen naar een paardenhouderij. Wel kunnen hobbymatig paarden gehouden worden en is het realiseren van een paardenbak bij een agrarische bestemming of woonbestemming.	In de beheersverordening behoort een paardenhouderij niet tot de agrarische bestemming. Het is derhalve niet mogelijk om te schakelen naar een paardenhouderij. Een paardenfokkerij is wel toegestaan binnen de agrarische bestemming. Omdat geen onderscheid wordt gemaakt tussen paardenfokkerijen en andere agrarische bedrijven.
Omschakeling van een agrarisch bouwvlak naar bedrijf	Dit is toegestaan middels een wijzigingsbevoegdheid voor de agrarische bouwvlakken.	Dit is toegestaan middels een wijzigingsbevoegdheid voor de agrarische bouwvlakken.
Omschakeling van een agrarisch bouwvlak naar wonen	Dit is toegestaan middels een wijzigingsbevoegdheid voor de agrarische bouwvlakken.	Dit is toegestaan middels een wijzigingsbevoegdheid voor de agrarische bouwvlakken.
Omschakeling van een agrarisch bouwvlak naar horeca	Dit is niet toegestaan	Dit is niet toegestaan.
Omschakeling van een andere functie naar een (grond- en plaatsgebonden) agrarisch bedrijf	Dit is toegestaan voor bedrijven door middel van een wijzigingsbevoegdheid en alleen voor akkerbouw- en vollegrondstuinbouwbedrijven	Dit is niet toegestaan.
Omschakeling van een andere functie naar een niet-grond- en plaatsgebonden agrarisch bedrijf	Dit is niet toegestaan.	Dit is niet toegestaan.
Nieuwvestiging van bedrijven	Dit is niet toegestaan.	Dit is niet toegestaan.
Vergroten bouwvlak van bedrijven.	Er is geen mogelijkheid opgenomen om het bouwvlak te vergroten. Wel kan via een afwijking het bouwvlak tot max. 10% vergroot worden in verband met een betere inpassing in de stedenbouwkundige opzet.	Er is geen mogelijkheid opgenomen om het bouwvlak te vergroten. Wel kan via een afwijking het bouwvlak tot max. 10% vergroot worden in verband met een betere inpassing in de stedenbouwkundige opzet.
Wijzigen bedrijfsvorm agrarisch verwante bedrijven en agrarisch technische hulpbedrijven	De bedrijven zijn specifiek bestemd (met aanduiding voor bedrijfsvorm). Er is geen wijzigingsbevoegdheid opgenomen voor het wijzigen van de bedrijfsvorm. Het bedrijfsmatig houden van dieren is niet toegestaan, tenzij de aanduiding manege is opgenomen voor het perceel.	Alle bedrijven op de Staat van bedrijfsactiviteiten zijn toegestaan op de percelen. Garagebedrijven, horecabedrijven en detailhandel zijn specifiek bestemd. Er is geen regeling opgenomen voor het wijzigen van deze specifieke bestemmingen.
Omschakeling van bedrijf naar andere functies	Naast omschakeling naar akkerbouw en vollegrondstuinbouw is ook omschakeling naar een woonfunctie door middel van een wijzigingsbevoegdheid mogelijk gemaakt.	Er is geen mogelijkheid opgenomen om de bedrijfsbestemming te wijzigen.
Omschakeling van een woonbestemming naar een bedrijfsmatige functie, niet zijnde een agrarisch bedrijf	Er is geen mogelijkheid opgenomen om de woonbestemming te wijzigen.	Er is geen mogelijkheid opgenomen om de woonbestemming te wijzigen.
Nevenfuncties bij andere bedrijfsmatige functies	Dit is niet toegestaan.	Dit is niet toegestaan.
Nevenfuncties bij burgerwoningen	Hobbymatig houden van dieren is toegestaan bij recht. Deze activiteit moet plaatsvinden binnen de reguliere regeling voor bijgebouwen. Het realiseren van een paardenbak en paddock is mogelijk gemaakt.	Ten behoeve van de hobby kunnen voormalige agrarische bedrijfsgebouwen gebruikt worden. Deze gebouwen worden niet gerekend als bijgebouwen bij de woning, maar mogen in stand gehouden en herbouwd worden. In dat kader kunnen dieren hobbymatig gehouden worden.
Mogelijkheden	Voor glastuinbouw is een separate agrarische bestemming	Voor glastuinbouw is een separate bestemming

	Nu vast te stellen bestemmingsplannen buitengebied	Beheersverordening Buitengebied Heerhugowaard
glastuinbouw	opgenomen ("agrarisch - 1").	(Glastuinbouw I en glastuinbouw II) opgenomen.
Omvang bedrijfsgebouwen glastuinbouw	Goothoogte kassen: 7,5 m, bouwhoogte kassen: 10 m	Goothoogte kassen: 7,5 m, bouwhoogte kassen: 10 m
Oppervlakte bestaand glas in Heerhugowaard	Bestaande ruimte glastuinbouw: ca. 202 ha.	Bestaande ruimte glastuinbouw: 209 ha.
Ontwikkelingsruimte voor oppervlakte glastuinbouw in bestemmingsplan	Uitbreidingsruimte in Alton: ca. 75 ha.	Uitbreidingsruimte in Alton: ca. 75 ha.

Bijlage 2 Passende beoordeling

Plan-MER Bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard

Passende beoordeling in het kader van de
natuurbeschermingswet 1998, artikel 19j

projectnr 258390
revisie 01
11 april 2014

Opdrachtgever

Gemeente Heerhugowaard
mevr. I. Zwollo
Postbus 390
1700 AJ Heerhugowaard

datum vrijgave

11 april 2014

beschrijving revisie 01

eind-concept

goedkeuring

M. Visser-
Poldervaart

vrijgave

A. van
Dongen

Colofon

Projectgroep bestaande uit:

ir. M. Korthorst
drs. M. Visser-Poldervaart

Datum van uitgave:

11 april 2014

Contactadres:

Monitorweg 29
1322 BK Almere
Postbus 10044
1301 AA Almere Stad

Copyright ©

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

Inhoud

blz.

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding.....	4
1.2	Doel en vraagstelling	4
2	Voorgenomen Bestemmingsplan Buitengebied.....	7
2.1	Beschrijving plangebied.....	7
2.2	Uitgangspunten voor het voorgenomen bestemmingsplan	8
3	Natura 2000-gebieden	13
3.1	Te beschouwen Natura 2000-gebieden	13
3.2	Eilandspolder.....	14
3.3	Schoolse Duinen.....	14
3.4	Noordhollands Duinreservaat	14
3.5	Abtskolk & De Putten	14
3.6	Basisinformatie Natura 2000-gebieden.....	14
4	Selectie van effecten voor nadere uitwerking (voortoets).....	16
4.1	Agrarische activiteiten.....	16
4.1.1	Oppervlakteverlies en versnippering	16
4.1.2	Verstoring	16
4.1.3	Verontreiniging.....	16
4.1.4	Verdroging	17
4.1.5	Bewuste verandering van soorten	17
4.1.6	Verzuring en vermesting via de lucht.....	17
4.2	Ontwikkelingsmogelijkheden voor glastuinbouw	23
4.3	Ontwikkelingsmogelijkheden voor wonen	23
4.4	Ontwikkelingsmogelijkheden recreatie en toerisme.....	23
4.5	Overige ontwikkelingsmogelijkheden: Duurzaamheid.....	23
4.6	Conclusie relevante effecten.....	23
5	Nadere beschouwing stikstofdepositie	25
5.1	Achtergronddepositie.....	25
5.2	Ecologische gevolgen.....	26
5.3	Instandhoudingsdoelstellingen voor soorten en gevoeligheid voor stikstofdepositie	27
5.4	Gevoeligheid van habitats voor stikstofdepositie en het belang van andere factoren.....	27
5.5	Ontwikkelingsmogelijkheden bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard	28
5.6	Programmatiese aanpak stikstof	30
5.6.1	Toekomstige ontwikkelruimte.....	30
5.6.2	Eilandspolder.....	31
5.7	Cumulatie	31
6	Conclusies en aanbevelingen	32
6.1	Aanbevelingen	32
	Referenties	34

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Heerhugowaard is voornemens een geactualiseerd bestemmingsplan op te stellen voor het buitengebied van de gemeente. Dit bestemmingsplan beslaat het deel van het grondgebied van de gemeente Heerhugowaard buiten de kern.

De actualisering van het bestemmingsplan wordt ingegeven door enerzijds de noodzaak om regelmatig de bestemmingsplannen te actualiseren en anderzijds door de wens om ontwikkelingen in de landbouw, nieuw beleid en nieuwe regelgeving in het bestemmingsplan te verwerken. Het geactualiseerde bestemmingsplan vervangt het geldende bestemmingsplan Buitengebied 1998 inclusief de partiële herzieningen ervan.

Omdat binnen het voorgenomen bestemmingsplan ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt die qua omvang vallen onder de m.e.r.-(beoordelings-)plicht, is het noodzakelijk om een plan-MER op te stellen. Bovendien is een plan-MER noodzakelijk in verband met het opstellen van een passende beoordeling in het kader van de natuurbeschermingswet. Het plan-MER dient ervoor om de milieu-informatie te verschaffen die nodig is voor de verdere planvorming van het voorgenomen bestemmingsplan en voor de besluitvorming over het plan.

Het belangrijkste beleidsthema dat zal doorwerken in het nieuwe bestemmingsplan is het beleid inzake de landbouw. De wijze waarop de uitbreiding van bestaande agrarische bedrijven de ruimte krijgt, is hierbij van groot belang. Ammoniakdepositie afkomstig van veehouderijen is een aspect wat in dit kader aandacht behoeft. De gemeente onderzoekt of meer ruimte kan worden gegeven voor de uitbreiding van bestaande grondgebonden bedrijven, waarbij tevens rekening moet worden gehouden met de waarden van het landschap en de natuur.

Met name de voorgenomen ontwikkelingsmogelijkheden voor de landbouw maken het nodig om voor het bestemmingsplan een milieueffectrapport en een zogenaamde 'passende beoordeling' op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 op te stellen. Het voorliggende document is die passende beoordeling. Hieronder wordt uiteengezet wat dit begrip inhoudt. De passende beoordeling is onderdeel van het milieueffectrapport (plan-MER), maar is wel als zodanig te herkennen.

Hierboven is gezegd dat in de passende beoordeling met name het beleid inzake de landbouw van belang is. Hiermee is feitelijk al een voorschot genomen op de uitkomst van eerste stap van de beoordeling van mogelijke effecten op de zogenaamde Natura 2000-gebieden. In deze stap is voor alle ontwikkelingsmogelijkheden nagegaan of een passende beoordeling nodig is, vanwege hun kans op effecten op de Natura 2000-gebieden. In hoofdstuk 2 van dit document wordt verslag gedaan van deze stap.

1.2 Doel en vraagstelling

Omdat in de omgeving van de gemeente een aantal Vogel- en Habitatrichtlijn-gebieden (Natura 2000-gebieden) ligt en significant negatieve effecten niet bij voorbaat uit te sluiten zijn, moet op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 voor het bestemmingsplan een passende beoordeling worden uitgevoerd. Dit volgt uit artikel 19j van de Natuurbeschermingswet 1998, en de daaraan gerelateerde artikelen (zie kader).

Het doel van deze passende beoordeling is: *het in beeld brengen of het bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard negatieve effecten heeft of kan hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied van het bestemmingsplan. En of deze negatieve effecten significant zijn.*

Natuurbeschermingswet, 1998, Artikel 19j

1. Een bestuursorgaan houdt bij het nemen van een besluit tot het vaststellen van een plan dat, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, met uitzondering van de doelstellingen, bedoeld in artikel 10a, derde lid, voor een Natura 2000-gebied, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in dat gebied kan verslechteren of een significant verstorend effect kan hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen, ongeacht de beperkingen die terzake in het wettelijk voorschrift waarop het berust, zijn gesteld, rekening
 - a. met de gevolgen die het plan kan hebben voor het gebied, en
 - b. met het op grond van artikel 19a of artikel 19b voor dat gebied vastgestelde beheerplan voor zover dat betrekking heeft op de instandhoudingsdoelstelling, met uitzondering van de doelstellingen, bedoeld in artikel 10a, derde lid.
2. Voor plannen als bedoeld in het eerste lid, die niet direct verband houden met of nodig zijn voor het beheer van een Natura 2000-gebied maar die afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kunnen hebben voor het desbetreffende gebied, maakt het bestuursorgaan alvorens het plan vast te stellen een passende beoordeling van de gevolgen voor het gebied waarbij rekening wordt gehouden met de instandhoudingsdoelstelling, met uitzondering van de doelstellingen, bedoeld in artikel 10a, derde lid, van dat gebied.
3. In de gevallen, bedoeld in het tweede lid, wordt het besluit, bedoeld in het eerste lid, alleen genomen indien is voldaan aan de voorwaarden, genoemd in de artikelen 19g en 19h.
4. De passende beoordeling van deze plannen maakt deel uit van de ter zake van die plannen voorgeschreven milieu-effectrapportage.
5. De verplichting tot het maken van een passende beoordeling bij de voorbereiding van een plan als bedoeld in het tweede lid geldt niet in gevallen waarin het plan een herhaling of voortzetting is van een plan of project ten aanzien waarvan reeds eerder een passende beoordeling is gemaakt, voor zover de passende beoordeling redelijkerwijs geen nieuwe gegevens en inzichten kan opleveren omtrent de significante gevolgen van dat plan.
6. Het eerste tot en met derde lid en het vijfde lid zijn van overeenkomstige toepassing op projectbesluiten als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, onderdeel f, van de Wet ruimtelijke ordening.

In de passende beoordeling wordt de volgende vraag beantwoord:

Kunnen de ontwikkelingen die het voorgenomen bestemmingsplan mogelijk maakt, gelet op de instandhoudingsdoelstelling voor de relevante Natura 2000-gebieden, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in die gebieden verslechteren of een significant verstorend effect hebben op de soorten waarvoor de gebieden zijn aangewezen?

Het is vervolgens aan de gemeente om te bepalen, hoe deze gevolgen in acht kunnen worden genomen. De passende beoordeling kan hiervoor wel suggesties doen.

Deze passende beoordeling is ingedeeld in twee onderdelen. Na een beschrijving van het bestemmingsplan (hoofdstuk 2) en van de te beschouwen Natura 2000-gebieden (hoofdstuk 3) wordt in eerste instantie nagegaan of activiteiten waarop het bestemmingsplan zich richt negatieve gevolgen kunnen hebben voor de instandhoudingsdoelstelling van natuurgebieden binnen en in de omgeving van het plangebied van het bestemmingsplan Heerhugowaard (hoofdstuk 4). Vervolgens (hoofdstuk 5) wordt ingezoomd op het onderdeel stikstofdepositie, aangezien dat onderdeel in deze situatie de meeste impact heeft en de meeste aandacht verdient. Daarbij wordt ook ingegaan op de vraag of de gevolgen als significant moeten worden beschouwd.

Vogel- en Habitatrichtlijn, Natura 2000

De Europese Vogelrichtlijn (vastgesteld in 1979) heeft tot doel alle in het wild levende vogelsoorten, hun eieren, nesten en leefgebieden en de bescherming van trekvogels wat hun broed-, rui- en overwinteringgebieden betreft en rustplaatsen in hun trekzones. De richtlijn kent twee sporen: algemeen geldende regels voor de bescherming van de soorten, die overal van toepassing zijn en de instelling (door de lidstaten) van speciale beschermingszones (de 'Vogelrichtlijngebieden') voor vogelsoorten die bijzonder kwetsbaar zijn. Na 1979 is de richtlijn nog diverse malen aangepast, maar hij is nog altijd van kracht.

In 1992 werd de Vogelrichtlijn aangevuld met de Habitatrichtlijn. De Habitatrichtlijn draagt bij aan het waarborgen van de biologische diversiteit door het in stand houden van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna. Van zowel typen habitats als van soorten dieren en planten zijn lijsten opgesteld die in het kader van de richtlijn beschermd dienen te worden. Ook in deze richtlijn kunnen de genoemde sporen worden onderscheiden: enerzijds de algemene bescherming van bepaalde soorten, anderzijds de aanwijzing van speciale beschermingszones (de 'Habitatrichtlijngebieden').

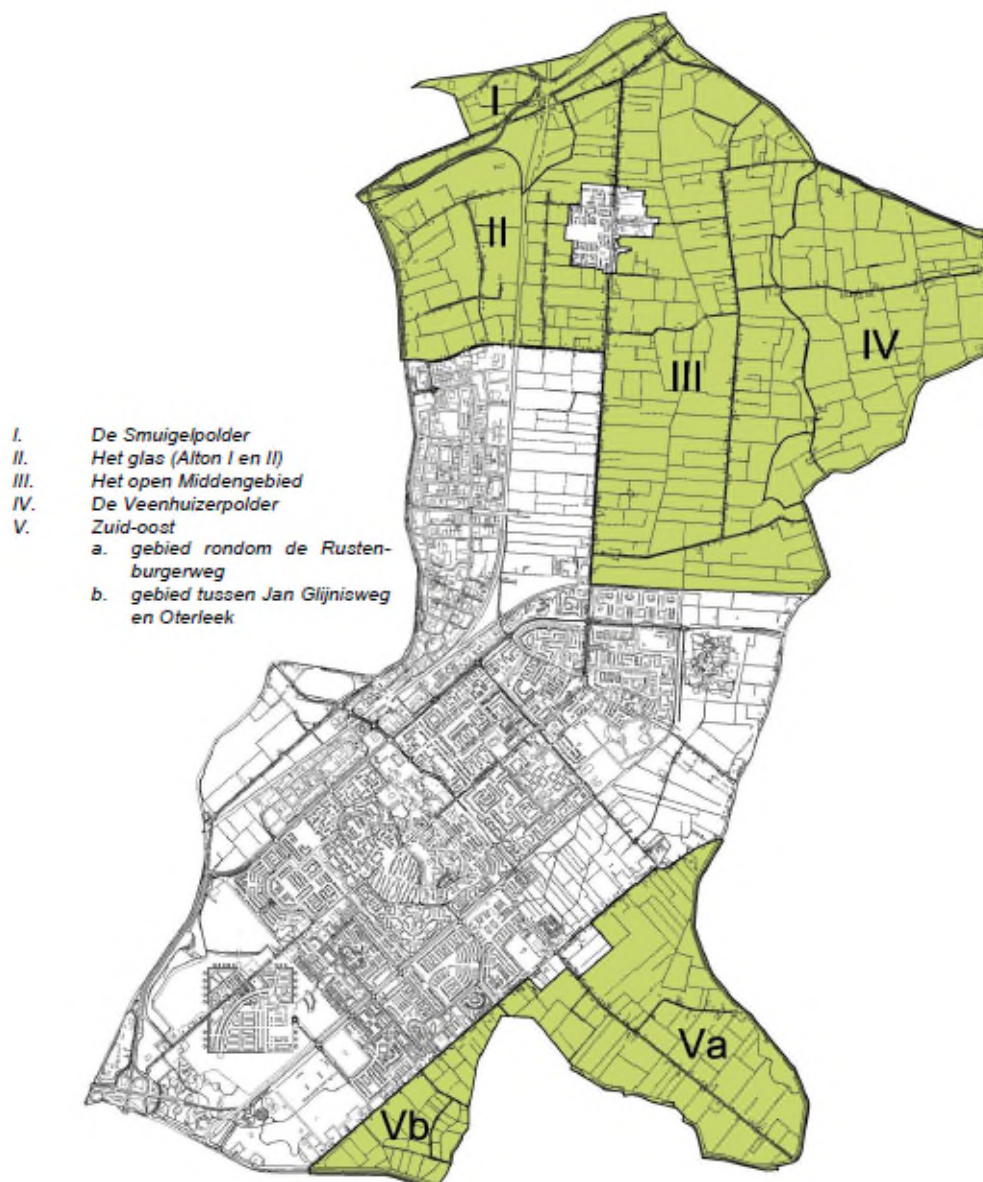
De speciale beschermingszones vormen samen een samenhangend Europees netwerk van natuurgebieden, dit netwerk wordt aangeduid als Natura 2000. Gezamenlijk vormen deze gebieden de hoeksteen voor behoud en herstel van biodiversiteit.

In Nederland zijn de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn vertaald in de Flora- en faunawet (voor de soortbescherming) en in de Natuurbeschermingswet 1998 (voor de bescherming van de Natura 2000-gebieden). De aanwijzing van de vogelrichtlijngebieden is in het algemeen definitief. Voor de meeste Habitatrichtlijngebieden zijn de definitieve aanwijzingen nog niet tot stand gekomen. De bepalingen in de Natuurbeschermingswet 1998 omtrent het uitvoeren van een passende beoordeling zijn voor zowel de definitief als de niet definitief aangewezen gebieden van toepassing. De voorliggende Passende beoordeling is gebaseerd op de Ontwerp Aanwijzingsbesluiten van de betreffende gebieden.

2 Voorgenomen Bestemmingsplan Buitengebied

2.1 Beschrijving plangebied

De gemeente Heerhugowaard ligt in de provincie Noord-Holland. Dit bestemmingsplan beslaat een groot deel van het grondgebied van de gemeente Heerhugowaard buiten de kern. In figuur 2.1 is de ligging in het groen van het bestemmingsplan Buitengebied aangegeven.

Figuur 2.1 Plangebied, het gekleurde gebied beslaat het bestemmingsplangebied. (Bron: Concept Nota van Uitgangspunten).

2.2 Uitgangspunten voor het voorgenomen bestemmingsplan

Het voorgenomen bestemmingsplan zal het ruimtelijk kader bieden voor diverse functies en hun ontwikkelingsmogelijkheden. Hieronder worden de uitgangspunten samengevat. Voor nadere informatie wordt verwezen naar de Nota van Uitgangspunten voor het bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard.

Hoofduitgangspunt is dat de gebruiks- en bouw mogelijkheden die de geldende bestemmingsplannen en de verleende vrijstellingen / ontheffingen / afwijkingen bieden, worden (waar mogelijk en wenselijk) overgenomen in het nieuwe bestemmingsplan.

Deze paragraaf geeft per thema een opsomming van de uitgangspunten, ontwikkelingen en ontwikkelingsmogelijkheden die in het nieuwe bestemmingsplan buitengebied zijn voorzien.

Landbouw, met uitzondering van glastuinbouw

De agrarische bestemming geldt voor het grootste gedeelte van het bestemmingsplangebied. Er zijn in het buitengebied van Heerhugowaard 72 agrarische bedrijven (exclusief glastuinbouw). De belangrijkste agrarische sectoren zijn de glastuinbouw, de veehouderij en de vollegrondstuinbouw. Glastuinbouw wordt apart beschreven in paragraaf 3.1.3. De gemeente acht het van belang de agrarische sector in stand te houden. Daarnaast is ook de landschappelijke en cultuurhistorische waarde van het buitengebied belangrijk.

De agrarische sector wordt in het bestemmingsplan met 3 bestemmingen gediend: Agrarisch, Agrarisch met waarden en Agrarisch - 1. De bestemmingen Agrarisch en Agrarisch met waarden zijn bedoeld voor de gebieden waarin zich hoofdzakelijk grondgebonden agrarische bedrijven bevinden. In deze paragraaf wordt alleen op het voornemen voor deze gebieden nader ingegaan. De bestemming Agrarisch - 1 wordt onder het kopje Glastuinbouw nader toegelicht.

Voornemen

Het voornemen bestaat voor wat betreft het thema landbouw uit de volgende onderdelen:

- Binnen het bestemmingsplangebied komen 5 intensieve veehouderijen voor. Het betreft pluimveehouderijen (3) en varkenshouderijen (2). Deze intensieve veehouderijen worden door middel van een aanduiding specifiek bestemd.
- Nieuwvestiging van agrarische bedrijven wordt beperkt voor grondgebonden agrarische bedrijven. Er is alleen nieuwvestiging mogelijk in de bestaande bebouwde linten langs de Middenweg, Rustenburgerweg en Veenhuizerweg. Daarbij dient een volwaardig, reëel agrarisch bedrijf binnen de gemeente Heerhugowaard gerealiseerd te worden. Nieuwvestiging van intensieve veehouderijen is niet mogelijk.
- Huidige bouwvlakken worden één-op-één overgenomen uit het huidige bestemmingsplan. In deelgebieden III en IV is uitbreiding tot 2 ha. mogelijk via een wijzigingsbevoegdheid. In de overige gebieden kunnen agrarische bedrijven groeien tot 1,5 ha. Er is geen onderscheid in deze regeling voor grondgebonden agrarische bedrijven en intensieve veehouderijen.
- Binnen het bouwvlak mogen agrarische gebouwen worden gerealiseerd. Tevens zijn gebouwen mogelijk ten behoeve van de verwerking van agrarische producten van het eigen bedrijf en van andere bedrijven. De hoeveelheid te verwerken producten van andere bedrijven mag het eigen productieniveau niet overstijgen.
- De huidige regeling met een goot- en bouwhoogte van 6,5 en 9 meter wordt in het nieuwe bestemmingsplan gehandhaafd. Met een afwijkingsbevoegdheid wordt echter een verhoging van de goot- en bouwhoogte tot respectievelijk 7 en 12 meter mogelijk gemaakt.

- Het bestemmingsplan maakt nevenactiviteiten mogelijk door middel van een afwijkingsbevoegdheid. Het maximale oppervlakte voor nevenfuncties bedraagt 300 m². Kinderopvang wordt niet mogelijk gemaakt als nevenfunctie. Tevens is het niet toegestaan een tweede bedrijfswoning op te richten.
- In vrijkomende agrarische bebouwing kunnen kleinschalige bedrijvigheid, wonen, zorg en recreëren worden mogelijk gemaakt, evenals de huisvesting van (buitenlandse) werknemers.
- Biovergisting wordt in het bestemmingsplan toegestaan binnen de agrarische bestemming. De uitwerking ervan wordt in paragraaf **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.** nader toegelicht.
- Het bestemmingsplan bevat een omvormingsverbod (of omschakelingsverbod), waarmee omvorming van akkerbouw/tuinbouw naar veehouderij onmogelijk wordt gemaakt. Omvorming naar intensieve veehouderij is niet mogelijk door de specifieke aanduiding voor intensieve veehouderijen.
- De paardenfokkerijen hebben een agrarische functie en worden als grondgebonden agrarisch bedrijf gezien. De paardenfokkerijen zijn specifiek aangeduid in het bestemmingsplan. Het hobbymatig houden van paarden wordt bij de bestemmingen Agrarisch, Agrarisch met Waarden en Wonen in het buitengebied mogelijk gemaakt. Er zijn regels gebonden aan de uitvoering van paardenbakken en paddocks, zoals oppervlakte en het verbod om lichtmasten te plaatsen. Er kan per bouwvlak één paardenbak en één paddock gerealiseerd worden.
- In het vigerende bestemmingsplan is ruimte voor ondersteunend glas binnen het agrarische bouwvlak. De oppervlakte bedraagt 2.000 m² ondersteunend glas, met een mogelijkheid tot uitbreiding tot 4.000 m² in het gebied met de bestemming "Agrarisch". Dit wordt gehandhaafd in het nieuwe bestemmingsplan.
- Buiten het bouwvlak kunnen binnen de bestemmingen Agrarisch en Agrarische met waarden boog- en gaaskassen gerealiseerd worden met een hoogte tot 3 meter. Dit betreft tijdelijke voorzieningen

Scenario's

Bij de beschrijving van de ontwikkelingsmogelijkheden voor de landbouw is inzichtelijk gemaakt dat de toename van de veestapel in de gemeente Heerhugowaard beperkt is. Het bestemmingsplan maakt wel de vergroting van bouwvlakken mogelijk via afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden. Deze zijn bedoeld om de schaalvergroting in de agrarische sector mogelijk te maken. Schaalvergroting van het ene bedrijf zal namelijk gepaard gaan met het opheffen van een of meerdere andere bedrijven in verband met de noodzakelijke ruimte aan agrarische gronden ten behoeve van voer en mest.

Daarom neemt in het maximaal scenario de veestapel beperkt toe. De hoeveelheid glas kan op basis van het bestemmingsplan toenemen met de genoemde ruimte van ca. 120 ha. Tevens zijn biovergisters mogelijk op de agrarische percelen waarop een veehouder gevestigd is en kunnen 15 kampeerplaatsen en 2 trekkershutten op ieder agrarisch bouwvlak (m.u.v. glastuinbouwbedrijven) gerealiseerd worden.

In een realistisch scenario wordt uitgegaan van een gelijkblijvend aantal dieren. De grootte van de bouwvlakken wordt hier slechts gebruikt voor schaalvergroting, waarbij volwaardige bedrijven groeien en kleinere bedrijven stoppen. Dit scenario sluit aan bij de verwachte ontwikkeling in de landbouw die in paragraaf 3.3 van het plan-MER is geschetst. Van de realisatie van biovergisters is in het realistische scenario geen sprake, omdat deze vorm van energieopwekking met de afschaffing van de subsidie ervoor niet meer nieuw wordt gerealiseerd.

Ten aanzien van de glastuinbouw wordt in dit scenario uitgegaan van het beeld dat geschetst is in de notitie over de toekomst van de glastuinbouw ("(naar een duurzame) Toekomst van

de Glastuinbouw Heerhugowaard 2009-2015"). Uit deze toekomstverkenning blijkt dat met name in Alton mogelijkheden voor uitbreiding van glastuinbouwbedrijven bestaan. In het gehele gebied bestaan toekomstgerichte en niet-toekomstgerichte bedrijven. In Alton biedt deze combinatie de mogelijkheid voor uitbreiding van de toekomstgerichte bedrijven. Voor het verspreid liggende glas is deze ontwikkelingsmogelijkheid er niet op de bestaande kavel (deze biedt het bestemmingsplan overigens ook niet). Ook in 't Kruis ontbreekt de mogelijkheid voor wezenlijke groei. Daarmee geldt als realistisch scenario voor de ontwikkeling van de glastuinbouw dat beperkte uitbreiding in Alton wordt bereikt en dat in de overige gebieden geen verdere groei van de glastuinbouw optreedt. Aangezien de gasprijzen een belangrijk knelpunt vormen voor de glastuinders wordt er in het realistische scenario van uitgegaan dat energiebesparende en CO₂-reducerende maatregelen genomen worden.

Glastuinbouw

In Heerhugowaard is een glastuinbouwconcentratiegebied aanwezig: het Altongebied. Een tweede concentratie bevindt zich rond 't Kruis (deelgebied Vb). Daarnaast komt in de gemeente verspreid liggend glas voor. In totaal zijn ca. 40 glastuinbouwbedrijven aanwezig.

Voor glastuinbouw geldt in het voorgenomen bestemmingsplan de volgende regeling:

- Glastuinbouw is specifiek bestemd door middel van de bestemming Agrarisch - 1. Bestaande niet-glastuinbouwbedrijven worden wel toegestaan door een specifieke aanduiding.
- In het Altongebied is nog ruimte voor ruim 75 ha. nieuwe glastuinbouw (zie ook Figuur 2.2). Dit biedt ruimte voor het herstructureringsproject dat voor Alton is ingezet (provinciaal project).
- Binnen de bestemming Agrarisch - 1 is ook ruimte voor nevenfuncties conform de andere agrarische bestemmingen.
- Voor het verspreid liggende glas, inclusief de concentratie rond 't Kruis is ook de bestemming Agrarisch - 1 opgenomen.
- De uitbreidingsmogelijkheden voor het verspreid liggende glas worden ten opzichte van het huidige plan enigszins beperkt, door het verwijderen van een aantal aanwijzingen voor glastuinbouw. Buiten het glasconcentratiegebied bestaat nog een uitbreidingsruimte van ca. 45 ha.

Figuur 2.2 Uitbreidingsruimte glastuinbouwbedrijven.

De plannen voor het realiseren van een transportleiding voor CO₂ en warmte vanaf de Huisvuilcentrale in Alkmaar zijn voorlopig van de baan. Dit maakt daarmee geen onderdeel meer uit van het voornemen.

Wonen

In het buitengebied komen solitaire woningen en woningen in lintbebouwing voor. Een deel van deze woningen heeft een monumentale status of aanwijzing als karakteristiek. De monumenten zijn door middel van de Monumentenwet of Monumentenverordening beschermd.

Voor wonen geldt in het voorgenomen bestemmingsplan de volgende regeling:

- Nieuwbouw van woningen wordt niet toegestaan in het bestemmingsplan. Wel kan een agrarische bestemming omgezet worden in een woonbestemming, eventueel met gebruikmaking van de nieuwe mogelijkheid om plattelandswoningen te bestemmen (wijzigingsbevoegdheid).
- Voor de aan-, uit- en bijgebouwen zijn regels opgenomen ten aanzien van de omvang, breedte en ligging ten opzichte van de zijdelingse perceelgrenzen. Dit wordt meegenomen in de beoordeling.
- Nevenfuncties zijn mogelijk, namelijk in de vorm van mantelzorg, bedrijf aan huis, Bed & Breakfast en het hobbymatig houden van paarden. Aan de nevenfuncties zijn voorwaarden verbonden. Deze worden bij de betreffende effectbeschrijvingen nader toegelicht.

- De als karacteristiek aangewezen woningen worden in het nieuwe bestemmingsplan beschermd op de uitwendige hoofdvorm. Deze bescherming is gerealiseerd door de dubbelbestemming Waarde - Cultuurhistorie aan te brengen.

Recreatie en toerisme

De gemeente Heerhugowaard heeft de nota 'Naar Buiten!' opgesteld, waarin het beleid ten aanzien van recreatie en toerisme is vastgelegd. Uitgangspunt is het aanbieden van recreatiemogelijkheden dicht bij huis en een ontwikkeling en versterking van de toeristisch-recreatieve sector.

Voor recreatie en toerisme geldt in het voorgenomen bestemmingsplan de volgende regeling:

- Er wordt geen grootschalige recreatieve ontwikkeling mogelijk gemaakt, maar het bestemmingsplan biedt ruimte voor kleinschalige ontwikkelingen gericht op het (extensieve) medegebruik van het buitengebied.
- Het bestemmingsplan maakt toeristisch-recreatieve nevenfuncties bij agrarische bedrijven mogelijk, zoals kamperen bij de boer (van 1 maart t/m 31 oktober), Bed & Breakfast en het plaatsen van trekkershutten (gekoppeld aan routestructuren). Deze faciliteiten kunnen bij ieder agrarische bouwvlak, met uitzondering van de glastuinbouwbedrijven, gerealiseerd worden. Het gaat daarmee om maximaal ca. 60 mogelijke locaties. Bed & breakfast voorzieningen (max. 5 kamers) kunnen overigens ook bij woningen gerealiseerd worden. Daarbij kan gebruik gemaakt worden van de bestaande bebouwing
- Mogelijkheden voor recreatiewoningen, bungalowparken en hotels worden niet geboden in het bestemmingsplan.

Duurzaamheid en energie

De gemeente Heerhugowaard wil in 2030 energieneutraal zijn en in dat kader mogelijkheden bieden voor het opwekken en transporteren van duurzame energie, waarbij wordt gedacht aan aardwarmte, biovergisting en zonne-energie.

Ten aanzien van duurzaamheid en energie gelden in het voorgenomen bestemmingsplan de volgende regelingen:

- Buiten de bestaande windturbines worden geen mogelijkheden geboden voor het opwekken van windenergie in het bestemmingsplan, in verband met het besluit van de provincie Noord-Holland om geen nieuwe windturbines toe te staan.
- Ten opzichte van andere vormen van duurzame energieopwekking heeft de gemeente een positieve grondhouding. Het opwekken van zonne-energie en gebruik van aardwarmte worden niet in het bestemmingsplan geregeld, omdat hiervoor - voor zover noodzakelijk - andere vergunningprocedures bestaan.
- Biovergisting wordt mogelijk gemaakt gekoppeld aan de agrarische bestemming. De installaties hiervoor kunnen binnen de agrarische bouwvlakken gerealiseerd worden.

3 Natura 2000-gebieden

3.1 Te beschouwen Natura 2000-gebieden

In deze Passende beoordeling wordt voor de Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied ingegaan op de vraag of er negatieve effecten kunnen optreden. Met name voor de gevolgen van stikstofdepositie op daarvoor gevoelige habitats en leefgebieden van soorten, is de vraag hoe ver de effecten uitstrekken niet zomaar te beantwoorden. Daarom is uitgegaan van een grens van 10 km rond het plangebied. Dit is een grens die ook gehanteerd wordt bij agrarische bedrijven in de Programmatische aanpak stikstof (PAS) en geadviseerd wordt door de Commissie voor de milieueffectrapportage.

Binnen die afstand komen (delen van) het Natura 2000-gebied **Eilandspolder** en de duingebieden **Schoorlse duinen** en **Noordhollands Duinreservaat**. De Natura 2000-gebieden **Abtskolk & De Putten**, **Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder** en **Zwanenwater & Pettermerduinen** liggen net buiten deze grens.

Tabel 3.1 Ligging van Natura 2000-gebieden in de wijde omgeving van het bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard.

Tabel 3.2 Afstand van Natura 2000-gebied t.o.v. bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard.

Natura 2000-gebieden	Afstand tot bestemmingsplangrens
Eilandspolder	circa 3,7 km
Schoorlse Duinen	circa 7 km
Noordhollands Duinreservaat	circa 9,8 km
Abtskolk & De Putten	circa 10 km
Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder	>> 10 km (circa 11 km)
Zwanenwater & Pettermerduinen	>> 10 km (circa 12,2 km)

In de bijlagen worden onderstaande Natura 2000-gebied en de instandhoudingsdoelen ervan uitgebreid beschreven.

3.2 Eilandspolder

De Eilandspolder is een oude polder met grasland, natuurlijk ontstane meertje en verlandingsvegetaties. Het gebied is van groot belang voor de noordse woelmuis en is van belang als vogelgebied. Er komen echter ook belangrijke verlandingsvegetaties voor met bijzondere *veenmosrietlanden*. Het gebied is van belang als broedgebied voor vogels van rietmoeras en rietruigte, met name de rietzanger.

3.3 Schoorlse Duinen

Het gebied Schoorlse Duinen beslaat een strook kalkarme (en plaatselijk kalkrijkere) duinen die ligt tussen Bergen en de Hondsbossche Zeewering. Hier bevinden zich de hoogste duinen van ons land, tot maximaal 58 m boven zeeniveau. Het is een gevarieerd en uitgestrekt duinlandschap dat reliëfrijk en landschappelijk zeer afwisselend is. In het westen liggen lagere zeereepduinen, gevolgd door een sterk geaccidenteerd landschap met uitgestrekte valleicomplexen, die over een grote oppervlakte zijn begroeid met dophei- en kraaiheivegetatie. De binnenduintrand is vrijwel geheel bebost. Het gebied is als Habitatrictlijngebied en heeft doelstellingen voor 15 habitattypen (www.synbiosys.alterra.nl).

3.4 Noordhollands Duinreservaat

Dit Natura 2000-gebied is aangewezen op basis van de habitatrictlijn, het is aangewezen voor 18 habitattypen, 2 habitatsoorten (Gevlekte Witsnuitlibel, Nauwe korfslak) en als complementair doel 2 vogelsoorten (Paapje, Tapuit). Het Noordhollands Duinreservaat is een karakteristiek voorbeeld van een Nederlands duinlandschap, zoals dat in de loop der eeuwen ontstaan is als gevolg van een samenloop van geologische, geomorfologische en klimatologische omstandigheden en menselijk handelen. Het is een biologisch, morfologisch, hydrologisch en landschappelijk geheel van duinen met natte en vochtige duinvalleien, duingraslanden, struwelen, bossen en ruigten. Het ligt op de overgang van de kalkrijke naar de kalkarme duinen. Een aanzienlijk deel van het gebied is bebost met naaldbos en loofbos, die voor een deel zeer oud zijn.

3.5 Abtskolk & De Putten

Dit Natura 2000-gebied is aangewezen op basis van de vogelrichtlijn. Het gebied heeft één instandhoudingsdoel, voor de dwerggans die het gebied gebruikt om te overwinteren. Het gebied bestaat overwegend uit grasland. De Zijpe- en Hazepolder heeft een rechtlijnige verkaveling terwijl het slotenpatroon in de Vereenigde Harger- en Pettemerpolder een minder regelmatig karakter heeft.

3.6 Basisinformatie Natura 2000-gebieden

De informatie over de Natura 2000-gebieden en de instandhoudingsdoelstellingen die daarvoor gelden, is voornamelijk ontleend aan de informatie op de website van het ministerie van EZ over Natura 2000 (www.synbiosys.alterra.nl/natura2000) en de website van dit ministerie met informatie over de beheerplannen voor Natura 2000-gebieden (www.natura2000beheerplannen.nl). Belangrijke gebruikte informatie bronnen zijn:

- de ontwerpbesluiten en de toelichtingen daarbij;
- de gebiedendocumenten;

- de essentietabellen met informatie over kernopgaven, instandhoudingsdoelen en informatie over de landelijke staat van instandhouding;
- de profielendocumenten van de habitattypen die in de beschouwde Natura 2000-gebieden voorkomen;
- Atlas Natura 2000 Kustgebieden van Noord-Holland. Ron van 't Veer & Dorien Hoogeboom juni 2010 Landschap Noord-Holland

4 Selectie van effecten voor nadere uitwerking (voortoets)

In dit hoofdstuk worden de mogelijke versturende effecten van het bestemmingsplan op de Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied geselecteerd. De mogelijke effecten worden beschreven aan de hand van de ontwikkelingen binnen het bestemmingsplan. In dit hoofdstuk wordt onderscheid gemaakt naar de twee voornaamste elementen uit het bestemmingsplan: agrarische activiteiten zoals (uitbreiding van) veehouderijen en glastuinbouw (paragraaf 4.1) en recreatieve ontwikkelingen (paragraaf 4.2) en overige kleinschalige ontwikkelingen (paragraaf 4.3).

4.1 Agrarische activiteiten

Ontwikkeling en aanwezigheid van agrarische bedrijven kan in principe een breed scala van effecten op Natura 2000-gebieden veroorzaken. De effectindicator die hiervoor is ontwikkeld, geeft een eerste indicatie van factoren die een rol kunnen spelen (en de mate van gevoeligheid van habitattypen en beschermde soorten voor deze factoren).

Voor mogelijke effecten van de landbouw worden de volgende factoren genoemd:

- Oppervlakte verlies en versnippering door ruimtebeslag (verlies aan oppervlakte)
- Verstoring door geluid, licht en optische verstoring (door aanwezigheid of beweging) of door mechanische effecten (bijvoorbeeld betreding)
- Vermesting en verzuring
- Verontreiniging
- Verdroging
- Bewuste verandering van de soortensamenstelling (bijvoorbeeld door introductie van exoten)

4.1.1 *Oppervlakteverlies en versnippering*

Verlies van oppervlakte van Natura 2000-gebied door ruimtebeslag is niet aan de orde omdat de agrarische activiteiten op ruime afstand van Natura 2000-gebieden plaatsvinden (zie tabel 3-1). Er is evenmin sprake van versnippering of aantasting van bodem. Het plangebied ligt in z'n geheel buiten en grote afstand van de beschermde gebieden.

4.1.2 *Verstoring*

Doordat de grens van het bestemmingsplan op minstens 3,7 km van het (dichtstbijzijnde) Vogel- en Habitatrichtlijngebied ligt zal er ook geen sprake zijn van verstoring (bijvoorbeeld door licht, geluid en aanwezigheid van mensen en materieel) door agrarische bedrijven in het Natura 2000-gebied. Er zal evenmin sprake zijn van betreding gezien de afstand als gevolg van agrarische activiteiten.

4.1.3 *Verontreiniging*

Aandachtspunten voor verontreiniging zijn de mogelijke effecten van het 'inwaaien' van bestrijdingsmiddelen (gewasbeschermingsmiddelen) en meststoffen. In het algemeen biedt het bestemmingsplan niet het kader voor regelingen die direct betrekking hebben op dit soort specifieke activiteiten en het gebruik van de percelen. Daarbij komt dat geen duidelijk ander gebruik wordt verwacht dan nu het geval is. De ruimte voor uitbreiding van bouwvlakken is vooral nodig om in te spelen op ontwikkelingen zoals schaalvergroting en niet gericht op

intensivering van het gebruik van agrarische grond (ander beleid, zoals het mestbeleid, legt wel beperkingen op aan de mogelijkheden voor intensivering). Er worden daarom van de ontwikkelingsmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt geen negatieve gevolgen verwacht, voor zover dit het aspect verontreiniging betreft. Ook gezien de afstand tussen het plangebied en de Natura 2000-gebieden zijn zaken als verontreiniging door het inwaaien van bestrijdingsmiddelen en meststoffen niet aan de orde. Concluderend kan worden gesteld dat de ontwikkelingsmogelijkheden van het bestemmingsplan niet leiden tot negatieve gevolgen door verontreiniging.

4.1.4 Verdroging

Verdroging van Natura 2000-waarden kan bijvoorbeeld plaatsvinden door veranderingen in de grondwaterstand of veranderingen van grondwaterstromen. Het voorgenomen bestemmingsplan omvat geen voornemens die een grote invloed kunnen hebben op de waterhuishouding (grond- en oppervlaktewater) en het watersysteem. Weliswaar wordt ruimte geboden voor de uitbreiding van agrarische bedrijven, maar de extra verharding wordt gecompenseerd op basis van de geldende normen voor watercompensatie.

De mogelijke toename van glastuinbouw leidt tot een toename van het verharde oppervlak, maar ook dit dient lokaal gebufferd te worden. De primaire watergangen zijn als water opgenomen in het voorontwerpbestemmingsplan. Er is geen specifiek beleid ten aanzien van het dempen van sloten. Wel wordt aangesloten bij de richtlijnen van het Hoogheemraadschap ten aanzien van waterkwantiteit, waterkwaliteit, waterveiligheid en grond- en oppervlakte water.

Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen door verdroging kunnen uitgesloten worden, mede door de afstand tussen het plangebied en de Natura 2000-gebieden. Door bemesting en bekalking van landbouwgronden kan het lokale grondwater en het drainagewater in sloten nutriëntenrijke en baserijk worden. Gezien de afstand tussen het plangebied en de Natura 2000-gebieden zijn zaken als vermisting via het grond- en oppervlaktewater niet aan de orde.

4.1.5 Bewuste verandering van soorten

Omdat de beoogde ontwikkeling geen betrekking heeft op andere teelten of principieel andere landbouwgebruiksvormen dan gangbaar en bekend zijn in Nederland, hoeft evenmin een bewuste verandering van de soortensamenstelling van natuurgebieden te worden verwacht.

4.1.6 Verzuring en vermisting via de lucht

4.1.6.1 Algemeen

Veehouderij kan door depositie van stikstof (uit ammoniak) vanuit de lucht invloed hebben op daarvoor gevoelige habitats of gevoelige leefgebieden van soorten op grotere afstand.

Ook de glastuinbouw kan invloed hebben op de stikstofdepositie in de omgeving. Dit is het gevolg van de emissie van stikstofoxiden (NOx) in de lucht, ten gevolge van verbrandingsprocessen (gasgestookte ketels en warmte-krachtinstallaties).

Nu de mogelijkheid (via wijzigingsbevoegdheid) wordt geboden aan 32 bedrijven om te vergroten, kan een theoretische toename van de emissie van stikstof (in de vorm van ammoniak) door agrarische bedrijven optreden. Ook de biovergisting, gecombineerd met energieopwekking, kan leiden tot enige emissie van stikstofoxiden. Deze emissies kunnen

leiden tot extra stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden in de omgeving. De relevante Natura 2000-gebieden binnen een straal van 10 km zijn in figuur 3.1 weergegeven.

De ontwikkeling die mogelijk zal worden gemaakt in het voorgenomen bestemmingsplan, kan daardoor bijdragen aan de stikstofdepositie op daarvoor gevoelige habitattypen en gevoelige leefgebieden van soorten in de nabijgelegen Natura 2000-gebieden. De depositie van stikstofverbindingen op de nabijgelegen Natura 2000-gebieden, specifiek op de daarvoor gevoelige habitats en gevoelige leefgebieden van soorten zijn derhalve de specifieke aandachtspunten.

Verzuring en vermesting vormen een zeer actueel thema in de toetsing van ontwikkelingen in de landbouw aan Natura 2000-gebieden. Aan de bronzijde leidt stikstofemissie uit de landbouw tot verzurende en vermestende effecten in natuurgebieden. Aan de zijde van het natuurgebied is het vooral de aanwezigheid van voor stikstof gevoelige habitattypen en eventueel soorten die bepalen of een natuurgebied gevoelig is voor stikstofdepositie.

Nu duidelijk is dat stikstofdepositie een mogelijk effect kan hebben, wordt onderzocht in hoeverre de Natura 2000-gebieden in de omgeving en de instandhoudingsdoelstellingen voor de aanwezige habitattypen en -soorten gevoelig zijn voor stikstofdepositie. Vervolgens is de vraag of het bestemmingsplan en de ontwikkelingen die daarin mogelijk worden gemaakt kunnen leiden tot een toename van stikstofdepositie waarvan de ecologische relevantie moet worden beoordeeld. Dit komt in hoofdstuk 5 aan bod.

4.1.6.2 **Achtergrond van de problematiek**

De landbouw draagt met name door de uitstoot van ammoniak in belangrijke mate bij aan de vermesting (en in mindere mate de mogelijke verzuring) van natuurgebieden. Een deel van de ammoniak die vrijkomt uit de stallen en mestopslagen, maar ook vanuit de percelen, zal via de lucht neerkomen in de natuurgebieden.

Naast stikstof kan ook fosfaat worden gezien als een stof die een belangrijke vermestende werking kan hebben. Fosfaat kan invloed hebben op de biologische kwaliteit van het oppervlaktewater, maar ook grondwaterstromen kunnen een vermestende invloed hebben. Voor de belasting met fosfaat is alleen de verspreiding via oppervlakte- en grondwater van belang; het verspreidt zich (nagenoeg) niet via de lucht. In paragraaf 4.1.3 is reeds beschreven dat de kans op vermesting en verzuring door de invloed van grond- en oppervlaktewater nihil is.

Overmatige depositie van stikstof leidt tot verstoring van de voedingstoffenbalans in de bodem en verontreiniging van het grond- en oppervlaktewater, wat kan leiden tot de achteruitgang of zelfs het verdwijnen van karakteristieke soorten in bossen en natuurterreinen. De hoeveelheid stikstofdepositie die een habitat nog kan verdragen zonder schade te ondervinden, wordt de kritische depositiewaarde¹ genoemd.

¹ Zie 'Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en Natura 2000 gebieden.' (H. van Dobben, R. Bokkink, D. Bal en A. van Hinsberg, Alterra-rapport 2397, Wageningen 2012). De gevoeligheid van habitattypen voor ammoniak wordt uitgedrukt in kritische depositiewaarden (KDW) in molN/ha/j. Hoe lager de KDW, hoe gevoeliger het habitatype gemiddeld genomen is voor atmosferische depositie van stikstof. De kritische depositiewaarde wordt in het genoemde rapport gedefinieerd als '*de grens waarboven het risico niet kan worden uitgesloten dat de kwaliteit van het habitat significant kan worden aangetast als gevolg van de verzurende en/of vermestende invloed van de atmosferische stikstofdepositie*'.

4.1.6.3 Huidige en toekomstige stikstofdepositie

De gevoeligheid van habitattypen voor stikstofdepositie is uitgedrukt in Kritische Depositiewaarden (KDW)², in mol N/ha/jaar. Hoe lager de KDW van een habitatype, hoe gevoeliger het habitatype voor atmosferische stikstofdepositie.

Landelijke trend

De gemiddelde gemeten ammoniakconcentratie is sinds het begin van de metingen in 1993 met 25% afgenomen (www.mnp.nl). De laatste jaren is geen verdere daling opgetreden. De hoogste concentraties zijn te vinden in de grotere emissiegebieden, voornamelijk de gebieden met intensieve veehouderij. Dit neemt niet weg dat in veel gebieden de stikstofbelasting nog boven de kritische depositiewaarden voor een aantal (zeer) gevoelige habitattypen ligt. De genoemde kritische depositiewaarden zullen veelal niet op korte termijn bereikt kunnen worden. Ook kleinere verlagingen van de depositie kunnen echter wel een positief effect hebben en leiden tot verbetering van de staat van instandhouding van de gevoelige habitats. Dit is geconstateerd naar aanleiding van de algehele verbetering in de periode 1990-2004 waarin de depositie van ammoniak merkbaar is gedaald (Van Dobben, Alterra, mondelinge mededeling).

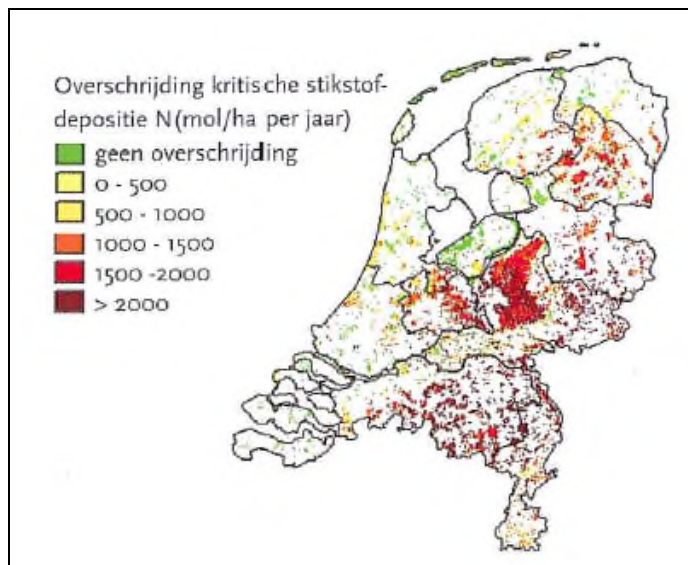
De daling in stikstofdepositie is het gevolg van lagere emissies van zowel stikstofoxiden als van ammoniak.

- De emissie van stikstofoxiden in Nederland daalde sinds 1980 met meer dan 30%. Deze daling is het resultaat van maatregelen in het verkeer, zoals de invoering van de katalysator aan het eind van de jaren tachtig, in de industrie en in de energiesector;
- De emissie van ammoniak door agrarische bronnen in Nederland is in dezelfde periode met 40% gedaald. Vooral in de periode tot 2002 hebben emissiebeperkende maatregelen voor een daling gezorgd. Tot deze maatregelen behoren verbeterde voersamenstelling, het gebruik van emissiearme stallen, het afdekken van mestsilos en het direct onderwerken van mest bij de aanwending. Daarnaast speelt een rol dat sinds 1985 in de melkrundveehouderij een aanmerkelijke daling van het aantal dieren is opgetreden;
- In 2005 en 2006 is een lichte stijging van met name de ammoniakdepositie opgetreden. Deze is geheel toe te schrijven aan de meteorologische omstandigheden in die jaren.

De Nederlandse agrarische sector levert, vergeleken met andere economische sectoren, met 46% de grootste bijdrage aan de totale stikstofdepositie op Nederland. Deze depositie bestaat vrijwel alleen uit ammoniak. De totale bijdrage van alle Nederlandse bronnen aan de totale stikstofdepositie is 64%. Dit betekent dat de agrarische sector voor 72% van de totale Nederlandse bijdrage aan de stikstofdepositie verantwoordelijk is. De ammoniakemissies leveren met 70% de grootste bijdrage aan de totale stikstofdepositie. De buitenlandse bijdrage aan de stikstofdepositie is ongeveer een derde van de totale stikstofdepositie (bron: website Planbureau voor de leefomgeving (PBL) en informatie voormalig milieu-en natuurplanbureau, MNP).

Trend in Noord-Holland

De gemiddelde gemeten ammoniakconcentratie is sinds het begin van de metingen in 1993 met 25% afgenomen (www.mnp.nl). De laatste jaren is geen verdere daling opgetreden. Hoewel de hoogste concentraties vooral buiten Noord-Holland te vinden zijn (nl. in concentratiegebieden van intensieve veehouderij), komt in veel gebieden, ook in de kustzone van provincie Noord-Holland, de stikstofbelasting boven de kritische depositiewaarden voor habitattypen die in deze gebieden voorkomen, ligt.

Figuur 4-1: Overschrijding van de kritische depositiewaarden voor het meest gevoelige natuurdoeltypen

De genoemde kritische depositiewaarden kunnen veelal niet op korte termijn bereikt worden. Maar zoals hierboven reeds geconstateerd werd kunnen ook kleinere verlagingen van de depositie een positief effect hebben en leiden tot verbetering van de staat van instandhouding van de gevoelige habitats. Indien wordt gestreefd naar kwaliteitsverbetering van de gevoelige habitats kunnen depositieniveaus boven de kritische depositiewaarde de nagestreefde kwaliteitsverbetering in de weg blijven staan, dit kan echter mede afhankelijk zijn van lokale omstandigheden, terwijl in bepaalde gevallen het herstel van andere abiotische factoren (bijvoorbeeld herstel van verdroging) de eerste prioriteit heeft.

Landbouwontwikkeling in Heerhugowaard

De gemeente Heerhugowaard heeft te maken met een veehouderij die wordt gedomineerd door melkvee. Daarnaast komt akkerbouw en vollegrondsgroenteteelt voor. In het huidige bestemmingsplan is geen onderscheid gemaakt tussen verschillende agrarische sectoren (met uitzondering van glastuinbouw), zodat er mogelijkheden bestaan voor omschakeling van akkerbouw naar veeteelt. Intensieve veeteelt is een beperkte deelsector in de gemeente, die specifiek aangewezen is in het bestemmingsplan.

Het nieuwe bestemmingsplan biedt in totaal minder bouwruimte voor de agrarische sector dan het vigerende plan, met name door het verwijderen van de mogelijkheid van omschakeling van andere agrarische sectoren naar grondgebonden veehouderij. Het doel van de verruiming van de bouwruimtes in de agrarische bestemming is het bieden van ruimte aan bedrijven ten behoeve van schaalvergroting, waarbij andere agrarische bedrijven de activiteit stoppen. De grondgebondenheid van de sector leidt tot een beperkte mogelijkheid om uit te breiden, omdat niet alleen het bouwvlak maar ook de agrarische gronden daar omheen van belang zijn (zie beschrijving in het plan-MER paragraaf 5.2).

4.1.6.4 Natura 2000 gebieden: gevoeligheid voor stikstofdepositie

Tabel 4.1 toont de KDW van de habitattypen van de Natura 2000-gebieden die in de omgeving van de gemeente Heerhugowaard. De Natura 2000-gebieden Eilandspolder, Schoorlse Duinen en Noordhollands Duinreservaat. Alle gebieden hebben instandhoudingsdoelstelling voor habitats die zeer gevoelig zijn voor stikstofoxiden met een KDW ver beneden de 1400 mol N/ha/j.

De Abtskolk & De Putten is een vogelrichtlijngebied en kent derhalve geen instandhoudingsdoelen voor habitattypen.

In de onderstaande tabel 4-2 zijn alle habitattypen en de KDW voor de relevante Natura 2000-gebieden opgenomen. Dit zijn zoals eerder aangegeven de waarden waarboven niet is uitgesloten dat er significante negatieve gevolgen zijn voor (de kwaliteit van) deze habitats.

Tabel 4-2: Instandhoudingsdoelen en bijbehorende KDW (mol N/ja/j) van de binnen de 10 km van de plangrens gelegen Natura 2000-gebieden.

Code	Habitattypen	KDW (Mol N /ha/j)	gevoeligheidsklasse
	Eilandspolder		
H6430B	Ruigten en zomen (harig wilgenroosje)	>2400	minder / niet gevoelig
H7140B	Overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden)	714	zeer gevoelig
	Schoorlse duinen		
H2110	Embryonale duinen	1429	gevoelig
H2120	Witte duinen	1429	gevoelig
H2130A	*Grijze duinen (kalkrijk)	1071	zeer gevoelig
H2130B	*Grijze duinen (kalkarm)	714	zeer gevoelig
H2140A	*Duinheiden met kraaihei (vochtig)	1071	zeer gevoelig
H2140B	*Duinheiden met kraaihei (droog)	1071	zeer gevoelig
H2150	Duinheide met struikhei	1071	zeer gevoelig
H2160	Duindoornstruwelen	2000	gevoelig
H2170	Kruipwilgstruwelen	2286	gevoelig
H2180A	Duinbossen (droog)	1429	gevoelig
H2180B	Duinbossen (vochtig)	2214	gevoelig
H2180C	Duinbossen (binnenduintrand)	1786	gevoelig
H2190A	Vochtige duinvalleien (open water)	1000	zeer gevoelig
H2190C	Vochtige duinvalleien (ontkalkt)	1071	zeer gevoelig
H3260A	Beken en rivieren met waterplanten	> 2400	minder / niet gevoelig
	Noordhollands duinreservaat		
H2120	Witte duinen	1429	gevoelig
H2130A	*Grijze duinen (kalkrijk)	1071	zeer gevoelig
H2130B	*Grijze duinen (kalkarm)	714	zeer gevoelig
H2130C	*Grijze duinen (heischraal)	714	zeer gevoelig
H2140A	*Duinheiden met kraaihei (vochtig)	1071	zeer gevoelig
H2140B	*Duinheiden met kraaihei (droog)	1071	zeer gevoelig
H2150	Duinheide met struikhei	1071	zeer gevoelig
H2160	Duindoornstruwelen	2000	gevoelig
H2170	Kruipwilgstruwelen	2286	gevoelig
H2180A	Duinbossen (droog)	1429	gevoelig
H2180B	Duinbossen (vochtig)	2214	gevoelig
H2180C	Duinbossen (binnenduintrand)	1786	gevoelig
H2190A	Vochtige duinvalleien (open water)	1000	zeer gevoelig
H2190B	Vochtige duinvalleien (kalkrijk)	1429	gevoelig
H2190C	Vochtige duinvalleien (ontkalkt)	1071	zeer gevoelig
H2190D	Vochtige duinvalleien (hoge moerasplanten)	> 2.400	minder / niet gevoelig
H6410	Blauwgraslanden	1071	zeer gevoelig
H7210	Galigaanmoerassen	1571	gevoelig
	Abtskolk & De putten		
	<i>geen habitattypen</i>		

Uit bovenstaande tabel blijkt dat in de Natura 2000-gebieden habitattypen voorkomen die zeer gevoelig zijn voor de depositie van stikstof vanuit de lucht. Dit geldt met name voor de habitattypen Grijze duinen (type B en C), Duinheiden (diverse typee) en Overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden). Deze habitattypen hebben allemaal een zeer lage kritische depositiewaarden en zijn dus gevoelig voor stikstofdepositie.

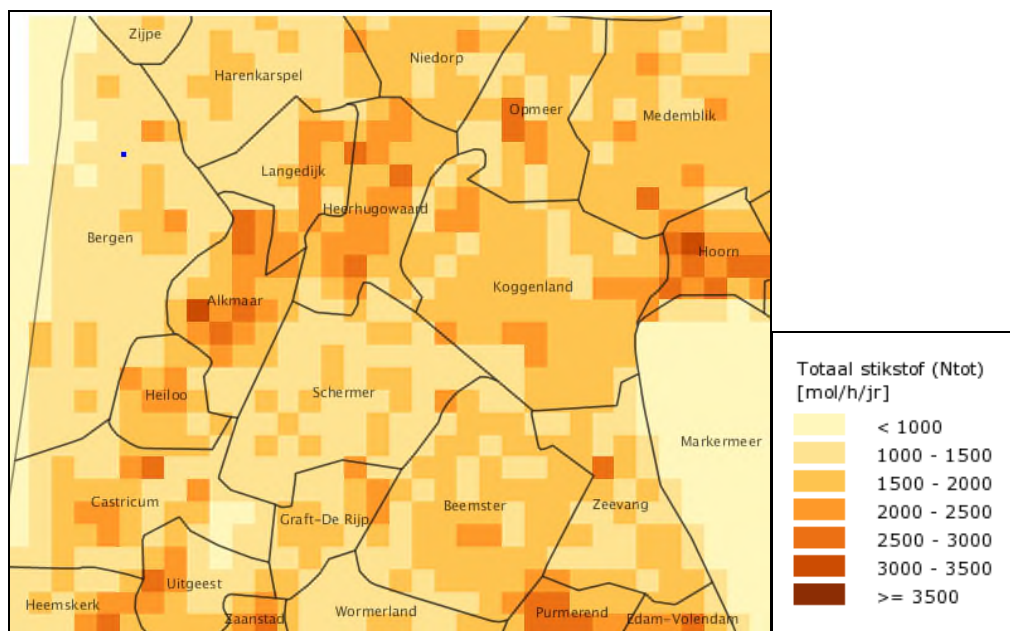
Achtergronddepositie

Op basis van de Grootschalige Concentratiekaart Nederland (webversie) blijkt de huidige belasting binnen het Natura 2000-gebied Eilandspolder in een zone rond ca 10 km rond het bestemmingsplangebied in een range van te liggen van ca:

- 1340 - 1830 mol N/ha/jaar in 2011 (meest recente kaart, gepubliceerd in juni 2012);
- 1100 - 1500 mol N/ha/jaar in 2020;
- 1100 - 1500 mol N/ha/jaar in 2030;

De waarden binnen het Schoorlse Duin en Noordhollands Duinreservaat liggen in een range van ca.

- 500 - 1400 mol N/ha/jaar in 2011 (meest recente kaart, gepubliceerd in juni 2012);
- 500 - 1300 mol N/ha/jaar in 2020;
- 500 - 1100 mol N/ha/jaar in 2030;

Figuur 4-3: Grootschalige depositiekaart Nederland (GCN; juni 2012)

De achtergronddepositie wordt doorgaans beschouwd als een goede referentie voor de beoordeling of voor betreffende habitattypen sprake is van een 'overspannen situatie'. Hiervan is sprake indien de achtergronddepositie beduidend hoger is dan de KDW van de betreffende habitattypen. In dat geval kan elke toename worden beschouwd als een potentiële kans op significant negatieve effecten.

Uit de vergelijking van de achtergronddepositiekaarten in achtereenvolgens 2011, 2020 en 2030 blijkt dat de achtergrondwaarden steeds boven de Kritische Depositiewaarde van verschillende habitattypen liggen. De grote lijn is wel dat de waarden met de tijd in het grootste deel van het Natura 2000-gebied geleidelijk dalen. Daarmee kan worden gesteld dat voor betreffende habitattypen en leefgebieden van Habitatrichtlijn- en Vogelrichtlijnsoorten momenteel sprake is van een overspannen situatie voor wat betreft stikstofdepositie.

De ontwikkelingsmogelijkheden van de landbouw binnen het bestemmingsplan kunnen leiden tot een toename van de emissie van stikstofverbindingen. Gelet op de afstand tot de gevoelige habitats en de gevoelige leefgebieden van soorten kan niet worden uitgesloten dat

dit leidt tot een toename van de bijdrage van de landbouw aan de stikstofdepositie in de Eilandspolder, Schoorlse Duinen en het Noordhollands Duinreservaat.

4.2 Ontwikkelingsmogelijkheden voor glastuinbouw

De warmte-krachtkoppeling installaties van de glastuinbouwbedrijven leiden tot uitstoot van stikstof. Deze dragen daarmee bij aan de stikstofdepositie op de verschillende Natura 2000-gebieden en gezien de informatie in de vorige paragraaf kan niet worden uitgesloten dat dit bijdraagt aan de overspannen situatie in de Natura 2000-gebieden.

In verband met de ambitie van de gemeente voor een duurzame omgeving, bestaat een positieve grondhouding ten aanzien van het opwekken van duurzame energie. Daarbij wordt ook gekeken naar de mogelijkheden in de glastuinbouw. De mogelijkheid om nieuwe glastuinbouwbedrijven te vestigen in het gebied, leidt mogelijk tot een toename van stikstofemissie.

Overige effecten (licht, geluid, versnippering, ruimtebeslag) op Natura 2000-gebieden, zijn gezien de afstand, uit te sluiten.

4.3 Ontwikkelingsmogelijkheden voor wonen

Het omzetten van agrarische bestemming naar woonbestemming is gebonden aan een aantal regels, maar heeft naar verwachting wel een beperkte invloed op het landschap, met name de beleving van het landschap. Aangezien het toestaan van bedrijven aan huis beperkt is tot een gedeelte van de woning en parkeren op eigen terrein moet plaatsvinden worden effecten van verkeer, geluid en luchtkwaliteit als gevolg van de mogelijkheden van de woonbestemming op Natura 2000-gebieden uitgesloten.

4.4 Ontwikkelingsmogelijkheden recreatie en toerisme

Aangezien geen grootschalige recreatieve voorzieningen worden mogelijk gemaakt worden geen effecten in de zin van geluid of luchtkwaliteit verwacht. Er vinden geen nieuwe ontwikkelingen van grootschalige recreatieve voorzieningen plaats. Binnen de bestemming wonen en agrarisch worden extra mogelijkheden voor minicampings en bed & breakfast voorzieningen toegestaan. Dit gaat om kleinschalige initiatieven.

De dagrecreatieve voorzieningen die aanwezig zijn, verschillen niet van de huidige voorzieningen. Er worden kleinschalige uitbreidingsmogelijkheden toegestaan waardoor er geen verschuivingen van recreatieve bestemmingen en bezoekersaantallen op de in de wijde omgeving gelegen Natura 2000-gebieden zijn te verwachten.

4.5 Overige ontwikkelingsmogelijkheden: Duurzaamheid

Naast de genoemde ontwikkelingsmogelijkheden is er ruimte voor ontwikkelingen op het gebied van 'Duurzaamheid'. De mogelijkheden die het bestemmingsplan in dit kader biedt zijn zodanig gering dat effecten op de Natura 2000-gebieden uitgesloten kunnen worden.

4.6 Conclusie relevante effecten

In het voorgaande is nagegaan of de ontwikkelingsmogelijkheden die het voorgenomen bestemmingsplan zal bieden, negatieve gevolgen kunnen hebben op Natura 2000-gebieden in de omgeving.

In de omgeving van de gemeente Heerhugowaard ligt een aantal Natura 2000-gebieden met habitats die (zeer) gevoelig zijn voor stikstofdepositie. De kritische depositiewaarden wordt in de huidige situatie overschreden. Om deze reden, kan niet op voorhand worden uitgesloten dat als gevolg van de ontwikkelingsmogelijkheden van de agrarische sector en glastuinbouw, het voorgenomen bestemmingsplan geen significant negatieve gevolgen zal hebben voor de Natura 2000-gebieden, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen.

Dit hangt samen met de invloed van ammoniakdepositie vanuit de landbouw en stikstofdepositie vanuit de glastuinbouw op de (zeer) gevoelige habitattypen. Om bij het bestemmingsplan de gevolgen voor de Natura 2000-gebieden in acht te kunnen nemen is nadere uitwerking van de gevolgen nodig in de vorm van een passende beoordeling

5 Nadere beschouwing stikstofdepositie

Uit hoofdstuk 4 is gebleken dat verzuring en vermisting als gevolg van stikstofdepositie door agrarische activiteiten het belangrijkste potentiële negatieve effect vormt op de onderzochte Natura 2000-gebieden.

Om de invloed van stikstofbijdragen vanuit het bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard op de stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden inzichtelijk te maken, worden de achtergrondwaarden van stikstof gekoppeld aan de stikstofgevoeligheid van de habitattypen. Overschrijding van de KDW van een habitatype levert een overspannen stikstofsituatie op. Iedere mol extra stikstofdepositie vergroot de kans op significant negatieve effecten en belemmert de verbeterdoelstelling van het betreffende habitatype (en in het verlengde daarvan ook stikstofgevoelige soorten waarvan het leefgebied negatief wordt beïnvloed).

5.1 Achtergronddepositie

Op basis van de Grootschalige Concentratiekaart Nederland (webversie, 2012, figuur 4-3) blijkt de huidige belasting van het de Natura 2000-gebieden in een range liggen van ca. 500 tot 1.800 mol N/ha/jaar.

De achtergronddepositie wordt doorgaans beschouwd als een goede referentie voor de beoordeling of voor betreffende habitattypen sprake is van een 'overspannen situatie'. Hiervan is sprake indien de achtergronddepositie beduidend hoger is dan de KDW van de betreffende habitattypen. In dat geval kan elke toename worden beschouwd als een potentiële kans op significant negatieve effecten.

Tabel 5-1: Overschrijding van de KDW van de habitattypen per Natura 2000-gebied.

Code	Habitatype	KDW (Mol N /ha/j)	gevoeligheidsklasse	Overschrijding KDW (j/n)
Eilandspolder				
H6430B	Ruigten en zomen (harig wilgenroosje)	>2400	minder / niet gevoelig	nee
H7140B	Overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden)	714	zeer gevoelig	ja
Schoolse duinen				
H2110	Embryonale duinen	1429	gevoelig	nee
H2120	Witte duinen	1429	gevoelig	nee
H2130A	*Grijze duinen (kalkrijk)	1071	zeer gevoelig	ja
H2130B	*Grijze duinen (kalkarm)	714	zeer gevoelig	ja
H2140A	*Duinheiden met kraaihei (vochtig)	1071	zeer gevoelig	ja
H2140B	*Duinheiden met kraaihei (droog)	1071	zeer gevoelig	ja
H2150	Duinheide met struikhei	1071	zeer gevoelig	ja
H2160	Duindoornstruwelen	2000	gevoelig	nee
H2170	Kruipwilgstruwelen	2286	gevoelig	nee
H2180A	Duinbossen (droog)	1429	gevoelig	nee
H2180B	Duinbossen (vochtig)	2214	gevoelig	nee
H2180C	Duinbossen (binnenduintrand)	1786	gevoelig	nee
H2190A	Vochtige duinvalleien (open water)	1000	zeer gevoelig	ja
H2190C	Vochtige duinvalleien (ontkalkt)	1071	zeer gevoelig	ja
H3260A	Beken en rivieren met waterplanten	> 2400	minder / niet gevoelig	nee
Noordhollands duinreservaat				
H2120	Witte duinen	1429	gevoelig	nee
H2130A	*Grijze duinen (kalkrijk)	1071	zeer gevoelig	ja
H2130B	*Grijze duinen (kalkarm)	714	zeer gevoelig	ja
H2130C	*Grijze duinen (heischraal)	714	zeer gevoelig	ja
H2140A	*Duinheiden met kraaihei (vochtig)	1071	zeer gevoelig	ja
H2140B	*Duinheiden met kraaihei (droog)	1071	zeer gevoelig	mogelijk
H2150A	Duinheide met struikhei	1071	zeer gevoelig	nee
H2160C	Duindoornstruwelen (duintrand)	2000	gevoelig	nee
H2170A	Kruipwilgstruwelen	2286	gevoelig	nee
H2190A	Vochtige duinvalleien (open water)	1000	zeer gevoelig	nee

H2190B	Vochtige duinvalleien (kalkrijk)	1429	gevoelig	mogelijk
H2190C	Vochtige duinvalleien (ontkalkt)	1071	zeer gevoelig	ja
H2190D	Vochtige duinvalleien (hoge moerasplanten)	> 2.400	minder / niet gevoelig	nee
H6410	Blauwgraslanden	1071	zeer gevoelig	ja
H7210	Galigaanmoerassen	1571	gevoelig	nee

Uit de vergelijking van de achtergronddepositiekaarten (2012) met de habitattypen blijkt dat in alle gebieden sprake is van een overschrijding van de KDW. In de Eilandspolder is sprake van een overschrijding van de KDW van het habitatype Overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden). In de Schoorlse duinen en Noordhollands duinreservaat is sprake van overschrijding van de KDW van diverse habitattypen; met name de gevoelige heide- en duinvallei- habitattypen.

Binnen de kustgebieden is wel een duidelijke zichtbare zoneringsaanwezig van de achtergronddepositie, nabij de zee is geen sprake van een overschrijding, terwijl aan de oostzijde van de (landzijde) van de Natura 2000-gebieden wel sprake is van een overschrijding van de KDW van de aanwezige habitattypen. De grote lijn is dat de waarden met de tijd in het grootste deel van het Natura 2000-gebied geleidelijk dalen. Nochtans kan worden gesteld dat voor betreffende habitattypen en leefgebieden van de voor stikstof gevoelige Habitatrichtlijn- en Vogelrichtlijnsoorten momenteel sprake is van een overspannen situatie voor wat betreft stikstofdepositie.

Verruiming van de ontwikkelingsmogelijkheden van de landbouw en van de glastuinbouw binnen het bestemmingsplan zouden tot een toename van de emissie van stikstofverbindingen kunnen leiden. Gelet op de afstand van deze ontwikkelingsmogelijkheden tot de gevoelige habitats en de gevoelige leefgebieden van soorten levert dit voor de meeste habitattypen een verhoogde kans op significant negatieve effecten op buiten het plangebied gelegen Natura 2000-gebieden. Bovendien laat het behalen van verbeterdoelen voor habitattypen langer op zich wachten, ondanks de autonome daling van de achtergronddepositie van stikstof. Dit geldt met name voor alle HR-gebieden.

Er kan derhalve niet worden uitgesloten dat de natuurlijke kenmerken van de habitattypen en leefgebieden van soorten worden aangetast en het bereiken van een goede staat van instandhouding wordt belemmerd door een eventuele planbijdrage. De natuurlijke kenmerken van de niet (stikstof)gevoelige habitats (zoals 'Ruigte en zomen' in de Eilandspolder) zullen niet worden aangetast en het bereiken van een goede staat van instandhouding ervan wordt niet belemmerd door een geringe toename van stikstofdepositie.

5.2 Ecologische gevolgen

Gezien de hoogte van de achtergronddepositie en de KDW's ('overspannen situatie') zal een planbijdrage vanuit de agrarische bedrijven leiden tot een verdere aantasting van de kwaliteit van het actueel aanwezige habitattypen en doorvertalend ook voor de gevoelige leefgebieden. Omdat voor de meeste habitattypen een ontwikkeldoelstelling geldt, leidt in principe elke toename tot een mogelijke aantasting van de natuurlijke kenmerken van de habitattypen. In de niet-overspannen situatie bij het habitatype met een 'hogere' KDW ('Ruigte en zomen'; Duinbossen) en in delen van het Natura 2000-gebied met de laagste achtergrondwaarde (nabij de zee) zal een geringe planbijdrage niet leiden tot een overschrijding van de KDW en blijft de totale depositie (achtergrondwaarde + planbijdrage) onder de KDW zodat een verslechtering van het habitatype niet optreedt.

Ter plaatse van de habitattypen en de leefgebieden is sprake van een dalende trend in de achtergronddepositie door het nemen van generieke maatregelen. Maar dit is onvoldoende om binnen de planperiode van 10 jaar voor alle habitattypen een positieve balans te bereiken.

Habitatsoorten zelf zijn veelal niet gevoelig voor stikstofdepositie, maar bij een stikstofdepositie die hoger is dan de KDW staan de leefgebieden van deze soorten wel onder druk, dit geldt voor

zowel de Nauwe korfslak als Gevlekte witsnuitlibel. Naast de habitatrictlijnsoorten zullen de leefgebieden van de aanwezige vogelsoorten (Paapje, Tapuit) in het Natura 2000-gebied ook onder druk komen te staan door een teveel aan stikstof aangezien deze beide soorten foerageren en broeden in het open schrale (duin)landschap.

Zeker voor de habitattypen met een planbijdrage en een verbeterdoel is er sprake van een belemmering van ontwikkeldoelstelling. Vanuit de herstelstrategieën voor stikstofgevoelige habitats (uitgewerkt in het kader van het PAS) zijn verschillende effectgerichte maatregelen benoemd om effecten door stikstofdepositie tegen te gaan (bron: http://pas.natura2000.nl/pages/herstelstrategieen-deel_ii.aspx). Deze zullen de gevolgen van het generieke probleem van de stikstofdepositie aanpakken, maar zijn niet specifiek gekoppeld aan dit bestemmingsplan.

5.3 Instandhoudingsdoelstellingen voor soorten en gevoeligheid voor stikstofdepositie

Voor twee Natura 2000-gebieden zijn ook instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd voor enkele habitatsoorten en vogels.

- Eilandspolder;
 - Broedvogel: Rietzanger
 - Niet-broedvogel: Lepelaar, Smient, Wintertaling, Meerkoet, Goudplevier, Kievit en Grutto.
 - Habitatsoorten: Bittervoorn, Kleine modderkruiper en Noordse woelmuis.
- Noordhollands Duinreservaat
 - Broedvogel: Paapje en Tapuit
 - Habitatsoort: Nauwe korfslak en Gevlekte witsnuitlibel

Voor Paapje, Tapuit, Nauwe korfslak en Gevlekte witsnuitlibel en Noordse woelmuis geldt dat ze indirect gevoelig zijn voor stikstofdepositie vanwege de negatieve effecten op de leefomgeving (broedhabitat, foerageerhabitat, voedselbron). Het is echter niet nodig is om in het vervolg van deze passende beoordeling specifiek in te gaan op mogelijke effecten op de genoemde vogels en habitatsoorten. De benadering op grond van de gevoeligheid van habitattypen dekt de mogelijke gevolgen voor deze soorten af, aangezien dit sterk overeen komt het voorkeursbiotoop van de besproken soorten.

5.4 Gevoeligheid van habitats voor stikstofdepositie en het belang van andere factoren

De gevoeligheid van habitats voor stikstofbelasting kan in concrete situaties mede afhankelijk zijn van andere factoren. Beheer is bijvoorbeeld een belangrijke factor, waardoor in bepaalde landschappen vergrassing of verzuuring en verdringing van karakteristieke soorten kan worden tegengegaan. Ook kunnen in bepaalde gevallen factoren die samenhangen met het waterbeheer domineren over de invloed van stikstof. Hieronder wordt voor de habitats in de Natura 2000-gebieden die in dit geval van belang zijn, met name ingegaan op de samenhang van de ontwikkelingsmogelijkheden met de dynamiek van het waterregime, behoud trofiegraaf van duinmeren, behoud geomorfodynamiek en goed beheer.

Bij de duinvegetaties richten de herstelmaatregelen zich met name op de samenhangen van het landschap met de aanwezige gradiënten en mozaïeken door versterking van noord-zuid gradiënt en samenhang daarbinnen. Het herstel van gradiënt van de zeereep naar de binnenduinrand, herstel van droog naar natte gebieden, meer of minder wind (verstuiving), meer of minder zout, jong-oud, behoud en herstel van mozaïeken: open-dicht, hoog-laag, behoud en herstel van rust en donker voor fauna en het versterken

Goed beschouwd komen in alle duingebieden habitats met instandhoudingsdoelstelling voor, waarvan de kwaliteit mede afhankelijk is van het watersysteem. Diverse maatregelen zijn uitgevoerd en dienen nog uitgevoerd te worden o.a. in het kader van de (nog concept) Natura

2000-beheerplannen om de natuurlijke dynamiek van het waterregime in de duinen te herstellen. Voor het in stand houden en het verbeteren van de kwaliteit van vegetaties in de vochtige tot natte valleien van de duinen is vermindering van de wegzijging naar omliggende polders noodzakelijk. Het kappen van dennenbos en het plaatsen van kwelschermen zijn maatregelen die verdroging van de natte duinvalleien kunnen tegengaan. Goed beheer (begrazing, lokaal plaggen) is noodzakelijk om de veroudering van heide door successie en ontbreken verjonging tegen te gaan. Door veroudering van habitatype H2140 duinheiden treedt ontwikkeling op naar soortenarme vormen. Jonge soortenrijkere vormen ontstaan niet meer door stabilisatie van het duingebied. Goed beheer is tevens noodzakelijk om vergrassing door successie en struweelvorming en achteruitgang van de konijnenstand tegen te gaan. In het verleden is veel vergrassing en struweelvorming opgetreden door het ontbreken van goed beheer. Door de huidige lage konijnenstand worden duinvalleien en vochtige duinvalleien ook weinig meer begraasd door konijnen. Stabilisatie van het duingebied en atmosferische depositie heeft hieraan bijgedragen.

Beheersmaatregelen als het plaggen / chopperen en het kappen van struwelen zijn maatregelen waarmee verzuring, vergrassing, verruiging en struweelvorming wordt teruggedrongen. Door extensieve begrazing en stimuleren van kleinschalige en grootschalige verstuingen (dynamisch kustbeheer) zal het herstel van duinvegetaties gestimuleerd worden.

Het voorgaande leidt tot de conclusie dat in alle duingebieden het (regionale) watersysteem mede bepalend is voor de ontwikkeling van de habitats waarvoor instandhoudings-doelstellingen gelden. Herstel van de hydrologie is daarom veelal een belangrijke voorwaarde, maar dit neemt het belang van het beperken van de invloed van stikstofdepositie uit de lucht niet weg. Voor de heischrale graslanden, grijze duinen (heischraal) en vochtige duinvalleien is de stikstofdepositie vanuit de lucht een belangrijke factor, die - naast veranderingen in beheer, ten opzichte van het gebruik (begrazing door schapen en konijnen) in vroeger tijden - mede bepalend is voor de vergrassing en verstruweling van de binnenduinderand. Voor de andere habitattypen geldt dat zeker voor kwaliteitsverbetering ook het terugdringen van de stikstofdepositie van belang is. Als dit niet gebeurt, is, ook bij op herstel en instandhouding gericht beheer, uiteindelijk een optimale kwaliteit van de habitats niet gegarandeerd.

Alles overziende, moet dus de huidige hoge stikstofbelasting worden gezien als een belangrijke factor die de mogelijkheden voor herstel en kwaliteitsverbetering beperkt.

5.5 Ontwikkelingsmogelijkheden bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard

Het bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard biedt, ten opzichte van de huidige situatie in theorie een uitbreidingsmogelijkheid voor agrarische bedrijven, waarbij stallen bijgebouwd kunnen worden. In theorie kunnen hierin meer dieren gehouden worden. In paragraaf 5.2 in het MER is echter onderbouwd dat in het **realistische scenario** een toename van het aantal dieren niet alleen gezien de trend van de landbouwontwikkeling in Heerhugowaard, maar ook gezien de opbouw van de agrarische bedrijfsvoering met een huiskavel voor beweiding, mestafzet en aanvoer van ruwvoerders in de praktijk niet mogelijk is. De juridische mogelijkheden voor uitbreiding zijn erop gericht een schaalvergroting mogelijk te maken, waarbij het ene bedrijf wordt verwijderd en een ander bedrijf kan groeien. Bovendien is in het nieuwe bestemmingsplan de mogelijkheid voor omvorming van akkerbouwbedrijven naar veehouderijen onmogelijk gemaakt. Daarmee worden de uitbreidingsmogelijkheden voor de veehouderij in het bestemmingsplan duidelijk beperkt ten opzichte van de huidige mogelijkheden in het bestemmingsplan. De groei van het aantal dieren zal in werkelijkheid (realistisch scenario) per saldo nihil zijn. Dit past ook in de ontwikkelingstrend van de landbouw. Negatieve effecten op de omliggende Natura 2000-gebieden zijn uit te sluiten.

In het **maximaal scenario** neemt de veestapel beperkt toe. De hoeveelheid gras kan op basis van het bestemmingsplan toenemen met de genoemde ruimte van ca. 120 ha. De depositie op de

verschillende Natura 2000-gebieden is in voorliggende Passende beoordeling niet rekenkundig geanalyseerd, omdat uit berekeningen voor omliggende gemeenten reeds duidelijk is dat significant negatieve effecten niet uit te sluiten zijn. Het rekenen voor de situatie van Heerhugowaard vormt in dit kader geen meerwaarde voor het bepalen van de effecten. Bovendien bieden de berekeningen vanuit de plannen in de omgeving voldoende richting voor het bepalen van de effecten. Om een idee te krijgen van de orde grootte van de stikstofdepositie is gekeken naar de stikstofberekeningen in het kader van de passende beoordelingen voor de bestemmingsplannen Buitengebied van Zijpe en Schagen. Met name de Passende beoordeling Buitengebied Schagen is vergelijkbaar met de die van Heerhugowaard. De plangrens ligt op een vergelijkbare afstand van de Natura 2000-gebieden in de duinen (tussen de 5 en 10 km). In het maximaal scenario was de berekende depositie in Schoorlse duinen en Zwanenwater & Petteerderduinen, uitgaande van 24 veehouderijen 5 tot 10 mol N/ha/jr met lokaal een toename van 15 tot 20 mol N/ha/jr.

Het plan-MER (en de Passende beoordeling) landelijke gebied van Schagen concludeert dan ook met een dergelijke toename dat potentieel significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden in de omgeving niet uitgesloten kunnen worden, als gevolg van het maximale scenario. Iedere toename van de stikstofdepositie is ten slotte teveel in de reeds overspannen situatie in het Natura 2000-gebied. Deze conclusie geldt ook voor het maximaal scenario gezien het aantal agrarische bedrijven (27), het aantal intensieve veehouderijen (5) en de glastuinbouwontwikkelingen; al is het maximaal scenario vele malen lager dan de 'maximale invulling' in het vigerende bestemmingsplan. Door het invoeren van een omvormingsverbod in het nieuwe bestemmingsplan wordt de mogelijkheid om de 45 akkerbouw- en vollegrondstuinbouwbedrijven om te zetten in veehouderijen opgeheven, zodat de potentie van het nieuwe bestemmingsplan kleiner is dan het huidige plan.

De toename van de stikstofdepositie van de glastuinbouwbedrijven is overigens veel kleiner dan die van de veehouderijen. De extra uitstoot van stikstof uit de WKK-installaties is namelijk veel beperkter dan de toename door een aantal stuks vee. Daarmee is de toename van de veehouderij maatgevend.

Om te bepalen of sprake is van een uitvoerbaar scenario is getoetst aan de grenzen die hiervoor gehanteerd worden bij de verlening van Nb-wetvergunningen door het bevoegde gezag (provincie Noord-Holland) aan individuele agrariërs. Bij de behandeling van aanvragen en plantoetsen toetst de provincie Noord-Holland in eerste instantie aan het afstandscriterium van 10 kilometer. Indien een individueel agrarisch bedrijf buiten de afstand van 10 kilometer vanaf Natura 2000-gebieden ligt, wordt een Nb-wetvergunning niet noodzakelijk geacht. Indien een ontwikkeling wel binnen een afstand van 10 kilometer van een Natura 2000-gebied ligt maakt de provincie Noord-Holland gebruik van twee toetsgrenzen. Deze grenzen worden ook in het planMER benoemd. De provincie Noord-Holland hanteert een ondergrens van 0,051 mol N/ha/jr als grens voor het toetsen of een vergunning vereist is. Bij een 'toename' van de stikstofdepositie onder de 0,051 mol N/ha/jr is volgens de provincie Noord-Holland geen NB-wetvergunning vereist. De berekende depositie wordt als nul beschouwd. Bij een toename van de stikstofdepositie boven de 0,051 mol N/ha/jr, maar onder 0,5% van de kritische depositiewaarde van het betreffende habitatype geeft de provincie aan dat een initiatief vergunbaar is. Dit houdt in dat de provincie een vergunning verleent bij een toename tot 0,5% van de kritische depositiewaarde. Boven deze waarde wordt alleen een vergunning verleend indien uit een Passende beoordeling blijkt dat significante effecten zijn uit te sluiten.

Toename stikstofdepositie	Standpunt provincie Noord-Holland
toename < 0,051 mol N/ha/jr	geen NB-wetvergunning noodzakelijk
toename > 0,051 mol N/ha/jr, maar < 0,5% van Kdw	NB-wetvergunning noodzakelijk, situatie wordt als vergunbaar geacht
toename > 0,5% van de Kdw	Nb-wetvergunning noodzakelijk, passende beoordeling moet worden uitgevoerd om vergunbaarheid aan te

	tonen
--	-------

De meest stikstofgevoelige habitattypen in de Natura 2000-gebieden die in het planMER in beschouwing zijn genomen kennen een Kritische depositiewaarde (Kdw) van 714 mol N/ha/jr. Een toename groter dan 3,57 mol N/ha/jr valt daarmee boven de 0,5% van de meest kritische depositiewaarde voor de drie gebieden binnen de 10 km. Gezien de ligging ten opzichte van de Eilandspolder (3,7 km) is een overschrijding van deze grenswaarde waarschijnlijk in het maximaal scenario.

5.6 Programmatische aanpak stikstof

Op diverse bestuurlijke niveaus wordt gewerkt aan de Programmatische aanpak stikstof (PAS), die gericht is op het opheffen van de impasse, waarin stikstofdepositie leidt tot een verslechtering van de situatie voor habitattypen en -soorten en ontwikkelingen vragen om ruimte ten aanzien van stikstofdepositie. In dat kader wordt gewerkt aan de PAS. Deze wordt verankerd in de Natuurbeschermingswet en voorzien van verschillende bestuurlijke afspraken met betrekking tot de invulling van de ontwikkelingsruimte. De landelijke stikstofaanpak, de zogenaamde programmatische Aanpak Stikstof (PAS), komt in de loop van 2014 rond.

De PAS gaat uit van ontwikkelingsruimte en ontwikkelingsbehoefte. Daarbij fungeert de PAS min of meer als een depositiebank, waarin de ontwikkelingsruimte uitgegeven kan worden om in de ontwikkelingsbehoefte te kunnen voorzien. De protocollen voor de uitgifte van de ontwikkelingsruimte zijn in ontwikkeling en worden in bestuurlijke afspraken (tussen rijk en provincie) nader vastgelegd.

Ten behoeve van de PAS is een PAS-analyse uitgevoerd, waarin de combinatie van generieke maatregelen op het gebied van stikstofemissie met specifieke herstelmaatregelen in de Natura 2000-gebieden is beoordeeld. Op basis van deze maatregelen ontstaat een betere situatie voor de stikstofgevoelige habitats. In het PAS is rekening gehouden met economische groei. Een deel van de ontwikkelingsruimte mag ingezet worden om de economische groei te dienen. Protocollen hiervoor worden nog in bestuurlijke afspraken vastgelegd.

Voor de Natura 2000-gebieden in Noord-Holland zijn inmiddels PAS-analyses opgesteld, die onderdeel uitmaken van de concept beheerplannen voor de gebieden. De vaststelling van de beheerplannen wordt verwacht in 2014.

5.6.1 Toekomstige ontwikkelruimte

Uit de PAS analyse voor de Noord-Hollandse duingebieden komt naar voren dat er voldoende maatregelen in de duinen in aanmerking komen om de negatieve effecten van stikstofdepositie terug te dringen. Voor een groot deel gaat het om maatregelen die al jaren worden uitgevoerd, zoals het weghalen van struiken, het maaien, begrazen en plaggen. De provincie Noord-Holland, PWN en Staatsbosbeheer zullen medio 2014 een samenwerkingsovereenkomst afsluiten over de maatregelen die samenhangen met de stikstofproblematiek. De maatregelen die voor Natura 2000 nodig zijn, krijgen een plek in de beheernota.

De genoemde maatregelen zijn een aanvulling op de bedrijfsinterne maatregelen (generieke maatregelen) die binnen de agrarische sector genomen worden om de uitstoot van stikstof terug te dringen. Op grond van deze maatregelen ontstaat er ontwikkelruimte voor economische ontwikkelingen in het gebied. Per geval zal beoordeeld worden of ontwikkelingsruimte beschikbaar is voor de ontwikkelingsbehoefte. Met andere woorden: ten behoeve van de gewenste uitbreiding van een bedrijf wordt beoordeeld in hoeverre de stikstofsituatie hiervoor ruimte biedt. Beoordeling ervan zal plaatsvinden met behulp van de rekentools die in het kader van PAS beschikbaar komen.

5.6.2 *Eilandspolder*

Het beheerplan is door de provincie Noord-Holland op 14 mei 2013 in ontwerp vastgesteld. Het concept van het beheerplan is het enige beschikbare concept beheerplan, er zijn nog geen beheerplannen in concept gereed van Natura 2000-gebieden in de kuststrook (de PAS-analyses van deze gebieden zijn wel geraadpleegd).

Uit het concept beheerplan van Eilandspolder blijkt uit de PAS-analyse dat de generieke maatregelen en de voorgestelde herstelmaatregelen voldoende ontwikkelingsruimte bieden om te voorzien in de ontwikkelingsbehoefte. Dit betekent dat er voldoende ruimte is door de maatregelen om zowel te voorzien in de verbetering van de instandhoudingsdoelen als om ruimte te bieden aan een economische groei in het gebied. Deze economische groei is nog niet toegedeeld aan activiteiten met een ontwikkelingsbehoefte. In het beheerplan is echter opgenomen dat voldoende ontwikkelingsruimte beschikbaar is voor de ontwikkelingsbehoefte.

Ecologisch gezien zou het wenselijk zijn om in de Eilandspolder grootschalige, systeemgerichte maatregelen te nemen ter verbetering van de kwaliteit van water en bodem. Dat is echter in dit gebied, dat van nature al relatief voedselrijk is en waar agrarisch gebruik onmisbaar is voor het halen van andere Natura 2000 doelen (voor vogelsoorten van rijker grasland) en het weidevogelbeheer, niet mogelijk. Het is ook niet noodzakelijk om te voorkomen dat de kwaliteit en het oppervlak van het veenmosrietland de eerste beheerplanperiode verder achteruitgaat. De PAS-analyse van het stikstofprobleem voor Eilandspolder-Oost geeft aan dat met verbetering van het reguliere beheer voor dit habitattype al een belangrijke stap gezet wordt voor verbetering van het habitattype. In aanvulling zijn de beheer- en effectgerichte maatregelen *opslag verwijderen, vroeger in het seizoen maaien* en *lokaal plaggen* in het beheerplan opgenomen.

Volgens het landelijke PAS rekenmodel AERIUS komt in relatie tot het veenmosrietland in Eilandspolder-Oost tot aan 2030 meer ontwikkelruimte beschikbaar dan nodig is voor de voorziene ontwikkelbehoefte; er is dus sprake van een overschot. Die ontwikkelruimte is groter dan de verwachte ontwikkelbehoefte, dus zijn er bij de voorziene economische groei geen knelpunten te verwachten voor wat betreft de vergunningverlening in relatie tot stikstof (Ontwerp beheerplan Natura 2000 Eilandspolder | Provincie Noord-Holland, mei 2013).

Voor de ontwikkeling van de agrarische activiteiten in Heerhugowaard wordt ervan uitgegaan dat geen toename van het aantal dieren optreedt (zie paragraaf 5.5). De PAS-analyse toont aan dat er - weliswaar met te nemen herstelmaatregelen - ruim voldoende ruimte is voor economische groei. Gezien het uitgangspunt in het **realistische scenario** dat geen toename van het aantal dieren optreedt waren significante effecten reeds uitgesloten. Met de PAS-analyse blijkt zelfs ruimte te zijn om ook ontwikkelingen op te vangen die tot een (tijdelijke) toename van het aantal dieren leiden, bijvoorbeeld door het eerder vergroten van een bedrijf en het (wat) later beëindigen van een andere veehouderij. Significante negatieve effecten in het **realistische scenario** kunnen rekening houdend met de PAS-analyse uitgesloten worden. Voor alle Noord-Hollandse Natura 2000-gebieden is door middel van de PAS-analyse vastgesteld dat in ieder geval de instandhoudingsdoelen gehaald kunnen worden, dit is niet waarschijnlijk bij het **maximaal scenario**.

5.7 **Cumulatie**

Nu geconcludeerd is dat significant negatieve effecten op de Natura 2000-gebieden niet uit te sluiten zijn is het niet nodig rekening te houden met cumulatie. Dit levert geen wezenlijk andere conclusie op. De autonome ontwikkelingen veranderen aan dit feit niets. Vandaar dat in de Passende Beoordeling verder niet wordt ingegaan op cumulatieve effecten. Zeker ook gezien het feit dat er binnen de PAS een toekomstige ontwikkelruimte voor de sector ontstaat.

6 Conclusies en aanbevelingen

Ten aanzien van de effecten op de Natura 2000-gebieden is in eerste instantie geanalyseerd of significante effecten op voorhand kunnen worden uitgesloten. Dit blijkt voor een groot deel van de effecten mogelijk te zijn, met uitzondering van de effecten van uitstoot van stikstof.

Op voorhand waren deze significant negatieve effecten niet uit te sluiten, omdat:

- Er (zeer) stikstofgevoelige habitats of leefgebieden van soorten voorkomen;
- Eventuele planbijdrage in een overspannen situatie plaatsvindt;
- Er geen natuurlijke buffering van het systeem bestaat die het ecologische effect van een planbijdrage kan voorkomen of beperken;
- In een aantal Natura 2000-gebieden er een ontwikkeldoelstelling voor kwaliteit (en soms ook oppervlakte) is opgesteld;
- In de Natura 2000-gebieden soorten voorkomen die indirect gevoelig zijn voor stikstofdepositie

De genoemde effecten zijn in de passende beoordeling nader in beeld gebracht voor de relevante Natura 2000-gebieden: Eilandspolder, Abtskolk & De Putten, Noordhollands Duinreservaat en Schoorls Duinen.

De stikstofbelasting op de Natura 2000 gebieden in en in de omgeving van bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard is in de huidige situatie al (veel) hoger dan de kritische depositiewaarde. Autonoom neemt de stikstofbelasting af, maar blijft boven de kritische depositiewaarde. Consequentie van de te hoge stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden is dat geen extra stikstofdepositie op de gebieden mogelijk is, zonder kans op significant negatieve effecten op de Natura 2000-gebieden.

Uitgangspunt voor het bestemmingsplan is een stand-still situatie ten aanzien van het aantal dieren. Het bestemmingsplan biedt ruimte voor bouwen aan agrarische bedrijven, maar deze ruimte leidt niet tot een toename van het aantal dieren, omdat de randvoorwaarden daarvoor ontbreken (zie ook paragraaf 5.5). Het betreft in Heerhugowaard een grondgebonden veehouderij, waarbij de draagkracht van de grond (huiskavel, mestafzet en productie ruwvoerders) bepalend is voor de mogelijkheden voor de groei van de agrarische sector. Het houden van extra dieren is niet mogelijk gezien de huidige indeling van de agrarische sector, het omschakelen van akkerbouw naar veeteelt wordt evenmin toegestaan, net zoals nieuw vestiging van bedrijven. Daarmee zijn significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden uitgesloten.

6.1 Aanbevelingen

In het buitengebied van Heerhugowaard is een groei van het aantal dieren uitgesloten doordat de ruimte voor agrarische activiteiten niet toeneemt en uitbreiding van de intensieve veehouderij is uitgesloten. Het bestemmingsplan biedt wel bouwruimte voor agrarische bedrijven. De gewenste flexibiliteit en onduidelijkheid over de bedrijven die nog groeien in de toekomst en de bedrijven die gaan stoppen leiden tot de wens om in het plan deze ruimte op te nemen. Dit is een bekend probleem bij de vaststelling van de bestemmingsplannen: deze plannen bieden ruimte die fictief ingevuld kan worden, maar die in feite slechts bedoeld is en gebruikt wordt om de feitelijk zeer beperkte ontwikkelingen (en veelal de afname van de agrarische sector) te kunnen faciliteren.

Als aanvullende waarborg voor het voorkomen van een toename van stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden kan gekozen worden voor een koppeling van bedrijven met de wens om te groeien aan bedrijven die stoppen. Hierover wordt veel gesproken in de vorm van een depositiebank. Saldering binnen het plangebied is mogelijk, mits er een directe planologische koppeling bestaat tussen de sanering en de ontwikkelingen met toename. Saldering moet binnenplans of met een duidelijke koppeling naar het bestemmingsplan worden vastgelegd. Dit wordt momenteel in den lande op diverse manieren uitprobeerde. Jurisprudentie laat zien dat saldering op zich mogelijkheden biedt bij projecten, maar dat er aan saldering, met name op planniveau, (nog) heel veel haken en ogen zitten. De PAS, die binnen afzienbare tijd in werking zal treden werkt als een depositiebank.

Maatregelen om de uitstoot van stikstof terug te brengen zijn niet vast te leggen in het bestemmingsplan. De Omgevingswet die later in werking zal treden biedt wellicht deze mogelijkheid wel, omdat in die wet niet een goede ruimtelijke ordening (uitgangspunt voor het bestemmingsplan), maar de kwaliteit van de fysieke leefomgeving centraal staat. Technisch gezien zijn er allerlei mogelijkheden om in de bedrijfsvoering de uitstoot van depositie te verminderen.

- Toepassen van bronmaatregelen, zoals:
 - Eiwitarm voeren in de melkveehouderij;
 - Mestaanwending aanscherpen;
 - Emissiearme rundvee- en kalverstallen;
 - Luchtwassers op (intensieve) veehouderijen;
 - Beëindiging of verplaatsing van bedrijven met piekbelastingen;
- Compenseren van de emissie van de uitbreiding door verlaging van de emissie van bestaande stallen (saldering binnen één bedrijf).

In de praktijk zal de vergunningverlening in het kader van de Natuurbeschermingswet er ook voor zorgen dat bij uitbreiding of nieuwvestiging van veehouderijen geen toename van de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden op zal treden. Daarmee worden dus ook (extra) effecten van stikstofdepositie en de kans op significante gevolgen voor de instandhoudingsdoelen voorkomen. De genoemde maatregelen zijn echter niet in het bestemmingsplan vast te leggen. Hiervoor moeten aanvullende afspraken gemaakt worden die slechts op individueel (project)niveau mogelijk zijn. Het maken van deze afspraken in de toekomst geldt echter wel als belangrijke aanbeveling, omdat zeker in het kader van de PAS en de Omgevingswet hiervoor in de toekomst meer mogelijkheden beschikbaar lijken te komen en de situatie voor de natuur ermee verbeterd kan worden.

In paragraaf 5.7 is nader ingegaan op de PAS. Dit biedt meer mogelijkheden voor het gebied. De inwerkingtreding ervan ligt echter nog in de toekomst, maar zal naar verwachting begin 2014 van kracht worden.

Referenties

Dobben, van H., R. Bokkink, D. Bal en A. van Hinsberg. Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en Natura 2000-gebieden., Alterra-rapport 2397, Wageningen 2012

Velders, G.J.M., Aben, J.M.M., Jaarsveld, van, J.A., Pul, van, W.A.J., Vries, de, W.J., Zanten, van, M.C. (2010) Grootschalige stikstofdepositie in Nederland. Herkomst en ontwikkeling in de tijd, PBL

Natura 2000-doelen in de Noordzeekustzone Van doelen naar opgaven voor natuurbescherming Robbert Jak, Jacqueline Tamis Imares Wageningen UR. Imares 2011; Rapport C050/11

Atlas Natura 2000 Kustgebieden van Noord-Holland' van 't Veer & Hoogeboom, 2010.

Websites:

www.rivm.nl/nl/themasites/gcn

www.pbl.nl

www.synbiosys.alterra.nl

Bijlage 1; achtergrondgegevens per Natura 2000-gebied

Eilandspolder

Opgave landschappelijke samenhang en interne compleetheid (Meren en moerassen)
 Behoud en herstel van samenhang tussen slaapplaatsen en foerageergebieden in het bijzonder voor grasetende watervogels en meervleermuizen (de belangrijkste kraamkamerfunctie en slaapfunctie van de meervleermuis ligt vooral in gebouwen buiten de Natura 2000 gebieden).
 Voor afgesloten zeearmen en randmeren behoud van de specifieke betekenis van de verschillende onderdelen voor habitattypen en vogels. Herstel van mozaïek van verlandingsstadia van open water tot moerasbos en herstel van gradiënt watertypen (inclusief brak) met name in het deellandschappen Laagveen.

Compleetheid in ruimte en tijd

Alle successiestadia laagveenverlandingsstadia in ruimte en tijd vertegenwoordigd: overgangs- en trilvenen (trilvenen en veenmosrietlanden) H7140_A en H7140_B met onder meer grote vuurvlinder H1060, groenknolorchis H1903 en vochtige heiden (laagveengebied) H4010_B, blauwgraslanden H6410, galigaanmoerassen *H7210 en hoogveenbossen H91D0, in samenstelling met gemeenschappen van open water.

Plas-dras situaties voor smienten A050 en broedvogels zoals porseleinhoen A119 en kemphaan A151, kwartelkoning A122 en noordse woelmuis *H1340

		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.	Draagkracht aantal vogels	Draagkracht aantal paren
Habitattypen							
H6430B	Ruigten en zomen (harig wilgenroosje)	-	=	=			
H7140B	Overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden)	-	=	=			
Habitatsoorten							
H1134	Bittervoorn	-	=	=	=		
H1149	Kleine modderkruiper	+	=	=	=		
H1340	*Noordse woelmuis	--	=	=	=		
Broedvogels							
A295	Rietzanger	-	=	=			230
Niet-broedvogels							
A034	Lepelaar	+	=	=		2	
A050	Smient	+	=	=		7000	
A052	Wintertaling	-	=	=		130	
A125	Meerkoet	-	=	=		480	
A140	Goudplevier	--	=	=		150	
A142	Kievit	-	=	=		1200	
A156	Grutto	--	=	=		170	

Schoorlse Duinen

Het gebied Schoorlse Duinen beslaat een strook kalkarme (en plaatselijk kalkrijkere) duinen die ligt tussen Bergen en de Hondsbossche Zeewering. Hier bevinden zich de hoogste duinen van ons land, tot maximaal 58 m boven zeeniveau. Het is een gevarieerd en uitgestrekt duinlandschap dat reliëfrijk en landschappelijk zeer afwisselend is. In het westen liggen lagere zeereepduinen, gevolgd door een sterk geaccidenteerd landschap met uitgestrekte valleicomplexen, die over een grote oppervlakte zijn begroeid met dophei- en kraaiheivegetatie. De binnenduinrand is vrijwel geheel bebost. Een deel van deze bossen zijn oude loofbossen, een ander deel bestaat uit naaldbossen, die gezien de ouderdom en het lokaal voorkomen van zeldzame planten grote natuurwaarde hebben. In het zuidelijk deel lopen de boscomplexen door tot aan het buitenduin. In 1997 is ter hoogte van de Parnassiavallei een kerf aangebracht in de 100-150 m brede zeereep om zeewaterinvloed tot in de binnenduinen terug te brengen.

Dit gebied is op 23 december 2009 door de minister van LNV (nu EZ) definitief aangewezen als Natura 2000-gebied. De beroepstermijn liep van 19 februari tot en met 1 april 2010.

Instandhoudingsdoelstellingen		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.
Habitattypen				
H2110	Embryonale duinen	+	>	=
H2120	Witte duinen	-	>	>
H2130A	*Grijze duinen (kalkrijk)		=	=
H2130B	*Grijze duinen (kalkarm)	--	>	>
H2140A	*Duinheiden met kraaihei (vochtig)	-	= (<)	>
H2140B	*Duinheiden met kraaihei (droog)	-	=	>
H2150	*Duinheiden met struikhei		=	=
H2160	Duindoornstruwelen	+	=	=
H2170	Kruipwilgstruwelen	+	=	=
H2180A	Duinbossen (droog)	+	>	>
H2180B	Duinbossen (vochtig)	-	=	=
H2180C	Duinbossen (binnenduinrand)		=	=
H2190A	Vochtige duinvalleien (open water)		=	=
H2190C	Vochtige duinvalleien (ontkalkt)	-	>	>
H3260A	Beken en rivieren met waterplanten (waterranonkels)	-	>	>

Noordhollands Duinreservaat

Het Noordhollands Duinreservaat is een karakteristiek voorbeeld van een Nederlands duinlandschap, zoals dat in de loop der eeuwen ontstaan is als gevolg van een samenloop van geologische, geomorfologische en klimatologische omstandigheden en menselijk handelen. Het is een biologisch, morfologisch, hydrologisch en landschappelijk geheel van duinen met natte en vochtige duinvalleien, duingraslanden, struwelen, bossen en ruigten. Het ligt op de overgang van de kalkrijke naar de kalkarme duinen. Het reservaat behoort in zijn algemeenheid tot de kalkrijke duinen; er is echter een verloop in kalkrijkdom te zien. Het meest noordelijke stuk, ten noorden van Bergen aan Zee, is, evenals het aangrenzende gebied Schoorlse duinen, kalkarm. De vegetatie weerspiegelt de kalkgehalten in de bodem: in het uiterst noordelijke deel komen kalkarme vegetaties met kraaiheide, kruipwilg, buntgras en dergelijke voor, ten zuiden van Bergen aan Zee overgaand in kalkrijke duingraslanden met duinsterretje en zeedorpenvegetaties, zoals bij Wijk aan Zee en Egmond aan Zee. Een aanzienlijk deel van het gebied is bebost met naaldbos en loofbos, die voor een deel zeer oud zijn.

Instandhoudingsdoelstellingen		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.	Draagkracht aantal paren
Habitattypen						
H2120	Witte duinen	-	>	>		
H2130A	*Grijze duinen (kalkrijk)	--	>	>		
H2130B	*Grijze duinen (kalkarm)	--	>	>		
H2130C	*Grijze duinen (heischraal)	--	>	>		
H2140A	*Duinheiden met kraaihei (vochtig)	-	=	>		
H2140B	*Duinheiden met kraaihei (droog)	-	=	=		
H2150	*Duinheiden met struikhei	+	=	=		
H2160	Duindoornstruwelen	+	= (<)	=		
H2170	Kruipwilgstruwelen	+	= (<)	=		
H2180A	Duinbossen (droog)	+	=	=		
H2180B	Duinbossen (vochtig)	-	=	>		
H2180C	Duinbossen (binnenduinderand)	-	=	=		
H2190A	Vochtige duinvalleien (open water)	-	>	=		
H2190B	Vochtige duinvalleien (kalkrijk)	-	>	=		
H2190C	Vochtige duinvalleien (ontkalkt)	-	>	=		
H2190D	Vochtige duinvalleien (<i>hoge moerasplanten</i>)	-	>	=		
H6410	Blauwgraslanden	--	>	>		
H7210	*Galigaanmoerassen	-	=	=		
Habitatsoorten						
H1014	Nauwe korfslak	-	=	=	=	
H1042	Gevlekte witsnuitlibel	--	>	>	>	
Broedvogels						
A275	Paapje	--	>	>		5
A277	Tapuit	--	>	>		30

Parelhof 1 | Postbus 390 | 1700 AJ Heerhugowaard
Telefoon: 14 072 | Internet: www.heerhugowaard.nl